

ڪرڻ چاهيو ٿا، تہ پوءِ سڪڻي سنڪ وڃائڻ مان ڪهڙو
 سوڌ؟ پهريائين تہ پنهنجي ڏند ڪريو. جڏهن من
 پوتر ٿيندو، تڏهن ايشور يا ٿيھي اتي پرگھت ٿي براجمان
 ٿيندو. ايشور ڪنهن بہ اڀر آستان تي واسو ڪري
 ڪونہ سگھندو. مٿي ذڪر ڪيل ٻارهن ڇوڙا آهن،
 انسان جا ٻارهن هواڻا - پنج ڪرم ٿيندو، پنج ڪيان
 ٿيندو، پنج ٻارهن من. پهريائين پنهنجي اندر ۾ اونهي
 ٿي ھڻي، لڪل لعل ھٿ ڪريو، پوءِ جيڪي چاهيندا،
 سو پائيندا. پهريائين پنهنجي من ۾ ماڻو جي مورلي
 براجمان ڪريو، پوءِ ٻلي خوب اڀديش ۽ وٺاڪياڻ ڪريو.

سمائيت

درشتانت
لو پد ما لوچن هو. پر ڳوڻاڻا کيس پودو ڪري ڪوٺيندا
هئا. ڳوٺ ۾ هڪ ٻڙل مندر هو، جتي ٺاڪر جي
مورت تي به ڪانه هئي. سڄي مڪان ۾ ٻپ ۽ وڻ اُسرِي
ويا هئا. اُتي فقط پکي ۽ چمڙا پنهنجا آڪيرا ٺاهي رهندا
هئا. هڪ ٽي بهن ٻڙل ۾ آيا. مڙو، استريون ۽ بالڪ
۽ گھيڊن جا آواز ٻڌڻ ۾ آيا. سمجهيائون ته شايد
اُٿسا ۾ پُر جي، پڳت ٺاڪر جي رهيو آهي. سڀئي
ڪنهن سرڌالو سنڌيا پوڄا ٻاهران هڪ ماڻهوءَ کي اچي
آهي ۽ هيٺير مندر جي ٺٽي. اندر زهاريائين. سندس حيرت
هٿ ٻڌي، روشن نصيب ٿئي. سڌس ڪچري
ٺاڪر جو درشن سو در وڃائي رهيو هو. چيان ڪن ڪچري
آڻرو ٻلا ٿي، سنڪه وڃائي زمين اڳي آئي ٻراجما
اندر گھيڊ ۽ مندر جي مورت تي به ڏاڙي پود
جي حد ڪانه رهي. ٺاڪر جي چيائينس، ڪانه آهي!
سان پُريل هئي. هڪل ڪري مورت تي اٿي ڪا صف
ڪانه هئي. مندر ۾ ماڏو جي نه ڪٿي راف ٿي ٻيو
ٽپهنجي مندر ۾ مندر جي واس ۾ اڃا ٻو ڪٽي
ڏانهن نه زهاري اٿي ڪي واس رهيا آهن.
زڪي ٻاريا اٿي شور مچائي اٿي!“
يارهن چمڙا ٽنني مچائي اٿي ايشور کي اوهي
سڪن جي ريت جيڪڏهن چاهيو ٿا، ايشور
اهڙي ريت ڪرڻ ٻراجمان مندر ۾

ڪيائين، ”سائين، ڀلائي ڪري، هن مسڪين کي
ڪين ماريو؟“ زميندار ڪروڙ جي اندر ڀرجي لهه ٿو
مٿس اٿڻ ڪري، کيس ڪيائين وڌو ۽ ماري ماري
کيس اٿڻ نه اڏ مڙو ڪري ڇڏيائين جو هر ٻي سرحد
ٿي ڪري پيو. هڪ ٻئي ماڻهو سياسي جي اها
حالت ڏسي، مڙهيءَ ۾ وڃي سمورو احوال سڻايو. ٻيا
سياسي ڏوڙ ڏاڍو ڏاڍو ڏاڍو ڏاڍو ڏاڍو ڏاڍو ڏاڍو
سياسي ڪجهڙو وقت ٻي سرحد پيو هو. هيءُ حال
ڏسي، ٻيا سياسي ڏاڍو گهٻرائجي ويا. ڪي پڪو ڪڍي
رهيا هئس، نه ڪي سندس منهن تي ٿڌو ٻائي
ڇڪائي رهيا هئا، نه ڪي وري سندس واس ۾ ڪير
وڃي رهيا هئا. آهستي آهستي نيت هو هوش ۾
آيو، جڏهن اڪيون کولي سنياسين ڏانهن اٿارڻ لڳو،
تڏهن هڪڙي سياسيءَ ڀڪ ڪرڻ لاءِ نه هو سڃاڻي
سگهي ٿو يا نه، کانئس سوال ڪيو، ”سوامي جي!
توهان کي جيڪو ڪير باري رهيو آهي، سو ڪير
آهي؟“ ساڙو جهڙي آواز ۾ ورائيو، ”ڀائي! جنهن
ماريو، سوئي هينئر ڪير باري رهيو آهي.“

انسان سڀني ۾ هڪ جوعه سڃاڻي نٿو ٿي،
جيئن هن ايشوري ڇهه ٻيا جو اٿڻ نه ڪيو آهي، ۽
جيئن هو ٻلي ۽ ٻري يا ڀاڻ ۽ ٻج جي دونهن پاڙ
کان آڇو نه ٿو ٿو آهي.
۱۱۲۰- هڪ ٻڌ ۾ هڪ ٿڌو ٻڌو هو. سندس

درشتانت

راجا وٽ ويو. پر راجا وري نه ساڳيو جواب ڏنس.
 برهمڻ کي سخت چڙ لڳي، پر پوءِ خيال آيس ته راجا
 جي هن روش ۾ مڙيوئي ڪو راز رکيل هوندو. گهر
 وڃي، پاڻ کي هڪ ڪمري ۾ بند ڪري، هڪ منبر
 ٿي، شري پاڳوت جي اڀياس ۾ مڱهن ٿي ويو. آهستي
 آهستي سندس من تي پاڳوت جي گهٽ معنيٰ جو
 برڪاش پوندو ويو ۽ کيس ڏن دولت، مان سميت،
 راجائون ۽ درباريون، ننگ ۽ ناموس، پاڻيءَ تي بد بدن
 جيتان ڪٺا پنگ ۽ وٽرڪ نظر آيا. ان ڏينهن کان پسوءِ
 هن سڌي پراپت ڪرڻ لاءِ پنهنجو سمورو پاڻ پگوان
 جي پگتيءَ ۾ اڀريو ۽ راجا وٽ وري وڃڻ جو ويچار
 ڪونه آيس. ڪن سالن گذرڻ بعد، راجا جي دل ٿي
 ته برهمڻ جو سدس اهڃي ته ڪهڙي حال ۾ آهي.
 سندس ايشوري جوت ۽ پريم ۾ ڇمڪندڙ چهره ڏسي،
 راجا سندس اڳيان سر جهڪائي چيو، ”مهاراج! هاڻ
 آءٌ سمجهان ٿو ته اوهان شاستر جي سڄي معنيٰ انيڙ
 ڪئي آهي. مان اوهانجو شش ٿيڻ لاءِ تيار آهيان.“ ڪرپا
 ڪري منهنجي ويٽي سويڪار ڪريو.“
 ۱۱۱۹- ڪنهن ڳوٺ ۾ هڪ مڙهي هئي. مڙهيءَ
 جا سياسي هر روز ڳوٺ ۾ بکيا وٺڻ لاءِ ويندا هئا.
 هڪ ڏينهن هڪ سياسي بکيا پنڊ لاءِ وڃي رهيو هو.
 ته ڏٺائين ته هڪ زميندار هڪ غريب شخص کي ماري
 رهيو هو. سياسي ديالو پرس هو. زميندار کي ويٽي

سوين سوترن ۽ شاستر واک اچارڻ کان وڌيڪ مڌر ۽
معنيٰ پري آهي.

۱۱۱۸- هڪ ودوان برهمڻ هڪ پيري ڪڏهن
گياڻي راجا وٽ ويو. چئائينس، ”اي راجا! مون
شاسترن جو ڳوڙهو اڀياس ڪيو آهي. مرضي اٿم ته
توهان کي شري پاڳوٺ سمجھايان.“ راجا ان برهمڻ
کان وڌيڪ سياڻو ٿيو. ويچار ڪيائين ته هن برهمڻ
جيڪڏهن شري پاڳوٺ جي سڳا ڪرهن ڪٿي هجي
ها ته منهنجي درٻار ۾ دولت ۽ عزت جي بدوي
اوائڪ ڪرڻ بدران سڄي سروب کي سڙائڻ ۾ لڳي
هجي ها.

راجا برهمڻ کي چيو، ”هي مهاراج! مان سمجهان
ٿو ته توهان پاڻ ان شاستر جو ڀرون رهند اڀياس ڪونه
ڪيو آهي. آءٌ خوشيءَ سان توهان کي پنهنجو گرو
ڪندس ۽ پر ان کان اڳ توهان ان شاستر جي سکيا
کي ڀرون رهند ڪريو.“

برهمڻ ٻريان پيو ڪيا. وات تي سوچڻ لڳو، ”راجا
ڪهڙو نه مڙڪو آهي، جو مولڪي چوي ٿو ته توهان
ڪرهن ڪونه ڪيو آهي. کيس خبر نه آهي ته ڪنهن
سال پئي مون هيءُ شاستر وري وري پڙهيو آهي.“
خير، آلهيءَ هوندي به هن گورو جي هڪ ڀيرو وڌيڪ
ٽٻان سان شري پاڳوٺ جو اڀياس ڪيو. پوءِ وري

درشتانت

مزار سلائين، جهنجي چاڻل سان اندر جا سڀ ڪهاڻ
لي بون ٿا. هڪ شخص کي به پٽ هئا. وڏڙا ٿيا ۽
۱۱۷- جو پهر يون برهمڇريه آشرم پالن ڪرڻ لاءِ

ڪين جيوت وٽ موڪليائين. اتي هنن ويدن جو اڀياس
هڪ پنڊت وٽ ڪيو. گهڻ عرصي کان پوءِ ٻئي چوڪر ”ويدانت“
ڪيو. گهڻ عرصي کان پوءِ پنهن کانئن پڇيو،

ڪري واپس گهر وريا، پنهن ”هائو“ ڪئي. کانئن
جو اڀياس ڪيو. ”پلا پڌابوم نه برهم ڇا آهي؟“ وڏي
وڌيڪ پڇيائين، ”ساسترن جا واک اڇاري اتر ڏنو،
پٽ ويدن ۽ بين شاسترن جا واکي کان اکر آهي- برهم
نه پڇاڃي، برهم وڃار ۽ موني سموري ڇاڻ آهي!“ ائين

هين ڪهين آهي- مونکي سموري ڇاڻ لڳو.
چئي وري ويدانت جا سوتر ٻوڪي برهم جي ڇاڻ آهي!
پس چيو، ”هان! تڏهن ٻوڪي لڳو.“

ڇڏو وڃي پنهجي ورڻ کي لڳو. ٻيڙي ليڪر کان پڇيائين.
پوءِ ساڳيو سوال پنهجي زبان مان اکر ٿي ڪونه ٿي
پر هالڪ مات ۾ رهيو. زبان چورڻ جو ڪو جتن ڪيائين
اڪليس- نڪي وري زبان چورڻ جو ڪو جتن ڪيائين
پس تنهن تي پرسن ٿي چيس، ”هچا! تون ٻرا
آهين. برهم ڇا آهي، سو منهن سان چئي نه ٿو سگهو
ان نراڪار ۽ زوليپ جو ڪئن ڪرڻ آهي. نراڪا
ورڻن ڪرڻ آهي بي حد کي حد ۾ آڻڻ، نڀڄڻ
ساڪار ٺهرائڻ ۽ نرگڻ کي سڱڻ بڻائڻ.“

۱۶۱- هڪ ساڌو ۽ پنهنجي شش کي آلم سروب جو گيان ڏيڻ لاءِ هڪ سندر باغيچي ۾ رهايو. پوءِ هو هليو ويو. ٿورن ڏينهن کان پوءِ واپس آيو. پنهنجي شش کان پڇيائين، ”اچا، ڪا تمنا اٿي؟“ شش جي هائو ڪرڻ تي، ساڌو، شياما نالي هڪ سندر ناري وٽس ڇڏي ويو ۽ کيس چيائين، ”اچا، ڳوشت مڇي خوب ٻڌو ورتائج.“ ٻڌل عرصي کان پوءِ هو وري واپس آيو ۽ پنهنجي شش کان ساڳيو ئي سوال پڇيائين. شش هن ڀيري ورائيو، ”نه، ڪا به تمنا ڪانه آلم. اوهانجي ڪرپا.“

ساڌو پوءِ شش ۽ شياما ٻنهي کي سڏي، شياما جي هٿن ڏانهن اشارو ڪندي، شش کان پڇيو، ”ٻڌائي سگهندين ته هي ڇا آهن؟“ شش ورائيو، ”هي شياما جا هٿ آهن.“ ساڳئي نموني جو سوال شياما جي اکين، نڪ ۽ ٻين عضون جي باري ۾ پڇيائين ۽ شش ۾ ليڪ ليڪ جواب ڏنا. اتي شش کي ويچار آيو ته مان ڇا چئي رهيو آهيان. شياما جا ’هٿ‘، شياما جا ’ڪن‘، شياما جون ’اڪيون‘، شياما جو ’نڪ‘ وغيره، پوءِ هي شياما ٽڏهن ڪير آهي؟“ گهٻراهٽ ۾ پئجي، گروه کان پڇيائين، ”هي شياما جنهن جو نڪ، اڪيون، ڪن ۽ هٿ آهن، سا ڀاڱ ڪير آهي؟“ ساڌو چيس، ”جي-جي شياما جي ڄاڻ ڪمڀڻي نه مون سان هل نه ٿو ڪي. ان جو انڙ ڪرايان.“ ائين چئي کيس اهو

درشتانت

سادوء کي ڏنگي وڌائين. اها دشا ڏسي وڏو سادو
 لهجي ويو ۽ رڙيون واکا ڪري ماڻهن کي ميٽڙ لڳو.
 پر پٽس ماڻ ۾ شالت چٽ ڌاري ويندو رهيو. پٽس
 وسهه ۾ پئجي پئيس، ”چوسن ۾ اچي ويو آهين؟“
 ”زانگ ڪير آهي؟“
 ننڍي سادوءَ ٺهڪ ڏئي چيو،
 ڪنهن کي ڏنگيو اٿائين؟“

هن سچو برگ پراپت ڪيو هو. ان ڪري کيس
 زانگ ۽ منڇ جي وچ ۾ پيد ڏسڻ ۾ ڪونه ٿي آيو.
 ۱۱۱۵- هڪ آڇوت ڪوس خاني ۾ شڪر آچار به
 ٺوڪري کڻي وڃي رهيو هو. رستي ۾ شڪر آچار به
 گذيس، جو گنگا نديءَ مان سنان ڪري موٽي رهيو
 هو. اتفاق سان آڇوت جو هٿ ان مهاڀرش جي شير
 سان لڳي ويو. شڪر آچار به کي منيان لڳي ۽ واکو
 ڪري چيائين، ”آڙي! تومن کي هٿ لڳايو!“ آڇوت
 وراڻي ڏنس، ”سائين، نه مون توهان کي هٿ لڳايو
 آهي ۽ نڪي توهان مون کي لڳايو آهي. توهين ڀلي
 مون کي ثابت ڪري ٻڌايو ته توهان جو سچو روپ
 شير آهي يا من يا ٻڌي؟ ٻڌايو ته واستو ۾ اوهين
 ڪير آهيو؟ اوهين نه ڄاڻو ٿا ته آتما مايا جي ٺهي
 گمن—ستي، رهي ۽ ٺهي کان رهت آهي!“
 شڪر آچار به اهي واکا سڻي لهجي ٿي ويو ۽ سڄي
 روشني آيس.

تجمل ڏسي ٿي هو حيرت وچان ٿي زبان ٿي پيو ۽ کيس
 يقين ٿيو ته شهنشاه جي سگوري صورت ساکيات
 اکين اڳيان آهي!

ايشور پراپتي

۱۱۱۳۔ هڪ پڳياڻي هندي هئي، جا پتور
 استري به هئي. پتي ۽ اولاد جي سڃيءَ دل سان
 شيوا ڪندي هئي. ساڳئي وقت سندس هردو هريءَ
 جي چوٽن ۾ جهٽيل رهندو هو. سندس پتي ٻرلوڪ
 ٻڌاري ويو. چڪيا اڃا جلي مڻ پوري ٿي نه پانهن
 مان ڪانچ جون ڪنگڙيون پڙجي، به سونا ڪنگڙ پالائين.
 ماڻهو سندس ان اسپاوڪ روش ٿي اچرج ۾ پئجي
 پن ٻچ ڪرڻ لڳا. هن کين سمجهاڻي ڏني ته ”هن
 کان اڳ منهنجي پتيءَ جو شرير ڪانچ جهان ٽاڪئون
 هو، پر هاڻ هن ناسونءَ ڏيئي، اها ڏيهر پالي
 آهي جا اٽل رهندي. ان ڪري مون به ناسونءَ
 چوڙيون ٿيائي، اهي ڳهڻا پالا آهن، جي سدائين
 سالم رهندا.“

۱۱۱۴۔ هڪ لڳا دکشيشور ۾ به ساڏو آيا، جي
 پاڻ ۾ پيءُ پٽ هئا. پٽ آلم گيان پراپت ڪيو هو، پر
 پيءُ اڃا ان ٻڌ کان پري هو. پتي شري رامڪرشن جي
 ڪمري ۾ ساڻس باغ چيٽ ڪري رهيا هئا ته هڪڙو
 واسو نانگ، ڪنهن ٻر مان نڪري آيو ۽ ننڍي

درشانت

گو. ماس کانڊ کي لڳي ويو. شينهن چيس، ”ڪيئن؟
هاڻ ته پاڻ سڃاڻه، ته تون به مون جيان شينهن آهين؟
” هاڻ هلي مون سان جهنگل جي بادشاهي مان.“
ساڳيءَ ريت جيڪڏهن گروه جي ڪرپا ٿئي ته پوءِ
ڪوبه پڙ پڙو ڪونهي. گروهجي اوهانجا نيت ڪولي،
توهان کي پرست ڪري ٿيڪار بندو ته توهين اصل به

ڪير آهيو؟ توهانجو سڄو سروب ڪهڙو آهي.
۱۱۱۲- آخري پڇاڻ ڪندي جڏهن من پورن شانتيءَ
جي اوستا به اچي ٿو، تڏهن پرماتما جو درشن برائيت
ٿئي ٿو. هڪ ڀيري هڪ شخص راجا کي ڏسڻ لاءِ
مڃاڻ ڏي آندو هو. مڃاڻ جي پهرئين در تي هڪ امير
ٿيائين، جو وڏي شان شوڪت سان نوڪرن ڇاڪرن
جي وچ ۾ ويٺو هو. سمجهيائين ته راجا اهوئي هوندو.
پنهجي هڪ دوست کان پڇيائين، ”ڇا اهو آهي؟“
هن مشڪي ورائي ڏنس، ”نه.“ پوءِ ته ويٺو درون
پنيان درون وارا امير ٿي ٿيائين، انکي راجا ٿي
وڌيڪ دٻدي ڏيکارائي ڏنس. تڏهن حاضرن ۾
ستون در ٿيڻ لڳو، اندر گهڙيو، کيس پنهنجي دوست
راجا کي پڇيائين، ”ڪا به ڳالهه ٿي؟“
راجا جي ضرورت ٿي ڪانه ٿي، ڇو ته راجا جو

پگوان کي ڏسي ٿاڙو چرڪ ماريو، پوءِ سموري ٻالھ
 سمجھ ۾ آيس. وسعيءَ ۾ پڙجي چيائين، ”ناٺ! توهان
 کي پرنام، ت توهان جي ماما کي نه پرنام!“
 ۱۱۱۱- هڪ ڀيري هڪ شينھڙو وڏن جي ڏٺا ٿي
 حملو ڪيو. شينھڙو ڳرڻو ٿي هڻي. جيئن ئي وڏن مٿان
 چانگ مارڻاٺين، تيئن کيس ڦر ڇانو ۽ پاڻ ڦٽڪي ڦٽڪي
 مري وئي. شينھڙو جي ڦر کي وڏار ٻالڙو. هو وڏن
 سان گڏ گاهه چوندو هو. وڏون ’ها‘ ڪندون هيون تہ
 هيءَ نه ’ها‘ جو آواز ڪرڻ جي ڪرشن ڪندو هو.
 نيم وڏي وڏو شينھڙو ٿي پيو. وڏن سان وهي،
 سندس سپاءَ نه وڏن جهڙو ٿي پيو. هڪ ڏينھن اتفاق
 سان هڪ ٻئي شينھڙو وڏن جي ڏٺا ٿي حملو ڪيو.
 وڏن ۾ هڪ شينھڙو چوندو ڏسي، حيران ٿي واپس ويا
 مثل شينھڙو جي پٺ وٺي، کيس وڃي ڳڙجي ڪان
 جهليائين، تہ هو ٻڌ وڃان وڏن وانگر ’ها‘ ’ها‘ ڪرڻ
 لڳو. شينھڙو کيس گھلي هڪ چشمي ٿي وٺي واپس آڻي
 ۾ سندس ٻاڄو ڏيکاري چيائينس، ”ڏس، ٺوڪي نه
 مون جهڙي شڪل آهي. ٿورن ٻڻ مون جيان شينھڙو
 آھين. هاڻ هيءَ ماس جو ٺڪر ڪاڌ.“ ائين چئي
 وريءَ ماس سندس وٽ ۾ وڌائين. پهرائين تہ هو
 ماس کي چڪي ٿي تہ. ’ٻي-ٻي‘ جي ٻيڪ ڪري
 چيائين، ”مان وڏو آهيان.“ پر جڏهن ماس مان وٽ
 جو سواد آيس، تڏهن سندس اصلوڪو سپاءَ ٿيڻ

ڪرڻ بعد ڀڳوان کي اُڃ ۽ اٽڪ ساڻو ڪيو. نارد کي
چيائين، ”ٻري، نارد! ڏاڍي پياس لڳي اٿر. ڪٿان
پاڻي ۽ چڪر هٿ ڪري آءُ.“ نارد هڪدم پاڻي ۽ جي
تلاش ۾ نڪتو.

ويجهڙائيءَ ۾ نه ڪٿي پاڻي ڏسڻ ۾ ٿي ڪونه آيس؛
سو ويڙهڻي وڌندو. گهڻو ٻري هڪ ندي نظر آيس.
نديءَ جي ڪناري تي هڪ سندر استري ويٺل ڏٺائين
مٿس موهت ٿي پيو. استري به نارد سان نهايت ئي
مڌر وڃڻ ۾ ڳالهائين. هڪ ٻئي جي پريم ۾ اڪن
چڪن ٿي ويا. نارد ساڻس شادي ڪري، اُتي ئي
گرهستي بڻجي ويهي رهيو. وقت گذرندو ويو. استريءَ
مان ڪيترائي بالڪ ٿيس. استريءَ ۽ ٻارن سان وقت
مڙي ۾ گذاري رهيو هو ته ڏڪار پهنجڻو آيو منهن
ڪڍيو. ڪال پهنجڻو بک وٺڻ لڳو. نارد خيال ڪيو ته
هيءُ ديش ڇڏي، ڪنهن دور ديش ڏانهن هلاجي.
سندس استريءَ کي اها صلاح وٺي ۽ ٻئي گهر ڇڏي
ٻارن کي ساڻ ڪري نڪتا. ندي پار ڪرڻ لاءِ اڃا پل
تي مس پهتا ته پاڻي ڳڙگات ڪري، اٽل کاڌي ۽ ٻوڏ
سبب سندس ٻار هڪ ٻئي پٺيان پڌندا ويا. آخر سندس
استري به ٻڏي وئي. وڇوڙي جي دڪ ۾ وياڪل ٿي،
نارد نديءَ جي ڪپ تي ويهي زار زار روئڻ لڳو.
تڏهن ايشور سندس سنمڪ اچي پرگهت ٿيو ۽ پڇيائينس،
”ٻري، نارد، پاڻي ڪٿي آهي؟ تون روئين ڇو پيو؟“

پروھت آيو ۽ ٻھرائين پروھت جي ٺھڻي کي چيائين،
 ”هتي منهنجي جتي رڪي اٿئي، سا نه کڻي اچ.“ پر
 ٺھڻي پنهنجي مالڪ جي آگيا اندر سار ڪجهه جواب
 ڪين ڏنو. ان پروھت وري ٻيهر جتي کڻي اچڻ لاءِ
 چيس، پر هو اهڙو ڪڇي جهڙي پست! پروھت نه کيس
 وڌو ڪري چوندو رهيو، پر ٺھڻي جڻ چن کي چيو
 لڳائي ڇڏيو هو. نيڪ پروھت ڪڍي ٿي واکو ڪري
 چيس، ”تو کي اهاڙي جوبست ٿي آهي جو پروھت جي
 حڪم جو اڌڪڻ ڪري رهيو آهين؟ نالو ڇا اٿئي؟
 ڇماڙ نه ڪين آهين؟“

ڇماڙ اهي اکر ٻڌي ڊپ وچان ڪسڻ لڳو ۽ نماڻائيءَ
 سان ان پروھت ڏانهن نھاري چيائين، ”او اوجھه
 پروھت! راز نه کڻي ٿو. هيتر هتي وڌيڪ ترسڻ جي
 جوبست ٿي ڪانه ٿي ٿيندو. ڇڏيو ر نه اچي وڃان!“
 ائين چئي کڙي کنيائين.

ساڳيءَ رست جتي مايا ٻڌري ٿي پوي ٿي، اٺان
 هڪدم ٻر ڪري پرواز ڪري وڃي ٿي.
 ۱۱۱۰- مايا جو پيدا ٿيڻ آهي. هڪ لڳا نارڊ مٽيءَ
 پکوان کي چيو، ”هي نامڪ! ڪرڻا ڪري پنهنجي مايا
 ڏيکارو، جا ان ٺيڻيءَ مان ٺيڻي ڪري ڏيکاري.“
 پکوان ڪنڌ ڏوٽي ”هانءُ“ ڪئي. ڪجهه مڊم پڇاڻا
 نارڊ کي ساڻ وٺي پکوان وٽن ڪرڻا آڻيو. ڪجهه ٻڌ

درشتانت

آهن مايا جا ٿي ڳٺ- ستو، رجوءَ ٿيو. جيئو آئيا مسافر
جيان آهي- آلم گيان هنجو خزانو آهي- ٿيو ڳٺ هنڪي
سنسار زويي رسين سان ٻڏي ٿو، پر ستو ڳٺ کيس
رجي ۽ ٿي جي وڪارن کان بچائي ٿو- ستي ڳٺ جي
اوت وٺي، جيئو ٿي ڳٺ جي آئرن، جهڙو ڪام، ڪروڙ
۽ لوپ کان آجو رهي ٿو. مطلب نه ستو ڳٺ جيئو آئيا
ڪي سنسار جي ٻنڌن کان چٽائي ڇڏي ٿو، پر ستو ڳٺ
خود به چور آهي- اهو مالڪ جي مڪان جو پيڇرو
پسائي، پوءِ چوندو آهي، ”ڏس، هيءُ ٽيهنجو مڪان
آهي!“ پوءِ هو غائب ٿيو وڃي- خود ستو ڳٺ به ٺراڪار

پڌ ٿي پهچي نه ٿو سگهي.

۱۱۰۹- هڪ پروهت ڪنهن شش جي ڳوٺ ڏانهن
وڃي رهيو هو. پاڻ سان ڪو ٺهليو ساڻ ڪونه هوس.
رستي تي هڪ چماڙ ڏٺائين. کيس چيائين، اي ڀلا
مانس! منهنجو ٺهليو ٿي مون سان هلندين؟ کاڌو پيتو
ڄام ملندو ۽ خاطري به چڱي چوڪي ٿيندو.
چماڙ وراڻي ڏنس، ”مهراڄ! مان اچوڪ آهيان.
ٺرهانجو ٺهلي ٿيڻ جو لائق نه آهيان.“ پروهت چيس،
”فڪر ناهي، ڪنهن کي ٻڌائج ڪٿي ڪين ته تون
ڪير آهين- نه ڪنهن سان ڳالهائج، نڪي ڪنهن جي
ڏيک وٺ ڪج.“

چماڙ اها ڳالهه قبولي. سڄ لٽي مهل پروهت پنهنجي
شش جي گهر سنڌيا ڪري رهيو هو- اُتي هڪ ٻيو

رستي ئي ئن چورن اچي جهليس. جيڪي به هيس سو ڦري ڦير ڪيائونس. پوءِ پهرئين چور چيو، ”هن کي جيئرو ڇا لاءِ ڇڏجي؟“ ڪيندڙي تلواري کيس ماري ماته ڪرڻا ئي هو، نه پئي چور کيس روڪي ڇيو، ”هن کي ماري ڇڏڻ مان ڇا ورتندو؟ بهتر آهي ته هن جا هٿ پير ٻڏي، کيس ڪنڊ پاسيرو ڦٽو ڪري هلاجي.“

پوءِ هن جا هٿ پير ٻڏي، کيس اُٺي ئي ڇڏي، پاڻ اڳتي وڌيا. ڪجهه پنڌ ڪري وڃڻ بعد ٽيون چور واپس آيو ۽ کيس چيائين، ”هه! وڏي پيڙا پوئي رهيو آهين. سهر نه رسي چوڙي ٿوڪي آزاد ڪرمان.“ پوءِ هن کي آزاد ڪري، کيس چيائين، ”هيئر مون سان گڏجي هل ته ٿوڪي ڊڳ لڳائي ڇڏيان.“ پوءِ پئي ڪيترې پنڌ ڪرڻا بعد رستي ئي اچي سڙيا، چور چيس، ”هوڏانهن ٺهرا! سامهون ٺهندجو گهو آهي. هيءُ رستو سڌو ئي سڌو وٺي وڃ. جلد ئي وڃي اُٺي پهچيندڙ.“

ان شخص چيس، ”سائين! اوهان جي وڏي مهرباني. ٺوهان جا منهنجي مدد ڪئي آهي، تنهن لاءِ احساسمند آهيان. پلائي ڪري منهنجي گهر هلي پهنجا ڇوڙن گهاٻو.“ چور ورائي ڏنس، ”نه مان هلي ڪونه سگهندس. پوليس ڏسي ورتو، نه پڪڙجي پوندس.“

هيءُ سسار به هڪ جهنگل آهي. ان ۾ ئي چور

درشتانت

آئي در جي چوڪاٽ ڪپڻ شروع ڪئي. سندس استري جا دل ڌار بندڙ وڙلاپ ڪري رهي هئي ۽ پنهنجي دڪ جي جهلي نه ٿي سگهي، سا ڪهاڙي جو آواز ٻڌي ٻوڙي در وٽ وڃي پڇڻ لڳي، ”هي ڇا ڪري رهيا آهيو؟“

هڪ پاڙيسريءَ جواب ڏنس، ”هيءَ چوڪاٽ پڇي رهيا آهيون، نه ته پنهنجي پتيءَ جو لاش در کان ٻاهر نڪري ڪونه سگهندو.“ مائيءَ واکو ڪري چيو، ”نه نه، ائين ڪرڻ جي ضرورت ناهي. منهنجو مڙس نه مري چڪو آهي، هينئر جيئرو ٿورو ٿيڻدو؟ هينئر منهنجي سار لهڻ وارو ڪير ڪونهي. مونکي ئي چٺا چورا ٺاڻا آهن. هڪ دفع چوڪاٽ پڇندا ته پوءِ ان کي ٺهرائي ڪانه سگهنديس. بهتر آهي ته منهنجي پتيءَ جي لاش جون ٽنگون ٻانهون ڪهي ٻاهر ڪڍوس.“

اهو ٻڌي هٿ يوڳي هڪدم اٿي کڙو ٿيو ۽ پنهنجي استريءَ کي واکو ڪري چيائين، ”واه، ڇا تون منهنجي استري آهين! چوڪاٽ پڇائڻ لاءِ منهنجون ٽنگون ۽ ٻانهون ڪپائڻ ٿي چاهين؟“

ائين چئي گهر ٻار ٽياڳي، پنهنجي گروه سان هليو ويو.

مايا جي چال جهنگل مان لنگهي رهيو ه

اڏڙيءَ ريت هر ڪو پنهنجو پلڪ ڇڏائڻ لڳو. تڏهن سياسي برهمڻ کي چيو، ”هينئر پاڻ رنگ ڏيک ڏي کير نه پنهنجي لاءِ پنهنجي جان قربان ڪرڻ لاءِ تيار ڪونهي.“

تڏهن برهمڻ جا ڪهاڻ ڪليا ۽ اهڙو وٿاڻ اچي ويس جو گهر ٻار ٿياڳي، سياسيءَ جي پٽ ورتائين.

۱۱۰۷- هڪ شخص پنهنجي گروه کي چيو،

”سوامي! منهنجي استري مرندي ڏاڍو بيمار ڪندي آهي، ان ڪري سنسار جو ٿياڻ ڪري ڪين سگهندس.“

اهو شخص هڪ ٻوڪ جو اڀياس ڪندو هو. سندس

گروه کيس هڪ ٻوڪ جا ڪي گهٽ ساڌن سيکاريا

هئا، جيئن کيس تسليم ٿئي ته سندس مڃيون ويچار غلط

هو. هڪڙي ڏينهن ان شخص جي گهر اچانڪ روڊن

ٻٽڪي جو آواز آيو. پاڙيسري ڊوڙندا آيا. ڏٺائون ته

هيءُ ٻوڪي ڪنهن وڙوڪڙ آسن پر بهان ٿيو پيو هو.

سڀني سمجهيو ته سندس پٽان لڪڙي ويا آهن. سندس

استري ورتاڻ ڪري رهي هئي، ”ٻارا، تون ڪهڙاڻهن

هليو وئين؟ ڇو مون کي رڻا پر رولي وئين؟ آها ڪنهن

کي ڪل هئي ته ههڙي ابتدا اسان مٿان نازل ٿيندي!“

نيام وارن ڪاٺي ٺاهي، سامگري تيار ڪئي، پر هڪ

مشڪلات درپيش آين. هڪ ٻوڪيءَ جو شرير وڙوڪڙ

ٿيل حالت ۾ هو، سو در کان لڪڙي ڪونه پئي سگهيو.

ان ڪري پاڙي وارن پير ڪو چارو نه ڏسي، ڪهاڙو

درشتانت

پنهجي حياتي ڏيڻ لاء تيار ٿيڻ نه سندس جان بچائي
ڏيانء. تون سندس جنمي جيڪل، پنهنجي پيت مان
چيريل آندي لاء هيء قرباني نه ڪنديء ته ٻيو ڪير
پنهجي جان ڏيڻ لاء تيار ٿيندو؟

ٻڌيء رويندي ۽ ڳوڙها ڳاڙهندي چيو، ”پوئينه
پتاجي! پنهنجي اچي لاء سڀ ڪجهه ڪرڻ لاء تيار
آهيان؟ پر ڳالهه چاهي جو منهنجي حياتي پت
جي پيت ۾ منهنجي حياتيء جو ملهه ڪهڙو؟ پر هيء
ننڍڙا ٻالڪ جي منهنجي مرڻ بعد ڏٺا ٿي پوندا،
تن جو خيال مونکي ڪانئر بڻائي ٿو ڇڏي. ڪهڙا نه
منهنجا زيار چٽبا جو انهن آبهمن جو ويچار منهنجي آڏو
اچي رهيو آهي!“

برهمڻ جي استريء سياسي ۽ سس جي وچ ۾ مٿي
ورنن ڪيل گفتگو ٻڌي، زار زار روئي، پنهنجي ٻيء
ماء ڏانهن منهن ڪري چيو، ”منهنجا پيارا پتا ۽ مائا،
اوهان جي خاطر پنهنجي جان قربان ڪري ڪانه ٿي
سگهان.“

سياسيء کانئس پڇيو، ”ڇا تون پنهنجي پتيء لاء
هيء قرباني ڪرڻ لاء تيار ناهين؟“ هن ورائيو، ”آ
بدبخت آهيان. قسمت ۾ وڌو واپو لڪيل الم نه ٿي وڌ
ٿيان، پر پنهنجي ٻيء ماء کي پنهنجي وڇوڙي
صدمو ڏيڻ لاء تيار نه آهيان.“

سياسي ۽ ورائيس، ”جي ائين آهي ته هوء برابر
انهجي سهڻي ليکي. پر سچ پچين ته نون انهيءَ ۾
بال آهن. پلٽي پلائي به نه سمجهج نه تنهنجي مالا،
استري يا ستن تنهنجي خاطر پنهنجي جان قربان ڪندا.
پلا نون ان جي آزمائش ولي ڏس. گهر وڃي مگر
ڪري بهت جي سشف سؤ سان ڦٽڪ ۽ رڙيون واکا
ڪر، جينين مان اچي ٿوڪي مزو ڏيکارهان.“

برهمڻ هنجي آڳا اڻوسار اٿن وڃي ڪيو. ڪنهن
حڪير حاذق آيا، پر سندن ڦڪن فرق نه ڪيو.
سندس مالا ڏک ۾ پڙجي ٿا شوڪارا ڀرڻ لڳي.
سندس استري ۽ اولاد نه حسي ورلاپ ڪري پاڪاري
رهيا هئا. اتي سياسي به اچي سهڙيو.

سياسي ۽ برهمڻ کي ڏسي چيو، ”هنڪي خوفناڪ
مرض وراير آهي. سندس بچڻ جي ڪا به اميد نظر ڪانه
ٿي اچي. هان، هڪ ڳالهه هنجي جان بچائيندي. ٻيو
ڪير هن لاءِ پنهنجي حياتي قربان ڪرڻ لاءِ تيار ٿيندو
نه مڙس اچي پوندو.“

سياسي ۽ جا اهي اکر ٻڌي سڀ فڪر ۾ پئجي
واٽڻ جيان ٺهارڻ لڳا. سياسي ۽ پهر يائين برهمڻ جي
ٻڌي ۽ مالا کي چيو، ”مالي، هن پرڏ اوستا ۾ تنهنجي
لاءِ جيئڻ يا مرڻ ساڳي ڳالهه آهي. تنهنجو بهت مري
بهر نه ڪير ڪمائي تنهنجي پالنا ڪندو؟ بهت صدي

توهان وٽ مدد لاءِ آيس.“ جي ائين هو ته پنهنجي
 اڪبر تنهن ئي چيس، ”جي ائين هو ته پنهنجي
 مراد ظاهر ڪرڻ ڌار ان واپس ڇو وڃي رهيا هئا؟“
 درويش وراڻي ڏني، ”ڏاڏو ته توهين پاڻ پيو
 آهيو، اڏهن پاڻ کي چير ته انهيءَ انسان کان ڇو بيهڪ
 مڱان، جو خود پاڻ بيهڪاري آهي؟ جيڪڏهن بيهڪ
 پنڊ جي درڪار اٿم ته ڇو ڪين خود خدا سائين کي
 سوال ڪريان؟“

۱۱۰۶- هڪ برهمڻ ڪنهن سياسيءَ سان گڏيو-
 ٻنهي سنساريءَ ۽ ڌرمي وشن تي گيان گوشت ڪيو.
 آخر ۾ سياسيءَ برهمڻ کي چيو، ”بابا، سندس ۾ ڪير
 به ڪنهن جو سنگي ٺاهي، جن کي تون پنهنجو ڪري
 سمجهين ٿو، سي به پنهنجا نه آهن.“ برهمڻ کي اها
 ڳالهه وسهڻ ۾ ئي ڪانه آئي- دل ۾ چوڻ لڳو، ”اهو
 ڪڏاچت ئي نه ٿو سگهي ته ڪٽنب جي پائين، جن
 لاءِ زالن ڏينهان هڏ پيو هڻان، سي پنهنجا مٿر ٺاهن
 ۽ اڻڪيءَ ۾ پنهنجي واهر ڪين ڪندا.“ سياسيءَ کي
 چيائين، ”سائين، ٿورو ئي مٿي ۾ سؤر پوندو اٿم ته
 پنهنجي مانا کي ايترو نه اونو ٿيندو آهي، جو جيڪر
 وس پچندي، ان درد کي دور ڪرڻ لاءِ پنهنجي سر
 ڏيڻ کان به نه گسي! پنهنجي ته دل سان ئي اها ڳالهه
 نه ٿي لڳي- اهڙي مانا کي ڪيئن نه ڏک سک
 سنگي سمجهان؟“

کين ويهي رهندو ته آخر پورستيه جو انست گيان
برابست ڪندو.

۱۱۰۵۔ اڪر بادشاهه جي راج ۾ دهليءَ جي ڀرسان
جهنگل ۾ هڪ شهر رهندو هو۔ ڪئين ماڻهو ان درويش
جي ڪتيا ۾ پيا ايندا هئا۔ سندن آدرستگار ڪرڻ
لاءِ هن وقت ۾ ڪاري پائي ۾ ڪاڏ هوندي هئي۔ ان
ڪاري لاءِ کيس ڪجهه پئسن هي درڪار ٿي۔ اڪر
بادشاهه وقت لنگهي ويو۔ اڪر نه پيرن نشيرن کي
سڃاڻتا ڏيڻ لاءِ مشهور هو۔ ان وقت اڪر عبادت
ڪري رهيو هو۔ شهر ان ڪري ۾ ويهي رهيو۔ اڪر
ڏٺي ۾ در سوال ڪيو، ”اي خداوند! وڌيڪ دولت،
وڌيڪ طاقت ۽ وڌيڪ شهشاهي بخشهين!“ درويش
اهي اکر ٻڌي ڀريان ڀر ڪري وڃي رهيو هو ته اڪر
ترسڻ لاءِ اشارو ڪيس۔ عبادت پوري ڪرڻ بعد اڪر
درويش کان پڇيو، ”ماڻهن، توهين مون سان گڏجيڻ
لاءِ آيا، پر توهين سان ٻالهاڻي بنا چو واپس وڃي رهيا آهيو؟“
درويش فرمايو، ”توهان وقت اچڻ جي مراد ...
پر خير۔ توهان کي انهيءَ باري ۾ ٽڪليف ڏيڻ لڳو
چاهيان.“

اڪر جڏهن مٿس ٽهڙو زور آندو ته هن شهر
چيو، جيئنڊا ڦٽا! ڪيترا ماڻهو مون وقت سکيا وٺڻ لاءِ
ايندا آهن، پر پئسن نه هئڻ ڪري سندن رهائڻ جو
بدو بست ڪري ڪونه سگهندو آهيان۔ انهيءَ ڪري

اهو سياسي الوپ ٿي ويو.

۱۱۰۴- هڪ ڪائمر تمام ڏکيا ڏينهن ڪاٽيندو هو. جو جهنگ مان ڪائون ڪري وڪڻندو هو، پر پٽ اڻنگ مشڪلات سان ڪڍي سگهندو هو. هڪ ڏينهن جهنگ ڏانهن ويندي هڪ سياسي گڏيس- ان چيس،

”جهنگل ۾ پريرو ويندين ته پليو ٿيندو.“

ڪائمر اها صلاح مڃي جهنگل ۾ پريرو ويو ته چندن

جا درخت نظر آيس. خوشيءَ ۾ پرڇي، چندن

جا جيترا بند ڪٽي سگهيو، اوترا وڍي، بازار ۾ وڪڻي،

جهجهو نفعو پائائين. ٻئي ڏينهن خيال آيس ته سياسي

ائين ڪونه چيو ته ”اڳيرو چندن جا وڻ آهن، پر صرف

جهنگل ۾ اڳتي وڃڻ لاءِ چيو هئائين.“ سو ٻئي ڏينهن

چندن جي وطن کان به پريرو نڪري ويو. تانجو آهي

جي ڪاٺ نظر آيس. اُتان جيترو ٿاهو ڪٽي سگهيو، اوترو

ڪٽيائين ۽ بازار ۾ نيڪال ڪري جهجهي رقم ڪمايائين.

ٽئين ڏينهن ته ٿاهي جي ڪاٺ کان به پري وڌي

ويو. ڪجهه پنڌ مس ڪيائين ته چانديءَ جي ڪاٺ

نظر چڙهيس. خوب چاندي ڏوٽي، پاڻ کي مالامال

ڪيائين. اهڙيءَ ريت روز اڳتي قدم وڌائيندو رهيو.

وڌندي وڌندي سون، هيرن ۽ جواهرن جون ڪاٺيون

نظر آيس. ڪروڙپتي ٿي پيو! سڄي گيان جو ڳولهاڻو

به اهڙيءَ ريت اُتي ڪندو ويندو آهي. جيڪڏهن

هو ٿوري ئي لوڪ شڪتي پرائڻ بعد مات ڪري

سگهندا آهيون؟

سادو آهي اکر ٻڌي خوش ٿيو ۽ سياسيءَ جو
آدرستگار ڪري، کيس پاڻ وقت وهاريائين. ان وقت
انان هڪ هالي لنگهي رهيو هو. سياسيءَ ان کي
ڏسي، سادوءَ کان پڇيو، ”مهارج ٽوهين چاهيو نه هن
هاليءَ کي به هڪ ماري سگهون؟“ سادوءَ ورائيو،
”هائو، آسانيءَ سان! ائين چئي زمين تان مٽي کڻي،
متر اچاري، هاليءَ مٿان اچائيائين. هالي ٻه ٻه بت
ٿي ڪري پيو ۽ ٽٽڪي ٽٽڪي پراڻ ڏنائين. سياسيءَ
عجب ڏيکاري چيو، ”آها! ڪهڙي نه وچتر شڪتي!
ڪهڙو نه سولائيءَ سان پرم هڻي هاليءَ کي لپتائي
جڏهن؟“

سادو پنهنجي ساراه ٻڌي مشڪل ٺهرو. سياسيءَ
وري چيس، ”مهارج! ڀلا هن هاليءَ کي وري جيئاري
به سگهندا؟“ سادوءَ چيو، ”هائو. ائين به ڪري
سگهندس.“

وري نه مٽي کڻي متر ٻڙهي، هاليءَ جي لاش
مٿان ٽٽي ڪيائين نه هالي اُٿي ڪڙو ٿيو ۽ اڳي کان نه اڳرو
ڏسڻ ۾ آيو. سياسيءَ سادوءَ کي آڳو، ”لاشڪ ٽوهان
هي ڏسڻ عجيب آهي، پر هڪڙو سوال پڇان؟ ٽوهان
تريءَ کي ماريو ۽ جيئاريو، پر ان مان اوهان کي ڇا بلڪ
ٿيو؟ ٽوهان جي ڪهڙي انهي ٿي؟ ان اوهان کي
ڪي به ٽوڙ ڪري ڇڏي ڪا مدد ڪئي؟“ ائين چئي

درشتانت

ڪري وڃو. پوءِ ٻئيون ڪٿي چور کي ڳولڻ لڳا. مهاڻي
 ٿڌو نه شڪار ڪرڻ جي ماڳ. پاڻ شڪار ٿي رهيو
 آهيان. پڇڻ جي ڪا واڌ نه ٿي، ڇا ڪيائ جو بدن
 کي پيوڻ لڳائي، سادو جو بيهڪ ڪري، هڪ وڻ
 هيٺان ويهي رهيو. شاهوڪار جي نوڪرن کي چور نه
 ڳڻي به ٿيڻ ۾ ڪونه آيو، باقي هڪ سادو سو
 ٿڌائون، جو وڻ هيٺان پلٽي ماري، اکيون ٻولي، زبان
 ۾ محو ويٺو هو. صبح جو وڃ جيئن خبر ٿيڻ لڳي وڃي
 نه فلاڻي سيٺ جي باغچي ۾ هڪ سادو پٿارو آهي.
 سوين ماڻهو ميرا مٽيون ۽ ٻيون پٽائون ڪٿي، سادو
 اڳيان سر جهڪائڻ لاءِ آيا. سون ۽ چانديءَ جي سڪن
 جا ڍڳ سندس اڳيان ڪٺا ٿي ويا.
 ماڻهو دل ۾ ويچار ڪرڻ لڳو، ”ايشور جي مهيا
 اٿار آهي.“ سڄو سادو نه آهيان نه به ماڻهو منهنجو هيترو
 ستڪار ڪري رهيا آهن. سڄو سادو ئيڻ سان نه جيڪر
 ايشور کي پاڻي سگهان.“
 اهڙيءَ طرح صرف ڏينهن ڪرڻ ٿي، مهاڻي جي
 اندر ۾ سڄي جاڳتا آندي.
 ۱۱۱۳- هڪ سادو کي سڌيون پٿريون. ان ڪري
 ٿاڍو ايمان ۾ پڙجي ويو. پڙهون پٿر پٿر هو ۽ ڪئين
 ٽپسيائون ڪيون هئائين. کيس سڌارڻ لاءِ ايشور هڪ
 سياسيءَ جو ويس ڌاري وٺي آيو ۽ چيائينس، ”مهاڻاڇ!
 مون ٻڌو آهي ته اوهان سڌين دؤارن ڪرائتون ڪري

سندس استري نه خبر ڪري هلي وئي. ڏاڏيءَ جڻاڪشيءَ بعد آڏيءَ رات جو سندس ڪوششون برقرار ٿيون. پاڻي جڏهن ٿڌي مان ڪڙ ڪڙ ڪڍو، هنجي پيءُ به اچي پهتو، ٿڌهن مڙس جي دل به آند جون لهرون اٿيون. پوءِ گهر اچي ٿيل تماڪ وٺي، پاڻ کي تازو تازو ڪري، اندر اچي گود به آرامي ٿيو. اهڙو پڪو ارادو ٿورو وڙائجي ٿيڻي آهي.

ٻيو ڪڙمي نه ساڳي ڪم به وڌل هو، پر منجهند جو جڏهن سندس استري کيس ڪولڻ آئي ته لهه ٻهه آلي ڪڙو ٿيو. چيائين، ”ٿون پاڻ آئي آهين ته ضرور ڦٽو ٿي پوندو.“

تعبور اهو اڪثر جو هر وقت سر پٺيءَ کي پاڻي بهجائي ڪونه سگهيو. ان ڪري فصل چٽ ٿي ويس. ان مان ظاهر آهي ته پوءِ سسئيءَ واري وڙائجي جو ڦل نه ساڳيو ٿي ٿئي ٿو. جيئن محڪم ارادي ڏاران زمين جي آبادي آسانيءَ سان نه ٿي ٿئي، تيئن ايشور کي پاڻ لاهه جيئن هردي به سڄي پياس. نه هوندي، جيئن ايشور درشن ڪونه ٿيندو.

۱۱۰۲- هڪ ڀيري هڪ مهاڻو ڪنهن شاهوڪار جي باغچي به رات جو لڪچوريءَ ڪهڙي وار ۽ ٿلاءَ به مڇيون مارڻ لڳو. شاهوڪار کي ڪڙڪ پئجي ويئي. نوڪرن کيس چيائين ته بهربائين سڄي باغ کي گهرو

پاڻيءَ جي اچي سخت اُٿاڻه ٿي. سڀ ڪڙمي پنهنجي
 زمين کي پاڻي پهچائڻ لاءِ ڪڙيا کوٽڻا ۾ لڳي ويا.
 هڪ ڪڙمي مدڪم ارادي جو هو. ٻن ڪيائين نه
 چيسين ڪاٺي ڪري نديءَ مان پاڻي نه آڻيندس،
 چيسين بلڪ نه آرام نه ڪندس. هو ڪاٺي ڪندو رهيو.
 ائين ۽ ڪاڏي جي مهل به نبري ويس. سندس استري
 اشدان ۽ ڪاڏي جي مهل به نبري ويس. ان اچي کيس چيو،
 پنهنجي ڌيءَ هٿان ٿيل موڪليس. ان اچي کيس چيو،
 ”بابا، منجهند اچي ٿي آهي. ٿيل لڳائي اشدان ڪريو.“
 پٽس جواب ڏنس، ”نرس، اڃا ڪم ڪرڻو آهي!“
 ٽين ڪم ڪندي به لڳي ويا. پر ڪڙمي ڪاڏو پيو
 سڀ وساري، سنان پاڻيءَ کان سواءِ ڪم ڪندو رهيو.
 آخر سندس استري پاڻا ٻيءَ ئي آئي. اچي چيائين،
 ”اڃا، سنان به ڪين ڪيو آئون؟ روئي ٿي وله ٿي
 ويئي آهي! اوهين هميشه حد کان ٻاهر ويندا آهيو.
 هيٺ ڇو نه هلون! وڌيڪ ڪم سڀاڻي ڪجو، يا روئي
 ڪاٺي پوءِ ايڪمنا ٿي اچي باقي ڪم پورو ڪجو.“
 ان ئي ڪڙمي جوش ۾ اچي ويو. ڪوڏر زال مٿان
 اولاري، کيس ڪارگند ڏيئي، پڇائي ڪڍيائين. ڇوڻ
 لڳو، ”اي نادان استري! ڏسين ڪانه ٿي ته فصل
 سڙي رهيو آهي. جي ٿرڪ ٻلو پيڻي نه ڪندس ته
 توهين سڀ بڪ ۾ ٻاهه ٿي ويندا. پهرائين ٻيءَ ۾
 پاڻي آڻيندس ۽ پوءِ ٻي ڪا ڳالهه ٻڌندس يا ويچار ۾
 آڻيندس.“

لیندو. ڪو شخص اعڙي ۽ ريس سياسي ڪونه ٿي
سگهند آهي.

استري ۽ پيس، ”لڏهن سياسي ڪيئن اختيار ڪري
سگهنو آهي؟“

”هيئن!“ اٿس چئي سندس پتي ۽ پنهنجا ڪٿڙا
ٿاڙي ڇيهڙن ڇيهڙن ڪيا ۽ هڪ ٺڪر کڻي لنگوت
جيان ٻڌي، پنهنجي استريءَ کي چيائ، ”تون ۽ سڀ
استريون اڄ کان وٺي مون لاءِ مائٽائون آهن!“ اٿس
چئي هو گهر ڇڏي نڪتو ۽ وري نه موٽيو.

۱۱۰- جيڪڏهن ڪير چوي، ”ارو ارو ڪري
پورو ڪندس، اجهو ڪرڻ تي آهيان، هيئر ٿو شروع
ڪريان“، نه سمجهڻ گهرجي ته هن جو سپاءِ دير وجهڻ
جو آهي ۽ ان پاڙ سان وٽڻ ۾ نالي مائو ايندو. پر
جنهن جي دل ۾ ٿياڳ جو ٿيڻ پست پري ٿو، جو ايشور
لاءِ ائين ٿڙهي ٿو، جيئن مانا جي دل پنهنجي وڇڙيل
ٻالڪ لاءِ دڪ دڪ ڪندي آهي، سو ايشور کان سواءِ
ٻيو ڪجهه نه ٿو چاهي. هن لاءِ سنسار، بنا ديسوار
ڪوه جي مثل آهي ۽ هو سدائين سچيت رهندو ته
مٿان ان ڪوه ۾ ڪري پوان. هو ٻين ساڌارن ماڻهن
جيان ٻڻا نه ڪندو ته ٻه پائين گهرو معاملو سميتي،
پوءِ ايشور جي زبان ۾ لڳندس. هنجو ارادو متڪرم
هوندو.

هڪ ملڪ ۾ ڪنهن سال ترسان نه پوڻ سبب

پوء بيڪ ڪونه پندس. جنهن ساس ڏنو آهي، سو
گراس به اوس ڏيندو!

۱۰۹۹- پتي ۽ پتني سندس تياڳي تيرن لاءِ راهي
ٿيا. رستي ٿان وڃي رهيا هئا، ته پتي، جو پنهنجي
پتنيءَ کان ڪڇ قدم اڳڀرو ڌرتيءَ تي هڪ هيرو
ڏٺو. ويچار آيس ته متان منهنجي استري اهو هيرو
ڏسي هرڪجي وڃي، سو پير سان پٺ تي ڪري رهيو ته سندس
هيرو ڀڪڻ لڳو. اڃا ائين ڪري رهيو ته سندس
استري اچي اُٺي پهتي. پڇيائين، ”هيءُ ڇا ڪري
رهيا آهيو؟“ مڙس منجهي ويو. هڪي ڳالهه ٺٽائي
چڏيائين. پر سندس استريءَ نه اهو هيرو ڏسي ورتو ۽
پنهنجي پتيءَ جو اندر ڀرڪي چيائين، ”اوهان سندس
جو تياڳ نه ڪيو، پر اڃا تائين توهان کي هيري ۽
مٽيءَ جي وچ ۾ پيد پاس ۾ پيو اچي!“

۱۱۰۰- انسان ۾ وٽراڳ يا وڪڻن ٿو اچي؟ هڪ
استريءَ پنهنجي پتيءَ کي چيو، ”مون کي پنهنجي
ڀاءُ لاءِ ڏاڍي چٽا ٿي پئي آهي. گذريل هفتي کان
هو سياسي اختيار ڪرڻ جي ويچار ۾ رهيو آهي ۽ هو
آهستي آهستي ڪري پنهنجون ڪامنائون ۽ گهرجون
گهٽائي رهيو آهي.“

سندس پتيءَ ورائيو، ”پياري، پنهنجي ڀاءُ لاءِ
ڪا چٽا نه ڪر. هو سياسي ڪڏهن به ڪونه

هنجي سگهيو. آخر شام جو دير سان گھر وريو. سندس استري ٻاچي مٿس مٽي- ڇي ”اهڙا به درد ايندا آهن جو ٻار کي گھر ۾ موندو ڏسي، ڪيڏانهن غائب ٿي وڃن!“
 . مرد مشڪي ورائيو، ”ٻڌ، هڪ ڀيري مون خراب ۾ ڏٺو ته مان راجا آهيان، سڀ پٽ اٿن انهن سان ائينت آڻيند ۾ جهون جا ڏينهن گهاري رهيو آهيان. اڪه ڪلڻ سان هڪ ڏينهن ۾ ڪوڏ آيم. سڀ مهينو هرو هاڻي ٻڌاء ته انهن ستن راجڪمارن لاءِ دڪ ڪرڻ يا هن پٽ لاءِ، جنهن جو اڄ مرڻو ٿيو آهي؟“

جهڪو جهڙو هيءُ سنسار هڪ مهينو ڪري ٿو سمجهي، سو ساڌارڻ منهن ڇيان سنساري ٻڌائڻ لاءِ خوشي يا دڪ محسوس ڪوڏ ٿو ڪري.

۱۰۹۸- هڪ ڀيري هڪ نوجوان سياسي هڪ گھر جي ٻاهران بيٺا لاءِ سڀن هٿين. هن ٻالڪ اوسا کان سياسي اختيار ڪيو هو ۽ سنسار جي خير ڪا به وجهه هئس. سندس آواز ٿي گھر مان هڪ جوان استري بيٺا کڻي آئي. هنجي پيرل چالي ڏسي، سياسيءَ کانئس پڇيو، ”تو کي چاليءَ ٿي ٿوڙا آهن ڇا؟“

ان استريءَ جي مائٽوڙائي ڏٺس، ”ٻچا اهي ٿوڙا ٺاهن. هڪي حد ٻالڪ پيدا ٿيڻ وارو آهي، ان ڪري ايترو ڪيس به ٿي ڏنا آهن، جن مان ٻالڪ ٿي پيئندو.“

سياسي اهي اکر ٻڌڻ سان هڪدم چيو، ”هن کان

باقي هڪ جوان ساڌو زور ٻار پوڻ تي مڃي ويندو.
 راجا پاڻ اچي ان ٺوڳي ساڌوءَ کي آزي نيزاري
 ڪئي ته منهنجي نياطيءَ جو سڱ سوڪار ڪريو. راجا
 جي ايتري نشتر ڏسي، چور جي دل ۾ ڦيرو آيو.
 دل ۾ سوچڻ لڳو، ”مون صرف ساڌوءَ جو ويس
 اويو آهي ته راجا پاڻ اچي ليلائي رهيو آهي، پر
 جي سچو ساڌو ٿيان ته پوءِ الاهي پڳوان ڪهڙا پال
 پلائي!“

انهن ويچارن مٿس ايترو ته اثر ڪيو جو ڪوڙو
 ويس اختيار ڪري وواه ڪرڻ بدران ان ڏينهن کان
 وٺي پاڻ کي سڌارڻ ۾ لڳي ويو ۽ سچو ساڌو ٿيڻ لاءِ
 جتن ڪرڻ لڳو، شادي اصل ڪانه ڪيائين ۽ وڏن
 تياڳي مهائمان مان هڪ ٿي پيو. وقتي چڱائيءَ جو
 ڀڙنگ ڪرڻ مان به سٺا نتيجا نڪرندا آهن.

تياڳهه ۽ وٿراڳهه

۱۰۹۷- هڪ بيروزگار ماڻهوءَ تي سندس استري
 آئندي وهندي پتي زور آڻيندي هئي ته ڪو روزگار
 جو وڃي بلو پيڻي ڪريو. هڪ ڏينهن جڏهن سندس
 پٽ سخت بيمار ٿي پيو ۽ ڊاڪٽر زامبيديءَ پريو جواب
 ڏئي ويا، تڏهن هو روزگار جي تلاش ۾ نڪري ويو.
 پٺيان سندس پٽ راهه رباني وٺي رهندو رهيو. کيس
 گولھڻ لاءِ خوب ڊڪ ٺوڙ ٿي، پر سندس پٽو ڪونه

اوهان جي اڳيان آندو ويو آهيان.

خاصي ڪوريءَ جي اڀرڻائي ۽ روحانيت ڏسي
کيس ڇڏي ڏنو. ٻاهر نڪرڻ بعد ڪوريءَ پنهنجي
دوستن کي چيو، ”ايشور جي راجا اوسار مان آزاد
ٿيو آهيان.“

توهين سنسار ۾ رهڻ يا ان جو ٽپاءُ ڪرڻ، پر سڀ
ڪپڙا ايشور جي راجا پرمائي ٿئي ٿو. ان ڪري پنهنجا
سڀ راجا ايشور مان سواڻي، سنسار ۾ پنهنجو ڪرڻو
ڪندا رهو.

۱۰۹۶- هڪ چور اڌ رات چور راجا جي محل ۾
گهڙيو. ان وقت راجا ۽ راني ٻار ۾ ٽالپون ڪري رهيا
هئا. راجا چيو، ”مان پنهنجي ڌيءَ جو سڱ، انهن
ساڌن مان هڪ کي ڏيندس، جيڪي ٺڌيءَ جي
ڪٽي تي رهيا پيا آهن.“

چور اهي اکر ٻڌي ورتا. دل ۾ چوڻ لڳو ته ”واه
جو نصيب ٿو کلي! چور کين ساڌوءَ جو ويس ڪري،
ٺڌيءَ ڪناري هلي ويهجي. شايد راجڪماريءَ جو سڱ
ملجي پوئي.“ اهي ڏينهن وڃي اُتي ويٺو. راجا جا ماڻهو
نه وڃي اُتي پهتا. هر هڪ ساڌوءَ کي راجڪماريءَ
سان واه ڪرڻ لاءِ آڇ ڪندا ويا، پر هر ڪنهن انڪار
ڪيو. آخر ساڌوءَ هي ويس ۾ چور وٽ آيا. هن کي
نه ساڳي آڇ ڪيائون، مگر هو مات ۾ رهيو. راجا به
ماڻهن وڃي راجا کي چيو ته اتي نه ڪنهن کين پهتو.

کين مال ڀونڀ لاءِ مزور جو ڪپ هو. ڪوريءَ کي
 ڏسندي، کيس زوريءَ پاڻ سان گهلي وٺي ويا. پوءِ
 وڃي هڪ گهر کي کات هنيائون. گهڻوئي مال متاع
 چوري ڪري، چادر ۾ ٻڌي، ڪوريءَ جي مٿي تي
 سٿائون. چوڪيدار کي کڙڪ پئجي ويئي ۽ اچي مٿن
 ڪڙڪيو. چور نه رنجو ڪر ٿي ويا، باقي ويچارو ڪوري
 سڳ سوڌو جهلجي پيو. سڄي رات حوالا ۾ بند رهيو.
 ٻئي ڏينهن قاضيءَ وٽ کيس پيش ڪيائون. ڳوٺ جي
 ماڻهن کي خبر پئي ته ڪوريءَ کي چوريءَ جي تهمت
 هيٺ قاضيءَ وٽ رجوع ڪيو وار آهي. سڀئي ڊوڙي
 قاضيءَ وٽ آيا. کيس تسلي ڏنائون ته چوري ڪرڻ
 هن ماڻهوءَ جو وڏو ڪونهي. قاضيءَ ڪوريءَ کي
 چيو، ”سڄو احوال ٻڌاءِ.“ ڪوريءَ ورائيو، ”سائين،
 ايشور جي لڇا انوسار اڱڻ ۾ ويٺو هوس. ايشور جي
 لڇا انوسار ان وقت ڳهڻ رات نيري چڪي هئي.
 ايشور جي لڇا انوسار ڏيان چنٽن ۽ رام نام جو سمون
 ڪري رهيو هوس. ايشور جي لڇا انوسار مون کي
 ٽولو اچي اتان لنگهيو. ايشور جي لڇا انوسار هنن
 اتان زوريءَ گهلي وٺي ويا. ايشور جي لڇا انوسار هنن
 هڪ گهر کي کات هنيو. ايشور جي لڇا انوسار
 منهنجي مٿي تي چوريءَ جو مال رکيو. ايشور جي لڇا انوسار
 انوسار مون کي پڪڙيو ويو. ايشور جي لڇا انوسار
 رات جيل ۾ گذاري پير. ايشور جي لڇا انوسار هاڻ

برهمن۔ هو ۽ ٻا عيارو آهي. هن ڪرڪيستر جي
ٻڌ ۾ منهنجي باري ٻڌو ۽ جي ئي عزلي ڪري، کيس
منهنجي رت جو سارلي ڪيو هو.

غريب برهمن جي شردا ۽ ٻير ڏسي، ارڃن اچڻ
۾ پئجي ويا. سندس ايمان غائب ٿي ويو. وري
ڪڏهن ڪين چيائين ته مان ڪرشن جو وڏي ۾ وڏو
ڀڳت آهيان.

۱۰۹۵۔ ڪنهن ڳوٺ ۾ هڪ ڀڳت آليا ڪوري رهندو
هو. سڀ ماڻهو مٿان گهور گهوريندا هئا ۽ منجهس
ڏاڍي شردا هوندي هئي. ڪوري هزار ۾ ٻيو ڪهڙو
وڪيل وٺندو هو. ڪر گراهڪ آگاه ٻڌندو هوس ته
چوندو هو، ”ايشور جي اڃا اوسار ست روپئي جو
ٻڌم، ايشور جي اڃا اوسار چار آنا اٿئي لڳي، ايشور
جي اڃا اوسار ٻه آنا لڳن، ايشور جي اڃا اوسار
ڪهڙي جي ٻهه هڪ روپيه ڇهه آنا لڳي.“

ماڻهن جو منجهس اهڙو ته اعتقاد هوندو هو، جو
هڪدم پڻا ڏئي، ڪهڙو ٻڌندا هئا. ڪوري سڄو
ڀڳت هو. رات جو ماني ٺڪي ڪائي ڪيترو وقت
ڏيان ۽ رات سمرڻ ۾ گذاريندو هو.

هڪ ڀيري ٻيل رات ڪوري چڪي هئي، ٻڌ ڪوري
اڃا جاڳو پئي. اڪيلو در جي ڀرسان حو چڪي رهيو
هو. ڪن چورن جي اولي اچي اٿان لانگهائو لڳي.

درشانت

برهمڻ - پوريون آهي ڪمبخت نارد.
 ارجن - ڇو، هن ڪهڙو قصور ڪيو آهي؟
 برهمڻ - هو ڪهڙو نه بي قياس آهي، جو پنهنجي
 ڀڃڻ ۽ ڳاڻڻ وڃائڻ سان وڌو ڀڳوان جو ننڊ آرام ڦٽائي
 رهيو آهي. ايشور جي آرام جي ذري به پرواهه ڪانه
 اٿس. رات ڏينهن پنهنجي پرارڻائن ۽ آستتيءَ سان
 ايشور جو سڪ ڦٽائي رهيو آهي.
 ارجن - ڀلا ٻيو ڪير آهي؟
 برهمڻ - نرلج درويدي.

ارجن - درويديءَ جو ڪهڙو دوش؟
 برهمڻ - درويديءَ جي بي قياسي نه ڏسو! اڃا
 منهنجو منڙو مالڪ ماني ڪاٺڻ ٿي وينو ته درويديءَ
 جي سڏ ٿي پوڄن ڇڏي، ڪاميڪ ٻن ۾ وڃي، پانڊون
 کي درواسا جي سراپ کان بچائڻو پيس. نه فقط ايترو،
 پر هن ڀڳوان کي پنهنجي جوت پرستي ڪرائي!

ارجن - ٿيون ڪير؟
 برهمڻ - ڪنور برهالا، هو اهڙو نه زرد ٿي آهي،
 جو کيس هٿڪ ٿي ڪانه ٿي ۽ منهنجي ڀڳوان کي
 ڪڙهندڙ نيل جي ڪڙاهيءَ ۾ پوڻ، هائيءَ جي پيرن
 هيٺان لتاڙجڻ ۽ باهه جي ٽپ مان ڦاٽڻ لاءِ چيائين.
 ارجن - ڇو ٿيون؟

برهمڻ - دشت ارجن.
 ارجن - ڇو، هن ڪهڙو ابرار ڪيو؟

ڪنهنڪي ڪانه هوندي. شري ڪرشن پاڻ ڄاڻي ڄاڻي ٿي،
 ٻينجي متر جي دل جو حال ڄاڻي، هڪ ڏينهن کيس
 گيمان ڏيئي وئي. اڃا اورو اڳتي وڌيا ته ارجن هڪ
 عجيب برهمڻ ڏٺو، جو سڪل ٿاڻه کائي پيٽ ڀري
 رهيو هو، جيتوڻيڪ سندس ڪمر ۾ تلوار پڌل هئي.
 ارجن هڪدم سڀي ڪيو ته هيءُ برهمڻ ڪو وشنو
 جو وڏو پکيٽ ٿو ڏسجي، جو ڪنهن کي نه ڏکڻو
 ٻينجو آلم ڌاروڪ ڪرڻو. اهو سڄي. ٿاڻه ۾ ساڻ
 هڪ ڪري ساڻو ٿاڻه نه ٿو کائي، پر سڪل ۽ ٻي جان
 ٿاڻه کائي ٻينجو پيٽ ڀري رهيو آهي. پر جو ٿاڻه
 کي نه ڏکڻو نه ٿو چاهي، تنهن تلوار ڪڍڻي خيال
 کان ٻڌي آهي؟ ارجن عجب ۾ پئجي ڪرشن کان پڇيو،
 ”هي ڀرو، اهو ڇا؟ هيءُ ماڻهو جو ڪنهن نه ساڻواري
 کي ڏکڻو ٿو چاهي، تنهن تلوار، جا مؤٽ ۽ ڏڪار
 جي نشاني آهي، سا ڇا لاءِ ٻڌي آهي؟“
 شري ڪرشن چيس، ”پتو نٿو ٿي ته ڪاٺس اهو
 سوال پڇ.“

ارجن اڳتي وڌي برهمڻ کان پڇيو، ”سائين، اوهين
 ڪنهن نه ساڻواري کي ڪنهن نه ڏکڻو، سڪل ٿاڻه تي
 گذر ڪري رهيا آهيو، پوءِ هيءُ تيز تلوار ڇا لاءِ
 ڪنهن لاءِ؟“

برهمڻ - چئن ماڻهن کي سزا ڏيڻ لاءِ.

ارجن - اهي ڇا ڪير آهن؟

سگهجن ٿيون. پر آتم. آدم نهايت ضروري آهي. هڪ وار تا بدو:-

هڪ لڳا وشنو پڳوان نارد کي سراپ ڏنو، ”نوڪي نرڪ پر اچيو ويندو.“ نارد کي ڏاڍي چنٽا ٿي. ايشور در ٻارڻا ڪرڻ لاءِ ٻوڙ سان ڇڻ ڳاڻڻ لڳو ۽ ويستي ڪيائين، ”ڪرڻا ڪري ڏيکارڻم نه نرڪ ڪٿي آهي ۽ اوڏانهن وڃڻ جي وات ڪهڙي آهي؟“ وشنو پڳوان ڇاڪ لڪري سان زمين تي سڄي برهمانڊ جو نقشو ڪڍيو، جنهن ۾ نرڪ ۽ سرڳ به ڏيکاريل هئا. نارد نرڪ جي پاڻي تي هٿ رکي چيو، ”جي نرڪ هن جهڙو آهي ته پوءِ هيءُ ئي نرڪ ٿيو!“ ائين چئي ان هنڌ ليٽڻيون پائي چوڻ لڳو، ”هي پڳوان! هاڻ نرڪ جا ڪشت سڀ پوڳير.“ وشنو پڳوان مشڪي پچيس، ”سو وري ڪيئن؟“ نارد اتر ڏنو، ”سائين، نرڪ سرڳ توهان ئي پيدا ڪيا آهن. جڏهن برهمانڊ جو نقشو ڪڍي ڏيکارڻو ته اهوئي مون لاءِ سڄو نرڪ ٿيو. پوءِ ان ئي ليٽڻيون پائڻ ۽ ڏاڍي بيٺا سٺم. ان ڪري چوان ٿو ته نرڪ جي بيٺا پوڳي ڇڏيو.“ نارد جي سچائي ڏسي، وشنو پڳوان سندس سمجهاڻيءَ تي پرسن ٿيو.

۱۰۹۴:- شري ڪرشن جي ٻياري متر ارجن جي دل ۾ هڪ ڏينهن ايمان آڻڻ ٿيو. ارجن سمجهڻ لڳو ته

۱۱- حتمه ٿيو ۽ پڳير ڪي آهي، اوڻي ٻئي

يعني هوندي آهي. البت اسان کي ڪجهه قدر آزادي آهي. جهڙيءَ ريت ٿارءَ رسيءَ سان ٻڌل هوندي به نوري گول ۾ ٿري گهري سگهندي آهي ۽ ائين منش سهجي ٿو ته هو پنهنجي اڃا موجب هلي سگهي ٿو، پر واستو ۾ سندس اڃا ايشور اڃا جي آڏين آهي. شش-پوءِ نه لڳيا، ڏيان وغيره ساڏن جي ڪهڙي ضرورت؟ هرڪو مات ڪري واهي چوي، ”سڀ ايشور جي اڃا آهي ۽ جيڪي به لڳي پيو، سو سندس اڃا پرمائي پيو ٿي.“

شري رامڪرشن- آها! اهو صرف اکر ۾ چوڻ مان ڇا ورتندو؟ ڪنڊن مٿان هٿ رکي، پوءِ وات سان پيا چولدا نه ڪندا آهن ٿي ڪونه، نه ڇا ان ڪري انهن جي درد ڏيندڙ ڇڪي کان پڇي ٻولندا؟ جيڪڏهن هر ڪنهن کي پنهنجي اڃا پرمائي آلمڪ ساڏن ڪرڻ جو اختيار هجي ها ته جيڪر هرڪو ائين ڪري ها، پر اڄ هرڪو ساڏن ڪري ڪونه سگهندو. ۽ ڇو؟ پر هڪڙي ڳالهه آهي. ايشور اوهان کي جيڪا شڪتي ڏني آهي، سا ئي پوريءَ ريت ڪتب ڪرڻ آڻيندا نه پوءِ هو وڌيڪ ڪانه ڏيندو، ان ڪري انسان کي آخر-آدم سڏائڻ ڪرڻ کپي- اهڙيءَ ريت هر ڪنهن کي ايشور ڪرڻ لاءِ پوڳهه لڳڻ خاطر شخص محتسب ڪرڻي پوي ٿي- اهڙي ريت ڪرڻ سان ۽ سندس ڪرڻ سان جنم جنمالت حون پوکڻائون هڪ جنم ۾ مٽائي

لڳو. ٿورن ڏينهن کان پوءِ برهمڻ عجب وڃان گوالڻ
 کان پڇيو، ”ڇو، هاڻ تہ ڪڏهن بہ ڏير سان ڪانہ ٿي
 اچين؟“ گوالڻ جواب ڏنس، ”تو ڪين مون کي ڏس
 ڏنو هو تہ ’رام‘ نام ڳڻهڻ سان ندي پار ڪري سگهبي
 آهي! هيئن تہ ٻيڙيءَ جي لوڙ ٿي ڪانہ ٿيڻ.“
 برهمڻ کي اها ڳالھ وسهڻ ۾ ئي ڪانہ آئي ۽
 چيائين، ”هلي ڏيکارين تہ ڪيئن ٿي ندي پار ڪرين.“
 گوالڻ سان گڏجي نديءَ ڪناري آيو. گوالڻ نہ
 نديءَ مٿان هلندي ويٺي. ٿورو اڳتي وڃي پٺيان
 ٺهاريائين تہ ڇا ڏسي تہ برهمڻ پاڻيءَ ۾ ٽاڦوڙا هڻي،
 اهائي ڪوشش ڪري رهيو هو، جيئن سندس ڪوڙا
 نہ پسن. گوالڻ چيس، ”مهاراج، مک مان ’رام‘ تہ اُچاربو
 ٿا، پر هٿن سان ڪڙڻ کي ڇو مٿي ڪڍي رهيا آهيو؟
 توهان کي ٽڏهن ’رام‘ نام ۾ پوري شردا ڪانهي؟“
 پورن شردا ۽ ايشور جي سراسر شرن وٺڻ سان ئي
 ايشوري چمتو ڪار پسي سگهيو آهي.
 ۱۰۔ هڪ ڀيري شري رامڪرشن وٽ بہ شش
 شڪا ڪڍي آيا تہ منش جي لڇا شڪتي ۽ ايشور جي
 ڪرپا، اهي ٻئي سڌانت هڪ ٻئي جي ورڏ آهن ڇا؟
 گرو مهاراج کين چيو، ”لڇا شڪتيءَ بابت ڳالهائڻ جي
 ضرورت ڪهڙي آهي؟ سڀ ڪچ ايشور لڇا جي آڌين
 آهي۔ اسان جي لڇا ايشور جي لڇا سان اهڙيءَ طرح
 ٻڌي پئي آهي، جهڙي ريت ڳانءِ رسيءَ سان ٻڌي

ڪري چيائين، ”ادا ڪرڻ، ڪٿي آهين؟ اچي منهنجي سنڀال ۾. مون کي ڊپ پيو ٿي.“ ٻالڪ جي شڙا پري پڪار سڻي، ڪرڻ وڌيڪ وقت رهي نه سگهيو. ٻالڪ جي روپ ۾ پرڳهت ٿي جتيلا کي اچي چيائين، ”اچو مان تهنجو پاڻ آيو آهيان. ڊچين جو ٿو؟ هل نه پالشالا ڏانهن وٺي هلاڻ.“

کيس پالشالا ۾ پهچائي، ڪرڻ چيس، ”جڏهن به تون مولڪي سڏيندين، تڏهن مان تون هتيو ايندس. ڊپ نه ڪر.“

سڄي وشواس ۽ دلي ٽڙف جو اهو پرنسپ آهي.

۱۰۹۲- هڪ گوالڻ لڏي ۽ جي پيءُ ۽ ٻه هڪ برهمڻ کي کير ڏيڻ ويندي هئي. ٻيڙي پوري وقت تي نه ملڻ ڪري، هو کيس روز پوري ٺهر تي کير پهچائي ڪانه سگهندي هئي. هڪ ڏينهن ڊهر سان کير ملڻ ڪري، برهمڻ گوالڻ تي ڏاڍي ڪاوڙ چندي. گوالڻ وراڻي ڏس، ”منهنجو ڪهڙو قصو؟ مان نه گهر مان روز سويل نڪرڻدي آهيان، پر ٻيڙيءَ لاءِ ٽرسٽو ٻولڻو آيو. ٻيڙي جڏهن پرجندي آهي، تڏهن ئي هلندي آهي.“ برهمڻ چيس، ”مائي، ماڻهو رام جو نالو ڳڻي سان جيون روپي ساگر پار ٿري وڃن ٿا، تون هيءَ لڏي پار ڪري ڪانه ٿي سگهين؟“

سرل دل واري گوالڻ اهو ٻڌي ڏاڍو خوش ٿي. ٻئي ڏينهن کان برهمڻ کي کير ٺهر سان سويل ملڻ

درشانت

اتان ٻاهر نڪتو. گهر جي پاتين چيس، ”پرڳه لڳي
 ويو هجي نه برسات ٻاهر کڻي اچ.“ ٻالڪ وراڻيو، ”پرڳه
 لڳي ويو. پر ٺاڪر نه سمورو برسات کائي ڇڏيو.“ سڀ
 وائڙا ٿي ويا. پڇيائون، ”هيءُ ڇا چئي رهيو آهي؟“
 ٻالڪ ويڃاري وري نه ساڳي ڳالهه ڪئي، ”ٺاڪر نه
 سمورو کاڌو کائي ڇڏيو.“ پوءِ جتي ٺاڪر براجمان هو،
 اُتي وڃي ڏٺائون ته برابر ٿالهيون سڀ خالي پيئون هيون!
 سڄي وشواس ۽ سڄي ترڻ جو ايڏو پُرل مهائم آهي!
 ۱۰۹۱- ائين ته ڌڙڻ ڌارڻ سان بڪ ايشور کي
 پراپت ڪري سگهيو. اهو جه ٻالڪ جيان وشواس ڌارڻ
 ڪري. ٻالڪ جيئن پنهنجي ماما لاءِ پيو ٿڙڻ ڏنو آهي،
 تيئن ايشور لاءِ ٿڙڻ ڇڏائي.

جتيلا نالي ٻالڪ کي پائشالا ڏانهن پهچڻ لاءِ جهنگل
 مان لنگهڻو پوندو هو. اڪيلو وڃڻ ڪري کيس ٻپ
 ٿيندو هو. هڪ ڏينهن ماءُ سان اهو حال اوريائين.
 ماڻس چيس، ”پٽڙا! تون ٻچين جو ٿو؟ جڏهن ته ٻپ
 ٿيڻي نه ڪرڻ کي سڏ ڪندو ڪر.“ ٻالڪ پڇيو،
 ”امي، ڪرڻ ڪير آهي؟“

ماڻس جواب ڏنس، ”ڪرڻ تنهنجو ڀاءُ آهي.“
 ٻئي ڏينهن جهنگل مان لنگهڻ وقت جتيلا جڏهن
 ٻپ ۾ پُر جي ويو ته واکو ڪري سڏيائين. ”پراڻا
 ڪرڻ!“ جڏهن ڪير ڪونه آيو، تڏهن وري واکو

پر هن جي اندر ۾ سروو ٻاڪ وسي رهي هو، اهرئي
سچو کائيندڙ هو.

۱۰۹۰۔ هڪ برهمڻ هڪ گهر ۾ لاکر جي پوڄا
ڪندو هو. هڪ ڀيري برهمڻ ٻاهر روانو ٿي ويو ۽ پوڄا
جو ڪم پنهنجي ننڍڙي بت کي سونپي ويو. ڪڪي
کي چيائين، ”ڏهاڙي لاکر اڳيان پوڄ لڳائج ۽ ڏسج
جيئن هو اهو پوڄ سوڀڪار ڪري.“

ٻالڪ پنهنجي بتا جي آڳاٽا انوسار لاکر اڳيان کاڌو
رکي، صبر ڪري ٻئي رهيو، جيئن لاکر اهو کاڌو
سوڀڪار ڪري. پر لاکر نه ڪجهه آڳو ۽ لڪي
کاڌو. ٻالڪ ڪيترو وقت ڏسندو رهيو. کيس ٻڪو
وشواس هو ته لاکر هيٺ لهي، ضرور اچي برسات
ڇڪيندو. پر ائين ڪرڻ لڳو، ”هي ٻهرا اچي هيءُ
برسات ورتائو. ڏاڍي دير ٿي رهي آهي، وڌيڪ
ترسي لڙ سگهان.“ پر لاکر ڪجهه ڪمن ڪڍيو.
ٻالڪ اچي روئڻ ۾ چٽڪو ۽ سڌڪا ڀري چيائين،
”هي لاک! پتاهي چئي ويو هو ته اوهين پوڄ سوڀڪار
ڪندا ته پوءِ ڇوڪين ٿا اچي کائون؟ پتاهيءَ جو برسات
سوڀڪار ڪندا هئا. پوءِ مون ڪهڙو ابراه ڪيو آهي
جو مون سان هيءُ ورڻاءُ ڪري رهيا آهيو؟“ ائين
ڪيترو وقت روئندو رڙندو رهيو. مٿي ٺهاري ته ڏسڻ
۾ آيس ته لاکر منڻ روپ ۾ برسات کائي رهيو آهي.
جڏهن برسات سمورو کائي خالص ڪيائين، تڏهن ٻالڪ

ٿوروڻ سائون ٿي ڪافي ٿيندڙون. هڪ ڀيري
 وياس مٺي ڄمنا ندي پار وڃڻ لاءِ هڪ جهات تي اچي
 بيٺو. ان وقت اُتي گوپيون به اچي سهڙيون. هنن به
 ندي پار ڪرڻ ٿي چاهي، پر کين پڙي نظر ٿي ڪونه
 آئي. سو منجهي وياس مٺيءَ کان پڇيائون، ”سوامي،
 ندي ڪيئن پار ڪجي؟“ وياس مٺيءَ وراڻي ڏني،
 ”ڪو فڪر ڪونه ڪريو. آءٌ ٿوراوهان کي نديءَ جي
 هن ڀر وٺي هلاڻ، پر ان کان اڳهر مون کي ڪجهه ڪاڻڻ
 لاءِ ڏئي سگهندڙون؟ ڏاڍي بک لڳي اٿم.“ گوپين
 کي نه کير، ملائي ۽ مڪڻ جا ڇاڏا هئا، تن سڀ کڻي
 اڳيان رکيس. وياس مٺي به سمورو مال کائي ويو. گوپين
 پوءِ پڇيس، ”هاڻ ندي پار ڪرڻ جو ڪهڙو ويچار
 آهي؟“ وياس نديءَ جي ڪنڍ تي بهي پرار ٿيا
 ڪئي. ”اي ڄمنا مانا! جيڪڏهن اڄ مون ڪجهه به
 کين کائڻ آهي ته ان ٿواب ڪري مون کي رستو ڏي
 ته اسين ندي پار ڪري، بيٺي ڀر پئجيون.“ اڃا اهي
 اکر وائڻ مس ٺڪتس، ته نديءَ جي وچ ۾ سڪل رستو
 ڏسڻ ۾ آيس. گوپين جي حيرت جي حد ٿي نه رهي.
 هنن جي من ۾ اهائي شڪا ٿي ته وياس مٺيءَ آهي
 اکر ڪيئن وائڻ ڪڍيا، ”مون اڄ ڪجهه به ڪونه کائڻ
 آهي.“ جڏهن هن اسان جا سڀ ڇاڏا خالي ڪري
 ڇڏيا. کين ڪهڙي ڪل ته اها وياس مٺيءَ جي آڇل
 وٺواس جي ثابتي هئي ته هن ڪجهه به کين کائڻ

[illegible][illegible]

هيا هئا. هڪ ڏينهن ناردمني اٿان اچي لنگهيو.
 ڪڙي کانئس پڇيو، ”ڇا توهين وٽڪڻ ڌام مان
 لا اچو؟“ نارد رشيءَ اتر ڏس، ”هائو.“ - بوگيءَ
 پڇيو، ”ڪرپا ڪري ٻڌائين ته ايشور ڪهڙو ڪم
 ڪري رهيو هو؟“ نارد وراڻيس، ”پگوان اٺ ۽ هائي
 ڪري رهيو هئي لنگهائي رهيو هو.“ هڪ بوگيءَ چيو،
 ”سڀيءَ جي پاڙي مان لنگهائي ڪونهي. ايشور ڇا نه ٿو ڪري
 ”ان ۾ ڪو تعجب ڪونهي.“ - بوگيءَ چيو، ”زادان! اها ان ٿيڻي
 سگهي!“ - اهو ڏيکاري ٿو ته ٿون ڪڏهن به وٽڪڻ ڌام
 ڳالهه آهي. ڪونه ويو آهين.“

پهريون بوگي پڳت هو ۽ ٻالڪ جهڙو وشواسي هو.
 ايشور اڳيان ڪجهه به اسپڙو نه آهي ۽ ڪنهن به سندس
 گت پرون ريت ڪانه ڄاڻي آهي.

۱۰۸۸- هڪ ماڻهوءَ جو پٽ مرڻينگ حالت ۾ پيو
 هو ۽ ڏسڻ ۾ آيو ته ڪير به سندس حياتي بچائي ڪونه
 سگهندو ۽ پر هڪ سادو ۽ ان ماڻهوءَ کي چيو، ”هڪڙو
 علاج سجهيم ٿو. انسان جي ڪوپڙي هٿ ڪر. ان ۾
 واسينگ نانگ جو زهر وجهه ۽ سواني تاري جي اڀرڻ
 وقت جڏهن برسات وسي، تڏهن اهي ٿوريون
 بوندون زهر ۾ ملائ. پوءِ تنهنجي پٽ جي حياتي
 بچي پوندي.“
 ان ماڻهوءَ جيتري ڪولي ڏٺو ته پيءُ رات سواني

آهي. "نارڊ آئي ويو. هڪ ڪڙمي ڏٺائين. اهو صبح جو سويل اُٿندو هو. رڳو هڪ ڀيرو هريءَ جو نام ٻڌي، سمهي بوندو هو. نارڊ اندر ۾ سوچڻ لڳو، "هيءَ دهٿائي ڪيئن ابھرو جو براهي لي سگهندو؟ سارو ڏينھن سنساري ڪمن ڪاربن ۾ رڌل رهي ٿو. پکتيءَ واري پرش جا نه ٿين ۾ ڪي نه اُهيان ڏسڻ ۾ ڪونه ٿا اچن."

نارڊ موٽي ابھرو وٽ ويو. چيائين ته ان ماڻهوءَ ۾ آهي ڇا جو مون کي اهڙي ٽڪليف وٺايو؟ ابھرو چيس، "ڇڏو نارڊ! هيءَ ليل جو ٻالو ڪٿا. شهر جي چؤگرد پرڪرما ڏئي، واپس ڪٿي اچ. ڏسجانءِ جيئن رستي تي هڪ ٿڙو نه ڪيرائين." نارڊ چوڻ موجب ائين ڪري واپس وريو. ابھرو پڇيس، "هاڻ ٻڌاء، شهر جي چؤگرد پرڪرما ڏيڻ ويل مون کي گھڻا ڀيرا ياد ڪيڏ؟" نارڊ ورائيو، "هڪ ڀيرو نه. منهنجا ٻاروا توهين پاڻ ٻڌايو ته هن ليل سان ٻاريل بيالي مان ليل ٿڙي نه هارڻ ۾ ڏيان ڏيان يا ٺوهانجي يادگيري ڪريان؟" ابھرو چيس، "نارڊ ڏس! هن ايل جي بيالي منهنجو ڏيان اهڙو نه چڪي ورتو جو مونکي هڪ ڀيرو نه ياد ڪمن ڪيڏ. پر هو دهٿائي ڏس. ڪٽنب جو ڳرو بوجھ سر تي اٿس ته به هر روز به ڀيرا مونکي ياد ڪري ٿو."

۱۰۸۷- نه بڙي ٻريءَ کي پالڻ لاءِ ٽهسيائون ڪري

درشتانت

ٻڌايو. " سادو سندس دل ڀرڪي ورتي. کيس چيائين،
" وڃ، پهر يائين ته اهڙي وستو ڪٿي اچي، جا توکان نه
نيچ هجي. " ان شخص ڏاڍي ڳولها ڳولها ڪئي، پر
پاڻ کان وڌيڪ نيچ ڪجهه. کين هٿ آيس. نيٺ
پنهجي وشتا ڏنائين. چيائين، " نيٺ ڪجهه ملير جو
مون کان به نيچ آهي. " اها سادو وٺ ڪٿي وڃڻ
لاءِ هٿ ڊگهريائين مس ته اچانڪ ان وشتا مان آواز
اڀندو ٻڌائين، " اي ڀائي! مونکي هٿ نه لاء. مان
پهر يائين عمدي مٿاهي هئس. ڊيوٽائن اڳيان پوڳ لڳائڻ
جي پوڳي هئس. پر منهنجي سهرش ڪري منهنجو اهڙو
وٺ آندو ۽ تنهنجي ڀائي سهرش ڪري مڙهو منهن مڙهي
برو حال ٿيو آهي، جو مونکي ڏسي مڙهو منهن مڙهي
پڇي ٿا وڃن ۽ زڪ ڪي رومال ڏيو ڇڏين. هڪ دفعي
تنهنجي هٿ لڳا ڪري، منهنجي هيءَ درد شا ٿي
آهي. وري هٿ لڳائيندڙ ته خبر نه آهي ته ڪهڙي
ادوگتي ٿيندڙ. " اهو شخص اهڙيءَ ريت سڄي نمرتا
پاڻ جو سبق سکيو. پوءِ نه نماڻن ۾ نماڻو ٿي پيو ۽ اکر
سڌي پراپت ڪيائين. نارد جي دل ۾ گهمند جاڳيو ته
۱۰۸۶- هڪ ڀيري نارد جي دل ۾ گهمند جاڳيو ته
مون جهڙو پڳت ڪو ڪونه هوندو. ايشور سندس دل
ڀرڪي ورتي، سو کيس چيائين، " نارد، فلاڻي هٿ
وڃ. اتي منهنجو هڪ پڳت رهندو آهي. ان سان
وڃي ڏيک وٺ ڪر. ڇو ته هو مونکي ڏاڍو پيارو

ورن ديوتا ڪونه ٻڌس. وري ٻارائڻا ڪيائين، پر مڪان
 ڏٺندو رهيو. اتي مڪان کي پچائڻ لاءِ هڪ رات
 سهجي آيس. دل تي ٿري آيس ته ٻارائڻ ڪٿا موجب
 هنومان ورن ديوتا جو پٽر هو. سو واکو ڪري
 بڪار ٻائين، ”هي نامد، توکان بيڪ ٿو مڱان. مڪان
 کي پڇاء. ڇو نه هيءُ مڪان تنهنجي پٽر هنومان جو
 آهي.“ پر ورن ديوتا ڪين ٻڌس. وري ويهتي
 ڪيائين، ”اي سوامي، منهنجو عرض اڳهاء. هيءُ
 جڳهه پڇاء. ان جو مالڪ هنومان جو رشتو ڏير شوي
 رامچندر آهي.“ ورن ديوتا اٿڙو ٻڏي جهڙو پست.
 نيٺ جڏهن مڪان مٿا ڪرڻ تي هو، تڏهن پنهنجي
 جان پچائڻ لاءِ ڊوڙي ٻاهر پکڙي ۽ پڻ پڻ ڪري چوڻ
 لڳو، ”بل نه هيءُ ندورو مڪان پيسه ٿئي! منهنجو ڇا
 ٿو وڃي!“

توڪي ڪيشپ جو نانءُ بلند رکڻ لاءِ برابر انتظار
 هوندي، پر توڪي هيءُ ويچار پاڻ اڳيان رکي ستوش ڌارڻ
 ڪري نه ايترو جي اڃا پرمات ٿي سندس نالي سان
 سبند رکندڙ ڌارمڪ تحريڪ شروع ٿيو. هي اهو تحريڪ
 اوج تي رسيو ته اهو به سائينءَ جي اڃا سان. ان ڪري
 امرت روپي ساگر پر ٿي هئا.“

۱۰۸۵- هڪ شخص ڪنهن ساڌوءَ وٽ ويو. امرتا
 پاڻ جو ڏيکاء ڪري کيس ويهتي ڪيائين، ”سائين،
 21 نه آهائج. هن مسافر ساگر کان اچڻ لاءِ ڪا ڏاڍا

ساڳيءَ ريت ايشور به پنهنجي پڪت جي هردي به
جهاني پاڻي ڏسندو آهي. هو پنهنجي وڏائيءَ ۾ انست
آهي نه به سڪ ۽ شردا جي پرياوَ هيٺ موهجي
وبندو آهي.

۱۰۸۴- شري رامڪرشن هڪ ڏينهن پرتاپ چندر
مزمدر کي چيو، ”تون ودوان ۽ ٻڌيان آهين ۽ ٻڌ تو
۾ ڳوڙهي ويچار شڪتي آهي. ڪيشب ۽ تون ڳوڙنگ
۽ نمائيءَ جيان به ڀائر آهيو. توهينتر سنسار جو گهڻوئي
رس ورئو آهي. وياڪياڻ ۽ وادوواد به گهڻائي ڪيا
اٿئي. اڃا توکي انهن لاءِ چاهيا آهي ڇا؟ هينتر پڻڪندڙ
من کي هڪ چتر ڪري، ايشور جي اوت وٽ. ايشورنا
روپي ساگر ۾ ٽهي ٻڌو.“

مزمدر- مانپور گرو مهاراج! ليڪ مونکي ائين
ڪرڻ جڳائي، ان ۾ ڪو شڪ ڪونهي. پر هيءُ سڀ
ڪاريه ڪيشب جو ننگ ناموس بلند رکڻ لاءِ ٿي ڪري
رهيو آهيان.

شري رامڪرشن مشڪي چيو، ”هڪ درشانت
ٻڌ- هڪ ماڻهوءَ هڪ پرڻت جي چوٽيءَ تي مڪان
اڏايو. سخت محنت ڪرڻي پيس. خرچ به چڱوئي آيس.
ٿورن ڏينهن کان پوءِ اچي طوفان لڳو. انڪري مڪان
لڏڻ لڳو. لڳو. اچي اڻ لڳ لڳس نه مڪان ڪيئن به
ڪري بچايان. ورن ديوتا کي آراڌنا ڪيائين، ”سائين
تو در ويٺي ٿو ڪريان؟ هن مڪان کي بچاءِ.“ پر

”واپس ان ڪري آيس جو ٿلڻ نه منهنجي اٺي وڃڻ جي ضرورت ڪانه هئي.“ اهو ڀڳت به ٿو وي بڻجي پيو آهي. هروڙ پنهجو بچاءُ ڪري رهيو آهي. ٿو ويءَ کي ٿڪ سئون ٿڪ هڻي رهيو آهي. ان ڪري منهنجي اٺي وڃڻ جي ضرورت ڪهڙي؟“

ايشور انهيءَ جي رکيا ڪري ٿو جو پنهجو سمورو پاڻ کيس (ايشور کي) ارڻي ٿو.

۱۰۸۱- يڏندا مانا کي ڪرشن ڀڳوان وٽان ڪيتري

وقت کان حال احوال ڪونه آيو هو، سو رڏا وٽ وڃي، ڪانٽس پڇيائين، ”ڪرشن وٽان توکي ڪا خبر چار آئي آهي.“ ان وقت رڏا نه سماديءَ ۾ لين هئي، سو

يشودا مانا جو سماڻ ٿي ڪونه پيس. جڏهن سمادي ٿيس، تڏهن يڏندا مانا کي پنهجي اڳيان ڏسي، هنجا

ڄڻ چميائين. رڏا يڏندا کان حال احوال پڇيو. يڏندا ڄڻ ڪانٽس ڪرشن بابت پڇا ڪئي. رڏا ويٺي ڪري

چيس، ”مانا! اڪيون ٻولي ڪرشن جو ٿيان ڪريو نه کيس ساڪيات ڏسندا.“ يڏندا مانا اڪيون پوريون نه

رڏا پنهجي ڀڳتيءَ يا و جي بل دواران کيس ڪرشن ڀڳوان جو درشن ڪرايو. تڏهن يڏندا مانا رڏا کي

چيو، ”وردان ٿيس نه جڏهن به اڪيون پوري ڪرشن کي ياد ڪريان، تڏهن پنهجي پياري گوپال کي

ڏسي سگهان.“

هيڏو وڏو آهي؟“ سمنڊ جي ڏيڏر ڇهر، ” تمام گهڻو
وڏو.“ پوءِ لندي ڏيڏر ڪوھ ٻي هڪ ڪناري کان
ٻئي ڪناري تائين ٿيو ڏيئي ٻڃيس، ” لنهڊجو سمنڊ
پلا هن. منهنجي ڪوھ جيڏو وڏو آهي؟“ جواب
مليس، ” دوست، سمنڊ جي ڪوھ سان ڪهڙن پيمتن
ڪري سگهندين؟“ ڪوھ وارو ڏيڏر هوڏ ٻڏي پيلو.
ڇي، ” نه، نه. ڪا به شيءِ هن ڪوھ کان وڏي ئي نه
لي سگهي. تون ڪوڙو آهين. توکي هتان ڪڍالڻ
گهرجي.“

ساڳي ئي حالت هرڪنهن ننگ دل ماڻهوءَ جي
لندي آهي. پنهنجي ننڍڙي ڪوھ ۾ رهي، هو
منجهندو آهي نه سارو سنارو سندس ڪوھ کان وڏو
نه آهي.

شرڏا ۽ پڳتي، ايشور اڇا

۱۰۸۰۔ هڪ ڏينهن هڪ ڏوبهي هڪ ٻڪس تي
مخمس مارڪٽ ڪري رهيو هو. ٻڪس جي واپس مان
وڃو ”تاراڻو، تاراڻو!“ اکر ٻئي نڪا. تاراڻو ٻڪوان
لڪشمي مالا سميت وٽڪن ۾ ويٺو هو. پنهنجي
ٻڪس جي ٻڪار سڻي، هن جي سڃاڻا ڪرڻ لاءِ
عڪسڻ اٿي ڪڙو. ٿورو ٿورو قدم وڌي وري واپس
وڃو. رهيو. لڪشمي اهو ڏسي کانئس اهڙو
ڳڻو ڪارڻ ٻڌيو. تاراڻو ٻڪوان ورائين.

درشانت

چيائون، ”تون غلط ۽ مان برابر.“ هڪ والھڙو اچي
 اٿان لنگهيو. کين جهڙو ڪندو ڏسي پڇيائين، ”ياڻي،
 هيءُ گوڙ گبڙو ڇا ئي مڃايو آڻو؟“ چارئي کيس
 پنهنجي ڳالهه ٻڌائي ڇوڻ لڳا، ”سائين، هيٽر اوھين
 اسانجو جهڙو ٺهيو ته ڪير صحيح ۽ ڪير غلط.“
 والھڙو چيو، ”توھان مان ڪنھن به هاڻيءَ کي اکين
 سان ڪونه ڏٺو آھي.“ هو نه ٿيپ جهڙو آھي، نڪي
 ڏنڊي، مت يا ڇچ جيان آھي، پر هنجون ٿيڳون
 ٿيپ مثل آھن. سونڊ ڏنڊي مثل، ٻيٽ مت مثل ۽
 ڪن ڇچ مثل آھن. هاڻي ته انھن سڀني (ٿيڳن، ڪن،
 سونڊ، ٻيٽ وغيره) جي ملاوٽ آھي.“
 ساڳيءَ ريت جيڪي پرش ايشور جي نٿو باھت
 واد واد ڪن ٿا، تن سندس رڳو هڪ آڪار ڏٺو آھي
 ۽ نه سڀ. هڪ ڏيڏر ڪنھن ڪوھ به رھندو هو. ڄاڻو
 ۱۰۷۹- هڪ ڏيڏر ڪوھ به تمام ننڍڙو. هڪ ڏيڏر
 ٺهيو به. اُتي ئي هو. هو به تمام ننڍڙو. سو اچي ان
 هڪ ٻيو ڏيڏر، جو سمنڊ ۾ رھندو هو، ٽئين ڏيڏر کان
 ڪوھ ۾ پيو. ڪوھ ۾ رھندڙ ڏيڏر، ٽئين ڏيڏر کان
 ٻڌيو، ”تون ڪٿان آيو آھين؟“ سمنڊ مان آيل ڏيڏر
 وراڻيس، ”آءٌ سمنڊ مان آيو آھيان.“ ڪوھ واري
 ڏيڏر پڇيس، ”سمنڊ! اھو سمنڊ ڪيڏو وڏو آھي؟“
 جواب مليس، ”تمام وڏو آھي.“ ڪوھ واري ڏيڏر
 پنھنجون ٿيڳون ڊگھيڙيون ۽ پڇيو، ”ٺھنجو سم

هيءَ حالت ڏسي کيس چيو، ”ٺهڻجو ڪٽر پٿر لا علاج آهي. مون ٻٽو روپ ڌارن ڪري توکي ڏيکارڻ لڳو آهيون. سڀ ڏاڍو ڏيوتائون هڪ ئي پر مالها جا جدا جدا روپ آهن، پر تو اها سکيا ڪر هڻا نه ڪئي. ان ڪٽر پٿي سبب توکي گهڻو دک ڀڙڪڻو ٿيندو.“

پوءِ نه اهو ماڻهو هڪ ڳوڙي ۾ وڃي رهيو، وشنو مهاراج لاءِ ڏڪار ويس وڌندي. ڳوڙن جي ٻارن کي هنجي سڀاءَ جي ٻوڙ پئجي ويئي، سي کيس ڇوڙائڻ لاءِ سندس پريان وڃي وڌو. ڇوڙاڻا اُچاريندا هئا. ڏاڍو تنگ ٿيندو هو. نمڪ ڪنن کي به گهٽ پڙي ڇڏيائين. جڏهن ٻار ”وڌو، وڌو“ جي ڏٺي لڳائيندا هئا، نه وري گهٽ وڃائڻ شروع ڪندو هو، جيئن وڌو ڇوڙاڻا سندس ڪنن ٿين ٿي نه پهچي سگهي. ان ڪري مٿس نالروئي ”گهٽا ڪرڻ“ پئجي ويا يعني گهٽين جا ڪن!

۱۰۷۸- چار سرداس هڪ هاليءَ کي ڏسڻ ويا. هڪڙي چو هٿ هاليءَ جي تنگ ڪسي لڳو. جي، ”هالي ٿڌ جڙو آهي.“ ٻئي چو هٿ سولڊ کي لڳو، ٽين چيو، ”هالي ٿڌي ڏنڊي جهڙو آهي.“ ٽين چو هٿ هائيءَ جي ڀيٽ کي لڳو. ان چيو، ”هٿي مت جڙو آهي.“ چوٿين چو هٿ ان جي ڪنن ۾ جڙيائين، ”هائي ڄم جڙو آهي.“

تنهنجو اچي ٻاڏ ۾ ٺڪار مٽو. هڪ ٻئي کي

درشانت

پر هلندو هليو. نيٽ هائي اچي مٿان پيس ۽ کيس
 سرڻڊ ۾ ڪٽي، ٻئي پاسي ڦٽو ڪيائ. هڏ گڏ پڇي پيس
 ۽ گروءَ وٽ واپس اچي، کيس پيرائتي ڳالهه ڪري
 ٻڌايائين. ”گروءَ چيس، ”نيڪ ٽون ايشور آهين ۽ هائي
 ٻڌ ايشور آهي ۽ پر ماهوت جي روپ ۾ به ايشور ئي
 نه ٿو ڪي آگاهه ڪري رهيو هو. پوءِ ٿو هن جو چٽاءُ
 ان ٻڌو جو ڪيو؟“

ڪٽر پٽي جو پاڳڙو

۱۰۷۷- گهٽاڪرڻ وانگر ڪٽر مٿان ٿيو! هڪڙو

ماڻهو شومهاراج جي پوڄا ڪندو هو، پر ٻين ديوتائن
 کي ڏڪاري ڇڏيو هو. هڪ ڏينهن شومهاراج کيس درشن
 ڏيئي سمجهايو، ”جيئن تون ٻين ديوتائن کي
 ڏڪاري ڇڏين، تيئن مان ٿوئي ڪڍاچت ڀرسان ڪونه
 ڏڪاري ڇڏين.“ پر هيءُ پوڄاري ان گهڙيو ڪاٺ هو. ٿورن
 ڏينهن کان پوءِ شومهاراج وري وٽس آيو، پر هن ڀيري
 ڏينهن هر جي روپ ۾، يعني اڌ روپ شومهاراج جو
 نه اڌ روپ وٺندو ديوتا جو هوس. ان ڪري اهو ماڻهو
 اڌ خوش ٿيو، ته اڌ رنج. شومهاراج اڳيان پيٽائون
 ڌريائين، پر وٺندو ديوتا اڳيان ڪجهه به نه رکيائين.
 جڏهن شومهاراج اڳيان واس ڏوڀ ڪرڻ ويٺو، تڏهن
 وٺندو مهاراج جي ناسن کي هٿ سان بند رکيائين، ته
 جيئن ڏوڀ جو واس ان جي نڪ ۾ نه وڃي! شومهاراج

”اهڙو حال ڪيئن ٿيو اتي؟“ نانگ وراڻي ڏس،
 ”سائين، جڏهن کان اوهانجي آگيا انوسار ڪنهن کي
 به ڏنگڻ بند ڪيو اٿم، تڏهن کان منهنجي هيءَ حالت
 ئي آهي. انوس! ماڻهو ڏاڍا بي قياس آهن!“ ساڌوءَ
 مشڪي وراڻيس، ”پيارا مٽر! مون نه توکي صلاح ڏئي
 هئي نه ڪنهنڪي ڏنگ نه هئج. پر ائين نه ڪونه چيو
 هو مانءُ نه پنهنجي ڦوڪ مان نه ڪنهنڪي نه ڊيچارڻ!
 ڏسڪيندو ڪنهنڪي ڪين ڪر، پر پنهنجي ڦوڪ هڻي،
 پن کي پاڻ کان پري نه رکندو ڪر.“

ساڳيءَ وقت سسار ٻر رهڻ چاهيو ته اهڙيءَ طرح رهو،
 جيئن ٻيا ٽوهان کان ڊڄن ۽ ٽوهانجي عزت ڪن. ڪنهن
 کي ڏکيو ڪن، پر ساڳئي وقت اهڙيءَ طرح هلو
 جيئن ٻيا به ٽوهان کي ڏکڻي نه سگهن.

۱۰۷۶- هڪ گروه پنهنجي شش کي اُڀرڻ ڏيندي
 چيو، ”سڀني پرائڻن پر ايشور وسي رهيو آهي.“ شش
 نه کڻي انهن اکرن تي ٻڌي ٻڌي ۽ ان جي ڳوڙهي
 مطلب ئي ڪوبه ويچار ڪونه ڪيو. هڪ ڏينهن جيئن
 هو ڪنهن گهٽيءَ مان لنگهي رهيو هو ته پريان هڪ
 هائي ڏوڪيندو ئي آيو. ماهوت، جو هائيءَ ئي سوار
 هو، تنهن کيس هڻي وڃڻ لاءِ واکا ڪيا، پر هيءُ
 سائينءَ جو سنوارو سوچڻ لڳو، ”ڇا لاءِ هتي وڃان؟
 مان به ايشور، نه هائي به ايشور. پوءِ ايشور کي پاڻ
 ...“ اهي ويچار ڪندي، هو هٿيو ڪين.

۱۰۷۵- هڪ هنڌ هڪ نانگ جو ٻر هو. ڪنهن
 کي به اُتان لنگهڻ جي جرئت ڪانه ٿيندي هئي. اتفاق
 سان ڪير اُتان لنگهندو هو ته نانگ اُنکي ڏنگي ماري
 ڇڏيندو هو. هڪ لڳا اُن ٻر وٽان هڪ سادو پرش
 ڇڏيندو هو. دستور موافق نانگ ٻر مان نڪري،
 لانگهائو ٿيو. دستور موافق وڌيو، پر سادو جي
 کيس ڏنگ هڻڻ لاءِ ڏانهنس وڌيو، پر سادو جي
 نزديڪ اچڻ سان سندس شوخي گم ٿي ويئي ۽ سادو جي
 حليمائي مٿس غالب پئجي ويئي. نانگ کي ڏسي،
 سادو ڪيڪاري چيس، ”اي دوست، مونکي ڏنگڻ
 ٿو چاهين؟“ نانگ شرم ۾ ٻڏي، لاجواب ٿي ويو.
 سادو چيس، ”دوست ڌيان ڏيئي ٻڌ. اڳتي ڪنهن
 کي ڪين ڏکونج.“ نانگ پنهنجو مستڪ سندس چرٿن
 ۾ رکي، اشاري ۾ ٻڌو، ”ها، ڪٿي.“ سادو ته پنهنجي وات
 وٺي رهندو رهيو. نانگ پنهنجي ٻر ۾ وڃي ٻرن ڪيو
 ته آئينده ڪنهنڪي به نه رسائيندس. ٿورن ڏينهن
 ۾ هر ڪنهن کي خبر پئجي ويئي ته نانگ مان زهر جو
 اثر نڪري ويو آهي، ان ڪري هن مان هاڻ ڪوبه
 خطرو ڪونه آهي. ڪيترا ماڻهو کيس هلاڪ ڪرڻ
 لڳا. ڪي مٿس پٿر اچلائڻ لڳا ۽ ڪي ٻچ کان چڪي
 گهاٽڻ لڳس. ويڃاري جي دڪن جو انت ٿي نه هو
 قسمت سانگي ڪڇ مدت پڇاڻان اهو سادو وري اچي
 اُتان لانگهائو ٿيو. ڏسي ته ويڃارو نانگ سڄو ڦٽيو
 بي حال ٿيو پيو آهي! مٿس قياس آيس ۽ پڇيائينس

جو اشته د بونلندر مهاراج آهي. ان ڪري اها هيا
مٿس آهي ۽ نه مون تي!

د بولوڪ ۾ لندر پگوان جي ڪن تي اهي اکر پيا.
ٻڌي بوهمن جو روپ ڌارن ڪري، باغ جي مالڪ
وت آيو ۽ پڇيائين، ”سائين، هيءُ باغيچو ڪيئن جو
آهي؟“

بوهمن - منهنجو.

لندر مهاراج - واه جو سندو آستان آهي! تنهنجو
مالهي نه ڪو ڪارپگر ٿو ڏسجي. ڏس هيءُ وڻ ڪيئن
نه هوشيارِي ۽ ڪلاڪاريءَ سان پوکيا ويا آهن.

بوهمن - سائين، اهو ڪم نه مون تي ڪيو آهي.
هيءُ سڀ وڻ مون ئي پنهنجي لنگهائيءَ ۽ هدايتن
هيٺ پوکايا آهن.

لندر مهاراج - ليڪا! ٺاهي شويپنڪ نظر آهي!
هيءُ چارو ڪيئن ٺاهيو آهي؟ لاهڻ واري جسي ڪمال
ڪري ڏيکاريو آهي!

بوهمن - اهو سڀ مون ئي ڪيو آهي.

لندر مهاراج هڪ چوڙي چيس، ”جڏهن هيءُ سڀ
سندو وستر تنهنجون آهن ۽ هن باغ ۾ ٿيل سموري ڪم
جو شرف پاڻ کي ٿو ڏين ته پوءِ ڇا اهو اچي آهي
جس کانءَ مارڻ جو ڏوهه ويڃاري. لندر ئي مڙهي
هيو آهي؟“

ڳڏ رکي ڏج. ” راجا ۽ گرو ٻئي پوڄن کان لاءِ ويٺا.
 راجا چيٽو ڏسي ڪروڙ وچان لعل ٿي ويو! سندس
 اهو حال ڏسي گرو ۽ پڄيس، ”اي راجن! تون ادويت
 وڌيا پر ماهر آهين ۽ پوءِ چانورن ۽ چيٽي به پيد چو ٿو
 ڏسين!“ راجا ويتر پاڻيءَ کان ٻاهر نڪري ويو ۽
 وراڻيائين، ”گروجي! اوهين نه وڏا ادويتواڌي آهين
 پوءِ اوهين چو نه ٿا هيءُ چيٽو کائي ڏيکارين.“ گرو
 چيو ”تستو“ ۽ امالڪ ٿي سوئر جو روپ ڌارن
 ڪري، نهايت مڙج مڙي به چيٽي جي ٿالهي خلاص
 ڪري ويو. پوءِ وري مانس روپ ڌارن ڪيائين. راجا
 اهڙو نه ٿڪو ٿيو، جو وري پنهنجي راڻيءَ اڳيان اهڙو
 واهيات گفتو ڪڏهن ڪين ڪڍيائين.
 ۱۰۷۴- هڪ برهمڻ باغ ٺاهي رهيو هو. رات ڏينهن
 ان جي سنڀال ۾ محو هو. هڪ ڏينهن هڪ گانءِ سندس
 باغ ۾ اچي، انب جي هڪ ٻوٽي کي اُڪيڙي وڌو.
 برهمڻ ان ٻوٽي جي خاص خبرداري وٺندو هو. اهو
 ٻوٽو اڇڙ ٿيندو ڏسي، ڪاوڙجي اٿندو اچي، گانءِ کي
 سوئين سان ڪٽي، اتي ئي پورو ڪري ڇڏيائين. شهر
 ۾ اها خبر طوفان جيان ٿلهجي ويئي ته برهمڻ گتو هٿيا
 ڪٽي آهي. برهمڻ پاڻ کي ويدانتي سڏائيندو هو ۽
 ڪير به ان پاپ جو ساڻس ذڪر ڪندو هو ته هو ناڪار
 ڪندو هو. چونڊو هو، ”نه ڀائي، گتو مانا مون ڪانه
 ماري آهي.“ اهو ڪم منهنجي هٿ ڪيو آهي. هٿ

ٺٺن سان جهڙي، ڏور ڌار سان سرگس ۾ کٽي وڃي
 رهيا آهن، پر هن وٽس جو سر ۾، جنهن باب ڪيا
 آهن، انکي ڏس نه هن وقت ڪجههون ۽ گذر ٺڪر
 ٺڪر ڪري ڳرڪاڻي رهيا آهن. پر هجو انتيڪرڻ
 شد هو، انڪري هو وٽس ڏانهن ٻڌارجي رهي
 آهي. تنهنجو من سدائين هن جي ٻاڻن جي ڏيان ۾
 رڌل هو ۽ اشد لي وڙو. ان ڪري ٽون ٽرڪ لڙڪ
 ڏانهن وڃي رهيو آهين. سڄي وٽس ٽون هٿين ۽
 نه هو. ۴

تقو گيان کي غلط سمجهڻ جا خطرا

۱۰۷۳- هڪ راجا کي سندس گروءَ ادويت مت جي
 سکيا ڏني، جنهن ۾ ڄاڻايل آهي ته سارو سنسار ٻوهر
 آهي، راجا اها سکيا ڏي سمجهت ليو. پنهنجي راڻيءَ
 کي وڃي چيائين، ”راڻي ۽ ٻائيءَ ۾ ڪو به پند
 ڪونهي، ان ڪري مان اڄ کان ٻائيءَ کي ٿو راڻي
 بڻايان.“ راڻيءَ پنهنجي پتيءَ جو هيءَ ٻاڳلوڙ ٻڌي،
 لهرس ۾ پئجي ويئي. گروءَ کي گهرائي، کيس دل
 ڏاريندڙ اکرن ۾ چيائين، ”مائين! پنهنجي سکيا جو
 ڳهاڪ اتر ڏسو.“ ائين چئي کيس سڙستي وارا
 سڻايائين.

گروءَ راڻيءَ کي آلت ڏيئي چيو، ”راجا کي اڄ
 ڄڻ وقت چيڙي جي ٿاڻهي ۽ چانورن جي ٿاڻهي

درشتانت

ان ڏينهن ئي مروت جو ملائڪ سنڌس ڏي وٽان لنگهيو
 ۽ وئشيا جي دڪي جيون جو انت آندائين. پريو ۽ جي
 عجيب ليلا سان سنڀالتي به ساڳي ڏينهن ڪال ديوتا
 جو پڪ ٿيو. سورج لوڪ مان وڌيڪ ديوتا جا پارڪڊ وئشيا
 جي سوکيم سرير کي وئڪنٽ ۾ وٺي ويا ۽ هوڏانهن
 ڄم دوت سڀياسِيءَ جي سوکيم سرير کي چوڪڀرو ٻڌي،
 پاڻال لوڪ ڏانهن گهلي ويا. سڀياسِي، وئشيا کي وٺڻ
 ۾ وئڪنٽ ڏانهن ويندو ڏسي واکو ڪيو، ”ڇا ايشور
 جو نياڻو اهو آهي؟ سڄي جيون ٽپسيا ۽ نياڳ ۾ گهاريم
 ته به مونکي توڪ ڏانهن ٿا وٺي هلن ۽ وئشيا، جنهن ساري
 جيون پاپن ۾ گذاري، سا وئڪنٽ پٽي وڃي!“
 ”ايشور پاپن ۾ گذاري آهي. جهڙا ويچار ڪبا
 اهڙو ئي ڦل پائبو. تو پنهنجي ساري جيون ٻاهرئين ڏي پڪ
 ۽ گهمند ۾ وٺي ڪٿي. توکي اهائي اڻ لڳ هوندي
 هئي ته عزت مان ملي ۽ ناپاچار ٿئي. ان جو هيٺ
 اجهو اهو ڦل مليو اٿئي! پنهنجي هردي ۾ ايشور لاءِ
 ڪڏهن به سڄي نٿو ڦڦ ڪانه هوندي هئي. هوڏانهن
 هن وئشيا جو سرير جيتوڻيڪ پاپ ڪندو رهيو، ته به
 رات ڏينهن هوءَ ايشور کي دل سان ڏيائيندي هئي.
 هاڻ ڏرتيءَ ڏانهن نهار نه پنهنجي ۽ هجي سرير سان
 ڪهڙو ورتاءُ ٿي رهيو آهي. تو پنهنجي سرير سان
 ڪوبه پاپ نه ڪيو، ان ڪري پنهنجي ارڙيءَ کي گن

سڄي ڀار سان ڪيئن ڪي سوال ڪرڻ لڳي ته اڀرائڻ لاءِ معافي ملي. پر جيئن ڪه وئشيا ٿي رهڻ سندس پيشو ٿي ويو هو، ان ڪري آجيوڪا جو ٻيو ڪروسيٽو آسانيءَ سان اختيار ڪري ڪانه سگهي، سو جڏهن جڏهن سندس شرابو ان ڀاءُ ڪرم پر ڪرندو هو، تڏهن تڏهن دل ۾ ڏاڍو پڇتاءُ ڪندي هئي ۽ ڪميا لاءِ ٻڙيءَ درويستي ڪندي هئي. هونئن انهن سياسي سمجهڻ لڳو ته وئشيا ٿي منهنجي ٻڙيءَ جو اثر ٿيڻي ڪونه. دل ۾ ويچار ڪيائين، ”ڏسان ته هن کان پوءِ ڪيترا ماڻهو وٽس اچن ٿا.“ ان ڏينهن کان وٺي جيڪو به ماڻهو وئشيا جي در اندر ڀير پائيندو هو ته سياسي ٻڙ ڪٽي الڳ ڪري رکندو هو، وقت گذرندو ويو، پٿرن جو ڍڳ به وڌو ٿيندو، هڪ ڏينهن وئشيا کي ڪوئي سياسي ڪيس اهو ڍڳ ڏيکاري آيو، ”اي استري!“ ڏس، ڪيڏو وڏو ڍڳ ڪٺو ٿي ويو آهي. جڏهن کان مون توکي ڀاءُ ڪرم چڱا جو اُڀري ڏٺو، تڏهن کان وٺي تو ٻين پٿرن جيئن ڀاءُ ڪيا آهن. هيئن به توکي آگاهه ٿو ڪريان ته انهن ڪڪرن کان منهن مڙا.“

پنهجي ڀاءُ وٽي پٿرن جي ڍڳ کي ڏسي، وئشيا جي ڏرن ڏڪڻ لڳي ۽ اکين ۾ آنسو آڻي زار زار ٻڪارڻ لڳي، ”اڀرو! مان ڀيوس آهيان. هن ٽرڪ جي جهون ڪيئن به چوڻ ڪارو ڏي!“ ايشور سندس عرض اڪهارو.

ڪيئن نه پگوان شري ڪرڻ جي ڪٿا ڄڻ رس وٺندو
 هوندو؟ ان ريت جيتوڻيڪ هو اڀر آستان تي هو ته
 به هريءَ جو ڌيان ڪيائين. هوڏانهن هو دوست
 جو شري پاڳونٽ سڻي رهيو هو، انهن کي به ڪو رس
 ڪونه آيو. اتي وٺي وٺي پاڻ کي ڏوهه ڏيڻ لڳو،
 ”ڪهڙو نه مورڪ چٽس جو پنهنجي دوست سان گڏ
 وٺاليه پر ڪونه ويس. هو هن وقت ڪهڙو نه مڙو
 وٺندو هوندو!“ نتيجو اهو نڪتو جو سندس شري-
 پاڳونٽ جي ڪٿا پر هو، پر سندس من وٺاليه جي پرڳه
 واسنائڻ ڏانهن پٽڪي رهيو هو. سندس من جو انهن
 ويچارن پر اڀر تي رهيو هو، تنهن ڪري وٺاليه
 ڏانهن وڃڻ جو پاڻ مٿس چڙهي ويو، جيتوڻيڪ اوڏانهن
 پنهنجي سر اصل واري ڪونه هو. هوڏانهن هو ٻيو ڇڻو
 جو سچ پچ وٺاليه ڏانهن ويسو هو، تنهن کي پاڳونٽ
 جي ڪٿا جو ڦل پرايت ٿيو، ڇو ته سندس من اڀر
 آستان تي هوندي به شري پاڳونٽ جي ڌيان ۾ لڳل هو.
 ۱۰۷۲- هڪ سنڀاسي هڪ مندر جي ڀر ۾ رهندو
 هو. ڀرسان هڪ وٽشيا جو مڪان هو. ان مڪان ۾
 سدائين ماڻهن جي پيڙ ڏسي، هڪ ڏينهن ان وٽشيا
 کي سڏي، مٿس ملامت وڌائين. چيائين، ”تون وڏي
 پاڻ آهين. رات ڏينهن پئي پاڻ ڪرين. اڙي، پرلوڪ
 ۾ پنهنجي ڪهڙي نه ڏکي حالت ٿيندي!“ ويچاري
 وٽشيا پنهنجن ڪڪرن سبب نهايت ئي پشيمان ٿي ۽

ٻائي؟“ ڪارٽڪي جواب ڏنو، ”ٻئيءَ کي برابر رهند
ٻائي هئڻ، پر تنهنجي ٻل تي رهند ڪيئن آئي؟“ ماما
ورائيو، ”مٿڙا! سنسار ۾ مون سواءِ ڪا به وسيلو ڪانه
آهي | سڄيءَ سرشتيءَ ۾ منهنجو ئي واسو آهي. ڪنهن
کي نه نون دڪه رسائيندين ته اهو دڪه مون کي ئي رسندو.“
ڪارٽڪي اهي اکر ٻڌي مات ۾ پئجي ويو ۽ ٻرن
ڪيائين ته شادي ڪانه ڪندس. ٻلاڪهن سان شادي
ڪري؟ هر هڪ استريءَ کي ته ماما جو سروپ سمجهڻ
لڳو هو، انڪري شاديءَ جو وڃار لڳائين.

۴۲ نه ڪارٽڪي جيان آهيان. آءٌ نه هر هڪ استريءَ
کي الڳ ڪا ماما جو سروپ سمجهندو آهيان.

آتمڪ آنتيءَ جو هن تي مدار

۱۰۷۱- انسان جي آتمڪ آنتي جو مدار سندس
مانسڪ اوسا ۽ وڃار جيون تي ئي آهي. هڪڙا به
متر گهمندا ٿرندا هڪ آسمان وٽان لالڪهائو ليا. اُتي
شري پاڳوس جي ڪٿا هلي رهي هئي. هڪ چٽي
چيو، ”هل نه به گهڙيون هلي شاستر جا واک سٽون.“
ٻئي ورائيو، ”نه دوست، پاڳوس ٻڌڻ مان ڇا ورتندو؟
هل نه وئشاليه ۾ هلي مڙو ماڻيون.“ ٻيون اها ٻانه
نه مڃي ۽ وڃي پاڳوس جي ڪٿا ٻڌڻ ويٺو. ٻيو وئشاليه
۾ ويو، ٻو اهڙو مڙو ڪونه آيس، ان ڪري اندر ۾
سجھڻ لڳو. ”هائ! مان هتي ڇو آيس؟ منهنجو متر

وڙي دڪان کولي ۾ چار ڏيکدار ٽاگيا کڻي اچي
گهر واريءَ جي اڳيان رکيا. ٻئي ڏينهن صبح سان
سندس استريءَ اهو ڪوڙو برهنه ڏانهن موڪليو ۽ کيس
چرائي موڪليائين، ”آئينده ڪجهه به ڪهيو ته مون
کي چوندا ڪريو، ته نه ٿو ملندو.“

[ايشور کي جڳت پتا جي سروپ ۾ پوڄڻ کان
ديا مه جڳت مالا کي برار لڻا ڪرڻ سان ڪارج ٽڪڙا
سنڌ لپڻ جو وڌيڪ امڪان آهي.]

۱۰۷۰۔ شري رامڪرشن کان ڪنهن پڇيو ته توهان
پنهنجي استريءَ سان گرهست جي جيون ڇو ڪين
گذاري؟

گرو مهاراج کيس جواب ڏنو، ”ڪارڪيءَ، شري
شو مهاراج جي پٽ، هڪ لڱا پنهنجي نهن سان هڪ
بليءَ کي رهند ڏني. گهر پهتو ته سندس مالا پاروئيءَ
جي گل ٿي رهند جي رهڙ پيل هئي. ٿورس ۾ پئجي
پڇيائين، ’مالا، پنهنجي ڳل ٿي هيءَ رهند ڪنهن پالي
آهي؟‘ جڳت جسيءَ ذيرج سان ورائيس، ”هيءَ
پنهنجي هٿ جو ڪم آهي. هيءَ رهند پنهنجي هٿ
سان ڏنل آهي.“ ڪارڪيءَ واڙو ٿي ويو ۽ پڇيائين،
”اهو وري ڪيئن مالا! مون ته ڪنهن به وقت توکي
رهند پالي ٿي ڪانه آهي!“ مالا چيس، ”مٿڙا ايتري
۾ وساري ڇڏي ته اڄ صبح جو تو بليءَ کي رهند

بلڪل اورو وڃي پيو آهي، جو اوهانجي ڪم اچي
ڪونه سگهندو. پر مان اها ڳالهه خيال ۾ رکندس. ڇڏو
ليندو ته وقت وقت پيا يادگيري ڏيارجو. ” واپارو
برھمڻ نراس لي واپس وريو. دڪان جي پٺيان پڙدو
هو، جتان بزازيءَ جي استريءَ سموري ٽنگر ڪروءَ ۽
سندس ’هونگهه‘ شش جي وچ ۾ پڙي ورتي. اوڪر
ٻوڙائي پٺئين دور وٺي برھمڻ کي گهرائي پڇيائين،
”پوڄهه ٻٽا! اوهين ڪهڙي ڪارڻ دڪان تي ويا
هئا؟“ برھمڻ پيرائتي ڪهاڻي ٻڌائين. استريءَ چيس،
”مهاڙاج، توهين پل هيٺو گهر وڃو. سڀاڻي صبح مان
اوهان کي ڪڙو پهچي ويندو.“

بزازي رات جو گهر آيو ته سندس استريءَ پڇيس،
”دڪان بند ڪري آيا ڇا؟“ بزازيءَ ورائيو،
”هائو.“ ۽ پڇيائين، ”ڇا ڪو ڪم آيو؟“ جواب
ڏنائين، ”هيٺو ئي واپس وڃي، اچي ۾ اچي ڪهڙي
ڪا به ٽاڪا آئي ڏيو.“ بزازيءَ چيو، ”هيٺو ڪهڙي
ٽڪڙ ڪاهي پئي آئي! صبح ٿيڻ سان سٺي ۾ سا
ڪهڙا آئي ڏيندو سان.“ ”نه، ڏيئا هجڻو ته هيٺو
جو هيٺو آئي ڏيو، نه ته ڪو ڪم ڪم!“ واپارو بزازي
ڪري ڇا لي سگهيو؟ هتي ڪر برھمڻ ڪونه هو، جو
کيس ڪهڙا دلالت ڏيئي، مونائي ڪڍيائين. هتي نه
”گهر برھمڻ“ اڳيان هوس، جي هنجي ڳالهه هڪدم
نه نه هجي. نه گهر ۾ منڍ پيو مڇيس! واپارو رات جي

در شانت

پوندو. " گولاپ همدودي ۽ ڀرين اکرڻ ۾ پچيس،
" نيڪا! پر ٻڌاءَ تہ ڪنهن کي هڪ اکر چوڻ سان تنهنجو
دڪ دور ٿي ويندو؟ " ائين پچندي دل ۾ سوچڻ لڳي،
" ارمان آهي جو هن برهمڻ ويڃاري جو ههڙو حال
ٿيو آهي. " برهمڻ جواب ڏنس، " مائٽ، ٻڙي بابوءَ کي
منهنجي لاءِ هڪ اکر چوندڻ ۽ تہ نوڪري ملندڙ."
گولاپ انجام ڏنس، " اڄ رات ئي ٻڙي بابوءَ سان ڳالهه
چورينديس. " ٻئي ڏينهن ٻڙي بابوءَ جو پٽيوالو هن
غريب جي گهر ڊوڙندو آيو. چيائينس، " ٻڙي بابوءَ
وينتي ڪئي آهي تہ توهين اڄ کان وٺي اچي دفتر ۾
نوڪريءَ تي چڙهو. " ٻڙي بابوءَ پنهنجي بالا عملدار
کي سفارش ڪئي، " هيءُ ماڻهو وڏين لياقتن وارو
آهي ۽ کيس نوڪري ڏيڻ سان دفتر کي وڏو فائدو
رسندو. " رستريءَ جو مڙن مٿان اهڙو جادو ٿي سگهي ٿو. سارو
سبنسار ڪامني ۽ ڪنهن مٿان مست آهي!
۱۰۶۹- هڪ غريب برهمڻ کي هڪ شاهوڪار
ٻڙي بچمان هو. پر ٻڙي ڏاڍو ڪنجوس هو. هڪ
پيري برهمڻ کي هڪ گرنٽ تي پوش چاڙهڻ لاءِ
ڪهڙي ٽڪر جي گهرج ٿي؟ سو وڃي پنهنجي بچمان
(ٻڙيءَ) کان گهر يائين. ٻڙيءَ ورائيس، " توهان کي
موتائيندي دڪ ٿو ٿيم. ڪجهه پاءُ پلڪ سوڀل اچو ه
تہ توهان جي ڏاڏو جو ڪهڙو ڏيئي سگهان ها. هين

ٿي آهي. توهان مان ڪي انگريزيءَ ۾ قابل آهيو ۽
مغربي ڊنگ جي وڏا ورثا ٿي سگهجن ٿا. سي پنهنجي حاڪمن
جنهن اتون ڪيئن مات مٿ ۾ سهي رهيا آهيو! سڌ
اٿو هنن بي عزتين ۽ غلاميءَ جي عداوت جو ڪارڻ
ڪهڙو آهي؟ اهو آهي ”استري“ ڪار جي ڪش
جي وس ۾ رهڻ.

۱۰۶۸- هڪ غريب ڀرڻ ٺوڪريءَ جي تلاش ۾
ٺاهيس پريشان ٿي پيو ويندو هو. هڪ دفتر ۾ ڪيترا
پنڌ ڪري پڙي ٻارءَ کي آڙي ٺهاري ڪندو هو، پر
هو هر روز کيس لٽائي چونڊو هو، ”اڄ نه، سڀاڻي،
وقت بوقت ٻيو ڇڪر هڻندو. ڪر“ وغيره. ائين ڪندي
ڪيترا ڏينهن ٺهري ويا. هڪ دفعي پنهنجي هڪ
دوست کي پنهنجو دڪان ”داستان“ سڏايائين. سندس
دوست ورائيس، ”ڪهڙو نه بي سمجهه آهن! هڪتر
ڏينهن اڃا به ان پڙي ٻارءَ ٻڌيان جتي گسائي اٿي.
هاڻي گولاپ کي وڃي منڻ مڙ ڪر نه سڀاڻي ٺهيندو
ڪم راس ٿي ويندو.“ هن غريب عجب
”جي ائين آهي ته هيٺ ٿو ڪٽان
پڙي ٻارءَ جي پريشان هجي. کيس
”اي مانا! مان ٺاهيس ٿي ته
نه پنهنجي راهز نه ڪري سگه
بيروزگار رهيو آهيان. استري
رهيا آهن. پنهنجي هڪ

درشتانت

پوندو. "گولاپ همدردی ۽ یرین اکرن ۾ پچیس،
 "نیک! پر بداء نه کهن کي هڪ اکر چوڻ سان تنهنجو
 دڪ دور ٿي ويندو." ائين پچندي دل ۾ سوچڻ لڳي،
 "ارمان آهي جو هن برهمڻ وڃاري جو هٿو حال
 ٿيو آهي." برهمڻ جواب ڏنس، "ماتا، ٻڙي بابوءَ کي
 منهنجي لاءِ هڪ اکر چوندين ۽ نه نوڪري ملندم."
 گولاپ انجام ڏنس، "اڄ رات ئي ٻڙي بابوءَ سان ڳالهه
 چورينديس." ٻئي ڏينهن ٻڙي بابوءَ جو پٽيوالو هن
 غريب جي گهر ڏورندو آيو. چيائينس، "ٻڙي بابوءَ
 ريتي ڪٿي آهي نه توهين اڄ کان وٺي اچي دفتر ۾
 نوڪريءَ تي چڙهو." ٻڙي بابوءَ پنهنجي بالا عملدار
 کي سفارش ڪئي، "هيءُ ماڻهو وڏين لياقتن وارو
 آهي، کيس نوڪري ڏيڻ سان دفتر کي وڏو فائدو
 رسندو."
 استريءَ جو مڙن مٿان اهڙو جادو ٿي سگهيو. سارو
 سلسلو ڪامياب ۽ ڪنهن مٿان مست آهي!
 ۱۰۶۹- هڪ غريب برهمڻ کي هڪ شاهوڪار
 ٻڙي بچمان هو. پر ٻڙي ڏاڍو ڪنجوس هو. هڪ
 پيري برهمڻ کي هڪ گرنٽ تي پوش چاڙهڻ لاءِ
 ڪپڙي ٺڪر جي گهرج ٿي ۽ سو وڃي پنهنجي بچمان
 (ٻڙيءَ) کان گهڙيائين. ٻڙي ۽ ورائيس، "توهان کي
 موٽائيندي دڪ ٿو ٿيڻ ڪجهه ڀاءُ پلڪ سويل اچو ها
 نه توهان جي ڏاڏو جو ڪپڙو ڏيئي سگهان ها ۽ هيٺو

لي آهي. توهان مان ڪي انگريزيءَ ۾ قابل آهيو ؟
مغربي ڊنگ جي وڏا ورثا اٿن، سي پنهنجي حاڪمن
جنهن اتون ڪيئن مات ميمٽ ۾ سهي رهيا آهيو! سد
اٿن هنن ئي عزت ۽ غلاميءَ جي عداوت جو ڪارڻ
ڪهڙو آهي؟ اهو آهي ”استري“— ڪام جي ڪشش
جي وس ۾ رهڻ.

۱۰۶۸- هڪ غريب پرش نوڪريءَ جي تلاش ۾
انهائين پریشان ٿي پيو رهندو هو. هڪ دفتر ۾ ڪيترا
بند ڪري پڙي ٻاڙءَ کي آڙي نيزاري ڪندو هو، پر
هو هر رور کيس لٽائي چوندو هو، ”اڄ نه، سڀاڻي،
وقت بوقت پيو ڇڪر هڻندو ڪر“ وغيره. انهن ڪندي
ڪيترا ڏينهن ٺهري ويا. هڪ دفعي پنهنجي هڪ
دوست کي پنهنجو دڪي داستان سڻائين. سندس
دوست ورائيس، ”ڪهڙو نه بي سمجهه آهين! هيترا
ڏينهن اڃا به ان پڙي ٻاڙءَ پٺيان جتي گسائي اٿئي.
هاڻي گولاپ کي وڃي منڱ ميڙ ڪر نه سڀاڻي پنهنجو
ڪم راس ٿي ويندو.“ هن غريب عجب کائي چيو،
”جي انهن آهي نه هيٺو ٿو ڪٿان ڪڙي!“ گولاپ ان
پڙي ٻاڙءَ جي پرڻما هڻي. کيس وڃي ويهتي ڪيائين،
”اي مالا! مان نهائين ٿي دڪي آهيان. تون به ڪير
نه پنهنجي راهر نه ڪري سگهندو. ڳول وقت کان
پروڙگار رهيو آهيان. استريءَ پڇڙا ٻڪ ۾ ٻاهه ٿي
دعا آهي. پنهنجي هڪ اکر سان پنهنجو ڪلياڻ ٿي

آهن، پر پروس آهن. پنهنجي گهر جي ڪمن ڪاربن
 تي نگهباني نه رکڻ سان سمجهڻ ٿا ته نيڪ ۽ سريشت
 پرش آهيون. پر حقيقت ۾ هو ڙن مريد آهن ۽ ساڌارڻ
 انسانن کان به گهٽ درجي جا ليکيا وڃن ٿا.
 ۱۰۶۷- آڳاٽي زماني ۾ جڏوڙ ۾ گروندجيءَ جي
 مندر جا پوجاري شادي ڪانه ڪندا هئا. تڏهن هو
 مهاشڪتيوان هوندا هئا. هڪ ڀيري راجا کين پنهنجي
 درٻار ۾ اچڻ لاءِ ڪوٺ ڏني ۽ پر هو کين ويا. قاصد
 کي چيائون، ”پنهنجي راجا کي وڃي چڻ نه اسان
 وٽ اچي.“ پر پوءِ هو پرتوچڻ لڳا. انهيءَ ڪري راجا
 کي به کين گهرائڻ جي ضرورت ڪانه ٿي! پوجاري
 پاڻ بنا ڪوٺ جي راجا جي درٻار ۾ وڃي سندس
 خوشامد ڪندا هئا. چوند هئا، ”مهاراج، مهاراج،
 اسين توکي آسيس ڪرڻ لاءِ آيا آهيون. مندر ۾ پيٽ
 رکيل پشپ پنهنجي لاءِ آندا اٿئون، سويڪار ڪريو.“
 کين لاچار ائين ڪرڻو ٿي پيو. ڀلا ويچارا ٻيو ڇا ڪن؟
 هڪ ڏينهن پنهنجون جڳهيون جوڙائڻيون هونديون ۽ ٻئي
 ڏينهن کين پنهنجي جاول پٽن لاءِ ”آن پوسن“ جو
 ڪري ڪرم ڪرڻو هوندو. ڪڏهن وري نياڻين کي
 پرتاڻو هوندن ته ڪڏهن اي ڪا گهرج پوندي. انهن
 ڳالهين ڪري ٻنهي جي ضرورت پئي پوندي هئي.
 توهين پاڻ محسوس ڪري سگهو ٿا ته ٻين جي
 هيٺان ڪم ڪرڻ ڪري، توهان جي گهڙي دردنا

ڪري ۽ ان کي ورائي ڏيندو. ”آءُ نه ٿاڻي ڪي
 ڇهنڊو ۽ ڪن آهيان. مشق پنهنجو وقت وڃائي رهيو
 آهيان.“ پر جي سوالي هوندو مڇڙو، ۽ اهوئي
 سنساري پرڀڄ کان آيو ۽ لڙي گهستي هن جي آرين
 نيزارين کان ڪڪ ٿي کيس چوندو، ”ڇڱو سپاڻي
 اچڻ جيڪي ٻئي سگهو سو ڪندس.“ پوءِ اهو
 سنساري پرڀڄ کان آيو ۽ لڙي گهستي اندر وڃي پنهنجي
 استريءَ کي نيزاري ڪري چوندو، ”هڪ سرهڻ
 وڃاڻو ڏاڍو گهرجائو آهي، ان لاءِ هڪ روپو ڪري.“
 روپي جو ٿاڻو ٻڌي جا مانيءَ کي ٿاڻي وٺي ويهي،
 سا جيڪر ڪير ڏسي، پوءِ ٿنڀيءَ جي نوع ۾ کيس
 چوندي، ”ڏاڍو ڏاڻي پرش آيو آهيان! توکي روپيا ۽
 ائين ٻيا لکڻ، جڻ ڪڪ بن آهن، جي بنا سوچ وڃاڻو
 جي ڪڍي کڻي ٻاهر ڦٽا ڪجن.“ پوءِ وڃاڻو مشق
 مڙ ڪري چوندس، ”اهو سرهڻ ڏاڍو غريب آهي.“
 روپي کان گهٽ اصل ڪم ڏيڻ گهرجي.“ سندس
 استري پوءِ ورائيندي، ”نه، نه، ايترو ڪانه ڏيئي
 سگهندس. هاڻ وقت هيءَ بيانيءَ سپاڻي اچيئي نه
 کڻي ڏجانس.“ پر هيءُ گهستي پرش سنساري پرڀڄ
 کان آيو، جيڪي استري ڏيندس سو ماڻ مٿ ۾
 وٺندو ۽ پئي ڏينهن ان گهرجائو کي فقط ٻه آنا ملندا.
 انهيءَ مان سمجهي سگهجن ٿاڻا اهي ٿاڻي مائر سنساري
 پرڀڄ کان آيا گهستي، سچ پچ پنهنجا مالڪ نه

جي نه ڪيئن؟ ان بعد وري ڪالي ٻوڄا جو پيڪر
 مو اهندو، نصيب زور هوندو ۽ جي ڪالي ٻوڄا جي
 سمي مان پاڻ بچائي سگهين ته مٿان جهڙي ٻوڄا
 ايندي. ان سمي ۾ گهڻو ڪري سڀ ٻڪرا پليدان ڪيا
 ويندا آهن. انهن سڀني آڀڏائن مان جي ٻار پٽين نه پوءِ
 نويمبر جي شروع ۾ راس گلن جي جڇ ڪرڻ جي آس
 اميد رکجي.

جيئن ٻڪريءَ ڇيلي جي اُٻرائيءَ جي آرزوءَ کي
 اُڀرڻ نه ڏنو، تيئن اسان کي به پنهنجي چاهنائين کي
 همٿائڻ نه گهرجي، ڇاڪاڻ ته حياتيءَ ۾ ڪئين ناڙڪ
 گهڙيون ڏسڻيون پون ٿيون.

استوري ذات ۽ اُن جو بڻڌن

۱۰۶۶- هاڻوڪي زماني جو ودوان هڪ لڱا شري
 رامڪرشن سان وادو واد ڪري رهيو هو ته گرهستن لاءِ
 سنساري پرڀڄ ڪان آجو رهي سگهڻ ممڪن آهي.
 شري رامڪرشن جواب ۾ چيس، ”تو کي خبر آهي ته
 اڄ ڪالھ جو گرهستي ڪهڙي نموني پاڻ کي سنساري
 پرڀڄ ڪان آجو رکي ٿو؟ سنساري پرڀڄ ڪان پاڻ کي
 فارغ ڪري، هو پتسي پٽهر ڪان هٿ پري رکي ٿو.
 انهيءَ ڪري گهر جو خرچ پڪو سندس استريءَ جي
 هٿ هيٺ رهي ٿو. جيڪڏهن ڪو گهرجاڻو وٽس
 لنگهي اچي ۽ اُن گهر جي مالڪ کي مدد لاءِ مندر

سگهي؟ جنهن وقت ۾ وڃي ٿي، اهو موذي بڻجي،
 ان کي وڌائڻ ۾ رات ڏينهن غلطان رهي ٿو. هاڻي وڃ
 ۽ هڪدم اهي ڪُٺا گهر مان ڪڍي ڦٽا ڪر. ” حجام
 جا ڪهاڻ ڪليا ۽ ان پُوري وڻاهينان وڃي چوڻ لڳو،
 ”اي شيطان! پنهنجي سون واپس وٺ.“ جواب مليس،
 ”ڇڱو.“ حجام گهر وڃي ڏسي ته اهي سڀ ئي ڪُٺا
 غالب ٿي ويا هئا ۽ انهن مان گڏ سندس عمر جي
 مڙي چولندي ۾ ٻاهر وڃي وئي هئي. ايشور جي درگاهه
 ۾ ڪن مشن جي به حالت اهڙي ئي ٿيندي آهي.
 جنکي سڄيءَ آب ۽ سڄي خرچ جي پرور ڪانهي،
 اهي سڀ ڪجهه وڃائي وهندا آهن.

۱۰۶۵- هڪ ڀيري جرن جي مهيني ۾ هڪ چيلو
 پنهنجي ماءُ اڳيان لڇي ٿي رهيو هو. ليکڪ لاءِ ڏيئي
 ٻڪريءَ (پنهنجي ماءُ) کي ’بي بي‘ ڪري چيائين،
 ”دل لاءِ ٻئي ڏنڊر نه راس ڪل کائي ڇڱو ٿي مڙج
 مڙو وڌندس. راس ڪل ٽن مهينن ۾ راس لٽل ٿي
 مٿاڇر وقت ٿيندا آهن.“

ٻڪريءَ ورائيس، ”اڃا. اها ڪا آسان ٻالھ نه
 آهي، جيئن ٽن مهينن ٿو. راس ڪل جي مڙج وٺڻ
 کان اڳ ٽوڪي ڪهڙن ئي خطرن مان ٻار پوڻو پوندو.
 مهينن ۽ آڪٽوبر مهينا ٽو لاءِ سياڻا نه آهن، ڇو ته انهن
 مهينن ۾ ڪير ٽوڪي درگاهه ڏيئي جي پوڄا لاءِ ڪٿي

اها وڌيڪ پگهار به بچائي، ان ڪني به وجهندو ويو.
 پر ڪنهن به هو ههڻي، پر جي ئي ڪونه پيو! حجام جي
 ههڻ جي به حد نه رهي. در در بکيا پنڌ لڳو ۽ اها
 بيڪ پنهنجي پتيءَ پگهار سميت ان اسرار پرتي ڪني
 به ويو وجهندو. ڪني جو پيت نه هو پر پيت، سو
 نه پر جوڻي ڪونه هو! ائين ڪندي ڪئين مهنا
 ٺهري ويا ۽ ويچاري ڪنجهوس حجام جي پریشاني
 دن بدن وڌندي رهي. سندس دڪدائي درشا ڏسي،
 هڪ ڏينهن راجا چيس، ”اڙي پاڻي، جڏهن ٺهينجو
 پگهار هيٺر کان اڏ هو، تڏهن تون سدائين سڪي،
 کلمڪ ۽ سنتشت رهندو هٿين. جڏهن کان پگهار ٻيڻو
 ٿيو اٿئي، تڏهن کان تون ڏکي، مايوس ۽ ڳڻتين به
 ڳرندو پيو ڏسجين. تون سان آهي ڪهڙي ويدن؟ ست
 ڪنا نه هت ڪين چڙهيا اٿئي؟“ حجام هيءَ سوال
 ٻڌي دهلاجي چوڻ لڳو، ”جيئندا قبل! توهان ڪي
 اها ڳالهه ڪنهن ٻڌائي؟“ راجا جواب ڏنس، ”سڌ
 ڪانه اٿئي ته توبه جيڪي نشانين آهن، سي انهن به
 هونديون آهن، جيڪي شيطان اهي ست ڪنا ڏيندو
 آهي؟ اهي ست ڪنا هن مون کي به آچيا هئا، پر
 مون کائنس پڇيو هو ته ”منجهن جو سون آهي، سو
 خرچي سگهيو يا رڳو اکين جو ڀاءُ ٿيندو؟“ منهنجو اهو
 سوال پڇڻ ۽ شيطان جو پڇڻ پاڻي پڇڻ. اڙي مرڪه!
 ترڪي ڪل ڪانهي ته اها مايا ڪير به خرچي ڪونه ٿو

آندي هٿائين، سا به ڪوهي ويو. چولي ايمان جو اجهو
اهڙو حال ٿو ٿئي!

۱۰۶۴- هڪ ڀيري هڪ حجام ڪنهن ڳوري وٺي
هيٺان لانگهائو ٿيو. وٺ مان آواز ٻڌڻ ۾ آيس، ”ٺوڪي
سون جا ست ڪنا ڪن؟“ حجام هيڏانهن هوڏانهن
ٺهاريو، پر ڪير به ڏسڻ ۾ ڪونه آيس. سون جي ستن
ڪنن جي آڇ سندس من ۾ لالچ جو ڀرڻ ڄاڻايو، سو
واڪو ڪري چيائين، ”هائو، مون کي سون جا ست
ڪنا ڪن!“ وراڻي مليس، ”گهر وڃ، سون جا ست
ٽي ڪنا آڻي رکي آيو آهيان.“ حجام ڏوڙ ڏوڙ ٿي
گهر ويو ۽ اندر گهڙڻ سان ست ٽي ڪنا ڏٺائين. ڇهه
سون سان سٽيل هئا، باقي ستون اڌڙڪ ڀريل هو. دل
۾ هيج ٿيس ته اهو ستون ڪٿو به سون سان ڀريل هجي
ته ته خوشيءَ ۾ ڪجهه پنڳ ٻڌجي ويندم. سو گهر ۾
جيڪي به گهر ڳڻا رکيل هئس، سي ڳارائي سوليون
گنيون وٺي، ان ستين ڪني ۾ وڌائين. پر ڪٿو ڀريو ٿي
ڪونه! ان ڪري حجام اچي مائندو ٿيو. ٻاٺ کي ۽
پنهنجي ڪٽنب کي بکون ڪڍائي، پئسا پچائي، ان
ڪني کي ڀرڻ جي ڪيائين، پر ڪٿو ڀرجڻ چئي ٿي
ته ڪري. ان ڪري هڪ ڏينهن راجا کي هڪ ٻڌي
عرض ڪيائين، ”اي ڏاٽا، پگهار مان پورف ٿي ڪانه
ٿي پور. وڌائي ڏيڻ نه احسان.“ راجا به حجام کي
پائيندو هو، سو پگهار ٻيڙو ڪري ڏنائينس. حجام

درشتانت

”هري، هري!“ ڪري پڪاريندا ۽ ڦرندا رهيا.
 سندن مائٽن گهڙائي هيلوسيلالااا پر منجهن ٻئي ماءُ مائڻ
 به فرق نه پيو. نيٺ هو شري ڳوڙنگ وٽ ويا ۽
 پنهنجي دل جو درد سندس اڳيان رکيائون. شري
 ڳوڙنگ کين چيو، ”ڪنهن برهمڻ جي گهران چانورن
 جي مٺ وٺي، هنن جي واٽ ۾ وجهو ته سندن حالت
 ڀري اڳي جهڙي ٿيندي.“ ٿيو به ائين. اڃا اهي
 چانور سندن واٽ ۾ مس پيا ته هو آندميءَ ئي خودي
 وڃائي ويٺا. سنساري ٻر پئج ۽ اڀر لڙائيءَ جو اثر آتمڪ
 جيون ئي اجهو ائين پرشت ڪندڙ ٿو لڳي.
 ۱۰۶۳- هڪ سيٺ پنهنجي ملڪيت هڪ گماشتي
 جي حوالي ڪري پاڻ ڪيڏانهن هليو ويو. جڏهن ڪير
 ان گماشتي کان پڇندو هو، ”هي ڏن پدارت ڪنهن
 جو آهي؟“ ته آڪيندو هو، ”هيءُ سڀ منهنجا ئي آهن!“
 آهي. هي بنگلا باغ باغيچا سڀ منهنجي مالڪ
 ائين هو ايمان ۾ ڀرجي ويو. هڪ لڱا پنهنجي مالڪ
 جي آڱيا جو النگهن ڪري، هن باغيچي جي ٿلاءُ مان
 مچي ڦاسائي، پر ڪمبختي اهڙي اچي بڻيس جو سندس
 مالڪ ان وقت مٿان اچي سهڙيو. پنهنجي گماشتي جي
 اها بي ايماني ڏسي، کيس پنهنجي جائداد مان هڪالي
 بي هانو ڪري ڪڍي ڇڏيائين ۽ سندس ميڙيل ڪمائڻ
 به ضبط ڪيائين. ويڄاري گماشتي جو اهڙو برو
 ٿيو جو نوڪري ملڻ کان اڳ جا پگڊل ٻرنس جي

۱۰۶۱۔ هڪ ڀيري هڪ ساڙو سنڌ رستي لي
 سماڏيءَ ۾ لڻن ٿيو لٽيو پيو هو. هڪ چور اچي اٿان
 لاڳهائو ٿيو ۽ کيس ڏسي چيائين، ”هيءُ ڪو چور
 ٿو ڏسجي. رات ڪنهن گهر کي ڪاٺ هڻي هيٺر لڪ
 وڃان ٿو ڪري رهيو آهي. جاڳ پوليس اچي کيس
 جهليدي. انهيءَ ڪري مون کي هتان جلدي ڀڄي
 وڃڻ کپي.“ اهي واپار ڪندو هو ڏور ٿورو وڏو
 ئي اٿان هڪ نشئي اچي لنگهيو ۽ ان درويش کي
 ڏسي چيائين، ”آها! ايترو نه نشو ڪيو اٿئي، جو
 ڪاهيءَ ۾ ڪري پيو آهين. ڏس! منهنجو هوش ٽوڪان
 وڌيڪ سالر آهي ۽ ٿو والگر مان پٽ ڪونه ٻولندس.“
 پڇاڙيءَ ۾ هڪ ساڙو اچي اٿي سڙو ۽ هن سنڌ کي
 سماڏيءَ ۾ ڏسي سندس پاسي ۾ ويهي سندس چوٽن
 کي هلاڪيون پڙيون ڏيڻ لڳو. اهڙيءَ ريت سساري
 ورتن ۾ مبتلا هئڻا ڪري، اسين پڻ سڄي درويشي ۽
 ڏرمشتا پروڙي نٿا سگهون.

۱۰۶۲۔ شري رامڪرشن پنڊتن ۽ برهمڻن پات
 شري ڪڙلنگ جي جيون مان هڪ درشتالاف ڏيندو
 هو. هڪ ڀيري شري ڪڙلنگ پاڙ سماڏيءَ ۾ لڻن ٿي،
 سمند ۾ ڪري پيو. ميربحر ڄار وڃهي کيس
 ڪڍي ورتو. اهي ميربحر ڄار دواران شري ڪڙلنگ
 جي ٻولڻ شراب سان لڳڻا ڪري بي خوديءَ ۾ اچي
 ويا. هر سڀ ڪم ڪاڄ ٿي ڪري، دهرائن جيان

”هري، هري!“ ڪري پڪاريندا ۽ ڦرندا رهيا.
سندن مائٽن گهڻائي حيلوسيلالا پڙ مڃهن زليءَ مائڻ
۾ فرق نه پيو. نيٺ هو شري گورنگ وٽ ويا ۽

پنهجي دل جو درد سندس اڳيان رکيائون. شري
گورنگ کين چيو، ”ڪنهن برهمڻ جي گهران چانورن
جي مٺ وٺي، هنن جي وات ۾ وجهو ته سندن حالت
وري اڳي جهڙي ٿيندي.“ ٿيو به ائين. اڃا اهي
چانور سندن وات ۾ مس پيا ته هو آندميءَ ئي خودي
وڃائي ويٺا. سنساري پريچ ۽ اپوٿرائيءَ جو اثر آلمڪ
جيون ئي اجهر ائين پرشت ڪندڙ ٿو ٿئي.

۱۰۶۳- هڪ سيٺ پنهنجي ملڪيت هڪ گماشتي
جي حوالي ڪري پاڻ ڪيڏانهن هليو ويو. جڏهن ڪير
”هي ڏن پدارت ڪنهن
ان گماشتي کان پڇندو هو، “هيءَ سڀ منهنجي ملڪيت
جو آهي؟“ نه آڪيندو هو، ”هيءَ سڀ منهنجا ئي آهن!“
آهي. هي بنگلا باغ باغيچا هڪ لڱا پنهنجي مالڪ
ائين هو ايمان ۾ پڙجي ويو. هن باغيچي جي نلاءَ مان
جي آڱيا جو اُلنگهن ڪري، هن باغيچي جي بيطيس جو سندس
مڇي ڦاسائي، پر ڪمبختي اهڙي اچي پنهنجي گماشتي جي
مالڪ ان وقت مٿان اچي ڪيس پنهنجي جائداد مان هڪالي،
اها بي ايماني ڏسي، ڪيس پنهنجي ڇڏيائين ۽ سندس ميٽريل ڪمائي
بي مانو ڪري ڪڍي ڇڏيائين. گماشتي جو اهڙو برو حال
۾ ضبط ڪيائين. ويڄاري گماشتي جا پگل ٻوٽن جي پري
ٿيو جو نوڪري ملڻ کان اڳ

۱۰۶۱۔ هڪ ڀيري هڪ ساڙو سنڌ رستي لهي
 سماڙيءَ ۾ لهن لهر ليهيو ۽ هو هڪ چور اچي اٿار
 لالڪهائو لهر ۽ کيس ڏسي چيائين، ”هيءُ ڪو چور
 ٿو ڏسجي. رات ڪنهن گهر کي ڪاٺ هڻي هيٺ ٿو
 وڃان ٿو ڪري رهيو آهي. جاڳا پوليس اچي کيس
 هلائيندي. اهوئي ڪري مون کي هتان جلدي ڀڄي
 وڃڻ کپي.“ اهي واپار ڪندو هو ڏور ٿورو ڀيرو، جلد
 ئي انسان هڪ نشئي اچي لنگهيو ۽ ان درويش کي
 ڏسي چيائين، ”آها! ايترو تـ نشو ڪيو آهين، جو
 ڪاهيءَ ۾ ڪري پيو آهين. ڏس! منهنجو هوش توکان
 وڌيڪ سالم آهي ۽ تو وانگر مان بت ڪونه ٿو ٿو ڏس.“
 ٻيڙيءَ ۾ هڪ ساڙو اچي آئي سڙيو ۽ هن سنڌ کي
 سماڙيءَ ۾ ڏسي سندس پاسي ۾ ويهي سندس چوٽي
 کي هڪڙو پٿر ڏيڻ لڳو. اهڙيءَ ريت سنڌاري
 ورتلن ۾ مبتلا هئڻ ڪري، اسين پڻ سڄي درويشي ۽
 ڏرمشئي ٻروڙي ٿي سگهون.

۱۰۶۲۔ شري رامڪرشن ٻنڌڻ ۽ بروهمڻ ٻنهي
 شري گورنگ جي جيون مان هڪ ڏور شتالڻ ڏهندو
 ج هڪ ڀيري شري گورنگ پاڻ سماڙيءَ ۾ لهن لي،
 سنڌ ۾ ڪري پيو. ميرن جون چار وڃي کيس
 شري ورتو. اهي ميرن جون چار دواڙان شري گورنگ
 جي شري ٿيو. ان لڳ ڳڻ ڪري هي خوديءَ ۾ اچي
 شري ٿيو. شري ڪام ڦٽا ڪري، دهرائن هيا.

مرادون کي قدر پوريون ٿينديون، پر ساوڌان وهجڻا
 ٿوهانجون جيڪي مرادون پوريون ٿينديون، تن کي
 شينهن جو خورو نه رهي ٿو. بيمارين، مٿن جي مريوءَ
 جا وچوڙا، عزت آبرو ۽ ڌن دولت وڃائڻ، اهي شينهن
 ۾ زنده شينهن کان هزار ٻار وڌيڪ خطرناڪ آهن.

۱۰۶۰- کي سائياڻيون شام جي ويل هڪ ڏورانهين
 مارڪيٽ ۾ سڏو وڪڻي گهر ڏانهن موٽي رهيون
 هيون. رستي تي ئي هيون جو برسات ۽ ڳڙا وسط لڳا
 ۽ مٿان رات اچي پيس. ٻي ڪا واھ نه ڏسي، هڪ
 گلن واري ۽ جي جهوپڙي ۽ ۾ وڃي آجهر ورتائون. انهيءَ
 گلن واريءَ کين انهيءَ ڪمري ۾ سمهاريو، جتي سندس
 سرهن گلن جون کي ٽوڪريون رکيل هيون، جي ٻئي
 ڏينهن صبح جو پنهنجي گراهڪن کي ڏيکيون هئس.

سرهاڻ سان ڀريل ڪمري ۾ سائياڻين کي نند ٿي نه
 اچي. هڪ چٽيءَ رت ڏني، ”آديون، اچو ته پنهنجن
 خالي ٽوڪرين تي پاڻي چٽڪايون ۽ اهي پنهنجي
 ڀرسان رکي سمهون. ائين ڪرڻ سان گلن جي بانس
 اسان جي نند نه ٿيندي. اها صلاح سڀني قبولي ۽
 ائين ڪيائون. مٿيءَ جي ڏپ ٽڪرڻ سان کين نند
 اچي ويئي ۽ کونگهرا هڻڻ لڳيون. عادت جو ايڏو اثر
 ۽ پراڻو ٿو ٿئي. جو سنساري پرش جڙ وادي ويچارڻ ۽
 وستن تي هريل هوندو، ان کي پور تائي ۽ نياڳ جي
 وابو منڊل ۾ مونجهه ۽ بي آرامي پاسڻ ۾ ايندي.

ليئن ئي هڪدم سندس پير سندو بسترو وڃانجي واپس
 سندس حيرت جي حد نه رهي. هال ۾ بطبعي ان سڃا
 ئي آرامي ٿيو. اتي من ۾ خيال آيو ته جيڪر
 ڪا جوان سندري اچي ٿيڪن کي ڪومل هٿن سان
 پٿرون ڏئي نه ڪهڙي نه مڙج مڇي! بس سندس اهو
 ويچار ڪرڻ جي دير هئي. ڇا ڏسي نه هڪ اڀيرا
 سندس پيرن ۽ ٿيڪن کي پٿرون ڏئي سندس لڪاوٽ
 دور ڪري رهي آهي. سيلائيءَ جي من ۾ مڙج جون
 لهرون اٿل لڳيون. اتي کيس هڪ اچي وياڪل ڪيو.
 دل ۾ ويچار اچڻ لڳس ته هيستائين جيڪي به ٻئي
 چاهيو اهر سو پرايٽ ٿيو اهر، ٿڌهن ڇا ڪجهه ٿورو
 پوچن ڪين ملندو؟ انهيءَ دم طرحين طرحين عمدا
 طعام سندس اڳيان پوچجي ويا. هڪ دم کائڻ کي لڳي
 ويو. کائي ٿو ڪري بستري تي آهلي پيو. من ۾
 ٿڌهن جي واقعن تي ويچار ڪرڻ لڳو. ائين ويچار
 ڪندي ڪندي، من ۾ شڪا آيس، ”ڪو شينهن
 اچي اڇاڪ مون تي ابر ڪري نه پوءِ؟“ ٿڌهن هڪدم
 هڪ شينهن چلانگهه ماري مٿاس اچي پيو ۽ سندس
 ارگھت ۾ چڪ وجهي، سندس خون پيٽڻ لڳو. اهڙيءَ
 ريت سيلائيءَ پنهنجي حياتي وڃائي. سنساري ماڻهن
 جو نه اڪثر ڪري ساڳو ئي حال ٿيندو آهي. ايترو
 هي ڏيان ۾ وهڻ وقت جيڪڏهن توهين ڏن دولت
 با عافيت آيو ۽ لاء سوال ڪندا ته توهانجي من جون

پرڪرڻ ٻاويھون

درشنانت

[سنساري پرڀڄ جو زهر - استري ذات جو ٻڌن -
آتمڪ آنتيءَ جو مدار من ٿي - تڙو گيان کي غلط سمجهڻ
جا خطرا - ڪٽر ٻڌي جو پاڳلڻ - شرڌا، پگتي ۽ شنتوش -
نياڳ ۽ وٿراڳ - ماما جو سپاءُ - ايشور جو انڀڻ]

سنساري پرڀڄ جو زهر

۱۰۵۹ - ايشور ڪلهٿرو (ڊپولزڪ جي اڃا پوري
ڪندڙ وٺ) مثل آهي جنهن کان جيڪي چاهجي سو
پائجي ٿو. انهيءَ ڪري جڏهن سادنن دواران من نرمل
ٿئي ٿو سنساري ڪامائن جو نياڳ ڪرڻ جڳائي. هڪ
سڄاڻي ستر ڪندي هڪ وڏي ميدان ۾ اچي پهتو. هو
ڳڀل وقت کان سورج جي تابش هيٺ ٻڌ ڪري رهيو
هو. لڪ ۽ پسيئي کيس پريشان ڪري ڇڏيو هو. انهيءَ
ڪري هڪ وٺ هيٺان ٿڌيءَ چانور ۾ آرام ڪرڻ لاءِ
ويهي رهيو. ويچار ڪرڻ لڳو ته لهڻ لاءِ ڪو ڪومل
بسترو ملي وڃي ته جيڪر ڪهڙي به راحت اچي.
کيس ڪهڙي گل ته ڪلهٿرو برڪش (وٺ) هيٺان ليٽيو
پيو هو. جيئن ئي مٿي ڏڪر ڪيل ويچار آئو ٿيس.

۱۰۵۶- چيف پر اوائس ڪري سعيه ڪي سڃاڻا.

۱۰۵۷- ائسف ڪي ائسف جي دواران، ستيه ڪي
استيه جي دواران، حقيقي وجود ڪي ائلا جي مدد سان
پوڄي سگهيو.

۱۰۵۸- ايشور جو نالو آهي چنم، سندس آستان
آهي چنم ۽ پاڻ آهي سر چنم.

هري بل معنيٰ هري اسان جو بل آهي.
۱۰۴۹- جيسين منس جي آتما ۾ جاڳڻا نه ايندي،

جيسين هو ايشور جو انيڙ ڪري ڪونه سگهندو.
۱۰۵۰- ايشور جي اوت وٺي لڄ ۽ ڏپ کي وساري

ڇڏ. ”جيڪڏهن هريءَ جي نالي تي نچان ته لوڪ
ڇا چوندا؟“ اهڙا خيال ڪڍي ڇڏ.

۱۰۵۱- شري رامڪرشن هڪ ساڌڪ کي چيو،
”حياتيءَ جو گهٽ حصو سنسار ۾ گهاري، هيٺو آيو
آهين ايشور جي گولها ڪرڻ؟ ايشور کي پاڻي پوءِ
سنسار ۾ گهڙين ها ته ڪيڏو نه آندو ۽ شانتِي پراپت
ڪرين ها!“

۱۰۵۲- اڙ ۾ وشواس هوندو ته جنهن ڳالهه لاءِ تڙتي
رهيو آهين، سو اوس پراپت ڪندين.

۱۰۵۳- پهرئين ايشور انيڙ ۽ پوءِ سندس وچڻا.
والميڪيءَ کي ’رام‘ جي منتر جو جاپ ڪرڻ لاءِ چيو
ويو، پر کيس هدايت ڪئي وئي ته اُن جو اُچار اُستو
ڪر يعني ’مارا‘، ’مارا‘، ’مارا‘، ’مارا‘، ’مارا‘ معنيٰ
جڳت.

۱۰۵۴- اها ڳالهه سراسر واهايت آهي ته ايشور سان

گهڻي لڏو هاجيڪار آهي. هيري جو ڇهڪو نچلو
ٿي پيو آهي، پر سن ڪندو آهي، پر ڪنهن کي ڄاڻيندو.

ڪونهي.
۱۰۵۵- ليلا جي دوران نتيه کي سڃاڻ.

۽ اسهڻشيلتا جو ٿياڳ ڪيو.

۱۰۴۰- پرم، پرهلاڊ، سڪديو، وپيشٽ، پرمسرام،
پالي ۽ نونداڻن جي گروين ايشور خاطر پنهنجي وڏن
جي آڳيا جو ڏاڏو انگهن ڪيو هو.

۱۰۴۱- نوهان لاه سريشت مارگ آهي ته چاهيا
ٿياڳي، بنا موه هي ڪرڻ ڪندا رهو.

آتمڪ پرپوڏ

۱۰۴۲- ڪڏهن ڪڏهن نه سبتان، نشين ۽ بالڪن
جي مڪر منجهان نه آڪاس وائي ٿيندي آهي.

۱۰۴۳- جتي هري ڪيرن ڪيو وڃي ٿو، اتي
شيطان پير پائي نه سگهندو.

۱۰۴۴- جيڪي ٽنگا جي ڪٽي ٿي گهاري ٿا،
سي سڀاڳا آهن.

۱۰۴۵- ڳاڙھل ڪي پالي، نونداڻن جي خاڪي
مٽي يا شري جڳناٺ ڏاڍو جي پرماد ڪي چانور سمجهڻ

نه گهرجي. اهي ٿيئي ايشور جا پدارت آهن.

۱۰۴۶- پرمالما چاهي نه هائيءَ کي مٽيءَ جي پاڙي
مان پار ڪري سگهي. کيس جيڪي وٺي نه ڪري
سگهي ٿو.

۱۰۴۷- جنهن سائينءَ جي شرن ورتي آهي، اهو
ڪڏهن نه لاپڙو.

۱۰۴۸- هري معنيٰ اهو جزاسان چون ڏيون چورائي.

۽ ناليون صاف ناهن ۽ برسات جو پاڻي جو انهن مان
ڪرندو، سو به ضرور ڪندو ٿي ڪرندو. ساڳيءَ ريت
ڏور به اڀرڻ ماڻهن ۾ ٿي بگڙيل ڏسڻ ۾ ايندو آهي.

۱۰۳۲- پاپ ۽ پارو هضم ڪرڻ ڪن آهن.
۱۰۳۳- ڪنهن مهاڀرڻ ۽ مندر ڏانهن هٿين خالي
نه وڃي. ڪجهه نه ڪجهه، ڀلي ٿڃ ٿي هجي، هٿ
۾ پيٽا لاءِ کڻي وڃڻ چڱائي.

۱۰۳۴- ان گهر ۾ چور گهڙي ڪونه سگهندا، جنهن
گهر جا پاڻي سجاڳ هوندا. ٽيڻ اوهين به جي بهري
سجاڳ هوندا نه ڪونه ٻرو ويچار اوهانجي من ۾ گهڙي،
ان جي نرملا نشت ڪري ڪونه سگهندو.

۱۰۳۵- پنهنجي ڪٽنبين، جهڙوڪ پٽا، مائا، پيٽ،
پراڻا، استري، اولاد ۽ سؤٽ لاءِ موٽه کي مايا چڻو
آهي. ۽ سڀني پراڻين لاءِ هڪ جهڙي پريم کي ڏيا
چڻو آهي.

۱۰۳۶- جيسين جڳ ۾ جيعان ٿو، تيسين سڪندو ٿي
رهان ٿو.

۱۰۳۷- جيسين جڳ ۾ آهين، تيسين پريم ۽ پگتيءَ
جي رهسيءَ جو اڀياس ڪر. ان مان ئي توکي لاپ
پراپت ٿيندو.

۱۰۳۸- جتي ٻيا سر جهڪائين، اتي تون به مستڪ
نواءِ. نوڙت ڪڏهن به نسل ڪانه ٿيندي آهي.

۱۰۳۹- پنهنجي نسيجي ۾ دريڙ ۽ استر ره، پر نعصب

اوڳرائي به ڪڍو ۽ جي ايندي. ساڳي ۽ ريت دل ۾
 هيڪي ستن ستيون، زبان نه سي ٿي ٻول بوليندي.
 ۱۰۲۷- جهڙي ۽ سڪت ۾ گهارا، وري نه اهڙائي
 ٿيندي. وري جهڙو من جو لاڙو هوندو، سڪت نه
 اهڙائي ٿي.

۱۰۲۸- ڪن جو سڀاءُ سڀ جهڙو ٿيندو آهي. پتو
 ٿي ڪونه ٻوندو نه ڪڏهن ڏنگ هٽندا. انهن جي
 ره جو اثر مائو لاءِ هرڪا ڪوشش ڪرڻ ٿوري.
 ائين نه ڪيو نه اهڙو جوش ۾ اچي وڃو جو بدلي وٺڻ
 جو جذبو ڄاڻندو.

۱۰۲۹- ڪروڙ ٽي ڪڙ جو اهڃاڻ آهي. ڪروڙ ۾
 منڇ جي ٻڏي ناس ٿي ٿئي. هرومان لنگا کي باه
 ڏئي، پر ان وقت اها سمجه ڪانه آيس نه معان باه
 ان آستان کي نه ڄاڻي ڇڏي، جتي سينا مانا رهي
 پئي هئي.

۱۰۳۰- پراچين پهاڪو آهي، ”کو نه سوين هزارين
 ملي سگهندا، پر چيلن جي اٿاڻ آهي.“ ان جي معنيٰ
 نه اهڙا اڪيچار پرش آهن، جي پرڻ ڏين، پر ان ئي
 عمل ڪرڻ وارا ڪي جدا آهن.

۱۰۳۱- سوال- ڏور بگڙن جو ٿا؟؟

جواب- برسات جو پاڻي ٽرمل آهي پر زمين تي
 پوڄڻ سان ڪندو ٿي ٻوندو آهي. جيڪڏهن ڪڏ، نيسارا

ڪنهن به ڳالهه لاءِ بيڪ مڱڻون ٿا، تنهن ويل اسين پاڻ
کي نڀڄو نوابون ٿا.

۱۰۲۳- ماڻهو ساراهه به ٽڪڙو ڪن، ڳلا به ٽڪڙي
ڪن. ان ڪري ٻيا جيڪي تر لاءِ چون، تنهن تي ڪو
ڌيان نه ڏي.

۱۰۲۴- شانت مه ۽ ڳڙوان جيون ڌارن ڪر. لوڪن
جي ٺنڊا ۽ آسٽي ۽ جي ڪا پرواهه نه رڪ.

۱۰۲۵- ڪي جيڙ ٺنڊا آهن، جن سان سدائين

سنڀالي هلاڻ گهرجي. انهن مان هڪڙا آهن شاهوڪار.

کين ڌن دولت، نوڪر چاڪر آهن ۽ وڏي هلندي

الن- چاهين ته توکي هاڃي رسائي سگهن ٿا. نهايت

خبرداري ۽ سان ساڻن ورتاءُ ڪرڻ کڻي. وقتي شايد

ساڻن ها به ملائڻي به پوي. ٻيو ڪٿي کان پاڻ سنڀالڻ

گهرجي ۽ جڏهن اُسر ڪري اچي يا پوئڪي نه بهي

سيٽي وڃائي، کيس شانت ڪرائجي. ٿيون ڀڳي کان

پاڻ سنڀالڻ گهرجي. جڏهن سڱ هڻڻ جي ڪري نه

ڪو نه ڪو آواز ڪري، هنجو جوش ٿڌو ڪرڻ گهرجي.

چوٿون شرابي ۽ کان پاڻ سنڀالڻ گهرجي. هنڪي جوش

ڏياربو ته ڳار گند ڪندو، پر جي پاڻو سان کيڪر

ڪري چونڊيس، ”ڪيئن ڪاڪا، نيڪ آهيو نه؟“

نه هو ڏاڍو پرسن ٿي، توهان ڏڏجي سگريٽ چڪيندو.

۱۰۲۶- جو منش موري کائيندو، تنهنڪي اوڳرائي

به موري ۽ جي ابدي ۽ جو ڪڏو کائيندو تنهنڪي

پستڪ چوٿون

پرہود ۽ درشتانت

پرڪرڻ ايڪيهون
ڪي پرہود

[نيتي پرہود - آتمڪ پرہود]

۱۰۲۰۔ ڏوٻيءَ جي گهر ۾ اڃا ڏوٻل ڪهڙن جا ٻچا
پيا هوندا آهن، پر اهي سندس نه هوندا آهن. اهي
ڪهڙا ڏوٻڻ بعد سندس ڪمرو خالي ٿي ويندا آهن.
جن ماڻهن کي پنهنجا (اصلي ڀڙا) ويچار ڪونهن،
سي ڏوٻيءَ مثل آهن. انڪري پنهنجي ويچارن ۾
ڏوٻي نه ٿيو.

۱۰۲۱۔ جيڪي ٻين کان ڪرائڻ چاهيو، سو پاڻ ڪريو.
۱۰۲۲۔ بک مڱڻ سان انسان پاڻ کي نهچو لڙائي
ٿو. خود ايسور جڏهن ٻاليءَ کان بکيا وٺڻ ويو، تڏهن
کيس ڄامڙي (وامن) جو روپ ڏاڙو پيو. هن مثال مان
اسان ڪهه سکيا ٿي. ملي نه جنهن مهل اسين ڪنهن کان

ننڊ پڻ جا تجربا

(جو پوءِ وويڪانند جي نالي سان پرست ٿيو) کي عجيب
 شڪا اُڀري ته گرو مهاراج جو پاڻ کي اوتار سمجهندو
 آهي، تنهن جي پريڪيا وٺجي. ان ڪري انڌر ۾ چيائين،
 ”جيڪڏهن ههڙي هيبتناڪ شريڪ پيڙا ۾ به گرو
 مهاراج پنهنجي ايشور تا جو ورنن ڪري سگهيو ته پوءِ
 کيس سچو ڪري مڃيندس.“ تعجب جي ڳالهه آهي ته
 نريندر جي من ۾ اهو ويچار اڃا ائين ئي مس ٿيو ته
 گرو مهاراج پنهنجي باقي بچيل شڪتيءَ سان اهي اکر
 اڃا، يا: ”جو رام هو، جو ڪرشن هو، اهوئي هاڻ هن

هو هري نام ٻائي، آند ۾ ٽنڊا آهن. پوءِ جلد ئي
هليا ويندا آهن. سندن اڃا به اوچتو وڃڻ به اوچتو!
۽ لوڪ انهن کي سڃاڻي ٿي ڪونه سگهن.

۱۰۱۷- آءٌ محسوس ڪريان ٿو ته پليدان جي چائنڪ،
پل جو بڪ ۽ پل جو بڪ وٺندڙ ٿيڻي ساڳي وسڻو آهن.
۱۰۱۸- شري رامڪرشن ديهانت کان ڪجهه وقت
اڳهه شخص بيماريءَ جي سڃاڻي ٿي ٿرندڙ کان پڇيو،
”بهنجي پاڙي ۾ ڇا ٿو پائين؟“

ٿرندڙ به ڇو سائين، اوهين نه سڀ ڪڇ ساڪيات
پاڻ آهيو! اوهين نه سرور آهيو، جو روڱ روڱ
لٽار سان سڀني رڪاوٽن کي ڪڍي، سڃاڻي ٿي پها
آهيو. اوهين سڳيءَ (ساهڙيءَ) جيان اڪٽ ٻرڻ سان
نه ٽٽار آهيو. اوهين ان الڪڪ ٻرڻ ۾ آند جو رس
ولي رهيا آهيو، جو آند الڪڪ ٻرڻ ۾ ڪي ٿي
ٻرڻ ٿيندو آهي. اوهين سرور آهيو، سڳي آهيو ۽
سڀ ڪجهه. اهڙي آهي، اوهانجي ايشور لاءِ اڪير.
”نڌن شري رامڪرشن جي دل ٻرڻي آئي. بهنجا
هڪ بهنجي هڙي ٿي وڃي ٿرندڙ ۽ ٻين شين کي
چيائين، ”آءٌ ڏسان ٿو ۽ انڙ ڪريان پيو ته سڀ ڪجهه
هڙي مان ئي اچي ٿو.“

۱۰۱۹- شري رامڪرشن ٻارڇهه مهينا ٻڌي ۾ سرطان
ٻڌو (Cancer) جي پڙا ڪري ٻڌي هڙن جو ٻڌو
... سندس ديهانت کان به ڏهن اڳ ٿرندڙ

هتي آيو آهي، تنهن جي به ساڳي حالت آهي.“

۱۰۱۵- هڪ ڏينهن هڪ شش شري رامڪرشن جي پيرن کي مالش ڪري رهيو هو. سندس ان شيوا جو وزن ڪندي ڪرو مهاراج چيو، ”هن ۾ ڳوڙهو مطلب سمايل آهي.“ پوءِ سندس هٿ پنهنجي هڙدي تي رکي چيائين، ”منهنجي هڙدي ۾ جيڪڏهن ڪا به الڳ ڪا چيائين، وستو آهي نه (هن شيوا جي ڪاري سان) اوديا هميشه لاءِ دور ئي ويندي.“ پوءِ ڪنير پاڻ سان چيائين، ”هتي ڪو ڌار ٻيو موجود ڪونه آهي. ان ڏينهن ڏرشن پرايت ٿيو. ان وقت هر ش پُرساڻ وينو هئڻ- سڃاڻند ڪي مياڻ (پنهنجي سر ۾) مان نڪرندو ٿو. ٻاهر پرڳهت ٿي چيائين، ”آءُ جڳهه ۾ اوتار ڌارڻ ڪريان ٿو.“ سمجهيم ته وڏي رهيو آهيان- ان ڪري شانت رهيس. پوءِ ٻڌم ته ائين به چيائين، ”چيئين، به شڪتيءَ جي پوڄا ڪئي هئي.“

۱۰۱۶- پنهنجي بيماريءَ وقت هڪ ڏينهن شري رامڪرشن پنهنجي شيوڪن کي چيو، ”منهنجي شري ۾ به جيرو آهن- هڪ الڳ ڪا مانا آهي ۽ ٻيو سندس پڳت. بيماري پڳت پوڳي رهيو آهي- ايشو پنهجي پڳتن سان اوتار وٺي ايندو آهي- هو مانس شري ڌارن ڪندو آهي. پوءِ سندس پڳت به ساڻس گڏجي الڳ ڪا مانا ڏانهن واپس ويندا آهن. رستن ۾ اچي بندڙن جي ٿولي اوچتو گهر ۾ لنگهي ايندي آهي

اچڻ شروع ٿيڻ. هر ڏي ڪاڪوس ڏانهن ويس.
ڪجهه ويڙهه کان پوءِ هو آيا. آڳوٺ ۾ پير رکڻ سان
مون ۾ ڦيرو اچي ويو. سڌ ڪانه ٿيڻ سان ڪهڙي
ٻاٺ چيٽ ڪيم؟ پر هنن سڀني (شش ڏانهن اشارو
ڪري) چيو ته مون تمام سندر سڳاڻون ڏانهن.

۱۰۱۳- منهنجي اندر ۾ وسندڙ ايشور ٿي مون ڏواران
هيءَ سڀ ڪجهه ڪري رهيو آهي. وقتي ته ايشور ٻڌي
جي پاڻ ۾ اچي ويندو هوس. جيسين پوڄا نه ٿيندي
هئڻ، تيسين پوسن نه ٿيندو هوس. آءٌ اوزار آهيان ۽
هو ان جو هلائيندڙ آهي. جيڪي هو ڪرائي ٿو، سولي
ڪريان ٿو، جيڪي ٻالهارائي ٿو، سولي ٻالهارائي ٿو.
۱۰۱۴- ڪريش چندر گهوش پنهنجي 'عام مختياري'

(گرو مهاراج هيءَ. اڪر پورن ريت پاڻ اربڻ لاءِ ڪم
آڻيندو هو) گرو مهاراج کي ڏيئي ڇڏي هئي ته ته
پنهنجي پورب جنم جي ڪناهن جو واپار ڪرڻ سان
وياڪل ٿي ويندو هو. ان ئي گرو مهاراج چيس، ”اڙي
پاڻي، پاڻيءَ جو نانگ پڪڙيو اليئي ڇا؟ اهو ته رهري
نانگ آهي. ڏوڙندو گهر ويندين ته نه مرندين پڪ.
تون پاڻ ڪين ڏسندو آهين ته پاڻيءَ جو نانگ ڏيڏر
کي پڪڙيندو آهي ته هو هڪ يا ٻه دفعا ’نان نان‘
ڪري مري ويندو آهي، پوءِ کڻي ڇڏائي پڇي ته وڃي
نه ٿورا ٿي ڏيئي، پنهنجي اڀر ۾ وڃي مرنديو. ڇو

”اوهين هت ويهي رهو. اوهانجي ويلي من ڪجهه همت اچير.“ پنڊت اچي پهتو. دل ۾ ٿورو ڊپ اچا ۽ هوم. مات ۾ ويٺو هوس. ڏانهنس ٺهاري ۽ ٻڌي رهيو هوس. انوقت ڏٺم ته الوڪڪ ماما پنڊت جي من ۾ جيڪي وهيو واپريو ٿي، سو سڀ مونکي ٻڌائي ڇڏيو. ويچار ۽ وٽائجي کان سواءِ شاستر پڙهڻ جو ڪهڙو سود؟ محسوس ڪيم ته ڪجهه منهنجي سر ڏانهن سرڪو ڏيئي سري رهيو آهي. منهنجو سمورو ڊپ گم ٿي ويا ۽ پنهنجي سرت جي سڌ کان رهيم. منهن مٿي ڪيم. منهنجي مک مان اڪر هڪ ٻئي پٺيان نڪرندا ويا. محسوس ڪرڻ لڳس ته جيئن ڳالهائيندو پيو وڃان تيئن ڪير مون ۾ نڌان ويچار اٿن ڪندو ٿي ويو. ڪم پڪر ۾ ماڻهو جڏهن ان ٿور پيدا هئا، تڏهن هڪ ماڻهو هٿن سان اناج کي اڳتي ڪندو ويندو هو، ته ٻيو اهو ٿور پندو هو. منهنجي اندر ۾ به ائين ٿي رهيو هو. جيڪي ڳالهائين ٿي، تنهن جي خود مون کي ڄاڻ ڪانه هئي! جڏهن ٻاهرئين سرت اچڻ لڳم ته ڏٺم ته پنڊت ڳوڙها ڳاڙي رهيو هو ۽ شرير آنسن سان آڻو ٿي ويٺو هوس. اهڙيون اوسائون وقت بوقت محسوس ڪندو هوس.

هڪ ڀيري ڪيشب چواڻي موڪليو ته اچو ته، گنگانديءَ تي ستر ڪرڻ هليون. هڪ يورپي سٽلاني مسٽر ڪڪ به گڏجي هلندو. اها خبر ٻڌندي پيت

وہا آھیون. هڪ لگا رازداري ڪرڻ کي چيو، ”هي
بروتر، منهنجي هڙدي ۾ واسو ڪر ۽ پنهنجي مائش
روپ ۾ مونکي وري ڪڏهن منهن نه ڏاڻکار.“ پر
جلد ئي شري ڪرڻ کي مائش روپ ۾ ڏسڻ لاءِ تڙڻ
لڳي. سندس دل پنهنجي بروتر لاءِ پاڏائڻ لڳي. پر
سڀ ڪجهه ايشور جي اڃا انوسار ئي ٿئي ٿو ۽ شري
ڪرڻ ڪيتري عرصي تائين مائش روپ ۾ نظر ڪونه
آيس.

گرو مهاراج، نمرقا ۽ ايشورقا جو ميل

۱۰۱۱- ٽي اکر آهن، جي منهنجي هڙدي اندر
پيو وها آهن. (۱) گرو (۳) ڪرنا ۽ (۳) باها. ايشور
ٽي ڪيرل گرو آهي. منهنجي الوڪڪ مانا ٽي سڀ
ڪارڻ جي هڙنا ڪرنا آهي. مان نه هن جي هٿن ۾
هڪ ارزار آهيان. پاڻ کي سندس ٻالڪ سمجهندو آهيان.

۱۰۱۲- هڪ پرسڻ پنهنجي سان گڏجڻ جي ٻاري ۾
شري رامڪرڻ چيو آهي، ”جڏهن ٻڌم ته پنهنجي
مون سان گڏجڻ ٿو اچي ته هراس ۾ اچي ويس. مونکي
نه شير تي پيل ڪهڙي جي نه سڏ ٻڌ ڪانه رهندي
آهي. منجهي پيس نه هن سان ڇا ٻالهايندس. مانا
کي چير، ”مونکي نه رڳو پنهنجي ئي ڄاڻ آهي. باقي
شاسترن ۽ ٻين ٻالهن جي نه پوڄهه ٿي ڪانه آهي.“ ان
ڪري جيڪي ماڻهو ان وقت ويٺا هئا ان کي چير،

ننڊ پڻ جا تجربا

سگهان. ”پر مانا توهان سڀني ڏانهن اشارو ڪري چيو،
 ”چو، تون نه هيترو وائن سان ڪائي رهيو آهين!“ ٽڏهن
 شرم ۾ ٻڏي ويس. وڌيڪ هڪ اکر به ڪونه اُڪليم.
 ۱۰۰۹۔ الوڪڪ مانا هيءَ بيماري انهيءَ لاءِ ڏني
 اٿم جيئن منهن کي سکيا ملي ته شراب جي ڪيتري پيڙا
 وٺندي به آئيا جو ڪيئن ويچار ڪجي ۽ ايشور جي
 پيٽن تي به ڪيئن ڳهاڙجي. منهنجو شريرو ائينت پيڙا
 ، پندڙ سور ۽ چٽي بک کان پوئجي رهيو آهي ۽ ڪوبه
 ڀولڪارو ملڻ انساني طاقت کان ٻاهر آهي، نه به مانا
 بڻائي رهي اٿم ته آيا ئي شراب جو مالڪ آهي. جڳت
 جنهيءَ منهنجي شراب کي هيءَ بيماري ان ڪري ڏني
 آهي جيئن زاستڪن کي نشو وٽي نه آيا الوڪڪ
 آهي، ايشور چيٽن واستوڪ ڳالهه آهي ۽ منهنجي جڏهن
 سڏي پراپت ٿو ڪري، ٽڏهن سڀني ٻنڌن کان مڪت
 ٿو ٿئي. ۱۰۱۰۔ شري رامڪرشن جڏهن پويون دفعو بيمار
 ٿيو، ٽڏهن سندس ڪيترن شين کيس ويٺي ڪئي ته
 اسانجي ڪاٺر تي ايشور کي پراڻا ڪريو ته توهانجي
 بيماري چٽائي ۽ توهانجو شراب هن سنسار ۾ ڪجهه
 وڌيڪ وقت قائم رکي. گرو مهاراج وراڻي ڏني، ”ان
 ٻاري ۾ ايشور کي چوڻ مان ڪجهه به ڪين ورتندو
 جا سندس اڃا هوندي، سوئي ٿيندو. هيٺ ڏسان به
 نه منهنجي الوڪڪ مانا ۽ مان هميشه لاءِ هڪ ئي

کي اڀي ڇڏيو آهي، سورس ۽ ماس جي بچري اي
ڪيئن اڻڪاڙ ڪري سگهندس.

ششادور۔ ڀلا جڳت جيتي ۽ ڪي چو ڪين ٿا ٻار ٿا
ڪريو نه نوحانجي بيماري چٽائي؟

گرو ڏهارج۔ ماڻا ڪي ڏهائڻ وڃي سترل شرير
جي سڌ ٻڌ هلي ويندي آهن۔ ان ڪري شرير ڪاڙ
ٻار ٿا ڪرڻ مون لاءِ اسٽوڙ آهي.

۱۰۰۷۔ شري رامڪرشن ڇڏن سخت بيمار هو،
ڳالهائي ٻولھائي يا کائي پي نه سگھندو هو،
ٿڌن ڇو هٿائين، ”هينئر آءٌ ڪيترن مڪن دواران
ڳالهائي ۽ کائي رهيو آهيان، آءٌ سڀني آلمان جي آلمان
آهيان۔ مونکي بي انت واقف آهن۔ آءٌ اٺس آلمان آهيان۔
جنهن انساني ڪل اڏي آهي، تنهنکي ئي نڙيءَ
پر ڦٽ آهي۔ شرير ڇڏن اڳوڻي ٿي، ٿڌن اڳيائيءَ
جو اثر من تي پوي ٿو۔ گرم پاڻي شرير جي ڪنهن
عضوي مٿان پوندو آهي نه چٽو آهي، ”گرم پاڻيءَ
ساڙيو آهي۔“ پر واسٽو ۾ ساڙڻ واري وسٽو گرمي آهي
۽ نه پاڻي۔ سڀ دڪ شرير کي ٿوڻي، سڀ روڳ شرير
کي ٿا ٿين۔ آلمان درد کان دور آهي ۽ بيماريءَ جي
ٻوڏ کان پري آهي.“

۱۰۰۸۔ الڳڪ ماڻا ڪي چير، ”نڙيءَ ۾ سور
ڪري ڪجهه کائي ڪونه ٿو سگھان؟“ کيس وڃي
ڪير نه ”اڏو ڪو ٻڌ ٿي، جيئن ٿورو کاڌو کائي

ماتا ڏسڻ ۾ آيم ۽ کين پڙ ٿام ڪير.
جڏهن انهيءَ چيتتا جي اوستا ۾ آيس، تڏهن
دڪشنيشور مندر ۾ ڪالي ماتا جي پوڄا ڪري ڪانڊ
سگهيس. ان ڪري مندر جي منيب مون تي ڳارين
جو خوب وسڪارو ڪيو. پڙ مونکي نه سندس ڳارين
تي ڪوبه غصو ڪونه آيو، پاڻ پڻي ڪلير.

۱۰۰۵- هڪ درشيه جنهن ۾ شري رامڪرشن کي
سنسار جو سچو روپ ڏسڻ ۾ آيو، تنهن جو ورنن
ڪندي چيائين، ”ست اڻڻو نه هينئر مون ڇا ڏٺو؟
الوڪ درشن- الوڪڪ ماتا جو درشن! هوءَ ڳريونتي
ڏسڻ ۾ آيم. بالڪي جنم ڏئي، ان دم ئي ان کي
واٽ ۾ وجهي ڳرڪائي وئي. جيڪي سندس واٽ ۾
ويو، سو خالي ٿي پيو. ان ريت ماتا مونکي ڏيکاريو
نه سنسار جون سڀ وستو خالي آهن ۽ ائين پڻي چيائين،
”هن مولجھاري ۾ نه منجهه.“

گرو مهاراج جا پنهنجي اگهاڻيءَ نسبت واک

۱۰۰۶- پنڊت شتادر شري رامڪرشن کي بيمار
ڏسي، کانئس پڇيو ته شري جي بيمار عضوي تي پنهنجو
من ايڪاگر ڪري، پنهنجو مرض ڇو ڪين ٿا چٽايو؟
(پڇاڙيءَ جي ڏينهن ۾ شري راهڪرشن نٿي ۽ جي
سرطان کان پوئتي رهيو هو.)

گرو مهاراج - جيڪو من مون هڪڙيءَ ابشور

سهي، جي سروب ۾ آهي. نارايڻ لک جي روي ۾ آهي، نارايڻ شيطان ۾ آهي، نارايڻ ڪاميءَ ۾ آهي. هان مسئلو اهو آهي ته سهي جي مهامي ڪيئن ڪريان؟ دل پئي ٿير نه هڙڪهڻ کي ڪارايان. ان ڪري واري وٺيءَ تي منجهان هڪ کي رهائي، اُنهي شيوا ڪندو آهيان.

۱۰۰۳- جڏهن ڪڏهن چڱي ڪٽنب جي چرتر واريءَ استريءَ تي نظر پوندي اتر ته ان ۾ جڳت جسيءَ جو روپ پور ناريءَ جي لباس ۾ ڏسندو آهيان. وري جڏهن بي حيايءَ ۽ بي شرميءَ جي وسترن ۾ اودايل بازاری عورتن تي نظر پوندي اتر ته اُنهن ۾ به ساڳي جڳت جدي لپاري ويس ۾ کيل بندو ڏسندو آهيان.

۱۰۰۴- منس ۾ وڌيا ۽ اوديا پئي آهن. وڌيا ماڻا، منس کي ايسرو طرف ٺيئي هلندي آهي ۽ اوديا ماڻا، منس جو منهن مالڪ جي مارڪ کان موڙائيندي آهي. گيان، پگتي، شائتي ۽ وڌيا، اهي وڌيا ماڻا جا اُهوڻا آهن. انهن جي سڀايتا سان ئي پرماتما وٽ پهچي سگهيو. هڪ ڏاڪو مٽي چڙهيو ته برهم گيان پراپت ڪيو. ان پٽ ۾ آءُ آهي ڪندو آهيان، ساڪيات نيو ڏسندو آهي ته سڀ ۾ سائين سرو وياڙڪ آهي. ڪاٺ وستر غنيمت طبايعي يا سويڪار ڪجي. ڪڏهن ئي ڪاوڙ ڪونهي ته آسنيو ليو نوي. هڪ ٻيري ڪٽيءَ ۾ ڪاٺ ۽ وٽن کي ڏٺو. ائين ۾ ساڪيات اٺو ڪڪ

لنڊ ڀڳ جا تجربا

برهم ٿي آهي، جو سڀ ڪجهه ٿيو آهي. هو پاڻ چيو
 آتما جي ٻنڌنن ۾ ٻڌجي ٿو ۽ پاڻ ئي پرڪر ٿي پسڻ ۾
 بر آهي! اهو سڀهه پسڻ لاءِ آتما جي جاڳرتا ضروري
 هي. چيسين پرمانا جو ست روپ سڀ ۾ پسي نه
 سگهيو، نيسين پئي ٻڌي هلائي يا ويچار ڪيو نه
 هيءُ نه، هيءُ نه. البت، رڳو ائين چوڻ مان ڪجهه
 ڪين ورتندو. مون نشچيه ڪري ڄاڻو آهي ته برهم
 پاڻ ئي سڀ ڪجهه ٿيو آهي. صرف چوڻ مان ڇا
 ورتندو. ايشور جي ڪرپا سان آتما جاڳرت هٿ ٿي
 آتمڪ جاڳرتا اچڻ بعد ئي سڀاڌي اوستا ايندي آهي.
 ان اوستا ۾ شر بر جي سد ٻڌ غائب ٿي ويندي آهي،
 سنڀاري وستن جهڙوڪ ڪامي ۽ ڪنڇن لاءِ موه
 نشت ٿي ويندو آهي. ڪيول ايشور جي وائي ٿي پئي
 وٺندي آهي. سنڀاري ڳالهين ٻڌڻ سان چت جي
 شانتِي هلي ويندي آهي. آتما جي جاڳرتا کان پوءِ پيو
 درجو آهي وشو آتما جو انيو. آتما ئي پرم آتما کي
 پاڻي سگهندي.

۱۰۰۲۔ ڪيترا سال اڳي وئشو آچاره چيو هوم نه
 ٻرون گيان اهو پاڻي سگهندو، جو پرش ۾ پرمانا پسند
 هاڻ آءُ پاڻ پيو ڏسان ته ايشور پاڻ ڀن ڀن روپن
 ۾ رهي رهيو آهي. سڃاڻ ۾، ٺڪ ۾، بدمعاش ۾، سڀ
 ۾ کيس ٿي پيو پسان. ان ڪري چوان پيو، ”نا

ماڻهو مون وٽ آلت ڏيڻ لاءِ آيا. وار لعل جي مانا نه هڪ ڀيري روئي ڏنو. ڏانهن ٺهاري سمجهڻ لڳس ته مانا جا مندر ۾ آهي سا پاڻ، هنجو لباس بهري اچي منهنجي ستم ڀيني آهي. مون کلي کلي ڪيتر ڇو، ”مانا، ڪهڙي نه منهنجي ويس ۾ آئي آهين!“ هڪ ڏينهن ڪالي مندر ۾ جڳت جڳتيءَ جي ڏيان وٺو هوس. پر ان وقت سندس ساڪيات سڙو ڇيڻ ۾ آئي ٿي نه سگهيس. ٿوري وڌيڪ بعد ڏور ڏيئي ڇوڄا جي ٿاڻهي رکي هئي، اُتان هو ٺهاري رهي هئي. شڪل ۾ رڻي وٽيا جيان ٿي ڏسڻ ۾ آئي، جا گهاٽ ٿي اُتان ڪوڙا ايندي هئي. اچر ۾ کلي ڇو، ”واڙ واڙ! آڇ ٿو رڻي ٿيڻ ٿي چاهين. ٿڌن آڇ جي ڇوڄا انهيءَ ٿي روپ ۾ سوپڪا ڪر، اهڙيءَ ريت مانا مون کي اُڀرڻ ڏنو، ”خود وٽيا مان پاڻ آهيان. مون ڏارن ڇو ڪجهه ڪينهي!“

ٻئي ڏينهن ڪاڏيءَ ۾ منهنجي ٿار مان ويندي ڏي مانا اهڙيءَ اُتريءَ جي روپ ۾ هئي جڏهن کي موٽڻ لاءِ نڪتي هئي. ڏيڪدار ويس بهري، مست ٿي تلڪ لڳائي، مٿي ۾ منڪ ڏري، حقو ڇڪي رهي هئي. اچر ۾ ڀڄي ڀڄي، ”ڇا مانا هيءَ روپ ڏارن ڪيو آهي؟“ پوءِ سندس اڳيان سرجهڪار.

۱۰۰۱- پر مانا کي آءٌ پنهنجي اکين سان وٺو ڏسان پوءِ دليل ڇا لاءِ ويهي ڏيان؟ ساڪيات ڇو ڏسان نه

سڀني وستان ۾ ڏيکاري ڏيئي رهي آهي. کيس هر هنڌ وياپڪ پيو پسان. کالي مندر ۾ اٿڻ لڳو ته پاپين ۾، خود پڳوت. پنڊت جي پاڙ ۾ مانا پاڻ وسي رهي آهي! گيتري به ڪوشش ڪيم ته به رام لعل جي مانا کي چيئي نه سگهيس. مون کي ته هن جي روپ ۾ به مانا پاڻ ڏسڻ ۾ آئي. ڪيائين جي پرڄا به انهيءَ ڪري ڪندو آهيان جو انهن ۾ مانا جو روپ ڏسڻ ۾ ايندو اٿم. منهنجي استري منهنجي پيرن کي پيڙون ڏيندي آهي ته پوءِ آءُ کيس پڙ ٿام ڪندو آهيان. ڪنهن پاپي هڃاري کي به نظر انداز نه ٿو ڪري سگهان. ٿلسيءَ جو پڻ ڪهڙو به سڪل يا سوکير هجي ته به مانا جي چرڻن ۾ پيٽا رکي سگهجي ٿو.

۱۰۰۰- سڌ اٿو ته مان ڪيئن ڏسي رهيو آهيان؟

وڻ ٺڻ ٻوٽا، منڇن مرون ۽ گاهه اهي ۽ ٻيون سڀ وستو وهائي جي ڇوڻ مثل پيٽون نظر اچن. ڪي ڪوئل ڪجهه مان نه، ڪي سادي ڪهريءَ ڪجهه مان ٺهيل، ڪي شڪل ۾ گول ته ڪي چورس. پر انهن سڀني وهائڻ ۾ هڪ ئي وقت ڪجهه ٻيل آهي. ساڳيءَ ريت هن سنسار جون سڀ وستو، نر آڪار سڃاڻيندڙ سان ستيل آهن. ائين پيو سمجهان ته ڄڻ مانا جدا جدا وستو اوڍي، انهن سمجهان ٿي ڪٿي نهاري رهي آهي. هڪ پيري اهڙي اوستا هٿ ۾ ڏم ڏم اهوئي درشيه ڏسڻ ۾ پئي آيو. منهنجي هيءَ اوستا سمجهڻ کان سواءِ ڪيترا

جي زور ڪا ڪرڻ لڳس. جيڪي نه اکين اڳيان ئي آهر
نهن جي پوڄا ٿي ڪيم.

هڪ ڏينهن شوق جي پوڄا ڪندي، شوق جي لنگ
ٿي ”وڃر“ رکي رهيو هوس. جو پرلڪش ٿي
پرڪڙي پاڻ شوق آهي. انهيءَ لاءِ ڪو دليل ڏيئي ڪو
سگهيس، پر اڃانڪ اهو ويچار آيو. انهيءَ ڏينهن ڪار
پوءِ شوق جي پوڄا سندس مورليءَ دواران ڪرڻ بند
ڪيم. هڪ ڏينهن پشپ چئي رهيو هوس، نه اوچت
پرلڪش ٿي نه هر هڪ پشپن جو پراڻو هڪ گلدستو آهي
جو ايشور جي وشو روپ کي شوقايمان ڪري رهيو آهي
۶۹۷- هڪ ڀيري هڪ درسيه ڏٺو. احساس ٿي

آلم ٽف سنسار ۾ ويڙهجي سڀ جيتوڻيڪ اڀاڻا آهن
سنسار ميٺ جي محل مثل هو، جنهن ۾ سڀ پراڻي
پسون، باغستان ۽ رستا ۽ ٻيو سڀ ڪجهه ميٺ
لهيل نظر آيا.

۹۹۸- سڌاڻو نه مان ڇا ڏسي رهيو آهيان؟

سڀ پر ايشور کي ٻيو پسان. جيتوڻيڪ ۽ جيتوڻيڪ ڇڏ
جون ضرور ٿون آهن، جي س، هڪ ۽ ٻي ٻيا لوڏين،
منجهن جلائڻ واري هستي پريو پاڻ آهي.

۹۹۹- جيڪڏهن چئجي ته مون کي پڪ ۽ وڌيڪ ۽ ڇڏ
اوستا ۾ رکيو آهي. ٽڙهي ٿي واکاڻ ۽ ٻين سان ڪل چوڄ
ڪري سگهان ٿو. جي ڪيائيءَ جي اوستا ۾ هجان
”مين هوند ڪري ڪين سگهان ها. هن اوستا ۾ ما

(اوزار هلائيندڙ). آءٌ ڪمرو آهيان ۽ تون ان جو نواسي.
 مان مياڻ آهيان، تون تلوار. مان رت آهيان، تون
 سارئي. جيڪي ڪرائين ٿي، سوئي ڪريان ٿو. جيڪي
 ٻولائين ٿي، سوئي ٻوليان ٿو. ”مان“ نه ”مان“ نه،
 پر ”تون، تون ئي تون“.

۹۹۵- جنهن کي ستيه لاءِ ائينت چاهيا آهي سو
 ضرور پرماتما کي پراپت ڪندو. پر جيڪو ستيه جي
 پرواهه نٿو ڪري، نه ان جو سڀ ڪجهه ويندو ناس
 ٿيندو. ايشور انڀو جي اوستا پراپت ڪرڻ بعد هٿن ۾
 پشپ کڻي الوڪ مانا کي چير، ”اي جهڪ جهني!
 هاڻ هيءُ تنهنجا ڏنل گيان ۽ اڳيان، پوئڻا ۽ اڀوڻا،
 پلاڻي ۽ پراڻي، پنج ۽ پاپ سڀ واپس وٺ. ڪيول
 پگهي بخشينم، اي مانا! پرماتما کي اهو چئي نه سگهيس
 ته ست ۽ است واپس وٺ. سواءِ ستيه جي ٻيو سڀ
 ڪجهه مانا کي واپس ڏيئي سگهيس.“

پلي ۽ بري ۾ سائين سرم وياپڪ

۹۹۶- ايشور انڀو کانپوءِ ڪرم ڪٽجي ٿا وڃن.
 انهيءَ ريت منهنجي شاستر وڌي ۽ پرماتما پوڄا جي
 بچاڻي ٿي. ڪالي مندر ۾ پوڄا ڪندي هڪ ڏينهن
 اڇانڪ انڀو ٿير نه سڀ چنميه (چيتن آتما) آهي. پوڄا
 جي سامگري، پوڄا آستان، مندر جو دوار، سڀ آتما
 آهي. پوءِ مستي ۾ مھو ٿي، مستانن جيان چوگرد پشپن

ڪڏهن ڪونه ڏٺو اٿم. ”پر جيئن ٿيڪ منهنجو سر ٻر
نيل هو ته لوڪن سان ايشور چرچا ڪڏهن به بند
ڪانه ڪير. ياد اٿم ته هڪ ڀيري سر ٻر وڃي هڏن جو
ٻجرو ٻڌيو هو، ته به آلمڪ وڃين ٿي ڪلاڪن جا
ڪلاڪ واد وواد ڪندو هوس. سر ٻر جي مڙ ٻڌ ٿي
ٻلجي ويندو هوس.“

گرو دهاراج ڪهڙيءَ ريت ٻار ٿا ڪندو هو
۹۹۲- الرڪ ڪاٺا کي هن نموني ٻار ٿا ڪندو
هوس ”او ماٿا! ٽن آندمي سر ٻڌ آهن. مون کي
ضرور پنهنجو درشن ٻڌاء.“ وقتي ته ٻار ٿا ڪندو
هوس، ”او، ٺاهين جا ماٺ، اڏين جا آڏاڻا آءُ
ٺهندي ٻرڪڙيءَ کان ٻاهر آهيان ڇا؟ نه اٿم ڪيائين، نه
ٻڌي، نه ڪي اٿم ٺهيا جو ڪٿا. ڄاڻان ته ڪي ڪن
ٿو. اي ايشور، پنهنجي انهن ٻاجهن سان پنهنجي درشن
جي ڪرڻا ڪر.“

۹۹۳- ”الرڪ ڪاٺا، مون کي نه لوڪن جو سٽڪار
ڪبي، نه سر ٻر جا پرڳڻا ڪيول اها ڪرڻا ڪر ته گنگا
۽ جمنا جي سنگم جيان منهنجي آتما ٿو ٻر سمائجي وڃي.
ماٿا! مون به نه آهي ٻڌي نه ٻوڪ. مسڪين ۽ مٿر ٻڌا
آهيان. ڪنهن جي واکاڻ ڪانه ڪير. ڪيول اهاڻي
آرڙو اٿم ته منهنجو من بديو ٺهندي چرنن به گهاري.“

۹۹۴- ”او ماٿا! مان پٿر (اوزار) آهيان، ٽون پٿري

پرماتما سان سمورو ماي هڪ ئي ويندو آهي. جيئن
 لوڻا جي گڏي سمنڊ جي عمق ڪيئن لاء ٿئي هڻي نه
 ٻاڻي ۽ پر لوڻا سان گري ٻاڻي ۽ پر ملي وڃي، پوءِ ڪير
 سمنڊ مان نڪري نرين ڪري نه سمنڊ جي اونڀائي
 ڪيتري هڻي؟

گرو مهاراج جي سووڪلپ سماڌي

۹۸۹- ڪنهن شري رامڪرشن کان پڇيو، ”سائين
 توهانجو ايشور پر اعتقاد آهي؟“
 شري رامڪرشن اتر ڏٺو، ”هائو.“
 ”سائين ثابت ڪري ڏيکاريندا.“
 ”هائو.“

”ڪيئن؟“
 ”ڇو نه کيس ائين ڏسي رهيو آهيان جيئن لوڪي
 هتي وينو ڏسان. البت ايشور کي وڌيڪ چڱي طرح
 ٻيو ڏسان.“

۹۹۰- هڪ لاجيڪ (Logician) شري رامڪرشن
 کان پڇيو، ”شيءَ (Subject) وسٽو (Object) ۽ ڳيان
 ڇا آهي؟“

گرو مهاراج اتر ڏٺو، ”پلا پرش، انهن وڏوڻا جي
 ڳالهين جي ڄاڻ ڪانه آهي. مونکي نه ڪيول پهنجي
 اندر پر آتما ۽ جڳت جهڙي جي ئي پوڄهه آهي.“
 ۹۹۱- ميهنجي شري جي اوستا ڏسي هردي چونڌو
 هو، ”اهڙي نيل سرير پر ابتري اڌيا ته ڪتا ۽ ليم

نه هيت لهندي وري مٽي چڙهي ويندو آهي. وري
 به اهڙين نرشدائن دواران ان کي هيت چڪي آئيندو
 آهيان.

۹۸۷- شري رامڪرشن، ”اوم نعت سب“ منتر جو
 صرف ”نعت“ (اهو) شد اچارڻ سان نروڪيل
 سماڏيءَ جي پرم پد تي وڃي پهچندو هو. ”سب“
 شبد انهيءَ ڪري ڪم نه آئيندو هو جو اڳي
 ورتاڪر ”است“ جي يادگيري اچڻ جو امڪان رهندو
 هوس. ”اوم“ اکر به ڪافي نه سمجهندو هو. پر ”نعت“
 شد اچارڻ سان سندس چيستن مان نام روپ جا ويچار
 غالب ٿي ويندا هئا، هستي ۽ نستيءَ جا سڀ پند
 پسر ٿي ويندا هئا، هو ان ايڪي جي سروب ۾ سمائجي
 ويندو هو جو سڀني حدن کان پار آهي.

۹۸۸- سوال- سماڏيءَ ۾ لمن هٿ وٺڻ لوهان ۾
 ٿورو به ڪو اهم ڀاؤ هوندو آهي؟

جواب- هائو- اڪثر ڪري ٿورو اهم ڀاؤ رهندو
 آهي. اهر سڙي ورق جهان آهي. جو سون جي ٿييءَ
 سان گسائڻ بعد صفا گسي نه ويندو آهي. سڀ ٻاهرين
 سرف مٽي ويندي اٿم، پر پرماتما ٿورو اهم ڀاؤ قائم
 رکندو آهي، جيئن سندس (پرماتما جو). رس وٺي
 بگهان. پر وقتي نه ايشور اهو ٿورو اهم ڀاؤ به هڪالي
 ڪيندو آهي. اها پرم پد واري سماڏي آهي. ڪير
 به ان جي ڪم ڪري ڪونه بگهندو. ان ۾ آتما

مانيءَ جي مهل تي ڪجهه کاڌو کڻي ايندو هو ۽ ٻاهرينءَ
 سرف آڻڻ لاءِ منهنجي شريڪي خوب ماريندو ڪٽيندو
 هو. ٿوريءَ سرف جا اهيچاڻا ڏسڻ ۾ ايندا هئس ته
 هڪدم کاڌو کڻي منهنجي واپس ۾ دوسيئو هو. اهڙيءَ
 ريت ڪن ڏينهن تي روئيءَ جا ٽڪرا ڳهي ويندو
 هئس، باقي ٻين ڏينهن تي ڳهي ٻه مهال ئي پوندو
 هو. ائين ڇهه مهينا گذري ويا. انهيءَ اوستا ۾ ڪجهه
 ڏينهن گهارڻ کان پوءِ مانا جي آڱيا جو ڪن تي پراءِ
 پيم. ”لوڪ سڀيا ڪاٺر پاڻ ۾ (Relative Consciousness)
 ۾ ره.“ پوءِ نه ريت سان سوري ٻاهي اچي ٿي. آندڻ
 ۾ جنسي وڻ پوندا هئا. هيءَ پيڙا به ڇهه مهينا هلي.
 پوءِ آهستي آهستي شريڪ سرف اچڻ لڳي. ٻين ڇهن
 مهينن ۾ ڦر ڦر ڏيئي من پنهجو پاڻ ۾ روڪل سماديءَ
 ۾ لڻن ٿي ويندو هو.

۹۸۶- منهنجي من جي سپاويڪ ورتيءَ جو لاڙو
 نروڪل سماديءَ ڏانهن آهي. هڪواريءَ اُن سماديءَ
 ۾ وڃڻ سان واپس ورتي تي دل ڪانه ٿيندي اٿس، پر
 توهان جي ڪاٺر تي من کي زوريءَ واپس گهلي آڻيندو
 آهيان. ڪنهن ترشنا کانسواءِ من کي واپس هيٺ ڇڪڻ
 ڏکيو آهي. انهيءَ ڪري ڪي ترشناون جهڙوڪ تماڪ
 ڇڪڻ، ٻاٽي پيئڻ، ڪا خاص چيز کائڻ، ڪنهن خاص
 مش کي ڏسڻ وغيره پاڻ ۾ پيدا ڪرڻيون پوندون
 اٿس. تڏهن من ٽپري ٽپري هيٺ لهندو آهي. وقتي

جیو، ”چا! تون ٺٺو ڪري سگهين! ڪرڻو پوندو.“
 هيڏانهن هوڏانهن نظر ڦيرائي ڪجهه ڳولڻ لڳو، شيشي
 ٺڪر نظر آيس، اهو ڪٿي، انجي ڇهنب منهنجي پروون
 جي وچ ۾ ڊهائي، آگيا ڪيائين، ”هن ڇهنب ئي
 پنهنجو من ايڪاگر ڪر.“ پوءِ مان به ڊرڊ ارادي سان
 ڏيان ڪرڻ وٺيس، جيتن ئي منهر مالا جو سروب
 اڳيان اچي پئس، تيتن ئي وڳيان روپي تلوار سان ان
 سروب کي ڪهي به اڏ ڪري ڇڏيم. پوءِ من لاءِ اِي
 ڪا به رڪاوٽ ڪانه رهي ۽ نام روبرو جي حد لتاڙي
 ويو ۽ آءٌ سماڙي ۾ لڏي وٺيس.

۹۸۵- ڇهه مهينا انهيءَ اڙوڪلپ سماڙيءَ ۾ رهيس.
 ساڌارڻ مش انهيءَ اوستا مان موٽي ڪونه سگهندا
 آهن. اهيڪيئن ڏينهن بعد سربر سڪل پڻ جيان ڪري
 ٻولندو آهي. ڏينهن ۽ راتيون هڪٻئي پٺيان نبرندا ويا،
 پر مولڪي ڪا سمڪ ڪانه رهي. واس ۽ ناسن ۾ مکيون
 گهڙي وينديون هيون ۽ پر مڙدي جيان ڪجهه به معلوم
 نه ٿيندو هوم. وار مٽيءَ ۾ ملي جتانون ٿي ويا. ڪڏهن
 نه ٻيٽ اچڻ جو سماڙ به ڪونه رهندو هوم. انهيءَ اوستا مان
 شربر جو بچڻ متال هو، پر اڃانڪ هڪ ساڌو. اتان
 اچي لانگهانو ٿيو. هن منهنجي اوستا سمجهي ورتي.
 هڪي اها به پروڙ پڙجي وئي ته منهنجي شربر دواران
 ڇڪت جسيءَ کي. اڃا انڪ ڪار به ڪرڻا آهن ۽ شربر
 ٽائڙوڪڻ سان ڪيترن ماڻهن جو ڪلياڻ ٿيڻو آهي. سر

کي ايشرو دڪ ٿيو ته ٻين گرهشئين کي سندن ويجهن ۽
 پيارن مٿن جي مريو ٿي ڪهترو نه وڌيڪ درد
 ٿيندو هوندو.

نروڪلپ سماڌيءَ جو اٺيو

۸۴- نروڪلپ سماڌيءَ جي اٺيو جو ورڻ ڪندي
 شري رامڪرشن چيو، ”نانگي گروءَ (شري رامڪرشن
 پنهنجي گروءَ کي عزت وڃان نانگو سڏيندو هو، ڇو
 ته هو نانگو سياسي هو ۽ اڪثر ڪري ننگو پيو گهمندو
 هو) مون کي ڏيکيا ٿو بعد ادويت ويدانت جا ڪئين
 سدانت سيکاري آڻيا ڪئي، ”من کي سڀني وشن
 مان ڪڍي، آتما اندر ٺهي هئي، پر اٺيڪ پتن ڪندي
 به نام ۽ روپ جي حد لتاڙي ڪين سگهيس ۽ منهنجو
 من نروڪلپ اوستا ٿي پهچي نه سگهيو. ٻين وشن کي
 به من مان ٽڙي ڪڍيم، پر مٿي آندميءَ مان، جنهن
 جو روپ منهنجي جيءَ سان جڙيل هو ۽ ڄا منهنجي
 سمنڪ زندهه سروپ ٿي اچي بيٺي، تنهن نام ۽ روپ
 جي حد لتاڙڻ نه ڏني. ادويت سکيا موجب من کي
 وري وري ايڪاگر ڪرڻ جي ڪوشش ڪيم، پر
 هروقت مٿي مان سروپ اچي ٿي اڳيان بيٺو. نيٺ
 نراش ٿي نانگي گروءَ کي چيم، ”هيءُ مون لاءِ محال
 آهي. پنهنجي من کي نروڪلپ اوستا ڏانهن نيٺي،
 آتما سان سمنڪ ٿي نه ٿو سگهان.“ هن جوش ۾ اچي

جي جدا جدا مارڻ جهڙوڪ شڪتي، ويشدو ۽ ويدانت
ئي هليو آهيان. ان بعد انهيءَ لاءِ سڀ ڏين ۽ ڏور
هڪ ئي ايشور ڏانهن وٺي هلي رهيا آهن، رڳو سندن
مارڪ جدا جدا آهن.

۹۸۳- شري رامڪرشن جڏهن پنهنجي بزم ڀاتيءَ
اڪشمير هو، تڏهن اڪين سان ڏٺو، تڏهن ئي پتو پيس ته
ميش جو مؤسس ڪيئن ٿيندو آهي. ان آزمودن جو
ورن ڪندي، گرو مهاراج چيو، ”اڪشمير منهنجي
اڪين اڳيان پراڻ ٿاڳيا، پر مونکي ڪو نه ڪونه ليو.
سندس مٿان بهي ڏٺو ته مٿس ڪيئن ڏيک ٿاڳيندو
آهي. مون کي ائين ڀاسڻ پيو، جيئن ڪنهن ميان
مان تلوار ڪڍي آهي. تلوار ته جيئن هئي، تيئن ئي
رهڻ، رڳو ميان خالي ئي ويو. ان ڏس ۾ مان مڙو
آيو ۽ خوب کير، انجور ۽ ڳالڙ سندن پٿرن کي ڳڻي
وڃي اڳي سبسڪار ڪمائون پئي ڏيکاريا. جڏهن ان
هند (ڪمري جي واندڙي جي ڏکڻ، اوڀر ڪنڊ ڏانهن
اشارو ڪندي) پيو هوس، تڏهن اڪشمير جي وچوڙي
پر دل ڌار بندڙ درد ڀاسڻ لڳو، جڳ ڪمري منهنجي
دل کي آلي نوال جيان ٺهڙي رهيو هو. تعجب ۾
پئجي، سمجهيم ته الوڪ مانا مونکي سبق سيکاري
رهڻ آهي. هن جي شير جي چنڪا ڪانه هئي، پر
چنڪا ڪانه نه هن جي ويڙهي ڪري جهڪڻ ٿيون.

ننڊڀڳ جا تجربا

سادڪ ٽرڪي، خراين ڏانهن گهلجي ويندا هئا، پر مان
الوڪڪ مانا جي اننت ڪرپا سان بنا لهس لڳڻ جي
سڀني ساذن مان پار پيس.

۹۸۰- ڪنڊليءَ جي سڃاڻپ ٿيڻ جي تجربي جو
ورنن ڪندي، شري رامڪرشن چيو، ”جڏهن اها
اوستا (ايشور چيتتا جي اوستا) پراپت ڪيم، تڏهن
ساڪيات مون جهڙو پرش آيو، جنهن منهنجي لڙا، پنگلا
۽ سشومني نازين کي وڌاڙيو، پوءِ پنهنجيءَ چپ سان
چئن چڪرن جي پدمن کي چٽيائين ته ڪوماڻيل پدم
هڪدم سڌا ٿي پيا. آخر سهر پدم ٿڙي سارو
قولار جي پيو.

۹۸۱- اسلامي ساذن ڪرڻ وقت شري رامڪرشن
جي جيڪا مانسڪ اوستا هئي، تنهن جو ورنن هنن
پاڻ هيٺين اکرن ۾ ڪيو آهي: ”تڏهن الله جو نانءُ
ڳنهندو رهندو هوس، ڪهڙا به مسلمانڪا اوڀر ڀندو
هوس ۽ نماز نيم سان پڙهندو هوس. سڀئي هندڪا
سنسڪار اندر مان ٽرڪ ٿي ويو. نه فقط هندو ديوتائن
اڳيان پرڻام نه ڪندو هوس، پر انهن جي درشن لاءِ به
دل ۾ چاهيا ڪانه ٿيندي هئا. ٿي ڏينهن اهي ساذن
ڪرڻ بعد ان طريقي جي عبادت سان منزل مقصود
ٿي پهتس.“

۹۸۲- ”مون جدا جدا مذهبن جهڙوڪ هندو ڌرم
۽ عيسائي مذهب جو اڀياس ڪيو. هندو ڌرم

هو، لڏهن روڻ ٻاهرئين مسار جي پروڙ ٻوندي هئڻ.
 جيڪي اڀرڻس هن مون کي ڏٺا هئا، سي ساڳيا پوءِ
 ٻرهڻي، طوطا پوري ۽ ٻين جي مڪاروند مان ٻڌڻ.
 جو گبان هنن کان پرايو هوم، سوتِي گيان ٻين ڪورن
 پوءِ ڏٺو.

تنتو ۽ ٻيا ساڌن

۹۷۹- شري رامڪرشن پٿروڻي ٻرهڻي جي
 رهنمائيءَ هيٺ جيڪي لتڪ ساڌن ڪيا، تن جو
 ورنن ڪندي هن چيو، ”ٻرهڻي ڏينهن جي وقت
 دڪشيشور کان پري دور دور آستان ڏانهن وڃي،
 لتڪ شاسترن ۾ ساڌن لاءِ جيڪي ضروري شيون
 ڄاڻايل آهن، سي گڏ ڪري ايندي هئي. رات جو
 هڪ آسٽ لي وهاڙيندي هئي. ڪالي مالا جي پوڄا
 ڪري، سندس هدايتن موجب، ڏيان ۾ وهندو هوس.
 مالها نه پوري مس ٿيڻي سگهندو هوس. ڇو ته اڃا
 شروع مس ڪندو هوس ته آلمڪ آمڱ ۾ پوڄي،
 سماڌي اوستا ۾ اچي ويندو هوس. جيڪي طرحين
 طرحين اڏيم درشيه پسندو هوس، تنهن جو هاڻ
 ورنن ڪري نه ٿو سگهان. اهي درشيه هڪ ٻئي پٺيان
 لڪڙو لڪڙو ايندا هئا ۽ انهن ساڌن جو پراڻ ڇڏي
 طرح محسوس ڪري سگهندو هوس. ٻرهڻي ۽ چوهٺ
 ٽي مکيه لتڪ ساڌن مون کي سيکايا. انهن مان
 ڪيترا ساڌن نه ڪن آهن، جن جي ڪرڻ سان ڪئين

ننڊين جا تجربا

ايندڙون هٿم. پوءِ هراس ۾ هنجون هاري، مانا ڪي
 پڪاريندو هوس، ”او مانا، جڳت جنني! هيءُ منهنجي
 پراڻڻائن ۽ توڙي پورن آسري رکڻ جو پر نظام آهي ڇا،
 جو لا علاج بيماريءَ ۾ مبتلا ڪيو اٿئي؟“ پر وري ٻيو
 خيال ايندو هوم، ”او مٿي مانا، منهنجي شريز جو
 ڪهڙو به حال ٿئي، پر مون کي وساري نه ڇڏج. پنهنجي
 درشن ۽ مهر ميا جي ڪرپا ڪج. او مانا! مون نه
 پنهنجي چرن ڪمل جي پورن ريت اوت ورتي آهي.
 تو سواءِ منهنجو ٻيو ڪو اجهو آسرو ڪونهي!“ ائين نير
 پربل نيشن سان پراڻڻا ڪندي، منهنجو من اڌ پٽ
 امنگن سان پوڄي ويندو هو ۽ شريز لاءِ بيهڻ نفرت
 اچي ويندي هٿم ۽ منهنجو هردو الرڪ مانا جي
 درشن ۽ هنجي آلت پربل اکرن جي آنند ۾ سمائجي
 ويندو هو.“
 ۹۷۸- شري رامڪرشن جو پوتر من ٿي سندس پٽ
 گرو هو. ان باري ۾ هڪ ڀيري چيائين، ”جڏهن به
 ضرورت ٿيندي هئي، تڏهن هڪ زوجهان سناسي
 هو بهو منهنجي روپ، جيان، منهنجي شريز مان پرگهت
 ٿي، مونکي اڀديش ڏيندو هو. جڏهن هو ائين پرگهت
 ٿيندو هو، تڏهن وقتي ٻاهرين وستن جي چيٽن
 رهندي هٿم ۽ وقتي ٻاهرئين سنسار جي سرت ٿي
 ڪانه رهندي هٿم. صرف هن جي حاضر هئڻ جي ڄاڻ
 هوندي هٿم. جڏهن هو منهنجي شريز ۾ پيهي ويندو

هوس، ”او مانا! ڏيهن ڳڏري ويو، پر تو بهنجو
مڪڙو نه ٻڌايو!“ اندر ۾ دل چيڙيندڙ وڏو ٻوندا هئو
۽ جيڪي مونکي ان ريت ٻيڙا ۾ پریشان ڏسندا هئا،
سي سمجهندا هئا ته مان ڳڏري جي سُر ۾ ٿيڪي
وهيو آهيان.

۹۷۷- شري رامڪرشن شادي ڪري، جڏهن
دڪشيٽور موليو، ٽڏهن ساڳي جهوڙي روحاني مستي
غالب ٿيڻي ويس، بهنجي من جي ان اوستا جو ورتن
شري رامڪرشن هنن اکرن ۾ ڪندو هو: ”منهنجي
من ۽ شري ۾ ان ويل جا ڪا به ڀلت نٿي، تنهن جو
چوٿون حصو ته جي ڪنهن ساڌارو انسان جي لڳي ها
ته هو ڀلده رهي ڪونه سگهي ها. منهنجي شرار جو
ته جيڪو ساڳيو حال لڳي ها، پر خوش نصيبان منهنجو
گهڻو وقت الزڪڪ مانا جي درشن سبب آئندو رويي
تي سرليءَ ۾ گذرندو هو. سڄا سارا ڇهه سال ٽيڻين ٽنڊ
ڪانه آيو، اڪيون بند ٿي ڪونه ٿينديون هيون، سڀ
جتن وڻوڪ وٺندا هئا. نه وقت جي سمڪ ٻولدي
هئو، اڪي شرار جي اوستا جي چاڻ رهندي هئو.
سمجهندو هوس ته چڻ شرار المڻي ڪونه! من جيڪڏهن
مانا ڏانهن ٿري شرار ڏانهن ٿوروئي لاڙو ڪندو هو،
ته ٻي اچي وٺندو هوم ته سڄ ٻج چرار نه ڪونه ٿي
پيو آهيان. آرسيءَ ۾ بهنجي شڪل ڏسي، اکين ۾
آڱريون ٽپيندو هوس. اڪيون بلڪل بيجان ڏسڻ ۾

ٺنڊي پڻ ڄاڻو ٿيندو، ڪڏهن رهندو، ڪڏهن
موت آهرو روپ ڪڏهن کليدو، ڪڏهن مون کي اپڀيش ۽ آئت
مون سان ڳالهائيندو ۽ ڪڏهن مون کي ايڙي لاءِ
ڏيندو هون؟“ اڪي شين جيڪي ڏينهون ايشور لاءِ

سون سان ڳالهائيندو ۽ ڏيندو هئو.

۹۷۶- شري رامڪرشن جيڪي ڏينهن ايشور لاءِ
اٽيسٽ ٽرٽ ۾ گهاريان، لنجو ورنس ڪندي چيائين،
”ان وقت شري شري جي صفائيءَ ڏانهن ويچار ٿي ڪونه
ويندو هوم وارو ڏاڏي، جٿائون بطجي، مٽيءَ ۽ ڪچري
سان پرجي پوندا هئا، ڏيان ۾ وهڻ ويل شري، ڇت
جي ايڪاگر ٿيڻ سبب سڪي ٿو ٿي ويندو هو ۽
چرندو پرندو ٿي ڪونه هو. پڪي منهنجي شري کي ڇڙ
پدارت سمجهي، اچي مٽي ٿي ويهندا هئا ۽ وارن ۾
ٺونگا هڻي، کاڌي لاءِ ڳولها ڳولها ڪندا هئا. ڪڏهن
نه ايشور کان جدائيءَ جي پٿرا اهڙو نه ستائيندي هئم،
جو ڏاڍي جوش ۾ پرجي ڌرتيءَ تي وٺي منهن گسائيندو
هوس. اڪثر ڪري منهن ۾ گهاءَ ٿي پوندا هيم ۽ رات
بلا ڪري وهندو هئو. ڏيان، پاران ۽ ٻين ڀڳتي
سادتن ۾ وقت اهڙو نه ٽڪڙو اڏامندو ويندو هو، جو
سمڪ ٿي ڪانه پوندي هئم. جڏهن مٿان اچي نماشام
ٿيندي هئي، مندرن مان گهندن جي گهٽڪار ۽ سڪن
جو آواز ڪن تي پوندو هئم، تڏهن پتو پوندو هو ته
ڏينهن پورو ٿيو آهي ۽ رات پورو پائو آهي. رات
ايندي ڏسي نااميدي ورائي ويندي هئم ۽ پاڻ کي
پٽ تي اڇلائي، منهن ڌرتيءَ سان گسائي، واکو ڪند

ساڌارڻا سرم وڄائي، ڪري پيس.“

ساڳئي الڙ بابت پئي هنڌ ورتن ڪندي شري رامڪرشن چيو، ”ان درشيه جي آئند ۾ سڌ ٻڌ وڄائي، ٻت ئي پئجي رهيس. سرم تي ڪانه رهيم نه ٻاهر ڇا پئي رهيو واپريو. ڪل ئي ڪانه پير، نه اُهو ۽ ٻيو ڏينهن ڪيئن نري ويا. هڪ ٻالھ جي سو اندر ۾ سمڪ رهيم نه منهنجي آئيا اندر اڪت آئند روپي ساگر آلي رهيو هو. اهڙو انڙ اڳ ڪڏهن ڪونه ٿيو هوم. ساڳي وقت پنهنجي هردي روپي مندر ۾ لوڪڪ مانا جو سڳورو سروب تراجمان پاسيم.“

۹۷۵- ايشور جي ان درشن ڪري، گرو مهاراج نرنتر ايشور. چيئن اوستا ۾ ڪهارڻا ڪونه لکيو. کيس وڇوڙي جو وقت ڪانٽر پيو ۽ ان ڪري ايشور جي نرنتر درشن لاءِ لڙڻ وڌڻا لڳس ۽ دڪميه ڳوڙها ٻاڙي، زار زار روئي، لوڪڪ مانا جي نرنتر ٻوڄا ڪرڻ لڳو. ان اوستا جو وران ڪندي، هڪ ٻيري شري رامڪرشن چيو، ”منهنجي رڙين ۽ ٻاراڻائين تي چڪڙي، وڻي ماڻهن جو انبوھ اچي منهنجي چوگرد مڙندو هو، پر اهي شڪليون پاڇي جيان ڏسڻ ۾ اينديون هتم. ان ڪري انهن اڳيان له يا شرم ڌرو نه ڪونه ٿيندو هوم. جڏهن وڻڪ جي اڇول پڙا سب منهنجي ٻاهرين سرم نڪري ويندي هئي، تڏهن ان دم ئي “ڪ مانا جي آلمڪ روپ جو چمڪار نظر ايندو

ننڊ پٺ جا تجربا

۾ صفا ننگو، جڻي کان به سواءِ، ڌيان ۾ لين ڏنو. ان
 باري ۾ هر ڏيهه ڪانئس پڇيو، ”نگائيءَ جو ڌيان سان
 ڪهڙو سنجندو؟“ گرو مهاراج اتر ڏنو، ”سڀني ٻنڌن
 ۽ زنجيرن کان آجو ٿي ڌيان ڪرڻ کڻي. ڄاڻي ڄم کان
 وٺي مڏس ڏيڻ، شرم، ڪُل گورب ۽ اهنگار جي
 اٿن زنجيرن ۾ جڪڙيل آهي. جڻيو پٺ هڪ ٻنڌن آهي،
 ڇو نه اهو به آهي جو هڪ اهڃاڻ آهي ۽ پهريندڙ
 سمجهندو آهي ته آءٌ برهمڻ آهيان ۽ ٻين سڀني کان اتر
 آهيان. ان ڪري الوڪڪ مائا جي ڌيان ۾ وهڻ ويل
 سڀني زنجيرن کان پاڻ کي آجو ڪرڻ چڻائي.“
 ۹۷۴- گرو مهاراج ۾ جڏهن ايشور لاءِ ائينت ٺڙف
 آڻڻ ٿي، تڏهن سندس درشن ڌاران جيئڻ ٿي جنجال
 سمجهڻ لڳو، ان ڪري هڪ ڏينهن آپگهاٽ ڪرڻ
 آئي هو ته اڇانڪ کيس آنندمي درشن پراپت ٿيو. ان
 جو وزن ڪندي شري رامڪرشن چيو، ”سچو ڪمرو،
 در دريون، مندر ۽ سڀ ڪجهه منهنجيءَ نظر کان
 غائب ٿي ويا ۽ ائين پاس ۾ آيم ته ڇڻ ڪا به وسڻو
 ڪانه رهي آهي، ان بجاءِ چيستن روپي اڻٽ نيچسوي
 ساگر پسڻ لڳس. جيڏانهن به پيو نهاريان، نيڏانهن ان
 ڇمڪندڙ ساگر جون لهرون پاڻ ڏانهن ڌوڪي اينديون
 پيو ڌيان. پاڻ پلڪ ۾ لهرون اچي مون وٽ پهتيون
 مون کي وڪوڙي ويون. ان ڪري پوسائڻ لڳس

پوکڻ ويهون

شري رامڪرشن جي تجربن جو سندس مڪاروند مان
نڪتل اکر ۾ ورتن.

[ننڍپڻ جا تجربا - نتر ۽ ٻيا ساڌن - اورو ڪلپ
سماڏي ۽ جو اٺڙ - گرو مهاراج جي سوڪلپ سماڏي -
گرو مهاراج ڪڙڙي ۽ ريت پراڻا ڪندو هو - ٻري
پلي ۾ سائين سروپاڪ - گرو مهاراج جا پنهنجي
بيماري ۽ نسبت واک - گرو مهاراج ۾ نمڙا ۽ ايشور جو ميل]

ننڍپڻ جا تجربا

۹۷۲- گرو مهاراج جو پڙهڻ ۾ چاهه ٿي ڪونه لڳندو
هو. سندس وڏي ڀاءُ هڪ ڀيري کيس تسپهه ڪئي.
شري رامڪرشن وراڻي ڏنس، ”دادا، اها وديا
ڪڙڙي ڪم جي، جنهن مان وڏو ريت اکر ڪمائي
سگهجي؟ آءٌ نه اهو ڪيان پراڻو ڪرڻ لڳو چاهيان، جو
منهنجي هڙدي کي روشن ڪري، اهو ڪيان، جو پاڻ
بعد سڌار مستشڪ وهجي.“

۹۷۳- گرو مهاراج کي آلمڪ جهون جي شروعات
سندس ڀائٽي هڙدي واس جي وڙڙي ۾ اڪيلو جهنگل

آتم انڙو وارو پرش

پوءِ ايشور جي شيوا ۽ سندس اڃا انوسار ورلڻ ۾ ٿي
 کيس آئند اچي ٿو ۽ ايشور سان رهاڻ ڪرڻ ۾ جوکيس
 مها رس ملي ٿو، ان کان پاڻ کي پري رکي نه ٿو سگهي.
 ۹۷۱- ايشور پراپت ڪرڻ بعد سنسار شؤنيہ ڏسڻ ۾
 نه ايندو ۽ جنهن پريو ۽ شيوا کي پاڻو آهي، تنهن کي ڏسڻ ۾
 ايندو ته پرميشور پاڻ جڳت ۽ انجا جيو ٿيو آهي. پنهنجي
 ٻارن کي ڪارائيندي سمجهندو ته خود گوپال کي پيو
 ڪارايان. پنهنجي ماما پتا کي ايشور جو سروب سمجهي،
 انهن جي ان زيت شيوا ڪندو. ايشور پراپت ڪرڻ
 بعد جيڪڏهن ڪو سنسار ۾ رهندو هوندو ۽ ڪٽيبي
 جيون هوندس ته پڪ آهي ته پنهنجي ۽ استري ۽ سان
 شريڪ سنڀلڻ رکي نه سگهندو. پوءِ اهو پرش ۽ سندس
 استري ٻئي پگوان جي پگتي ۽ ۾ پري پري ٿي، پنهنجي
 جيون هري چرڻ ۾ وڻيت ڪندا، هو سڀني پراڻن جي
 شيوا ڪندا ۽ ايشور کي سرووپاڪ جاڻي، سندس
 پوڄا سڀني پراڻن ۾ ڪندا.

۹۶۹۔ سڌي ٻراڻ ڪرڻ کان پوءِ سڀ ڪم
 ٻاهرين ٻوڙا، مالها ڦيرڻ، سڀاري ڪم ڪار ڪرڻ
 ضروري نه ٿا ٿين. شروع ۾ گهڻو ڪٽراڻ ٿو ٿئي. جيئن
 جيئن ايشور جي وڌيڪ اوڏو وڃي، تيئن تيئن گهٽ
 گهمسان محسوس ڪيو ٿا ته جو اهڙو سڌو نه اچي ٿو،
 جڏهن ٻراڻا، ٻچن پاڙ ۽ ٿام سڌو نه ضروري نه ٿا ٿين.
 شري راهڪرشن هملياڻ اڪو شرنات شاستريءَ،
 ساڌارڻ ٻوڙو سماج واري کي چيا. ”جيئن ٽون مهر
 ۾ نه پهچندو آهين، تيئن ٺهڻجي نالي، ٺهڻجي ڪن،
 ٺهڻجي مٿن جو پو ورتن ٺهڻو آهي، پر ٺهڻجي
 اچڻ تي سڀ ٻالهاڻا ٻڌ ٿي ويندا آهن. ٺوڪي ڏسي
 سڀي کي خوشي ٺهڻدي آهي ۽ راکو ڪري ڇوڏا
 آهن، ”اچو، شرنات ٻار اچي وارا“ پوءِ ٺهڻجي ٻاري
 ۾ باغچي ٻڌ ٿي ويندي آهي.“

۹۷۰۔ اڙواري استري گهڻو ڪم ڪار ڪرڻ ۾ ٿين
 محو رهندي آهي، جيئن کيس ٻالڪ نه ٿيو آهي.
 ٻالڪ ڄمڻ کان پوءِ گهر جي ننڍن ننڍن ڳالهين ۾
 سندس دلچسپي گهٽجي ويندي آهي. سارو ڏينهن
 ٻالڪ سان ٻئي لاڏڪوڏ ڪندي آهي ۽ کيس چوڄ
 سان چمڪندي آهي. ساڳيءَ ريت مش ۽ اوڏا جي
 اوستا ۾ ڪم ڪار جا ڪم ڪارون ڪرڻ ۾ رڌل رهي
 ٿي، پر هڪواريءَ، ٺهڻجي دل جي ڌوڻ ۾ ايشور جو
 ڌو. نالو ٻڌ ڪم ڪاڄ ۾ مڙو ٿي ڪو نه ايندو آهي.

آئرو اڻيو وارو پرش

ڪانه ٿيندي.

۹۶۷- هڪ پيري هڪ سنڌ پرش هڪ رستي ٿا.
 لنگهي رهيو هو. ڏاڍي ڳاڳهه لڳي پيئي هئي.
 اتفاق سان سندس پير ڪنهن ڀاڱي پرش جي پٺ مٿان
 اچي ويو. ڀاڱي پرش جوش ۽ ڪروڙ ۾ اچي ساڌو
 ڪي ايترو نه زرد يا سان ماريو، جو هو بي سرحس ٿي
 ڪري پيو. کيس سرجيت ڪرڻ لاءِ سندس شش ڏاڍا
 حيل وٺيلا هلايا. جڏهن ٿورو سرجيت ٿيو ته هڪ شش
 پچيس، ”اوهين سڃاڻو ٿا ته ڪير اوهان جي شيوا
 ڪري رهيو آهي؟“ وراڻي ڏنائين، ”جنهن مونکي
 ماريو، سوئي منهنجي شيوا ڪري رهيو آهي.“ سڄو
 ساڌو شتروءَ ۽ مٿر ۾ ڪوبه پيد ڪونه ڏسندو آهي.

سڌ پرش ۽ ڪرم

۹۶۸- جنهن پرش پريو ڪي پسيو آهي، سو ڪڏهن
 دٻائڻ جيان رلندو وٺندو ۽ ڪڏهن مليڇڻ جيان. کيس
 صفائي ۽ گدائيءَ ۾ ڪوبه پيد ڏسڻ ۾ ڪونه ايندو.
 ڪڏهن ته ايشور جو جلو اندر ۽ ٻاهر پسي، تعجب ۾
 اچي، ڪنهن بيجان وٽو جيان هڪ ئي هنڌ پيو
 هوندو. ڪڏهن ته ٻالڪ جيان، ڪنهن به وٽو ۾ من
 نه لڳائي، پنهنجا ڪپڙا ڪڇ ۾ وٺي، گهمندو ڦرندو
 رهندو. پر ٻين جي ڪلياڻ لاءِ ڪرم ڪرڻ ويل شينهن
 جيان دلير ڏسڻ ۾ ايندو.

سالن جي ٻالڪ جيان هو استريءَ ۽ ٻُرش ۾ ڪونه پيد
ڪونه ٻائيندو آهي. ان هوندي به سندس لاءِ مثال ٿيڻ
لاءِ کيس استري ذات کان ساوڙان رهڻ چڱائي.

۹۶۳- هڪ لڱا راجا جنڪ جي درٻار ۾ هڪ سياست
آئي. راجا جنڪ کيس پرتار ڪيو، پر اڪيون هيٺ
جڪري. سياست اهو ڏسي راجا جنڪ کي چيو، ”ڪهڙي
نه تعجب جي ٻالھ! اوهان کي استري ذات جو اڃا به
ايترو دٻ ٿو رهي! پورن گمان پرايٽ ڪرڻ بعد مدش
جو سپاءِ ننڍڙي ٻالڪ جيان ٿئي ٿو. هو ٻُرش يا استريءَ
۾ پيد ٿاءِ نه ٿو پسي.“

۹۶۴- هن سندس ۾ گيانءَ ۾ ڪي نالي مائر دوش
رهجي ويندا آهن، تنجو ڪو الڪو ڪونهي. چندرما
لي ڪي چٽا هوندا آهن، پر اهي سندس پرڪاش
ڏسڻ ۾ اٽڪ ڪانه ٿا وجهن.

۹۶۵- رڪ جي تلوار ٻارس پٿر کي جهٽ سان هڪدم
سولي ٿي پوندي آهي. سندس شڪل ساڳي ئي
رهندي آهي، نه به انجي ڌار رڪ جيان رڱمي ڪونه
ڪپدي آهي. ساڳيءَ ريت جنهن ٻُرش پرميسور جا
ڪمل چرن ڇميا آهن، تنهن جي روپ رنگ ۾ ڪو
ٿورو ڪونه ايندو آهي، پر هو ڪڏهن به پاپ اُٻراڻ
ڪري ڪونه سگهندو آهي.

۹۶۶- ادويت روپي ايشوري گمان ٻائڻ بعد جيڪي
ٿين ٿا، سو ٻيو ڪو نه ٻيو توکان ڪانه برائي

آلم انيڙ وارو پرش

هڪ ڪٿي تي وڃي نظر پيس، جو هڪ ڪنڊ ۾ جوت
 ڪاٿي رهيو هو. اوڏانهن ويو. ڪٿي کي ڳرائڙي پائي،
 کيس چيائين، ”واه پاڻي واه! مون کي حصو پتي ڏيڻ
 کان سواءِ اڪيلو ئي اڪيلو ڪاٿي رهيو آهين!“ ائين
 چئي ڪٿي سان گڏ کانڻ لڳي ويو. ان عجيب سنگ ۾
 پيڙ ڪري، ڪالي مالا جي مندر ۾ گهڙيو ۽ اهڙي نه
 الينٽ پڳتيءَ سان آپاسا ڪيائين، جو سڄي مندر ۾
 آئند روپي لهر چانڊجي وئي. پوڄا بعد جيئن هو وڃي
 رهيو هو، تيئن شري رام ڪرشن پنهنجي پاڻي هرديه
 کي چيو، ”هن جي پٽ وٺي وڃي ساڻس بات چيت
 ڪر.“ هرديه ڪجهه مفاصلو سندس پٺيان ويو ته سادوءَ
 پٽ ورائي کانئس پڇيو، ”مون ۾ ڪجهه ڪم اٿي
 ڇا؟“ هرديه ورائيو، ”سائين، اپڊيش ڏيو.“ سادوءَ
 چيس، ”جڏهن هن ڪٺيءَ ڪسيءَ جو گندو پاڻي ۽
 پوٽر گنگا نديءَ جو جبل هڪ جهڙو ڏسڻ ۾ ايندو،
 جڏهن بندريءَ جو مندر آلاپ ۽ حشامن جو هيگامو
 تنهنجي ڪنن ۾ ساڳيو پرلاءِ پيدا ڪندا، تڏهن توکي
 سچو گيان پراپت ٿيندو.“ هرديه اهو اپڊيش اچي شري
 رام ڪرشن کي سڻايو. شري رام ڪرشن چيو، ”هن
 مها پرش سچو گيان ۽ آئند پاتر آهي. سڌ پرش جدا جدا
 بيڪ ڪري، رمتو ٿي پيو ٿرندو آهي. ڪڏهن بالڪ
 ڪڏهن آڇوت، نه ڪڏهن پاڳل پڻ بڻبو آهي.
 ڪڏهن (سڌ پرش) بالڪ جيان آهي. پنهنجو

ايشور جو پرم بند پاتل بعد منس پل ماا جي انڌڪار
پر قائل منشن جي لهه وچڙهه ۾ رهي، نه ۾ سندن پري
سنگ جو منس ڪوبه اثر ڪونه ٿيندو.

۹۵۹- جنهن منس پرڪوليءَ سان هيڪڙائيءَ
پنهنجي آتما جي پرمالما سان ايڪتا الپڙ ڪئي آهي،
هو پلائيءَ ۽ پرائيءَ جي پندڻن کان رهت ٿيندو آهي.
سڌ پورش پلي ۽ پري کان پري رهي به پرائي
نه ٿو ڪري

۹۶۰- ميدان ۾ ڪاهه جا ننڍا ڊپ ۽ چيل جو اوچو
وڻ ڏسي چيو آهي، ”وڻ ڪيڏو نه اوچو آهي ۽ ڪاهه
جا ڊپ ڪهڙا نه پٽڪڙا آهن!“ پر جبل جي چوٽيءَ
تي چڙهي ميدان ڏانهن ٺهاريو نه آهي وڻ ۽ اهو ڪاهه
سڀ گڏجي ساوڪ جو هڪ ٻڪو نظارو پسڻ ۾ ايندا.
ساڳيءَ ريت سنساري ماڻهن ۾ جدا جدا عهدا ۽ بدويون
ٿين ٿيون. هڪڙو راجا آهي، نه ٻيو چماڙ آهي، هڪ
ٻيءَ آهي نه ٻيو پٽ آهي. پر جڏهن بدوي درشتي
کڻي ٿي، تڏهن سڀ سمان درشتي ڏسڻ ۾ اچن ٿا. اوه
پلي ۽ پري، اوچ ۽ نهچ جو پيد نه ٿو رهي.

۹۶۱- هڪ پري هري پکتيءَ ۾ ريل ساڙو رائي
راسمڙيءَ جي ڪالي مندر ۾ اچي رهيو. شري رامڪرشن
به اتي رهندو هو. هڪ ڏينهن کيس پوچڻ ڪونه مليو.
بڪه هٿس نه ۾ ڪنهن کان گهر پائڻن ڪين.

آمر انيٽو وارو ٻُرش

ڪي ڳچيءَ ۽ ٻانڻن ۾ ڳهڻي جيان پاڻي گهمندا آهن.
 ساڳيءَ ريت جن آنڪن کي پاڻو آهي، تن کي ڪام
 ۽ لوڻ جي ڏنگ جو زهر چڙهي نه سگهندو آهي.
 ۹۵۵- جڏهن ڏيڏريءَ جو ٻچ ڪري پوندو آهي،
 تڏهن هوءَ پاڻيءَ ۽ خشڪيءَ ٻنهي تي رهي سگهندي
 آهي. منس جو به جڏهن اوديا روئي ٻچ ڪپو آهي،
 تڏهن هو مڪت ٿيندو آهي ۽ هو پوءِ ايشور ۽ سنسار
 ٻنهي ۾ گهاري سگهندو آهي.
 ۹۵۶- هوءَ چندن جي سرهاڻ ۽ ڍونڍ جي ڏپ ٻئي
 پاڻ سان ڪٽندي آهي؛ پر پاڻ انهن سان گڏجي ڪانه
 ويندي آهي. ساڳيءَ ريت مڪت آتما سنسار ۾ رهي
 به ان سان ملي ڪونه ويندو آهي.
 ۹۵۷- لوڻ ٻارس پٿر سان لڳل بعد سون ئي پوندو
 آهي، پوءِ انهيءَ کي زمين اندر سانڍي رکجي يا
 ڪچري جي ڀڳ ٿي ڦٽو ڪجي ته به سون ئي هوندو
 ۽ وري لوڻ ڪڏهن ڪونه ٿيندو. جنهن منس جي
 آتما صرف هڪ ڀيرو ئي پرماتما جا چرن چميا آهن،
 تنهن جي اوستا به ساڳي ئي ٿيندي آهي. هو سنسار
 جي گوڙ گبور ۾ رهي يا جهنگل جي ايڪانت ۾،
 ڪجهه به کيس اڀولڻ ڪري ڪين سگهندو.
 ۹۵۸- کير پاڻيءَ ۾ وجهيو ته هڪدم ان ۾ ملي
 ويندو. کير مان مڪل ڪڍي، پاڻيءَ ۾ وجهيو ته
 سان ملي ڪين ويندو، پر مٿان پيو نرندو. ساڳيءَ طرح

نه اڳي اتي ٿاري هئي. ساڳيءَ ريت جنهن ايشور جو
 سروپ ٻاٽو آهي، ان ۾ ڪار ۽ ڪروڙ جا ڪرمايل
 نشان رهن ٿا. هينئر سڀاءُ ٻالڪ مٿل هوندو آهي. هن
 ۾ ستي، رجي ۽ ٽهي گڏ جي ڌوڻا نه هئڻ ڪري،
 هڪي ٻڌارلن سان موٽ ڪن ۾ ٿئي ۽ ڪن ۾ لهي. ڪنهن
 ٻالڪ کي هڪ ٻائيءَ جو رانديڪو ڏيکاري موت ۾
 ڪيترن روايتن جو ڪروڙ ڏيڻ لاءِ کيس رڳڙهائيندا ۽
 ٻهريائين هو ٺاڪار ڪري چوندو، ”نه، بابا اهو منهنجي
 لاءِ خريد ڪيو آهي.“ پر آخر ڏيئي ڇڏيندو. ٻالڪ
 لاءِ سڀ هڪ جهڙا آهن. منجهس اوج ٽيڻ ۽ ڏاڍا ڀاڻ
 جو پيد ڪرڻو هوندو آهي. جيڪڏهن مانا چولندس،
 ”لاڻو ٺهڻجو ڀاءُ آهي“ نه ساڳيءَ ٺالهيءَ مان اچوڻ
 جي ٻالڪ سان گڏ کائڻ ۾ نه عار نه ڪندو. هن ۾ دلش
 پاڙ يا چوڻ ۽ اچوڻ جي نه پرواه ڪانه آهي.
 ۹۵۳- جيون مڪمل سسار ۾ ڪيئن گهاريندو آهي؟
 هو ٿوري پڪيءَ مٿل آهي جو ٻائيءَ ۾ ٽپي ڏئي نه
 سندس ڪنڀ آلا ڪيئن ٿين. وقتي جي ڪي ٿڙا سندس
 سرور ٿي رهندي وڃن، نه ڪنهن چنڊڻا سان سولائيءَ
 سان لاهي ڇڏي.

۹۵۴- ٺالنگ ٽپار وهريلو ٿيندو آهي. ڪير ان کي
 ٺاسائڻ جي ڪوشش ڪري، نه ان کي ڏنگي ڇڏي،
 پر جن کي ٺالنگ رڳڙهائڻ جي حرفت هوندي آهي،
 نه صرف ٺالنگ کي ٺاسائي سگهندا آهن پر ان

آلم انڀڙ وارو پرش

ڪافي نه هوندو آهي، جو کيس سندس جي پنڌن ۾
ٻڌي سگهي.

۹۵۰- جو شرير ڇهي ٿو، سو موندو به اوس. پر آتما
اڳ ٿي سوڀاري پڇي راس ٿيڻ بعد ٻاهرين ڪل کان
اڳ ٿي سگهندي آهي، پر جيسين سوڀاري ڪڍي
هوندي آهي، تيسين انهيءَ کي ڪل کان الڳ ڪرڻ ڪنن
ٿيندو آهي. ساڳي ريت ايشور پراپت ڪرڻ بعد چيٽتا
ايندي آهي ته آتما شرير کان نڀاري آهي.

۹۵۱- جڏهن يهودين يسوع مسيح کي صليب تي
ميڻن سان ماريو، تڏهين ڪيئن هن ايترو ڪشت ۽
پيڙا پوڄيندي به پراڻا ڪئي، ”شل سائينءَ جي درٻار
۾ ڪين معافي ملي؟“ تازي ناريل ۾ ميڻ ٽسبي آهي
ته اها کوپي مان گهڙي ڳر ۾ هلي ويندي آهي؛ پر
سڪل ناريل کي ڪلي هڻبي ته اها کوپي کي ڳر کان
الڳ ڪندي، پر ڳر ۾ اندر ڪانه ويندي. يسوع مسيح
به سڪل ناريل جيان هو. سندس آتما شرير جي کوپي
کان الڳ هئي. انهيءَ ڪري شرير ڪ پيڙا هن جي
آتما جو وار به ونگو نه ڪيو. جيتوڻيڪ ميڻون سندس
ماس ۾ هڻيون ٿي ويئون ته به شانت پاڻ سان پنهنجي
شترن جي ڪلياڻ ڪاٺ پراڻا ڪري سگهيو.

ست پرش جي نرو ههتا

۹۵۲- ناريل جي وچ مان ٿاري ڪرندي ته ٿڙ ٿي
ان جو نشان ضرور رهندو. ان نشان مان معلوم ٿيندو

نه ٻڌڙي نڪاش ٻوڙي ٻڄڻا لڳي. لڪشمن کيس ٻوڙندو ڏسي رامچندر کان پڇيو، ”هيءُ ڇا، رام؟“ هيءُ نڪاش هٻڙي پيرس تي ويٺي آهي ۽ پنهنجا ٻيا وڃائڻ ڪري هٿن سان اٿس نه نه مٿس کان ڪسي، پنهنجي جان بچائڻ لاءِ ٻوڙي رهي آهي؟“ رام نڪاشن کي سڏي چيو، ”ڊپ نه ڪر، ٻڌاءِ نه پڇي ڇو رهي هئين؟“ نڪاش جواب ڏنو، ”هي رام، هٿن وٽس جيئرو رهي پنهنجي ڪمڙي لپلا ڏلي اٿم. انهيءَ ڪري دل الڙ نه اچا به ڏندو رهي پنهنجي وڌيڪ لپلا ڏسان.“

۹۴۸- سوال- موڪل برابري ڪيل منش ۾ مايا واسو

ڪري سگهي ٿي؟

جواب- ٻڄڻا نچ سون جا لپي ڪين سگهندا آهن. ڪو ڏاڏو ضرور انهيءَ ۾ ملائڻ پوندو آهي. ڏيهه ڌاري منش ۾ ڪجهه نه ڪجهه مايا ضرور هوندي، جيئن گهٽ ۾ گهٽ شراب جا ڪارڊ ڪرڻ هلائي سگهي. مايا کان پوءِ ريت ريت منش ايڪيهن ڏينهن کان مٿي ڏندو رهي نه سگهندو.

۹۴۹- پڪريءَ جو سر ڌڙ کان ڌار ڪرڻ وٽس

ڌڙ ڪجهه مٿس تائين پيو ٽڪندو آهي، حدين ڪري سمجهو آهي نه انهيءَ ۾ اڃا به ساهه آهي. ساڳيءَ ريت سڌڻش جو اهڪار نشت ٿيڻ بعد نه منجهس شراب ڪرڻ لاءِ ڪافي بل قائم هوندو آهي ۽ برابرو

آتم انيڙ وارو پرش

۹۴۳۔ شري رامڪرشن هڪ لڳا ڪيشب، چند رسين
ي چيو، ”جيڪڏهن اڳتي قدم کڻي، وڌيڪ اُتم
ٿيڻ تي اُپديش ڪندين ته تنهنجي ”سماج“ نڪر

نڪر ٿي ويندي.“
گيان اوستا ۾ ”سماجون“ برپا ڪرڻ بي معنيٰ ٿي
پوندو آهي. سهنن سمان اسار ٿي پونديون آهن.
۹۴۴۔ منش ڪي جڏهن سچو گيان ايندو آهي،

تڏهن ايشور ڪي پاڻ کان دور نه سمجهندو آهي.
هن لاءِ ايشور ”هو“ ناهي، پر هيءُ ”هتي“
اندر ”آتما“ ۾ سمايل هوندو آهي. ايشور سرويپاڪ
آهي. جو کيس ڏيائي ٿو، سو کيس آتما ۾ ئي پائي ٿو.
۹۴۵۔ گهڙو پاڻيءَ ۾ رکبو ته اندران ٿوڙي ٻاهران
پاڻيءَ سان ڀرپور رهندو. ساڳيءَ ريت جا آتما ڀرمائما
۾ سمائجي ويندي آهي، تنهنڪي اندر ٻاهر سرويپاڪ
سرويپ ڀسڻ ۾ ايندو آهي.

۹۴۶۔ ايشور پراپتيءَ بعد ساڌڪ هرهند ۽ هروستوءَ
۾ حاضران حضور ٿي ڏسندو آهي. ايشور جو روپ
منش ۾ وڌيڪ پرنڪش آهي؛ پر هو سڀ کان وڌيڪ
ستوگي ساڌڪن ۾ آهي؛ جن کي ”گامي ۽ ڪنچن“

لاءِ ڪا به ڪلهنا ڪانه هوندي آهي.
۹۴۷۔ اهو سچ آهي ته پگت پگوان جو درشن پانڊ
بعد سندس ليلا ڏسڻ چاهيندو آهي. رامچندر راوڻ
کي ٺاس ڪري جڏهن راکشن جي راجڌانيءَ ۾ گهڙيو

ڪري سگهي. ساڳيءَ ريت ايشور ۽ پنهنجي شردالوءَ جي پڙندڙ هرديءَ ۾ پويشن ڪرڻ کان اڳ ان ڏانهن پريم، سمن ۽ شردا موڪلڻ جي ڪرڻا ڪندو آهي.

۹۳۹- ايشور، درشن، جو هڪ اهيان آهي. اندر ۾ آندو. ساگر مٿان لهرون پيئون. لپٽ پيٽ ڪنديون آهن ۽ پڙ ساگر جي لڙي ۾ مائائي هوندي آهي.

۹۴۰- ايشوري آندو پراڻو ڪڙو پيڻ مٿن ان ۾ مسس لي ويندو آهي. شراب پيئڻ ڏاران به نشي ۾ مضمور جيان ڏسڻ ۾ ايندو آهي. جڳم مائا جي چوٽن جو جڏهن روشن ڪندو آهيان، تڏهن جو نشو، چڙهندو آهي، سو انهن لکندو آهي جو چڱو پيڻ ۽ اٽليون شراب جون پيٽل آهيان. اهڙيءَ اوستا ۾ ڪاڏو وغيره سنڀالي ڪاٺو ٻوندو آهي.

۹۴۱- سڌ پيش ڪهڙي اوستا پراڻو ڪندو آهي؟ جهڙيءَ ريت پٽالو يا وانڱا پيئڻ بعد نرم ۽ ڳردار لي ٻوندو آهي ۽ ساڳيءَ طرح سڌ پيش ۾ نرم ۽ ڪولتا جو سروب ڏسڻ ۾ ايندو آهي.

آتمڪ پورنتا جون ڀڳتي صفتون

۹۴۲- سڄو آتم ڪيائي اهو آهي جو جيئري ۾ مٿل سمن هوندو آهي ۽ يعني جنهن جي من جا وڪار ۽ ڪامنائون اهڙيءَ طرح، نشٽ لي ويا هجن، جيئن مڙدي ۾ نه. ويندا آهن.

آئرو انيڙ وارو پرش

من سان ونڊي ورهائي ڪائيندا. ساڳيءَ ريت ڪي
 پرش پرمالها ڪي پائي، ان مها آندو جو رس بين ڪي
 به چڪائيندا آهن.

ايشور جو هردي اندر پريوش ڪرڻ

۹۳۵- جنهن پرمالها جو درشن پاتو آهي، سو بدليل
 پرش ئي پوندو آهي.

۹۳۶- ڪي پرش اڳي ئي چمن آهن. منجهن ڪي
 اهڃاڻ ٿين ٿا. هو صرف ايشور جي پرسنگ ڌاران بي
 ڪا به ڳالهه ٻڌن يا ڳالهائين نه ٿا. هو چارڪ پڪيءَ
 جيان آهن جو برسات جي بوند لاءِ سدائي ڪانڪي
 رهندو آهي. جيتوڻيڪ ست ساگر، گنگا، جمنا ۽ ٻيون
 نديون پاڻيءَ سان ڀرپور آهن ته به چارڪ پنهنجو ڳو
 خشڪ رکندو، پياس به پيو نٿو ٿيندو، پر بوسائي پاڻيءَ
 ڌاران پيو ڪو پاڻي ڪونه پيئندو.

۹۳۷- مان ڪه هردي به ايشور جي اچڻ ويل ڪهڙا
 اهڃاڻ ڏسڻ به ايندا آهن؟ جيئن پر ره ڦٽي پرياست،
 اُڀرندي سورج جي خبر ڏيندي آهي، تيئن آسوار ٿڌو
 پورٽا ۽ صداقت ايشور جي اچڻ جي گواهي ڏيندا آهن.
 ۹۳۸- ڪوبه راجا ڪنهن ملازم جي گهر مهماني وٺڻ
 ويندو آهي ته پهرين پنهنجي پندار مان ان جي گهر
 ضروري وستو جهڙوڪ آسڻ، سينگار، سامگري ۽ ٻيون
 موڪليندو آهي ته جيئن اهو ملازم سندس جوڳو ستڪا

سڌ يا آهي جي اڃانڪ پورنن پراپت ڪندا آهن.
جيئن ڪو غريب شخص اوچتو لڪل ڏن پائي، ڏٺو
استريءَ سان شادي ڪري، پاڻ به ڏٺو ٿي پوي.
ساڳيءَ ريت ڪئين ڪاروبار ۾ ڪمبل انسان، اوچتو
ڪنهن نه ڪنهن آباء سان پوئلڳن ٿا ۽ سرهڪ ٻڌجي
ايشوري آستان ۾ پير پائين ٿا (۴) ڪرپا سڌ يا آهي
پرش جي ايشور جي مهرن سان سڌي پراپت ڪن ٿا.
جهڙيءَ ريت ڪنهن پرش کي جهنگل ۾ ميدان لاهيندي،
اوچتو ڪا پراچين ٻولي يا جڳهه ڏسڻ ۾ اچي ۽ ان
ڪري جڳهه جوڙائڻ جي جهڊجهٽ کان چٽي پوي،
توڙيءَ ريت ڪي سپاڳا پرش لوري ٿي پرشارت سان
پرم پڌ ٿي پهچندا آهن. (۵) نعيم سڌ، جي سڌو سڌ
آهن. جيئن ڪدوءَ جي ول پهرئين گل ڏيندي آهي،
پوءِ گل ڪڍندي آهي، نعيم نعيم سڌ پرش جي آتما
جائي ڄم کان پورنن سان پُر رهندي آهي ۽ سڌيءَ
لاءِ طاهري پرشارت ڪيول پين ڪائر مثال بطحان لاءِ
ڪندو آهي.

۹۳۳- سڌ پرش کي شڪتي مع وارا ڪوڙ ڪري
سڌيندا آهن. ويدانت مع وارا پرمهس ۽ بال مع جا
وتشون سائين.

۹۳۴- ڪي شخص انب کائي چپ نه چئي ڇڏيندا
آهن، جيئن ڪنهن کي گل نه پوي نه ڪو انب کاڌو
اٿائون. پر اهڙا به شخص آهن جن کي انب ملندو نه.

پرڪرن اُڏويهون

آتم اليق وارو پرش

[ٻن ٻن پرڪارن جا سڌ پرش - ايشور جڏهن هردي اندر پرويش ڪري - آتمڪ سڌيءَ جون ڪي صفتون - موهه رهت سڌ پرش - سڌ پرش چڱائي برائي کان پري رهي به برائي نه ٿو ڪري - سڌ پرش ۽ ڪرم]

ٻن ٻن پرڪارن جا سڌ پرش

۹۳۱ - لوڪ نه ٿا پرجهن نه وڳيان (سائنس) ڪيول
آبادڪ وڌيا جوئي ورنن ٿو ڪري. وڳيان انهن جي
عالم مان ڪو سندن سڌ پرش ڪونه آڻي سگهيو آهي - اهڙو
سندن پرش پراچين سمجهي رهن ٿا انهن ماهرن
آندو آهي، جن پرمانا پسيو ۽ پاڻو آهي - انهن کي
ٿي ڪيول اڌڪار آهي نه ايشور جي آڌڪاريءَ جي
وياڪيا ڪن.

۹۳۲ - سنسار ۾ پنجن پرڪارن جا سڌ پرش آهن
(۱) سڌ پرش يا آهي جي سڌ پرش يا امنگن دواران
پورنتا پائيندا آهن (۲) منتر سڌ يا آهي جي منتر يا
هري نام اچارڻ سان بهجي پيار پوندا آهن (۳) هڪ

۱۲۰- آھن۔ اھي ٿئي گڏجي نہ ميور ٿا ٺاھين۔ ساڳيءَ ريت
پرمانما کي ٺرڪڻ روپ ۾ پراپت ڪرڻ سان، محسوس
ڪيو آھي نہ ساڳيو پرمانما جو نچو آھي، تنھن ليلائون
ڪيليندي، جيڪب جو روپ ڏارن ڪيو آھي۔

۱۲۱- ھڪ پري سري رامڪرشن، ٺرپندر (سوامي
وويڪانند) کان پڇيو، ”تنھنجو جيون ۾ ڪهڙو آدرش
آھي؟“ ٺرپندر ورائيو، ”سماڌيءَ ۾ ٻين رھڻ“، ڪرو
مھاراج اتر ڏس، ”سماڌي نہ ٺر لاءِ ٺج ڳالھ آھي۔
سماڌيءَ کان نہ ٻار وڃ!“

ڪرو مھاراج ٻئي ھڪ ماڻھوءَ کي چيو، ”ٻار ۽ ڀڳتي
اھي انھن ڳالھيون ڪونہ آھن۔“

۱۲۲- ٻئي ڪنھن موقعي تي بہ سري رامڪرشن
ٺرپندر کان ساڳيو سوال پڇيو؟ ٺرپندر وري نہ ساڳي ورائي
ڏني۔ ڪرو مھاراج کيس چيو، ”چو، مون نہ سمجھيو ھو
نہ تنھنجا ويچار وڌيڪ بلند پسراڙ آھن۔ ھڪ طرفي
آدرش سان ڪنھن مستشڪ تي ويھندي؟ آءُ نہ جيڪر
ٿانا پرڪارن جو سواد ولڻ چاھيان، مثال طور ڪو چاھي
نہ مڇي جيڪر طرحين طرحين ٺولي ٺيار ڪري۔ ٺري،
اوباري، شروي ۾ گڏي؟ ٻئي نموني جو سواد ولي۔
ٿن مان پرمانما جو رس نہ وڃو سماڌيءَ ۾، پرسندس
انٺڪ روپن ۾ ولڻ چاھيندو آھيان۔ ٿون نہ اٿن ڪر۔
ڪيائي؟ ڀڳتي ٻئي آھي۔“

۽ هڏا ڇا رت ۽ وريز مان ڪين ٺهيل آهن؟ سمندر جي گجه ڪهڙي نه سخت ٿيندي آهي.

وگيان پراپت ڪرڻ کان پوءِ منهن سنسار ۾ به رهي سگهندو آهي، ڇو ته پوءِ هو صاف صاف ڏسي سگهندو آهي ته آءٌ پاڻ جيو ۽ جڙ پدارتن جو جهڳٽ آهيان ۽ جهڳٽ کان ٻاهر به آهيان. شري رامچندر گيان پراپت ڪرڻ کانپوءِ سنسار ۾ رهڻ کان انڪار ڪيو. کيس سمجهائڻ لاءِ دشرت ڏانهن وسشت موڪليو. وسشت رامچندر کي چيو، ”رام، جيڪڏهن جهڳٽ پرماتما کان ٻاهر آهي ته ڀل ان جو ٺاڳ ڪر.“ رامچندر چپ رهيو، ڇو ته کيس چڱيءَ پر ڄاڻ هئي ته پرماتما کان ٻاهر ڪجهه به ڪين آهي.

۹۲۷- ڳاڻڻ وٺل آواز آهستي آهستي هيٺان مٿي کڻبو آهي ۽ وري آهستي آهستي هيٺ اٿبو آهي. ساڳيءَ ريت سماڏي اوستا ۾ ادوئيت جو انيڙو ڪرڻ کان پوءِ منهن هيٺئين چڪر ۾ لهندو آهي ۽ اهم ڀاو قائم رهندو اٿس.

۹۲۸- ميو کي ڪهڙ سان ڏسڻ ۾ ايندو ته ان ۾ ڪل، ڳر ۽ داڻا آهن. هاڻ ٺهڻي مان ميوو ڪنهن کي ٿو سڏجي؟ ڪل ته ٺڪمي سمجهي ٿي ڪري ڇڏي آهي. داڻا به ڪڍي ٿو ڪبا آهن. باقي ڳر ڌار ڪري، ان کي ئي ميوو سمجهيو آهي. پوءِ وري ويچار ايندو ته ساڳيو ئي ميوو جنهن کي ڳر آهي، تنهن کي ڪل ۽ داڻا

سماڌيءَ کان پوءِ ايندڙ وڳيان

۹۲۶۔ مايا کان پار يعني، آئر ائڙ پرايٽ ڪرڻ گيان آهي۔ شد و بچار دواران مايا مان لڪري، منڊ سماڌي اوستا ۾ آئر ائڙ پرايٽ ڪري ٿو۔

وڳيان معنيٰ وڌيڪ پورن گيان۔ ڪن ڪير بابا پڌو هوندو، ڪن ڪير ڏلو هوندو، ڪن ان جو سواد چڪيو هوندو۔ جنهن ان بابا وڳو پڌو آهي، سو اڳيائي آهي، جنهن ڪير ڏلو آهي، سو گيائي آهي، جنهن چڪيو آهي، سو وڳيائي آهي۔ ايشور کي پسڻ ۽ ان سان وڃهي مٿر وانگر گهري سڀيٺ هڻڻ کي وڳيان چئبو آهي۔

پهرين ’لمتي لپتي‘ ڪرڻ جي واٽ وٺ۔ چوٽيهن ايشور پنج لتو نه آهي، هو اندرون نه آهي، نه من، نه ٻڌي، نه اجهڪار آهي۔ هو انهن سڀني کان پري آهي۔ چيف ٿي بهچڻ لاءِ ڏاڪڻ جا سڀ ڏاڪا چڙهڻا پوندا آهن، پر ڏاڪا چيف نه آهن۔ چيف ٿي، بهچڻ مان ڏسڻ ۾ ايندو ته ڏاڪڻ جيئن چيف نه ساڳين ٿي سون، چي، گج ۽ واريءَ مان لھيل آهي۔ جيڪي بوم اڙهر آهي، سوئي جيؤ ۽ جگه ٿيو آهي۔ جيڪي آتما آهي، سوئي پنج لتو ٿيو آهي۔ تون شايد پڇين ته جي ڏوئي آتما مان آهن ٿي آهي ته پوءِ اهڙي شخص جو آهي؟ ايشور جي اڃا سان سڀ ڪجهه ممڪن ٿو ٿئي۔ ماس

حواسن کان پري آهي ۽ من ان کي پراپت ڪري ڪونه سگهندو. ڳرو مهاراج چيو، ”اهو درست نه آهي. بدن ۾ ڦاٿل من برابر ان کي پراپت ڪري ڪونه سگهندو ۽ پر شد من سان ان کي پراپت ڪري سگهيو. شد من ۽ شد ٻڌي ساڳي ڳالهه آهي. محدود ٻڌي يا محدود من ڪانهي ۽ ڪنهن سان سنگ ڪري ورهين ۾ لين ٿي. وڃڻ سبب ايشور کي پراپت ڪري ڪونه سگهندو. پر اڀياس سان من جو اهو سپاءِ مٽائي، ان کي شد ڪري سگهيو آهي. من سڀني سنساري ورهين ڪامنڊن ۽ ممٽائن کان آجو ٿيڻ کان پوءِ ٻهر سان هڪ ٿي ويندو آهي. پراچين سمي جي ورهين ۽ منهن به ائين ٿي ايشور کي پاتو. هنن شد من دواران ٿي ايشور جو درشن ڪيو. پوءِ کين ڏسڻ ۾ آيو ته شد من ۽ آتما ساڳي ڳالهه آهن.

۹۲۵- من ۽ ٻڌي جيستائين سنساري بدن ۾ هوندا، تيستائين ايشور کانئن پري رهندو ۽ پر من ۽ ٻڌي شد ٿيڻ کان پوءِ ايشور جو درشن پاتيندا. ڪار ۽ لوڻي من کي اشد ڪن ٿا. هر ڏي ٿي جيستائين اوديا جو لپڻ لڳل هوندو، تيستائين من ۽ ٻڌي شد ٿي ڪونه سگهندا. ساڌارن طور من ۽ ٻڌي هڪ ٻئي کان نيارا سمجهڻ ۾ ايندا آهن ۽ پر شد ٿيڻ سان هڪ ٿي، چيتيه روپ وٺندا آهن. پر ايشور، جو چيتيه آهي، سو چيتيه کي درشن ڏيندو آهي.

ڏايس، ”سڪي، جڏهن پرتين ٿڌهن ٻاڻهي ٻتو ٻوندڻ۔
آءٌ ڪيئن توکي سمجهائي سگهنديس.“

سماديءَ جو پاڻو

۹۲۰۔ پڪيءَ جو آڪيرو ڏهي پوي نه آڪاس ڏانهن
اڏامڻ لڳندو۔ ساڳيءَ ريت سرير ۽ ٻاهرئين سنسار جي
سڌ ٻڌ مڻجي وڃڻ کان پوءِ جو آتما، برمالما، روپي
آڪاس ڏانهن اڏامي، پاڻ کي سماديءَ ۾ سمائي
ڇڏيندي آهي۔

۹۲۱۔ منجهه پاڻو جي نشت ٿيڻ کان پوءِ ئي ايشور
ٻاونا پرلڪش ٿيندي، پر برهميه مانا جو پور روپ
پسڻ لاءِ اها ايشور ٻاونا به نشت ٿيڻ گهرجي۔ برهميه
مانا مڙدي روپي ايشور ٻاونا (شَر) جي چاليءَ تي
ٻنھنجو سورڳي ٺاڄ ڪندي آهي۔

۹۱۲۔ ڪانور کي ٻارڻ سان ڪجهه نه ڪيئن وڃي
ٻڌندو۔ ويچار جي اندر اچڻ کان پوءِ ٻروڪاپ سمادي
پراپت ٿيندي آهي، ٿڌهن ’مان‘ يا ’تون‘ يا سوشئي
ڪي به ڪيئن وڃي ٻڌندو، ڇو نه من ۽ اُهر پاڻو ايشور
۾ سمائجي ويندا۔

۹۲۳۔ اُهر پاڻو جي مڻجي وڃڻ کان پوءِ جيءَ جي
ٻڄائي ايندي ۽ هو سماديءَ ۾ برهم پراپت ڪندو۔
پوءِ برهم ۽ نه جيءَ، برهم پراپت ڪندو۔

۹۲۴۔ هڪ شش چيو ته برمالما واليءَ، ويچارن ۽

چيو، ”پوڄنيہ رام، اها اچرج ڀري ڳالهه نه آهي جو
وششت ديو جهڙي برهم ڳيانيءَ به پنهنجي پٽ جي
مرئيءَ تي هنجون هاريون ۽ سنتوش ٿي نه ٿي آيس.“
رامچندر اتر ڏس، ”لڪشمي، سمجهي ڇڏ نه جنهن
کي ايشور جو ڳيان آهي، تنهنکي اڳيان جي پاس
هوندي.“

اهڙو ماڻهو اڳيان کان آجو نه ٿيو آهي، ڇو نه ڳيان
۽ اڳيان هڪ وسوءَ جا به پاسا آهن. سرشتيءَ ۾ ايڪ
جي پاس سان انيڪ جي پاس به مليل آهي. جنهن
کي پرڪاش جو اڻڙو آهي، تنهنکي اوندهه جي به
پروڙ هوندي.

برهم ڳيان ۽ اڳيان، پاپ ۽ پڇ، چڱن ۽ لڱن ڪرمن،
صفائيءَ ۽ گدلائيءَ کان پري آهي.

سوال - ڪرو مهاراج، ڪرپا ڪري ٻڌايو ته ڳيان ۽
اڳيان ڦٽو ڪرڻ کان پوءِ باقي ڇا بچندو؟

ڪرو مهاراج - باقي نتيه شد ٻڌ روپ وڃي رهندو.
اها ڳالهه توکي ڪيئن سمجهايان؟ سمجهه نه ڪير توکان
پڇي ٿو ته مڪڻ جو سواد ڪهڙو آهي؟ ٺيڪ طرح کيس
سمجهائي سگهندين؟ گهڻي ۾ گهڻو کيس چوندين ته
مڪڻ جو سواد، مڪڻ جي سواد جهڙو آهي؟ هڪ ڪناريءَ
ڪنيا هڪ ڀيري پنهنجيءَ پرتيل ساهيڙيءَ کان
پڇيو، ”جڏهن پتيءَ سان گڏ ٻي آهين، تڏهن ڪهڙي
قسم جي راحت ايندي اٿئي؟“ ساهيڙيءَ ورندي

۹۱۸۰۔ سوال آئو تہ ہذا ناستڪ ھو یا نہ، گرو مهاراج جیون، ”ھو ناستڪ ڪونہ ھو، وڳو پنھنجي الیون جو ورلن ڪري ڪونہ سگھندو ھو، سد الیئي تہ ”ہذا“ جو اومت ڇا آھي؟ ايڪاگر ڏيان دواران ”ہذا“ سان ھڪ ئي وچڻ، خود پاڻ ”ہذا“ لیٹ، آئر انپو جي اوستا ”آستي ۽ ناستي“ جي وچ جي آھي، ”آستي“ ۽ ”ناستي“ پرڪرئيءَ جا روپ ہذا آھن، ستیتو پنھي کان پري آھي۔

۹۱۹۔ گیان ۽ اگیان جي پئي پاسي ڏانھن نظر ڪو۔ اگیان الیک جي چیتنا آھي، یعنی ایڪتا کي جالط کان سواءِ، ھڪ برمانا کي جالط کان سواءِ، الیکتا جي جالط۔ پستڪ وڌیا جي ڪري پیدا لیل اھر پاونا، اودیا روپی آھي، سڀني وستن پر انشور کي واپاڪ جالط ۽ انیکتا پر ایڪتا پستڪ، ھیکڑائیءَ جو گیان آھي، برمانا کي گھريءَ ریمس سجالط وگیان آھي۔

سمجھ، تہ پنھنجي پیر پر ڪندو لو چھي وڃي، اُن کي ڪڍڻ لاءِ ٺوڪي پئي ڪندي جو ڪپ لیندو، پھرئس ڪندي کي ڪڍي پوءِ پئي ڪندا ڦٽا ڪري ڇڏیندین، ساڳيءَ ریمس اگیان روپی ڪندي کي ڪڍڻ لاءِ گیان روپی ڪندو کڻي اچ۔ پوءِ پرون ریمس برھر پراپس ڪرڻ لاءِ اگیان ۽ گیان پنھي کي ڦٽو ڪري ڇڏ۔ ڇو تہ برھر تہ گیان ۽ اگیان پنھي کان پري آھي۔ لکھن ھڪ پيري پنھنجي ٺوڪڪ پراڻا رار کي

۹۱۴- اها پوتر اوستا اسرار ميه آهي، جا نه ڪرو نه شش ڄاڻي. پر هم ڪيان اهڙو اسرار ميه آهي، جو پراپت ڪرڻ سان، ڪرو ۽ شش وچر پيد ٿي ڪونه رهندو.

۹۱۵- ڪنهن ڪهري پر هزار سالن کان اوندهه پيئي هجي نه به هڪ ڏينهو آڻڻ سان ان پر روشني ٿي ويندي. ساڳيءَ ريت ڪيان روپي ڏينهو جيءُ کي روشن ڪندو آهي ۽ سندس سالن جي اڳيان کي مٿاهي ڇڏيندو آهي.

۹۱۶- ڪرو مهاراج کان ڪنهن پڇيو، ”سمادي اوستا پر توهان کي استول سنسار جي ڄاڻ رهندي آهي؟“
 اتر ڏنائين، ”سمندر اندر ٽڪريون، ٻهاڙ ۽ ماڻهيون آهن، پر مٿاهري کان ڏسڻ پر ڪين اينديون آهن. لهڙيءَ ريت سماديءَ جي اوستا پر ڪيول سڃڻائيند جو وصال پر ڪاش ٿي پسڻ پر ايندو آهي ۽ استول سنسار جي چيٽتا سٿل حالت پر رهندي آهي.“

۹۱۷- سڄي ڪيان پر اهم پاوانا جو تر مائر اهڃاڻ به ڪونه رهندو آهي. سماديءَ ڌاران ڪيان اسپڙو آهي. ڪيان منجهند جي سورج جيان آهي. انهيءَ واپ ڇوگرڊ نهاري سان به پاڇو ڏسڻ پر ڪونه ايندو. لهڙيءَ طرح ڪيان يا سمادي پراپت ڪرڻ بعد اهم پاڻو جو پاڇو به ڪونه رهندو. پر جي ٿورو اهم پاڻو رهي نه وڃي، نه به هڪ ڄاڻج نه اهو وڌيا روپي آهي ۽ نه اوديا روپي.

مکتبہ کے بچے "پتھر کا سنگ روپ، انشور و نار
 گولڈن بیل، شہرہ شہرہ سان تھی بی سگیا آمن،
 تینیں کے مکتبہ کے پتھر پتھر تھی انشوری روپ
 مناجات و مانی سگیتا۔

۱۔ تیرے بچاؤ کے لیے کتنے سوال پوچھے، "تو
 چھوٹی تھی، کس نے توہیں جو دوش ماری بگڑتی
 ہوئی حالت میں، "تو جسٹھی اس کے ساتھ ہو کر
 اس کے پاس نہ گیا۔ "تو کتنی تیرے سر پر ہونے
 کی دیکھ، تو مجھے تیرے ہاتھ کے ساتھ ہونے کی
 دیکھ، "تو بگڑتی ہوئی۔"

[illegible]

عسکرتی ہے مہر محمدی

م. ب. ساداتي: ۱۰۰۰ چي ڪيڙي اسٽي ٺهوندي

۵۰۰

جبریتِ عینیہ ہے کجیہ و کسبِ باطنی، کانِ باطن
و کجیہ و کسبِ عینیہ ہے توجہِ کان، جبرِ کس
کس اندوہِ عینیہ ہوگا جو کسبِ کان کی سہادی
کسبِ باطنی

۹۱۴- اها پوٽر اوستا اسرار مه آهي، ڄاڻ ڪرڻ نه
 شش ڄاڻي. ٻوهر ڳيان اهڙو اسرار مه آهي، جو پراپت
 ڪرڻ سان، ڪرڻ ۽ شش وچ ۾ پيد ٿي ڪونه رهندو.

۹۱۵- ڪنهن ڪمري ۾ هزار سالن کان اوندهه
 پيئي هجي ته هڪ ڏيڏو آڻڻ سان ان ۾ روشني ٿي
 ويندي. ساڳيءَ ريت ڳيان روپي ڏيڏو جيءَ کي روشن
 ڪندو آهي ۽ سندس سالن جي اڳيان کي مٽائي
 ڇڏيندو آهي.

۹۱۶- ڪرو مهاراج کان ڪنهن پڇيو، ”سمادي اوستا
 ۾ توهان کي اسٿول سنسار جي ڄاڻ رهندي آهي؟“
 اٺر ڏنائين، ”سمندر اندر ٽڪريون، پهاڙ ۽ ماڻهيون
 آهن، پر مٿاڇري تان ڏسڻ ۾ ڪيئن اينديون آهن.“
 تهڙيءَ ريت سماديءَ جي اوستا ۾ ڪيول سڃڻائيند
 جو وصال پر ڪاش تي پسڻ ۾ ايندو آهي ۽ اسٿول سنسار
 جي چيٽتا سٽل حالت ۾ رهندي آهي.

۹۱۷- سڄي ڳيان ۾ اهم ڀاڱا آهن، جو ٽي ماڻه ڄاڻ ۾
 ڪونه رهندو آهي. سماديءَ ڌاران ڳيان اسٽو آهي.
 ڳيان منجهند جي سورج جيان آهي. انهيءَ ويل چوگرڊ
 ٺهاري سان به پاڇو ڏسڻ ۾ ڪونه ايندو. تهڙيءَ طرح
 ڳيان يا سمادي پراپت ڪرڻ بعد اهم ڀاڱو جو پاڇو به
 ڪونه رهندو. پر جي ٿورو اهم ڀاڱو رهي به وڃي، ته
 هڪ ڄاڻج نه اهو وڌيا روپي آهي ۽ نه اوديا روپي.

آلي سنساري ٻالھين جي ٻرلاءَ کان بہ ٻري هوندو
 هوس. سنساري ماڻھن کي ڏسڻ سان ئي ٻري ٻڃندو
 هوس ۽ مٿ مائٽ بہ ڀرسان ايندا هئا تہ ساڄو ٻوسا ٻڃي
 لڳندو هوم، جن موم جي ڪنڌيءَ تي وڃي ٻڃندو
 هوس. اتان آلي وڃڻ کانپوءِ ئي فرحت ايندي هئي.
 ممڪن آهي تہ ساڌڪ هن اوستا مان بہ هيٺين چڪرن
 ڏي ٿڙڪي وڃي. تنهنڪري کيس ٻهري سڃاڻڻ رحڻ
 ڇڪائي. پر سندس من ڇهن چڪر (پروون جي مل
 سامهون) ۾ ٻڃڻ سان، هو ڪنهن بہ ڊيڊ ڊاءَ کان مٿي
 ٿيندو آهي. کيس پرمانا جو درشن پراپت ٿيندو آهي
 ۽ سدا سرودا ساڌيءَ ۾ گهاريندو آهي. پوءِ ڇهن
 چڪر ۽ سهر (آخرين چڪر) وچر سوکيم ۽ اومل ٻڌو
 وڃي رهندو آهي. هو پرمانا جي ابتري نہ اوڏو هوندو
 آهي جو سمجهندو آهي تہ منجهس سمائجي ويو آهيان.
 پر سح ٻج اڃا سمائجي ڪونه ويو هوندو آهي. ان
 اوستا مان من ٻنجن چڪر يا گهڻي ۾ گهڻو چولين
 چڪر تائين لهي سگهندو آهي. پر ان کان هيٺ ڪڏهن
 بہ نہ. ساڌارڻ ساڌڪ انهيءَ اوستا کان هيٺ نہ لهندا
 آهن. ايڪويه ڏينهن نونتر ساڌي ۾ گهارڻ بعد هو
 اهو سوکيم ٻڌو ٿاڙي، پرمانا سان هميشه لاءِ ايڪو
 ايڪ ئي ويندا آهن. سهر چڪر ۾ جيءُ پرمانا
 وچر ٽن ڀاڱن سان، ستن چڪر ۾ داخل ٿيو آهي.

باندڙ هڪ وڻ کان ٻئي وڻ ڏانهن وڃڻ لاءِ هڪ ٽاريءَ کان ٻيءَ تي اُڀندا آهن ۽ هنن انهن سان ٻئي وڻ تي پهچندا آهن، تيئن يوگي به سمجهندو آهي ته ڪنڊلتي مستڪ ڏانهن چڙهي رهي آهي. پوءِ هو سماڌيءَ ۾ لڻ ٿي ويندو آهي.

۹۰۶- گرو مهاراج انهن تجربن جو، ويدانتڪ نقط

نگاهه کان هيٺين طرح ورنن ڪندو هو. ”ويدانت

ستن چڪرن جو ذڪر ڪيو آهي. هر هڪ چڪر ۾

سادڪ کي خاص پرڪار جو درشيد پراپت ٿيندو آهي.

من جو سپاويڪ لاڙو رڳو ٽن هيٺين چڪرن تائين

محدود رهندو آهي. انهن ۾ مٿيون چڪر ٽيپيءَ (ڏن)

جي سامهون آهي. تنهنڪري ساڌارن شريڪ ابلشائن

جهڙوڪ کائڻ وغيره سان ئي سন্তشت ٿي وڃبو آهي،

پر من جڏهن چوٿين چڪر (يعني هڙدي جي سامهون)

۾ پهچندو، تڏهن منش ايشوري پرڪاش پسندو. پر

اڪثر ڪري هو ان اوستا مان هيٺين ٽن چڪرن ۾

هتي ويندو آهي. جڏهن من پنجين چڪر ۾ ڪنٺ

جي سامهون پهچندو آهي، تڏهن سادڪ ايشور ڌاران

ٻئي ڪنهن جو ورڻن ڪونه ڪندو آهي. آءٌ جڏهن

ان اوستا ۾ هوس تڏهن ڪير منهنجي اڳيان سنساري

ڳالهين ڪندو هو ته محسوس ڪندو هوس ته ڇڻ

منهنجي مٿي تي زور سان ڌڪ لڳي رهيا آهن. ان

ڪري وڃي پنڇو ٿي ۽ ۾ ايڪانت ۾ گهاريندو هوس.

ايشور پراپت ڪرڻ

رهجي ويندي آهي. ”گرو مهاراج، ڪئين ڀيرا پنهنجي ان اوستا جو ورتن ڪرڻ لاءِ جتن ڪيو، پر هر وقت ناڪامياب ٿيندو هو. هڪ ڏينهن اهي پنهنجا تجربا ٻڌائڻ لاءِ پڪو پهر ڪيائين پر رڳو ڪنٺ ٽائين ڪندڙيءَ جي پهچڻ جو ورتن ڪري سگهيو. ڇهين چڪر انهن (اڪين جون پروون جتي اچي ٿيون گڏجن، انهن جي سامهون) ڏانهن اشارو ڪندي چيائين، ”من جي اُٺي پهچڻ سان منهن ٻرمانا جو درشن پائيندو آهي ۽ سماڌيءَ ۾ لين ٿي ويندو آهي. جيو ۽ ٻرمانا جي وچ ۾ ڪيول سوکير ۽ نرم پڙدو وڃي رهندو آهي. هو پوءِ هيئن ڏسندو آهي“ جيئن وستار سان اهو ورتن ڪرڻ جي ڪوشش ڪيائين، تيئن سماڌيءَ ۾ لين ٿي ويو. من جڏهن ٿورو هيٺو لٽس ٿڌهن وري ڪوشش ڪيائين پر وري به سماڌيءَ ۾ لين ٿي ويو. ڪئين ٽنڀل ڪوششون ڪرڻ بعد، اڪين ۾ لڙڪ آڻي چيائين، ”دل ٽڙ ٿي رهي اٿم ته توکي بنا ڪنهن لڪ لڪاءِ جي سڀ ڪچ ٻڌايان. پر الوڪ مانا روڪي رهي اٿم. منهنجو واس ٿي بند ڪري ٿي ڇڏي.“

۹۰۵- ڪندڙي ميڌا چڪر (سر) ڏانهن ڪئين ڀنڀن نمونن ۾ چڙهندي آهي، تنهن جو ورتن ڪندي گرو مهاراج چوندو هو، ”جا شڪتي سر سر ڪندي

ساڪيات ڏٺيون آهن.

۹۰۳۔ ايشور پراپتيءَ جو هڪ اهڃاڻ، مها وائر، جو اڃانڪ ڄاڻڻ ۽ ”سر“ ڏانهن وڌڻ آهي. پوءِ منس سماڌيءَ ۾ لمن لي ويندو آهي ۽ ايشور درشن ٿيندو آهي.

۹۰۴۔ ڪ پيري گرو مهاراج ڪنڊليءَ جي چڙهڻ بابت پنهنجي تجرباتي جو ورن ڪندي چيو، ”ڪا وستو سر ڏانهن سرُ سرُ ڪندي چڙهندي آهي. اڳي سر نائين پهچڻ کان اڳ ۾ ڄاڳرت هوندو آهيان. اڃا اتي پهچندي مس آهي نه ٻاهرين سسار ڏانهن مل ٿي ويندو آهيان. ڏسڻ ۽ ٻڌڻ جا هراس بند ٿي ويندا آهن ۽ ڳالهائي ٻولهائي نه ڪونه سگهندو آهيان. ڪير ڳالهائي؟ ”مان“ ۽ ”تون“ جو ٻند غالب ٿي ويندو آهي. وقتي ويچار ڪندو آهيان نه جڏهن اها ارغسي شڪتي هروڏي ۾ ڪنڪ وٽ پهچي تڏهن جيڪي ڏسان ۽ اڇڙ ڪريان، سو توکي ٻڌايان. ان وقت ڳالهائي سگهيو آهي ۽ ڳالهائيندو به آهيان پر اڃا ڪنڊلي ڪنڪ کان مٿي چڙهي مس نه ڏسڻ ۾ اچي نه ڪير ڄڻ منهنجي واس تي بند ڪري رهيو آهي. ڪنڊليءَ جي ڪنڪ کان مٿي چڙهڻ ويل، اندر ۾ جيڪي محسوس ڪندو آهيان، سو توکي ٻڌائڻ لاءِ دل ٻڌندو آهيان، پر اڃا انهيءَ ويچار ۾ هوندو آهيان نه من اڇل ڏيئي مٿي هليو ويندو آهي ۽ دل جي آرزو دل ۾ ئي

بند ڪري، اندرين ڪمرن ۾ گهڙجي. ان جي معنيٰ
 تہ من استول مان سوکير ۾ ٿو وڃي، تنهن کان پوءِ
 ڪارڻ ۽ پوءِ اُتير ڪارڻ اوستا ۾ ٿو پهچي. ان اوستا
 ۾ من ٻوهر ۾ سمائجي ويندو آهي ۽ پوءِ ان لاءِ ڪچ ۾
 چٽي نه سگهيو آهي.

۹۰۱۔ شري چيتني پگوان ٽن اوستائن ۾ ڏسڻ ۾
 ايندو هو. [۱] جاگرت اوستا، جنهن ۾ من جو ڌيان
 استول ۽ سوکير شريون تي پيو وسندو آهي. [۲] سڀيت
 اوستا، جنهن ۾ من ڪارڻ شري ڏانهن اڏامي ”ڪارڻ
 آئند“ آئيٽو ڪندو آهي ۽ [۳] سماڌي اوستا، جنهن ۾
 من مها ڪارڻ ۾ پورن ريت لين ٿي ويندو آهي.

ان جو ويدانت جي پنجن ڪوشن (ان ميه، پراڻ ميه،
 من ميه، وگيان ميه ۽ آندميه) سان خاصو ميل آهي.
 مها ڪارڻ انهن پنجن ڪوشن کان پري آهي. شري
 چيتني من جي مها ڪارڻ ۾ لين ٿيڻ سان سماڌي ۽ ۾
 مگهن ٿي ويندو هو. ان کي سؤڪلپ سماڌي سڏبو آهي.

ڪنڊلني ۽ آتمڪ جاگرتا

۹۰۲۔ ڪنڊلنيءَ کي جاڳائڻ کان سواءِ آتمڪ جاگرتا
 اُسنپو آهي. ڪنڊلني مول ڌارا ۾ ستل رهي ٿي. جاڳڻ
 بعد سڄو من ۾ پيهي، سڏڻ، مڙهڻ ۽ ٻين چڪرن
 مان لنگهي، انت ۾ سهس چڪر ۾ پهچندي آهي ۽
 پوءِ سماڌي ايندي آهي. مون اهي سڀ اوستائون

پوکړځ ارزڅون

ايشور پراپت کړځ

(ايشور پراپتي ۽ منش جو آتم گيان ۽ آتم جاگرتا .
کولې سماډي . ايشوري روپن جو مشاهدو ۽ آواز .
سماډي ۽ برهم گيان . سماډي ۽ جو پاڙ . سماډي ۽ کان
پوء اهندڙ وگيان)

ايشور پراپتي ۽ منش جو آتم گيان

۸۹۹- هيء شراږ جو پنجن لکن جو لاهيل آهي ،
لنهنکي ستول شراږ سڏو آهي . سوکرم شراږ ۱۱ من ،
ٻڌي ، چٽ ۽ اهنڪار اچي ٿا وڃن . کارڻا- شراږ
وري اهو آهي ، جنهن جي دواران ايشور درشن جو
آند پراپت او ڪچي ۽ جو ايشور ميلاپ جو رس وٺندو
رهي ٿو . نترن ۱۱ ان کي پکولي ٿو سڏو ويندو
آهي . سڀني کان مٿي آهي مها کارڻا .

۹۰۰- من ٻاهرئين سنسار جي پاڻ ۱۱ لاهيل هوندو
۱۱ استول وستو ٻيو ٿي سگندو ۽ ان ۱۱ ڪوش ۱۱ ٿي ٻيو
وسندو . من جڏهن اندر ۱۱ جهاتي پائيندو آهي ، تڏهن
چٽ اٿن ٻيو لڳندو آهي ، جيئن ڪنهن جڳهه جو در

اوهم (نوڪڻا پر ماڻها)

۳۴۳

لنهنجي ٽي اشاري تي هلاڻ ٿو. جيڪي ڳالهائين ٿو،
سوئي ڳالهائڻ ٿو.

۸۹۸ - ايشور چور ۾ چوري ڪرڻ جي خواهش
آهن ٿو ڪري ۽ ساڳئي وقت گهر جي مالڪ کي آگاهه
ٿو ڪري ته چور کان سنڀال. سڀ ڪجهه هونئي ٿو
ڪري.

هو ايشور جي وجود ۾ وشواس رکي نه سگهندو.
 ۸۹۷۰ - هڪ شش - گرو مهاراج، هڪ شڪا الر.
 چوندا آهن ته اسانجي اڃا ستتر آهي. يعني اسين چڱو
 لڳو وغيره جيڪي نه ڄاڻيون، سو ڪري سگهون ٿا.
 ڇا اهو سچ آهي؟

گرو مهاراج - سڀ ڪنهن ڳالهه جو ايشور جي
 اڃا ئي آڌار آهي. سڀ هنجي ٿيلا آهي. هو اسان کان
 ٻن ٻن ڳالهيون، ٻن ٻن پرڪارن ۾ ڪرائي رهيو آهي.
 چڱو لڳو وڏو ننڍو، نيل پرڻل سڀ ايشور وٽان ئي
 آهي. ٻلا ماڻهو توڙي برا ماڻهو سڀ سندس ماما آهن.
 مثال طور، ٿلواڙي ۽ ۾ سڀيئي وڻ اوچائيءَ، سونهن يا
 سندرتا ۾ هڪ ٻيڙا ڪونه ٿيندا آهن.

منش جيسين ايشور برابر نه ڪيو آهي، تيسين
 هو پائيندو آهي ته منهنجي اڃا ستتر آهي ۽ پر هن ۾
 اهو وهر آهن ڪندڙ نه پاڻ ايشور ئي آهي، نه نه
 هوند باب وچن ها وڏي تعداد ۾ وڌندا، ماڻهو ٻيڙا آهن
 ڪرڻ کان ڪن ڪن ها ۽ نڪي ڪي باب اُٻاڻ ٿا
 سزا هجي ها.

پر سڌ الڳي ته جنهن ايشور برابر ڪيو آهي،
 تنهن جو پاڻ ڪٿڙو هوندو آهي؟ هو پائيندو آهي،
 ”آءٌ پتر (ڪُل) آهيان، تون پتري. آءٌ ڪنيا آهيان،
 تون ان جو نراسي، آءٌ رمت آهيان، تون سارئي. آءٌ

ٻوهر ٻاپ ۽ ٻچ ڪونهي ڇا؟

جواب - هاڻو، ٻاپ ۽ ٻچ آهي ته ساڳئي وقت نه
 به آهي. جيستائين ايشور اسان ۾ اهم ڀاڙ ڦاير ٿو رکي،
 تيستائين دئيٽ ڀاڙ جو ويچار ۽ ٻاپ ٻچ جي ڄاڻ رهي
 ئي. پر وقتي ڪن ۾ هو اهم ڀاڙ کي صفا مٽائي ٿو
 ڇڏي. نه ٻوهر آهي ٻاپ ٻچ کان مٿي چڙهي ٿا وڃن.
 منهنجيستائين ايشور پراپت ڪونه ڪيو آهي، تيستائين
 هن ۾ دئيٽ ڀاڙ ۽ ٻاپ ۽ ٻچ جو ويچار ضرور رهندو.
 تون ڪٿي مڪر سان چوڻ نه من لاءِ ٻاپ ۽ ٻچ ساڳي
 ڳالهه آهي، جيڪي ايشور ڀاڙ ڪرائي ٿو، سوئي
 ڪريان ٿو نه به تون اندر ۾ سمجهين ٿو ته اهي سڀ
 ڪيول اکر آهن. ڪا ٻري ڳالهه مس ڪندين ته وويڪ
 چڪ پائڻ شروع ڪندو.

۸۹۶ - سوال - جي ڪرڻ ڪرائڻ وارو ايشور آهي

نه ٻوهر آهي ڪيئن پنهنجي ڀاڻ لاءِ تلاهي ٿيس؟

جواب - دريودن به ساڳي ڳالهه ڪندو هو. هو
 چوندو هو، ”ايشور، تون منهنجي هردي ۾ وسين ٿو
 ۽ جيڪي ڪرائين ٿو، سوئي ڪريان ٿو.“ پر جيڪو
 سچ ٻچ نشچو ٿو رکي ته ايشور ئي ڪيول ڪرڻار
 آهي، آهي رڳو هتيو آهيان، سو ڪڏهن به ٻاپ ڪري
 ڪونه سگهندو. هوشيار ناچو ڪڏهن به غلط قدم ڪونه
 ڪندو. جيستائين منهنجي جو هر دو ٻوهر نه ٿيو آهي، تيستائين

اٿيئي نه ڪيئن نه ڪالي شو لي بيئي هوندي آهي،
 شو مڙدي وانگر ڊگهو ليويو هوندو آهي ۽ ڪالي شو
 ڏانهن هڪ ٺڪ نگاهه سان يعني نهاريندي آهي. اهو
 به پرش پرڪڙي ۽ جو ميلاب ٿو ڏيکاري، پرش نشڪريه
 آهي، ان ڪري شو مڙدي وانگر نشڪل پيو هوندو آهي.
 پر پرش سان ميلاب ڪري، پرڪڙي سڀ ڪجهه
 (اٿيئي، پالما ۽ پڙلي) ڪري رهي آهي. راڌا ۽ ڪرشن
 جي گڏيل مورليءَ جي به اهائي معنيٰ آهي.

۸۸۸- جيئن ايشور ڏانهن وڌيڪ وڌائيندين،
 تيئن سندس سگهه ٽيڇ جهڪو ٿيندو ويندو. ساڌڪ
 ڪي پهرين ڏهن ٻانهن واري درگا (جڳت مالا) جي
 روپ جو درشن پراپت ٿيندو آهي. ان روپ ۾ ٻل ۽
 ٽيڇ جو اعليٰ اظهار ڏسڻ ۾ ايندو آهي. تنهن کان پوءِ
 هوءَ به ٻانهين روپ ۾ ڏسڻ ۾ ايندي آهي ۽ ڏهه
 ٻانهون پنهنجي شسترن سميت غائب ٿي وينديون. ان
 کان پوءِ گهڙيال روپ جو درشن ٿيندو آهي، ٻل ۽ ٽيڇ
 غائب ٿي ويندا، ڪيول ڪوهل پالڪ جو درشيه ڏسڻ
 ۾ ايندو. ان کان به سرپشت درشيه آهي. اهو آهي
 ٽيڇسوي پرڪاش جو درشيه.

برهم انتر براجمان

۸۸۹- ايشور سڀني جيون ۾ آهي. پر سڀيئي جيو
 ايشور ۾ نه آهن. ان ڪري ئي هو ڪشت پوڳي رهيا آهن.

کي ايشوري روڻن ۾ وشواس هئڻ چڱائي.

۸۸۴- ڪير ۾ ڪوٽه چٽي سگهندو ته سچدانند جي ڪهڙي صورت آهي. انهيءَ ڪري ئي هن بهرين ارڏناري ٻرش (اڏ ٻرش ۽ اڏاڏسري) جو روپ ڌارڻ ڪيو. سڌ اليئي ته ائين ڇو ڪيائين؟ اهو ڏيکارڻ لاءِ ته پرڪرلي ۽ ٻرش پئي آڻڻ آهيان. ان کان به هيلينءَ اوستا ۾ سچدانند انڪ ٻرش ۽ پرڪرلڊون ئي ٻيو هو. ۸۸۵- سمندو جو پاڻي ٻري کان نورو ڏسڻ ۾ ايندو

آهي ۽ پر نورو هڪ ۾ ڪٽيندي ته صاف ۽ اوچل ڏسڻ ۾ ايندو. ساڳيءَ ريت شري ڪرشن پڳوان پري کان ليل ورتو ڏسڻ ۾ ايندو آهي، پر سچ پچ سندس اهو رنگ ڪين آهي ۽ هو ته برمارڪ ٽڪڪڪ ۽ ٽوڙوڙو آهي. ۸۸۶- شري ڪرشن کي ٽوپنگ (ٽن جدا جدا هيٺن

ٽي مڙيل) سڏيو ويندو آهي. ڪومل وسعولي مڙي سگهندي آهي. تنهن ڪري شري ڪرشن جي ٽوپنگ شري مان ڏسڻ ۾ نٿو اچي، نه هو ڪنهن نه ڪنهن ريت ڪومل ليل آهي. پر پري سندس ڪوملتا جو ڪارڻ آهي.

۸۸۷- هڪ شش-الوڪ مانا کي پوک مانا ڇو سڏيو وار آهي؟

گرو دهاراج- پوک مانا جي معنيٰ آهي ٻرش ۽ پرڪرليءَ جو ميلاپ. جيڪي به ڏسين ٿو، سو سڀ ٻڌي جو ميلاپ آهي. شوقاڻيءَ جي مورلي نه ڏلي

۸۸۰- ايشور پنهنجي پگت کي ٻن ٻن روپن ۾ ٻاڻ
پسائيندو آهي ۽ پر جڏهن هو سماڏيءَ ۾ برهم گيان جي
انتر اوستا پراپت ڪندو آهي، تڏهن کيس ايشور
وري نرگٹ، نراڪار ۽ نراڀاڌڪ ڏسڻ ۾ ايندو آهي.
گيان ۽ پگتيءَ جو اهڙيءَ ريت ميل ميلاپ ٿيندو آهي.

۷۸۱- جيئن پاڻي ڄمڻ کان پوءِ برف ٿي ويندو
آهي، تيئن برماڻها جو پرئڪش روپ، سرووڀاپڪ
نراڪار برهم شرپوک پرڪاش آهي. انکي روپون
سچدانند ۽ سڏي سگهجي ٿو. جيئن برف پاڻيءَ جو
انش آهي ۽ پاڻيءَ ۾ ئي پيئي هوندي آهي ۽ وري
ڳري پاڻي ۾ ئي ويندي آهي، تيئن ساڪار ايشور،
جو نراڪار برهم جو انش آهي، نراڪار مان اٿس ٿئي
ٿو. ان ۾ ئي رهي ٿو ۽ انت ۾ ان ۾ سماجي، الپ
ٿي ٿو وڃي.

۸۸۲- اگنيءَ کي خود ڪو خاص روپ رنگ
ڪونهي، پر پرندڙ ٿانڊن جي صورت ۾ جدا جدا روپ
ولندي آهي. اهڙيءَ ريت اروپ اگني روپن سان
ڏسڻ ۾ ايندي آهي. ساڳيءَ ريت نراڪار برهم ڪڏهن
ڪڏهن ٻاڻ خاص روپ ڌار ٿا ڪندو آهي.

ڪي ايشوري روپ

۸۸۳- ايشور انيڪ روپن ۾ ڏسڻ ۾ ايندو آهي.
ڪڏهن مانس روپ ڪڏهن چنم روپ، پر مڻش

ٺيارا آهن، جن هر هڪ آواز کي ڪو روپ آهي. گھنڊ
وڃڻ بند ٿي وڃڻ کان پوءِ پاڪ ٻلي ڪجهه آواز ٻڌڻ ۾
اچندو آهي ۽ آهستي آهستي بس ٿي ويندو آهي. اهو
آواز اڻوڻ ۾ پائڻ ۾ اچندو آهي. گھنڊ جي آوازن جيان
ايشور به روپ سان ۽ اڻوڻ ۾ آهي.

۸۷۶۔ سوال - آکار ایشور پر نیکش آھی؟

جواب۔ ہاں، اس کیسے ہٹ لگائی سگھوں گا
 ۛ سندس ستمکے لی، سائس ائین کالہائی ہولہائی
 سگھوں گا، جتن کھن ہرم متو سان کالہائو آھی۔

۸۷۷- کيس ٺاڪار سمجهڻ ۾ صحيح آهي ۽ ٻر اها
گند پڌي نه ڇڏج نه ڪيرل اهوئي ويچار صحيح آهي
۽ ٻيو سڀ مٿيا آهي. ايشور ڪي وائڪس نروپ
سمجهي ٿيائڻ ۾ صحيح آهي پر نون پنهجي رائي تي
استر ره. ايشور ڪي برابر ڪوڻ بعد سڀ ڪجهه
سمجهي ويندين.

۸۷۸- ايشور برماراڪ، اُنادي ترهر ۽ پٺا جڳت جو پٺا آهي. پر اڪنڊ ترهر، جو نچ سڀ ڇڻي آئندو آهي، سر اٿاھ ٻيا. ڪناري ساگر ڇڻي اڪم (سڄي ڇڻي کان پري) آهي، جنهن ۾ اسين ٻڌي ٿا وڃون، پر سڳا ايشور جي پاڙ ۾ ٻيھڻ سان شاعري پراپت ٿيندي.

۸۷۹- پکتی مارک ہے، کبھن اوستا ہر پکت آکار
روپ ہر پستہ پراپت کندو آھی، ۴ کبھن اوستا ہر
نراکار روپ ہے۔

نرگي وڻي سوني هڻي ڏي. جنهن رنگ سان تو پاڻ
 کي رنگيو آهي، سوني مونگي هڻي ڏي. " ايشور نه
 پنهنجي پگت جي نرڱ انوسار پاڻکي روپ ۾ يا
 نروپ ۾ پرگهت ڪندو آهي. هر هڪ ساڌڪ کي
 سندس اوستا ۽ اُپاديءَ انوسار برهم جو ويڪت روپ
 ڏسڻ ۾ ايندو آهي. ايشور روپي رنگريز پاڻ کي
 ڪهڙي رنگ ۾ رنگيو آهي، تنهن جي چاڻ ڪيول کيس
 ٿي آهي. هو روپ ڌاري يا نه ڌاري، يا ڪهڙو روپ
 ڌاري، مٿس ڪا پابندي ڪانهي.

۸۷۴- هڪ ساڌو چڱينات مندر ڏسڻ لاءِ پُريءَ ۾
 پهتو. کيس شڪا هوندي هئي ته ايشور الائي روپ
 سان آهي يا اروپ. چڱينات مندر ۾ ايشوري مورتي
 ڏسي، پنهنجي شڪا دور ڪرڻ لاءِ اُنکي ٺهاسڻ
 لڳو. پنهنجي لت کائي ساڄي پاسي ڦيرايائين ته ڏسان
 ته اُها مورتيءَ کي لڳي ٿي يا نه. پر هو نه ڪجهه
 ڏسي سگهيو ۽ نه لت سان ڪجهه محسوس ڪري
 سگهيو. انهيءَ ڪري نشچو ٿيس ته ايشور اروپ آهي.
 پر وري جڏهن لت کي ساڄي کان کاڌي ڏانهن واپس
 ٿي ورايائين ته وڃي مورتيءَ کي لڳي. انهيءَ ڪري
 ساڌو اُن فيصلو ٿي پهتو ته ايشور کي روپ نه آهي.
 اروپ نه آهي.

۸۷۵- گهند کي ڪجهه وقت وڃائڻ سان سمجهڻ ۾
 ايندو آهي ته اُن جي گهڻ گهڻا جا آواز هڪ ٻئي کان

روپ ۽ ارڙپ کان پري نه آهي. هر وڌيڪ ڇا آهي،
سو ڪيول پاڻ ئي ٿو ڄاڻي.

۸۷۲- ٺوڪي سڌ آهي تہ ٺوڪر جو ويڪي، روپ
ڪهڙي سرڪار جو آهي؟ جيئن پاڻي مان بدبوا
نڪرندا آهن، تيئن چيئن-چڊ آڪاس مان پڻ روپ
پيا نڪرن. ايشوري اولار انهن مان هڪ روپ آهي.
۸۷۳- ايشور جي درشن ڌاران اهي ڳالهون اٿڻ
ڪري ڪونه سگهيمون. ايشور سان چيڪي لٽو لڳائيندا
آهن، تن خاطر هو پاڻ کي اٽڪ رڳن ۽ روپن ۾
پوڳهت ڪندو آهي.

هڪ رنگڙي ڪي رنگ جو ٻنهي رنگ هوندو
هو. گراڊڪ کان پڇندو هو، ”ٽيهجي ڪڙن ڪي
ڪڙو رنگ هٿان؟“ هو جي ٻاڙهو رنگ چاهيندو هو
ٽ رنگڙي ڪڙي ڪي ٻنهي ٻيپ ۾ اڙي ڪڍي
اچي گراڊڪ ڪي چوندو هو ٽ هان وٽ ٻنهي ٻاڙهي
رنگ ۾ رنگيل ڪڙو ٻي گراڊڪ وري ٻيلي رنگ
ٽي دل ڪئي ٽ رنگڙي سندس ڪڙي ڪي. ٽ ماڻهي
ٻيپ ۾ وجهي، ٻاهر ڪڍو ٽ انڪي ٻيلو رنگ لڳي
وڻو. ساڳيءَ ريت ٻين ڪن ٽرون ڪن تارنگي، ڪن
واڻائي يا مائر ٽليو ٽ ماڻهي ٽي ٻيپ مان ڪين سندن
دل پسند رنگ لڳي مليو. هڪ گراڊڪ اهو سڀ
ڪجهه ڏسي، رنگڙي کان پڇيو، ”منهنجا مٿي آءُ
ڪيئن خاص رنگ جو شائق ڪين آهيان. جيڪو رنگ

سرشتي چر ۽ اچر، آلمڪ ۽ شريڪ انهن ٿيا آهن.

۸۶۸- گرو مهاراج چوندو هو، ”آءُ هرگا ڳالهه مڃيندو آهيان. سماڌي اوستا، جاگرت اوستا، سڀ اوستا، ششپتي اوستا، برهم، جيرو، سرشتي، اهي سڀ (ٻين ٻين اوستائون ۽ پرماتما جا روپ) آءُ مڃيندو آهيان. آءُ نراڪار برهم ۽ ان جي ساڪار روپ کي مڃيندو آهيان.“

۸۶۹- جي ڪيول ايشور ٿي ست آهي ته هن سرشتي ۾ ايتري انيڪتا ۽ پتا ڪيئن ٿي آهي؟ ان وچتر ڳالهه جو ورتن ڪندي گرو مهاراج چيو، ”اها ايشور جي ٿي ليلا آهي، ڪنهن راجا کي چار پٽ آهن. آهن سڀئي راجڪمار، پر جڏهن راند روند ڪن ٿا ته هڪڙو وزير ٿو ٿئي، ٻيو سپاهي وغيره. راجڪمار هوندي به هو راند ۾ سپاهي ٿو ٿئي.“

سگڻ ۽ نرگٹ برهم

۸۸۰- هڪ شخص گرو مهاراج کان پڇيو، ”گرو مهاراج، برهم جو ڪهڙو سروپ وڌيڪ سرشت آهي؟ روپ ڪين روپ؟“

گرو مهاراج اٽل ڏنس، ”نراڪار روپ وڌيڪ سرشت آهي. ان اوستا کي سگڻ ايشور دواران پهچيو آهي.“

۸۷۱- ايشور نراڪار آهي ۽ ساڪار به آهي. هو

نروڪلپ سماڏيءَ ۾ تراڪار ٺرڪا ٺرهم ۽ سرويڪلپ
 سماڏيءَ ۾ سڪا ٺرهم پراپڪ ڪيو هوندو آهي. جيستائين
 ٺر ۾ ”اهم“ آهي، تيستائين ايشور جو ويچار سڪا
 روپ کان سواءِ ڪري ڪونه سگهندين. ٺر اهاڙڪ ٺرهم
 ٺوڪي اندر ٺوڙي ٻاهر سڪا ايشور ڏسڻ ۾ ايندو. ايشور
 جا سڪا روپ شري، من ۽ ٻاهرئين سندسار کان گهٽ
 واستوڪ ڪن آهن ۽ پاڻ انهن کان بهت وڌيڪ
 واستوڪ آهن.

۸۶۵- اها انٽراڪ ۽ ٻاهرنگ جي ليلا آهي. ٺون
 موٽي پرمالما ڏانهن وڃين ۽ ٺهنجي ويڪتي اُن ۾ لڻ
 ٿي وڃي ٺه اُن کي سماڏي چيو آهي. اهو اُمر ٻڌ
 پراپڪ ڪري، جيئن ٺون واپس ٺهنجي ماڳ ٿي موٽندي
 ٺه ائڙ ٺيندءِ ٺه هيءَ سرشتي ۽ ٺهنجو اهم ساڳئي
 ٺي پرمالما مان اُنهن ٺيل آهن ۽ ايشور، جيئو ۽ ٻرڪري
 ساڳي ٺي وستو آهن.

۸۶۶- هيءَ ليلا ڪنهن جي آهي؟ پرمالما ٺه آهي
 ٺه ۽ جو ٺه اسٽي ۾ آهي ۽ ليلا ٺه ٺهن جي آهي.
 ليلا دواران ٺي ٺون ٺه (پرمالما) ڏانهن پهچندي
 وري اُن ٺه مان ٺي ليلا ڏانهن واپس ورندي. ٻڌ
 اها ليلا ٺوڪي اسٽ ٺه ٻر چيئن- مه آستان ٺي ٺه
 جو روپ پاسڻ ۾ ايندي.

۸۶۷- جيئن مهري جي ڪل، ٺر ۽ ڪورو هڪ ٺي
 ٻچ مان پيدا ٿيندا آهن ۽ جيئن هڪ ٺي ٺرهم مان ساري

برهم (نرگن پرمالما)

۳۱

جنهن ۾ سندس ڪنهن شڪتيون شريڪ، مانسڪ،
نيتڪ ۽ آتمڪ پرگهت آهن. منهنجي الوڪ مانا
ويدانت جي برهم کان نيازي ڪانهي. هو ۽ نرگن برهم
جو سگن روپ آهي.

ايشور ستر وياپڪ

۸۶۲- شد وياچار ۾ پرڪارن جا آهن. هڪ پرڪرئي
کان برهم ڏانهن نيتي هندو آهي ۽ ٻئي جي دواران
برهم پرڪرئي جي صورت ۾ ڏسڻ ۾ ايندو آهي.

۸۶۳- جن سماڌي ۾ برهم پراپت ڪيو آهي، سي
پنڃ چيئن-ميه اوستا جي هيٺئين طبقه ۾ لهي ايندا آهن.
منجهن ايترو ”اهم“ بچيل هوندو آهي جو سگن ايشور
۾ لين ٿي سگهن. سا ري ۾ پ ۾ ڏي جو مٿي ۾ مٿي
سر ”ني“ آهي. ني سر تي ساندھ آواز ڪٽڻ ڏاڍو
ڏکيو آهي. ان ڪري سگن ايشور جي پکيڙ جي
ضرورت آهي.

۸۶۴- جو سماڌي ۾ مان موٽي چيئن-ميه اوستا ۾
ايندو آهي، تنهن جو ”اهم پٿو“ ريڪا مان وڃي رهندو
آهي، جيئن ڪيول دويد درشتي (ايشور درشن) جو
آئند ماڻهندو رهي. ان دويد درشتي دواران هو ڏسي
سگهندو آهي ته جيئو ۽ جگت هڪ ئي برهم آهي، جو
پاڻ کي ٻن ٻن روپن ۾ پرگهت ڪري رهيو آهي. دويد
درشتي انهيءَ وڃائيءَ کي نصيب ٿيندي آهي، جنهن

هڪ جو ويچار ٿي کان سواءِ ڪري ڪونه سگهيو.

۵۸۔ جي جي آهي: ٻالڻا ۽ ٻولي آهي، اتي
شڪتي آهي. ٻائي ٻائي ٿي آهي، پوءِ ٺوڻي کڻي
ماڻو هجي يا ڙاڻيل. سڄي آند ٿي ڇيڻ شڪتي
آهي، ها سرشتيءَ کي رڃي ٿي، ٻالي ٿي ۽ ناس ٿي
ڪري. ڇيڻ ۽ ڪٻڻ ۾ ساڳيو ئي آهي، اوه کڻي
هو بنا ڪم وينو هجي يا پاٽ پوڄا ڪندو هجي يا
کوڙو جبرل وٽ وينو هجي. ڪٻڻ ۾ ساڳيو ئي آهي،
پر هيءُ سندس جنا عا اٻاڏيون آهن.

۵۹۔ ڇيڻ وقتي مونکي پوڄا ڪيل هوندي آهي،
وقت لڳ آڻياڙا هوندا آهن، ٿيڻ پهر ۾ ڪڏهن سڳا
آهي ۾ ڪڏهن نروڻا. نروڻ ۽ شڪتيءَ جي مڃل کي
سڳا پهر چئبو آهي. پوءِ کيس ايشور مڏبو آهي.

۶۰۔ هر ڪنهن کي سمجهڻ ٿيڻي ۾ مدد هجي
الوڪڪا ماما اٻڪ ۽ اٻڪڪي جي آهي ۽ اٻڪ ۽ اٻڪڪي
کان ٿوي ۾ آهي.

۶۱۔ منهنجي الوڪڪ ۽ ٻي جي هڪ پهر،
جيتوڻيڪا وڏو اٻڪ آهن. سندس شڪتي اٽڪ آهي،
هه آهي اٻڪ، پر جو ۽ جهڙو ۽ ٻيو رکيو اٽڪ،

۶۲۔ ڏيکارڻ اٻاڏي ۾ اٻڪ ۾ ڪنهن کي
اٻڪ ۾ ڪنهن کي ڪنهن کي ڪنهن کي

برش ۽ پرڪرڻي به ائين آهي .
 ۸۵۵- نشڪريه برهم ۽ ڪاريه روپ شڪتي واستو
 ۾ ساڳي وستو آهي . جو سبب چٽ آئندو آهي ، سوئي
 سرشتي ۽ جي سرويڪي ، سرو پڌريوان ، سرو آئندمي مانا
 آهي . ڏهرو ۽ سندس تيج ساڳي ڳالهه آهي ، ڇو نه
 تيج ڌاران هيرو يا هيري ڌاران تيج ڪلهنا ۾ ئي ڪونه
 آڻي سگهندين .

۸۵۶- نرگن ايشور ۽ سگن ايشور ساڳيا ئي آهن .
 هڪ کي مڃيندين ته ٻئي کي به مڃڻو پوندو . اڳتيءَ
 جو ويچار سندس پرنڌڙ شڪتي ۽ ڌاران ڪري ڪونه
 سگهيو آهي . نڪي اڳتيءَ جي پرنڌڙ شڪتيءَ جو
 ويچار اڳتيءَ ڌاران ڪري سگهيو آهي . سورج کي الڳ
 ڪري ان جي ڪرڻ جو ويچار ڪري ڪونه سگهيو
 آهي ۽ نه سورج جي ڪرڻ کي ڇڏي سورج جو ويچار
 ڪري سگهيو آهي . کير جي اڇاڻ جو کير ڌاران ويچار
 ڪري ڪونه سگهيو ۽ نڪي کير جو ان جي اڇاڻ کان
 سواءِ . ساڳيءَ ريت نرگن برهم جو ڳڻ واري برهم يعني
 سگن ايشور ۽ سگن ايشور جو نرگن برهم ڌاران ويچار
 ڪري ڪونه سگهيو .

۸۵۷- برهم ۽ شڪتي اڀيد آهي ۽ جيئن اڳتي ۽
 سندس پرنڌڙ شڪتي هڪ آهن . برهم ۽ شڪتي ساڳيا
 ئي آهن جيئن کير ۽ سندس اڇاڻ هڪ آهن . برهم ۽
 شڪتي هڪ آهن ۽ جيئن جواهر ۽ سندس تجلو آهن .

اِشت ديوٽا- ايشور، هايا ۽ شڪتي

۸۵۳- ڇڏهن ڀرمانا ٺهڪري سمجهو آهي يعني
 آلهي، پالا ۽ ٻولي جو ڪم ڪرڻ ڪندو آهي،
 لڏهن ان کي ٻوهر يا ٻرش سڏيندو آهيان ۽ ڇڏهن
 هو اهو سڀ ڪم ڪندو آهي، لڏهن کيس شڪتي،
 مايا يا ٻرڪري سڏيندو آهيان.

۸۵۴- سانگهه سڀ جو چوڻ آهي تہ سنسار، ٻرش ۽
 ٻرڪري مان آلهن ٺهڻ آهي. اهو ورن ڪندي، گرو
 مهاراج ڇڏو تہ سانگهه سڀ چوي ٿو ٻرش ٺهڪري آهي
 ۽ ٻرڪري سڀ ڪم ڪري رهي آهي. ٻرش انهن
 ڪرمن جو ڪيول ساڳي آهي. ٻرڪري وري ٻرش
 کان سواءِ ڪو ڪم ڪري ڪو ٿي سگهي. ڏاڍو
 هوندي تہ رواج وٽس گهر ۾ ڇا ٻيو وهندو واپرندي آهي؟
 گهر جو مالڪ هڪ هنڌ ويٺو هوندو آهي ۽ حٿ ٻيو
 چڪيندو آهي ۽ هدايتون ٻيو ڏيندو آهي ۽ گهر ٽي ٻي
 هندي رنگ جي ڪپڙي ۾ پئي هيڏانهن هوڏانهن
 ايندي ويندي آهي ۽ هوءَ -پئي بندوبستن ٿي نظر
 رکيندي آهي ۽ استر ۽ ٻارن جو آدرستڪار ڪندي
 آهي ۽ گهڙي ۽ گهڙي پئي پنهنجي پتي ۽ ڏانهن ويندي
 آهي ۽ کيس سمورو حال احوال ٻڌائي، اشارن ۽ چمن
 جي چرپر سان کانئس صلاح پڇندي آهي. سندس پتي
 وري ڪنڌ جي ڏوڙ سان ”نه يا ها“ ڪندو آهي.

۸۴۹- جيستائين برهم توکي سگڻ روپ پاسو ۾ ايندو، تيستائين مڪڻ ۽ ڇاڇ يعني الڳ ڏسڻ ۾ ايندو. سگڻ ايشور ۽ پرڪرڻي يعني ڏسڻ ۾ ايندو. هن درشتانت ۾ کير آهي برهم، جو سماڌيءَ ۾ پراپت ڪبو آهي، مڪڻ آهي نرگٹ سگڻ ايشور ۽ ڇاڇ آهي چرويهن تن مان ٺهيل پرڪرڻي.

۸۵۰- ادوئيٽ ويدانتيءَ کي ائين چوڻ نه جڳائي ته ڪيول منهنجو ويچار نه، صحيح ۽ سمجهه پريو آهي ۽ جيڪي سگڻ ايشور کي ڏانهن ٿا، سي غلط آهن. ايشور جا سگڻ روپ سرير يا پرڪرڻيءَ کان ڪنهن به صورت ۾ گهٽ نه، پر پاڻ وڌيڪ ست آهن.

۸۵۱- ادوئيٽ اکر اچار سان دوئيٽ نه ويچار ۾ آڻي چڪين. نراڪار جو ورنن ڪرڻ سان آڪار کي نه ڇت ۾ آندو. ڇو ته نراڪار کي جيستائين سماڌيءَ ۾ پراپت ڪونه ڪيو اٿئي، تيستائين اهو آڪار وارو پيو پاسو آهي. نراڪار جو تون واستوڪ ورنن ڪري ڪونه سگهندين، ڇو ته ورنن ڪرڻ سان ان ۾ تنهنجي ويڪتي گڏجي ويندي.

۸۵۲- جيستائين مون ۾ ”مانهڻو“ آهي، تيستائين تنهنجي اڳيان سگڻ ايشور نه آهي، جو پاڻ کي ٻن ن روپن دواران، ۽ جڳت جي و آئنائين ۾ پرنڪش ڪري هيو آهي.

آهي ۽ ٻيو ڪجهه به ڪين۔ تحقيق لڳڻ مان لھيل
پوري، سمنڊ سان ملي هڪ ئي وچڻ بعد پنهنجي
وارثا کان ٻڌائي سگهندي آهي۔ انکي برھر گيان
ڇٽو آهي۔

۸۴۷۔ سوال۔ اڀد آتما جدا جدا جيون ۾ پيد واري
جو ڏسڻ ۾ ايندي آهي ؟

جواب۔ نوڪ وادي (دليل ڪندڙ) ويڌانتي،
جيستائين ڪمڊل پنهنجي دليلن تي آڌار رکندو، تيستائين
آتما جي پيد اڀد جو ڪارڻ ٻڌائي ڪونه سگهندو،
وڳو ٻيو چوندو، ”مونکي ڄاڻ ڪانڙي.“ اُهو ئي
ان سوال جو ليک جواب ڏئي سگهندو، جيستائين تون
ٻيو چوندن، ”مونکي ڄاڻ آهي“ يا ”مونکي ڄاڻ
ڪانهي“۔ تيستائين چئو ته تون پاڻ کي الڳ ويڪڻي
ٿو ڀائين۔ ۽ اهي پيد نوکي واسحو ٿيا لڳندا۔ جڏهن
پاڻ سمورو مڃي ويندو، تڏهن ساڌيءَ ۾ گيان
برابڪ ڪمڊل تڏهن ئي وڳو ٻيو ۽ سڀ ۽ سڀ ۽ مٿا
جا سوال پورا ٿي ويندا۔

۸۴۸۔ جيستائين تون پاڻ کي هڪ ويڪڻي
سمجهيندين، تيستائين پنهنجو نراڪار آڪار سمجهڻ ۾
ايندو، پنهنجي اچي (نه ڦرندڙ) ٿيلا (ڦرندڙ) ڏسڻ ۾
ايندي، پنهنجي، نوڪ ۾ گڻ ڏسڻ ۾ ايندو، پنهنجو
اروڀ، روپ به ڏسڻ ۾ ايندو، پنهنجو ايڪ انيڪ
ڏسڻ ۾ ايندو۔

برهم (نرگٹ برمالما)

۸۴۲- برهم سڀني گھن کان پري ۽ مايا سان سڀيندڙ
رڪندڙ سڀني وستن کان پري.

برهم ۽ سگڙ روپ

۸۴۳- ايشور ٿي رڳو ست آهي. سندس روپ-
ءِيو ۽ جڳت آسٽ آهن.

۸۴۴- چوڻ آسان آهي ته سنسار مايا آهي ۽ پرست
اٿئي ته ان جو مطلب ڇا آهي؟ اهو ڪافور جلائڻ جيان
آهي، جنهن مان ڪجهه به کين بچندو آهي. ڪا
بارڻ وانگر به کين آهي، جنهن مان رڪ نه بچندي
آهي. ويچار ڪرڻ جو جڏهن انت ايندو ۽ سماڌي
پراپت ٿيندي، تڏهن 'مان'، 'تون' ۽ سرشتي ۽ جي
پڇاڻ ڪانه رهندي.

۸۴۵- گرو مهاراج پنهنجي هڪ شش کي اپديش
ڏيندي، پنهنجون ٻه آڱريون مٿي ڪيون. اهڙيءَ
ريت هن برهم ۽ مايا جو دنيت ڏيکاريو. پوءِ وري
آڱريون هيٺ ڪري کيس سمجهايائين ته جڏهن مايا
الوڀ ٿيندي آهي ته سرشتي ۽ جو نانءُ نشان به ڪونه
رهندو آهي. رڳو برهم ئي ست آهي.

۸۴۶- برهم، پورو ۽ نروڪار، سماڌيءَ ۾ ئي پراپت
ٿيندو آهي. پوءِ سرڙ شائتي ٿي ويندي آهي ۽ ست
۽ آسٽ، جيو ۽ جڳت، وديا ۽ اوديا بابت وادو واد
کي پنهنجو اچي ويندو آهي ۽ رڳو آتما ئي وڃي رهندي

وامف مان چٽي ڪونه سگهيو آهي.

۸۳۷- برهم جو سڀاءُ ڪهڙو آهي؟ برهم ٺرڪڻ،

نشٽل، اٽل، اڏول ۽ ميرؤ ٻهاڙ مثل اچل آهي.

۸۳۸- برهم، باپ ۽ پٽ کان ٺرليپ آهي. ڏيئي

جي لاءِ مثل آهي؛ جنهنجي روشنيءَ تي پاڻوس

ڙهي سگهجي اٿو؛ دستاويز تي ڪوڙي صحيح ڪري

سگهجي ٿي يا ٻئي ٻالهيون ڪري سگهجن ٿيون. برهم

وري نانگ مثل نه آهي. نانگ کي ڪهڙي پٽرواه

جي سندس ڏنگ ۾ رهر آهي؟ کيس ڪهڙو اڙپوڙو؟

جو نه اهو رهر سندس مڙم ڪونه آئيندو آهي. جن

ٿي ٿي ان رهر جو اٿر ايندو آهي. ساڳيءَ ريت دڪ،

باپ، اُشائتي ۽ ٻيا وڪار جي سنسار ۾ ڏسڻ ۾ اچن

ٿا، سي اسان کي ٿي چوي سگهن ٿا. برهم ٺرليپ آهي؛

انهن کان مٿي ۽ پري آهي. برهم لاءِ باپ ۽ پٽ آهي

ٿي ڪونه.

۸۳۹- برهم، گيان ۽ اڳيان، باپ ۽ پٽ، ڌرم ۽

اڌرم کان مٿي ۽ پري آهي.

۸۴۰- برهم، من ۽ واڻيءَ کان پري، ڌار ٿا ۽ ڌيان

کان پري، گيان ۽ ڪشمير کان پري، سد ۽ اُست جي

ويچار کان پري آهي.

۸۴۱- برهم هرا وانگر آهي، جا سڳند ۽ درڳند

کي پاڻ سان ڪٽندي آهي، پر پاڻ سڌاءُ ٺرليپ آهي.

پرڪرڻ سترهون

[برهم (نرگڻ پرماتما) برهم ۽ سگڻ روپ - سگڻ پرماتما جنهنڪي ايشور، مايا ۽ شڪتي سڏيو وڃي ٿو. ايشور سرووپاڪ برهم، روپ ۽ نروپ - ڪي ايشوري سروپ - برهم انتر پراجمان - پرماتما ۽ مدش جي نيتڪ جوابداري -]

برهم (نرگڻ پرماتما)

۸۳۵ - برهم جي وياڪيا ڪهڙي آهي؟ انجو اکرڻ ۾ ورڻن ڪري ڪونه سگهيو. ڪنهن کي چيو وڃي تہ فلاڻي سمند ڪونه ڏٺو آهي، کيس ٻڌاء تہ سمند ڇا ٿيندو آهي. تہ هو جيڪو چوي، ”سمند پاڻيءَ جي اٿاڻ ڇادر آهي، پاڻيءَ جي اٿار ڇڙ آهي، پاڻي ئي پاڻي آهي، ڇوگرڊ ڇوڌاري پاڻي آهي.“

۸۳۶ - ويد، تتر، پراڻ ۽ سنسار جا سڀئي پوئر شاستر وات مان اوڳاري ڪڍيل کاڌي جيئن ڄڻ جو ٿي ويا آهن، ڇو تہ اهي ڪن ماڻهن وات مان ڇڏي لکيا آهن ۽ ٻيا ماڻهو وري وات سان اُڇاري رهيا آهن. ڪيول هڪ ئي وستر جوئي تہ ٿي آهي. اها وستر برهم آهي. برهم ڇا آهي. اهو اڄ تائين ڪوئي

ڪندا آهن. سنڌيا جي مول ڳالهه آهي ڳاٽريءَ جو
جسب. ڳاٽري ويدن ۾ ڀرم اٿم منتر آهي. اور شبد
ان منتر جي شروعات آهي. 'اور' جو سڃو ڏيان
سمادي ۽ ايسور پراپتي ڏانهن لهندو آهي. ائين
ڪرم يا سنڌيا جي ڪريا ڪرم جي اٽل مراد ايسور
پراپتي آهي.

۸۳۳- جيستائين هردو سجدانند ۾ سماجي نه ويو
آهي، تيستائين منس کي ايسور جو ڏيان، چتن ۽
سندس جا ڪم ڪار ٻن، ٻئي ڳالههون ڪرڻ گهرجن.
جڏهن من ايسور ۾ سماجي وڃي، تڏهن ڪنهن به
ڪم ڪار ڪرڻ جي ضرورت ڪانهي.

۸۳۴- شروعات ۾ ڪرم ڪرڻ لاءِ گهڻي چيٽا
رهندي آهي، پر ايسور طرف جيتري وڌيڪ وڌ
وڌائي، اولهه ڪرم ڪرڻ ڏانهن لاڙو گهٽيو ويندو.
الف ۾ ڪرم جو ٻيون ٿيڻ ۽ سمادي اوستا ايندي.
سمادي پراپت ڪرڻ کان پوءِ شوبه گهڻو ڪري وڌيڪ
ولس قائم ڪرڻ رهندو آهي. نارد جهڙا رشي ۽ شري
جيتني جهڙا ايسور اولهه ان جو مثال آهن. ڪوه جي
کالي پوري ٿيڻ بعد ڪي ماڻهو ڪوڏيون ۽ لغاريون
ڦٽيون ڪري ڇڏيندا آهن، ڪي رڪي ڇڏيندا آهن نه
مٿان ڪڏهن ڪنهن پاڙيسريءَ کي ڪتب اچي وڃن.
اهڙا مهاڀر لڙڪن جون پڙائون ڏسي، ڏکي ٿيندا
آهن. هو آيسور ٿي نه آهن، جو وڳو پنهنجي لاءِ ڳيان
پراپتيءَ جو اولهه وڪن.

سنسار جي ڪلياڻ کانر جتن ڪرڻ جو کائڻو آهي. بهتر آهي تہ منهن ٺڪڪار ٿي، ٻين جي ڪلياڻ کانر ڪرم ڪندو رهي. ان ۾ ڪوبه جو ڪم ڪونهي. ان پرڪار جي ڪرم کي ٺڪڪار ڪرم چئبو آهي. اهڙا ڪرم ڪرڻ جو ڪم آهي، پر هر ڪو ڪونه ڪري سگهندو. ڏاڍو ڏکيو آهي!

۸۳۰- سڀني کي ڪرم ڪرڻو ئي آهي. ورنه ڪي نياڳ ڪري سگهندا. نچ ستو ڪڍ ڪن ٿورن ۾ آهي. منهن جيڪڏهن شڙڏا ۽ سنگ بنا ڪرم ڪندو تہ ستي ڪڍ مان رجي ڪڍ جو اثر صفا مٽجي ويندو ۽ نچ ستي ڪڍ پراپت ڪرڻ ڪري، هو ايشور کي پائيندو. ساڌارڻ پرن نچ ستي ڪڍ جي هيءَ مهما سهجي سگهندا.

۸۳۱- هر دو جڏهن ايشور لاءِ ائينت پريم سان پرجي ويندو آهي، تڏهن پنهنجو پاڻي ڪرم جو نياڳ ايندو آهي. جن کان ايشور ڪرم ڪرائي، تن کي ڪرڻ گهرجي. ايشور پراپتيءَ جي پد تي پهچڻ وٺل منهن کي سڀ ڪجهه نياڳ ڪري، چوڻ گهرجي، ”منهنجا من! اڄ تہ هردي اندر براجمان پرماتما جو گڏجي درشن ڪريون.“

۸۳۲- سنڌيا گائيتريءَ ۾ لک ٿي وڃي ٿي: گائيتري ’اوم‘ شبد ۾ لک ٿي وڃي ٿي ۽ ’اوم‘ وري سماڌيءَ ۾ لک ٿي وڃي ٿو. ساڳيءَ ريت سڀ ڪرم (سنڌيا وغيره) انت ۾ سماڌيءَ ۾ سماڻجي ٿا وڃن. مطلب تہ هيءَ آهي: دوج هندو سچ اڀرڻ ۽ لهڻ وقت سنڌيا

نه پرکري ان ڏانهن گهلي هلندي تنهنڪري سڀ
گرم جنهن پرڪار ٿيڻ گهرجن، تنهن پرڪار ڪندو
رهجي. سنگ بنا گرم ڪيو نه اهو ايشور ڏانهن نيسي
هلندو. بنا سنگ جي گرم ڪرڻ جي معنيٰ آهي ته
هن لوڪ يا پرلوڪ ۾ قل بابت ڪرڻ جي اڃا يا سزا
جي ڊپ ڌاران گرم ڪرڻ. اهڙيءَ ريت گرم ڪرڻ
ايشور وٽ پهچڻ لاءِ هڪ مارڻ آهي.

۸۲۷- بنا سنگ گرم ڪيول هڪ ساڌن آهي، پر
جيوت جو اديش نه ايشور پسڻ آهي. ساڌن کي اديش
سان منجهان نه گهرجي. مارڻ ئي پهرئين پير کڻڻ سان
اٿين سمجهڻ نه گهرجي نه منزل مقصد حاصل ٿي چڪو.
گرم کي منش جيون جو سمهورڻ اديش ڪري نه
پاڻ. ايشور کي ڀڳتيءَ لاءِ آرادنا ڪر. سمجهه نه خوش
نصيبان توکي ايشور جو درشن پراپت ٿو ٿئي ته پوءِ
چاچي لاءِ پراڻا ڪندين؟ اسپتال ۽ دواخان، ٽلائن ۽
ڪوهن، رستن ۽ ڌرمشالائڻ ڪاٺ پراڻا ڪندين ڇا؟
نه، اهي ڳالهيون تيستائين واستوڪ پيون لڳن، جيستائين
ايشور کي نه پسيو اٿئون. هڪواريءَ ايشور جو درشن
پاڻ بعد اهي پنهنجي ڪٺ پنگر روپ ۾ ڏسڻ ۾ اينديون.
پوءِ وڌيڪ پرڪاش، وڌيڪ گيان، وڌيڪ ايشوري
پرير ڪرڻ لاءِ پراڻا ٿاڻون ڪنداسون، جنهن پزير دواڙان
اسان کي اڻيو ٿيندو ته اسين ان پرماتما جي ستنان

هڪ ٽوليءَ کي اُڀديش ڏيندي چيو، ”توهين ائين
 آسار ۽ امنگ سان سنسار جو ڀلو ڪرڻ جون ڳالهيون
 ڪري رهيا آهيو. پر سنسار جهنگ جو توهين ڀلو ڪرڻ
 نٿا چاهيو، سا ڪا ننڍڙي وقت آهي ڇا؟ تنهن کان
 سواءِ ڪو ٻيو ڪري ٻڌايو ته مهين ۾ توهين آهيو ڪير
 جو سنسار جو ڀلو ٿا ڪريو؟ پهرين ڀڳتي ساڌڻ ڪري،
 ايشور جو دڙس ڪريو، ان بعد نوان ۾ آسار ۽
 شڪتي آهن ٿيندا. پوءِ بيشڪ ڀلو ڪرڻ جون ڳالهيون
 ڪجهه ئي ستائين نه.“

هڪ ڀڳت - گرو مهاراج، تنهن جي معنيٰ ته ايشور
 جو دڙس ڪرڻ تائين سڀ ڪرم ڇڏي ڏجن؟
 گرو مهاراج - نه، منهنجا ٻارا سائين! سڀ ڪرم
 جو ڇڏي ڏجن؟ ڏيان، ڀڄڻ يا ڪرڻ، ايشور جو
 پوئلڳ ’نام‘ ڄڻ، ٻيا ڀڳتي ساڌڻ ضرور ڪرڻ گهرجن.
 شش - منهنجو ڀڄڻ جو مطلب آهي ته سنسار سان
 سڀيڻ رکندڙ ڪرم ڇڏي ڏيڻ گهرجن ڇا؟

گرو مهاراج - سنسار ۾ رهڻ لاءِ جيڪي ڳالهيون
 ضرور ڪرڻيون آهن، سي ڀل ڪجن. ساڳئي وقت
 نيترون ۾ لڙڪ آڻي، ايشور کي ٻاڏائيندو ره ته هو
 ٽولي پنهنجي ڪرڻا ڪري ۽ لوڪي ڀل ڏئي ته تون
 پنهنجا ڪرڻو، هن لوڪ يا ٻرلوڪ ۾ ڦل پرائين ڪرڻ
 جي لڳا يا سزا جي ڊپ ڌاران ڪندو رهين.

۸۲۶ - ڪرم کان نه پري رهي ٿي ڪونه سگهيو، ڇو

ڪرم آهي يا پڳتيءَ سمان شيوا

۸۲۴- هڪ ڏينهن شري رام ڪرشن، شري گوراڻگ جي پنٿ جو ورنن ڪندي چيو، ”هن پنٿ جو اديش آهي ته منش کي ٿي ڳالهيون ڳرھڻ ڪرڻ لاءِ جتن ڪرڻ جڳائي. ”رام نام“ جوڻ ۾ آئند پراپت ڪرڻ، سڀني جيون لاءِ قرباني ڏيڻ، ۽ پڳتن جي شيوا، ايشور ۽ سندس ”نام“ ساڳي ڳالهه آهي. اهو ڄاڻي منش کي ”رام نام“ آئينت پريم ۽ امنگ سمان جهڙو جڳائي. ايشور جي پڳتن جو ستڪار ۽ پوڄا ڪرڻ گهرجي، ڇو ته ايشور ۽ سندس پڳتن، ڪرشن ۽ وشنوءَ ۾ ڪوبه تفاوت ڪونهي. منش کي ڄاڻ هئڻ گهرجي ته ساري سرشتي ايشور جو ڪٽنب آهي. تنهن ڪري سڀني جيون لاءِ ڏيا ڌارڻا جڳائي. ”جيون لاءِ ڏيا“ اکر ڪڍندي ٿي گرو مهاراج سماڌيءَ ۾ لين ٿي ويو. ڪجهه وقت کان پوءِ ٿورو سرت ۾ اچڻ بعد گرو مهاراج چيو، ”جيون لاءِ ڏيا! جيون لاءِ ڏيا! اڙي! تون جو ڪپڙي کان به ڪمتر آهين، سو تون پيو جيون لاءِ ڏيا ڌارڻا جي لاف هڻين! تون آهين ڪير جو ڪين ڏيا ٿو ڏيکارين؟ نه، نه، اها جيون لاءِ ڏيا نه آهي، پر سندن شيوا آهي، ڇو ته هو خود ايشور پاڻ آهن.“

ڪرم آهي هارنگ ۽ نه منزل

۸۲۵- گرو مهاراج انساهي پنڳتي بندارڪن جي

گرو وھاراج۔ ان ۾ ڪو به شڪ ڪونهي ۽ پڙگياڻي، جي
 بنا آسڪتي ڪرم ڪندو نه ڪرم کيس هاڻي ڪين
 وسائيندو. سڄيءَ دل سان اڀلاڪا رکندڙن نه ايشور
 ٺههجو سڃاڻي ٿيندو ۽ ڪرم جي ٻڌڻ کان ٿوري ٿوري
 آڇو ٿيندو ويندين.

۸۲۲۔ هڪ ڀيري شري رامڪرشن ڀارت ورش
 جي مها اڀڪاري ايشور چندروداساگر کي چيو
 ”ٺههجو سڃاڻ سائوڪ آهي ۽ پر ٺههجو سترگوڻ ٽوڪان
 رڳو شب ڪار به ٿو ڪرائي. دان، پن، ٻاجھ، ٻين تي
 ديا وغيره جي بنا آسڪتي ۽ جي ڪڇڻ نه شب ڪم
 آهن ۽ پر انهن سان گڏ ڀڪتي نه هوندي نه آهي ايشور
 طرف لڳي هليدا.“

۸۲۳۔ ايشور کي ڪيرل ڏيان ويل سيمرڻ ۽ باقي
 ٻيو سمورو وقت کيس وساري وهڻ واجب نه آهي.
 ڏلو ڪين اٿئي نه درگا پوڄا ۾ مڙوئي ۽ جي پو ۾ جوت
 سدائين پيئي ڇڪندي آهي؟ ڪهڙي نه خيزداري
 ورتي ويندي آهي، جيئن وسامي نه وڃي، جي وسامي
 ويئي نه گهر جي پائڻ تي ڪا ابتدا تارل ٿيندي آهي.
 ساڳيءَ ريت ٻههجي هڙدي روپي ڪم ٿي ايشور
 کي براجمان ڪرڻ بعد کيس سترڻ ڪرڻ جي جوت
 ڇڪندي رکڻ ڇڪائي. سنسار جي ڪمن ڪارڻن ۾ رڌل
 هوندي نه هر گهڙيءَ اندر ۾ جهاني پائي ڏسڻ ڇڪائي
 نه جوت ڇڪي رهي آهي يا نه؟

گيان ڀڳتي ۽ گرم

سمجھان ٿو، ”آءُ سوچيان ٿو، اهو ويچار به گرم آهي. گرم مارڻ، ايشور ڀڳتي يا ايشور پرير، آسڪتيءَ بنا گرم ڪرڻ ۾ سهايتا ڪندو آهي. ڪوبه ماڻهو هڪ طرف ايشور سان ۽ ٻئي طرف ڌن دولت، عيش عشرت، ننگ ناموس يا اختياريءَ سان نيھن رکي ڪونه سگهندو. جنهن هڪ واريءَ ڪنڊ جي شربت جو سواد چڪيو هوندو، سو ڳڙ جي شربت ڏانهن اڪ ڪڍي به ڪونه نهاريندو. ۸۱۹-

پيرن تي بهي ڪونه سگهندو. اهو واريءَ جي بنياد جيئن آهي. پهرين ڀڳتي ڌارن ڪرڻ پوءِ پيرن سڀ ڳالهين، اسڪول، اسپتالون وغيره جي ڪولڻ چاهيندين ته اهي به ڪولي سگهندين. پهرين ڀڳتي ۽ پوءِ گرم ڀڳتيءَ بنا گرم نپوس آهي، پنهنجن پيرن تي ئي بهي ڪونه سگهندو.

۸۲۰- گل جڳ ۾ نارد - ڀڳتي سرڻيشت آهي. نارد رشي پرير، شردا ۽ پاڻ اڀڻ ڪرڻ دواران ايشور ۾ لين ٿيڻ جو ساڌن ۽ اُپديش ڪيو آهي. گرم يوگ يعني شاستر وڌي ۽ پرما ٺاهڻ لاءِ لوڪن کي وقت آهي ڪٿي؟ ڏسين ڪين وينو ته دشمن لڳن (ڏهن پوئين مان ٺهيل دوا) اڄڪلهه بخار کي لاهي ڪونه ٿي سگهي ۽ ڪڏهن ئي مفيد علاج ٿي پيو آهي.

۸۲۱- هڪ شش - ڪم جي ڇڪ تي ايشور ۾ من لڳائڻ ۾ رڪاوٽ آهي. توهانجو ڪهڙو ويچار آهي؟

کيس چڏيو ويٺو آهي. جيڪي جيئڙ مٿي ڳاڙهه ۾ ٻڪت
 نه آهن، تن کي سنڌي فرضن کي منهن ڏيڻو پوندو
 آهي. کين ايشور اڳيان پاڻ اڀرڻ ڪري، ڪنهن ڏاڍاڻ
 جي لوڪن ڇاڪون ڄڻان ورتاءُ ڪرڻ چڱائي. اهو
 گرم ٻوڙ آهي. ان جو رهس اهو آهي ته ”رام رام“
 جهڙي، جيئرو ئي سگهي اوترو ايشور جو ڏهاڻ چئن
 ڪڇي ۽ ساڻي وقت پنهنجا ڪرڻو ايشور لهند ڪندو
 رهي.

۸۱۶- ايشور جي چرڻن ۾ جيڪا به پيٽا ڏري پڏن،
 تنهن کان هزار پيرا وڌيڪ لاپ ملند، گرم (پگهه)
 جي پڇاڙيءَ ۾ اڻڄلي پيٽا رکي آهي ۽ پنهنجي ڪارڊ
 جو ٿل شري ڪرڻ اڀرڻ ڪيو آهي.

۸۱۷- پڌر چڏهن پنهنجا پاپ به ڪرڻ کي اڀرڻ
 ڪرڻ تي هڻ، ڏهن پير کيس ساوڏان ڪري ڇڏيو،
 ”نه نه، ائين نه ڪريو. جيڪي به ڪرڻ کي
 اڀرندا، تنهن کان هزار پيرا وڌيڪ اوهان کي واپس
 موٽي ملندو.“

گرم هارنگ ۾ پڳتي رکڻ

۸۱۸- آسڪتيءَ وقت گرم خاص ڪري هن رڱ
 ۾ نهايت ئي ڪلن آهي. ان ڪري هن رڱ ۾ ايشور
 پراڻيءَ کان گرم يا ڪمان کان آڻيندا، پڳتي ۽ پير
 سرشت آهن. پر گرم کان ڪير به نٿا ڪونه لو
 سگهي. هرڪا مانسڪ ڪارروائي ڪرم آهي. ”۲۱“

پڇون ڇو؟ سروسڪتيوان ايشور پاڻيهي اسان جي رکيا
 ڪندو. ”ڀڳت چيو، ”نه ڀائي نه، هل نه پڇي هلون-
 بهنجي ڪوشش سان جي پاڻ بچائي سگهجي. نه پوءِ
 ايشور کي ڇو تڪليف ڏجي؟“

۴. ڪرم ڌارگ

ڪرم يوگ ڇا آهي؟

۸۱۴- ڪم رستي ايشور ۾ لڌ ٿيڻ کي ڪرم يوگ
 چئبو آهي. اُشتانگ يوگ يا راج يوگ جو آسڪتي رهنم
 ساڌن، ڪرم يوگ آهي. اهو ڌيان يا يوگ دواران آتم
 روشن ڏانهن نيتي هلندو آهي. گرهستين لاءِ جيڪي
 ڪرڻا آهن، تڏهوڪو آسڪتي-رهنم پالن ڪرم يوگ
 آهي. ويد وڌيڪ ڀرمائڻ پوڄا ڪرڻ، ”رام نام“ چن
 ۾ اُچارڻ ۽ ٻيا ٻوتار ڪار به آسڪتيءَ بنا ڪرڻ ”ڪرم
 يوگ“ آهي. ڪرم يوگ جي مراد نه ٻين يوگن جيان
 ايشور (سگڻ يا نرگڻ يا ٻئي) پراپت ڪرڻ آهي.

۸۱۵- ستي گڻ ۾ ڀڳت جيئو سڀاويڪ ڪرم ڪرڻ
 کان ٺيوارو رهندو. ڪيترو به ڪڍي چئن ڪوي نه به
 ڪرم ڪرڻ ڏانهن من ڪونه ورنديس. ايشور ڪرم
 ڪرڻ ٿي ڪونه ڏينديس. مثال طور گهر ۾ گريڙي
 استريءَ کي آهستي آهستي ڪم ڪار ڪرڻ کان آڇو
 ڪيو ويندو آهي. ٻار ڄمڻ بعد نه کيس ٻيو ڪو ڪم
 ڪونه ڏنو ويندو آهي، ڪيول ٻار جي پرورش ۾ ئي

۸۱۰۔ ٺارو ۽ ٻين منهن کيان پراپت ڪرڻ کان پوءِ
 ۽ سنسار جي ڀلي لاءِ ڀڳتي ڪرڻ شروع ڪئي.

۸۱۱۔ گرو مهاراج:- ڀڳتي چندرما آهي ۽ کيان
 سورج. ٻڌو اکر ۽ اکر دشا ۽ ڏکڻ دشا ۾ سمند آهن.
 اتي ايتري ڪا نه آهي، جو ڪن ڪن هنڌ پاڻي ڇمي
 برف جا ٻهار ٿي پوندا آهن.
 شش:- ڀڳتي مارگ ۾ ۽ ماڻهو انهن اڌ ٿي ڦاسي
 پوندا آهن ڇا؟

گرو مهاراج:- هائو، سچ ڀڄ هو ڦاسي پوندا
 آهن. پر اها ڪا وڏي ڳالهه ڪانهي. جنهن برف ۾ هو
 ڦاسي پوندا آهن، سا سڄو ڦاسو ڏيکاري ڇڏي ٿو
 پاڻيءَ ۾ لهڻو ٿيل روپ آهي. جي ٿون ٻڌي هلائيندين
 ته ٻاهر ٿي رڳو سڄو آهي ۽ سرشتي اسعد، نه کيان
 روپي سورج اُڀرڻ ڪري برف ڳري ويندي. پوءِ
 ڪبول سڄو ڦاسو ڏيکاري ڇڏي ٿو روپ پاڻي
 ٿي وڃي بچندو.

۸۱۲۔ کيان، پرش جيان ۽ ڀڳتي، ايتري ۽ جيان
 آهي. کيان، ايتري جي ٻاهر ٿي ڪمري ٿاڻن وڃي
 سگهندو آهي، پر ڀڳتي هنجي اندرون ڪمون ٿاڻن ۽
 وڃي سگهندي آهي.

۸۱۳۔ هڪ ڀيري کيائي ۽ ڀڳتي هڪ ٻن مان لڏڪهي
 هيا هئا. رستي تي چيتر نظر آين. کيائي ۽ چيتر، ”اسين

گيان ڀڳتي ۽ گرم

۱۱

۾ رتو رهندو آهي، پر ڀڳت جي هردي ۾ وهندي
ڀڳتيءَ روپي گنگا سديو ساڳي طرف کان وهندي
آهي. ان ۾ وڃڻ پئي لهندي ۽ چڙهندي آهي. ڀڳت
ٻيو ڪلندو، روئندو، نچندو، ڪڏندو ۽ ڳائيندو آهي.
هو ايشور جي ستمڪ گهارڻ ۽ آندڻ لاءِ واجه
وجهندو آهي. ان آندڻ روپي مھراڻ ۾ پاڻ کي اچي،
ڪڏهن تڙجندو، ڪڏهن ٽپيون هڻندو ۽ وري ٽرندو
آهي، جيئن برف جي چپ پاڻيءَ ۾ پئي نچندي آهي،
ڪڏهن هيٺ ڪڏهن مٿي ٿيندي آهي.

۱۰۹- پراڻن موجب ڀڳت ڀڳوان کان جدا آهي. منڃ
۽ ويڪتي آهي، ڀڳوان بي. هيءُ شرير جهاز مثل
آهي ۽ من، ٻڌي ۽ اهنڪار ان ۾ چڻ پاڻيءَ مثل آهن
۽ برهم سورج مثل. ان پاڻيءَ ۾ برهم جو اولڙو ٻيو
ٻوندو آهي. تنهنڪري ڀڳت ڀڳت ڀڳت ايشوري سرور
ڏسندا آهن ۽ پر ويدانت موجب برهم ئي ڪيول سڀ
آهي، ٻيو سڀ ڪجهه مايا آهي، سوچڻ جيئن است
آهي. برهم روپي مھراڻ ۾ ممتا روپي لڪڙي پيل
آهي. لڪڙي ڪٽي نه ٿي ٿي پاڻيءَ روپي چادر ڏسڻ
۾ ايندي، پر جي لڪڙي پاڻيءَ ئي پئي هوندي ته
پاڻي ان پاڻن ۾ ورهائيل ڏسڻ ۾ ايندو. سمادي اوستا
۾ برهم، گيان پرڪاش ڪندو آهي. پوءِ 'ممتا' منجي
ويندي آهي. ويدانت موجب جاڳرت اوستا ۾ ستيه
نه آهي.

حتن لي آڌار ڪندو آهي، پر جو ساڌڪ ڀڳتي مارڻ جو آسرو وٺندو آهي، سو سمجهندو آهي ته ايشور ئي سڀ ڪجهه هلائي چلائي رهيو آهي، تنهنڪري پورن نشيوروکي، سندس شرطا وٺندو آهي. گياڻي بالدر جي ڀڃڻي جيئن ۽ ڀڳندڻي جي ڀونگڙي جيان آهي. ۸۰۵- گياڻي چوندو آهي، ”سوهڻ“ (مان اهو يعني برهم آهيان)، مان اها زمين آهيان، پر ڀڳندڻي چوندو آهي، ”هي سڀ ڪجهه ايشور چوڻي چمتو ڪيو آهي.“

۸۰۶- ايشور ٺڏهن برابر ٿيندو آهي، جڏهن منس همڪ ورنن ڪيل ڪنهن پاڙي ۾ آيو رهندو آهي. (۱) هيءُ سڀ ڪجهه مان آهيان. (۲) هيءُ سڀ ڪجهه تون آهين. (۳) تون ڀريو ۽ مان داس آهيان.

۸۰۷- ڪو به شڙ جي ڇاڀا ۾ جنم وٺندو ته گياڻي ٿيندو. کيس اڃا ئي ڄاڻ رهندي ته ڪهڙو برهم ٿي سگهي آهي ۽ سندس جرنو آهي. پر جي وڻندو آهي ڇاڀا ۾ ڪو جنم وٺندو ته ان کان ڀڳتي ۽ شرڏا ڪڏهن نه منهن نه موڙهندا. واد وواد ۾ گهڻي وڃڻ ڪري پاڻ لاءِ ڀڳتي ۽ شرڏا کڻي پئجي هڻي نه وڃس ته نه پنهنجي وقت سارو پاڻ وڌيڪ ٻريل ٿي ويندا.

۸۰۸- گياڻيءَ جي هردي ۾ وڻندڙ ڪاڻ روپي ڪنگا جو پڪو ڪو ڪو طرف ٿي آهي، کيس ساري سرشتي سڀني داس ۾ اهندي آهي، هو سڌو پنهنجي آتما

الوڪڪ مانا جي شرط وٺڻا. پهرين انهن اُپائڻ سان
 الوڪڪ مانا جي شرط ۾ اچ. آءٌ پڪ ٿو ڏيان ته دل
 سان پراڻا ڪندين ته مانا ضرور سويڪار ڪندءُ.
 وڳو ڌيرج ڌارج، پوءِ جي سندس ٺرڱڻ سروب ۾ پراپت
 ڪرڻ چاهيندين ته وري کيس پراڻا ڪج. هرءُ
 سڙو شڪتِيوان آهي. جي تنهنجي پراڻا سويڪار ڪرڻ
 چاهيندي ته تون سماڏيءَ ۾ سندس ٺرڱڻ سروب ۾
 پراپت ڪندين. اهوئي برهم گيان آهي.

ڀڳت ۽ گيانءَ جي سپاڙ ۾ تفاوت

۸۵۴- ٻن پرڪارن جا ساڌڪ ٿيندا آهن. هڪڙن
 جو سپاءُ باندرو جي ٻچڙي جهڙو ۽ ٻين جو ٻليءَ جي
 پونگڙي جهڙو ٿيندو آهي. باندرو جو ٻچڙو پاڻ پنهنجي
 ماءُ کي چٽڙي پوندو آهي، پر ٻليءَ جو پونگڙو پاڻ
 پنهنجي ماءُ کي چٽڙي ڪونه سگهندو آهي، وڳو
 بيوسيءَ ۾ پيو ”ميائو، ميائو“ ڪندو آهي. جتي ٻلي
 کيس رکي ڇڏي، اُتي ئي پيو هوندو. باندرو جو ٻچڙو
 جي پنهنجي ماءُ کان ڇڏائجي وڃي ته ڏوهيت ڪري
 پوندو ۽ زخم رسندس، ڇو ته کيس پنهنجي ئي طاقت
 تي آڌار رکڻ پوندو آهي. ٻليءَ جي پونگڙي لاءِ
 خطرو ڪونه ٿيندو آهي، ڇو ته سندس ماءُ کيس پنهنجي
 واس ۾ کڻي، پٽي هيڏانهن هوڏانهن گهمائيندي گهمائيندي
 آهي. ساڳيءَ ريت ساڌڪ، جو گيان مارڱ جو آرو
 وٺندو آهي، سو مڪتي پراپت ڪرڻ لاءِ پنهنجي ئي

هڪي يا هڪي، نه به مالڪ ٻانهن کان چڪي کيس
کڏيءَ تي وهاري ٻڌو. جيڪي ٻڙش ايشور جي ڀڳتي
ڪرڻ بعد ساڻس هڪ ئي ويندا آهن، تن سان به مٿي
ورنن کيل نوڪر وانگر ڌڙ ٿيندو آهي. ايشور ڪرڻا
ڪري مٿن پنهنجي ٻڙم آندو جي مهر ٻيا جو ميگه
وسائي، کين پنهنجي سنگهاٽ تي وهاري ٻڌو آهي.

۸۰۲- ڀڳت اڪثر ڪري برهم گيان لاءِ ڪوڙ
ٻاڏائيندو آهي. هو ايشور (برهم جي سڳو روپ)،
منهنجي الرڪڪ مانا يا هنن جي ڪنهن به اننس
روپ، جهڙوڪ ايشور اولار شري ڪرشن ۽ چيتن داس،
جي ايشور جا پرلڪش سروب آهن، تن کي برابر
ڪرڻ سان ستميت ٿي ويندو آهي. هو چاهيندو آهي
نه منهنجو سمورو ئي 'اهم' پاڻ ساڙي ۽ نه ڏوٻي نه
وڃي. سندس آرزو هوندي آهي نه ايترو 'اهم'
پاڻ هجي جو ايشور درشن سڳو روپ ۾ ڪري سگهان.
هو پاڻ کڻي ٻڌڻ ٻڌڻ، ڪنڊ جو سواد وٺڻ چاهيندو آهي.
۸۰۳- منهنجي الرڪڪ مانا (برهم جو سڳو روپ)
چوندي آهي ته 'آءٌ ويدانت جي برهم آهيان.' هو
چاهي ته ڪنهن کي نه برهم گيان ڏئي سگهندي آهي
۽ منهنجن جون مٿاڻون دور ڪرڻ بعد کيس برهم گيان
ڏيڻ جي آهي. مانا چاهي ته تون ويچار دوازان
رابطو ڪري. ڀڳتيءَ جو مول ساڌڻ
پيشو.

برهم لاءِ اوتار اڻ لڌا ڪرڻ ۽

ڪري سگهندو. باقي ڀڳت ڪيول ساڪار ايشور،
 اڀڻڻ جو سڱ ٻرهم ٻرايت ڪرڻ سان ئي سنڌت
 ٿيندو آهي؛ نه به ٻرمانا کيس پنهنجي انٽ ٻرتاب
 جو اڌڪاري ڪري، کيس ڀڳتي ۽ گيان ٻئي بخشي
 سگهي ٿو ۽ هو سڱ ۽ زرڱ ايشور جو مشاهدو ٿو ماڻي-
 ڇو ته جي ڪير ڪلڪتي پهچڻ ۾ ڪامياب ٿئي ته ڇا
 هو ميدان، آڪٽرلاني بادگار، عجائب گھر ۽ ٻين
 دلچسپ آستانن ڏانهن رستو لهي نه سگهندو؟

۸۰۱- سوال- ڀڳت ٻرهم سان ملي هڪ ئي
 سگهندو آهي؟ جي ئي سگهندو آهي ته ڪهڙي
 ريت؟

جواب- منس لاءِ ايشور سان ملي هڪ ئي وڃڻ
 ممڪن آهي- هڪ ئي وڃڻ کان پوءِ ئي هو چڻي
 سگهندو آهي 'سوهم' (مان ٻرهم آهيان) جهڙي نوڪر
 کي ڪجهه وقت پڇاڻان گهر جو پاڻي ڪري ڳڻيو ويندو
 آهي- گهر جو مالڪ جي مٿس ڏاڍو پرسن ٿي وڃي ته
 ممڪن آهي ته ڪنهن ڏينهن کيس پنهنجيءَ گديءَ
 تي ويهاري، سيني کي ٻڌائي ته اڄ کان پوءِ هن ۽
 مون ۾ ڪوبه تفاوت ڪونهي- وقتي مالڪ ائين به
 چوي، ”هو ۽ مان هڪ آهيون. جيئن منهنجي آگيا
 مڃيندا آهيو، تيئن هنجي به مڃيندا ڪريو- ڪير به
 سندس آگيا جو الڳهن ڪندو ته سزاياب ڪيو ويندو.“
 نوڪر کڻي لڄ وڃان ايتري عزت سويڪار ڪرڻ کان

آهي، ”مايا ديري، مهر ميا جي پندار، جڏهن
 ئي ئسماڻ ٿئي، لڏهن منڇ جو بدن ئي نرڙي
 ڇڏي“. الڪڪ مايا جيسين رستي مان رنڊڪون
 ٻري ڪانه ڪندي، جيسين ڪٿه به پراڻس ڪري
 ڪونه سگهيو. ساڌڪ ايشور کي پراڻس ڪري ئي ڪونه
 سگهندو، جيسين مايا مٿس قياس ڪري، سندس
 رستي مان ٻري نه ٿي ويندي. ساڌڪ ئي جڏهن هو
 مهر ميا ڪندي، لڏهن هڪدم کيس ايشور روشن
 نصيب ايندو ۽ سڀني ڪشڻن ڪليشن کان آڇو ٿي
 ويندو. باقي ٻيءَ طرح ڪيترا به ساڌن ڪيا، اڌ خير
 ڪو لاپ ملندو. چوندا آهن ته ڄاڻ جي اڌ رتي، ڇانورن
 جي پنجاه رتين کي هضم ڪرڻ به مدد ڪندي آهي.
 پر جي هضم ڪندڙ عضروئي ٺهي پونديو ته ڄاڻ جون
 پنجاه رتيون به ڇانورن جي اڌ رتيءَ کي هضم ڪري
 ڪونه سگهنديون.

۱۰۰. گيان يوگي، برهم (نرگي ايشور) کي پراڻس
 ڪرڻ لاءِ ٻيو ترقيدو آهي ۽ پر هن ڪلاچڪ جي سمي به
 بهتر آهي ته گيان يوگي ايشور لاءِ برهم ڌاري، سندس
 آپاسا ڪري ۽ سندس شرط وٺي. ايشور پنهنجي پڪت
 جي رکيا ڪندو آهي ۽ جيڪڏهن پڪت برهم گيان لاءِ
 پياسي هوندو ته کيس اهو به ڪرڻا ڪري ٿيندو.
 ٽيءَ ريت گيان يوگي، گيان ۽ پڪتي ٻئي پراڻس

ڀڳتي ۽ گيان

ڀڳتي ۽ گيان جو پريظام ساڳيو

۷۹۱- نچ گيان ۽ نچ پريم ٻئي ساڳي ڳالهه آهن.
۷۹۲- گياني جنهن کي برهم چون، يوگي تنهن کي
آتما ۽ ڀڳت ان کي ڀڳوان ٿا چون. وستر هڪ ئي آهي،
رڳو نالن جو پيد آهي. جيڪو برهم سڏي آتما، سڏي
ڀڳوان. ساڳيو ئي برهم جڏهن پوڄا ڪرائيندو آهي،
تہ کيس پوڄاري ۽ جڏهن روئي تيار ڪندو آهي، تہ
وسترو سڏيو ويندو آهي.

۷۹۳- تڏو گيان ڪهڙو آهي؟ گياني چونڌو آهي،
”اي بزميشور، ساريءَ سرشتيءَ ۾ تون ئي ڪرنا
آهين، آءٌ تہ تنهنجي هٿن ۾ تڄ ۾ تڄ هٿيو آهيان.
ڪجهہ تہ منهنجو ڪينهي. سڀ ڪجهہ تنهنجو ئي آهي.
مان پاڻ، منهنجو ڪٽنب قبيلو، منهنجي دن دولت،
منهنجا گڻ ثواب. سڀ تنهنجا ئي آهن.“

۷۹۴- هڪ شش :- گرهستي ڪيئن سمجهي تہ مون
گيان پراپت ڪيو آهي يا نہ؟

گرو مهاراج :- جڏهن نام ٻڌڻ سان سندس اکين
مان لڙڪ لڙي اچن ۽ وار ڪڙا ٿي پيهن، تڏهن ئي
چڻي سگهيو تہ هن سچ پچ گيان پراپت ڪيو آهي.

۷۹۵- هڪ پراڻڪ ڪهاڻي ٻڌ، جنهن ۾ ڀڳتي ۽
گيان جو ميل ڏيکاريل آهي. هڪ ڀيري رامچندر

ورھ ۽ مها پاؤ

۷۸۹- ورھ يا ايسور کان وچوڙي جي پاؤ ڪري
 ايسر پڙا سهڻي ٻولندي آهي. چيو ويو آهي ته هڪ
 پيري روپ ۽ سنان (سري چيتيه جا مکيه مشن، جن
 ٻولداڻن ۾ ڪوٺائجي ۽ جو مشهور مندر اهرابو هو) ورھ
 ۾ وڻ جي هيٺان ويٺا هئا. ان وڻ جا پن ئي سڪندا
 ويا. ان مان پاڻ ان اوستا ۾ ئي ڏٺو ته سري پيو هوس!
 چڙي پري ئي ڪو نه ٿي سگهيس. هڪ ئي هنڌ پيو
 هوس. جڏهن ٿوري سري آيو ته برهمڻي (برهمڻ
 استري، جنهن سري رامڪرشن کي لائبرڪ سڏن
 سڃاڻبا) سنان ڪرائڻ لاءِ وڻي ويو. پر هوءِ منهنجي
 چڙيءَ کي هڪ به لائي نه ٿي سگهي. منهنجو سريو
 ٿلهي ڪڙي سان ڏڪيائين. ڪڙي ئي هڪ رکي،
 مون کي وڻي ٿي هلي. سريو ئي جا پيو ٿي لڳل هئا، تنهن
 به سڙڻ لڳي! سمجهڻ لڳس ته پليءَ جي ڪنڊي ۾
 ڪنهن پالو هيو آهي. رکي رکي ڏانهن ٿي ڪير، ته
 مران ٿو. پر اهڙيءَ اوستا کان پوءِ هميشه آڻيندڙ پاؤ
 ايندو آهي.

۷۹۰- مها پاؤ شريو ۽ من ۾ پيمڪري جي قرار تي آڻين
 ڪندو آهي. جڏهن هڪ هاڻي ننڍڙيءَ جهوپڙيءَ ۾
 ڪڙي، ان کي ڏونڌڙي رهيو آهي. اهڙيءَ اوستا
 کان پوءِ ايترو ئي آڻيندو آهي، جيتري اڳي پڙا
 سمجهي آهي.

دوش لڳي ويندو. اسانجو پريم اسان جو پرستار، جو
پيتامهري وستر اوڍيندو آهي ۽ مٿي تي مور مڪت
هڻندو اٿس، سو ڪٿي آهي!“ گوپين جي اها اڀنت
شرڏا ڪهڙي نه سندر آهي!

۷۸۸- گوپين جي شرڏا پريم ڀڳتيءَ واري آهي.
انکي اوڀار ڀڳتي يا نشا ڀڳتي به سڏيو ويندو
آهي. ۽ ٻه رنگي ڀڳتي (وڀار ڀڳتي) ڪهڙي
ٿيندي آهي؟ جهڪا ڀڳتي گيان سان گڏيل هجي.
مثال طور جڏهن اهو گيان اچي نه ڪرڻ سڀ ڪجهه
آهي، هو پرم برهم آهي، هو رام، شر، شڪتي آهي،
هو ايشوري، نرجا آهي وغيره. پر هي گيان پرم آندو
دايڪ پريم سان گڏ ڏسڻ ۾ ڪونه ايندو آهي. هنومان
هڪ پيري دوارڪا ڏانهن ويو. اتي چيائين ته مون
کي ڪيول سڀتا ۽ رام جو ئي درشن ڪرڻو آهي. ان
ڪري ڪرڻ ڀڳوان رکميءَ کي چيو ته سڀتا جو
روپ ڌارڻ ڪر، نه ته هنومان نه سرچندو. پاڻڊون
جڏهن مها راجسويه يگيه ڪيون، تڏهن يڌشتر سنگهاسٺ
تي براراجمان هو ۽ سڀني راجائن سندس اڳيان اچي
ڏنڊوت ڪيو. باقي ويڌشتر چيو ته نارائڻ کان سواءِ
ٻئي ڪنهن اڳيان ڏنڊوت نه ڪندس. ان ڪري ڪرڻ
ڀڳوان پاڻ خود يڌشتر اڳيان سر جهڪائي ڏنڊوت
ڪيو. ان بعد ويڌشتر پڻ يڌشتر اڳيان سر جهڪائي
ڏنڊوت ڪيو.

ڪو ڊيه ڌارڻ ڪندو آهي. مول ڳالهه ڪيول اها آهي ته سڀني کي ايشور جي انراڳ ۽ ائيمت پريم، لاءِ لڙڻ ڌارڻ جهڳاڻي. ائيمت پريم ئي هڪ ضروري وسيلو آهي.

۷۸۶- گرو مهاراج هڪ ڀيري گوپين جو ڪرشن پريم بابت ڳالهائيندي پنهنجي هڪ مش ڪي چيو، ”سندن پريم ڪهڙو نه ائيمت هو! تل وڻ کي ڏسڻ سان ئي پريم ۾ ڀاڳل ٿي ويهندون هيون. تل وڻ جو ڪارسرو رنگ کين شري ڪرشن جي بادگيري ڏياريندو هو. گورانگ (سري چيتمبه ديو) سان به ساڳي ئي حالت هوندي هئي. تن کي ڏسي ڀائيندو هو ته پرلدان آهي. شل ڪنهن ئي لرمالر به اهڙي پرم آئندڙا هڪ پريم جي مهر ميا ٿئي! ڪهڙي نه شرڏا! اها شرڏا منجهن نه رڳو ڪي ٿا رهن، پر اڻل کائي رهي هئي.“

۷۸۷- گوپين جو اڄل پريم عرصت ۾ وجهندڙ آهي. گوپيون جڏهن مٿا ۾ ڪرشن سان گڏجڻ ويون، تڏهن در تي پيل دريان کي ڏاڍيون آڙيون لڙاريون ڪرڻ کان پوءِ مس مس کين ڪرشن جي ڪمري ۾ پير پائڻ جي موڪل ملي. ڪرشن کي مٿي تي پڳڙي ڏسي، ڪنڊ هيٺ ڪري، هڪ ٻئي ۾ پڳ ڪرڻ لڳيون، ”هيءُ پڳڙيءَ سان ڪير آهي؟ اسين ساڻس ڪين ڳالهائيندڙون سين. ائين نه ٻاڻ ٿي وڻواس ڳالهه جو

خود ايشور آهي. هو ساريءَ سرشتيءَ جو چننامڻي (آرڙو پڄاڻيندڙ جواهر) آهي. هو ساڌارڻ پٽش نه آهي. ”شودا ورندي ڏنس، آءٌ تنهنجي چننامڻيءَ بابت ڪانه ٿي پڇان. آءٌ نه پڇان ٿي ته منهنجو گوبال ڪيئن آهي؟ چننامڻي نه، پر منهنجو گوبال.“!

۷۷۳- پريم يا برم آندڙ دايڪ پريم ڪي ٿورا پراپت ڪري سگهندا آهن. اهي منش اساندارڻ شڪتين وارا هوندا آهن ۽ ايشوري آديش مليل هوندو اٿن. ايشوري ريتويون ۽ ايشوري چمتڪار پراپت ڪرڻ ڪري، سندن هڪ ڌار ورڻ ٺهي پيو آهي. ايشوري اوتار ههڙو ڪيچيتيڊيو ۽ سندن برم اٽم ڀڳت، جي ايشور جا نش آهن، سي ان ورڻ سان سڀڻڙ ڪندا آهن.

۷۸۴- ڪي ٿورا آهن، جنڪي ننڍپڻ کان ئي اهم پير سپاءِ ۾ مليل ٿيندو آهي. پرهلاڊ جيٽان پال اوسٽا ٿي ايشور لاءِ پيا ٿڙ ٿيندا ۽ هنجون هاريندا آهن. هو نه سڏ پٽش جي ورڻ ۾ ڳڻيا وڃندا آهن يعني ڄاڻي ۾ ڪان پري پرون هوندا آهن.

گوپين جو پريم

۷۸۵- اها ڪا وڏي ڳالهه ڪانهي جي ڪير رادا ۽ ڪرشن ڪي ايشور جا اوتار ڪري مڃي ٿو يا نه ٿو. ايشور جي اوتارن ۾ ڪير هندن يا ڪرستانن بڻان مڃي، يا برهمو سماجين وانگر نه مڃي ته ايشور

سمجهندو آهي - ان پر جي اڀا ڪرڻ پڪوان لاء ڪو بهين
جي پر سان ڪٿي ويٺي آهي. ڪو بهين ڪوڙن ڪي
سڃاڻو هو ۽ کيس ڀڄڻو ڪوڙند ڪري سڏيند پون
همون ۽ نه سرشتي ۽ جو پرڏو.

۷۸۰- اهڙي اوستا به ٿيندي آهي، جڏهن ايشور
 کي پريم ڪجي، پر سمجهي نه سگهجي ته اهو پريم ڇو
 آهي. اهڙو پريم آهن ٿيڻ بعد ئي ڪا وڌيڪ
 اهلاڪا ڪانه ٿيندي آهي. جنهن تي اهڙيءَ ڀڪتيءَ
 جي ڪرپا ٿيندي آهي، سو چوندو آهي، ”اڀ ايشور،
 تون دولهه، تانءُ ٺاموس، مڪ سمهتي ڪانه گهرجيرو،
 ڪيول پنهنجي چورن ڪمل جي ڀڪتي پنهنجي.“
 ۷۸۱- پريم جون ٻه صفتون آهن. (۱) ٻاهرئين سلسلي
 کي وسارڻ (۲) پنهنجي سرپر کي وسارڻ.

۱۸۲- پور پکتيءَ ۾ ۱۰ پاڻ لڳندا آهن. ”ماٺڙ“
۽ ”مڻيجو“ (يعني آءُ ايشور پکي آهيان ۽ مڻيجو
ايشور سارو ٿي مڻيجو آهي). بشودا پائيندي هئي
۽ مون ڏاران جو ڪو مڻيجو ڪوپال جي پرگهر لهي
ڪانه ڪيندو. ۽ هي اونو له ۽ کان ۽ هوند ڪوپال
خو ٿي پوي. پوءِ مڻيجو ڪوپال کي سرشتي ۽ ۴۰
۽ ڪري ڏسڻ ڪر پائيندي هئي. ”مڻيجو“
۽ پکي ايشور پکي سڏيو آهي، ”ايشور مڻيجو“
۽ مڻيجو پکي آهي، جو مڻيجو ڪوپال آهي“
۽ پوءِ پوءِ پوءِ ”مڻيجو ڪرشن“

پستڪن ۾ لکيل آهي ته ماس اندر هڏا آهن، هڏن اندر گورو آهي وغيره. ۽ انهن سڀني جي اندر پريم آهي.

۷۷۶- پريم ڀڳت جي همت ۾ ڏاڳي مثل آهي. اهو ڏاڳو کيس سڃاڻندو يعني ايشور سان ٻڌي ڇڏيندو آهي. ڀڳت، ايشور کي پنهنجي قبضي ۾ قابو رکندو آهي. ايشور ڪنهن به ويل سندس سڏ تي هليو ايندو آهي.

۷۷۷- جنهن ڀڳتيءَ جي اوستا کي پاڻ (ايشور جي ڌيان ۾ لين ٿي وڃي) سڏيو ويو آهي، تنهن جو ڀندو اڻا پڪل انب مثل آهي. پريم يا پرا ڀڳتي پڪل ميوو مثل آهي.

۷۷۸- نرڪ جي عذابن جي ڏپ کان پاٽ پوڄا سينگڙاٽ لاءِ آهي. ڪي ماڻهو ڀانئيمدا آهن ته پاڻن کي ڄاڻا سان ڌرم جي پيروي ٿي چڪي. هو پلجي ٿا وڃن ته اها ڀڳتي اڌيائڪتا جو شروعاتي ۽ هيٺين ۾ هيٺيون درجو آهي. ان کان اتر ادبش، اڌيائڪتا جو اتم ڀند، ايشور کي پنهنجو پتا مانا ڄاڻي پريم ڪرڻ آهي.

۷۷۹- سوال- پرا ڀڳتي ڇا آهي؟ يا پريم آڻندو دايڪ ايشور پريم ڇا آهي؟

جواب- پريم آڻندو دايڪ پريم جي اوستا ۾ ڀڳت ايشور کي پياري ۾ پيارو ۽ ويجهي ۾ ويجهو متر ڪري

ٿيندو آهي. سندن پريم، اندر مان اٿن ٿيندو آهي. شري جيتني جهڙا ايشوري اوتار ۽ جيڪي ايشور کي اوڏي ۾ اوڏو آهن، سي برهم گيان اٿن ئي برابر ڪري سگهندا آهن، جيڪو هونءَ سماڏيءَ ۾ برابر ڪري سگهو آهي. ساڳئي وقت هر پنهنجي انهيءَ بدويءَ تان لهي هيٺ ۾ اچي سگهندا آهن ۽ پنهنجو 'اهم' قائم رکي، ايشور کي پتا ماڻا جيان پريم ڪندا آهن. هو 'ايتي نيتي' (برهم هيءَ نه، هو نه) چئي، هڪ ٻئي پٺيان ڏاڪا ڇڏيندا، چٽ ٿي پهچندا آهن. اتي پهچي چوندا آهن، 'ادم، ادم' (هو هيءَ آهي)، کين حلد ٿي ڏسڻ ۾ ايندو آهي ته ڏاڪو به چٽ جڳان ساڳين ئي وستن جهڙوڪ سرن، چٽي ۽ واريءَ مان لهنل آهي. ان ڪري هو هيٺ مٿي پيا لهندا ڇڙهندا آهن. ڪڏهن چٽ ٿي، ته ڪڏهن ڏاڪن ٿي وسار ڪندا آهن. چٽ، سماڏيءَ ۾ برابر ٿيل برهم چٽل آهي. ڏاڪو اڏي پٽ سسار آهي. جڏهن منس سماڏيءَ روپي چٽ ٿي پهچندو آهي، تڏهن اٿڙ ٿيندو اٿس ته سسار برهم جو پرڪاش آهي.

پريم يا پرا-پڳتي

۷۷۴- پريم يا پراپڳتي، ايشور کي برابر ڪرڻ

ڪارڻ اڳ ڪانه ايندي آهي.

۷۷۵- پريم پڳت جي هٿ ۾ ڏاڳي ملڻ آهي. ٻارسي

۷۷۲- هڪ پرڪار جي ڀڳتي ٿيندي آهي، جنهن کي وڻڌي ڀڳتي سڏيو ويو آهي (شاستر وڌي ۽ موجب ڀڳتي). ڪجهه ڀيرا 'رام نام' اُچارڻ، ڪن ڏينهن تي اُڀواس رکڻ، ڪن پوتر آستانن جي ياترا ڪرڻ، ڪن وستن سان پوڄا ڪرڻ، انهن ۽ ٻين اهڙين ڪريائن کي وڻڌي ڀڳتي سڏيو ويو آهي. ڳول وٺت اهي ڪريائون ڪرڻ سان منس راڳم ڀڳتي (ڀڳتيءَ جو مها اتم روپ) پراپت ڪندو آهي. پر پر ٿي هڪ وسڻو آهي، جا ضروري آهي. سنساري ويچارن کي صفا تياڳڻ گهرجي. من کي سورنهن ٿي آنا ايشور ۾ لڳائڻ گهرجي، تڏهن ئي ايشور کي پراپت ڪري سگهيو.

۷۷۳- ايشور پرير ٻن پرڪارن جو آهي. ٻهريون ڀڳتي، جا شاستر وڌي ۽ موجب آهي. ان موجب ڪنهن مقرر نموني پوڄا ڪرڻي آهي يا مقرر ڀيرا "رام نام" جهڙو آهي وغيره. ان کي وڻڌي ڀڳتي سڏيو ويو آهي يعني وڌي ۽ انوسار ڀڳتي. اها ڀڳتي نچ ڀڳتي يا سماڌي (برهم گيان) ڏانهن نينڙي سگهندي آهي. جيڙو آتما سر و آتما ۾ سمائجي ويندي آهي ۽ وري واپس ڪانه ايندي آهي. ساڌارڻ ڀڳتن جي اها دشا ٿيندي آهي، پر ايشوري اولادن ۽ جيڪي ايشور کي پنهنجا آهن، تن جي دشا نياري ٿيندي آهي. هنن جو ايشور ڪاٺ پرير، شاستر وڌي ۽ ٽي ٻڌل ڪونه

۷۷۰۔ اُتر شديءَ لاءِ ساڌنائڻ جا هيٺيان ڏاڪا آهن .
 ۱۔ ساڌ سنگھ ، ۲۔ ايشور سان واسطو رکندڙ وستن
 ۾ شرڌا ، ۳۔ پنهنجي اُشت ۾ هڪ۔ چٽي شرڌا ، ۴۔ پگتي
 يا ايشور لاءِ ائيس پرير ، ۵۔ پاڙ يا ايشور جي ڏيان ۾
 چپ چاپ وهڻ ، ۶۔ مها پاڙ . جڏهن پاڙ وڌندو آهي
 تڏهن ان کي مها پاڙ سڏيو آهي . ان ۾ پگتي متوالن
 وانگر ڪڏهن ڪندو آهي ، ڪڏهن رولندو آهي . سرور
 کي پورن ريت وس ۾ آڻڻ بعد ان جي ڪا به سڌ اڌ
 ڪانه رهندي اٿس . هيءُ پاڙ ساڌارڻ منش نه ، پر رڳو
 مها پرش يا ايشور جا اولاد پراپڪ ڪري سگهندا آهن .
 ۷۔ پرير يعني ايشور سان ائيس سنيهر . پرير ، مها پاڙ
 جو بڻائي آهي . پرير جا ٻه اُهاڃا آهن : (۱) سنسار ۽ (۲)
 پنهنجو پاڻ کي وسارڻ . ان ۾ پنهنجو شرير نه اچي وڃي .
 پرير ، پگتي کي ايشور جي سمڪ آڻيندو آهي ۽ هو
 جيون جو اُدش پراپڪ ڪندو آهي .

۷۷۱۔ جي ڪير چوي ته ”شاستر وڌي ۽ موجب
 هيءُ ڪرڻو ڪرڻا چڱائي ۽ آءُ ڪري رهيو آهيان“
 ته ان پاڙ کي وڻڌي پگتي سڏيو ويو آهي . پگتي
 جو اهو به پرڪار آهي ، جنهنڪري راڱهه پگتي سڏيو
 ويو آهي . اها پگتي ايشور سان ائيس پرير دواران
 ايندي آهي ، جيئن پرهاد پگتي کي آئي . راڱهه پگتي
 جڏهن ظاهر ايندي آهي ، تڏهن ڪرڻو (وڻڌ ڪرڻ)
 ڪرڻو ضرور ڪرڻو پوندو آهي .

ڪوچن ۽ پلنگن جا ٽڪسٽ ڪونه هوندا آهن ۽ ڇاپلوسي ڪري سنسار ۾ ترقي ڪرڻ ڪونه چاهيندو آهي.

راجسي گڻ واري پگت کي مستڪ تي ٽاڪ، گلي جي چوگرد ردر مالا (وقتي مالا ۾ ڪي سونا داڻا به هوندس) هوندي آهي. هر ٻاهرئين ڪرم کانڊ تي خاص ڌيان ڏيندو آهي. ٻوڇا ويل ريشمي ڪهڙو اويڻدو ۽ ديو يا ديوتا جي ٻوڇا ڌام ڌوم سان ڪندو آهي.

نمي گڻ واري پگت کي نڪر وشواس ٿيندو آهي. جيئن ڊاڪٽر زور زبردستيءَ سون ڦريندو آهي، تيئن هو ايشور سان به زور زبردستي هلائيندو آهي. چونڊو آهي، ”مون ”رام نام“ چيو آهي ته به ٻائي رهجي ويو آهيان! آءٌ ايشور جي ستن آهيان! آءٌ سندس مڪيت جو حقي اڌڪاري آهيان.“ هن جو جوش اهڙو نڪر هوندو آهي.

۷۶۹- سوال- پگتيءَ جو نڪر روپ ڪهڙو آهي؟

جواب- پينڪر آواز ۾ ”جه ڪالي“ اچارڻ ۾ مسٽ ٿي وڃڻ يا متوالي وانگر ٻانهون مٿي ڪري نچڻ ۽ ’هري بول‘ وڌي واکي اچارڻ. ڪل جڳهه جي سمي ۾ پگتيءَ جو نڪر روپ وڌيڪ ٿيڪ آهي. ان مان ڦل وڌيڪ نڪرڻو ملندو آهي. ايشور روپي قلعي کي جلهه ڪري وٺڻا گهرجي.

(۱) سوار ٿي. (۲) سمجس (پوي جو ڪلياڻ) ۽ (۳) ساڌارڻ (آپسوار ٿي). سورت پريم سرينٺ آهي. پرهئي کي ڪيرل پريم جي ڪلياڻ جو ٿي اونڙو رهندو آهي ۽ ڪوبه ڪشت يا ڪاٺس سڀڻ کان ڊڄندو ناهي. سمجس پريم پرهئي نه وڳو پيهجي پريم جو ڪلياڻ چاهيندو آهي، پر پيهجي ڪلياڻ جو به اونڙو رکندو آهي. ساڌارڻ پريم اڌم آهي. پرهئي وڳو پيهجي ڪلياڻ جي اون رکندو آهي، پر پريم جي ڏک سک ڏانهن ئي پرواه رهندو آهي.

۷۶۸- جيئن سنساري مدش پر ستو، رڳو ۽ ٺٺو ٿي، ڳڻ آهن، ٺيڻ پکتيءَ پر به ستو، رڳو ۽ ٺٺو ٿي ڳڻ آهن. هڪ پرڪار جي پکتيءَ پر ستي ڳڻ جو ٺٺو ٿي ٻئي پرڪار جي پکتيءَ پر رڳي ڳڻ جو ڏيکاءُ ۽ ٺيڻ پرڪار جي پکتيءَ پر ٺٺي ڳڻ جو وحشائي پل ٿيندو آهي. ستي ڳڻ وارو پکي ابڪانف پر واهي پکتي ڪندو آهي. هو راس جو بستري تي مڙدائيءَ جي اندر ڏيان پر رهندو آهي ۽ انڪري صبح جو ڏيڻ سان جاڳندو آهي. سندس متر سمجڻاڻي ڏيندا آهن ته راس جو ٽپري نند نه اچڻ ڪري، صبح جو ڏيڻ سان جاڳ ٿي. کيس شير جي ڪيرل اڃا چٽا هوندي آهي، جنهن کيس سادو سودو کاڌو جيڙوڪ چانور ۽ پاڇي ڏين. کيس ڪهڙي ٺٽي يا کاڌي پيتي جو ڪو اڏنمر ڇڏي. آهي. سندس مڪان پر ڪرسي مڙن،

ٿي چيس، ”هي رستو ناهي، هو وڃ.“ نيٺ هو
 ٻوڙيءَ ۾ پهتو ۽ دل جي اڀلاڪا پوري ڪيائين. ساڳيءَ
 ريت ڪير ڪٿي صحيح مارگ کان اڃا هجي، نه به
 جي اٿل ارادو هوندس نه ڪو نه ڪو اوس گڏيس،
 جو کيس مارگ بتائيندو. پهرين شايد ڀلاجي پوي. پر
 نيٺ صحيح رستي تي پير رکندو.

۷۶۴- ڀڳتيءَ دواران بھارت ويچار، تياڻ، سيني
 پراڻين لاءِ پريم، ساذن سنتن جي شيوا، مهاپرن جو
 سنگ، ايشور جي آستي ڳائڻ، ستيه ۽ ٻيا ڪڻ آهن
 ٿيندا آهن.

۷۶۵- ايشور اٿو جا به اڇاڻ ٿيندا آهن. ڪنهن
 کي ڀڳتيءَ ۾ پٺل ڏسين نه سمجهه نه کيس ايشور
 پراپت ڪرڻ ۾ ويڙم ڪانه لڳندي.

۷۶۶- سمندر اندر مقناطيسي ٻهاڙ، ڀرسان لنگهندڙ
 جهاز کي پار ڏانهن ڪشش ڪري، ان مان لوھ جا
 ڪلا سڀ ڇڪي، نختو نختي کان ڌار ڪري جهاز کي
 ٻوڙي ڇڏيندو آهي. ساڳيءَ ريت جڏهن منس جو
 هردو مقناطيسي روپي ايشور ڏانهن ڇڪبو آهي، تڏهن
 اهو ڪن ٻل ۾ سندس آپسوارت ۽ ويڪتي ڀاؤ ناس
 ڪري ڇڏيندو آهي ۽ سندس آتما کي ايشور جي
 اننت پريم روپي ساگر ۾ ٽپيون ڏياريندو آهي.

ڀڳتيءَ جون اوسائون ۽ روپ

۷۶۷- پريم ٽن پرڪارن جو آهي. (۱) سموت

ايشور کي چڙهي بولدو آهي ۽ ٻو سڀ ڪجهه تياڻي
چڙهندو آهي.

۷۶۲- گرو ههراج:- روشني ڏسڻ کان اڌو پتنگ
اولده ۾ وڃڻ چاهيندو؟

ڊاڪٽر (مرڪي):- ڪڏاچف ڪين وڃي. پاڻ
بتيءَ جي لاءِ ۾ ڏوڪي پڏينجا پڙان ڏيندو.

گرو ههراج:- ايشور جي سڄي ڀڳت جو اهو حال
ڪول:- ٿيندو آهي. ايشور ۾ ڀڳت، ڇڏڻ ڏانهن
سندس لاڙو هوندو آهي، سر ڪيس ساڙي پاڙي ڪول
چڙهندو آهي. ايشور ۾ ڀڳت جو اهو حال
آهي ڇوڪڙو ۾ نرمل، سٺل ۽ ٿارهندو. اهو ساڙهندو
نه آهي، پر هڙدي کي شاعريءَ ۽ آند سان ڀڳت
ڪندو آهي

۷۶۳- ڪن منهن کي صحيح مارڻ جي سڌ ڪانه
هوندي آهي، نه به ايشور جي ڀڳتيءَ ۾ رٿا رهندا
آهن ۽ ڪيس سڃاڻڻ جي ايمف اڀلاشا هوندي آهن.
اڃا ڀڳت، ڀڳتيءَ دواڙان تي ڪيس پڙايف ڪندا آهن.
هڪ ڀرم ڀڳت جڳن لاءِ مندر جو درشن ڪرڻ لاءِ
رواڻو لڌو. پر پوريءَ (جتي جڳن لاءِ مندر آهي) ڏانهن
رستي جي ڄاڻ نه هئڻ ڪري، شهر ۾ وڃي وڃي
بدران پاڻ پري پئي هڻندو ويو. واٽ تي جيڪو ئي
گڏيس، تنهن کان ئي رستي ٻايف ڀڄيائين. هر ڪڏهن

پيءُ کي وشيه پور ڏانهن دل ٿي ڪانه ورندي آهي.
۷۵۸- پڳتي ساڌن اوستائين ضروري آهن، جيستائين
”هري نام“ بدڻ سان آئندڙ ڀرپا لڙڪ وهڻ لڳن.“
”رام نام“ بدڻ سان جنهنجو هڙدو پڇي پوي ۽ آنسو
وهڻ لڳن، تنهن لاءِ پڳتي ساڌن ضروري نه آهن.

۷۵۹- هڪ ڪويءَ ايشور پڳتيءَ جي پيت چيتي
سان ڪئي آهي. جيئن چيتو پنهنجي دشمنن کي گهي
ويندو آهي، تيئن پڳتي به منهن جي مهاڙون جهڙوڪ
حرصن حواسن، وشيه واسنائن وغيره کي گهي ويندي
آهي. ايشور پڳتي پرون ريت ظاهر ٿيڻ سان ڪار،
ڪروڙ جهڙا بچڙا وڪار صفا ناس ٿي ويندا آهن.
پونڊاڻن جي گوپين، ڪرشن به اچل شرڏا دواران اهو
بد پراپت ڪيو هو.

۷۶۰- پڳتيءَ جي پيت سروي سان به ڪئي وئي
آهي. شرميتي راڌا هڪ ڀيري چيو، ”آءٌ نه هرهند
پنهنجو ڪرشن ٿي ڪرشن پئي پسان.“ ٻين گوپين
ورنڊي ڏٺس، ”تو نه پنهنجي نيطن به سنيهه روپي
سرمو پاڻو آهي، ان ڪري هرهند ڪرشن پئي پسين.“
۷۶۱- سوال- ايشور ڪالر پڳت سڀ ڪجهه ڇو
تياڳي ڇڏيندو آهي؟

جواب- اوندهه ويل روشني ڏسڻ سان جيئن اڏامي
ويندا آهن. ماکوڙي شربت به پنهنجا پراڻ ڏيندي،
پر شربت کي ڪانه ڇڏيندي. ساڳيءَ ريت پڳت به

لاڏ ڪوڏ ڪر، جيترو به دل چاهيئي اولرو کيس ڪاراءِ
 پهرائ، پر اهي ڳالهون ڪرڻا ويل ائين سمجهندي ڪر
 نه ٻرندا ان جي دٻي ۽ جو پوڄن ڪري رهي آهين.“
 ۷۵۶- گرو مهاراج ڏسو ته هڪ ڀڳت جو پنهنجي
 هڪ متر سان تمام گهڻو سنيهه آهي، ان ڪري پنهنجو
 من ايڪاگر ڪري نه ٿو سگهي. ان ئي کيس اپدش
 ڏنائين، ”جنهن متر سان پنهنجو ايترو سنيهه آهي،
 تنهنڪي ايترو جي مورت ڪري پانه ۽ ان پاڻ ۾ ئي
 ساڻس سنيهه رک.“ اها ڳالهه سمجهائيندي گرو مهاراج
 ويهندو چوڻ جا ويچار ظاهر ڪيا. چيائين، ”ويهندو چوڻ
 جو ويچار آهي ته پنهنجي پرستم کي جي چوڻدي لاءِ
 اڻت دٻو ڪري ڏسو ته من آسانيءَ سان ايترو طرف
 لاڏو رکندو.“

ڀڳتيءَ جو پريار

۷۵۷- هڪ ڀڳت- گرو مهاراج! اهو ضروري آهي
 ڇا ته اول اٽل ويچارن دوران پنهنجي اندر ۾ کي وس
 پر آڻجي؟

گرو مهاراج- ها، اهو به هڪ مارڪ آهي، ڀڳتي
 مارڪ پر اٽل سچو پنهنجو پاڻي هوي اهندو آهي ۽ اهندو
 به نهايت آسانيءَ سان آهي. ايترو لاءِ جيئن پرير
 وڌندو، تيئن وڌيڪ پوڄن جو وس چش گهٽ ٿيندو
 ويندو آهي. جيئن پٽ جي ديهانت واري ڏينهن، ماءُ

ڪنهنڪي بيت ڪانه ڏيندي آهي، پر اڳوڻو جڏهن
سندس ڦندي ۾ ڦاسي ويندو آهي، تڏهن سندس
شرميلا سپاءُ غائب ٿي ويندو آهي. پوءِ نه هوءَ بي ٽڙ ڪ
پنهجو گهر ڇڏي، کليو ڪلايو پنهنجي پريتم سان وٺندي
آهي گهمندي ڦرندي. پوءِ جي سندس پريتم منجهس
دلچسپي نه وٺي ۽ نٿاڻن جي ڪوشش ڪري نه هوءَ
کيس ڳڙ کان جهلي ڇڏي ڪندي آهي ته ”تو لاءِ
گهر ٽڙ ڇڏيم، هاڻ ٻڌاء ته منهنجي کاڌ خوراڪ لاءِ پريتم
ڪندين يا نه؟“

ڀڳتي ۽ سنساري پريم

۷۵۵- ”ج“ جي ماءُ جي دل ٿي ته هن ٻوڏ اوستا
۾ سنسار مان گوشه نشين ٿي، جيوت جا پڇاڙي ۽ جا
ڏينهن، برنڊان ۾ وڃي شائتيءَ ۾ گهاريان- شري
رام ڪرشن سان ڳالهه چوريائين- گرو مهاراج کي سندس
سپاڙ جي چڱيءَ پرچارا هئي- سو کيس اُٻر ڏنائين،
”تنهنجو پنهنجي پوٽيءَ ۾ ڏاڍو موهه آهي- جتي به
ويندينءَ، اُتي بالڪا جي يادگيري توکي پئي ستائيندي
۽ توکي شانت ڪندي- برنڊان ۾ وڃي رهين به ڪٿي،
ته به تنهنجو من تنهنجي گهر ۾ پيو وسندو، پر جي تون
هتي رهي، پنهنجيءَ پوٽيءَ کي ساکيات شري راڌڪا
سمجهي، ساڻس پريم رکيندينءَ، ته برنڊان جو سمورو
لاڀ توکي هتي ئي ملندو- پل ساڻس گهڻي ۾ گهڻو

ان ۾ حيرت کائڻا جي ڪهڙي ڳالهه آهي؟ ندين ڪري
 ايشور جو سچو پڪت سندس ڳڻ ڳاڻڻ ندران ساڻس گهرو
 سڀند ڳڻندو آهي ۽ کيس پنهنجو ڪري، ڌڻو ماري
 چڙهي پوندو آهي ۽ هن تي ناز وٺندو آهي ۽ آراڌنائون
 ڪري مٿس زور لڳائيندو آهي ته ”منهنجي ڀار ٿا
 سويڪار ڪر ۽ پنهنجو درشن ڪراء.“ جي ٽوهن هن
 جي چمتو ڪار ٿي ايترو ويهي ويچار ڪندا ته کس
 پنهنجو سمجهي ڪونه سگهندا، اڪي مٿس زور لڳائي
 پا کيس مجبور ڪري سگهندا. ترهان کي اهي پا
 ويچار ايندا ته هو ڪڏو نه وڌو آهي! هو ڪيترو نه
 اسان کان پري آهي! چترو ٿي سگهڻ، اوترو هنڪي
 پنهنجو سمجهو ته پوءِ کس پراڻپ ڪندا.

۷۵۴- اندر ۾ هڪڙو پاڻ ڌاري، ايشور کي پنهنجو
 ڪرايو ٿڌهن ٿي هو ترهانجي آراڌنائون سويڪار ڪرڻ
 لاءِ مجبور ٿيندو. مثال طور ٻن چئن جي پاڻ ۾ ٿوري
 ڪا ڏيک ويٺ هوندي آهي ته هڪ ٻئي سان حجاب
 سان ڳالهائيندا بولھائيندا آهن ۽ ٻر سڀند وڌڻ سان
 حجاب مٿا ڏيک ٿي ويندو آهي ۽ هو هڪ ٻئي سان
 گھائل مائل ٿي ويندا آهن. ساڳيءَ ريت ايشور سان نه
 اسان کي گهرو سڀند رکڻ چڱائي. ڪريل استري ڪنهن
 سان نالو شروع ڪرڻ ويل، اهڙي ڏيکاري ڏيندي
 آهي، چڻ ڏاڍي شرميلي آهي. هوءَ خرداريءَ سان
 هلڪ چاٽ ڪندي آهي ۽ پنهنجي پريم سڀند جي

سان هڪواريءَ اندر ۾ آندو جون لهرون اچن، نه پوءِ
 وشيه واسنائين کي جيتو لاءِ جتن ڪرڻ جي ضرورت
 نه ٿيندي. اهي ازخود وس ۾ اچي وينديون. ڇا گهڻي
 دڪ ۾ مبتلا ٿيل ماڻهو ڪڏهن ڪنهن سان جهڳڙو ڪري
 يا مجلس جو مزدور وٺي يا وشيه پوڳ، ماڻي سگهندو؟
 ساڳيءَ ريت ايشور پريم ۾ ٿولين پرش کي به وشيه پوڳن
 جو ويچار ٿي ڪونه ايندو.

۷۵۲- راءِ، شري ڪرشن جي جيئن ويجهو وڃي
 رهي هئي، تيئن هن جي پوتر شرير جي وڌيڪ ۽
 وڌيڪ سڳندو اچي- لڳس. ايشور جي ويجهو جيئن
 وڌيڪ وڃي، تيئن هن لاءِ پريم وڌيڪ وڌندو. ندي،
 سمند جي جيئن ويجهو ويندي آهي، تيئن ان ۾ وڏو
 جو لهڻ چڙهڻ وڌيڪ ٿيندو آهي.

۷۵۳- هڪ ڀيري گرو مهاراج، ڪيشب چندرسين
 کي چيو، ”اوهين ايشور جي چمتو ڪار وٺو ٿين جو
 ايترو وستار ڇو ڪندا آهيو؟ ٻيءَ جي ستم وٺڻ پٽ
 اهو ويچار ڪندو آهي ڇا ته منهنجي ٻيءَ کي هيتريون
 جڳهيون، هيترا گهوڙا، هيتريون گاڙيون، هيترا باغ باغيچا
 آهن؟ يا هو اهو ويچار ڪندو آهي ڇا ته ٻيءَ مون کي
 ڪيترو نه پيار ٿو ڪري؟ ٻيءَ پنهنجي ٻارن کي ڪارائي
 پهرائي ٿو ۽ سندن جيوت سرهي ٿو ڪري ته ان ۾
 ڪهڙي عجب جي ڳالهه آهي؟ اسين به سڀئي ايشور
 جا ٻالڪا آهيون. هو ضرور اسان جي سار سنڀال لهندو.

ڀڳتيءَ دوران من ۽ آتما ايشور ۾ لڙين ٿا ۽ گهرجن.
 پوءِ پاڻ (ڀڳتيءَ جو وڌيڪ اُتر روپ) ايسڊو آهي. پاڻ
 ۾ منس کي ڳالهائڻ ٿي ڪونه اُڪلندو آهي، هنجر دم
 بهي ويندو آهي. جهڙيءَ ريت شڪاري جڏهن نشان
 تي گولي چوڙهندو آهي، ته ڳالهائڻ بند ٿي ويندو
 اٿس ۽ دم بهي ويندو اٿس.

۷۴۹- اندر ۾ جي وڃڻ سان سنگ حيترو گهٽندو
 ويندو، اولڙي ايشور ڀڳتي وڌندي ويندي.

۷۵۰- سنساري لوڪوشه جوڳن لاءِ پيا ٿيندا آهن.
 رڳو پوتر آلمانن، جن تي سنسار روپي مڙ ڇڙهيل نه
 هوندي آهي، سي ئي ايشور پريم ۾ وٺا رهندا آهن.
 هو هڪ ئي اديش رکندا آهن، جيئن سندن من سمورو
 ئي ايشور ۾ لڳل رهي.

۷۵۱- نئونءَ جون اکيون جيستائين بند نه ڪيون
 آهن، تيستائين هڪ قدم به ڪونه چوندو آهي، ڇا
 وڃڻ کي وس ۾ آڻڻ ڌارڻ، ايشور پراپٽ ڪرڻ
 ممڪن آهي؟

ڄيان ڀڳت دوران ڀڳوان پراپٽ ڪري ڪونه سگهيو.
 ڳبائي چوندا آهن ته ”ايشور روشن جي اُهلشا ايتي
 نه پهرين پوتر ٿي ۽ پهرين پنهنجي وشه واسنائن کي
 وس ۾ آڻي. پهرين اُتر منجهس پوءِ ايشور ڄيان.“ پر
 ايشور وس وٺي هلڻ لاءِ ڀڳتي مارڻ به آهي. اندر ۾
 هڪ واريءَ ايشور پريم اُٿڻ ٿئي، ايشور جو نام جهڻ

ڪڇي، تڏهن ئي اهو پوتر مٽر اچارڻ جو اڌڪار ٿي سگهي ٿو. آلمر انيڙ ڌاران رڳو اهو مٽر ڇڻڻ مان ڪجهه ڪين ورتندو. جيتائين آلمر انيڙ نه ٿيو آهي، تيستائين ايشور کي پريو ۽ پاڻ کي هن جو نماڻو داس سمجهڻ جڳائي. ”برهمڇاريءَ پنهنجي ڀل محسوس ڪئي. اهو پريو ٻڌي ڪجهه ساڄهه آيس. مندر مان راهي ٿيڻ کان اڳ شري رامڪرشن جي ڪمري جي ديوار تي لکي ڇڏيائين، ”سواميءَ پريو ٿڌو. اڄ کان وٺي رامچندر برهمڇاري ايشور کي پريو ۽ پاڻ کي هنجو نماڻو شيوڪ ڄاڻي ٿو.“

ڀڳتي مارگ

ڀڳتي ۽ اُنجي اُنٽيءَ لاءِ ساڌن

۷۴۷- لسي شيشي تي رنگ ٺڪندو ئي ڪونه آهي. شيشي تي ڪي رسائبي شيون (Chemicals) لڳائڻ بعد، اُن تي تصويرون ڪڍي سگهبيون آهن. ساڳيءَ ريت منش جي هڙدي تي ڀڳتيءَ وٺي رسائبي شيون لڳل هونديون ته اُن تي ايشور جي مٿي تي چٽجي سگهندي.

۷۴۸- ايشور پريم ورلو ڏسڻ ۾ ايندو آهي. ڀڳتي تڏهن اُٿڻ ٿيندي، جڏهن ايشور لاءِ اهڙو اُٺي پريم هوندو، جهڙوڪ بتورٽ استريءَ کي پنهنجي پٽيءَ لاءِ هوندو آهي. نج ڀڳتي پراپت ڪرڻ ڏاڍي ڪڻ آهي.

پهرين نه شريڪ - رعت روپي "ڪنڊي" کي گبان
روپي آڪ سان ساڙي رک ڪرڻ گهرجي.

۷۴۴- گيان پراپت ڪرڻ لاءِ ڪي ٿورا لائق آهن.
کيتا به ڄاڻايل آهي، "هزارن به ڪو هڪڙو برهمڻ کي
ڄاڻڻ لڳو گهري ۽ هزارين، جي کيس ڄاڻڻ لاءِ ڇاهڪ
آهن، تن مان ڪو هڪڙو کيس سچ پچ ڄاڻي ٿو."
سسار يعني ڪامي ۽ ڪنجن سان جهٽو ٿورو موٽ
هوندو، ايترو وڌيڪ گيان پراپت ٿيندو.

۷۴۵- گبان پڙهي چونڊو آهي، "آءُ برهمڻ آهيان."
پر جيستائين منس آتما کي ڏهر ٿو سمجهي، تيستائين
"آءُ برهمڻ آهيان" چوڻ ان لاءِ هاجبڪار آهي. ائين
چوڻ آتماڪ اُتي ڪرڻ به واهر ڪانه ڪندو، پاڻ تباهي
آڻيندو. اهڙو ماڻهو پاڻ کي ۽ ٻين کي لڳي ٿو.

۷۴۶- هڪ ڏينهن هڪ برهمڻياري رامچندر دڪشيپور
مندري شري رامڪرشن وٽ ويو. برهمڻياريءَ پنهنجا
وار سبباسين وانگر وڏا ۽ ڳنڍيون ڳوڙها پکڙي ڇڏيا
هئا. شري رامڪرشن جي پراسان ويهي "شوهر
شوهر" (آءُ شو پڳوان آهيان) چونڊو رهيو. ٻيو
ڪجهه به ڪين ٿي چيائين. شري رامڪرشن ڪجهه ويل
ڏانهن نهاريندو رهيو، پوءِ چيائين "شوهر، رڳو
اُچارڻ به ڪهڙو سود؟ پنهنجي هرڏي روپي مندر به
ايشور جو پورن ريس ڏيان ڪرڻ بعد، جڏهن پنهنجو
کي وساري ڇڏجي ۽ شو پڳوان کي اندر به پراپت

آهي. ” ان ئي خفي ٿي چيو مانس، ” ڦٽڪار آهي
 تنهنجي ويدانت جي اهڙي وديا تي. اها سڄي وديا
 نه آهي، پر رڳو پاڪند آهي ۽ سنساري لوڪ ۽ موروڪ
 ان جو مڪر ڪندا آهن.

گيان يوگ جون ڪنديون

۷۴۳- ڪاڄڳ جي سمي ۾ لگيان يوگ ڏاڍو ڪنن
 آهي. پهرئين ته هن جڳ ۾ اسانجي جيون جو سمورو
 مدار اناج ئي آهي. پيو ته منس جي حياتي هاڻا اڏي
 وڌي ڪانه ٿي ٿئي. اهو عرصو گيان پراپت ڪرڻ لاءِ
 تمام ٿورو آهي. ٿيون ته هن جڳ ۾ انهيءَ وهڪري کان آڇو
 ٿيڻ اسينو آهي ته آتما ۽ ديه هڪ آهن. اهو وهڪرو اسان
 کي ڇڻ ته جهٽي پيو آهي. پر گيانيءَ کي ته اهوئي
 سڌانت سمجهڻو آهي ته ” آءُ ديه نه آهيان، آءُ وشو
 آتما، اپاديءَ ريت پرش سان هڪ آهيان. ” جنهن
 صورت ۾ آءُ ديه نه آهيان، تنهن صورت ۾ شرير جي
 اپادين جهڙوڪ بک، اڇ، جنم، مرڻ، روڳ وغيره جي
 ادين نه آهيان. انهن جسماني اپادين جي ادين رهي
 به جي ڪير پاڻ کي گياني سڏائي ته هو ان شخص
 جيئن آهي، جو هت ۾ ڪندي گهڙي وڃڻ ڪري
 سخت سور ارڳي رهيو هجي، پر نه به چوي، ” منهنجي
 هت ڪي ڪا به رهند ڪانه آئي آهي، ڪجهه به ڪونه
 ٿيو آهي. ” رڳو ائين چوڻ مان ڪجهه ڪونه ورتندو.

ڪرڻ وڌائڻي ساڌن جو آهر نبر آهي. پر جي ستيه جو پراءِ پوءِ ۽ پڌيءَ سان اندر ۾ هڻائڻ بعد ۾ ستيه جو لياڻ ڪرڻ لاءِ ڪو جتن نه ڪيو نه پوءِ اها وڌيا ڪهڙي ڪم جي؟ اها وڌيا نه سنساري لوڪن جي وڌيا جيان آهي، جا ستيه کي پراڻي ڪرڻ ۾ سهائتا نه ٿي ڪري. اٺل شرڏا ۽ لياڻ ضروري وستر آهن. ڪهل انهن سان ئي ستيه کي پراڻي ڪري سگهجي ٿو. باقي جي ڪير زبان سان پيو چوندو نه سنسار ستيه ۽ مٽيا آهي، برهر ئي ستيه آهي ۽ وشن جا رس، سواڌي وستر ۽ پيون اهڙيون ڳالهيون ڏسڻ سان انهن کي ستيه سمجهندو نه انهيءَ ماڻهوءَ وانگر اڙجي ويندو جو زبان سان چوي نه ڪندا آهن ئي ڪونه، پر ڪنڊي لڳڻ سان رڙيون واکا ڪرڻ لڳي وڃي.

هڪ لڱا هڪ ساڌو پڇوئيءَ ۾ آيو. اهو وڌائڻ ٿي پيو واد واد ڪندو هو. هڪ ڏينهن پڌر نه هڪ استريءَ سان سندس ٿروسجڻڻ هوه گهڙي کن کان پوءِ آءُ ان طرف ويس ۽ کيس اتي ويٺل ڏٺو. چيرمانس، ”وڌائڻ جو بيان نه نهايت ئي سندر حرفن ۾ ڪندو آهين؟ پر هي ٿو لاءِ ڇا پيا چون؟“ ورندي ڏنائين، ”ان ۾ ڇاهي؟ آءُ توکي ڏيکاريندس ته ان ۾ ڪو به هرج ڪونهي. جي سارو سنسار ستيه آهي نه منهنجو پڙجن رڳو. ستيه ڪيئن ٿي سگهندو؟ اهو به ستيه

جون ڪلون هڪ ٻئي بنياڻ لاهيندو وڃي، جيستائين
ڳپ ڏسڻ ۾ اچي. ونڊل ۾ ائين آهي، جيئن ڪلون هڪ
ٻئي مٿان رکندو وڃي.

۷۴۱- وڌيا ايڪتا ڏانهن ۽ اوديا ايڪتا ڏانهن
ننڍي آهي.

۷۴۲- هڪ نوجوان شش جو ويدانتي گرنٽ پڙهڻ ۾
نهایت تي محو هوندو هو، تنهن کي هڪ ڏينهن گرو
مهاراج چيو، ”ڪيئن جوان! ويدانت جو رهسيه پروڙڻ
۾ ڏاڍو محو ٿي ويو آهين؟ ڏاڍو سنو. برهم ستيه آهي،
سنسار اُستيه آهي. ڪيئن اها ئي هڪ سکيا ويدانت
جو نت آهي نه؟ ڪين ڪجهه وڌيڪ به آهي؟“ نوجوان
قبول ڪيو ته ان ۾ سڀ ڪجهه اچي ويو. گرو مهاراج
جي انهن اکرن هن لاءِ ويدانت جي سدائن تي نئون
پرڪاش وڌو. انهن اکرن کيس اچر ۾ وجهي ڇڏيو،
سمجهڻ لڳو ته انهن اکرن ۾ اٽل شرڌا رکڻ سان ويدانت
جي هر ڪا ڳالهه سمجهي سگهجي. گرو مهاراج وڌيڪ
اُپديش ڪندي چيس، ”ٻڌڻ، من ۽ ڌيان ٿي مکيه
ڏاڪا آهن. پهرين ڪن تي پراڻ پوڻ گهرجي ته برهم
ستيه آهي ۽ سنسار اُستيه آهي. تنهن کان پوءِ من ڪرڻ
گهرجي، ڇو ته جيڪي ڪن اندر گهڙي، تنهن جو نت
ٻڌي ۽ دواران هردي ۾ اُڪري وڃڻ گهرجي. ان بعد
آهي ڌيان جو ڏاڪو يعني اُستيه سنسار مان من کي
موڙي، برهم، جو ستيه آهي، تنهن ۾ ان کي ايڪاگر

تراجمان ٿو ڏسي، سو کيس ٻاهرئين سنسار ۾ به ڏسندو ۽
پر جو پنهنجي اندر ۾ ايشور کي نه ٿو ڀسي، سو پاڻ
کان ٻاهر به کيس لڳي نه سگهندو. جيڪو پنهنجي
خودي واري مند ۾ کيس ڀسي ٿو، سو کيس سنسار
واري مند ۾ ڀسي سگهندو.

۷۳۹۔ هڪ شخص کي اڌ رات جو جاڳ ٿي ۽ حئي
چڪڻ ٿي دل ٿيس. ٿاندو ڪٿڻ لاءِ پاڙيسريءَ جي گهر
ويو ۽ وڃي دڙ ڪڙڪائين. ان گهر جي هڪ ڀائيءَ
در کولي پڇيس ته ”ڇا گهرجيئي؟“ ورندي ڏٺائين
ته ”حئي چڪڻ ٿي دل ٿي اٿم ٿورو ٿاندو ڏيئي
سگهندن.“ پاڙيسريءَ اتر ڏٺس ته ”اڙي، تون
وڏن ڪپڙي آهي؟ ههه ۾ اسرائيل بٽي آهي ته به
هيسٽائين اچي پاڻ کي به ٽڪيٽ ڏئي آهي ۽ اسانجي
نه ٿئي آهي.“ مش کي جيئن وسوءَ جي اٻلاڪا
آهي، سا اڳ ۾ ئي سندس اندر ۾ آهي ته به ان هي
تلاش ۾ هيڏانهن هوڏانهن پيو پٽڪندو ٿي.

۷۴۰۔ ٻڌي هن پرڪارن جي ٿيندي آهي. انور ۽
ولور. انور ورتيءَ مان مش آهيءَ کي ڏسي انجي
آلهادڪ جو ويچار ڪندو آهي يعني ڪار به مان مول
ڪارڻ جو ويچار ڪندو آهي. پوءِ ولور ورتي شروع
ٿيندي آهي. ايشور پراي ڪرڻ بعد مش کي آهي
هي هر هڪ انش ۽ وسوءَ ۾ ايشور جو روپ ڏسڻ ۾
ندو آهي. انور ائين آهي جيئن ڪپڙي جي ٿڙ

وستن کي پر ٽڪش ڪندو آهي ۽ پر اوتار جو گيان آڻيندو
 شڪنيوان هوندو آهي ۽ انجي اڀا سورج سان ئي سگهندي
 آهي. اوتار ايشوري گيان روپي سورج آهي، جنهنجو
 پر ڪاش صدين جي گڏ ٿيل اوديا کي الڳ ڪري
 ڇڏيندو آهي.

گيان يونگه جي وڌي

۷۳۶- جيئو جيڪڏهن پنهنجو پاڻ کي سڃاڻي ته ٻين
 انسانن ۽ ايشور کي به سڃاڻي سگهندو. منهنجو اهم
 (مان- مان) ڇا آهي؟ ڇا، منهنجو هٿ آهي يا پير،
 ماس آهي يا دٻ؟ ڳوڙهو ويچار ڪبو ته معلوم ٿيندو
 ته ”مان“ آهي ئي ڪانه. بصر کي چلبو ته ڏسڻ ۾
 ايندو ته ڪلون ئي ڪلون آهن ۽ ان ۾ ڳورو يا ڳپ ٿئي
 ئي ڪونه. تنهن ڪري اهم کي ڇنڊ ڇاڻ ڪبو ته معلوم
 ٿيندو ته ”مان“ واسٽو ۾ ڪجهه ڪانهي. اهم جي
 اهڙي ريت ڇنڊ ڇاڻ مان تسلي ملندي ته انت ۾ رڳو
 هڪ ئي ايشور آهي. اهم پاڻ هٿ بعد ايشور جو درشن
 ٿيندو آهي.

۷۳۷- جيستائين ايشور کي پاڻ کان ٻاهر ۽ پري
 سمجهنداسين، تيستائين اڳيان رهندو. ايشور کي اندر
 ۾ پراپت ڪرڻ سڄو گيان آهي.

۷۳۸- ڳرو مهاراج پنهنجي هردي ڏانهن اشارو
 ڪندي چوندو هو ته ”جو پنهنجي هردي ۾ ايشور

ڪندو ويندو آهي، جوسين ان منزل تي پهچي، جتي
ستب ۽ استي وچر وڇار بدڻي ويندو آهي ۽ ساديءَ
پر رهرم پراپت ڪندو آهي.

۷۳۳- هڪڙو چور انڌاري ڪمري ۾ گهڙيو. مال
ملڪيت جي تلاش ۾ هٿوراڙيون هڻڻ لڳو. مڙ تي
وڃي هٿ پيس. چيائين ته ”هيءَ نه“ ۽ اڳتي وڌيو.
وري ڪوسيءَ کي وڃي هٿ لڳس. چيائين ته ”هيءَ
نه.“ ائين هڪ هڪ وستر ڇڏيندو، اڳرو هليو. آخر
سندس هٿ خزاني سان پُريل صندوق تي وڃي پيا.
خوشيءَ ۾ پرڇي چيائين ته ”نيٺ هٿ آيو.“ ۽ سندس
تلاش ختم ٿي. رهرم لاءِ تلاش به اهڙيءَ ريت
ٿيندي آهي.

۷۳۴- ٻڌيءَ دواران پراپت ڪيل گيان، ذهان دواران
پراپت ڪيل گيان کان نيارو آهي. ۽ ايشور درشن بعد
جيڪو گيان پرڪاش ڪندو آهي، سو وري ان کان
نه نيارو آهي.

۷۳۵- گيان پن پن پرڪارن جو آهي. هڪڙو گيان
آهي سسار جي ساڌارڻا منهن جو. اهو گيان ڪافي
شڪتيدان ڪونه ٿيندو آهي. ان جي اڀا ڏيئي جي
لاٽ سان ئي سگهندي آهي، جا لاٽ رڳو ڪمري
جي اندر روشني ڪندي آهي. پکيت جو گيان وڌيڪ
شڪتيدان آهي. انجي اڀا چندرما جي پرڪاش سان
ٿي سگهندي آهي، جو پرڪاش ڪمري اندر ۽ ٻاهر

پو ڪرڻ سورھون

گيان پڳتي ۽ ڪرم

[گيان مارگ - گيان يوگ ڇا آهي ؟ گيان يوگ جي وڌي - گيان يوگ جون ڪنڀايون ۲۰ - پڳتي مارگ - پڳتي ۽ پڳتي پاونا جي آنتيءَ لاءِ اڀاءُ . پڳتي ۽ سنساري پرير - پڳتيءَ جو پراڻو - پڳتيءَ جون اوسائون ۽ روپ - پرير يا پراپڳتي - گوپين جو پرير - وير ۽ مهاپاڻو ۳ - پڳتي ۽ گيان - پڳتي ۽ گيان جي ساڳي منزل - پڳتي ڪيئن گيان ڏانهن نيتي هلندي آهي - گياني ۽ پڳت جي سياڻو ۴ - ڪرم مارگ - ڪرم ڇا آهي ؟ پڳتي ڪرم يوگ جي رکڀال - ڪرم آهي پڳتيءَ سمان شيوا - ڪرم آهي مارگ ۽ نه منزل - ڪرم ۽ اڪرم]

گيان مارگ

گيان يوگ ڇا آهي ؟

۷۳۲ - گيان يوگ آهي گيان دواران برهم سان لڳ ٿيڻ . گيانيءَ جو ادبش آهي برهم پراپت ڪرڻ - هو چوندو آهي ” نيتي نيتي “ (هي به نه - هي به نه) ۽ اهڙيءَ ريت هڪ ٻئي پٺيان استيه شين کي لڳا

ايندو آهي، جنهنڪي سورج چندرما جو گڏيل برڪاش
چئي سگهيو آهي. شري چيتمه ديوجوڙن بي مثل اولارن
جي ان برڪاش مان ابا [پست] ڪري سگهجي ٿي.
چو نه اهڙن اولارن پر ڪيان ۽ ڀڳتي پئي هوندا آهن. اهو
چڻ ائين آهي، جيئن آڪاش پر سورج ۽ چندرما ساڳي
وقت ئي ڏسڻ ۾ اچن. ساڳئي جيو پر ڪيان ۽ ڀڳتي ٻڌي
جو هجڻ، مٿي ورنن ڪيل نظاري جيئن بي مثل آهي.
۷۳۰- جي پوتر آلمانون برهم لاءِ ٺڙينديون آهن،

نن لاءِ هو مالڪ ديهه ڌارن ڪندو آهي.

۷۳۱- جي جيو اولار سان گڏ مالڪ ديهه ولندا
آهن، سي يا نه ٿي مکڻ ٿيل هوندا آهن يا انتر
جنم ولندا آهن.

تہ انہر ٻيشمار قسمن جا رنگ ٻرنگي گل آهن۔ اوتار بہ ائين آهن۔ ٻئي قسم جي بہ ڦولداني ٿيندي آهي۔ اُنکي تيلي ڏي تہ ٿورو ٻرندي ۽ يڪدم وسامي ويندي۔ ساڳي ريت ساڌارڻ منڇ بہ گهور ٽپسائن ۽ پگتي ۽ کانپوءِ سڌائي ۽ ٻر ويندا آهن ۽ وري ڪو نہ مونددا آهن۔

۷۲۷۔ سوال۔ ايشور، منڇ روپ اوتار ڇو ڌارن ڪندو آهي؟

جواب۔ منڇ کي ايشوري پورنتا پرنڪش ڪري ڏيکارڻ لاءِ۔ اوتار جي دواران منڇ ايشور سان ڳالهائي ٻولھائي سگھندو آهي ۽ سندس ليلا ڏسندو آهي۔ اوتار روپ ۾ ايشور ڄڻ تہ پنھنجي ائبنت مڌرتا جو پورن رس وٺندو آهي۔ سنتن مھاتمانن ۾ ايشور ڪڇ ائش ۾ پاڻکي پرنڪش ڪندو آهي، جيئن گل ۾ ماڪي ٿيندي آهي۔ گل کي چوسبو تہ ٿوري ماڪي وات ۾ ايندي۔ اوتارن ۾ سموري ئي ”ماڪي“ يعني سِرَ مڌرتا ۽ سِرَ آندو آهي۔

۷۲۸۔ اوتار لاءِ ڪا بہ ڳالھ ڪئن ڪانهي۔ جيون جا مھا ڪئن ۽ پيچيدا مسئلا ڪن ۾ حل ڪري ڇڏيندو آهي ۽ سندس سمجھاڻيون اهڙيون تہ سليس هونديون آهن، جو ٻار بہ سمجھي ويندو آهي۔ هو گيان روپي سورج آهي، جنھنجو پرڪاش صدين جي گڏ ٿيل اوديا کي الڀ ڪري ڇڏيندو آهي۔

۷۲۹۔ ڪڏھن ڪڏھن بي مثل پرڪاش ڏسڻ ۾

رنج روپ آهي. هڪ لڳا جڳهه ڏسڻ لاء چئن ماڻهن
ڏاڪڻ رکي، اندر وڃڻ جو ارادو ڪيو. پهر يون ماڻهو
جيئن ئي ديوار جي چوٽيءَ تي پهتو ته کلي ه، ه، ه
ڪري اندر ٺهڻ ڏٺائين. ٻئي ماڻهو چوٽيءَ تي پهچڻ
سان وڏو ٺهڪ ڏئي، پهرئين جيان اندر ٺهڻ ڏنو. ٽئين
به ائين ڪيو. جڏهن چوٽيون ماڻهو چوٽيءَ تي پهتو ته
ڏٺائين ته اندر سندر شاهي باغچو آهي، جنهن ۾ لڏلڏ
ميون جا سهڻا جهنگتا آهن. دل سرڪيس ته ٺهڻ ڏيئي،
سندر نظارن جو مڙج مڙو ولان، پر پاڻ روڪي، ڏاڪڻ
ٿان لهي هيٺ آيو ۽ ٻاهر بيٺلن کي باغچي جي سونهن
سڀيا جو ورتن ڪري ٻڌايائين. پهرم به ديوارين اندر
باغچي مثل آهي. جيڪو به سندس سمڪ لپڻو
آهي، سو پاڻ وساري، منجهس سمانجڻ لاءِ ڏانهن
ڏوڪي ويندو آهي. سنڌ ساڙو ۽ سڌيوش ائين
ڪندا آهن، پر اولار پهرم جي سمڪ لپڻ کان پوءِ
پهرم درشن جو آئندو ٻين سان وڻندڙ ورهائڻ لاءِ نروار
۾ وڃڻ کان به تاري واري، لوڪن کي پريوڙ ڏيئي ۽
سندن رهڻائي ڪرڻ کان سنڌ ۾ وري وري جنم
ولڻ جا ڪست خوشيءَ سان آڻيندا آهن.

۷۲۶- آساريءَ ۾ هڪ قسم جي ڦرلڏائي لپڻي
آهي، جنهن کي لپلي ڏيئي سان هڪ قسم جو گل ٺڪرندو
آهي. جهٽ ڪن کانپوءِ ٻئي قسم جو، پوءِ وري ٽئين
جو گل ٺڪرندو آهي. ائين ڏسڻ ۾ ايندو آهي

سندس شرط وٺڻ سان بي شمار ماڻهو مڪت ٿي ويندا آهن، پر سد پرش ڪيول پاڻڪي ٿي سخت ڪشت ۽ جاکوڙ سان مڪت ڪري سگهندو آهي.

۷۲۲- جيئن وڏو شاهي جهاز پاڻيءَ تي تيز رفتار سان هلندو آهي ۽ ٻيڙين ۽ ٿرهن کي به پاڻ سان گهليندو هلندو آهي، تيئن جڏهن اوتار ايندو آهي، تڏهن هزارن کي ميا روپي ساگر مان پار اڪاري، موڪل روپي بندر ڏانهن آسانيءَ سان وٺي هلندو آهي.

۷۲۳- ريل گاڏيءَ جي لانچ نه رڳو پاڻ پنهنجي منزل مقصد تي پهچندي آهي، پر پاڻ سان ڪيترا گاڏا به گهليندي آهي. اسانجا اوتار به ائين آهن. هو پاڻ سان ڀريل آڻاھ ماڻهن کي ايشور جي سنمڪ وٺي هلندا آهن.

۷۲۴- ڪن وقتن تي ڪوهن ۾ پاڻي تمام هيٺ ٿي ويندو آهي ۽ سخت مشڪلات سان ڪڍي سگهيو آهي؛ پر برساتي مند ۾ جڏهن ٻوڙ ٻوڙان ٿي ويندي آهي، تڏهن هر هنڌ آسانيءَ سان پاڻي ميسر هوندو آهي. ساڳيءَ ريت ايشو عام طرح، آڙڏنائن ۽ تپسيائن کان پوءِ به ڳري ڪنتا سان ٻراپت ٿيندو آهي؛ پر جڏهن ٻوڙي ۽ ٿي اوتار پرگهت ٿيندو آهي تڏهن هر هنڌ ايشور پيو پسو آهي.

۷۲۵- هڪ جڳھ جي چوگرد وڏيون ديواريون هيون. ٻاهر ماڻهن کي سد کان هتي نه جڳھ جي اندر ڪوڙو

وڳو سٺ رشي۔ ڀرندواج ۽ ڀا رام کي اوتار سڃاڻي
سگهيا۔ لوڪن کي سڃوگيان ۽ ڀڳتي سڃاڻڻ لاءِ ئي
ابشور منش روپ ڌارڻا ڪندو آهي۔

۷۱۹۔ سڌ ڀرڻ ڀراچين وسڻ۔ وڌيا جي ڄاڻوءَ مثل
آهي، جو دڙا ڏکيون کونئي، مٽي ڀري ڪري، لتيل
جهولي ڪوه کي ڀرند ڪري ڇڏيندو آهي۔ اوتار وري
هوشيار انهنڊر مثل آهي، جو جتي اڳ ڀاڻي نه هجي،
اُتي به نئون ڪوه کولائي ڇڏي۔ سڌ ڀرڻ وڳو انهن
کي موڪل ڏئي سگهندو، جي موڪل جي اوڏا هوندا
اوتار وري ان کي به موڪل ڏئي ڇڏيندو، جنهنجو
هرڏو ڪٿي ڀرڻ رهڻ ۽ ڀاڀان وانگر خشڪ هجي۔

۷۲۰۔ وڳو ڇڙهندي آهي نه ندين نهرن ۽ زمين کي
ڀوڙي ڇڏيندي آهي ۽ آسپاس سمورا ميدان ڀاڻي ٿي
ڀاڻي ڏسڻ ۾ ايندا آهن۔ ڀر ڀوسائي ڀاڻي نالن مان ٿي
وڃي ويندي آهي۔ جڏهن اوتار ايندو آهي نه سڀئي
سندس ڪرڻا سان مڪمل ٿي ويندا آهن، پر سڌ ڀرڻ
گهڻو لهسيائن ۽ ڪشالن کانپوءِ ڪيرل پاڻ کي ئي مڪمل
ڪري سگهندا آهن۔

۷۲۱۔ نهر ۾ لڙهندڙ ڪاٺ جي شاهي تختي تي
هزارين پکي اچي وهندا آهن نه به ڪو ڪو نه ٻڌندو
آهي، پر ڪاٺي تي هڪ ئي پکي اچي وهي نه ٻڌي
وڃي۔ ساڳيءَ ريت جڏهن اوتار ايندو آهي تڏهن

اسين نڪي کيس ٻڌون ريت ٻروڙي سگهنداسون ۽
 نڪي نه ٻروڙڻ جو ڪو احتياج آهي. کيس جي پني
 سگهون ۽ انيٽ ڪريون ته هو ئي هڪ سچ آهي، نه
 اهو ئي اسان لاءِ گنج آهي. سمجهو ته ڪو ماڻهو پوتر
 گنگا نديءَ جي ڪنلي تي بيهي، پاڻي هٿ ۾ کڻي
 ٿو. ڇا پوءِ هو چئي سگهندو ته ”گومڪيءَ کان گنگا
 ساگر تائين پوتر نديءَ جو درشن نصيب ٿيو اٿم؟“

۷۱۷- تون ايشور جو طالبو آهين ته کيس منس ۾
 ڳول. هن جي ايشور ٿا منس ۾ ٻين سڀني وستن کان
 وڌيڪ پرنڪش آهي. جنهن منس جو هردو ايشور پير
 ۾ ڪڍي ٿو هجي، جو ايشور ۾ لين رهي ۽ ان ۾ پنهنجو
 پاڻ سمائي ڇڏي، جو ايشور پير ۾ مٿاڙو هجي، اهڙي
 منس جي تلاش ۾ رهه. اهڙي منس ۾ ايشور پاڻ کي
 پرنڪش ڪندو آهي.

۷۱۸- هو اٻاڏيءَ رهت آهي. ۽ ليلا به سندس
 آهي. ليلا چئن پرڪارن جي آهي. ايشور ليلا، ديور ليلا،
 جگت ليلا ۽ نر ليلا. نر ليلا ۾ هو اوتار وٺي سگهندو
 آهي. نر ليلا جو پاڻ تون سمجهي سگهين ٿو؟ نر ليلا
 ائين آهي، جيئن ڪنهن اناهيءَ تان پاڻي ٻڙ ڪوڏي
 نڪري ۽ نالا ڪري وهي اچي هيٺ ڪري. اها
 پوزن پرش، سجدانند جي شڪتي آهي، جا ٻاهر
 نڪري، منس ۾ چٽ نالي رستي پرنڪش ٿيندي آهي.
 اوتارن کي هرڪو ماڻهو - ڇاڻي ڪونه سگهندو آهي.

۽ سندس اساذارڻا شڪت ٿي موهف ٿي ٻولدا آهن .
 ۷۱۴- هاليءَ کي ٻن قسمن جا ڏند ٿيندا آهن .
 هڪڙا جي ٻاهر ڏسڻ ۾ ايندا آهن ۽ ٻيا واه جي اندر
 جهڙڻا لاه هوندا آهن . ساڳيءَ ريت ايشوري اوتار
 جهڙوڪ ڪرشن ڏاهريءَ طرح اساذارڻا ماڻهن وانگر
 هلي چلي ڪندا آهن ، پر اندر ۾ ائينس آلمڪ آلمڪ
 ۾ ، ڪرم جي حد کان ڳڻڻو پري وسار ڪندا آهن .

اوتار ايشور جو روپ

۷۱۵- ايشور سڄ پڄ الھ آھي . هو سرڙ شڪتوان
 ۾ آھي . هو جي چاھي تہ سندس دودھ شڪتي سرور
 ڌارن ڪري ، اساجي وڃي اوتار روپ ۾ پروش ڪري
 سگھي ٿي . ايشور اوتار هڪ واسٽوڪ (حقيقي) ٻالھ
 آھي . اھا ٻالھ اکرن ۾ ڀريءَ ريت سمجھائڻ ڏکي
 آھي . اھا حقيقي آلمڪ اکرن سان ڏسڻ ۽ اُٺڻو ڪرڻ
 جڳائي . منھن کي ايشور جو روشن پرابھ ڪري ، اھا
 نسل ڪرڻ گھرجي . مثال طور ڏسڻ سان لائي مائر
 پروڙ پئجي سگھندي . سمجھو تہ ڪير تارھ جي سنگ
 يا پيرن يا پڄ يا ٽن کي ھڪ لائي ٿو . ٿا اھو خود
 تارھ کي ھڪ لڳائڻ سان آھي ؟ اسان انسان لاءِ تہ
 مول وسر تارھ جو ڪير آھي ، جو ٽن مان اچي ٿو .
 اوتارن مان وري اسان لاءِ ايشوري پرپر روپي ڪير جي
 ڏاڍا ھندي آھي .

ايشور کي ڪير پرون ريت پروڙي سگھندو؟

جڳت ۾ اويڪت جي ليلا آهي.

۷۱۰- پڳوان رامچندر جڏهن هن سنسار ۾ پڌارايو، تڏهن رڳو ٻارهن سنتن کيس سڃاتو ته هو ايشور جو اوتار آهي. ايشور جڏهن به هن سنسار ۾ اوتار ڌارن ڪندو آهي، تڏهن ڪي ٿورا هن جو ايشوري سپاءُ سڃاڻي سگهندا آهن.

۷۱۱- سوال - اوتار جي مڃتا پنهنجن متن مائنن ۾ ڇو ڪين ٿيندي آهي؟

جواب - ٻاڙيگر جڏهن بازي وجهندو آهي، تڏهن سندس مت مائنن ان ڏانهن نهاريندا به ڪين آهن، باقي ٻين اوبرن ماڻهن جا سندس حيرت انگيز ڪيل ڏسي وقت ڦاٽي ويندا آهن.

۷۱۲- هزار دانن جا ٻج وڻ جي پاڙ ۾ ڪين ڪرندا آهن، پر هوا ڪين پري پري ڪڍي ويندي آهي ۽ ٻج ڏورانهن جڳهن تي وڃي پاڙون ڪڍندا آهن. اوتار جو پرياءُ پنهنجي جنم ڏينهيءَ کان پري پاڻڪي پرکيش ڪندو آهي ۽ اتي سندس مڃتا ٿيندي آهي.

۷۱۳- ٻئيءَ جي روشنائي آسپاس جي وستن کي روشن ڪندي آهي، پر سندس هيٺان سدائين پاڇو هوندو آهي. ساڳيءَ ريت جيڪي ماڻهو اوتار جي اوڏو رهندا آهن، سي کيس سمجهي ڪونه سگهندا آهن، پر جيڪي پري هوندا آهن سي، سندس آتمڪ تجلي

۷۰۷- اوتارن ۾ ڄمڻ سان ئي ايشوري شڪتيدون ۽ ايشوري لڪش پرنڪش هوندا آهن. هو آتم انيٽ جي ڪهڙي ۽ آتم ۾ آتم کان آتم ۾ آتم آستي ۽ ۾ رهي سگهندا آهن. راجا جي محتلف ۾ سڌارو وڌو ۽ پاهرين ڪمرن ۾ وڃي سگهندو آهي، پر راجڪمار محتلف جي ڪنڊڪڙج ۾ وڃي سگهندو آهي.

۷۰۷- مٿس- اوتارن ۾ نالي ماتر اهم پاڻ هوندو آهي. ان اهم پاڻ دواران ايشور سدائن پرنڪش ٿيندو آهي. مثال طور سمجھو ته هڪ ماڻهو ديار جي هڪ پاسي پيو آهي. ان ديار جي ٻئي پاسي آگاه ميدان لڳا پيا آهن. ديار ۾ جي سوراخ هجي ته جيڪو پيو پاسو سارو ڏسڻ ۾ اچي. سوراخ ڪافي وڏو هجي ته ان مان لنگهي جيڪر ٻئي پاسي به وڃي سگهجي. اوتارن جو اهم پاڻ به سوراخ واري ديار سان مشابهت رکي ٿو. ٿوڻي هو ديار جي هن پاسي هوندا، ته ٻي پاسي آگاه زمين ڏسي سگهندا. ان جي معنيٰ ته ديه. ڌارن ڪرڻ کانپوءِ به هو سدائن پرنڪش ۾ ٿا رهن ۽ جي چاهين ته سوراخ جي ٻئي پاسي يعني سماڌيءَ ۾ وڃي سگهن ٿا. جي سوراخ ڪافي وڏو هجي ته ان مان اچي ۽ وڃي سگهن ٿا يعني سماڌيءَ کان پوءِ به چيٽتا جي هيٺين آستان تي اچي سگهن ٿا.

اوتارن کي سڃاڻڻ ۾ ڪلنتا

۷- اوتار کي سڃاڻڻ ڏاڍو ڪن آهي. ويڪر

مڃڻ گهرجي. بينگاليءَ ۾ هڪ ٻين آهي ته ”منهنجو
گرو کڻي شراب جي کڻي ٿي وڃي، ته به پوئو آهي.
منهنجو گرو کڻي نشئين ۽ پايين جي پوئو اڏڻ ۾
ويندو هجي، ته به هو مون لاءِ منهنجو پوئو ۽ نه اڀراد
گرو آهي.“

۷۰۲- پڳت جي، پڳتيءَ ۾ صدق ۽ شردا هوندي
آهي ته کيس ساڌارڻ شيون به ايشور ياد ڏيارينديون
آهن ۽ هو ايشور ۾ پاڻ وڃائي ويهندو آهي. ٻڌو کين
اٿو ته پڳوان چيٽيه کي اڃا اهو ويچار آيو مس ته
”هيءَ ئي مٽي آهي، جنهن مان ڌڪڙ لهندا آهن؟“
ته هڪدم سماڏيءَ ۾ اچي ويو. هڪ ڀيري هڪ ڳوٺ
مان لنگهندي، شري چيٽيه کي خبر پئي ته ڳوٺ جا
ماڻهو ڌڪڙ لاهي پنهنجي آجيوڪا ڪندا آهن ته واس
مان نڪري ويس ته ”هيءَ ئي مٽي آهي، جنهن مان
ڌڪڙ لهندا آهن؟“ اهي اکر پورا مس ڪيائين ته
سڌ ٻڌ هلي ويس. کيس اهو ويچار آيو ته هن مٽيءَ
مان ڌڪڙ ٿا لهن، جي ستسنگ ويل شبد ڪيرون ۾
ڪم ايندا آهن. اهي شبد ڪيرون وري ايشور جي
آستيءَ ۾ ٿيندا آهن ۽ ايشور اسان جي آلمان جي آلمان
آهي ۽ سونهن سوڀيا جو سائين آهي. اهڙيءَ ريت
هڪ ٻئي پٺيان کيس ويچار ايندا ويا ۽ اتي ئي ايشور
۾ لين ٿي ويو. ساڳيءَ ريت جنهن منش جو پنهنجي
گروءَ ۾ سچو صدق هوندو آهي، تنهنکي گروءَ جي

کيس اهڙو منتر ڏيندو آهي، جو سندس سڀ ٻنڌڻ
ٿوڙي سگهي ته هو هڪدم سسار ٿياڳي، پنهنجي
هڙدي جي اندر وسار ڪندو آهي ۽ آلمڪ شانت
براب ڪرڻ تائين ان استيءَ ۾ رهندو آهي.

۶۹۸- اهو ڪرو وڌوان ۽ وڌن شاسترن ۾ پڙ ڏسڻ
۾ نه اچي نه ڪو به الڪو نه ڪر- نڪر نه ڪر جي
هو پستڪي گيان ۾ ماهر نه آهي- پر اها ٻڪ چالڻ
هو جيون روپي گيان ۾ اڻڄاڻ ڪونه هوندو. ايشوري
گيان، جو ٻين سڀني گيائن کان اُتر آهي، تنهن جا هر
وقت اُڪت اٺار هوندا.

۶۹۹- هڪ شخص پنهنجي ڪروءَ جي چرتر ٻاهر
واد وڌا ڪري رهيو هو- ڪرو مهاراج کيس چيو ”ه
ٻيو ان وٽ وڌو وڌو ۾ وقت وڃائين؟ مون کي ڪڍي
سهيءَ کي کڻي نٿو ڪري ڇڏ- ڪرو جيڪو ٺوڪي منڊ
ڏئي، ان ئي ڏٺاڻ ڌڙ ۽ ان ڪروءَ جي انساني اوڻاڻ
کي ويچار ۾ ئي نه آيا.“

۷۰۰- پنهنجي ڪروءَ جي ڪٿي نڌا ٿئي نه ٺوڪي اڏ
ٻڌڻ نه جڳائي- هو پنهنجي پٽا ماما کان به اُتر آهي
پنهنجي منهن تي، پنهنجي پٽا ماما جو ڪير اڀار
ڪري نه مات ڪري ويهي رهندڻ ڇا؟ ضرور ٿئي
نه ڀل مٽالو نه ڪر، پر پنهنجي ڪروءَ جو شان بلند رک
۷۰۱- شش کي پنهنجي ڪروءَ تي ٿيڪا لڳي ڪرڻ
جڳائي- جيڪي ڪرو چوي، سو کيس اکيون پوري

تون ڪا به تڪليف نه وٺ.

۶۹۶- جيڪو ماڻهو سڃاڻي ۽ دلي آراڌنا ۽ اڻيٽ
ٺڙڻ سان پاڻي هي ايشور جي اوڏو وڃي سگهي ته
کيس گروه جي ضرورت نه آهي. پر تمام وري کي
آلما جي اهڙي اڻيٽ ٺڙڻ ئي ٿئي. انڪري گروه
جي ضرورت آهي. گروهڪ ئي آهي، پر آپ گروه
گهٽائي ئي سگهن ٿا. آپ گروه اهڙي آهي، جنهن
کان ڪجهه به سگجي. مهاوڏوت کي چوڻ به آپ
گروه هئا.

گروه ۽ شش جي وچ ۾ سنڀند

۶۹۷- جڏهن سوالي ٿاري جو واسو هوندو آهي ۽
ان ويل برسات وسندي آهي، تڏهن سڀ جهنڊو
ڪٽائڻ ۾ ذڪر ٿيل آهي، سا سمندر جو ٿرو ڇڏي،
برسات جون بوندون جهٽ لاءِ مٽاڇري تي ايندي
آهي. سوالي برسات جي اسرار پري بوند جهٽي، سمند
جي ٿري ۾ ٽپي هڻي، اُتي ئي پئي رهندي آهي،
جيستائين ان بوند مان سمندر موٽي نٿي ٿي وڃي.
ساڳيءَ ريت کي سڃا ۽ اڪند يا ساڌڪ ڪنهن ستگروه
کان منتر وٺڻ لاءِ سندس ڳولها ۾ پيا جهر جهنگ جهاڳيندا
آهن. ڪين راهائي اُبلڻا هوندي آهي ته من اهو منتر
اسان لاءِ آتمڪ آئند جو دروازو کولي ڇڏي. جي پاڻ
سان ڪنهن کي ان تلاش ۾ گروه گڏجي ويندو آهي ۽

گهرجي. گھڻن کان پڇ پڇ ڪرڻ ڪري منجهي رتو آهي. ساڳيءَ ريت ايشور کي پراپت ڪرڻ لاءِ ڏک ٿي ڪرو، جنهنڪري ايشوري مارڱ جي ڄاڻ هجي، تنهن جي اُپديش ٿي اڪيون پوري هلڻ گهرجي.

۶۹۴- شطرنج راند ۾، رانديگر جي ٻيٽ ۾ راند ڏسندڙ وڌيڪ ليڪ طرح سان چئي سگهندا آهن ته ڪهڙي ڳوٺ هلڻ گهرجي. سنساري ماڻهو سمجهندا آهن ته اسين ڏاڍا چتر آهيون، پر سندن حال اهو آهي جو سنساري وستن، ڏن دولٽ، مان عزت، وشه پوڻ وغيره ۾ لهڻيا پيا هوندا آهن. ان سنساري ريت ۾ رڌل هلڻ ڪري، صحيح قدم سوچڻ سندن لاءِ ڏکيو ٿيندو آهي. ساڙو سٺ جن سنسار ٿيا ڳوٺ آهي، سي سنساري وستن ۾ لهڻيل ڪونه رهندا آهن. هو شطرنج جي راند ڏسندڙن مثل آهن. هو سڀني وستن کڻي سندن سڄي روپ ۾ ڏسندا آهن ۽ انڪري سنساري ماڻهن کان وڌيڪ چڱيءَ طرح وڻجار ڪري سگهندا آهن. تنهنڪري جي ايشور پراپت ڪرڻ چاهين ته انهن ماڻهن جي اُپديش ۾ وشواس رک، جي ايشور جو ڏيان چئن کن ٿا ۽ جن کيس پراپت ڪيو آهي. قانوني معاملن ۾ ضرور وڪيلن سان ٿي صلاح ڪبي آهي، ڪنهن اڻ ڄاڻ وٽ ڪونه وڃي. آهي.

۶۹۵- ايشوري اسرار ڄاڻڻ لاءِ مڃ پڇ- آڻو هوندين ته هر ماڻهي ٿرڪي سگرو موڪليندو. ڪرو ڳولڻ لاءِ

ڏيئي، شش جو وڌيڪ سڌ سماءُ ڪونه لهندا آهن،
 نه هو ان اپديش تي عمل ڪن ٿا يا نه. ٻيا وڻندڙ بيمار
 کي نه رڳو دوا وٺڻ لاءِ چوندا آهن، پر پاڻ ڪجهه اڳڀرو
 ويندا آهن. بيمار گولڻائي ڪندو آهي ته کيس ويهي
 سمجهائيندا آهن. اهي مڌير وڻندڙ چڻبا. ساڳيءَ ريت
 اهي آچار به، جي شش جي ڪلياڻ ڪاڙ ڪين اپديش
 تي هلڻ لاءِ وري وري سمجهائيندا آهن ۽ هر پرڪار
 جا حيل وٺي هلائي، کين وشواس، پگتي ۽ سچ جي
 مارڪ تي وٺي هليدا آهن، تنهن ڪري مڌير آچار به چڻبو
 آهي. جيڪي وڻندڙ، جڏهن بيمار پڻ ڪنهن نموني
 دوا پيئڻ نه مڃندو آهي، ته ساڻس زور زبردستي به
 هلائيندا آهن، ۽ بيمار جي چاٽيءَ تي پنهنجو ڳوڙو
 رکي، سندس وٽ به زوريءَ دوا وجهندا آهن، سي
 اُٿر وڻندڙ سڏبا آهن. ساڳيءَ ريت ڪي آچار به، جڏهن
 ڏسندا آهن ته شش ڪنهن به طرح نه ٿا سمجهن ته پوءِ
 زور زبردستي هلائي به کين ايشور جي مارڪ پر گهليندا
 آهن. اهي ٿيا اُٿر آچار به.

گرو هٿن جي ضرورت

۶۹۳- سوال- جيڪو به ماڻهو اسان کي ڪا سکيا
 ڏئي، تنهن کي گرو ڪوٺڻ بدران، ڪنهن خاص ماڻهوءَ
 کي گرو سڏڻ جي ڪهڙي ضرورت آهي؟
 جواب- ڌارئي ملڪ ۾ وڃي ته سونهن، جنهن کي
 رستن جي ڄاڻ هجي، تنهن جي هدايتن موجب هلڻ

۶۸۹- ساڳيو ڏسڻ ۾ ايندو آهي. ش جيڪو به وردان
گهر ٿو آهي، سو ايشوري روپ ۾ ڪرو کيس بردان ڪندو
آهي. ڪرو کيس نرواڻ جي مها اُتر آڻند ڏانهن وٺي
هلندو آهي. وقتي ش جيڪو پڙهيا جي دود استي ۽ ۾، ٻوڙڪ
۽ ٻوڙڪ جي سڀين ۾ رهڻ چاهيندو آهي. جيڪي نه هو
چاهيندو آهي، تنهن جي ڪرو مٿس ڪرڻا ڪندو آهي.
۶۸۹- انساني ڪرو ڪن ۾ مٿر ڏيندو آهي ۽ ايشوري
ڪرو هردي ۾ روح ٿو ڪمندو آهي.

۶۹۰- ڪرو ملاپ ڪرائيندو آهي. هر مش ۽ ايشور
کي ملائيندو آهي، جيئن مائٽيون ڪندو ٻراهر ۽ ٻرهما
کي ملائيندو آهي.

۶۹۱- ڪرو گنگا لڏي ۽ جيئن آهي. ماڻهو گنگا لڏي
۾ سڀ ڪن ڪچرو ٿو ڪندا آهن نه نه لڏي ۽ جي
ٻوڙ ٿاڻي گهڻي ڪانه آهي. ساڳيءَ ريت ڪرو نه ٿا ۽
ايمان کان ٺاهو آهي.

۶۹۲- جيئن وڻند ٿن ٻوڙڪارن جا ٿيندا آهن، تيئن
آچار به ٿن ٻوڙڪارن جا آهن. اتر، مڏير ۽ اُڏر.
جيڪي وڻند مڏير تي ايمان ڪي ٿا، سندس
لبس ڏسي، ”ملائي دوا پي ۽“، ائين چئي هليا
ويندا آهن، سي اُڏر وڻند آهن. ايمان جيڪڏهن دوا
پيئي کان ناسري واري نه هو ڪانه ٻوڙڪار نه ڪري
هليا ويندا آهن. ساڳيءَ ريت ڪي آچار به ٿور اڀر

پر ڪرڻ پندرهون

آتمڪ مارگ ۾ سهايڪ

[۱- گرو- گرو بابت ويچار- گرو هئڻ جي ضرورت-
گرو ۽ شش وچ ۾ سڏيند- ايشوري اوتار- ايشوري اوتار
ڇا آهي؟ ايشوري اوتارن کي سڃاڻڻ ۾ ڪنٿا. اوتار
ايشور جا روپ- اوتارن ۽ ساڌارن سڌ ڀرڻ ۾ تفاوت]

گرو

گرو ۽ بابت ويچار

۶۸۷- ڪير ڪهڻجو گرو آهي؟ ايشور ئي سڏي ٿو
جو سونهون ۽ گرو آهي.

۶۷۸- جيڪو ماڻهو پنهنجي گروءَ کي ڪيول منڻ
ٿو سمجهي، سو انجي پاران ٿاڻن ۽ پگتيءَ مان ڪهڙو
لاپ پرائيندو؟ اسان کي پنهنجي گروءَ کي ڪيول منڻ
ڪري ٿو سمجهڻ گهرجي. شش ايشور جو درشن
ڪري، تنهن کان اڳ ايشور کيس سندس گروءَ جي
روپ ۾ درشن ڏيندو آهي؛ گرو ٿي پوءِ پاڻ کي ايشور
جي روپ ۾ ڦيرائي، کيس ايشور درشن ڪرائيندو
آهي. تڏهن شش کي گروءَ ۽ ايشور جو روپ هڪڙو

ٻاٺڪي ڪرڻا سمجهندو آهي، تنهن جي هردي ۾ ايشور
ڪڏهن ڪونه وسندو آهي.

۶۸۶- ايشور پنهنجيءَ ڪرپا سان پاڻا کي ٻرلڪش
ڪندو آهي. هو گمان روئي سورج آهي. سندس هڪ
ٿروري سنسار ۾ جيتن شڪتي آندي آهي ان ڪري
اسانکي هڪ ٻئي کي سڃاڻڻ جي شڪتي آئي آهي ۽
گمان جا پن پن روم ۾ ٻراپڪ ڪري سگهون ٿا. اسين
لڏهن کيس پسي سگهنداسون، جڏهن هو پنهنجو ٻرڪاش
پنهنجي مک تي ڦيرائيندو.

ايشور ۽ سندس پڳت

خوش نصيبان جڏهن اها سھائتا اچي سھڙي، تڏهن پل جتن ڪرڻ ڇڏي ڏجي، نه ته نه.

۶۸۳- جئن هوا لڳڻ ويل پڪا نڪما ٿي پوندا آهن، تن جڏهن ايشوري ڪرپا ٿئي، تڏهن پراڻا ٿاڻون پل ڇڏي ڏجن.

۶۸۴- ڪنهن جيو ٿي جيتوڻيڪ ڪٿي ايشور، ڪرو ۽ ڪنهن سڄي پڳت جي ڪرپا ٿئي، ته به جي پاڻي پنهنجي ڪرپا ڪانه هوندس ته نشت ٿي ويندو. منس اهڙو ڀاڳوان ڪٿي ٿئي به جو مٿس مٿي وڙن ڪيل ٿيئي ڪرپا ٿون ٿين، ته به جي منجهس پنهنجي ٿڙ ڪانه هوندي، ته اهي ڪرپا ٿون وڻن وينديون.

۶۸۵- ڪيتري به ڪٿي ڪوشش ڪندين ته به ايشوري ڪرپا ڌاران ڪجهه پراپت ڪونه ٿيندو. ايشوري ڪرپا ڌاران ايشور پراپت ٿي ڪونه سگهندو آهي؛ پر ايشوري ڪرپا سٿري ڪانه ايندي آهي. پنهنجي من مان اول اهنڪار ڪي صفا ڪڍي ڇڏ. جي اهر پاو هوندو ته ”مان ڪرنا آهيان“ ته ڪڏهن به ايشور ڪي پسي ڪين سگهندين. سيڌي سامان جي ڪوئيءَ به جي اڳڙ ٿي ڪير هوندو ۽ گهر جي مالڪ کي ڪوئيءَ مان ڪجهه آڻي ڏيڻ لاءِ چئبو ته هو هڪدم وراڻيندو ته ”ڪوئيءَ به ماڻهو ويندو آهي، کيس چو ته ڏيندو. منهنجو هٿ ضروري نه آهي.“ جيڪو ماڻهو

ڪنڊي. وجهي کين ٿاڻاء. ڇاهين ٿو نه ٿو ڪي. ايشور
درشن ڪرايان، پر پاڻ هڪ ٻڌو ويٺو آهين ۽ ڪو
جتن ڪونه ٿو ڪرين! تنهنجي مرضي آهي ته مان
تنهنجي لاءِ ڏڌ ڄمايان، مڪڻ وٺوڙيان ۽ گره ٺاهي
تنهنجي واس ۾ وجهان! تنهنجي مرضي آهي ته مڇي
ٺاڻائي، تنهنجي هٿن ۾ ڏيان. تنهنجي طلب ڪهڙي
نه ٿي واهي آهي!

۶۸۱- وچ سمنڊ ۾، جهاز جي ڪوهي تي ويٺل پکي
هڪ هنڌ وهڪ ڪري اڪڙي، ٻي جڳهه ٻولڻ
لاءِ اٿان اڏامي ويندو آهي، پر ٻي جڳهه نه لهي سگهڻ
ڪري، لڪڻي ٺنڄي وري اصلوڪي ماڳ تي موٽي
اچي ويندو آهي. ساڳيءَ ريت ساڌارو ساڌڪو به پنهنجي
خير خواه ۽ آلهوي گروه وٽان مليل اڀڻش تي ڪجهه
وقت هلي لڪڻي، گروه مان وڃي ۽ اميد وڃائي،
سڀار ۾ واپس ويندو آهي، انهيءَ اميد سان ته وڏو
پنهنجي آثر جتن سان ئي ايشور کي پڙايس ڪندس.
پر نشتل جتن بعد هو پڪ پنهنجي گروه وٽ سڀڻ
آيس ۽ ڪرپا ڪاٺو موٽندو آهي.

۶۸۲- هرا بند ٿي ويندي آهي. نه گرمي لاهڻ لاءِ
پڪو هلائيندا آهيون، پر جڏهن وري هرا لڳڻ شروع
ٿيندي آهي، تڏهن وڃي وڃي ڇڏيندا آهيون. ساڳيءَ
ريت جيستائين ايشوري سھائتا نه اچي تيستائين اسان کي
هي منزل نه پهچڻ لاءِ پاڻ اڏم ڪرڻ گهرجي، پر

جواب۔ سڌي پراپت ڪرڻ لاءِ اڪثر ڪري منهن
 کي ڳڻل سمور سادن ڪرڻا پوندا آهن. هاڻوڪا ڪالاف
 متر هڪ ڏينهن ۾ هاءِ ڪورٽ جو جج ڪونه ٿيو هو.
 کيس سالن جا سال گهڻي محنت ڪرڻي پيئي ۽ اُن کان
 پوءِ کيس هاءِ ڪورٽ جو جج ڪيو ويو. جيڪي محنت
 ڪرڻ کان وٺي ويندا آهن، تن کي نه ڪم وڪيل ٿي
 رهڻو پوندو آهي. پر وقتي کي ايشور ڪرپا سان اڻڄ
 ٿي رسندا آهن. جيئن ڪاليداس هڪ ٻالو ڀولو ڳولائو
 هو، پر مائٽا سرسوتيءَ جي ڪرپا سان ڀارڻ وريش جو
 مها ڪري ٿي پيو.

۶۸۰۔ گرهستي شش۔ گرو مهاراج! ٻڌو اٿئون ته

توهان ايشور درشن ڪيو آهي. ڪرپا ڪري اسان کي
 به ته درشن ڪرايو. ايشور سان ڪيئن گهاٽل مائل ٿي
 سگهيو آهي؟

گرو مهاراج۔ سڀ ڪجهه ايشور جي لڳا ٿي مدار

ٿو رکي. ايشور درشن لاءِ آدم ڪرڻ ضروري آهي.
 جي رڳو ڀنڊ جي ڪيني ٿي ويهي چوندين ته ”هن
 ڀنڊ ۾ مڇيون آهن“ ته ڇا مڇي اچي تنهنجي پلانڊ ۾
 پوندي؟ اٿي ڪڙو ٿي. مڇي قاسائڻ لاءِ ضروري
 شيون جهڙوڪ لڪ، ڪنڍي ۽ ڳهي جو پر بند ڪر ۽ مڇين
 کي لالچائڻ لاءِ ڪا کاڌي جي وسيلو پائيءَ ۾ ڦٽي ڪر.
 ان بعد مڇيون اونهي پائيءَ مان مٿي اينديون، پوءِ

۶۷۶۔ جڏهن ملایا جي ھير لڳندي آھي، تڏهن جن وٽن ۾ سٺ ھوندو آھي، سي ٿري صدل جا وٽ ٿي پوندا آھن، پر پھتي، بالن ۽ ڪيرڙي جا وٽ، نستا ھوندا آھن، تن ۾ ٿورو ڪوٺو ايندو آھي، ٿوڙي ۽ ريب جڏهن ماڻھن تي ايشوري ڪرپا جي ورکا ٿيندي، تڏهن جيڪي ڏومشت ۽ سرېشت پاڙ وارا ھوندا، سي ڏومالما ٿي پوندا ۽ ايشوري رنگ ۾ رچي ويندا، باقي جيڪي لڪما ۽ سنساري ھوندا، تن ۾ ٿورو ڪوٺو ايندو.

۶۷۷۔ ھڪ ساڌو پرش ايڪانت ۾ ويهي پيو رام نام چيوندو ۽ مالھا ٿيريندو ھو. ڪرو مهاراج کيس چيو، ”ھڪ آستان کي چو چئڙي پيو آھين؟ اڳتي وڌاء.“ ساڌو پرش ورائين، ”ايشوري ڪرپا ڌاران آھين ڪوٺو ٿي سگھندو.“ ڪرو مهاراج چيس، ”ايشور ڪرپا روپي ھير ٺھندي سر مٿان رات ڏينھن لڳي رھي آھي. جيئن روپي ساگر ۾ ٽڪڙي اٿئي ڪرپا چاھين، تہ پنھنجي ڪشتيءَ (من) جا سڙھ کولي ڇڏ.“

۶۷۸۔ ايشوري ڪرپا جو واڌ ٿي لڳي رھيو آھي. جيئن روپي ساگر ۾ سست خلاصي اڻڇو لاپ ڪوٺو ٿا وٺن، پر سڄي ۽ سگھارا سٿائو واڌ جهڙو لاء پنھنجا من روپي سڙھ سڌو کليل رکندا آھن ۽ آئين پنھنجي منزل تي ست ٿي پھچندا آھن.

۶۷۹۔ سوال۔ اڃانڪ ڪجهه نہ ڪين ٿيندو آھي ڇا؟

سان ايشور کي پراپت ڪري سگهيو؟
جواب - ڪاري، ڪاريءَ ۾ ڪو تفاوت ڪونهي.
 ائين نه سمجهو ته هي ڪاري ايشور ڏانهن نئي ٿو ۽ هو
 نه. سڀ ڪجهه ايشور جي ڪرپا تي مدار ٿو رکي.

سندس ڪرپا پراپت ڪرڻ لاءِ جيڪو به ڪاريءَ ڪرين،
 سو ايشور لاءِ دلي ترقى ڌاري ۽ سچيءَ نيت سان
 ڪري. سندس ڪرپا سان وايو مند دل سڻائو ٿي ويندو ۽
 کيس پراپت ڪرڻ لاءِ وات سولي ٿي پوندي. پوءِ
 جي سنسار تياڳو چاهيندين ۽ تنهنجي ڪتب جو پار
 ٽوڙي هوندو ته شايد تنهنجو پاڻ اها جوابداري ڪٽندو
 ۽ تنهنجي ڌرم پتي تنهنجي آلمڪ اُتيءَ ۾ رکاوٽ
 ڪانه ٿيندي، پر پاڻ تنهنجي سڃاڻپ ڪندي. يا جي
 پرڻيل نه هوندين ته شايد شادي ٿي نه ڪرين ۽ سنسار
 سان ڪنهن به نموني سنگ ۾ نه ڦاسين.

۶۷۴- ڪوئيءَ ۾ ڏيڻو ٻارو سان صدين جي اوندهه
 الوپ ٿي ويندي آهي. ايشور جي هڪ ئي نگاه سان
 بيشمار حياتين جا ڪنا ٿيل پاپ ڌوپي ويندا آهن.

۶۷۵- ڪن مڇين کي انيڪ ڪندا ٿيندا آهن ته
 ڪن کي رڳو هڪ ڪندو ٿيندو آهي. کائڻ وقت سڀ
 ڪندا، پوءِ ٿورا مڇن کي گهڻا ڪڍي، پوءِ مڇي
 کائي آهي. ساڳيءَ ريت ڪن ماڻهن گهڻا پاپ ڪيا
 هوندا، ته ڪن ٿورا، پر جي ڪرپا ٿئي ته سڀني کي
 شد ڪيو ڇڏي.

ٿو لاء ڏن دولت آهي سا جڳت ماڻا لاء ڏوڙ سمان آهي، جا ڏوڙ ٿون تن هيٺان لتاڙيندو آهين.“

۶۷۱۔ هڪ ڀيري ڏکڻي سرور ۾ راڻي راسمڻيءَ جي مندر مان چوري ٿي. وشنو مندر ۾ مڙئيءَ کي جيڪي ڳڻا ۽ هيرا جواهر پيا هئا، سي چوري ٿي ويا. مائو باو (مندرو جو ڪاري ڪرڻا ۽ راڻيءَ جو نالي) ۽ گرو مهاراج وشنو مندر ڏانهن لباس ڪرڻ لاء ويا. مائو رڙ ڪري چيو، ”ڀڳوان، تون نه ڪين جهڙو آهين! تنهنجا سمورا هيرا جواهر لاهي ويا ۽ تون ڪين روڪي نه ڪونه سگهئين.“ گرو مهاراج روڪ لڙڪ جواب ڏنس، ”ڪمڻ نه واهيا ٿا لاهائي رهيو آهين؟ جنهن پرمانا کي تون مڙئيءَ ۾ پرڄي رهيو آهين، تنهن جي نظر ۾ اهي هيرا جواهر ڇٽ مٽيءَ جي لپ آهن! ياد رک نه ڏن دولت جي ديوي لڪشمي به پنهنجو جواهر، پرمانا مان پراپت ٿي ڪري.“

ايشوري ڪريا ۽ آتم جتن

۶۷۲۔ ايشور اسانکي روزي ٿو رسائي، ان ڪري کيس ڪرياميه چوڻ نه گهرجي. هرڪو پتا پنهنجي اولاد لاءِ کاڌ خوراڪ جو پرهند ڪرڻ لاءِ ٻڌل آهي، پر ايشور جڏهن اسانکي اتي زاهد ڏانهن وڃڻ کان بچائي ٿو ۽ لب لالچن جي وس ۾ اچڻ کان روڪي ٿو، تڏهن ئي هو سچ پچ ڪريال آهي.

۶۷۳۔ سوال۔ ڪهڙي پرڪار جي ڪاربه ڪرڻ

ماڻهوءَ کي روشني اوتري ٿي پهچندي، جيتري ان چير مان اچي سگهندي هوندي. دن ۽ درين ۾ جي گهڻا چير هوندا ته اندر وينل ماڻهو وڌيڪ روشني ڏسي سگهندو. پر جي دريون دروازا صفا کولي ڇڏيندو ته کيس اڃا به وڌيڪ روشني ملي سگهندي ۽ پر گهڻي ۾ گهڻي روشني انکي ملندي جو ٻاهر کڻي ميدان ۾ وڃي بهندو. ساڳيءَ ريت ايشور به ڀڳتن جي سپاءَ ۽ تڙف انوسار پاڻکي پرکڻ ڪندو آهي.

۶۱۸- جيئو جيترو وڌيڪ پرمانا جي ويجهو ويندو، اوترو وڌيڪ سندس انت ڀاڙ جو اڻڀڙ ٿيندس. انت ۾ گيان جي سڌي پراپت ڪري هو پرمانا ۾ سمائجي ويندو.

ايشور ڌن دولت ڏانهن بي پرواهه

۶۱۹- ايشور جي چرڻن ۾ اڪيچار مال خزانن پيٽا رکبا ته ڇا هو سوڀڪار ڪندو؟ نه، نه، سندس ڪرپا ان ٿي ٿي ٿيندي آهي، جو کيس قرب ۽ ڀڳتي پيٽا ڏيندو آهي. ايشور کي نه ڀڳتي ۽ پرير، وويڪ ۽ وڙاڳ جي ٿي ڌار ڪار آهي.

۶۲۰- هڪ ڀيري سمپوملڪ مونکي چيو، ”گرو مهاراج، مون تي آسپس ڪريو جيئن پنهنجي سموري ڌن دولت ديوي مانا جي چرڻن ۾ رکي پرلوڪ ڌار ڇڏيان.“ مون کيس ورائيو، ”ڇو ان ڇا ٿيو؟ جيڪي

کالین ڪرڻ جو ڏنڊو ڪڍڻ ۽ واپاري کي
پنهجي آجيوڪا لاءِ کالین ڪرڻ جو سخت پورو
ڪرڻو ٻوندو هو.

۶۶۶- پيشمر پتاهه جڏهن ٿيڻ جي سڃاڻي لیتو
پيو هو، تڏهن ڏسڻ ۾ آيو ته سندس نيتون مان ڳوڙها
ڳڙي رهيا هئا. شري ڪرشن ۽ ٻانڊو سندس پاسي ۾
بيٺا رهيا. ارڃن چيو، ”ٻائو، ڪهڙي نه خبرت جي
ڳالهه آهي! اسانجو ڏاڏو، خود پيشمر پتاهه، ستيه وادي
۽ گهاتي، پنهنجي آتما جو سائين، اٺن وٽن مان هڪ
آهي، سو به پنهنجي مرنءِ سمی ماڻا جي وٽن اچي
ڳوڙها ڳاڙي رهيو آهي!“

پيشمر جي ڪن تي جڏهن اهو ٻولاءِ پيو، تڏهن
ورائڻائين، ”اي ڪرشن، توکي ته سڀ ڪجهه معلوم
آهي ته آءُ انڪري ڪونه پيو آئس وهايان، پر دل ۾
واپار آهڻ ٿي ته ٻانڊو، جن جو سارڻي خود ٻرماتما
ٻاڻ آهي، تن کي به اندس ڏکڻ ڏاکڻ ۽ ڪشتن ڪلشن
مان لنگهڻو ٿو پوي. انڪري منهنجي دل پُرهي آئي
ته ايشور جي ڪٽ ڪير نه ٿو ڄاڻي سگهي. انڪري
ڳوڙهن کي روڪي آئي ڪونه ٿو سگهان.“

ٻرماتما ڪيئن پاڻکي پرڪشڻ ٿو ڪري؟

۶۶۷- هڪ انڌاري ڪوٺڙي، جنهن ۾ روشنيءَ جا
وڙا هڪ سڀڙي چير مان پيا اچن، تنهن ۾ اندر ويٺل

۲۹۲- ايشوري پير روپي ساگر ۾ اونهي ٿي هڻ
 ڊپ ڊاءُ ڪين ڪر. اهو امرت روپي ساگر آهي. هڪ
 پيري مون نريندر کي چيو، ”ايشور مڌو نا جو ساگر
 آهي. ڇا ان ساگر ۾ اونهي ٿي نه هڻندين؟ سمجهه نه
 شرت جو شيشو رکيو آهي ۽ تون مک آهين ۽ شرت
 پيٽ لاءِ ترقي رهيو آهين. جيڪر ڪهڙي هنڌ ويهي
 اهو پين؟“ نريندر اتر ڏٺو، ”ڪنهي تي ويهي جيڪر
 پيٽان، ڇو ته اتفاق سان جي ان ۾ ڪري پوان ته ٻڪ
 ٻڏي ويندس.“ مون کيس وراڻيو ”نينگر، تون وساري
 ٿو ڇڏين ته آتمڪ ساگر ۾ ٿي هڻڻ ڪري ڪنهن به
 خوف خطري يا اجل جو ڊپ ڊاءُ ڪونه ٿو رهي. ياد
 رک ته سچدانند روپي ساگر امرت جو ساگر آهي. ڪن
 مورڪن جيان نه ڊچ نه مٿان ايشوري پير ۾ ”گهٽ“ ۾
 نه هليو وڃان.

ڀڳتن جي سنساري اوستا

۲۹۳- جيل ۾ ڊيوڪي ۽ کي ايشور ڪرشن روپ ۾
 درشن ڏنو. پر اهو درشن به کيس قيد مان ڪڍائي
 ڪونه سگهيو.

۲۹۴- هڪ پيري هڪ سرور داس گنگانديءَ جي
 پوتر جل ۾ ارشان ڪيو ۽ ارشان سان پنهنجا سڀ ڀاپ
 ڌوئي ڇڏيا ته به سندس اکين ۾ جوت ڪانه آئي.

۲۹۵- هڪ پيري هڪ ڪانير کي الوڪ مانا
 درشن ڏنو ۽ سندس ڪرپا جو اڌڪاري ٿيو، ته به

ځانن اڅ کلي د کونډه اهاړيدو. سچو پگت د ائين
 آهي. پيو کير د کونډه جيکر دن دولس ۴ مان شان
 کي او کتا کري، دگو رار نام د نولين لي وچي .
 ۶۶۰- سچو ساډو پنهجو موهردو ايشور کي اړي
 کندو آهي، پاي چولو سسار کي ډيدو آهي. جيئن
 اانگ پنهجي پنځ لاء ځانو ډکټو ليدو آهي،
 ليئن سچو ساډو ايشوري کالهين د وډيک ساوډان
 رهندو آهي.

۶۶۱- هک نامياري برهمو مهنس گرو مهاراج جو
 ورتن کندي چو د برهمس پاگل آهي ۴ کيترن
 يوي وديان وانگر هک لي وشه لي ائين وپار
 کري کري، سندس من لي ترار لي پيو آهي. کچه
 سمی کانهو گرو مهاراج ان مهنس کي اړ ډيدني چيو،
 ”او من چو لا د اروپ د کي وديان هک لي وشه
 لي ائين وپار کړ کري پاگل لي بولدا آهن،
 پر اهر ډاليدنا د سندن وپار چي وشه سساري وستو
 آهي يا روحاني؟ جيکډهن سساري د پوه ان د
 کورې اچر جي کاله آهي، جي ان لي هر د وپار
 کړ سان کير پاگل لي پوي؟ چين جدهجو برکاش
 سرشيء کي برکاش کري رهيو آهي، ليئن لي
 وپار کړ سان، کور جو پنهجي سد ډ کوالي
 سکهندو، چا توها اچا شستر اها لا سکيا ډين؟

ايترو زور جو ڏيندا آهن ۽ چوندا آهن، ”اي ٻريو!
 نو سوز، چندرما ۽ تارا بنايا؟“ ڪيترا ماڻهو باغيچي
 جي سونهن سويلا، سندس گلن ڦلن ۽ هڪڙا هڪڙا ٽي
 اکن چڪن ٿي پوندا آهن. پري ٿورا ڪي باغبان جي
 پڇا ڪندا آهن. ٻنهي ۾ ڪير اتر آهي؟ باغيچو يا
 باغبان؟ ڏسو ويٺا ته ڇٽ ڪجهه ناسونت آهي ته
 پوءِ سمجهو گهرجي ته باغيچو آست آهي ۽ رڳو باغبان
 ئي سٽي آهي.

شراب جي گتي تي ٿورا پت شراب چاڙهڻ کانپوءِ
 ڪير ڪونه پڇندو آهي ته پيپ ۾ ڪيترو شراب پوندو
 آهي؟ هڪ ڇٽي لاءِ هڪ ٻول ٿي ڪافي آهي.

ٿرپندر [سوامي ووڳانند] کي ڏسڻ سان ئي
 مان آندڙ ۾ اچي ويندو آهيان. ڪڏهن به ائين ڪين
 پڇيو ٿي مانس ته تنهنجي پتا جو ٺالو ڇا آهي؟ يا
 توهان کي ڇا پون ڇهيوڻ ڪيتريون آهن؟

جيءُ تنهنجي ملڪيت تان پيا گهور گهور ويندا آهن.
 تنهنجي ڏن دولت، جاين جڳهن ۽ مال اسباب کي
 سڀ ڪجهه سمجهندا آهن. ان ڪري هو پائيندا آهن
 ته ايشور کي به تنهنجي اپايل شين، سوز چندرما ۽ تارن
 سان سٺيه هوندو! ۽ تنهن ڪري سندس چمڪارن
 جي واکاڻ ڪبي ته خوش ٿيندو.

۶۵۹- بالڪ جي سرلٽا ڪهڙي نه موهڻي آهي!
 کيس زانديڪو مليو ته ستسار جي مال خزانن، ڏن دولت

۶۵۶- ايشور ڪنڊ جي انبار مثل آهي. ۰ نندڙي
 ماکوڙي اٿان ڪنڊ جو نندڙو دائر کڻي ايندي آهي ۽
 وڏي ماکوڙي ڪڇ وڏيرو دائرو پر ان هوندي به
 انبار اڳي جيڏولي رهندو آهي. ايشور جا پکي به
 ساڳيءَ ريت آهن. هڪ ئي ايشوري تروري سان آند
 ۾ اچيو وڃن. ايشور جي سموري چمتڪار ۽ اُمتا جو
 انڀڙ ڪير به پاڻ ۾ سمائي ڪونه سگهندو آهي. ۰
 ۶۵۷- برهم رويي ساگر مان جا هر پيئي اچي، سا
 جڏهن چڙ جي ڇردي تي لڳندي آهي، تنهن کي
 وڇي ڇڏيندي آهي. پراچين رشين شڪر، سائن ۽
 ٻين کي انهيءَ هير نرمل ڪري ڇڏيو هو. ايشور به سڀ
 ٿاڻن تي ايشوري ساگر جي جهلڪ پري، کان پيئي. ان
 ڪري هو پاڻ وساري، پاڳل جيان ساري سنسار جو
 رٿن ڪندو، هريءَ جا ڪٺا ٻائيندو رهيو. سڪديو، جو
 ڄاڻي ڄهر کان ٿوري هو، تنهن ايشوري ساگر جي ڄل
 کي وڳو ٿي پيرا هڪ لڳايو ۽ ان سمي کان وٺي پنهنجي
 مڙج مستيءَ ۾ هالڪ جيان ليڙيون ٻائيندو رهيو. سرشتي
 جي اثر اڌ ڀاڪ مهادي، ان ڄل جا ٿي ٻڪ پيٽا ۽ ان
 سمي کان وٺي ايشوري آند جي لشي ۾ مڙدي. مثل
 نشيڙ پيو رهيو. ڪير ان ساگر جو عمق ماڻي سگهندو
 يا. ان جي گهٽ شڪتيءَ جو اندازو لڳائي سگهندو؟
 ۶۵۸- گرو مهاراج ڪيشب ڇيڊوسين ٻڪي، ڇيڙو،
 ”برهم سماجي ايشور جي وڏائيءَ جا ڪٺا ڳاڻا ٿي.“

سان ائينت آئند ۾ ڇو اچي ويندو آهي؟ ڇو ته پاڪ ماءُ سان وڌيڪ گهاٽل مائل رهندو آهي. ان ڪري دواءَ کيس سڀ کان وڌيڪ پياري هوندي آهي.

۶۵۴- بيمار ماڻهو ۽ ڪي وڏي ٽپ ويل، جڏهن سخت پياس لڳندي آهي، تڏهن پائيندو آهي ته جيڪر پاڻي ۽ ڇو سمنڊ پي وڃان، پر جڏهن ٽپ لهندو اٿس تڏهن پاڻي ۽ ڇو پيالو مس پي سگهندو آهي ۽ سندس پياس ٿوري ئي پاڻي ۽ سان ٽپت ٿي ويندي آهي. ساڳيءَ ريت منهن مايا روڙي پي ٿا ۽ ۾ اچي، پنهنجي ٽچ هستي پلجي، سمجهندو آهي ته مان پنهنجي هردي ۾ سمور وڻي ائينت ايشور سڻائي سگهندس ۽ پر جڏهن اهو وهڻ وهامي ويندو اٿس، تڏهن ايشوري پرڪاش جو هڪ ئي ٿورو کيس ايشور جي اڏائي آند سان ڀرپور ڪرڻ لاءِ ڪافي ٿيندو آهي.

۶۵۵- ڪي ماڻهو ٿورو ئي شراب پيڻ سان نشي ۾ ٿار ٿي ويندا آهن، پر ٻين کي نشي ۾ اچڻ لاءِ ٻن ٽن ٻالين جي درڪار ٿيندي آهي؛ ته به نشي جي مڙج بهي ڪي هڪجهڙي ايندي آهي. ساڳيءَ ريت ڪي پڳت ايشور پرڪاش جي هڪ ئي ٿوري سان آند ۾ اچيو وڃن، ٻيا وري ايشور ڪي ستمڪ پيڻ سان ٿي ايشوري آند ۾ ايندا آهن، پر آهن ٻئي هڪ جهڙائي پاڳوان، ڇو ته بهي ڪي ايشوري آند ٿي پراپت ٿئي ٿو.

۶۴۹۔ سج جي روشني جتي ڪٿي ساڳي آهي؛ پر پاڻيءَ جي اوچل مٿاڇري يا آرسيءَ يا چمڪندڙ پتل جي پرت تي انجو اولڙو پورن ريف ٻوندو آهي. ايشوري پرڪاش به ساڳيءَ ريف آهي. اهو سڀئي منهن جي هردن تي سمان ۽ سر درشتيءَ سان ٻيو نڙي، پر پوٽيءَ سر پيش ساڌن جا نرمل ۽ نرمش هردا ئي اٽڪي پاڻ ۾ سمائين ۽ ان کي پرلڪش ڪن ٿا. ۶۵۰۔ پتيءَ جو ڪم آهي روشني ڏيڻ. ان جي مدد سان ڪي ٻوڙن تيار ڪندا آهن، ڪي دستاوڙن تي ڪوڙيون صحتيون وجهندا آهن، ڪي وري ڌرمي شاستر پڙهندا آهن. ساڳيءَ ريف کي ماڻهو ”رام نام“ جهڙي موڪش پراپڪ ڪندا آهن؛ ٻيا ڪي وري ٻيڙيون مرادون حاصل ڪرڻ لاءِ ايشور جو چاب جهيندا آهن. مگر ايشور جو پوار نام پنهنجي پوٽن ۾ سدائين نرمل آهي.

۶۵۱۔ ڀڳوان، پاڳو ۽ ڀڳت سڀئي هڪ ۽ ساڳيا آهن.

۶۵۲۔ سوال۔ سچو ڀڳت ايشور ڏانهن ڪيئن

نهاريندو آهي؟

حوالو۔ ۴۰ کيس پنهنجو ويجهي ۾ ويجهو ۽ پياري

۾ پيارو سڀيڙي سمجهندو آهي. جيئن ٻوڏاڻن جون

گوڏيون شري ڪرشن کي چڱينام ۾، پر پنهنجو

گوڏينام ڪري ڏسنديون آهن.

۶۵۳۔ ايشور، پريمي ايشور کي ماما ڪري سڏي

ايشور ۽ سندس ڀڳت

۲۴۱

۶۴۶- ايشور سندس نيتاري لاءِ اڀاءُ پيو وٺندو آهي.
 ۶۴۷- جيئن ساڳيءَ مڇيءَ کي ٿري سگهيو آهي،
 ڀڄائي سگهيو آهي، رڌي سگهيو آهي ۽ هر ڪو ماڻهو
 پنهنجي پنهنجيءَ موجب تيار ڪندو آهي، تيئن سرشتيءَ
 جو پرڄاڻي جيتوڻيڪ آهي هڪ، ته به ڀڳتن جي ڀڻ
 ڀڻ ڀاونائن انوسار ڀڻ ڀڻ سرون ۾ کين درشن ڏيندو
 آهي. هر هڪ ڀڳت کي ايشور ڀاڻت پنهنجي پنهنجي
 ڀاونا آهي، ڄا هو اڻوڻو سمجهندو آهي. ڪن لاءِ هو
 لاڳاوان ڏاتا، يا پريو ڀڻ، مرڪندڙ ماما يا پريمي مٿر
 آهي ته ڀڻ لاءِ وري وفادار ڀڻي يا آڳاوان ڀڻر
 سمان آهي.

۶۴۷- تلاءَ ۾ مڇيون کڻي ڪيترو به پري هجن، پر
 ڪنڊيءَ ۾ مٺي سواڊي وستر لڳائي، پاڻيءَ ۾ اڇلڻ
 سان مڇيون پري پري کان ڏڪنديون اچي اٿي
 سهڙنديون آهن. ساڳيءَ ريت جنهن ڀڳت جو هردو
 پريم ۽ شردا سان پرور هوندو آهي، تنهن کي ايشور
 به ڏوڙي اچي درشن ڏيندو آهي.

۶۴۸- سڀت مهاڻائون ڄڻ ته ايشور جي ويجهن
 سنڀدين جي اندرين ڀاري آهن. هو ايشور جا مٿر،
 ساڳيءَ سنڀندي آهن. ٻيا سڀ ساڌارڻ مٿس ايشور
 جي ٻاهرين ڀاري آهن. اهي سڀت ايشور جا مٿر ڀاڻ-
 ڌاري ڇڏو آهن.

سوغايف وٽس ڪٽي ويندو آهي، تڏهن هو وڏي ۽ خوشيءَ سان اها سونهار ڪندو آهي. ساڳيءَ ريت سڙو شڪتيوان ايشور به هيڏو اعليٰ ۽ ٻڌوان آهي، نه به منس جڏهن سڄي هرديءَ سان سندس اڳيان نماڻي پٽا رکندو آهي ته هو اها وڏي ۽ خوشيءَ سان سونهار ڪندو آهي.

۶۴۴- ايشور کي پرايٽ ڪرڻ بعد آءٌ سٺيتڻ ٿيندس. ڇا ئي ٻيو جيڪڏهن سندس رعب نه ٿو ڄاڻان؟ جيڪي به جبر ايشور کي ڀائڻ لاءِ ٿڙيندا آهن، تن سڀني تي هو پنهنجي هڪ جيتري ڪرڻا ڪندو آهي، پر ڪٽي هو وڌوان هجن يا اودوان. سمجهه نه هڪ شخص کي پنج پٽ آهن. ڪي کيس ”بابا“، ڪي وڳو ”ها“ يا ”پا“ ٿا چون ۽ سڄو ٿالو اُچارِي ڪين ٿا سگهن، پر ڇا پيءُ پوين کي پهرين کان گهٽ قرب ڏيندو؟ هو سمجهندو ته هو ٻالڪ آهن، تنهن ڪري بابا چئي ڪونه ٿا سگهن، لائق پٽا سڀني پٽن کي هڪ جيترو پيار ٿو ڪري.

۶۴۵- ٻالڪ جو سپاءُ اهڙو آهي جو هر گپ ڇڪي سان پاڻ کي لٿي ڏيندو آهي، پر سندس جيڳل ماءُ کيس ڪڏهن به ڪڍلو رهڻ ڪانه ڏيندي آهي. گهڙيءَ گهڙيءَ پٽي سڀڻس لڳ ڌوئي کيس اچڻ آخرو ڪندي آهي. ساڳيءَ طرح، پاپ ڪرڻ ماڻهوءَ جو سپاءُ آهي، منس کي پڪ پاپ ڪرڻو آهي، ته اها به پڪ ڄاڻ

۶۴۰۔ نلاءَ جي مٿاڇري تي گاهه، ڪانا ۽ مٿل هٿ ڪري، اُن ۾ جيڪي مڇيون پيئڻون ٿرنديون آهن، سي ڏسڻ ۾ ڪين اينديون آهن. ساڳيءَ ريت مايا روپي ٻڌو ايشور کي انساني نگاهه کان ڏيکي ٿو ڇڏي ۽ اُن ڪري پنهنجي هردي ۾ پراجمان ايشور کي نه ڀسي نه ٿو سگهجي.

۶۴۱۔ سوال۔ اڻوڪو مانا کي اسين ڇو ڪين ٿا ڀسي سگهون؟

جواب۔ هوءَ هڪ اُٺ ڪل ۾ جنميل استريءَ جيان پنهنجو ڪم ڪار جافريءَ پٺيان هلائي رهي آهي. پاڻ سڀ کي پڻي ڏسي، پر کيس ڪوبه ڀسي نٿو سگهي. وڏو سندس پريهي ڀڳت کيس ڀسي سگهندا آهن ۽ مايا روپي ٻڌي پٺيان سندس اوڏو وڃي سگهندا آهن.

۶۴۲۔ سڀاهي پنهنجي لالين جو منهن جنهن طرف ڦيرائيندو آهي، اُن طرف هر ڪنهن کي ڏسي سگهندو آهي ۽ پر جيستائين روشني پاڻ ڏانهن نه ڦيرائيندو آهي، تيستائين کيس ڪير به ڏسي ڪين سگهندو آهي. ايشور به اهڙيءَ ريت سڀني کي ويٺو ڏسي، پر کيس ڪوبه ڏسي نه ٿو سگهي ۽ جيستائين ڪنهن تي ڪرپا ڪري کيس پنهنجو روشن ڪرائي.

ایشور ۽ سندس ڀڳت

۶۴۳۔ زميندار کڻي ڪيترو به شاهوڪار هوندو آهي، پر جڏهن مسڪين هاري، قرب وچان دل سان غريباطي

پستڪ ٿيون

جيو ۽ ايشور

پرڪرڻ چوڏهون

ايشور ۽ سندس ڀيٽ

[ايشور کي ڇو ڪين ٿو پسي سگهجي. - ايشور ۽ سندس ڀيٽي. - ڀيٽن جي سنڀاري اوستا. - برهماڻا ڪيئن پاڻ کي پرلڪش ٿو ڪري. - ايشور ڏن دولت ڏانهن بي پرواه. - ايشوري ڪرپا ۽ آلم جتن.]

ايشور کي ڇو ڪين ٿو پسي سگهجي؟

۶۳۹- سورج ٻراريءَ کان اٽڪ پيرا وڌو آهي. پر تمام پري هٽ ڪري، ننڍڙي چڪري جهڙو ٻيو لڳندو آهي. ساڳيءَ ريت ايشور به بلڪل اُلاه آهي، پر ڪائس گهڻو پري هٽ ڪري، هنجي سڄي وڏائي ڪهڙي ڪري نه ٿا سگهون.

گهمائيندو آهي. ساڌڪ به جي ايشور کي رڳو وات
 سان پيو چوندون ”اي ايشور، اُچ“ نه ايشور ڪونه
 ايندو، پر جڏهن ايشور درشن ڏيندو آهي، تڏهن
 پڳت جو هردو ايشور اُمنگ ۾ رهي ويندو آهي ۽
 وڏي آواز سان پرارٿنائون بندي وينديون اٿس. پڳت
 جڏهن اُٿاه ڀر ڀر ڀر هڙدي سان ايشور کي آراڌنا
 ڪندو آهي، تڏهن ايشور جهت پار کي ڀرگهت
 ڪندو آه.

۶۳۶۔ هڪ ٻالڪ ماء کي چيو، ”آمي جيتل! جڏهن هڪ لکير لڏهن مون کي ڄاڻائج.“ ماڻس وراڻي ڏٺيس، ”مٺا، هڪ ڀاڱي توکي ڄاڻائيندي.“

۶۳۷۔ ٻالڪ جيئن والد کي ۽ پٽس لاءِ ماء کي ليلائيندو آهي، روئيندو وڙندو آهي، کيس ڪهائيندو آهي، ٿيڻ جو مش معصوم ٻالڪ والڪر آندڙ ئي آندڙ روئيندو آهي، ايشور کي پٽ لاءِ آڻيس ٺڙا ڏاڍيندو آهي ۽ سمجهندو آهي ته ايشور کيس ٻياري ۾ پيارو ۽ واڙهي ۾ واڙهو آهي، ٽيهڪي ايشور جو درشن پراپت ٿيندو آهي: اهڙي ليلائيندڙ ۽ سڄي ظالمين کان ايشور وڌيڪ وقت لڪل رهي ڪين سگهندو آهي.

۶۳۸۔ ٻالڪ ۾ ڪرشن جي جيون جو ورتن ٿيل آهي. ڪيل جي شروعات دهلن دھان سان ٿيندي آهي ۽ بلند آواز ۾ راج ڳائڻ وٺندو آهي، ”پيارا ڪرشن اڃا اڃا، اي پيارا!“ هر ويس ڌاري، جيڪو ڪرشن جو ڀارت ادا ڪندو آهي، سو ان ڳوڙ ڳڻوڙ ڏانهن ڪن ٿي ڪين ڏيندو آهي، پر ستيڇ جي پٺيان ”گرمين روم“ ۾ باسڻ چيس ۾ مھر رھندو آھي، جڏھن ڳوڙ ڳڻوڙ بند ٿيندو آهي ۽ وڏي ٺارڊ پير ۾ گد گد ٿيندو، ستيڇ اي پھندو آھي، مڙو ۽ نرمل راج ڳائيندو آھي ۽ ڪرشن کي پرگھت ٿيڻ لاءِ پڪاريندو آهي، لڏهن ڪرشن کي احساس ٿيندو آهي ته وڌيڪ ويل ڪن لاٿار ڪري ڪاٺ سگھندس: ۽ اٿڻ لڪڻ ۾ ستيڇ ئي چوڻ

ايشور لاء ترقي

۲۳۵

۴۳۲۔ اها حقيقت ڄاڻ ته جيڪو به ايشور کي چاهيندو آهي، سو انکي پائيندو آهي۔ وڃ، وڃي پنهنجي عيون ۾ ان ڳالهه جي تسلي ڪر۔ رڳا ئي ڏينهن جتن ڪر ۽ پر سڄي امنگ ۽ آڌمان سان۔ ڀڪ سڦلنا پراپت ڪندين۔

۴۳۳۔ لوڪ ماما کي پراپت ڪر۔ کيس آرادنا ۾ ترڪي اچل پريم ۽ دريد وشراس بخشي۔

۴۳۴۔ ساڌڪ جو ٻل ڇا ۾ آهي؟ هو ايشور جو ٻالڪ آهي ۽ آنسو سندس اينٽ ٻل آهن۔ جيئن ٻار کي ڪجهه گھربو آهي ته وٺندو آهي ۽ ماڻس جهڙو سندس گھرج پوري ڪندي آهي، تيئن ايشور به پنهنجي آنسو وٺائيندڙ ٻالڪ جون چاهنائون ڀرت ڪندو آهي۔

۴۳۵۔ هڪ شخص گرو مهاراج کي چيو، ”هينئر منهنجي آيو ۵۵ سال آهي۔ چوڏهن سال ايشور جي تلاش ۾ رهيو آهيان۔ پنهنجي گرن جي اپڊيش جي پيروي ڪئي اٿم۔ سڀ ياتراون پيڻيون اٿم ڪيترن ساڌو پرن جا درشن ڪيا اٿم، ته به ڪجهه لاپ ڪونه ٿيو اٿم۔“

اهو ٻڌي گرو مهاراج کيس وراڻيو، ”آءٌ توکي تسلي ڏيان ته جو به ايشور لاءِ ترقي ڪندو آهي، سو اوس به پائيندو آهي۔ مون ڏانهن هزار دل نه لاه۔“

وڏو لڳاتار ٽڙڪ جي ضرورت آهي.

۶۲۸- هڪ شش گرو مهاراج کان پڇيو، ”ايشور جو
 روشن ڪم ڪري سگهيو؟“ گرو مهاراج جواب ڏنس،
 ”ايشور لاءِ اليڪٽ ٽڙڪ ڌاري، روئي سگهندڙين؟
 مٿس نه پهچي ٻارن، استريءَ، ڌن دولت وغيره
 لاءِ روئي روئي ڪٿي رڻ پريدا آهن، پر ايشور لاءِ
 ڪو ورتولو روئي. ٻالڪ جيستائين والد پڪڻ سان والد
 ڪرڻ ۾ مڪمل هوندو آهي، تيستائين سندس ماما وڏو
 بچائڻ ۽ ٻيو ڪم ڪار ڪري سگهندي آهي، پر ٻالڪ
 جڏهن راند پڪڻ مان ڪڪي، کين پري ڦٽو ڪري،
 ماءُ لاءِ رڙيون واکا ڪندو آهي، تڏهن هو وڏو
 ۾ پل نه ڪانه رهي سگهندي آهي، ٽڪڙ ڪرڻ ڪري
 ڪڏهن نه ڇانورن جو ڊيگرو چله ٿان ڪري ٻولندس
 نه نه ڊوڙي وڃي ٻالڪ کي هنج ۾ ڪٽندي آهي.“

۶۲۹- ايشور کي اهوئي نرمت ٻائي سگهندو،
 جڏهنچو پرڳ ۽ ٽڙڪ ٻرڻ هوندا.

۶۳۰- ڪلچر جي سمي ۾ ايشوري ڪريا پراي
 ڪرڻ لاءِ ايشور لاءِ ٽي ڏينهن دل سان ٽڙڪا ڪائي آهي.

۶۳۱- ڇاچو چندرما سيني ٻالڪن جو ڇاچو آهي.

ساڳيءَ ريت ايشور نه سيني ڇوئي آهي. کيس ڏهائي
 جو سيني کي اڌڪار آهي، جيڪو نه کيس ڏهائيندو

آهي، سو سندس روشن ڪندو آهي. ٽون نه ڇي ان
 ڏهائيندڙ کيس ڏهائيندڙ.

ايشور لاء ترق

۳۳

۶۲۶- اهڙو آلس جو پاو ڇو ٿو ڌارين، جو ڇوڙين ٿو
 نه هن جنم ۾ ايشور پراپت ڪرڻ سمجهو نه آهي ته ٻئي
 ۾ ڪيڏس؟ پڳتيءَ ۾ اهڙي ڍلائي نه هئڻ گهرجي.
 پنهنجو هردو پراڻ نه ڪندين ته اديش پراپت ڪري
 نه سگهندين. اٽل ارادو ڪر ته ”هن جنم ۾ نه نه
 هن ئي پلڪ ۾ ايشور کي پراپت ڪندس.“ ڳوٺن ۾
 ڪڙمي جڏهن ڏاند خريد ڪرڻ ويندا آهن، تڏهن پهرين
 ڏاند جي پڇ ڪي هٿ لکائي ڏسندا آهن. ڪي ڏاند
 چوڻ کان ڪن. پاڻ ساهي پٽڻ لاء زمين تي آهي
 پوندا آهن. ان مان امالڪ ئي ڪڙمي سمجهي ويندا
 آهن ته اهي ڏاند نڪما آهن. ٻيا ڪي ڏاند پنهنجن
 اڇن کي هٿ لڳندو مس ڏسندا ته هڪدم جوش ۾
 اچي ويندا آهن ۽ ٽينگ ٿي ٿيڻ شروع ڪندا آهن.
 ڪڙمي سمجهي ويندا آهن ته اهي ڏاند ڪارائتا ٿيندا
 ۽ انهن مان ڪي خريد ڪندا. سستي ڪرڻ اچت نه
 آهي. دل ٻڌي، پڪو نشو و رکي، ڇو ته هن پلڪ ۾
 ئي ايشور کي پائيندس. تڏهن ئي سڦل پراپت ٿيندو.

ايشور پراپتيءَ لاء هڪ ئي نيم

۶۲۷- سوال- مايا جي چار کان چند ڇڏائڻ لاء
 ڪهڙا اپاء اختيار ڪرڻ گهرجن؟

جواب- جيڪو مايا جي چار کان چوٽڪاري لاء
 ٿيندو آهي، تنهنڪي ايشور پاڻ مارڻ بتائيندو آهي.

لاءِ جيڪا ائين ڄاڻا رکندا آهن، تنهنجي هڙدي جي ايشور لاءِ ٽڙ ۾ جڏهن مٽي ورتن ڪبل ٽن ٽڙن جي ميل سان ٿيندي، تڏهن ئي ايشور پراڻو ڪنڊن.

۶۲۴- جيسو ڪرسٽ هڪ ڏينهن سمندر جي ڪناري تي ستر ڪري رهيو هو. هڪ شش وٽس آيو ۽ پڇيائينس، ”سائين، ايشور کي ڪيئن پراڻو ڪجي؟“ جيسو تنهنجي شش سان گڏجي، سمندر طرف وڌيو ۽ کيس پاڻيءَ ۾ غوطو ڏيارائين. ٿوري وقت کانپوءِ کيس ٻاهن کان چڪي ٻاهر ڪڍي، پڇيائينس ”ڪيئن ڇا محسوس ڪيو؟“ شش جواب ڏنو ”سوچين ٿا ته اهو ڪهڙي اچي وئي هئي. ڏاڍي سزا ۾ هوس.“ جيسو چيس ”ايشور جو درشن تڏهن ئي ڪري سگهندن، جڏهن تنهنجو هڙديو ان لاءِ ائين ٿيندو، جيئن پاڻيءَ ۾ غوطا کائڻ ويل اهو ساهه کڻڻ لاءِ ٽڙ تي رهيو هو.“

۶۲۵- ٻيڪي کي جڏهن ايشور لاءِ ايترو نه گهڻو پراڻو هوندو جو ڏوي نه ”آءُ هن ڇهون ۾ ئي ايشور پراڻو ڪندس، نه ئي، کيس ٽن ڏينهن ۾ لوڇي لهندس، نه هڪ ڀيرو ”رام رام“ اڇاڙڻ سان ئي کيس پاڻ ڏانهن ڇڪيندس“ تڏهن ئي هو ٽيڪ سندس مشاهدو مٿي بگهندو. پر جن ٻيڪن جي، پوءِ وڃان پوري ٽڙ کان هوندي، سي جيڪڏهن ڪٿي کيس پراڻو ڪندس، ته ان ۾ ان ۾ ڪئين پگ لڳي ويندي.

ايشور لاء ترق

ریت جنهن ۾ آتمڪ پياس هوندي آهي، سو پنهنجي
 ڏور (پوءِ اهو هندو ڏور هجي يا ٻيو ڪو) سان الوداع
 ڪين ڪندو آهي ۽ نڪي پنهنجي لاءِ ٻيو ڏور اسٽاپن
 ڪندو آهي. سڄي اچي پياسيءَ کي نه اهڙن ويچارن
 ڪرڻ لاءِ وقت ئي ڪونه هوندو آهي.

سڄيءَ ترق جي ريت

۶۱۹- جيئن موزي سون لاءِ ترق ٿيندو آهي، تيئن
 پنهنجي هردي کي ايشور لاءِ ترق ڄڻائي.

۶۲۰- جيئن ٻڌندڙ ماڻهو ساهه کڻڻ لاءِ پاڻائيندو
 هي، تيئن منس جي هردي کي ايشور کي لڳي لهن
 ۽ پاڻائڻ گهرجي.

۶۲۱- سڌاڻيءَ نه ايشور کي پرايت ڪرڻ لاءِ،
 ڪهڙي پرڪار جي پريم جي ضرورت آهي؟ ڪهڙيءَ
 ريت ڪتر سر ۾ چوٽ لڳڻ ڪري پيو ٽٽڪندو آهي،
 ٺهڙيءَ ريت منس کي به ايشور لاءِ ٽٽڪڻ گهرجي.

۶۲۲- پنهنجيءَ سروسڪتيوان مانا کي پريم سان
 ڪار نه ڏسندين ته ڪيئن نه هوءَ ٻوڙندي جهت پٽ
 ٿي وڃي اچي ٿي سهڙي. تن ۽ من سان ايشور کي
 ڏيانبو ته هو منهن موڙي نه سگهندو.

۶۲۳- سڌاڻيءَ نه ايشور لاءِ پريم ڪهڙو هٿل گهرجي؟
 پتورف استري جيڪو پريم پنهنجي پياري پٽيءَ
 لاءِ ڌاريندي آهي، موزي پنهنجي ميٽيل ڌن سان
 يڪو موهر رکندو آهي، سنساري جيوسنساري وستن

پرڪرن ٽيرهون

ايشور لاءِ تڙف

[ايشور لاءِ مستانو ٿي. سڄي تڙف جي ريت.

ايشور پراڻي لاءِ هڪڙو ٿي ايسرا

ايشور لاءِ مستانو ٿي

۶۱۵- سنسار جي وستن لاءِ مستانو نه ٿي. ايشور

جي پٿر ۾ ٿي مستانو ٿي.

۶۱۶- ڪن ماڻهن کي پٽ نه ڄمندا آهن نه ڳوڙها

پيا ڳاڙهندا آهن. ڪي وري ڏن دولت بلڪ نه ٻوٽ

ڪري پنهنجن دلين ۾ جهوريندا رهندا آهن. پر السوسا

اهڙا انسان تمام گورا آهن جي ايشور جي درشن نه پاڻ

ڪري هجن هاريندا هوندا. لاشڪ، جيڪر ايشور

کي ڏوري ٿو، هن لاءِ لڙڪ ٿو لڙي، سولي کيس

برابڪ ٿو ڪري.

۶۱۷- جو ايشور لاءِ ٿڙهندو آهي، سو کائڻ پيئڻ

جهڙين نه وستن ڏانهن ڏيان ٿي ڪمن ڏيندا آهن.

۶۱۸- جو پيا سي هوندا آهن، سو نديءَ ۾ پاڻي

ٽرائيل ڏسي ٿو ڪٿا ڪري نه ڇڏيندا آهن، نڪي

اوجل پاڻيءَ لاءِ ڪو ڪوٺ شروع ڪندا آهن. ساڳيءَ

وس، سڄڻ ۽ سنگيون ٻاهر وڃي ويندا آهن. ڏيان
وڻل ٿيڻ نه کوشاڻون اچيو پرگهت آهن ۽ پر جهڙن
ڏيان پر ٿيڻ ٿي وڃو آهي ٿڌن آهي ٻاهر وڃي
ويندا آهن ۽ سندن لاءِ دروازو بند ٿي ويندو آهي.

۶۱۴- اهو وڻ سان ٻوڙ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ،
جهڙن ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
اهو وڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ
ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ ٿيڻ

جي ڪنلي ڏانهن آهستي آهستي وڃي رهيو هو. ٻنهي هڪ شڪاري وري مٿس تير جو نشان چٽي رهيو هو. پر ٻيڳو. اوڏانهن خيال نه ڪونه ڏنو. اوڏوٽ ٻيڳو کي پرائم ڪري چيو، ”ڏيان ويل شل آءٌ نه تنهنجي مثال جي پيروي ڪريان ۽ پٺ ورائي نه ڪين ڏسان به ڪير منهنجي پٺيان آهي.“

۶۱۰- پراچين ڪهڙي آهي ته جيڪو ڏيان به پرورڻ آهي، تنهن لاءِ موڪل وڃڻو آهي. سد البئي نه منس ڪڏهن ڏيان به پرورن ٿيندو آهي؟ ڪڏهن ڏيان ويل تنهنجي چوگرد ايشوري واپس منڊل ڏسندو آهي ۽ سببس آليا پرماتما سان رهاڻا ڪندي آهي.

۶۱۱- ڏيان ڪرڻ ويل بلڪل اڻڪاڻا هوندي آهي. ۽ ڪجهه نه ڏسي يا ٻڌي ڪين سگهيو آهي. ٻڌي ۽ ايتوڻي غائب ٿي ويندا آهن. شريز ٿي نالڳ پيوڙ هيون ٿا، نه به جيئو کي چاڻ ڪانه رهندي آهي؛ ۶۱۲- جو منس ڏيان ڪرڻ ويل اهڙو نه ٿي سرف ٿي وڃي جو پکي اچي سندس مٿي جي واڙن به آڪرو ٿا. ٻين نه به سد ڪانه پوئس ٿڏهن چئبو ته ڏيان به سڏي پراڻت ڪئي اٿس.

۶۱۳- ٻرڙهي ڏيان به اندرين جا سنجي ڪم روڪجي ويندا آهن. من جي ٻاهرين وهڪ صفا ٻي ويندي آهي، چڻ به ٻاهرين ڪمري جو در بند ٿي آهي. اندرين جا پنچ ٿي حواس نه ڏسڻ، ٻڌڻ،

۶۰۷- هڪ اوڌوت (مهايوگيءَ) هڪ پيري گهوڻيتي
 چچ ڏٺي جا هڪ چراگاه وٽان وڏي ڌام ڌور ۽ بگلن
 باجن سان وڃي رهي هئي. ساڳئي رستي تي هڪ
 شڪاريءَ تي به نظر پيس، جو هڪ پڪيءَ تي نشان
 چٽو به اهڙو نه محو هو، جو چچ ڏانهن خيال ٿي ڪونه
 ويس ۽ منهن ڦيرائي نظر به ڪانه ورايائين. اوڌوت
 شڪاريءَ کي پرڻام ڪري، کيس چيو، ”سائين،
 ٺوهين منهنجا گرو آهيو. ڌيان چٽن ويل شل منهنجو
 من به ڌيان آڪريءَ به ائين ايڪاگر رهي، جيئن ٺوهانجو
 پڪيءَ به رهيو.“

۶۰۸- هڪ ماڻهو تلاءَ ۾ مڇيون ڦاسائي رهيو هو.
 اوڌوت اُتان اچي لانگهائو ٿيو ۽ اوڏو اچي ڪانٽس
 پڇيائين، ”ڀائي، ڪاشيءَ ڏانهن ڪهڙو دڍ ٿو وڃي؟“
 مهاڻي جو سمورو ڌيان ٻاڻيءَ جي چرپر ڏانهن هو، ڇو
 ته ان مان کيس سڌ ٿي پيئي ته مڇي ڪنڊيءَ ۾ لڳل
 ڳهي کي ڳرڪائي رهي آهي يا نه. انڪري هن سوال
 جو ڪوبه جواب ڪونه ڏنو. جڏهن مڇي ڦاٽس، تڏهن
 منهن ورائي پڇيائين، ”ٺوهان ڇا ٿي چيو، سائين؟“
 اوڌوت کيس پرڻام ڪري چيو، ”سائين، ٺوهين
 منهنجا گرو آهيو. ايشور جي ڌيان چٽن ويل آءُ به
 شل ٺوهانجي مثال جي پيروي ڪريان ۽ ڌيان مان اٿڻ
 کان اڳ پيءُ ڪنهن وسٽوءَ جو ويچار ٿي نه ڪريان.“
 ۶۰۹- هڪ پيري هڪ بگهه مڇي ڦاسائڻ لاءِ تلاءَ

۶۰۱۔ زبان ۾ وهڻ وقت لوڪي آئين چئن ڪرڻ
گهرجي، جن ريشم جي ڏاڳي سان ٻنھجي من کي
ايشور جي ڪم چوڻ سان اڏي رهيو آھين، جيئن
اٿان لڙڪي نه وڃي. پر ڏاڳو ريشم جو چوڻ هجي؟ چو
نه ايشور جا ڪم چوڻ ناهين ٿا ڏک آهن ۽ ٻيو ڪو
ڏاڳو جيڪس کيس پڙا بهڻائي!

۶۰۲۔ زبان ڪندي، سيڪڙا وقتي هڪ پرڪار
جي ٿيندڙ اچي ويندو آهي. ان ٿيندڙ کي ”پرڳندرا“ سڏيو
ويندو آهي. ان ويل اڪثر ڪري کيس ڪن پرڪارن
جا ايشوري درشم پسا ۾ لهندا آهن.

۶۰۳۔ سنڌ اليتي نه سائوڪ سڀاء جو جيئو. ڪيئن
زبان چئن ڪندو آهي؟ هو اڏي ۽ واس جو بستري
لي مڇر والي ۽ جي اندر زبان چئن ڪندو آهي، جيئن
ٻيا کيس ڏسي نه سگهن.

۶۰۴۔ ايشور ۾ آئين ملي جهلي وڃ، جيئن ڪير ۾
ڪند ملي ويندي آهي.

۶۰۵۔ جڏهن من جو هل هلاچو شالڪ ٿي ويندو
آهي، تڏهن دم روڪجي ويندو آهي. ان کي ڪمپڪ
چيو آهي. ڪمپڪ ٻڪٽي ۽ دواران نه ايندو آهي.
ايشور لاءِ ايتس ٻيهر دواران دم روڪجي ويندو آهي.

۶۰۶۔ ٻوڙ هو زبان، زبان آڪر ٿي ۽ جو سچو سڀاء
ڪري، زبان ڪندڙ جي آتما ۾ اوتيندو آهي.

’مون‘ تي ويچار ڪندا ڪريو. سڌ اٿو، ائين ڇو ٿو ڇوان؟ ڇو ته توهان جو مون ۾ وشواس آهي ۽ توهانجي ويچارن جو لاڙو جيڪڏهن مون ڏانهن هوندو ته اهي ٿرت تي ايشور طرف لڙي ويندا. جيئن ڪاٺن جو ڌڻ ڏسڻ سان ڌنار جي، پٽ ڏسڻ سان پيءُ جي، وڪيل ڏسڻ سان ڪورٽ جي، بادگيري ٿري ايندي آهي، نيسن من، جو هزار ۽ هڪ ڳالهين ڏانهن ڊوڙي رهيو آهي سو ’مون‘ تي ويچار ڪرڻ سان ايڪاگر ٿي ويندو ۽ جي اهڙيءَ ريت ايڪاگر ٿي ويو ته پنهنجو لاڙو ايشور ڏانهن رکندو ۽ ڌيان ۾ سڦلٽا پراپٽ ٿيندو. ۵۹۹- من کي ايڪاگر ڪرڻ لاءِ سڙي ۾ سڙو آڻاءُ آهي ته اُنکي ڏيئي جي لات تي ٽڪائڻ گهرجي. انجو اندريون نپرو اُنش ڪارڻ سربر سان ٿر ٺهڪي. اُن تي من ٽڪائڻ سان ڌيان شڪتي پراپٽ ٿيندي آهي. نيري لات کي جيڪو چمڪو ڏيکي ڇڏيندو آهي، سو سوکير شربر مثل آهي ۽ جيڪي انجي باهران آهي سو استول شربر جي مثل آهي.

۶۰۰- گرو مهاراج پنهنجي ساڌنائن ڏانهن اشارو ڪندي پنهنجي ششن کي چوندو هو، ”انهن ڏينهن ۾ ايشور جي ڌيان ۾ وهڻ کان اڳ چئن ڪندو هوس. ان ريت من کي سڀني اپورنائين (پڙن خيالن، ڪامنائن وغيره) کان اڌوئي اوچل ڪري، ايشور کي اُٺي پراجمان ڪندو هوس. توهين به ائين ڪريو.“

آهن لين ٿا. ڏلو ڪن ايتي نه ڪن اماڻار ويل
مسلمان سڀ ڪم ڪاريون ڇڏي، نماز پڙهڻ ۾ لڳي
وندا آهن!

۵۹۵- جيئن اهر جي ڦاٽل پڙي مان ڊاٽا ڪرندا
آهن ته ڇوگرد پکڙجي ويندا آهن ۽ اهي مڙڻ نهايت
ٿي ڪن ٿي پوندو آهي ۽ ٿيئن جيڪو من سنساري
وستن لاءِ هيڏانهن هوڏانهن ٻيو پنڪندو آهي، تنهن
کي ايڪاگر ڪرڻ ڪا سڙي ٻالهه ڪانه آهي.

۵۹۶- ڪنهن ڪنڊياسي يا ٻن جي اڪيلائيءَ ۾ يا
پنهجي هردي جي شانت آستان ۾ ايشور ۾ ڏيان
ڇڻن ڪر.

۵۹۷- منهن کي شروع ۾ ڪنهن نرجن آستان ۾
پنهجي من کي ايڪاگر رکڻ جو جتن ڪرڻ گهرجي،
ته نه ائين ٻالهون کيس پاڻ ڏانهن لاڙي وينديون.
پاڻيءَ ۾ کير وجهڻ نه ٿي پاڻ ۾ ملي ويندا، پر جي کير
ولڙي ان کي مڪڻ جي صورت ۾ آڻيو ۽ بدليل کير
يعني مڪڻ ۾ پاڻي وجهڻ نه اهو پاڻيءَ سان ملي وڃي
بدان ان ۾ ٻيو ٿرندو. ساڳيءَ ريت من ڪڏهن لست
سڏن ڪرڻ بعد من جي ايڪاگر ٿا پراڻت ٿو ڪري،
لڏهن سندس من آس پاس جي وائڙمندل کان نيازو
رهي، ايشور ۾ وسار ٿو ڪري.

۵۹۸- ڪرو مهاراج ڪڏهن ڪڏهن پنهنجي منهن کي
ڏيندو هو ته ”ڏيان“ ۾ وهڻ کان اڳ ڪڇ وٺڻ

روڳن ۾ دوا نه رڳو ٻاهران لڳائي آهي، پر پيئاري
آهي.

۵۹۲- سڌ ٻرڻس ٻن پرڪارن جا ٿيندا آهن. هڪڙا
سادن سڌن، ٻيا ڪرپا سڌن، (يعني هڪڙا جن ٽپسياڻون
ڪري سڌي پراپت ڪئي هجي ۽ ٻيا جن ايشور جي
ڪرپا سان سڌي پراپت ڪئي هجي)، چڱو فصل لڻ
لاءِ ڪي ماڻهو سخت محنت ڪري، واهن کي ٺڪا
ڏيئي، يا ڪوهن مان پاڻي ڪڍي، زمين کي ويڄ
ڏيندا آهن. پر ڪي وري پاڻن وارا ٿيندا آهن جو
برسات کين پاڻي سان ڏئي ڇڏيندي آهي ۽ انڪري
ڪوبه پورهيو ڪونه ڪرڻ پوندو اٿن. ميا جي ٻنڌن
کان آڇو ٿيڻ لاءِ اڪثر ڪري سيني کي آدم سان پڳتي
سادن ڪرڻا پون ٿا. پر ڪرپا سڌن کي اهي ڪشالا
ڪڍڻا کين پوندا آهن. کين ايشور جي ڪرپا سان
سڌي پراپت ٿيندي آهي، پر اهڙا ڪي پاڳوان ڇڏا
ٿيندا آهن.

يوگ ۽ ڌيان

۵۹۳- يوگ ۽ ڌيان جو سدائين نيم رڪڻ چڱائي.
۵۹۴- سڀ ڪم ڪار ڦٽو ڪري، سنجها جي سمي
ايشور جو ڌيان ڪونه منهن اونڌاهي ۽ ويل من ۾ سڀاويڪ
ايشور جو ويچار اٿين ٿيندو آهي. ڪن ساعت اڳ سڀ
ڪجهه پر لڪش هو، پر هاڻ اچانڪ سڀ ڪجهه انداري
۾ ڏڪهجي ويو. ڪنهن ائين ڪيو؟ اهڙا ويچار من ۾

ليندو آهي. ساڳيءَ ريت مش ڪي ستن ۽ مهالمان جي وچن ۾ شرڏا رکي، ڀڳتي روپي ڳهي، من روپي لڪ ۽ ڪنڊيءَ سان پهنجي هردي اندر ايشور پراپت ڪرڻ جو جشن ڪرڻ چڱائي. لڳاتار صر سان مش ڪي سڻائي وقت جي اوسڙي ۾ وهڻ گهرجي. لڏهن تي آلمڪ روپي مڇي پراپت ڪندو.

۵۸۸- گرو مهاراج چوندو هو ته جيڪا به توهان ڪي آڱيا ڏيان، سا پورن ريت مڃيندا؟ تهنس، آءٌ توهان ڪي ٻڌايان ته جيڪي به آءٌ توهان ڪي چوان ٿو، تنهن جي سورهنن ٻئي به هي عمل ۾ آڻيندا ته اوس موڪل ڪي پراپت ڪندا.

۵۸۹- آتم گيان لاءِ آلمڪ ساڌن تمام ضروري آهن پر جي پورن شرڏا هجي ته ٿوروئي ساڌن ڪافي آهي. ۹۰-۹۱- ڪو به شخص هڪ واريءَ ”رام-نام“ جي ٻل ۾ شرڏا رکي، هر دم اهو چيهندو رهي ته پوءِ ان ڪي وڻجڙ ۽ ٻيڙي ڪنهن به پرڪار جا ڀڳتي ساڌن هن لاءِ ضروري نهن. ”رام-نام“ جيڪو سان سڀ شڪاٽون الڙپ ٿيو وڃن، من پڙتو ٿيو پوي ۽ ايشور روشن پراپت ٿئي ٿو.

۵۹۱- ويد، ۽ پراڻ، ۽ ٻڌڻ، گهرجن ۽ پر عمل نٿن جي آڏينهن تي ڪرڻ گهرجي. ”رام-نام“ مڪ چنڊ، گهرجي ۽ ڪن سان ٻڌڻ گهرجي، ڪن

ساڳيءَ ريت ڪي ڀڳت اهڙو نه ٿيڙيءَ سان سادن
ڪندا آهن، جو اها ٿيڙي سندن جتن ۾ پاڻ ڀنگ وجهي
ڇڏيندي آهي.

(۲) باندر جو سپاءُ اهڙو آهي جو وڻ تي چڙهي
هڪ ڏانڊيءَ تان ٻيءَ ڏانڊيءَ تي پيو ٺينگه ٺها ڏيندو
آهي. وات ۾ ميوو جهلي وٺي ٿو ڏئي ته ميوو وڃي
پٽ پوي. ساڳيءَ ريت ڪي سادڪ، جن جو سپاءُ
استر نه آهي، سي وقتي پنهنجي جيون جي ڦرندڙ
حالتن کان بيزار ٿي، ڀڳتي مارڻ کان پلجيو وڃن.

(۳) ماکوڙي اناج جي داڻي ڏانهن آهستي آهستي
رڙهي، دائرو کڻي پنهنجي ٻر ڏانهن واپس موٽي، آرام
۽ مزي ۾ ويهي کائيندي آهي. ماکوڙيءَ جي سپاءُ
جهڙو آتمڪ سادن اُٺ ۾ اُٺ آهي. ان ۾ ڦل پراڻت
ڪرڻ ۽ ماڻھو جي تسلي آهي.

۵۸۷- مڇي ڦاسائڻ جو شوقين اول اها خبر رکندو
آهي ته ٺلاءُ ۾ سنيون مڇيون آهن يا نه. ٺلاءُ جي آسپاس
رهندڙ مهاڻن وٽ وڃي، کائڻ پڇا ڪندو آهي: ”اها
حقيقت آهي ته هن ٺلاءُ ۾ وڏيون ۽ سنيون مڇيون
آهن؟ ڪهڙي قسم جي ڳهي (کاڌي جي شيءِ) سان
کين ڦاسائي سگهيو؟“ ضروري خبر چار هت ڪري،
هو ڪندي ۽ ٻر ڳهو اُٽائي، ٺلاءُ ۾ وجهي صبر ڪري
ويهي رهندو آهي ۽ حرفت سان پيو مڇين کي لالچائيندو
آهي. ائين هو وڏي ۽ سندر مڇي ڦاسائڻ ۾ ڪامياب

۵۸۴۔ ايشور لاپ لاء جتن ضروري آهي. هڪ
 ڏينهن پاڻ سجاڏي ۾ هلندڙ پڪر (شري رامڪرشن جي
 ڳوٺ ڪمر پڪر ۾ سندس اباڻي جڳهه جي سامهون
 لاءِ) نظر آيو. ڏٺو ته هڪ ڳولائو ان مان پاڻي پڙي
 وهيو آهي. هن پاڻيءَ جي مٿاڇري تان گاهه پڙي
 ڪري، پاڻي پڪر ۾ کڻي هر جهر پئي ٺاهيو. دل ۾
 ٿري آيو ته جيئن گاهه پڙي ڪرڻ ڌار ان پاڻي ڏسڻ ۾
 ڪونه ٿو اچي سگهي، تيئن ايشور پير ۽ سندس لاپ
 به جتن ڪرڻ ڌار ان پرايڻ ٿي ڪونه سگهندو. ڏيان،
 رام نام چيڻ، هري ڪيڙن ڪرڻ، پراڻا، دان،
 پڇ ۽ ٻي ڪرڻ، ايشور ڏانهن وٺي هليو. لاءِ پوتر
 ڪاري آهن.

۵۸۵- خود شري ڪوشن کي راڌا پتر جي. ٻوڃا
لاه انيڪ ساڌن ڪوڻا پيا. پتر ٻوهر ٻوڙي (ٻوهر جي
آلھت شڪتي) آهي ۽ ان جو ساڌن، ٻوڃا ۽ ڏيان
سان ڪيو آهي. ٻوهر ٻوڙي مان لکين سسار ٿا
آهن ٿين!

۵۸۶- ساڌن ٽن پرڪاڻن جا آهن. (۱) ٻڪرين جي
سياخ جهڙو، (۲) بالدر جي سياخ جهڙو ۽ (۳) ماکوڙين
جي سياخ جهڙو.

(۱) پڪي وٺا ئي وٺي پوري ٿي جهنگ ۾ ٻڌو آهي. - مڇر جهڙي اڇا ڪري ڪري ٻڌو آهي ۽ اڪڪ، پڪي ۽ ڪاٺ لاءِ نصيب ٿي نه ٿيڻ ٻڌو آهي.

۵۸۱۔ ڪلڪٽر جي ڪروڙ پتي جادو ٿاڻ ملڪ جي جاين جڳهن ۽ ٽن دولت لاءِ گهڻي ماڻهو پيا پڇندا آهن، پر ڪي ٿورا هوندا جي وٽس لنگهي ويندا هوندا ۽ وڃي ساڻس جاڻ پڇاڻ ڪندا هوندا. ساڳيءَ ريت ڪيترائي ماڻهو آهن جي شاسترن جو اڀياس ڪندا آهن، ٿورن بابت وادو واد ڪندا آهن، پر اهڙا ڪي ٿورا هوندا جي ايشور کي پس يا سندس ستم ٿيڻ لاءِ ڪشالا ڪيندا.

۵۸۲۔ پنهنجو اديش پراپت ڪرڻ لاءِ جوڳا اپاءَ اختيار ڪرڻ وڳوڙ وڙو مڃائڻ سان نه ”ڪير ۾ مڪڻ آهي“، توکي هٿ ۾ مڪڻ ڪونه اچي پوندو. مڪڻ گهرجيئي نه ڪير مان ٿورو جماءَ ۽ اُنکي ڇڳيءَ طرح سان ويهي وٺوڙ نه پوءِ مڪڻ ٺڪرندو. ساڳيءَ ريت ايشور دشمن ڪرڻ لاءِ آيو آهن نه ساڌن شروع ڪرڻ وڳو ”اي ايشور“، ”اي ايشور“ پڪارڻ مان ڪهڙو سود؟

۵۸۳۔ جيڪڏهن ڪو ماڻهو راجا سان سندس مخالفت ۾ گڏجڻ چاهي ته کيس مخالفت ڏانهن وڃي، مخالفت جي ٻاهرين دروازي مان لنگهڻو پوندو. پر جي ٻاهرين دروازي وٽ پهچي ۽ اُتي بهي چوندو، ”راجا ڪٿي آهي؟“ ته راجا کي گڏجي ڪونه سگهندو. جڏهن ست دروازا پار لنگهندو، تڏهن ئي راجا کي گڏجي سگهندو.

ڪي نه جيستائين زوريءَ سڌو ۽ اسٽر رڪيو، ليستائين
چڱيءَ ريت هليدو، پر هي مٿس چرڪسي رڪڻ ڀري
ڪي، نه وري سٺين رستي کان لاڙو هڻي ويندو.

۵۷۹- طوطا پوري (رمتو سياسي، جنهن شري
رامڪرشن کي ادوليس وهڻاڻ سڏن جي ڏيکيا ڏني
هئي) چوندو هو، ”بيٺي ٻوٽي کي لڪ ڏهاڙي مهتي
صاف نه ڪيو ويندو نه سندس رنگ جهڪو ٿي ويندو،
ساڳيءَ ريت منڻ جيڪڏهن لڪ ڏهاڙي ايشور جو
ڏيان نه ڪندو نه سندس هرڊو اڀر ٿي ٻولندو.“
گرو مهاراج هن هڪ ڀيري طوطا پوريءَ کي اتر ڏان
”جيئن سوان ٻوٽي کي روز صاف ڪرڻ جي ضرورت
نه ٿي ٿئي، تنهن ايشور برابر ڪيو آهي، تنهنڪي
ٻار ٿاڻون ۽ نسيانن جي ضرورت ڪانه آهي.“

سڏن

۵۸۰- ٿانگوي ٿاڻ مان صاف پاڻي پيئڻ چاهين ته
مٿاڇري ٿان ٿاڻم آهستيءَ سان پاڻي ڀري ويندو، جيئن
پاڻي چلي ٿي ته جيڪڏهن پاڻي چليو ته ٿري مان
ڪچرو مٽي چڙهندو ۽ سوڙو پاڻي ٻڙاڻل ٿي ويندو.
جي ٿون ٻوٽو ٻوٽو ڪهڙين نه اڇل سرڌا ڌار ۽ ڌيري
ڌيري سڏن ڪندو ره. شاسترن ٿي وڻن وادو واد
۽ دليل ڪرڻ ۾ پيهجي شڪي نه وڃاء، نه نه ٿيندو
جيئامڙو دماغ گهڻي ٻوندو.

ويندو، پر جي ڏلو پاڻيءَ ۾ وجهي ڇڏبو ته اهو جيسين پاڻيءَ ۾ هوندو، تيسين ڀريل ٿي رهندو. ايشور پڳڻي به ساڳيءَ ريت آهي. جيڪڏهن ٽون ڪجهه وقت ايشور جي پير ۾ مڱن رهي، پوءِ کيس وساري، ٻين ڳالهين ۾ لڳي ويندين ته جلد ئي پنهنجو هردو انهيءَ املهه پير کان خالي ٿي ويندو، پر جي پنهنجو آندميءَ هردو پوٽر پير ۽ شرڏا ۾ لين رکين ته سدائين الوڪڪ پير جي آلمڪ امنگ سان پوٽر رهندو.

۵۷۶- ڊيگري جي هيٺان جيسين باهه هوندي، تيسين کير پيو ٺهڪندو ۽ اڀامندو، پر باهه وسائڻ سان کير وري مائو ٿي ويندو. ساڳيءَ ريت نئين شش جو هردو اوستائين اٽساهه ۾ پيو اڀامندو، جيستائين آلمڪ ساڌن ڪندو رهندو.

۵۷۷- سوال- منس ۾ ايشور پير ڪيترو وقت رهندو آهي؟

جواب- لوھ جيستائين باهه ۾ هوندو آهي تيستائين لعل هوندو آهي، پر باهه مان ٻاهر نڪرڻ سان ئي ڪارو ٿي ويندو آهي. ساڳيءَ ريت منس جيستائين ايشور پڳڻيءَ ۾ لين رهندو آهي، تيستاءُ ان جي پير ۾ رڻو رهندو آهي.

۵۷۸- من شيديءَ جي گهنڊيدار وارن مثل آهي. جيئن وقت وڃي اوٿرو وقت کين سڌو رکي سگهيو، پر اڃا ڇڏن من ته وري گهنڊيدار ٿي ويندا. من

گھٹي پيرا ٿا ٻا ٿو ٻا ڪاٺ ڪالروءِ پيوڻ ٿڪندي آهي.
 ساڳيءَ ريت پکتيءَ مارڻ ۾ به ڏکا ٿا ٻا گھٽي آهن.
 ان بعد ئي سڻا پراڻ ٿيندي آهي.

۵۷۳- ان چئن گڏجي شو سڏن (هيءَ ڏيڻڪ سڏن
 رات جي اٺاري ۾ شمشان ڀريءَ ۾ ڪپر آهي ۽ ساڌڪ
 پاڻ مڙدي ئي آڻن لڳائيندو آهي.) نالي پيڪر.
 سڏن سان ڪالي دٻويءَ جي ڀوڄا ڪئي. هڪڙي
 کي رات جي پهرئين پهر ۾ پيڪر درشن ڏسڻ ۾ آيا
 ۽ هراس ۾ پاڳل ٿي پيو. اتي کي رات جي ٻولين پهر
 ۾ ڪالي دٻويءَ جو درشن نصيب ٿيو. هن دٻويءَ
 کي چيو، ”مانا، منهنجو سالي ڇو پاڳل ٿي پيو؟“
 دٻويءَ ورائيو، ”بچڙا، تون به منهنجي آڻين جنهن ۾
 ڪمترائي پيرا پاڳل ٿيو هئس. هاڻ ايت منهنجو درشن
 پراڻ ڪيو اٿي.“

۵۷۴- سوال- اسانجي هردي کي شائبي ورتي
 ٿي پراڻ ٿئي ۽ وري جتا به ڪانه ٿي ڪري. ان
 جو ڪارڻ ڪهڙو؟

جواب- ٻلس جي لڪڙي کي ٻار ڏيئي ساندو
 وڇو پيو هئدس ته ٻرندي رهندي ته نه جلد ٿئي
 اجهامي ويندي. اڌاامڪ آڱر کي به پرڪاشت رکڻ
 لاءِ ساندو پکتي ضروري آهي.

۵۷۵- لڪر جو دلڙ پاڻيءَ سان ڀري، گهڙامڻيءَ
 ٿي رکي ڇڏو ته ٿورن ڏينهن ۾ سمورو پاڻي سڪي

چانورن) مثل نرم ۽ ڪوٺرا آهن، منجهن ڪا به سگه
ست ڪانهي! اهي سانده جتن ڪرڻ جي سمري ساري
ڪانه سگهن، ارادي جي شڪتي ڪانه اٿن. سندن
جيون سڦلي نه ٿي ٿئي.

۵۶۹- مهاڻو وڏي مڇي مارڻ کان درياھ ۾ ڪنڍي
وجهي ۾ ٿي ڪلاڪ سانت ڪري ويهي رهندو آهي.
ساڳيءَ ريت پڪٽ، جي پنهنجي پڪتي ڏيرج سان
ڪندو رهندو ته انت ۾ ايشور کي اوس لوچي لهندو.

۵۷۰- موروئي هاري پوک ڪرڻ ڪڏهن ڪين
ڇڏيندو، پوءِ پل ڪٽي ٻارهن سال برسات نه پوي.
پر واپاري، جو ٿوري عرصي کان ڪٽيءَ جي ڪم کي
لڳو هوندو، سو هڪ سال جي سوڪ پوک ڪري ٿي
دل شڪستو ٿي پوندو. ساڳيءَ ريت سڄو شرڌالو
پنهنجي جيون پڪتيءَ ۾ وڃي ڪرڻ سان به جي ايشور
کي پاڻي نه سگهيو ته به دل لاهي نه ڇڏيندو.

۵۷۱- جيڪو ٿرڻ سڪڻ چاهي، تنهن کي ڪڇ
ڏينهن نه ٿرڻ لاءِ ڪوشش ڪرڻ گهرجي. رڳو هڪ
ڏينهن جي هٿ پير هلائڻ کانپوءِ سمنڊ ٿري ڪرڻ
سگهيو. ساڳيءَ ريت جيڪڏهن ٻوهر روپي ساگر ۾ ٿرڻ
چاهين ته ٺوڪي پهرين ڪيترائي نشنل جتن ڪرڻا پوندا،
پوءِ ئي سڦلتا سان ٿري پار پوندين.

۵۷۲- تازي چاول گابي پيئي لڳندي آهي ۽

ٻه ٻچا پالين ۽ گهر ڏانهن واپس ورڻ بدران اڌ اگهاڙيءَ
حالت ۾ ئي جهنگ منهن ڏيئي هليو ويو. اهر نيور
وٽراڳ آهي.

۵۶۷- پرم سٺ چٽ آند جي پڙ ساگر ۾ اولهي ٿي
هٻ. لوپ لالچ، ڪروڙ ڪاوڙ روپي سامونڊي مانگر
مڇن کان نه ڏج. وويڪ ۽ وٽراڳ روپي هٽڻ لڳاء نه
اهي واکهر ٺهندي اوڏو ٿي ڪونه ايندا. چو نه ان هٽڻ
جي اڀر هنن لاء جن ڪال آهي.

اورچائي

۵۶۸- سد ايتي نه ڪڙمي ڏاند ڪيئن خريد ڪندا
آهن؟ آهن ڳالهين ۾ هر پنهنجو مٿ پاڻ آهن. چڱي
لڱي سڃاڻڻ جي خاصي شناس الڻ. جانور جو ڏاڻي
جوهر جهٽ پڙ ڪي ولندا. ان جي وڳڙ پڇ ڪي جهٽ
سان پيسي ڪرامت ٿي ويندي. جنهن کي جوهر ڪونه
هوندو، سو ڪا مٽي ڪانه ڪندو، پڙ زمين ٿي لپتي
پوندو، جن ٿيند پيئي اچيس، پڙ جنهن ۾ جوهر هوندو،
سو لپڪ ٿي ٿيندو، جن نه ڪنهن گستاخي ڪئي
هئس، جنهن تي اعتراض پيو وڃي. هاري نونين سر
جا ڏاند خريد ڪندا آهن.

جيو جيڪڏهن پنهنجو جيون سٺو ڪرڻ چاهي نه
منجهس سڄو مڙ ڏاڍو جوهر هٽڻ جڳائي. پڙ ڪيئن آهن
جن ۾ اسٽرٽا ڪانهي، جي ڪهر ۾ پسيل ٿلن (پگل

ڪنهن ڳالهه جو اونو ئي ڪونه ٿا رکو. پر هڪ واريءَ
 پنهنجي انهن ۾ چڱت مالا کي پسو ۽ پوءِ جيڪر ٽن
 دولت، مان شان ۽ نانءُ ناموس مان ڪوبه رس چڻ
 ڪونه اچيو. انهن جو تياڳهه ڪري جيڪر مالا ڏانهن
 نه ڪندا وڃو.

۵۶۴- وٽراڳ ائڪ برڪارن جو آهي. هڪڙو وٽراڳ
 سنساري ڏولائڻ جي ڪري جيڪي پيڙائون پوڳڻيون
 پون ٿيون، تن مان ائين ٿو ٿئي، پر سر ريشٽ وٽراڳ اهو
 آهي، جڏهن جيو سمجهي ته سنسار جا سڪ جيتوڻيڪ
 آسانيءَ سان ماڻي سگهان ٿو ته به اهي ڪٺ پنگر آهن ۽
 ماڻن پوڳڻ نه آهن، اهڙيءَ ريت سڀ ڪجهه هوندي
 به کيس ڪي به ڪينهي.

۵۶۵- سوال- وٽراڳ ڪيترن برڪارن جو ٿيندو آهي؟
 جواب- وٽراڳ اڪثر ڪري ان برڪارن جو ٿيندو
 آهي. هڪ ٿورو ۽ ٻيو مڌير. ٿورو وٽراڳ ائين آهي
 جيئن هڪ ئي رات ۾ لاءِ ايترو نه اونهو ڪوٽجي جو
 پاڻيءَ سان پرڇي وڃي ۽ مڌير وٽراڳ ڌيري ڌيري
 وڌندو آهي. ڇٽي نه سگهيو ته ڪڏهن رڇي راس ٿيندو.
 ۵۶۶- هڪ شخص سنان ڪرڻ لاءِ نديءَ ڏانهن وڃي
 رهيو هو. وات تي ٻڌائين ته هڪ ماڻهو سنسار تياڳي،
 سنڀاسي ٿيڻ لاءِ تياري ڪري رهيو آهي. ان ڳالهه
 هنجي من ۾ نسيو جهاريو ته سنڀاسيءَ جي جيون اتر ۾
 اتر آهي. انڪري ان دم ئي سنڀاسيءَ ٿيڻ جو پڪو

ڪونه سڳهندو. من به ساڳيءَ ريت آهي. ان کي هن سنسار جي انڌاري ڪمري مان ٻاهر ڪڍي، سوهر پرڪاش اهوو جي سهڻوڻ پرڪاش ۾ آڻي، لڏهن ٿي سڄو ٿياڻ پيرو پائيندو ۽ اوديا ٿاس ٿي ويندي.

۵۶۲- ڪيان لاپ پاء پلڪ ۾ پائي ڪونه سگهو. انجي پراپت ڪرڻ ۾ وقت لڳندو. ٽپ جو چيڪڙهن مڃ پيو ٻوندو آهي ته ڊاڪٽر ان حالت ۾ ڪوئين ڪونه ڏيندو آهي، ڇو ته کيس آزمودو آهي ته ان مان فالڊو ڪونه ٿيندو. ٻل بيمار جو ٽپ ڀرو ٿئي، پوءِ کيس ڪوئين يا بي ڪا شي ٻڌين، گهرجي. ڪيان پراپت ڪرڻ جي ڪانڪيءَ جي دشا به ساڳي آهي. جيڙ جيسين سنساري وڃين ۾ گئل هوندو، تيسين ڌرمي ابدش جو مٿس خير ڪو اثر ٿيندو. ان ڪري کيس ڇڏجي ته ٻل سنسار جا سڪ ماڻي ولي. جڏهن سنسار لاءِ موهه گهٽيس، تڏهن ئي کيس ابدش ڏيڻ لاءِ سڌارو وقت ايندو ته ته تيسين سڀ ابدش پوڙن ڪين ٿي پوندا.

۵۶۳- ننڍڙا ٻالڪ، ماءُ جي پراپت، پنهنجي مڙج مستيءَ ۾ پيا گڏين مان راند روند ڪندا، پر اڃا ماءُ کي ايندو ڏسندا مس، ته گڏن گڏين کي اٿي ٿي ڇڏي، ”اما“، ”اما“ ڪندا ڏانهنيس. دور ٿندا، اوهين نه راند روند رهي رهيا. اهمو: ڏن دولهه، ۽ نانءُ ٿاموس رويي گڏن ۾ غلطان آهن. پيءُ

۾ ايندا، جن کان پري ڀڄڻ چاهيندو، هن جي امنگ ۽ ارادن ۾ ايترو نه ٻل هوندو جو ايشور پراپتيءَ جي مارگ ۾ پير رکڻ کان اڳ پنهنجا گهرو معاملو نبيرو ڏانهن به دل ڪانه ورنديس.

۵۵۹۔ سوال۔ ايشور پريمي ايشور لاءِ سڀ ڪجهه تياڳ ڇو ٿو ڪري؟

جواب۔ پتنگ روشني ڏسڻ کان پوءِ اوندهه ڏانهن واپس ورتل ڪونه چاهيندو آهي. ماکوڙي ڪنڊ جي پير ۾ ئي ساهه ڇڏيندي، پر واپس ڪانه ورندي. ساڳيءَ ريت ايشور پريمي، آتمڪ آئند پراپت ڪرڻ لاءِ پنهنجي جند جان گهرو ڇڏيندو ۽ پيءُ ڪنهن به ڳالهه جو الڪو ڪونه ڪندو.

۵۶۰۔ ڪوبه پرش سڄو گيانيءَ ۽ پورن پرمهنس ٿڌهن ٿي سگهندو، جڏهن هن جيون جا سڀ دڪ سڪ ڏٺا هوندا ۽ جڏهن هو غريب پنڳيءَ کان وٺي هڪ راجا جي جيون جو اڀياس ڪندو، ٿڌهن ٿي کيس انڙو ۽ تسلي ٿيندي ته سنسار جا مڙج مڙا نه آهن.

۵۶۱۔ ”ڪامي ۽ ڪنڇن“ جي تياڳ ڌاران گيان ڪڍاڇت ڪونه حاصل ٿيندو. تياڳ، روپي پرڪاش سان اوديا ۽ اڳيان ناس ٿي وڃن ٿا. بلوري شيشي دواران انيڪ شيون ساڙي سگهجن ٿيون، بشرطيڪ ان کي اهڙيءَ طرح جهلبو، جئن سڄ جا ترورا سڌو ان ئي اچي پون. ڇانو ۾ ساڳيو شيشو ساڙڻ جو ڪم ٿئي

سنار ۽ ٻيو سڀ ڪجهه ٿياڳ ڪرڻ جيڪائي.

۵۵۶۔ جنهن جيو جو من وويڪ ۽ وٿاڳ کان وڪ آهي، تنهن تي ويد شاستر به اثر پيدا ڪندا. وويڪ ۽ وٿاڳ کانسواءِ آتمڪ آلتی آسميڙ آهي.

۵۵۷۔ سوال۔ ايشور ڪيئن پراپت ڪري سگهيو؟
جواب۔ کيس لوجي لهڻ لاءِ سرب، من ۽ مال خرانا ٿياڳ ڪرڻ ضروري آهن.

۵۵۸۔ سوال۔ ٻڌ جيو جي من جي آستي ڪهڙي هٿ گهرجي، جيئن موڪش حاصل ڪرڻ جي آس رکي سگهي؟

جواب۔ حڏهن هوايشور جي ڪرپا سان سنساري وستن لاءِ آليست وٿاڳ حاصل ڪري سگهندو، تڏهن ئي رڳو ”ڪامي ۽ ڪنجن“ جي موه کان آجوتيندو.
سوال۔ نير وٿاڳ ۽ نر موه ڇا آهي؟

جواب۔ ”ڏيري، ڏيري ايشور کي پراپت ڪندس.“ اهو نيل وٿاڳ جو پاو آهي، پر جنهنجو وٿاڳ ٻريل آهي، تنهنجو هردو ايشور لاءِ آئين ٻيو ٻاڏائيندو ۽ ٽٽڪندو، جيئن مالا جو هردو پنهنجي بالڪ لاءِ ٻاڏائيندو آهي. هو ايشور بنا ٻيو ڪي به ڪين چاهيندو، کيس سنار هڪ ڪوه سمان پاسي ۾ ايندو، ۽ ان ۾ غرق ٿي وڃڻ جو هردم انديشو رهندو، پنهنجي ست ماتت وھري ٽالڪن جيئن ٻيا ڏسڻ

۵۵۲- زهري ڪور پيڙي جو زهر ڪا به دوا مٽائي ڪانه سگهندي، جيستين زهر تي هٿ جون پاڙون ڪين گهمائينون. هٿ جون پاڙون گهمائڻ بعد ٻيا علاج به اثر پيدا ڪندا. ساڳيءَ ريت جيئو جيڪڏهن ”ڪامي ۽ ڪنجن“ روپي ڪور پيڙي جي اثر هيٺ اچي ويو

هجي ته پهرين کيس ٽياڳ روپي علاج جي شرطن وانگر گهرجي. ان کانپوءِ ئي سندس آلمڪ اُٽي ٿي سگهندي.

۵۵۳- مٽيءَ سان لڙايل پاڻيءَ ۾ ڪا صاف ڪنڊڙ وڌيڪ جهڙوڪ ڦٽڪي گهي ته مٽيءَ وڃي ٽرو وٺندي ۽ پاڻي صاف ٿي پوندو. سنساري وڌيڪ ڪي ٽري ڪڍڻ لاءِ ان صاف ڪنڊڙ وڌيڪ وڌيڪ ۽ وڌيڪ جي ضرورت آهي. انهن جي شرطن وانگر سان ئي سنساري جيئو سنساري ٿيڻ کان آڇو ۽ نرم ٿيندو.

۵۵۴- سوٽ پيهجي کڻي ۾ ئي پاڻ کي قيد ڪيو ڇڏي. ساڳيءَ ريت سنساري جيئو به پيهجي ڪامنائن جي چار ۾ ڦاسيو پوي. پر سوٽ ڇڏڻ وقت گذرڻ سان ڇمڪندڙ ۽ شينڪ پوٽ ٿي پوندو آهي، تڏهن هو کڻي کي ٽوڙي، ٻاهر اڏامي هوا ۽ روشنيءَ جو مزو ماڻيندو آهي. ساڳيءَ ريت سنساري جيئو به وڌيڪ ۽ وڌيڪ روپي ٻن سان ميا روپي چار مان اڏامي سگهي ٿو.

۵۵۵- جنهن آستان ۾ ايشور اراجمان آهي، اُنهي ماڻهي اتي ڦرندي آهي. کيس پراڻت ڪرڻ لاءِ توکي

ڪالڱن ۽ سڙيلن جي ولس سندس پيڇو ڪيو. سڙيل
 سر لنگ ٿي، مڇي ڪهڙائي ڇڏي. هيءُ سڙيل اها
 ڀڄي جهٽي ورتي. نڙهن سڙيلن ۽ ڪالڱن جو ولس
 ۾ سڙيل جي پٺيان پيو ۽ پهرينءَ سڙيل کي ڇڏي ڏنائون،
 ٻنهن وٽان جي شاخ اي وڃي ويهي ماهر پتير، ان سرن
 ي ساليءَ ۽ ستوش ۾ ڏسي، اوڏوڪ ڪيس ٻه ٿام
 ڪمر ۽ چير، ”اي سڙيل! تون منهنجو گرو آهين، تو
 ڏيکي سڀا ڏني آهي ته جيستائين جو سڙيل
 ڪامنائين جو لياڳ نه ڪندو، تيستائين سڙيل
 ڀاڳتائين کان آڇو ٿي نه سگهندو ۽ اڪي اڏوڪ سالي
 ٻي سگهندو.

۵۵- تاهه واري گهڙي جون اکيون ٻٽي ۽ سان
 ٻڌل نه هونديون نه سڙو ڊوڙ ڏوڙ ٿي ڪونه. ساڳيءَ
 ويهه سڙيل هيٺ جي من ٿي سڙيل وڃن جي
 ٻاري ۾ ويچار ۽ شرف روپي ٻٽي ٻڌل هوندي نه هڙ
 نه ٿڙندو ٿاڙندو ۽ نه اٿيءَ راءِ ڏانهن گهٽجي ويندو.
 ۱۰۵- ليل ۾ پڇيل ڪاغذ ٿي لکي ڪونه سگهو
 آهي. ساڳيءَ ويهه باب ۽ وڃهه سڙيل روپي اول ۾ رڳل
 نه پڇيءَ پاڙاءِ لائق نه آهي. پر جي ليل پڳل ڪاغذ
 نه ڇڪي ڇڏيو ته پوءِ ان ٿي لکي سگهو. ٻيو ڪري
 سڙيل نه لياڳ روپي چاڪ لڳائو ته اٿڪ اٿيءَ

- جو مڙج مڙا پيو ماڻيان، سو آهيان ڪير؟ اهڙي
وٽر حقيقت جو راز پر لڪش ٿيڻ شروع ٿي سگهي ٿو.
- ۵۴۷- ڪنڊن ۽ ڪنڊن وارن ٻوٽن سان جهنگهيل
ٻيلي ۾ ننگين پيرن ٻنڌ ڪرڻ ڪن آهي. ها ٻنڌ
ڪري سگهجي ٿو، جيڪڏهن ساري ٻيلي ۾ چمڙو
وڇايل هجي يا پيرن ۾ چمڙي جي جتي پيل هجي.
ساري ٻيلي کي چمڙي سان ڍڪي ڇڏڻ آسنيو آهي،
تنهن ڪري جتي پاڻي ۽ پيرن جي رکيا ڪرڻ، سياڻپ
پري ڳالهه ٿيندي. ساڳيءَ ريت سنسار ۾ جيءَ کي
اُڪيچار ڪامنائون ۽ ترشائون ننگ ٿيون ڪن. انهن
کان پاڻ بچائڻ لاءِ ٻه ممڪن رستا آهن. يا ته ڪل
ڪامنائن کي سڌ ڪرڻ لاءِ جتن ڪجي يا سندن تياڻ
ڪجي. پر ڪامنائن کي سڌ ڪرڻ آسنيو آهي، ڇو ته
هڪ ڪامنا جي سڌ ٿيڻ سان نئين ڪامنا اُهن ٿيندي.
تنهنڪري سنشوش ۽ ستيه جي گيان سان ڪامنائن کي
گهٽ ڪرڻ سياڻپ پريو ٿيندو.
- ۵۴۸- ڏيڍ ۾ ڄارس ٿئي ته ڪنهن سان فرحت پيئي
ايندي آهي ۽ پر پوءِ جيڪا خرابي ٿيندي آهي، سا
ٻيڙا ڏيندڙ ۽ سهڻ ڪان ٻاهر هوندي آهي.
- ۵۴۹- هڪ سرڻ پنهنجي چهنڊ ۾ مڇي کڻي اڏامي
رهي هئي. اُڪيچار کانگ ۽ سرڻيون سندس پٺيان
ٻيا ۽ کيس نونگا هڻي کائڻس مڇي کسي وٺڻ لاءِ لامارا
ڏيندا رهيا. جيڏانهن ٿي سرڻ رخ رکيو، تيڏانهن ٿي.

ٿورن چالورن کي ٺاسڻ سان ڊيگري ۾ بيل سمورن
چالورن جي سڌ ٻڌجي ويندي آهي، تيئن سيار جون
۽ ٽي وستو ٺاسڻ سان سڌ ٻڌجي سگهندي ۽ سيار
سڌ آهي يا اُسڌ، اُنادي آهي يا اُتڌ، وڌڪ
آهي يا اوڻڪڻڪ. جيڙو جام ولي ٿو، ڪجهه ٿينهن
سيار ۾ گهاري ٿو ۽ ٻيو راه وٺائي ولي وڃي ٿو.
پسن، پڪين، وٺن ٿين جي ۽ ساڳي ئي حالت آهي.
اهڙيءَ طرح واپار ڪرڻ سان توکي ڄاڻ ٿيندي ٿي ۽
رڳو ٿم ۽ روپ دارين وستن، پير پُڙي، سورا ۽
چندوما جو ۽ ساڳيو ئي حال آهي. انهن توکي پوهان ٿا
جي ڪل وستن جي ميا ۽ جي ڄاڻ ٻڌجي ويندي.
جڏهن سمجهڻ لڳين ٿا سيار اُسڌ ۽ ڪڍ پڻو آهي،
ٿڌهن ان سان موه رکڻ ئي دل ڪانه ورتندو. پنهجي
من مان سيار کي ٺاهي ڇڏين ۽ ڪل ڪامائن
کان آڇو ٿينديون. جڏهن ٺاهڻ ۾ سڌي پراڻ ڪنديون،
ٿڌهن ايشور، جو سيار جو ڪارڻ آهي، تنهن کي
ڄاڻنديون. اهڙيءَ ريت جو ايشور پراڻ ٿو ڪري، سو
سرو ٿيڻا آهي.

وٽراڳ

۵۴۶- هر هڪ سيار کي ڪامنا سڌ ٺهڻ ڪري جڏهن
سڌ ٿا ٿين اکيون پوري وڃن ٿيون، ٿڌهن ۽ ڪنهن
انسان جي من ۾ اهو سوال اٿي سگهي ٿو، ”21

مڇيون ٻاهر نڪرڻ لاءِ ڪوشش ڪين ڪنديون آهن.
 سؤبت پاڻ کي پنهنجي ڪري ۾ ئي بند رکي، ناس
 ٿي ويندو آهي. انهن ڳالهين هوندي به ڪيئن چئي
 سگهيو ته سنسار استيڙ ۽ ڪٺ پنگر نه آهي؟
 ۵۴۴- سد اليئي ته ”اهڪار“ کي ڪيئن تباھ

ڪجي؟ جڏهن اناج چڙبو آهي، تڏهن وقت بوقت
 چڙو بند ڪري ڏسبو آهي ته به، چڱيءَ طرح نڪرڻ
 ٿا يا نه. سونارا جڏهن ننڍڙيءَ ٿريءَ ۾ ڪا قيمتي
 وسيلو ٿوريندا آهن، تڏهن وڏو ڪري سٽيءَ کي
 سڌو رکڻ لاءِ پيا اُنکي ليڪ ڪندا آهن. تهڙيءَ ريت
 آءٌ به هر گهڙيءَ ٻيو پاڻ کي ڳاريون ڏيندو هوس ۽
 گهٽ وڏ ڳالهائيندو هوس، جيئن سد پڄي سگهيم ته
 منهنجو ”اهڪار“ جوش ۾ اچي ٿو يا نه. وقتي ته
 آءٌ سرير جي سڀاءَ تي ويٺو ويچار ڪندو هوس. چوندو
 هوس، ”هي سرير ته رڳو هڏن ۽ ماس جو پيڇرو آهي!
 اُن ۾ نه رت، روڳ ۽ ٻين اهڙين غليظ وستن کانسواءِ
 ٻيو ڪي ڪينهي. پر حيرت پري ڳالهه آهي، جو اُن
 سرير تي ايڏو بانور ٿو ڪجي!

۵۴۵- چانورن جو ڊيگڙو باهه تان لاهڻ کان اڳ هڪ
 ڪٽو ڪٽي اُنکي زور ڏئي ڏسبو آهي ته ڳريو آهي يا
 نه. هڪ ڪٽي مان سد پڄي ويندي آهي ته ڊيگڙي
 ۾ سمورا چانور ڳريا آهن يا نه. هڪ هڪ ڪٽو ڪٽي
 ن کي زور ڏيڻ جو ضرور ڪونه ٿيندو آهي. جهڻ

۵۴۳- سوال- هي سنسار آسيت آهي؟

جواب- جيستائين ايشور کي نٿو چاڻين، تيستاءِ سنسار آسيت آهي، ڇو ته تون هن کي هر وستو ۾ نه ٿو پسين، تنهنڪري ”مان ۽ منهنجي“ ڳنڍ سان پاڻکي سنسار سان ٻڌي ٿو ڇڏين. ائين اونداه ۾ پيلجي، روشن سان موه لهندو ٿو وڃي ۽ مالا روپي چار ۾ وڃن. ٿو وڌيڪ ۽ وڌيڪ ڦاسندو. مالا مش کي اهڙو اٿندو ڪري ٿي ڇڏي، جو ان مان اڪرڻ جو رستو کليل ٿي، ان جي چار مان نڪري نه ٿو سگهي. ٿو کي ڪوڏ جاڳا آهي ته سنساري جيونف ڪيئن نه آسيت آهي، جنهن گهر ۾ رهين ڪرڻ ٿو، تنهنجواني کڻي ٿو ٿو واپار ڪر. ان گهر ۾ ڪيترا جيو جاوا آهن ۽ ڪيترا مٿا آهن! سنسار جا ٻڌاڻ هڪ ٻل ۾ ڏسڻ ۾ اچن ٿا، ته ٻئي ۾ غالب ٿيو وڃن. جن کي تون پنهنجو ڪري سمجهين ٿو، سي تنهنجي مرنءِ ويل جڏهن اڃا تنهنجون اکيون پوريون مس، ته ٿو لاءِ هوندا ٿي ڪونه. موه جو سنساري جيو ٿي ڪيترو نه گهرو اٿر آهي! ڪٽنب ۾ ڪنهن کي نه سندس ضرورت ڪانه هوندي ته نه پنهنجي پوئي جي ڪري، ڪاشي ڏانهن ٻڌي ساڌن ڪرڻ لاءِ ڪونه ويندو. ”منهنجي هريءَ جو ڪهڙو حال ٿيندو“ اهو هڪ واپار کيس سنسار سان ٿو ڏکندو. چار ۾ رستو کليل هوندو آهي ته نه

آهي، وڌيڪ نه. تن جي مدد سان ايشوري لاپ
 ڪونه ٿي سگهندو. تن جيون جو اديش ڪونهي.
 انهيءَ کي ئي ويچار ٿو چئجي. تن دولت يا سندر
 ناريءَ ۾ ڇا آهي؟ ويچار ڪر. سندر ۾ سندر ناريءَ
 جي ديهه ۾ آهي ڇا؟ ڪيول ماس، هڏيون، چرپي،
 مل موٽر وغيره. حيرت آهي جو انهن وستن لاءِ منڻ
 پنهنجو من ايشور کان پري ڪري ٿو ڇڏي!

ويڪ ۽ وٽراڳ

۵۴۲- ويڪ معبد آستيه مان ستيه کي ڇنڊي ڇاڻي
 ڪڍڻ ۽ وٽراڳ معبد سنساري پدارٿن ڏانهن بي پرواهي.
 اهي اڇانڪ پراپت ٿي ڪونه سگهندا آهن. نت ڏهاڙي
 انهن جو اڀياس ڪرڻو آهي. ”ڪامي ۽ ڪنڇن“ جو
 نياڳ ضروري آهي. پهرين نه انهن جو ويچار ٿي ڪين
 ڪرڻ گهرجي. پوءِ مالڪ جي مهر سان اندر ٻاهر سندن
 نياڳ ڪر. ڪيتا ۾ چيل آهي ته اڀياس يوگ (سالده
 ڌيان ساڌن) سان ”ڪامي ۽ ڪنڇن“ لاءِ ڪراهت
 پيدا ٿي ٿئي. اڀياس يوگ من کي اساندارڻ شڪتي ٿو
 بخشي ۽ پوءِ وشين، ڪام ۽ يوگ کي جيتن ۾ ڪابه
 مشڪلات محسوس ڪانه ٿئي. اڀياس يوگ ڪڇوڻن
 جيتان آهي، جو هڪ واريءَ پنهنجا عضوا چڪي وٺڻ
 کان پوءِ ڪڏهن به ٻاهر ڪين پکيڙيندو آهي ۽ کيس
 ڪٿي ڳترا ڳترا ڪري ڇڏيو نه به عضوا وري ٻاهر ڪين
 پکيڙيندو.

ناڙي ٻڌا ٿيندي، جنهن کي ”ميڏا ناڙي“ (ٻڌيءَ جي ناڙي) چئبو آهي ۽ هن کي هرڪنهن ڳالهه جي سموري اچي ويندي آهي ۽ هر هڪ ڳالهه ڄاڻي سگهندو آهي.

۵۳۸- ڪوبه منس ٻارهن سال برهمڇاري ٿي رهندو ته هن ۾ ميڏا ناڙي پرڳهت ٿيندي. سندس ٻڌي اهڙي نه ڪئي ٿي جو سوکير وڃي ٻه ڄاڻي ۽ سوچي سگهندو. اهڙي ڳالھ ڪري منس ايترو ڄاڻي سگهندو. اهڙيءَ ئي پوتر ٻڌيءَ دواران ايترو پراڻو ڪري سگهندو.

۵۳۹- ويڙهه پات ٿي ڪري بل ٺاس ٿو ٿئي. سڙن دوش ايترو هاجبڪار نه آهي ۽ اهو کاڌي جي ڪري ٿو ٿئي. ساڌو مهالمان کي استر ٻن ڏانهن سندساري دوشيءَ سان نه ڏسڻ گهرجي.

۵۴۰- جنهن استريءَ پوک ٿياڻه ڪيو آهي، تنهن لاشي سندس ٿياڻو آهي ايترو سچ ٻچ ان جي اوڏو آهي.

وويڪ

۵۴۱- هر ڳالهه ۾ ويچار ڪرڻ ضروري آهي. ”ڪامي ۽ ڪڍڻ“ ٻئي اُتاهه آهن. ايترو ئي هڪ ته ستر آهي. ڏن دولت ڪهڙي ڪم ڇا آهن؟ ڇو، ڪهڙي وسيلي ڏال روڙي، ڪهڙا ٿا ۽ رهڻا ملي. بس ايتائين ڏن دولت ڪمائي

مٿان مڪر ڪري پاڳل ٿيڻ سان سچ پچ پاڳل نه ٿي پوين.
پاڳلپڻي جا ڪي اهڃاڻ هيٺ ڏيکاريا ويا آهن.
ان چٽاءُ کيس سڌو ڪيو ۽ پنهنجي بيوقوفِي محسوس
ڪيائين ۽ چڙنو پاڳلپڻو ڇڏي ڏنائين. انسان جنهن سنڀاءُ
جتي اڪثر ڪري ڏيکاري ڏيندو آهي. سو ئي سچ
پچ ٿي ويندو آهي.

برهمچريه

۵۳۵- جهڙيءَ ريت شيشي جي ٽڪر کي پارو لڳل
هوندو ته انهن منهن ۾ ٻنهي منهن ڏسي سگهندو، تهڙيءَ
ريت جنهن منهن ۾ برهمچريه پالڻ ڪري، پوئلڳ ۽ شڪتي
سانڍي آهي، تنهن جي هڙدي ۾ سڙو شڪتيوان پرميشور
جي ليجسوي مڙني پسڻ ۾ ايندي.

۵۳۶- جيستائين منهن ۾ برهمچريه جو پالڻ پوريءَ
ريت نه ڪندو، تيستائين اڌ آلمڪتا جو سوکير سڌانت
سمجھي ڪونه سگهندو.

۵۳۷- سڪڙيو ”اُڙڌو رٿي“ يعني پورن برهمچاري
هو. ڪڏهن به هنجو ويڙهه پات ڪين ٿيو. ٻيا وري
آهن، جن کي ”ڌڙيه ريتي“ سڏيو ويندو آهي.
انهن جي هڪ ڀيرو ويڙهه پات ٿي آهي. ان کان پوءِ
پورن ريت برهمچريه پالڻ ڪيو اٿائون. ڪو منهن
جيڪڏهن ٻارهن سال ”ڌڙيه ريت“ رهي سگهي
ٿو. اهو لوڪ شڪتي پراپت ڪندو. هن ۾ هڪ نئين

ستيم

۵۳۰- هردي اندر پکتي ډارځ کري چل چترابون
چڏي ڏي. جيڪي ڏنڌي ڏاڙي يا دتر جي ڪم
پر لڳل آهن، تن کي رسته تي هلڻ جيڪائي. سڄي
ڪلچر جي ٿيسا آهي.

۵۳۱- منش جيستائين سدو سڄ نه ٿالائيندو،
تستائين ايشور کي ٻائي ڪين سگهندو، ڇو نه ايشور
سته جي آتما آهي.

۵۳۲- منش کي سڄ ٿالائڻ تي خاص ڌيان ڏيڻ
جيڪائي. سته دواران ايشور برابر ڪري سگهجي ٿو.
۵۳۳- هر ڪم جو ڪوڙ ٿري ٻلا آهي. ڇڙو لباس
پر خراب آهي. جيڪڏهن اهو لباس تنهنجي من سان
موانع نه آهي، نه پينڪر ٻاهي نازل ٿيندو. انهن
منش مٿيا چاري ٿي ٻوندو آهي ۽ ڪا به غلط ٿالو ڪرڻ
يا ڪوڙ ٿالائڻ جو ڊپ ڊاء ڪم ٿي ويهندو اٿس.

۵۳۴- هڪ شخص تي فرض جا ڪوت چڙهي ويا
هئا. ايتيڌارن کان پنهنجي ڪل بچائڻ لاءِ مڪر ڪري
ٻاڳل جيتان هلڻ چلڻ لڳو. ڊاڪٽر سندس چريائيءَ
لاهل ۾ ڪامياب ڪرڻ ٿي سگهيا. جيئن ٻيو دوائون
ڪري، تيئن ٻيو وڌيڪ ٻاڳل ٿيندو وڃي. آخر هڪ
حاذق حڪيم ٿالو سمجهي ويو. کيس پاسيرو وٺي
منش چينيائيئس نه "تون ڪرڻ جا ٻيو؟ سڀال،

ٿي رستو وٺڻ گهرجي. ساڳيءَ ريت جيڪي منش ايشور
کي پراڻت ڪرڻ چاهين، تن کي ڪنهن هڪ گروه کي
استرنا سان مڃڻ گهرجي.

۵۲۸- هڪ ماڻهو ڪوهه ڪوٺڻ شروع ڪيو. ويهه گز
ڪن اونهو ڪوٺيائين، ته ٻه پاڻيءَ ڏيکاري ٿي ڪانه
ڏٺس. اهو هنڌ ڇڏي، ٻئي هنڌ ڪوٺڻ لڳو. اڳ کان
وڌيڪ اونهو ڪوٺيائين، ته ٻه پاڻي اڪڻين ڏسڻ ۾ ڪونه
آيس. ٽيون هنڌ چونڊيائين. اُتي اڃا به وڌيڪ اونهو
ڪوٺيائين ۽ پر سندس سموري محنت وڻر وئي. نيٺ
ڪڪ ٿي ڪوٺڻ ٿي ڇڏي ڏنائين. ٽنهي هنڌ ذري
گهٽ سؤ ڪن گز ڪوٺائي ڪيائين. پر جي هُو ٻيهر ٽين
هنڌ ٿي پنهنجي سموري محنت جو اُڌ ڪن ڪري ها،
ته پڪ پاڻي ڏسڻ ۾ ڪامياب ٿئي ها. ساڳي حالت
انهن ماڻهن سان آهي، جي پنهنجا اُشت پيا ڦيرائيندا
آهن. ڪاميابي حاصل ڪرڻ لاءِ اسان کي هڪ ئي اُشت
ٿي دل و جان سان دري رهڻ گهرجي ۽ ان ۾ رٿي مائر
به شڪ شيوه ڌارڻ نه جڳائي.

۵۲۹- جيئن پٿور ڪٽي، جا پنهنجو سمورو ٽن من
پنهنجي پٽيءَ کي اُڀرندي آهي، سا پنهنجي مرنءِ
بعد به سدائين سندس انگ انگ ۾ سمايل هوندي
آهي ۽ ٽيئن منش، جو پنهنجي اُشت ڏيوتا ۾ پورن
شرڏا رکندو آهي، سو نسديهر ايشور سان هڪ ئي
ويندو آهي.

آهي ۽ وري وري پنهنجو سفر شروع ڪندي آهي. پر جي. ٻه ڳوٺون پنهنجو سفر گڏ شروع ڪنديون آهن ۽ گڏجي، هڪ چيلي مان ٻئي چيلي ڏانهن هلنديون آهن ۽ پوءِ انهن کي ڪير به پٺتي هٽائي ڪونه سگهندو آهي. ساڳيءَ ريت جهڪي منش پکٽيءَ جون ساڌنائون ڪرڻ ۽ اُشت جي سنگ ۾ گڏجي شروع ڪندا آهن، تن کي پنهنجي مارگ ۾ مشڪلاتون يا ناڪاميابين جو ڪوڊ پڙهڻو ڪونه رهندو آهي. هو ٻيا ڪنهن اُٿڪ يا پٺتي هٽڻ جي سڌو سنئون اُتڻي ڪندا ويندا آهن.

۵۲۷- ڪلڪتي ڏانهن اٿڪ رستا ٿا وڃن. هڪ وشواسي ماڻهو هڪ ڏورانهن ڳوٺ مان ڪلڪتي لاءِ راهي ٿيو. رستي تي هڪ وانڙو ڪان پڄاڻين، ”ڪلڪتي ڏانهن سڙي ۾ سڙو رستو ڪهڙو آهي؟“ جواب مليس، ”هيءَ رستو ئي وڃ.“ ٿورو اڳڀرو وڌو ۽ نه هو ماڻهو گڏيس. کائڻس پڄاڻين، ”ڪلڪتي ڏانهن هي ئي سڙي ۾ سڙو رستو آهي؟“ ان ماڻهوءَ جواب ڏنس، ”نه، نه، پٺتي موٽي، کائي پاسي وارو رستو وٺ.“ ائين ڪيائين. تڏهن رستي تي ڪجهه پنڌ ڪرڻ بعد کيس ٿيون ماڻهو گڏيو، جنهن وري رستو ئي ٻيو بڻايس. ائين هڪ وشواسي پرش ڪجهه نه وڌارو ڪري ڪونه سگهيو. سارو ڏينهن رستن بدلائڻ ۾ ئي گهرايائين. جيڪو ماڻهو سچ پچ ڪلڪتي ڏانهن پهچڻ چاهي، انهن کي ڪنهن ايماندار ماڻهو کان پڇا ڪري، هڪ

۵۲۴- ان بن جهان حياتي گذار، ججهن کي کاڌي لاءِ ڪتب آئي، ٿيو ڪري ڇڏيو آهي. اهو بن هوا جي آڏين آهي. هيڏانهن هوڏانهن، ڪڏهن در اندر نه ڪڏهن ٻاهر ميدان تي ڪندين جهڪين پر پيو اڏامي، ٿون نه ساڳيءَ ريت ٿي. ٺوڪي جتي رهايو ويو آهي، اتي ئي رهيو پيو هج. ڇڏهن ايشور ٺوڪي اٿان وٺي، ڪنهن بهتر جڳهه پر رهائي، ٿڏهن نه ٺوڪي ”آمين“ چئي، پاڻ کي سندس اڃا ئي پاڻ ڇڏي ڏيڻ ڪونهي. ل جهڪي ٿيو هجي، سو ٿئي.

اشت جي ضرورت

۵۲۵- اڻجوان استري پنهنجي گهر ۾ سس سهري جي عزت ۽ ادب ڪندي آهي، سندن پرگهور لهندي آهي. ڪڏهن نه سندن چيو ڪانه اورا گهيندي آهي؛ ساڳئي وقت هو پنهنجي پتيءَ سان سيني کان وڌيڪ سنيٽ رکندي آهي. ساڳيءَ ريت منس کي نه پنهنجي اشت ديوتا جي آباڻا ۾ دريو رهي، ٻين ديوتائن ڏانهن ڌڪار سان نظار نه جهڪائي. کين نه عزت ڏيڻ ڪونهي، ڇو نه سڀئي هڪ ئي ايشور جا روپ آهن.

۵۲۶- ڀاري راند ۾ هر هڪ ڳوٺ کي پنهنجي گهر ۾ پوڄڻ لاءِ سڀني چيلن مان لنگهڙو پوندو آهي. جيسين ڳوٺ پنهنجي گهر ۾ نه پهچندي آهي، تيسين پنهنجي شروع واري چيلي ڏانهن وري وري پيئي موٽندي

جوس ۽ ٻئي کي همت ٿان وٺي هلي وهيو هو. سندس
 نظر لٽڻ لڳي وڃي پئي. ٻنڌ ڪندڙ ڪڪي پيءُ جي
 هٿ مان پٽينجو هٿ ڇڏائي، خوشيءَ ۾ ٽاڙي وڃائي
 چيو، ”دادا ڏس، مٿي لٽڻ پيو آئي!“ انهن چوندي
 تڏي ٿاڻو کاڌائين ۽ زخمي ٿي پيو. ٻيو ڪڪڙ حوڙ ٻنڊجي
 پيءُ جي هنج ۾ هو، ٿنڀن ۾ خوشيءَ ۾ پرڇي ٽاڙي
 وڃائي، ٻو ڪري ڪونه پيو، ڇو ته پيءُ جي هنج ۾
 هو. آئوڪ درشتيءَ کان پٽيون ڪڪڙ ٻاٽي پاڙ ٻنڊڙ
 مٿي ۽ ٻيو ٻاٽ ايشور کي اُڀرندڙ مثل آهي.

۲۲- هڪ ڀيري شري رانا کي ٻنڊجي ست جي
 توپڪا ڏيڻ لاءِ آيا ٿي. کيس هزار سوارخن وارو دلو
 پري اچڻ لاءِ ڏار وڌو. هو ڏٺو پري آئي. ٻاٽيءَ جو
 ٿيو ته ڪونه وهيو. سڀني سندس واءُ واءُ ڪئي.
 جيتائون نه هڙي ستي اسري نه ڪڏهن ٿي، نه
 ڪڏهن ٿيندي.

واڏا اُٿر ڏار، ”مونکي ايندو ڇو ٿيا ساراھيو؟
 آهي ته ڪرشن جي موما آهي! آءُ نه رڳو سندس
 ٿاڻي آهيان.“

۲۳- ايشور ٿي پورن آسرو رکڻ ۾ اهڙي نه مڙج
 آهي، هڙي جيڪر لڪل پورهيت کي سارو ڏينهن
 گهر ۾ اچي ڪٽ ٿي آهي، سرخس سان
 ڪٽ وقت اچي. ايشور ٿي آسرو رکڻ ڪري
 سڀ ذڪر سور ۽ چٽائون سڀ وسريو وڃن.

۵۱۸۔ سوال۔ سنسار ۾ رهي اسان کي ڪهڙو ورتاءُ ڪرڻ گهرجي؟

جواب۔ سڀ ڪجهه ايشور تي ڇڏي ڏيو۔ سندس شرڻ وٺو تہ توهان لاءِ ڪا به مشڪلات ڪانه رهندي۔ پوءِ توهان کي اٺيو ٿيندو تہ سڀ ڪجهه ايشور جي اڃا سان ئي ٿي رهيو آهي۔

۵۱۹۔ ايشور جي رضا تي راضي ره ۽ اهڙو ويچار نہ ڌار تہ ڪجهه بہ انسان ڪري رهيو آهي۔ ان کان وڌيڪ سولو ۽ سلامتيءَ ڀرو ٻيو رستو آهي ئي ڪونه۔

۵۲۰۔ باندري جڏهين گهمندي ڦرندي آهي، تڏهن سندس ننڍڙو ٻچو کيس چنبڙي پوندو آهي۔ ٻليءَ جو پونگڙو ائين ڪين ڪندو آهي۔ هو درد ڀري آواز ۾ ميانڙو ميانڙو ڪندو آهي ۽ ٻلي سندس ڳچي وات ۾ جهلي، کيس کڻي ويندي آهي۔ باندريءَ جو ٻچو جيڪڏهن پنهنجيءَ ماءُ کان پاڻ ڇڏائجي ويندو تہ ڪري پوندو ۽ زخمي ٿيندو، ڇو تہ هو پنهنجي طاقت تي آڌار رکندڙ آهي۔ پر پونگڙي لاءِ اهڙو ڪو جوکم ڪونه ٿو رهي، ڇو تہ ٻلي ئي کيس وات ۾ کڻي هيڏانهن هوڏانهن ڦرندي آهي۔ پاڻ تي پاڙڻ ۽ ايشور جي شرڻ وٺڻ وچ ۾ اهو تفاوت آهي۔

۵۲۱۔ هڪ ماڻهو پنهنجي ٻن ننڍڙن ڪڪن سان ڪ بهيءَ مان لنگهي رهيو هو۔ هڪ ڪڪو هنج ۾

وڌيڪ بلوان هوندس. ”پتي ڏينهن گروءَ ”مان“،
 ”مان“، ”مان“ اچاريندو، نديءَ تي پنڌ ڪرڻ جي
 ڪوشش ڪئي. پاڻيءَ ۾ ڀر وجهندي ئي هو سرن درياه
 تي ويو. کيس پاڻيءَ ۾ لڙڻ نه ڪرڻو ايندو هو. شردا
 ڪرامتون ڏيکاري سگهي ٿي، باقي ايمان يا اهڪار
 منس جي تباهي ٿا آڻين.

۵۰۸- پراڻن ۾ لکيل آهي ته شري رامچندر ساڪياس
 ٻيون برهم نارائي هو، نه به کيس لڳا ڏانهن وڃڻ
 لاءِ ٻل ٻڌائي پئي، پر هردمان سندس شردالو ٻاڏيو
 پڪي، وار نام ۾ دريد وشراس هٿ ڪري، هڪ ٽپ
 سان سمنڊ پار ڪري ويو. هن کي ٻل جي درڪار ڪانه
 ٿي. شش شردا دواوان پنهنجي گروءَ کان به وڌيڪ
 ڪمال ڪري ڏيکاريو.

۵۰۹- هڪ برهمڻ جي خون جي هٿيا جو ڏوهاري
 راجا هڪ رشيءَ جي ڪتيا ڏانهن سکيا وٺڻ لاءِ ويو ته
 پاڻ کي پاپ کان شد ڪرڻ لاءِ ڪهڙو پراشچت ڪريان.
 رشي ڪتيا ۾ ڪونه هو، پر سندس پٽ ويلو هئو. هن
 راجا جي ٻالھ ٻڌي کيس چيو ”ڀڳوان (رامچندر) جو
 ”نام“ ٿي پرا ھيٺ سان ٿوهائجي پاپ جو پراشچت
 ٿي ويندو.“ ڪجهه وقت کان پوءِ رشي مولي آيو.
 پنهنجي پٽ جو ڏسيل پراشچت ٻڌي، جوش ۾ اچي
 چيائين، ”لکن ڪروڙن جنمن ۾ ڪيل پاپ رڳو هڪ
 ڀيرو ايشور جي ”نام“ اچارڻ سان هڪدم ڌوپي وڃن

ٿا. اڙي بيوقوف، پنهنجي شردا ڪهڙي نه نبل ٿي
ڏسجي، جو تو اهڙو پوتر ”نام“ ٿي پيرا اچارڻ لاءِ
آگيا ڏني آهي! پنهنجي ان نبل شردا ڪري، توکي
چنڊال ٿيڻو پوندو.“ رامايڻ ۾ جيڪو گرهڪ نالو آيو
آهي، سو اهو چوڪر آهي.

۵۰۔ پتر کي سوين سال پاڻيءَ ۾ وجهي ڇڏڻ سان
نه پاڻي ان ۾ پيهي ڪونه سگهندو. پر مٽي پاڻيءَ ۾
وجهڻ سان هڪدم آلي گپ ٿي ويندي. ساڳيءَ ريت
شردا لو منش جو نرڀل هردو ڪشڻ ۽ ڪليشن ۾ به
نراس ۽ نا اُميد نه ٿيندو آهي، پر نبل شردا وارو پترش
ٽچ ڪارڻ ڪري ٿي ڏڏي ويندو آهي.

۵۱۔ منش جيڪو ويچار ڪري ٿو، سو ئي ٿئي ٿو.
چوندا آهن ته ٿڌ، ڀر مَر ڪتا پڪيءَ جو هردم ويچار
ڪرڻ سان، اهو پڪي ٿي پوندي آهي. ساڳيءَ ريت
جو منش هردم پيو آئند جو ويچار ڪندو. سو پاڻ به
آئند سان ڀرپور ٿي ويندو.

۵۱۲۔ پنهنجي جيون جو سمورو وقت پاپ ۽ بُرڪ
جون ڇو پيو ڳالهيون ڪرين؟ ايشور جو ”نام“ جپ.
رڳو هڪ ڀيرو ئي ڇڏ ”پر ميسور! اهڙيون ڳالهيون
ڪيون اٿم، جي ڪرڻ نه گهريون هئم ۽ جي ڳالهيون
ڪرڻ گهريون هئم، سي وري ڪونه ڪيون اٿم.
پر ميسور، مون تي ڪميا ڪرا!“ ائين چئي پر ميسور ۾
شردا رک، نه سڀني ٻان کان چوٽڪارو ملندو.

وڌيڪ بلوان هوندس. ”پتي ڏينهن شروع ”مان“،
 ”مان“، ”مان“ اڇا ٻڌو، نديءَ تي ٻڌ ڪرڻ جي
 ڪوشش ڪئي. پاڻيءَ ۾ ڀر وجهندي ئي هو سرن درياه
 تي ويو. کيس پاڻيءَ ۾ لڙڻ نه ڪونه ايندو هو. شڙا
 ڪرامتون ڏيکاري سگهي ٿي، باقي آڀان يا اهنڪار
 منس جي تباهي ٿا آڻين.

۵۰۸- پراڻن ۾ لکيل آهي ته شري رامچندر ساڪيات
 ٻيون ٻه ٺارائڻ هو، ته به کيس لنگا ڏانهن وڃڻ
 لاءِ ٻل ٻڌي پئي، پر هومان سندس شڙالو ٻاڏو
 پکي، رام لار ۾ درو وڙاس هڻڻ ڪري، هڪ ٽپ
 سان سمند پار ڪري ويو. هن کي ٻل جي درڪار ڪانه
 ٿي. شش شڙا دواران پهچي شروع کان به وڌيڪ
 ڪمال ڪري ڏيکاريو.

۵۰۹- هڪ ٻهمن جي خون جي هٿيا جو ڏوهاري
 راجا هڪ رشيءَ جي ڪتيا ڏانهن سکيا وٺڻ لاءِ ويو ته
 پاڻ کي پاڻ کان شد ڪرڻ لاءِ ڪهڙو پراڻ ڇڏي ڪريان.
 رشي ڪتيا ۾ ڪونه هو، پر سندس بت ويٺو هو. هن
 راجا جي ٻالھ ٻڌي کيس چيو ”ڀڳوان (رامچندر) جو
 ”نام“ ئي پراڻ ۾ سان ٺوهائجي پائيءَ جو پراڻ ڇڏي
 ٿي ويندو.“ ڪجهه وقت کان پوءِ رشي موليٰ آيو.
 پهچي بت جو ڏسيل پراڻ ڇڏي، جوش ۾ اچي
 چيائين، ”لکن ڪروڙن جنمن ۾ ڪيل پاڻ. رڳو هڪ
 ڀيرو ايشور جي ”نام“ اڇاڙڻ سان هڪدم ڏوٻي وڃن

سوئي کيس ڏسڻ ۾ ٿي آيو.

۵۰۵۔ ڪنڊ کي باهه ٿي رکي چڱيءَ ريت ڪاڙهيو. جيسين اُڀر مٽي يا گند هوندو، ايسين پٽ مان باق پيئي نڪرندي ۽ اُٻڪا پيا ايندا. سموري مٽي ۽ گند ڪڍڻ کان پوءِ نه باق ڏسڻ ۾ ايندي، نه آواز ٻڌڻ ۾ ايندو. پوءِ لڏيندڙ شربت ٺهي پونڌو. شرڌا واري پرڻ جو گڻ ۾ اهڙو ٿي ٿيندو آهي.

۵۰۶۔ هڪ ماڻهو ۽ سمنڊ پار ڪرڻ ٿي چاهيو. وپيشڻ کيس رکيا ڏني ۽ چيائين، ”هيءَ رکيا توکي پار اُڪاريندي.“ رکيا وٺي اهو ماڻهو پاڻيءَ ۾ گهڙيو. ڇو پنڌ ڪندو ٿي ويو. وچ سير ۾ پهچڻ وقت کيس اچي آندڙ ماڻه ٿي ته ڏسان ته رکيا ۾ لڪيل ڇا آهي. ڏٺائين ته ڪاغذ اُڪري ٿي ”رام“ جو پوٽو نام لکيل هو. ويچار آيس ته ”هي ڇا! رڳو رام نام لکيل آهي!“ جيئن ٿي اها شڪا سندس اندر ۾ اُٻي ٿي، تيئن ئي شرڻ درياهه ٿي ويو. ايشور جي ”نالي“ ۾ وشواس ڌارڻ ٿي ڪمال ڪري سگهي ٿو. ڇو ته وشواس جيون آهي ۽ وشواس ۾ ڪو ٺاهي مؤٽ آهي.

۵۰۷۔ هڪ شش جنهن کي پنهنجي گروه جي شڪتيءَ ۾ اُٺت وشواس هو، سو رڳو سندس نالو جهيندو، ٿنديءَ تان پنڌ ڪندو ويو. اهو ڏسي، گروه سوچيو، ”پنهنجي نالي ۾ ايتري شڪتي آهي، ته ڏهن آءُ نه

پتن ڪري.

۵۰۳. - منس شرڏا پر جيسين ٻالڪ جيان نه ٿيندو،
تيسين هن لاء ايترو پراپس ڪرڻا ڪن آهي. ماءُ جي
ٻالڪ کي چوندي ته ”هر ٽينجڙ پاء آهي.“ ته ٻالڪ
کي لٽجڙ ٿي ويندو ته اهو ماڻهو سچ پچ منهنجڙ پاء
آهي. ماءُ جي کيس چوندي ته ”هرڏانهن نه وڃ، اتي
للاؤ ويندو آهي“ ته ٻالڪ کي اڪ لڳي ويندي ته اتي
ٻارو للاؤ هوندو. ايترو جڏهن منس پر ٻالڪ جهڙي
شرڏا ٿيندو آهي، تڏهن کيس قياس اچي ويندو
آهي. ڏاڍي سياء وارو ايترو کي پراپس ڪري
ڪين سگهندو.

۵۰۴. - هڪ ڏينهن شري ڪرشن پڳوان ارڃن سان
وٽ پر وڃي رهيو هو. آڪاس ڏانهن ٺاهاري ڪيائين،
”ٿس ڪوٽرن جو وار ڪٿڙو نه سهڻو آهي!“ ارڃن
هڪدم ان طرف نظر ڦيرائي چيو، ”لڏيئي، ڪٿڙا نه
سهڻا ڪوٽر آهن!“ اتي ئي شري ڪرشن وري مٿي
ٺاهاري چيو، ”نه، مٿي آهي شايد: ڪوٽر ڪونهن.“
ارڃن وري نه مٿي ٺاهاري چيو، ”لڏيئي، اهي ڪوٽر
ڪونهن.“ ان جو مطلب سهڻو ٿي ڪوشش ڪري.
ارڃن سچ جي مڙ ٿي هوندو هو، ته به جيڪي شري
ڪرشن چيو، تنهن جي پٺڀرائي خوشامد جي خيال کان
ڪانه ڪيائين، پر هڪي شري ڪرشن پر ٺاهڙي نه
درڊ شرڏا هئي، جو جيڪي شري ڪرشن ٿي چيو،

ٻڙهڻ جي ضرورت آهي، پر پنهنجي لاءِ آتمڪ پرڪاش
پراپت ڪرڻ واسطي ڪنهن هڪ منتر ۾ دريوشواس
ڪافي آهي.

۴۹۹- هندن ۾ اڻيڪ پست ۽ مت آهن. انهن مان
ڪهڙو اختيار ڪرڻ گهرجي؟ پاروليءَ هڪ ڀيري
مهاديو کان پڇيو، ”پرڃا پتي، آزادي، نتي ۽ سرووپاي
آند جي جڙ ڪهڙي آهي؟ مهاديو کيس اتر ڏٺو،
”جڙ شڙا آهي.“ تنهن ڪري پتن ۽ متن جي
وشيشٽائن کي خير ڪا اهميت آهي. منهن کي پڳتيءَ
جا ساڌن ۽ پنهنجي پست جا فرض شڙا سان ڀڄا ڏي
گهرجن.

۵۰۰- جيتري تنهنجي شڙا هوندي، اوتروئي
ايشور بابٽ گيان پراپت ڪندين. جتي خير ڪا شڙا
هوندي، اتي گهڻي گيان لاءِ نهارڻ اجايو آهي. جيڪا
گانءَ کائڻ پيئڻ ۾ تمام ناڙڪ هوندي، سا کير به گهڻو
ڪانه ڏيندي. پر ڄاڻانءِ هر قسم جو ڪاڌو، ٻوٽا، ڪڪر،
پن، گاهه، ٽهه وغيره کائڻ کان نٿي ٺٽائي ۽ شوق سان
ٿي کائي، سا کير به جهجهوئي ڏيندي.

۵۰۱- جنهن کي شڙا آهي، تنهن کي سڀ ڪجهه
آهي ۽ جو ان کان محروم آهي، سو سڀ ڳالهه کان
محروم آهي.

۵۰۲- ايشور پراپت ڪرڻ لاءِ ٽڙ ٽٽي نه سندس
نالو اٿل شڙا سان ڄپ ۽ ستپ ۽ اُستپ پڇاڻڻ جو

ليندڻن. جيڪڏهن ڪنهن کي ٿانگه چڪ پائي ۽ اسٽر
ارادي ۽ وشواس مان چوي ته ”وهو آهي ئي ڪونه،
وهو آهيئي ڪونه“ ته بڪ وهو چوالو ئي ڪونه رهندس.

۴۹۴ سوال۔ مان ڪڏهن مڪمل ٿيندس؟

جواب۔ جڏهين ”مانهٽو“ ميسارجي ويندو. ”مان
۽ منهنجو“ اوديا آهي؟ ”تون ۽ تنهنجو“ وديا آهي.

۴۹۵ هڪ شخص ڪن ماڻهن جي شرڏا کي
”آلڌ شرڏا“ سڏي مٿن ٽيڪا ٽپي ڪئي. گروهه هاراج
ڪائس پڇيو، ”سمجهائي سگهندڻ ته آلڌ شرڏا ڇاڪي
تو سڏين؟ ڇا شرڏا کي ٿڌهين اکيون ٿينديون آهن؟
ڪهڙيون اکيون اٿس؟ وشواس جون اٿس يا وديا
جون؟ اهو ته عجيب ويچار آهي ته شرڏا کي ڪن
حالتن ۾ اکيون آهن، ته ڪن ۾ ڪونهن؟“

۴۹۶ منس ايترو ۾ شرڏا نه هڻڻ ڪري ئي ڪشت
ٻوڙي رهيو آهي.

۴۹۷ ڪن شرپور ڪٿائين دواوان پتو پئجي سگهندو
آهي ته ڪير شرڏاوان آهي ۽ ڪير نه. هڏيدار، اکين
پينل، ٿيڙو، آهن سڀئي اڻڪارڻ جي منهن ۾ شرڏا
آسانيءَ سان آهن ته ئي سگهندي آهي.

۴۹۸ پٽي کي مارڻ لاءِ تلوار ۽ ڍال جي ضرورت
آهي، باقي ٻاٽڪي مارڻ لاءِ ٽاچي به ڪافي آهي.
۽ رٿه بهن کي اڀرڻ لاءِ شاسترن ۽ براٽن

ڪارنهن ناس ڪري ڇڏيندي آهي. ”ساڳيءَ ريت
جڏهن گيان روپي آءُ سان من ٻري ٿو، تڏهن سندس
ذاتي سياڻو ناس ٿئي ٿو.

۴۹- من سڀ ڪجهه آهي. من پنهنجي سواڌينتا
وڃائي ڇڏي ته ڇڻو ٿو پنهنجي سواڌينتا وڃائي. من
سواڌين آهي ته تون سواڌين آهين. ڏوٻيءَ جي ڏوٺل
اچي آجري ڪهڙي جيان من تي ڪوبه رنگ لڳي
سگهي ٿو. ڪير انگريزي، پڙهيل هوندو ته ڳالهائڻ
وقت از خود وچر انگريزي لفظ نڪري ويندس.
سنسڪرت جو اڀياس ڪندڙ ٻيو نه ته شلوڪ ضرور
اچاريندو. پنهنجو من جيڪڏهن خراب سنگ ۾ رکبو
ته ان جو خراب اثر ويچارڻ ۽ واپيءَ تي به پوندو.
جيڪڏهن ساڌ سنگت ۾ گهاربو ته من ضرور ايشور چتن
۾ ئي لڳل رهندو. من جهڙي وايو منڊل ۾ گهاريندو،
سياڻو اهڙو ئي ڌارو ڪندو.

۴۹۲- من سڀ ڪجهه آهي. پنهنجي استريءَ ڏانهن
ڇڪ ۽ پنهنجي ٻار لاءِ پيار ۾ تفاوت آهي. هڪ پاسي
استري آهي، ٻئي پاسي پنهنجو ٻار آهي. پيار ٻنهي
سان ڪجهه ٿو، پر دل ۾ جدا ٻنهي ٿا آهن ٿين.
۴۹۳- ٻنن ۾ من ئي ٿو وجهي. مڪت به وري
من ٿي ٿو ڪري. جيڪڏهن تون چوندين ته مان
مڪت آهيان. مان ايشور جي ستان آهيان! ڪير
مون کي ٻنن ۾ وجهي سگهندو؟ نه اوس مڪت

پرڪرڻ ٻارھون

آتمڪ جيون جا ڌڻو

[آتمڪ پرڪاش لاءِ ڪي ٽيم- شريڊا- ايشور- اڌ پتا- ايشور جي ضرورعت- ستيه- برهمچريه- وواڪه- وٿراڳه- اورچائي- ساڌان- ايڪاگر- ڌيان]

آتمڪ پرڪاش لاءِ ڪي ٽيم

۴۸۸- جنهن ماڻهوءَ ۾ جن اچي واسو ڪندو آهي سو جيڪڏهن محسوس ڪري ته مون ۾ جن واسو ڪيو آهي ته جيڪر جن هڪدم کيس ڇڏي وڃي، ساڳئي ريت جنهن جيءَ ۾ مايا روپي جن واسو ڪيو آهي، سو جيڪڏهن اها ڳالهه محسوس ڪري ته هڪدم ان کان سندس جند آزاد ٿئي.

۴۸۹- ايشوري راج ۾ اهو ئي پير پاڻي سگهندو ڇو پنهنجي رويڪ سان لڳي نٿو ڪري. ان جي معنيٰ ته صاف دلي ۽ شريڊا ئي ايشوري راج ڏانهن ٺهڻ لاءِ مارڻ آهن.

۴۹۰- هڪ پيري هڪ شخص چيو، ”ڪنهنجو به ذاتي ڀاءُ ڦري ڪونه سگهندو.“ ٻئي ورائيس ته ”هاڻي هڏن ڪوتلي کي لڳندي آهي، تڏهن ان جي ذاتي

۴۸۷- گرو مهاراج پنهنجي ششن کي چوندو هو
 ”انهن پنشن خلاف دل ۾ ڌڪار ڇو ٿا ڌاريو؟ اهي به
 مارڻ ڪري سمجهو، پوءِ ڪٿي گندا هجن. جڳهه کي
 گهٽيئي در ٿيندا آهن. مهڙ ۾ در، پٺيان در، پٺي
 لاءِ در. اهڙن پنشن کي ڪٿي پڇاڙي ۽ واري در مثل
 پاڻيءَ ۾ پل ڪهڙي به در کان اندر گهڙجي. هڪ واريءَ
 اندر گهڙڻ سان سڀيئي ساڳيءَ ئي جڳهه تي پهچن ٿا.
 انجي اها معنيٰ نه آهي ته اهڙن ماڻهن جو نقل ڪجي
 يا انهن سان راجي ملجي، پر کين نفرت جي نگاهه
 سان به نه ڏسجي.“

مانا ڪنهن جي به واچ صحيح وقت ڪانه ٿي
ڏيکاري. ڪير توکي سچيءَ ريت ڄاڻي سگهندو؟
پر جي ڪير توکي ٿڙ ٿڙ ڦندڙ هرديءَ سان ڏيکاري ٿو ته
پنهنجي ڪرپا سان ڪهڙي به ڌرم دوان توکي پاڻي
سگهي ٿو.”

گيت پٺڻ ڏانهن رخ

۴۸۶- گرو مهاراج ڄا ڪي نيتي ابدشڪ شش
اکثر ڪري انهن مهارشن تي پيا اڪت چيني ڪندا
هئا، جي شاڪتن ۽ ويشتون ڄا ڪي گهٽ ڪرپا ڪرم
ڪندڙ هئا. ڇو ته طاهري کين ڏسڻ ۾ ايندو هو ته هو
نيتيءَ جي ڪن ساڌارن پنڌن جو انگن ڪري رهيا
هئا. گرو مهاراج پنهنجن اهڙن ششن جي جواب ڏيندو
هو ”انهن مهارشن کي دوش ڏئي ته ٿو سگهجي، ڇو
ته کين ٻرون لڏڻو آهي ته هو جيڪي مارگ اختيار
ڪري رهيا آهن، سي ايشور پراپت ڪرڻ ڏانهن وٺي
ٿا هلن. منهن جو جنهن مارگ ۾ ويشتون هجي، ته اهو
ايشور پراپت ڪرڻ لاءِ اختيار ڪري ته ان مان ستم
ڪڍڻ کين چڱائي. ڪنهن به ساڌڪ جي پاڻ کي نه
لندجي، ڇو ته ڪنهن به پاڻ جي سچيءَ دل سان پوئواري
اوس ايشور طرف وٺي هلندي. هرڪو پنهنجي پنهنجي
پاڻ اوسار ايشور کي ڏيائيندو رهي. اهي جي مارگ
... ڪڍڻ نه چڱائي.

ٽين: انگري جيترو ئي سگهي، اوڻو ساڻن لهه وڇڙه پر
اڄ. توکي سيني سان پير ڪرڻ جڳائي. اهڙيءَ ريت
هلق سان پنهنجو هردو آندو ۽ شانتِيءَ جو رس وٺندو ۽
پنهنجو سڄو آتم سروب پسندين.

۴۸۲- هر ڪنهن انسان کي پنهنجي ڌرم تي هلق
جڳائي. ڪرستان کي ڪرست ڌرم ۽ مسلمان کي اسلام
تي هلق گهرجي. هندن لاءِ آرين دشمن جو پراچين
مارگ شريشت آهي.

۴۸۳- سڄي ڌارمڪ منش کي سمجهڻ گهرجي ته
پيا ڌرم به ايشور ڏانهن وٺي هلق لاءِ جدا جدا مارگ
آهن. اسان کي ٻين ڌرم لاءِ به عزت جو ڀاءُ ڌارم
جڳائي.

۴۸۴- وادو واد ڪين ڪر. جيئن تون پنهنجي ڌرم
۽ سچ تي اسٽر آهين، تيئن ٻين کي به چوڻ چڏي
ڏي ته پنهنجي ڌرم ۽ سچ تي اسٽر رهن. رڳو وادو واد
سان ٻئي کي سندس پل محسوس ڪرائي ڪانه سگهندين.
مٿس جڏهين ايشور جي ڪرپا ٿيندي، تڏهن ئي هو
پنهنجون ڀلون سمجهندو.

۴۸۵- هڪ ڏينهن گرو مهاراج ايشور جي مستيءَ
جي اوستا ۾ جڳت مانا سان رهاڻ ڪري رهيو هو
”مانا، هرڪو پيو چوي، ”منهنجي واچ صحيح
وقت ڏيکاري رهي آهي.“ ڪرستان، هندو، مسلمان
سڀئي پيا چون ”رڳو منهنجو ڌرم ئي سچو آهي“ پر

نالن سان سڏيندا آهن، ٽئين هڪ ئي ايشور جنهن
جنهن روپ ۾ پنهنجن جدا جدا پگتن کي روشن ڏيندو
آهي، تن ٽن نالن سان سندس ورثن کي وڌو آهي.
۴۷۸- جيئن ماءُ پنهنجي بيمار ٻارن جي شير تهل
ڪندي، هڪ کي چانور ۽ شرو، ٻئي کي سيگو ۽ جَوَن،
ٽئين کي مکڻ ۽ روئي ڏيندي آهي ۽ ٽئين ايشور به
جدا جدا ماڻهن لاءِ، سندن سواءِ مرائي جدا جدا مارڻ
بتايا آهن.

۴۷۹- ويدانت جي وياکيا جا شڪر آچار به ڪئي
آهي سا لاشڪ صحيح آهي ۽ پر ان لاءِ هيڪي. رامالچ
چيو آهي [سندس وشست ادويت سڌانت] سو به
صحيح آهي.

۴۸۰- منش کي ڪرستانن چوڏا ٻاءُ، مسلمانن جي
مذهبي پابندين کي استر ۽ هندن جو سڀني پراڻن
لاءِ پريم ڌارو گهرجي.

۴۸۱- توکي سڀني ماڻهن لاءِ پنهنجي اندر ۾ پريم
ڌارو جهڙائي. جن ماڻهن سان لهه وچڙ ۾ اچين، تن سان
ملي هڪ ئي وچ. ڪڏهن به پنهنجو منهن موڙي،
ڏانهن اثر سان نهاري، انهن کي ڇڏج نه ”هو
ايشور کي سڳو روپ ۾ ٿا مڃين ۽ نه توکي روپ ۾“
يا ”هو توکي روپ ۾ ٿا مڃين ۽ نه سڳو ۾“ يا ”هو
ڪرستان هئو يا مسلمان آهي.“

۴۸۲- پر سڏ آهي ته ماڻهن جا سواءِ نيارا نيارا ٿا

سگهي. آڪاس سڀني جي مٿان آهي ۽ اسين سڀئي
انجي هيٺان اچي ٿا وڃون. ساڳيءَ ريت اڳيائي پرش
پنهنجي اڳيان ڪري چوندو آهي ته رڳو منهنجو ئي
ڌرم سچو ۽ پرڻم آهي ۽ پر جڏهن گيان روپي روشني
سندس هردي ۾ پرڪاش ٿي ڪري، تڏهن کيس
اٽيو ٿو ٿئي ته انهن فرقن ۽ متن جي جهڳڙن کان مٿي
اڪند سڀ چٽ ٿيند آهي.

ڌرمي مت پيڌن ڏانهن صحيح ڀاو

۴۷۵- جو منش ان نشي سان پڳتي ۽ سادائون
ٿو ڪري ته ايشور هڪ آهي، سو اوس کيس پرايٽ
ڪندو ۽ پوءِ کڻي ڪهڙي به روپ، نام يا ڀنگ ۾
ايشور کي ڏيائجي.

۴۷۶- ايشور جو نام پل ڪهڙي به پرڪار جوڳي يا
سندس ڌيان پل ڪهڙي به پرڪار ڪجي، ته به اٽئي
اوس ٿيندي. مصريءَ جي سنگهه کي سڌو جهلي کائڻو
يا ڦڏو جهلي، ته به مٿو هڪجهڙو ٿي لڳندو.

۴۷۷- سوال- هر ڪنهن ڌرم جو جيڪڏهن ايشور
ساڳيو آهي ته پوءِ جدا جدا ڌرمن جا ماڻهو سندس جدا
جدا پرڪارن جا چتر ڇو ٿا ڪين؟

جواب- ايشور هڪڙو ئي آهي، پر سندس روپ
انڪ آهن. جيئن گهر جو وڏو هڪ جو ٻئي ۽ ٻئي جو
ڀاءُ، ٽئين جو ڀتي آهي ۽ جدا جدا ڀائي کيس جدا جدا

آهن. چو نه. ايشور جا ڪئين روپ آهن. هو ٺاڪار به آهي، ساڪار به آهي ۽ سندن روپ الڪ آهن، جنجي ڪنهن کي جان ڪانهي.

۴۷۲- اوجھ پاڻيءَ وارن وڏن ٽلائن ۾ ۽ دل (گاهه) ڪونه اُڀرندو آهي ۽ رڳو پيٺل پاڻيءَ وارن ننڍن ٽلائن ۾ اُڀرندو آهي. ساڳيءَ ريت جنهن سڀا جا سياستدڙ ادار ۽ لشڪار ارادا رکندڙ آهن، تنهن سڀا ۾ دل (قوت) ڪانه ٻوندي. قوت رڳو انهيءَ سڀا ۾ ٻوندي آهي، جنهنجا سياستدان آسوارهي، ڪوڙا ۽ اڳواڻي ٺهندا آهن.

۴۷۳- ۽ دل (قوت) پيدا ڪرڻ سٺي ڳالهه آهي؟ وهندڙ پاڻيءَ ۾ ۽ دل اُڀري ڪونه سگهندو آهي. رڳو پيٺل پاڻيءَ ۾ اُڀرندو آهي. جنهن منهن جو هوندو، ايشور طرف مائل آهي، تنهن جو ٻين ڳالهين ڏانهن ڌيان نٿي ڪونه ويندو. پاڻي جو ماڻهو ننگو ڏاڙهو يا آب مان لاءِ آسائڻ هوندو، سر فرقا ٻيو ٺاهيندو.

۴۷۴- ماڻهو پنهنجون زمينون قيمت سان ڪڍي، ليڪا پاڻي ورهاڱو ڪري سگهن ٿا ۽ پر اسانجي مٿان جو آڪاس آهي، تنهن جو ورهاڱو ڪير ڪونه ٿو ڪري.

۽ بيمگالي ٻوليءَ ۾ دل اکر جون ٻه معنائون آهن. هڪڙي معنيٰ آهي فرقو يا قوت. ٻي معنيٰ آهي پيٺل جنسي نٿي ٺلهه ٿاهه.

سٺي ۾ سنو سمجھي، اجايو گوڙ شور ڪندو آهي، پر
جڏهين سندس من سڄي ڪيان سان روشن ٿيندو آهي،
تڏهين اهي پيڌ وادي جهڳڙا غائب ٿي ويندا آهن.
۴۷۱- ۽ ڇٽا پاڻ ۾ تڪرار ڪري رهيا هئا ته
سانڊي جو رنگ ڪهڙو ٿيندو آهي، هڪ چيو، ”هن
ڪڇيءَ تي ويٺل سانڊو سندر لعل رنگ جو آهي.“
ٻئي ان جو وروڌ ڪيو ۽ چيائين، ”تون غلط آهين-
سانڊي جو رنگ لعل نه، پر نيرو آهي.“ پاڻ ۾ واد وواد
ڪرڻ بعد به ڪنهن فيصلو ٿي پهچي ڪين سگهيا.
ٻئي ڇٽا هڪ ماڻهوءَ وٽ ويا، جو ڪڇيءَ جي هيٺان
گهاري ۾ هو ۽ سانڊي کي سڀني صورتن ۾ ڏٺو هئائين.
هڪ ڇٽي کائڻس پڇيو، ”ڪڇيءَ تي ويٺل سانڊي جو
رنگ لعل نه آهي؟“ هن جواب ڏنو ”هاڻو.“ ان تي
ٻئي ڇٽي پڪاريو، ”اوهين چئو ڇا پيا؟ سانڊي جو
رنگ لعل نه آهي، پر نيرو!“ ان شخص نمروٽا سان
وڙايو، ”تون به سچ ئي چوين.“ کيس ته ڄاڻ هئي
ته سانڊو گهڙيءَ گهڙيءَ پيو رنگ بدلائيندو آهي،
انڪري هن ٻنهي سوالن جو جواب ”هاڻو“ ڏنو. ايشور
جو ست چٽ آندو آهي، تنهنڪي به ساڳيءَ ريت انيڪ
روپ آهن. جنهن پگت ايشور کي فقط هڪ ئي روپ
۾ ڏٺو آهي، تنهن کي رڳو ان ئي روپ جي ڄاڻ آهي-
جنهن ايشور کي انيڪ روپن ۾ ڏٺو هوندو، سو ئي رڳو
چڻي سگهندو ته اهي سڀ روپ هڪ ئي ايشور جا

۴۶۶۔ هڪ برهمو پڇيو، ”هندو ڌرم ۽ برهمو ڌرم ۾ ڪهڙو فرق آهي؟“ گرو مهاراج اتر ڏٺس، ”جيڪو فرق سر ۽ ساري کي پڌ ٿي ۾ آهي، ساڳيو فرق هندو ڌرم ۽ برهمو ڌرم ۾ آهي. برهمو ڌرم برهم جي هڪ سر [وياڪيا] سان مستشڪ ٿو رهي ۽ هندو ڌرم ڪيترن سرن [وياڪيانن] جو ميل ميلاب آهي ۽ اهي گڏجي مڌر آلاب ٿا پيدا ڪن.“

۴۶۷۔ جڳهه جي ڪڏ ٿي ڏاڪڻ، ٻائيس جي لڪڙيءَ يا ٺوڙيءَ رستي چڙهي سگهيو آهي. ساڳيءَ ريت ايشور جي سمنڪ وڃڻ لاءِ به اٽيڪ مارڪ آهن ۽ هرڪو ڌرم پنهنجو پنهنجو مارڪ ٿو بڻائي.

۴۶۸۔ اڇلي پٽيءَ جي روشني، ڪنهن ٻاڙي ۾ گهٽ نه ڪنهن ۾ وڌ هوندي آهي ۽ ٻي روشني ڏيندڙ وسڻو اڇلي ساڻي ئي مرڪز مان ايندي آهي. ساڳيءَ ريت سڀني ڏينس ۽ سڀني جڳهن جا ڌارمڪ گرو اٽيڪ ٻئين جيئن آهن، جن ۾ ايشور جو ٻرڪاش جهلڪا ڏيندو آهي. اهو ٻرڪاش هڪ ئي سر و شڪتيران مان ايندو آهي.

۴۶۹۔ سڀني گدڙن جا آواز ساڳيا ٿيندا آهن. ساڳيءَ ريت سڀني مهاڀرن جا اُپديش ساڳيا آهن.

۴۷۰۔ مذهبي تعصب جا ڪارڻ ۽ علاج
اڳيان ڪري ساڌارڻ ماڻهو پنهنجي ڌرم کي

وڃڻ سان پاڻيءَ کي پهچي سگهيو آهي. هڪ ٻئي سان جهڳڙو ڪرڻ نه هڪ گهاٽ ٻئي کان بهتر آهي، سو اجايو آهي. ساڳيءَ ريت نتيه آندڙ روبي چشمي جي پاڻيءَ ڏانهن وڃڻ لاءِ گهڻيءَ گهاٽ آهن. جدا جدا ڌرم به گهاٽن مثل آهن. پريم پوروڪ هردي سان ڪنهن به ڌرم روبي گهاٽ ڏانهن وڌ ڪٽبي نه نتيه آندڙ روبي پاڻيءَ وٽ اوس پهچيو. پر ائين ڪڏهن به چوڻ نه گهرجي ته منهنجو ڌرم ٻئي جي ڌرم کان اتم آهي.

۴۶۳- ايشور جا اٺيڪ نالا ۽ اٺيڪ سندس روپ آهن، جن دواران سندس ستم وڃي سگهجي ٿو. جنهن به نالي يا روپ ۾ سندس پوڄن ڪبو، تنهن ۾ ئي کيس پاڻيو.

۴۶۴- جدا جدا ڌارمڪ مٿا ايشور کي پائڻ لاءِ جدا جدا مارڻ آهن. ڪالي گهاٽ وٽ جيڪر ڪالي مٿا جو مندر آهي، اوڏانهن اٺيڪ رستا وڃن ٿا. ساڳيءَ ريت ايشور جي آستان ڏانهن هلڻ لاءِ ڪيترائي مارڻ آهن. هر هڪ ڌرم انهن مارڻن مان هڪ آهي.

۴۶۵- ڪي سال اڳ جڏهن هندو ۽ برهمو وڏي

اتساه ۽ امنگ سان پنهنجي پنهنجي ڌرم جو پرچار ڪندا هئا، تڏهن ڪنهن شخص گرو مهاراج کان انهن ٻنهي فرقن جي باري ۾ پڇيو. گرو مهاراج چيو ”مان نه ڏسان پير ته برهميه مٿا، پنهنجو ڪارج ٻنهي فرقن کان ڪرائي رهڻي آهي.“

سون ساڳيو ٿي آهي، پر ڏيئون جا ٽالا جدا جدا روپن
 ۾ ڏسڻ ۾ ٿا اچن. ساڳيءَ ريت هڪ ئي ايشور جي
 پوڄا جدا جدا ڏينهن ۽ جڳن ۾ جدا جدا ٽالن ۽ روپن
 سان ٿئي ٿي ۽ وري پوڄا ۾ جدا جدا متن موجب جدا
 جدا پرڪارن جي ٿئي ٿي. ڪي کيس پتا ڪري ٿا
 سڏين، ڪي وري مالا، ڪي متر ۽ ڪي پرت، ڪي
 کيس پنهنجي هردي جو خزانو، نه ڪي وري پنهنجو
 مڙو ٻالڪو، پر آهي هڪ ۽ ساڳيو ئي ايشور، جنهنجي
 انهن ٻن ٻن ٽنن ۾ پوڄا ٿئي ٿي.

۴۶۱- هڪ ڀيري بردوان جي مهاراجا جي درٻار
 ۾ ودوانن وچ ۾ اچي واد واد شروع ٿيو ته شو مهاراج ۽
 وشو مهاراج ۾ وڌيڪ اکر ڪير؟ ڪن ودوانن چيو
 ”شو مهاراج“، ته ڪن چيو ”وشو مهاراج“، جڏهن
 واد واد چوشيرو روپ ورتو، تڏهن هڪ ٻڌيوان پڌف
 چيو، ”سائين، مون نه شو مهاراج ڏٺو آهي ۽ نه وشو
 مهاراج. ڪئن چئي سگهان ته ٻنهي ۾ وڌيڪ اکر ڪير؟
 ساڳيءَ ريت ترهان کي به هڪ ديوتا جي ٻئي سان
 پست ڪرڻ نه جڳائي. جڏهن انهن مان هڪ جو درشن
 اوهان کي پرايٽ ٿيندو، تڏهن سڌ ٻولندؤ ته هو سڀيئي
 ساڳئي ترهم جو روپ آهن.“

پن ٻن ٻن ٽنن ۾ ايشور ڏانهن مارڻ
 ۴۶۲- لاءِ ۾ سان ڪرڻ لاءِ اڪي گهاٽ ٿيندا
 مڙسڻ ڪرڻ يا دلو پوڻ لاءِ ڪنهن به گهاٽ اي

پروڪرڻ يارهون

سادڪ ۽ ذرهي مت پيٽ

[سڀني ذرمن جو ايشور ساڳيو. جدا جدا ذرمر ايشور ڏانهن مارڻ. مذهبي تعصب جا ڪارڻ ۽ ان جو علاج. مذهبي تشييدن ڏانهن صحيح پاڻو. گهٽ پئسن ڏانهن پاڻو].

سڀني ذرمن جو ساڳيو ايشور

۴۵۷- جدا جدا ماڻهو پاڻي ۽ ڪي جدا جدا نالن سان سڏين ٿا. ڪي انکي ”واٽر“ ڪي ”واري“ ڪي ”اڪئا“ ۽ ڪي پاڻي سڏين ٿا. ساڳيءَ ريت سڃاڻيند [ست. چت. آئند] ڪي ايشور، ڪي الله، ڪي هري ۽ ڪي برهم ڪري ٿا ڏيائين، پر آهي ساڳيو هڪ. ۴۵۸- ليڪري ۽ جي دڪان تي جدا جدا نمونن جا ٿانءَ، دال، ڪنا، پائيون وغيره رکيا هوندا آهن. سڀئي ٺهيل ساڳيءَ مٽيءَ جا هوندا آهن. ٺهڙيءَ ريت ايشور به هڪ آهي، پر جدا جدا جڳن ۽ ديسن ۾ کيس جدا جدا نالن ۽ روپن سان پوڄيو ٿو وڃي.

۴۵۹- جيئن ساڳيءَ ئي گندمان نموني نموني جا پسون ۽ پڪي ٺاهيا ويندا آهن، تنهن ديري ماما ڪي به جدا جدا جڳن ۽ ديسن ۾ جدا جدا نالن ۽ روپن سان پوڄيو ٿو. ۴۶۰- سون مان نانا پرڪارن جا زير تيار

ڀڳتي (برسر، شردا ۽ پاڻا اُڀرڻ) ڏيهر- ”رام اکر ڏنس
 ” ٿاڻسو- پر وڌيڪ نه ڪجهه ڪنن طلبيندين؟ “
 ٿارڊ ورائيو، ” ايشور، اوهانجي ماما، جا سسار ڪي
 ٿلائي رهي آهي، تنهن ڏانهن شل ڪمن چڪڙان.“
 رامچندر وري نه چيس، ” ٿاڻسو- پر وڌيڪ نه ڪج
 ڪنن طلبيندين؟ “ ٿارڊ ورائيو ” نه مالڪ، بس اهائي
 منهنجي ويٺي آهي.“

۴۵۴- تنهنجي من ۾ جي شڪا آهي ته ايشور
 ساڪار آهي يا اراڪار، نه پوءِ هن نموني ٻارلنا ڪر،
 ” اي ايشور، ڄاڻي نه ٿو سگهان ته توکي روپ آهي
 يا نه. ڪجهه به هجيئن، مون تي پنهنجي ٻاجه ڪر-
 پنهنجو روشن ڪراء.“

۴۵۵- ڪي ماڻهو ايشور جا اٽڪ روپ ۽ ڳڻ ورڻ
 ڪندي نه انهن ۾ شردا نه ٿا رکن، پر ايشوري شڪتي
 جا سرشتي آهن ڪري، ان ڪي هلائي ٿي، جيڪو
 منش ان ۾ شردا رکي ٿو ۽ ڏکي دل سان ٻارلنا ڪري
 ٿو، ” هي ايشور، مان تنهنجي سڄي سروپ کان اڃاڻ
 آهيان. مون تي مهر ڪري، پنهنجو سروپ ٻڌاء.“ تنهن
 ئي ايشور پنهنجي مهر جو ميگه ضرور وسائيندو.

۴۵۶- ايشور سڌاء سڃاڻ آهي. توهان جڏهن به ان
 کي ٻارلنا پئي ڪئي آهي، تڏهن هن توهان کي پئي
 ٻڌو آهي. ڪنهن نه ڪنهن وقت، مزليء وقت به
 ضرور توهان کي پنهنجو روشن ڏيندو.

لڙڪي ويچارن ۽ واڻيءَ ۾ ساڳيو ٿيڻ جهڳائي، نه نه جي رڳو وات سان پيو چوندين ته ايشور ٺهينجڻي سڀ ڪجهه آهي، پر من ۾ سنسار کي سڀ ڪجهه سمجهي ويٺو هوندن ته پوءِ ڪوبه لاپ پراپت ڪونه ٿيندو.

۴۵۰۔ راجا وقت وڃڻ لاءِ محلاتن جي درٻارن ۽ سنگهاٺن جي سنترين کي پنهنجو ڪرڻ ضروري آهي. ساڳيءَ ريت سرؤشڪتيوان ايشور وقت پهچڻ ۽ سندس ڪرپا پراپت ڪرڻ خاطر منڻ لاءِ پڳتي ساڌڻ، پڳتن جي شيوا ٿيل ۽ ڳپل وقت گيانين جي سنگ ۾ رهڻ ضروري آهي.

۴۵۱۔ ڏسج جيئن سنساري ويچار ۽ چٽاڻون ٺهينجي من کي اُشانت نه ڪن. جيڪي ضروري هجي، سو ڪر ۽ هردم پنهنجو من ايشور ۾ لڳل رک.

۴۵۲۔ جهاز جي قطب نما جي سڱي جيسين اُتر ڏيکاريندي رهندي، تيسين کيس لهر لوڏي جو خيرو ڪو خطرو رهندو. ساڳيءَ ريت جيوت زوڀي جهاز هر خطري کان پري رهندو، جي من زوڀي قطب نما جي سڱي بنا لڏڻ لڳڻ جي ايشور ڏانهن هردم لڙيل هوندي.

۴۵۳۔ سوال۔ پرارٿنا ڪيئن ڪجي؟

جواب۔ سنساري وستن لاءِ پرارٿنا ڪرڻ نه جهڳائي. سنت نارد جيڻان پرارٿنا ڪر. شري رامچندر ي نارد چيو، ”پوڄنيه رام، پنهنجي ڪمل چرٿن جي

ٻنهي جي ڀتا جي منع هوندي نه ڀڳوان جو نالو جهيڙو
هو. ڌرڻ ٻنهيءَ مانا جي روڪ هوندي نه ٻن ڏانهن
ٽهسيا ڪرڻ لاءِ راهي ٿيو. هنن ان ۾ ڪا آڇون نه ڪالھ.
ڪانه ڪئي هئي.

پوارتھا ۽ ڀڳتي

۴۴۶ - سوال - ايشور جي پاران وڏي آواز ۾ ڪجي؟

جواب۔ ايشور جي پاران ڄاڻ وٺي ٿي ڪر.
 ٻڪ ڄاڻ ۾ هُو هر دم ٺڪي ٻڌندو. هُو ماڻهوءَ
 جي پيرن جو ڪڙڪو نه ٻڌي ٿو.

۴۴۷- سوال۔ سچ بیج برار لیائن، تاثر آھی؟

جواب ۾ هائو. جڏهن من ۽ وائي ملائي سڃي ۽ دل سان ڪنهن ڳالهه لاءِ آواز ٺاهي ڪندا ته اها پراڻا اوس سوڳار ليني ۽ ان من جي پراڻا وڻڻ وڃي ۽ جو مک سان پيو چوندو، ”هي ايشورا هي ۽ سڀ ڪجهه ٺهيندڙ ئي آهي!“ پر ساڳئي وقت اندر ۾ پيو ويچار ڪندو ته هي سڀ منهنجا آهن.

٤٤٨- ٻنھجي وڀار سان ڏروھي نه ٿي ۽ سڄو ٿي ۽ ٻنھجي وڀارن اٺوسار هل ٿو اوس ڪامياب ٿيندين. سڄي ۽ سرل هودي سان ٻار ٿي ڪر ٿو. ٻنھڙون ٻار ٿا ٿون ٿا ٻ ٻون ڏيون. ٤٤٩- جيڪي من ۾ رھجي ٿي، سوئي مڪ مان ڪڍي.

۴۴۹۔ جیکے من پر ھجیعتی، سوئی مک مان کد۔

مري ۽ پنهنجي لاءِ شيون شڪليون خريد ڪرڻ لاءِ
پاڻ بازار ڏي وڃي. مونکي اهڙيءَ هلت ئي چڙ
لڳندي آهي.

۴۴۴- پر هڪ ڳالهه آهي. جيڪڏهن منهنجي ايشور
پرير ۾ مست ٿي ويندو آهي ته پوءِ ڀتا ڇا جو، ماما
ڇا جي، استري ڇا جي؟ هو ايشور کي ايترو نه آئينت
پرير ڪندو آهي، جو مست ٿي پوندو آهي. هو پوءِ
ڪوبه فرض ڪونه ڄاڻندو آهي. هو سڀني قرضن کان
آجو ٿي پوندو آهي. منهنجي ڏهن انهيءَ استئيءَ کي
رهندو آهي، ٽڏهن ساري سنسار کي وساري ڇڏيندو
آهي ۽ خود سرير، جو هر ڪنهن کي پيارو آهي، تنهن
کان نه ٿي صرف رهندو آهي.

۴۴۵- هن سنسار ۾ ماما ڀتا پرير اتر عزت ڇا ڀوڳي
آهن. جيستائين هو حيات آهن، ايستائين پنهنجي
سموري شڪتيءَ سان سندن شيوا ڪرڻ جڳائي ۽
سندن مرنپوءِ بعد پنهنجيءَ پڄنديءَ آهر سندن ڪريا
ڪرم ڪرڻ گهرجي. پر جيڪڏهن غريب ۾ غريب
هجي ۽ پنهنجي ماما ڀتا جي ڪريا ڪرم ڪرڻ جي
سمرتي ڪانه ساري سگهي، ته کيس ٻن ۾ وڃي پنهنجي
بيوسيءَ تي ڳوڙها ڳاڙڻ گهرجن. ٽڏهن ئي ڀتا ماما
ڏانهن قرض کان پاڻ کي آجو ڪري سگهندو. منهنجي رڳو
ايشور خاطر ئي پنهنجي ماما ڀتا جو چيو پاڻ تي پاپ
ڇاڙهڻ کانسواءِ اورانگهي سگهي ٿو. جيئن پر هلا

خود راجا، ٻاٻي پرش ۽ استري راضي ۾ رهن ٿا. جيڪڏهن ڪو منش سڄو ڀڳت آهي، ته سندس استريءَ جو آهستي آهستي ايشور طرف لاڙو ٿيندو ويندو. جيڪڏهن ڪو اٽڪ سيار وارو آهي ته گهڻو ڪري سندس استري به ايشور جي ڪرڻا سان اٽڪ وٺياري جي ٿي پوي ٿي.

۴۴۳- منش لاءِ مالا ۽ پتا مول ڳالهه آهن. هنن کي جيستائين پوسن نه رکبو، تيستائين ڪا به ڀڳتي ساڍا ڪنهن به ڪم جي ڪانه ٿيندي. شوي چيٽيه نه پو ايشور پريم ۾ مست هو ته سداس ڌارڻ کان اڳر پنهنجيءَ مالا کي پوسن رکڻ لاءِ وڏا جتن ڪندو هو. مالا کي چيائين، ”مالا، ڏکي نه ٿي. توکي ڪڏهن لاءِ جلد جلد پيو ايندس.“ انسان کي اٽڪ قرض ادا ڪرڻا ٿا پون. ڊيولائن جو قرض، دشمن جو قرض، مالا پتا ۽ استريءَ جو قرض. ڪو به پوتر ڪاريه سڏ ڪونه ٿيندو، جيستائين مالا پتا جو قرض ادا نه ٿيو آهي. استريءَ جو به قرض آهي. هر ش پنهنجي استريءَ جو ٿياڳ ڪري هڻي اچي رهيو آهي. هو جيڪڏهن پنهنجيءَ استريءَ جي آجيوڪا جو پرهند نه ڪري آيو هجي ها ته جيڪر آءٌ کيس ٻاٻي سڏيان ها. وارم پوسن پنهنجي هٿ پوکي لاءِ ڪير ۽ آفيم جي لاش ۾ سڏائين پيو وٺندو رهي. هو چوندو آهي ته منوءَ ماڏن ستن جي شيوا ڪرڻ لاءِ آءٌ هڻي آهي. هوڏانهن سندس مالا پئي پڪ.

ساڌنائون آهن. مون ٻه سال ڏيوي ماما جي 'داسي' ۽ 'متر' ٿي گذاريو. منهنجو 'ٻالڪ' پاڻ هو. مون لاءِ ڪن به استرين جي ڄاڻي، منهنجي ماما جي ڄاڻي ۽ سمان آهي.

استريون شڪتيءَ جا اٺڪ روپ آهن. اسان جي ڏيس جي مغربي ڀاڱن ۾ وواھ وقت گھوت هٿ ۾ کائي جهلي بيهندو آهي ۽ ڀينگال ۾ سوئڙو جهلي بيهندو آهي. مراد اها آهي ته هو ڪنوار، جا خود شڪتي آهي، تنهن جي سھائتا سان مايا جا ٻڌن ڪهي ڇڏيندو. اهو "وير" پاڻ آهي. مون اها ساڌنا ڪانه ڪئي آهي. منهنجو ٻالڪ پاڻ آهي.

ڀڳت ۽ سندس ڪٽنب قبيلو

۴۴۲- سوال- جو منش ڀڳتي پاڻ ۾ رتو رهي ٿو، تنهن کي جيڪڏهن سندس ذميه پڻي چوي، "منهنجي سار سنڀال پوريءَ طرح نه لهندا ته آءٌ آپ گھات ڪنديس"، ته ان حالت ۾ کيس ڇا ڪرڻ گھرجي؟

جواب- هنڪي اهڙيءَ استريءَ جو تياڳه ڪرڻ گھرجي، ڇو ته اها استري کيس ايشور پرايت ڪرڻ کان روڪي رهي آهي پوءِ ڀل هوءَ آپ گھات ڪري يا ايو ڪجهه ڪري! جا استري ايشوري مارڻ ۾ وڳهن وجهي رهي آهي، سا اوند يا جو روپ آهي، پر جنهن منش جو ايشور سان سڄو سنيھ آهي، تنهن سان سڀيئي،

آهي، (ان مارڪ ۾ ساڌڪ، ڪنهن اسٽريءَ کي دٻري سروب سمجهي، دٻري مانا کي پنهنجي دٻي ٻٽي ڪري پوڄيندو آهي).

۴۱- ايشوري ڪرپا لاءِ آسانو آهين نه مانا، جا ايشوري شڪتي آهي، تنهن جي آراڌنا ڪر. هوءَ خود مھامايا آهي. هوءَ ئي آهي جنهن سارئي سنڌار کي پلايو آهي ۽ آلهي، پالنا ۽ پرڻه جو سالگره وڃي رهي آهي. هن سڀني مٿان اوديا جو پڙدو پکڙي ڇڏيو آهي. جيستائين هوءَ پاڻ نه درڪوليندي، تيستائين ڪير نه 'اڏرواي ڊوهار' ۾ پير پائي ڪوله تڳهندو. باقي ٻاهر نه آئين وڳو ظاهري شيون ٿا ڏسجن، پر اُٺاڏي، اکين، سڄاڻندڙ، اسانجي نظر جي بهج کان پري اُڏهي.

ايشوري شڪتيءَ جا ٻه روپ آهن. وديا ۽ اُوديا. اُوديا پيليائيندي آهي ۽ ڪامي ڪڍين جي ڄڻ آهي ۽ بدن ۾ ٿي رکي، پر وديا پگتي، ڪروڻا، گمان ۽ پرير جو آدي ڪارڻ آهي ۽ ايشور طرف ٽپي ٿي هلي.

۲. ان اُوديا کي نسي تسمان ڪرڻو آهي. شڪتي پوڄا جي شروعات نه انڪري ٿي. اوديا کي پرسن ڪرڻ لاءِ الڪ مارڪ آهن. سنڌس، داسي، ها، وهر، ها، ٻالڪ، رڳو آهي. شڪتي ساڌنا ڪا ڇوڇي مشريءَ ڪم ڪانه نه آهي. ان ۾ رڪيتون، دٻي ۽ خطرناڪ

ڪونه ڪري. هُو نه کين سڃي سڙوپ ۾، جڳت ماما جو اُٺس ڪري ٿو پائڻين. تنهن ڪري هُو استرين کي نه رڳو عزت آڻيو، مان مهت ٿو ڏئي، پر سندس پوڄا به ٿو ڪري، جيئن سستان ماما جي ڪندو آهي.

۴۳۸- سوال- ڪام ٿي ڪيئن جيت پائجي؟

جواب- سيني استرين کي پنهنجي ماما سمجهه- استريءَ جي منهن ۾ ڪڏهن به ڪين ٺهاري، پر سدائين سندس پيرن ڏانهن نظر ڪر- ائين سڀيئي ٻچڙا خيال آڏامي ويندو.

۴۳۹- جا استري پتيءَ سان گڏ رهي به ٻرهر چريه پالڻ ڪري ٿي، سا سچ پچ ساڪيات ديوي ماما آهي.

۴۴۰- سوال- سائين، نئون موجب استرين جي سنگ ۾ پگتي ساڌنائون ڪرڻ جي باري ۾ اوهان جا ڪهڙا وڃار آهن؟

جواب- اهي ”مارڪ“ جو ڪاٺيا آهن، نهايت اوکا به آهن. اڪثر ڪري ٽان سان ڀريل آهن. نئون موجب پگتي ساڌڻ جا ٽي پرڪار آهن- جڳت ماما ڏانهن ويڙ، داسي يا پتر پاونا ڌارڻ ڪري سگهجي ٿي- منهنجي پتر پاونا آهي- پاڻ کي جڳت جننيءَ جي داسي سمجهڻ به سٺي ڳالهه آهي- پر ”ويڙ“ مارڪ خطرن سان ڀريل آهي- پتر پاونا (پاڻ کي جڳت ماما جو نر سمجهڻ) وارو مارڪ نهايت ئي پوئر آهي.

نئون ”ويڙ“ مارڪ کي ويڙ- آڇاري سڏيو ويو

کينچندو. ساڳيءَ ريت ايشور به وڏي چٽمي سمان آهي، پوءِ ان اڳيان ڪامي روپي ننڍي چٽمي جو ڪهڙو وس هلندو؟

۴۳۳- وڻيه پوڙ لاءِ ڪشش ڪيئن نشت ليني؟
ايشور به چٽ لڳائڻ سان. ڇو نه هر آئند ۽ مڙج جو پندار آهي. جن ايشور کي پاتو آهي، تن کي سسار ٻا هيءَ نچ پدارت چڪي ڪونه سگهندا.

۴۳۴- مصري ۽ مٺائي کائڻ ساڳي ڳالهه نه آهي.
مصري صحت لاءِ هاجيڪار ڪانهي. بيمار به اها کائي سگهندو. اور جو شبد حرف هڪ حرف نه آهي، پر آواز به ايشور جو روپ آهي. ساڳيءَ ريت ڀڳتي پاو لاءِ لڇا ۽ اڀر سساري ڪامنائون ساڳي ڳالهه نه آهن.

استري جاتيءَ ڏانهن پاونا

۴۳۵- سڀئي استريون الوڪڪ مانا جو اُنش آهن.
نهن ڪري اسان کي ڇڪائي نه کين مانا ڪري ڏسون.
۴۳۶- استريون چڱيون هجن يا نه، پاڪدامن هجن يا نه، نه کين آئندمه الوڪڪ مانا جو سروپ ڪري سمجهڻ گهرجي.

۳۳۷- سوال- استرين ڏانهن ڪهڙي پاو سان بهارڻ گهرجي.

جواب- جنهن سچ سچو آهي، جنهن کي ايشور جو درشن نصيب ٿيو آهي، سو کائناتن ڪونه ڏپ ڏاء

رهنديس. سنسار سان جيترو موه گهٽ هوندو، اوترو
گيان پراپت ڪرڻ جو امڪان وڌيڪ ٿيندو.

۴۳۰۔ ڏڌ و لوڙي مڪڻ ڪڍي ان کي لسيءَ سان
گڏ ساڳئي برتن ۾ رکڻ نه گهرجي. لسيءَ سان گڏ رهڻ
ڪري مڪڻ جو ڪچ ميلاج گهٽيو ۽ نرم به ٿيندو. مڪڻ
جدا برتن ۾ صاف پاڻيءَ ۾ رکڻ گهرجي. ساڳيءَ ريت
منش ڪچ سڌي پراپت ڪرڻ بعد، سنساري ماڻهن
سان سنگ ڪندو رهندو ۽ سنسارڪ ترشائي جي وچ ۾
پيو رهندو، ته امڪان آهي ته کيس به اهو رنگ لڳي
ويندو. پر انهن کان دور رهڻ سان ئي هو پاڪ ۽ پوتر
رهي سگهندو.

۴۳۱۔ سوال۔ انساني ڪمزورين تي جيت ڪيئن
پاڻجي؟

جواب۔ جڏهين گل ڦٽي ميرو ٿئي ته ٿڌهين گل
جون پڪڙيون پاڻهي ڪريو پون. اوهان به جڏهين
ايشوري پاڻ وڌندو، تڏهين انساني ڪمزورين اڌ خود
غائب ٿي وينديون.

۴۳۲۔ جڏهين ائينٽ وٽراڳ دواڙان هڪ واريءَ
ايشور پراپتي ٿئي ٿي ته پوءِ ڪام چيشٽائون غائب ٿيو
وڃن. پوءِ ان پرش کي پنهنجي پٽيءَ مان پڙيولو
ڪونه رهندو. جيڪڏهن به چقمق لوه جي هڪ ٽڪر
سان ساڳئي مفاصلي تي رکيل هوندا ته ضرور جيڪو
وڏو چقمق هوندو، سوئي لوه کي وڌيڪ زور سان

سڀني وڪارن سان سر پاڙ سان ورڻي ٿيڻ جي. اهي وڪار ناس ٿي ڪونه سگهندا. پر انهن کي مڏاري سگهجي ٿو.

۴۲۷- مڏوڏري پنهنجي پتي راتو رات کي چور، ”جيڪڏهن سڀني کي پنهنجي پتي راتو رات ڪرڻ لاءِ اهڙي قدر آڻا آهيون ته چور نه ٿا پنهنجي ڪرامتي شڪستن ڏاران سندس پتي رات جو روپ ڏارڻ ڪري، ڪس پاڙ آڻيون.“

دارڻ ورائيون، ”هٿ هڻي ٻا چا مان ٻولر رات جو روپ ڏارڻ ڪري، وشه ٻوڙ ماڻيان. رات جو روپ، جنهنجو صرف ويچار ڪندي، منهنجو خردو اهڙي بي آلت آندو سان پرڇي ٿو رهي، جو ٻوڙ سرڳ ڏار نه ٿي ٻيو لاس ٻه اچي.“

۴۲۸- هاليءَ کي چڙواڳ ڇڏو آهي ته وڻ ٿي ٻوڙا پئيدو ويٺو آهي، پر جڏهن ٻيلوان سندس سر نه ڪندو هڻندو آهي ته شانس ٿي ويٺو آهي، ساڳيءَ ريت من به جڏهن ٿي لغام هڻندو آهي، تڏهن اڃان سڃاڻن خيالن ۾ ٻيو پئڪندو آهي، پر جڏهن پڇاڻ روپي ڪندي سان کيس ڪنهنجو آهي تڏهن هڪدم اسٽر ٿي ٻوڙو آهي.

۴۲۹- منس جو منسار سان جيترو وڌيڪ موهه هوندو، اوترو گمان پراپت ڪرڻ جو امڪان گهٽ

خير ڪو امڪان ٿيندو. اهو ئي پُرس آندو ۾ درشن پائيندو جو شانت چٽ ۽ ايشور رنگ ۾ رتل هوندو.

۴۲۴- جيسين ٿر مائر به ٿر شا موجود هوندي،
تيسين ايشور درشن اُسيو ٿيندو. ٺههڪري پنهنجون
ساڌارڻ نمائون پل سڌ ڪجن، باقي وڏيون ٿر شنائون
شد وويڪ ۽ ويچار دٿاران ٿياڳ ڪرڻ گهرجن.

۴۲۵- جيئن ڪوه جي ڪپ تي بينل ماڻهو ڏاڍي
خبرداري وٺندو آهي ته مٿان ڪري پوان، تيئن هن
سنسار ۾ رهندڙ جيو ڪي به سنسار ڪ لالچن کان پاڻ
سنڀالڻ گهرجي. جو جيو لالچن سان پُريل سنسار روپي
ڪوه ۾ هڪ واريءَ ڪريو ته ان مان ٽرمل ۽ بي داغ
مشڪل نڪري سگهندو.

۴۲۶- گرو مهاراج کان پڇيو ويو ته انسان جي ويڙين
جهڙوڪ ڪار ڪروڙ وغيره ٿي ڪيئن جيڪي پائي
سگهي؟ اُتر ڏنائين، ”جيسين اهي وڪار، سنسار ۽
انجي پڌارتن کان ڪتب آندا وڃن ٿا، تيسين اهي
ويڙين جيان ورتاءُ ٿا ڪن. پر جڏهن اهي ايشور خاطر
ڪتب آندا ٿا وڃن تڏهن منش جا پُرم مٽي ٿيو پون.
ڇو ته اهي کيس ايشور طرف ٽيڻي ٿا وڃن. سنسار ڪ
پڌارتن لاءِ ڪامنائون جي پدران ايشور پراپتيءَ لاءِ اڀلاشا
ڌارڻ جڳائي. ٻين ماڻهن سان ڪروڙ ڪرڻ پدران ايشور
سان ڪرڻ گهرجي ته چونه ٿو درشن ڏئي.“

ايشوري جوڪ پرايٽ ڪانه ٿيندي. سساري وديا جا پرايٽ ڪٿي اٿئي، سا وساري هالڪ ڄمڻان آڃاڻ ٿي. ۴- پوءِ لوڪي سچو ڳيان پرايٽ ٿيندو.

۴۲۰- دل جي سرلڻا سولائيءَ سان ايشور ڏانهن ٿئي ٿي هلي. هالي ٻولي منڃ ۾ آڻڻ اُڀريش سگهو ٿي ڦلدايڪ ٿيندو آهي. جيئن هج، کيڙيل زمين ۾ جلد ٿي ڦٽي ڦل ڏيندو آهي.

۴۲۱- گرو مهاراج چوندو هو ته ٿيسيا ڪرڻ سان ئي منڃ اُدار دل ۽ هالو ٻولي ٿي سگهي ٿو. ايشور سرل هري سان ئي پرايٽ ٿي سگهي ٿو ۽ سرل هري وارن ۾ هو پنهنجو پرڪاش پرڪش ڪري ٿو. پر مٿان سرلڻا جي نالي تي ماڻهو ٻوڙا ۽ وسوڙيل ٿي پون، تنهن کان ساوڙان ڪندي، گرو مهاراج چوندو هو ”ان جو اهو مطلب نه آهي ته اوهين ٻوڙا ٿيو، پر سڄا ٻيڪ بدجو. ستم ۽ اُستيم، ڪٺا پنگر ۽ سنانن جي وچ ۾ پٽاڻ ڌاروڻ ڇڪائي. پوءِ ڪٺا پنگر کي ٿڌو ڪري، ستم ۽ سنانن تي من لڳائڻ گهرجي.“

اندرين کي جيٽڻ

۴۲۲- اهو ئي سچو پرڻ آهي جو جيٽري ٿي مٿل سمان آهي. يعني ته جنهن پنهنجون وشيون ۽ ترشائون مٿل سر ۾ جيٽڻ ماري ڇڏيون آهن.

۴۲۳- جيسين هري روئي آڪاس ۾ ترشا روئي طرفان پيو لڳندو، تيسين اُتر ايشور پرڪاش پسڻ جو

بيوقوف سدائين اچائي هٿ ۾ ڦوڪيل هوندو آهي.
۴۱۴- اهڙو نر ايمان ٿي ۽ جهڙو هڪ ڪريل پن،
جو هوا ۾ گهاجي ويندو آهي.

۴۱۵- سڀئي ۾ سڳو وجهڻ لاءِ، سڳي جا تاندورا
چئي، ان کي جهنڊار بنائڻ ضروري آهي. سڳو پوءِ
سڀئي جي پاڪڙي مان سولائيءَ سان لنگهي ويندو.
ٺهڙيءَ ريت پنهنجو من ۽ آتما ايشور ۾ لڳائڻ لاءِ
نماڻائي، نهٺائي ۽ غريبي اختيار ڪرڻ ۽ سڀ ڪامنئون
لياڳڻ ضروري آهن.

۴۱۶- ڪيترا ماڻهو نمڙا جو ڏيک ڪري چوندا
آهن ته ”اسين هڪ ٺيڇ ڪيڙي مثل آهيون.“ اهڙيءَ
ریت پاڻ کي ڪيڙي سمن سمجهي، ڪڇ سمي کانپوءِ
ڪيڙي جيتان ٺهل ۽ نستا ٿيو. پوءِ انسان جي من ۾
ملولتا اچڻ نه جڳائي. انهيءَ مارگ ۾ تراساتي وڏي ۾
وڏي آئڪ آهي. جهڙا انسان ويچار ڪندو، اهڙو
ٿي ٿيندو.

۴۱۷- سڄو منس اهو آهي، جنهن ۾ سؤمان جو انگ
آهي. ٻيا نه نالي مائر انسان آهن.

۴۱۸- جو ايمان آتما جي چمتڪار جو اظهار ڪري،
سو ايمان نه آهي. جا نمڙا آتما کي ٺيڇو نماڻي، سا
نمڙا نه آهي.

سادگي ۽ سڀاڄهائي

۴۱۹- جيسين بالڪ جيتان بالو پورو نه ٿيو، تيسين

ڏاڍي چترائيءَ سان شيءَ چورائي وڃي. پر گند کان
کان سواءِ هُوَ رهي ٿي ڪونه سگهي. حد سياتو لپڻ جو
اهو ئي نتيجو آهي.

۴۰۹۔ اڻ مٽا برابر ڪرڻ لاءِ منهنجي ڪي ٺاهڻ لپڻ

جڳائي. پار دواچ (چندول) پکيءَ جو آڱيرو فرش تي
لپندو آهي. پر اڏامندو عرش تي آهي. کيتيءَ لاءِ

مٿاهين زمين ڪارائتي ڪانه ٿيندي آهي. هيٺاهين
زمين ضروري آهي، جيئن پاڻي اٿي لڪي سگهي.

۴۱۰۔ ميوو سان پيريل وڻ زميل هوندو آهي.

تون به اوج ٻڌوي برابر ڪرڻ چاهين ته ٺاهڻ ۽
ٺهڻ ٿي؟

۴۱۱۔ هتي ٻيا رڳو امن، اتي ڏندڙ ٻڙ ٺاهڻ ڪرڻ

اسانجو فرض آهي.

۴۱۲۔ انسان کي اهم ڀاڱو ڏارڻ نه جڳائي. جهڙيءَ

طرح ڪر اڀرڻڪ ايمان ۾ پوڄي آڳي ”آءُ اڀرڻڪ

لو ڪريان، سڀئي ڌيان ڏئي ٻڌو.“ اهم ٻڙ اڳيان

جي نشاني آهي ۽ نه ڳالهيون. جنهن ايمان ٺاهڻو

آهي، سوئي مٿي کڻي پائيندو. رسالي پاڻي سدائين

هيٺائين زمين تي وڃي پوندو آهي. مٿاهين زمين کان

وهي ويندو آهي.

۴۱۳۔ سامهڻي جو ڳڙو ٻڙ. هميشه همڪ لپندو آهي

۽ ملڪو مٿي چڙهي ويندو آهي. ساڳيءَ ريت هوشيار

لائق انسان سدائين ٺاهڻو ۽ ٺهڻو لپندو آهي. پر

سهنڀيلتا

۴۰۴۔ ٻينگالي آئيوپتا ۾ ڪي به ٿي اکر اهڙي ساڳئي آواز جا نه آهن جهڙا (س، ش، ص) ۽ ٺهي اکرن جي معنيٰ آهي سه، سه، سه۔ (ٻينگاليءَ ۾ س معنيٰ سهڻو، هر سنسڪرت اکر سه مان نڪتل آهي)۔ اهو ڏيکاري ٿو ته اسان جي اکر مالا به اسان کي سڻ شيلتا ۽ ڪميا ٿي سگهاري۔ سهنڀيلتا جو گه ھر انسان لاءِ مهتو جي ڳالھ آهي۔

۴۰۵۔ لوهار جي سنداڻ ڏس۔ ڪيئن نه کيس مارڻو ڪٽيو ٿو وڃي، ٿڌهن به پنهنجي جڳهه تان نه ٿي چري۔ انسان کي به سنداڻ کان سهنڀيلتا ۽ سنشوش ڪڍڻ گهرجن۔

خاموشي

۴۰۶۔ پنهنجون ڀاونائون ۽ شردا پاڻ وٽ رکڻ جڳائي۔ ٻين سان ورتن ڪرڻ نه گهرجي، نه نه وڏو هرج رهندو۔

۴۰۷۔ پنهنجون پگتيءَ جون ساڌنائون جيترو وڌيڪ ٻين کان لڪائينون، اوترو بهتر۔

نمرقا ۽ سومان

۴۰۸۔ ايمان ٿيڻ وڌي گهٽائي آهي۔ ڪانءُ ڪهڙو نه پاڻ کي سياڻو سمجهندو آهي! ڪڏهن به چار ۾ ڪونه ٿا سي، ٿورو ئي خطرو ڏسي نه پڇيو وڃي ۽

مؤنکي ۽ منهنجو "جو پاو به ناس ڪري ڇڏيندي آهي. انهيءَ بعد شير کي پاڙي ڏوڏو ايندو آهي ۽ ڊهيو ٻري. ٻالھ اتي ٻري ڪانه ٿي. جيسين "مانهڻي" جو تو پر ٿورو به هوندو، تيسين لون مڪم نه ٿينديون. بيمار ڇڏهن اسپتال ۾ داخل ٿيندو آهي، تڏهن جيسين اوڀو نه ٿيندو آهي، تيسين کيس ڪو نه ڇڏيو ويندو آهي.

۴۰۱- ڪيشب ڇڏهن بيمار هر، تڏهن گرو مهاراج کيس چيو، "ماڻھي ڪڏهن ڪڏهن گلاب جي پوٽن جون پاڙون کولي ڇڏيندو آهي، جيئن انهن ٽي ماڳ ٻري. ڪڏهن ڪڏهن نه ڏانڊين کي ڇالڪيندو آهي، جيئن گل وڌيڪ وڏا ٿين. توکي به شايد ايشور ڪينهن اکر ڪار به لاءِ تيار ڪري رهيو آهي."

۴۰۲- بيماريءَ بابت پنهنجو پاو ٻڌائيندي گرو مهاراج چيو، "پل نه بيماري پنهن جو وقت وٺي، پل نه سرور ٻڌڪائون ٻڌي، پر من کي سدائين امر آندو به رهڻ گهرجي."

۴۰۳- سڄي پکي جو شير ڪٿي ڪهڙن به ڪشڻ ۽ مڙج مڙن ۾ هجي نه به گيان ۽ پکي جي شڪتي ۽ مهما سدائين هن جي سهايتا ڪندا رهندا آهن. هن جو گيان ۽ پکي ڪڏهن به ڪو نه ڇوڪندا آهن. ٻانڊون اڳيان ڪهڙيون به پاڙي منڪائون آهن، نه به گيان جي برڪاش کين پاڻ پلڪ لاءِ به ڪين ڇڏيو.

ٿيڻ لاءِ ضروري آهي ته هو ڪشتن روپي ڪوري مان وري وري ٻڌي ۽ پيڙائن روپي مٽڪن سان ڪٽجي سٽجي پار پوي.

۴۰۰- هڪ پيري ڪيشپ چندرسين بيمار هئو. گرو مهاراج کيس چيو، ”تون برابر ڪشت ڀوڳي رهيو آهين ۽ پر انهيءَ ڪشت ۾ به ڳوڙهو راز آهي. هن شراب ۾ تون آلمڪ آڻي جي جدا جدا منزلن سان لنگهيو آهين ۽ هاڻ تهنجو سرير انهن جي ٽائير ڪري ڀوڳي رهيو آهي. جڏهن آلمڪ لهرون آڻينديون آهن، تڏهن انسان تهنجو سرير ڀلي ويندو آهي ۽ پر اُنت ۾ انهن جو اثر ٿيندو آهي. جڏهن ڪو وڏو جهاز گنگا نديءَ ۾ هلندو آهي، تڏهن جهاز جي لنگهي وڃڻ بعد به لهرون ڪڇ وقت لاءِ پيون ڪناري تي چوليون ماريديون آهن. جيئن پڙو وڏو، تيئن چوليون وڏيون. ڪڏهن ڪڏهن ته بند ٿي پڇيو ڇڏين. جي ڪو هاڻي ننڍڙيءَ جهوپڙيءَ ۾ گهڙي ويندو ته جهوپڙي ڏڏي ڏڏي ڪري پوندي. ساڳيءَ ريت آلمڪ آڻندڙ جي مڇ به ڪڏهن ڪڏهن پڪتن جي شرير کي جهوري ڇڏيندي آهي. جڏهن ڪنهن گهر کي باهه لڳندي آهي، تڏهن ڪيتريون ئي شيون سڙي پسم ٿي وينديون آهن. ساڳيءَ ريت ايشوري گيان روپي اڳتي سڀني وڪارن، ڪروڙ ۽ ٻين خرابين کي ساڙي ڇڏيندي آهي ۽ آخر ”مان“

۳۹۶۔ ٻڪي ٻيڙي مان پرواز ڪري وڃي نه ڇالي
ٻيڙي کي جيڪر ڪر ٻيڙي نه ڪونه ساڳي ۽ رڳو
جڏهن جيوت روپي ٻڪي پرواز ڪري وڃي ٿو تڏهن
سرپر جي ڪو پرواه نه ٿو ڪري.

۳۹۷۔ سوال۔ جيڪڏهن هيءَ سرپر اڪو ۽
ڪا ٻيگر آهي ته پوءِ ساڌو سند انهي سنڀال ۾
ڇو ڪن؟

جواب۔ خالي ٻيٽيءَ جي ڪوبه سنڀال ڪونه ٿيندو
آهي، پر ٽيٽي حواهن، سون ۽ ٻين وسڻن سان ٻيڙي
ٻيٽيءَ جي سڀيئي سار سنڀال ٿيندا آهن. مها پرش
ٻيٽي سرپر جي ان ڪري برداشت ٿيندو آهي ڇو ته
ايشور مان به پراجبان آهي. اسانجا سرپر ايشور روپي
ڪرائي جا آستان آهن.

ڪشتن ڏانهن ڀاو

۳۹۸۔ جيئن مسواڙي، مڪان لاءِ مسواڙ ٻيڙي آهي،
ٽيئن سرپر ڪ روپ نه ڏن آهي جو آتما سرپر کي ڪتب
آڻڻ لاءِ ڏني ٿي.

۳۹۹۔ لوه کي سٺو رک ٻڌائڻ لاءِ، ان کي وري
وري اُڳيءَ ۾ ٻڌائڻ ۽ سوين دفعا مٽرڪن سان ڪٽڻ
گهرجي. ان بعد ئي اهو ٿو ٿلوار ٺاهڻ لائق ٿيندو ۽
ان کي جيڏانهن، ٻيڏانهن موڙي مڱهوءَ ساڳيءَ ريت
انسان به ٺاهڻ ۽ ٻوٽو ٺاهڻ ۽ ايشور ڌر قبول ٻوٽو لائق

ڀڳت لاءِ ٺيڪ نه آهي. ساڳي وقت اهو به چوندس ته جيڪڏهن ڪو ايشور - ڀڳت گوشت ورتائي ته به هن تي ايشور جي آسپس ٿيندي. پر اهو انسان جنهنجو من کير، چانور يا ڦڪي ڀرجن تي گذر ڪندي به ڪامي ۽ ڪنڊن ۾ اٽڪيل رهي ٿو، سو دڪياري آهي. ۳۹۳ - جيڪو ماڻهو سادو، سائوڪ، ويٺو ڪاڌو کائيندي به ايشور پراپتيءَ جي چاهيا نه ٿو رکي، تنهن لاءِ اهو سادو ڪاڌو به اهڙو ئي خراب آهي جهڙو ماس، پر جيڪو ماس کائيندي به ايشور پراپتيءَ جي پاونا ٿو رکي، ان لاءِ اهو ماس به ديوتائن جي کاڌي سان آهي.

۳۹۳ - ڏينهن جو ڀلي ڀيٽ پري کائجي، پر رات جي روئي هلڪي ۽ ٿوري هٽڻ گهرجي.

۳۹۴ - ايشور ڀڳت کي صرف اهوئي ڪاڌو ورتائڻ گهرجي، جو نه سرير ۾ گرمي پيدا ڪري ۽ نه من کي آسائت ڪري.

۳۹۵ - سوال - سرير جي موهه تي ڪيئن جيت پائجي؟

جواب - ماڻش سرير ناسونت وستن جو ٺهيل آهي. اهو ماس، هڏي، گوري، رت ۽ ٻين اڻوڻر وستن مان جڙيل آهي، جي آخر بدبوءِ ڪندڙ آهن. اها ڳالهه اسين جيڪڏهن هر دم ڏيان ۾ رڪون ته جيڪر سرير جو موهه غائب ٿي وڃي.

آهي ته بنا جان پڄاڻ جي هر ڪنهن جي همت مان پوڄن
سوبڪار ڪرڻ ڪري ان جي آڇهائڻ جو هر طرح خطرو
رهندو. پر جيڪڏهن آتمڪ شڪتي پراڻ هوندي ته
ان کي ڪوبه ڪاڌو وار ڪونه ڪندو.

۳۸۹- هڪ ڀيري هڪ پير مولڪي پنهنجو مرشد
ڪيو ۽ ”الله“ جو نالو اڇاڙڻ لاءِ چيائين. ڪن
ڏينهن ان نالي جو چاٻ جهيڙو ساڳئي وقت مسلمانن
جا طريقا اختيار ڪيو ۽ ڪاڌو به سندن ڪاڌم. اهو عرضو
لکي ڪالي مانا جي مندر ۾ وڃي سگهيس، لکي
هندو ديون ۽ ديوتن جو نالو وٺي سگهيس.

۳۹۰- مڙيو سندسڪار وقت ڏنل پوڄن کائڻ نه
گهرجي. ڇو ته اهو ڪاڌو ايشور پير ۽ پڳڻي ۾ پست
وجهندو. ان برهمڻ جي گهر ۾ به پوڄن کائڻ نه
گهرجي. جنهن جو گذران ٻين لاءِ ڪرڻ ڪوڙ ڪرڻ
هي آهي.

۳۹۱- سوال- انسان کي جيڪي سهنج سڀاڙ ملي،
سو کيس کائڻ گهرجي يا نه؟

جواب- اهو آتمڪ استيتي ۽ ئي مدار ٿو رکي. گيان
مار ۾ به ان مان ڪوبه نقصان ڪونه ٿيندو. گياني کائڻ
وقت پنهنجو ڪاڌو ڪڍي ۽ جي اڳي ۾ آهولي
وجهندو آهي. پر پڳڻي جي حالت اڃا پري آهي. پڳڻي
کي صرف اهڙو ڪاڌو کائڻ گهرجي، جو هو پنهنجي پير
[ايشور] اڳيان بڻجي پيٽا رکي سگهي. ماس آهار،

پنن سان پنهنجو پيٽ ڀريندا آهن. ساڳيءَ ريت جهيٽائين
 اوهانجي شردا آڃا ڏوڏ نه ٿي آهي، ٽيٽائين انڪي
 ٻچڙي سنگت ۽ سنساري ڳالهين جي ٻري اُٿر کان
 بچائڻ ضروري آهي. جڏهن توهين پنهنجي شردا ۾
 ڪا ٿيندا، تڏهن سنسار جي ڪا به ٻچڙائي توهانجي
 دل ۾ جي اوتڙو اچڻ جي جرئت ساري ڪانه سگهندي.
 پاڻ ڪيترائي ٻيٽ توهانجي ٻوٽو سنگ ۾ اچي
 پاڻ ٿيندا.

۳۸۸- هڪ ڀيري هڪ وڏي ڀارڻيءَ شري رامڪرشن
 کان پڇيو، ”سائين! هر جيو ۾ جيڪڏهن هڪ ئي
 ايشور وسي ٿو ته پوءِ ڪنهن به شخص وٽان پوڄن
 سويڪار ڪرڻ ۾ ڪهڙو فرق آهي؟“ گرو مهاراج مڙت
 ۾ کائڻس پڇيو، ”ڇا تون اوهين آهين؟“ وڏي ڀارڻيءَ
 ورندي ڏني، ”هاڻو.“ گرو مهاراج چيس، ”تڏهن
 اهو سوال پڇيو آئيئي. ٽيلي ٻاري، ان مٿان جي سڪل
 ڪائين جو ڀڳو رکجي ته جيڪر باه جو ڪهڙو حال
 ٿئي؟“ وڏي ڀارڻيءَ وراڻيو، ”باه ڪائين جي ڀڳو
 هيٺان، ٻه ساڳئي، اجهامي ويندي.“ وري گرو مهاراج
 چيو، ”سمجهه ته باه جو وڏو پيٽ ٻڙي رهيو آهي ۽
 ان ۾ ڪيڙي جا تارا وڻ ڪري اچلائجن ته پوءِ انهن
 وٽن جو ڪهڙو حال ٿيندو؟“ جواب ڏنا ته ”ڪن
 ساعت ۾ رک ٿي رک ٿي ويندا.“ گرو مهاراج چيو
 ”ساڳيءَ طرح جيڪڏهن پنهنجي آتمڪ شڪتي ٺهڻ

۳۸۵۔ جن ڀروپ جيون ۾ وڏا دان پڇ ڪيا هوندا
 ٿن جو هن حياتيءَ ۾ چتر شاعوڪارن جي گهرن ۾ لڳي
 ٿو. اهو قدر پڇ جو قانون آهي. پر هيءَ سڀارا ايترو
 جي ماما آهي ۽ ماما جي ٽرڪيب ۾ اٽڪ ٻي ٽرڪيبون
 ٿين ٿيون. انهن کي پڇاڻڻ ڏکيو آهي.
 پوشاڪ ۽ کاڌو

۳۷۶۔ سوال۔ سياسيءَ جا ڪهڙو رٿا ڪندا. بهرڻ
 مان ڪهڙو فائدو؟ انهيءَ پوشاڪ ۾ رکيو ڇا آهي؟
 جواب۔ ڪهڙو رٿا ڪندا پاڻسان ٻوٽو پادگريون
 آڻيندا آهن. پراڻي جتي ۽ ٽائل ٽيل ڪهڙا پاڻ سان
 لاسان پاڻ کي گهٽ ڏوچي جو پيو سمجهندو آهي ۽ پر
 سوت، ڪوٽ پتلون ۽ چلڪيدار بدوٽ پاڻ سان هو
 پاڻ کي ڪا شستي پيو سمجهندو آهي. ڪاري ڪنار
 واري سنهي ملل جي ڏولي بهرڻ سان ماڻهو پاڻ کي
 خوش مزاج پيو سمجهندو آهي ۽ وقتي ٽرلر جا گيت
 پيو ڳائيندو آهي. ساڳيءَ وقت سنڌياڻيءَ جا ڪهڙو رٿا
 ڪندا. بهرڻ سال ٽال ۾ سڀاويڪ ٻوٽو وڃي ٿو. انهن ٽين
 ٻا. هر هڪ پوشاڪ کي پڇيو پڇيو ٿو. لڳي ٿو
 جيتوڻيڪ پوشاڪ کي خود ڪا خاص خوبي ڪانه آهي.

۳۸۷۔ ننڍڙي ٻوٽي کي ٿوڙو ٿوڙو ضروري آهي.
 جيئن ڪارون ۽ پڪريون ان کي ٽڪائي ٽڪائي پڪهن. پر ٻوٽو
 جڏهن وڏي رٿا ٿيندو آهي ۽ ٿلهل پڪريون ۽ ڪارون جا
 ۽ انهي ڇانوڙو جهڙا ٻوٽا ٿيندا آهن. ۽ انهي

جواب۔ سمجهين ٿو ته ائين ڪرڻ به ايشور
 ڳيان بل ڏيڻ سمان آهي، ڇو ته ايشور سڀني نڙاڻين ۾
 عيون اڱي آهي. پر پڇڙن ماڻهن، ايشور جو خوف نه
 ڪندڙن ۽ ويچارين وغيره کي انهن پندارن ۾ ڪارائتو
 گهرجي. هنن جا پاپ ايڏا تـ پاري آهن، جو هو
 مٽي ۾ وهندا آهن، ان جي هيٺان ڪيترا فوت زمين
 رشت ٿي پوندي آهي.

۳۸۴۔ هڪ پيري هڪ ڪاسائي هڪ گاءءَ کي
 لڪ ڏوراهين ڪوس خاني ڏانهن نيو ٿي ويو. ڪاسائيءَ
 بي مارڪٽ ڪرڻ ڪري گاءءَ رستي تي ضابطي کان
 نڪري ويٺي ۽ ڪاسائيءَ لاءِ کيس هڪڙو به ڏاڍو
 ڏکيو ٿي پيو. ڳول وقت کانپوءِ هن پهرن ڌاري هو هڪ
 ڳوٺ ۾ پهتو. سخت لڪل حالت ۾ ڀرسان هڪ ڌرمشالا
 ۾ لنگهي ويو. اتان خيراني کاڌو وٺي کاڌائين. روئي
 ڪاٺ بعد پاڻ کي تازو نوانو سمجهيائين ۽ گاءءَ کي
 پنهنجي منزل مقصد ڏانهن سولائيءَ سان وٺي ويو.
 گاءءَ کي ڪهڙي پاپ ۾ ڪجهه قدر ڀاڱي پائي اهو
 ماڻهو به آهي، جنهن ان ڌرمشالا ۾ کاڌي جو پرڀند
 ڪيو آهي. تنهن ڪري جنهن کي به کاڌو ڪارائتو وقت
 يا دان پڇ ڪرڻ وقت ڏسڻ گهرجي ته جنهن کي دان
 ڏجي ٿو سو پڇڙو يا پائي نه آهي ۽ هو مليل دان
 کي خراب نموني ۾ نه ڪتب نه آڻيندو.

لڳا پائين. پوءِ اها شڪتي سو وڃائين، پر سڄي ڀڳتي
پرايڻ ڪيائين.

۳۸۰۔ نثر جيڪڏهن راجا جي مختلف پر وڃي
ڪڍو يا اڀرائو ۽ جي بيڪ پئي نه اها سندس بيوفوري
ٿيندي. ساڳيءَ ريت ڪو ڀڳت راجائن جي راجا
(برمانا) جي حضوريءَ ۾ ٻڌي، سڄي ڳان ۽ اڀروي
پر پر جي املهه سوڌا ڪي ڇڏي، ڪرامتي شڪتين
لاءِ هڪ ٺنڪي نه اها سندس ڳهڙائي ٿيندي.

۳۸۱۔ ڪرو مهاراج جي هڪ نوجوان شش کي ٻئي
جا ويچار پروڙڻ جي شڪتي پرايڻ ٿي نه اود پر اچي
ڪرو مهاراج سان اڻڄو ورتن ڪيائين. ڪرو مهاراج کيس
ڇڏ ڪڍي، ”لنڊ آهي ٿو، انهن ڪنن جهڙين
وستن تي وقت نه وڃاء.“

۳۸۲۔ هڪ ٻيري شري راهڪرشن کي هڪ شش
ڇيو نه ڏيان چئن وقت ٻري ٻري ٿيندڙ ڳالهيون ڏسي
سگهندو آهيان. اتي ماڻهو جيڪي نه ٻيا ڪندا آهن،
سو به ڏسندو آهيان. ٻيا ڪرڻ تي منهنجا دروهه
صحيح ثابت ٿيندا آهن. ڪرو مهاراج کيس چيو، ”پر،
ڪجهه ڏينهن اهو ڏيان چئن نه ڪر. اهي شڪتيون
اڀر پرايڻ ڪرڻ ۾ اٽڪن آهن.“

دا - پڇ

۳۸۳۔ سوال۔ پنداري ۾ ماڻهن کي ڪهڙي مراد سان
کاراير وٺندو آهي؟

استري ۽ ڏانهن پڇري نگاه سان ٺهاري لڳو. انڪري
پنهجي شڪتي وڃائي ڇڏيائين ۽ ڪريل انسان
ٿي پيو.

۳۷۸- اهي ڪرامتي شڪتيون وقتي نه سخت
خطرن کي ثابت ٿينديون آهن. طوطا پوريءَ ٻڌايو هو ته
هڪ ڀيري هڪ وڏو سڌ (مها پرش جنهن کي سڌيون
هن) سمندر جي ڪنهي ٿي ويٺو هو. نه اچي طوفان
لڳو. ڏاڍو اچي وياڪل ٿيو. حڪم ڪيائين ته ”طوفان
نٿو ٿئي وڃي.“ سندس لفظن کي مان مليو. ان وقت
وڏو ٻرڻو هڪ جهاز وڃي رهيو هو. جهاز جا سڙه
نبيل هئا. طوفان جي اچائڪ بيد ٿي ڪري، جهاز
ٻڏي ويو ۽ سڀ ماڻهو غرق ٿي ويا. ايترو ماڻهن جي
موت جو ڀاڳ اُن مها پرش تي پيو ۽ ان ڪارڻ
هن پنهنجون ڪل ٿي ڪرامتي شڪتيون وڃايون ۽
پٽڪو پيس.

۳۷۹- آءٌ پنهنجي ڏانهن ٽپسيا ڪري رهيو هوس
ته ڪر جا نالي هڪ شخص اتي آيو. هو مهايوگي هو.
انڌاري رات ۾ مون پنهنجي ڪمري ڏانهن وڃڻ چاهيو.
هن پنهنجي ٻانهن مٿي ڪئي ته سندس ڪچ مان ٺڪي
روشني نڪتي. جنهن ڪري سڄو رستو روشن ٿي
ويو. منهنجي صلاح تي هن پنهنجي اها شڪتي ڪتب
آڻڻ بند ڪئي ۽ پنهنجو من ٻرهم ٻراڻ ڪرڻ ۾

حاصل ڪئي. (الترغوت) ۽ ڪو به چڙهه ڏنس؛ چيائينس:
 ”تو ئي ڏيکار آهي. پنهنجي پندرن سان جي ڪمالن
 جو هيءُ ئي پروگرام (نعيچو) آهي؟ جيڪي تو حاصل
 ڪيو آهي، تنهن جو ڪو ڏي ۽ جيترو به ملهه ڪميو.
 پندرن سان جي مهس ڪاڏو ۽ جيڪي حاصل ڪري
 سگهيو آهين، سو ساڌارو ماڻهو پاڻي ۽ ٻي پندر ڏيئي
 ڪري سگهندا آهن.“

۳۷۶- سڌن کان ائين پاسو ڪڍي، جيئن ڪن ڪڍي
 کان ڪڍو آهي. اهي ساڌنائن ۽ سچم يا روشن ئي
 صاف ۽ رکڻ سان پالمرادو آڻيندا آهن. پر جو سڌن
 سان ئي تو من لڳائي، سو اتي ئي ڪري ٿو پوي ۽
 اتي ڪري ڪانه ٿو سگهي.

۳۷۷- هڪ شخص ”گنگا سڌي“ نالي واري
 شخصي حاصل ڪئي. هو پاڻوت پير (تغول) رکي
 جيڏانهن جي ۽ چاهيندو هوس، تيڏانهن گهڻي لري
 سگهندو هو. ۽ ڪڏهن جڳهه آندو لنگهي ويندو هو، اتي
 پيو ڪوبه ماڻهو کيس ڏسي ڪونه سگهندو هو. شروع
 ۾ اهو شخص اهو ڪو ڇو ڀڳت هو؟ ڪهڙو تهنيائون ڪندو
 هو. پر اها شخصي حاصل ڪري، انکي پنهنجي نشتاني
 سيار ۽ ٻين ترنهيائون پوريون ڪرڻ ۾ ڪتب آڻڻ لڳو.
 ٻين کيس آگاهه ڪيو، پر ٻڌو اڻڻو ڪري ڇڏيائين.
 هو هڪ شخص جي گهر ڪوڙي ويندو هو، کيس ڪو به
 ڏسي ڪونه سگهندو هو. ان گهر جي هڪ نوجوان

سڌين (ڪرامتي شڪتین) جو چار

۳۷۲۔ جادوگر ۽ گهٽ شڪتيون ڏيکاريندڙن وٽ نه وڃي. هو سچ جي مارگ کان پٽڪيل آهن. سندن من سڌين ۾ ڦاسي پيا آهن، جي ايشور مارگ ۾ چار مثل آهن. انهن شڪتين کان ساوڌان رهڻ گهرجي ۽ انهن جي ترشنا نه ڌارڻ گهرجي.

۳۷۳۔ جن جو لاڙو نيچ ڳالهين ڏانهن آهي، سي سڌين جي حاصل ڪرڻ جي ڪوشش ڪندا آهن، جي ڪين بيماريون چٽائڻ، مقدما ڪرڻ، پاڻيءَ تي پنڌ ڪرڻ ۽ ٻين اهڙين ڳالهين ۾ مدد ڪنديون آهن. سڄا پگت نه ايشور جي چرن ڪمل کانسواءِ ٻيو ڪي ڪين طلبيندا آهن.

۳۷۴۔ هڪ ڀيري ڪرشن پيگوان آرڇن کي چيو، ”جيڪڏهن تون مون کي پرايٽ ڪرڻ لڳو چاهين ته سمجهي ڇڏ ته جيستائين اٺن سڌين مان هڪ به نٿو ورت هوندي، تيستائين مون کي پاڻي نه سگهندن. ڇو ته گهٽ شڪتيون منس ۾ آهين ڪار وڌائينديون آهن ۽ اهڙي ريت کيس ايشور ڏانهن غافل ڪنديون آهن.“

۳۷۵۔ هڪ شخص اڪيلي پن ۾ پندرهن سال گهور ٿيسيا بعد، پاڻيءَ تي پنڌ ڪرڻ جي شڪتي حاصل ڪئي. ان تي بود ۾ اچي پنهنجي گروه وٽ ويو ۽ چيائين ”گروه جي پاڻيءَ تي پنڌ ڪرڻ جي شڪتي

جيون باهت پڇا ڪير. معلوم ٿيو ته جڏهن کيس خصي ڪيو ويو هو، تڏهن سندس عمر وڏي هئي ۽ ٿاڻن سان ميل به ٿيل هوس. باقي هتي ڏاند کي لنگهڻ ۾ ٿي خصي ڪيو ويو هو. گذريل عادن جي سنسڪارن جو من تي الاهيءَ ريت اثر ٿئي ٿو. جي ماڻهو وڏين جا پوکڻ ماڻهه بنا سنسار ٿيائيندا آهن، سي اُستروا کي ڏسڻ سان ڪام وس ڪونه اچي ويندا آهن ۽ پر جيڪي ڪنهن جيون جا مڙا وٺي، وڏيءَ اوستا ۾ گهڙو رڻو لاس لا اويون، تنجا ڪيترن سالن جي آتم ضابطي بعد به گذريل سنسڪار وري ڪر ڪڍي سگهن ٿا.

۳۷۰. من جڏهن پڇڙين پرورين جي وچ ۾ رهي ٿو، تڏهن اهو ٿين آهي، جنهن اوج ڏانڊ جو برهمڻ اچون جي پاڙي ۾ رهي يا ڪو سکر ماڻهو وڏي شهر جي گندي پاڙي ۾ رهي.

۳۷۱. هڪ ڀيري هڪ شخص چيو: ”منهنجو ڪو هوش جڏهن وڏو ٿيو، تڏهن کيس پڙهائي، ڪتاب سندس حوالي ڪري، سنسار ٿيائيندس ۽ پوک ساڌڻ ڪندس.“ هن تي ڪرو مهاراج چيو ”اٿين ته ايشور پکڙي ۽ پر من لڳائڻ جو موقع ٿي ڪونه ملندو. ڇو ته پوءِ چوندين ته هوش ۽ ڪوش جو مٿس ڏاڍو موهر آهي. سنسار ٿيائيندس ته مون ڏاڍا ڏاڍا اُپاڻا ٿي پوندان. هن هوش کي ٻي ڀي ٿي ان کي شادي ڪرايان.“

پر ڪرڻ ڏهون

آتمڪ جيون جا مارگ

[آتمڪ اُنتي مارگ ۾ ڪي اٽڪون. پورب جنم جي
سنسڪارن جا اثر. ڪرامتي شڪتين جو چارو.
دان ۽ پڇ. پشواڪ ۽ خوراڪ. سرير ڏانهن رخ.
سهن شيلتا. شائتي. نمر لا پاء ۽ سومان. سادگي.
وشين ني جيت. استري جانيءَ ڏانهن رخ.
پڳت ۽ سندس ڪٽنب. بدراڻا ۽ پڳتي.]

آتمڪ اُنتي مارگ ۾ ڪي اٽڪون

۳۶۱۔ جتي ڪائمرلا، ڌڪار ۽ ڊپ آهن، اتي ايشور
پير ڪونه ٿو پاتي.

۳۶۲۔ ساهميءَ جو ڳڙو ٻڙ هيٺ ڪرندو آهي ۽
هڪومتي چڙهندو آهي. ساڳيءَ ريت جو ماڻهو سنساري
ڳڙهين ڳارن ۾ وڪوڙيل هوندو آهي، سو ويندو آهي
ڪرندو، ۽ جنهنڪي پويان ڪي نه چٽاڻون نه هونديون آهن
سو ايشور جي چرڻ ڏانهن ويندو آهي وڪ وڌائيندو.
۳۶۳۔ جو منش ٻين جي ڪڻ ۽ اوکڻ تي واد وواد
ڪرڻ ۾ پيو وقت گذاري، سو پنهنجو وقت وٽس

وٽس ايشور جو پوتر ”نام“ جهڙو مڱن رهس، تہ اُنس
پر کيس پراپت ڪبو.

۳۹۰۔ گرو مهاراج چونڊو هو تہ ايشور جو ”نام“
ٿاڙيون وڄائيندي، صبح سانجهي ۽ جهيندا رهو تہ اوهان
جا سڀيئي پاپ ۽ ڪشت اوهانکي ڇڏي ويندا. وڻ
جي هيٺان بهي ٿاڙيون وڄائيندا تہ اتي ويل پکي
اڏامي ويندا. ٿڙي ۽ وٽس هريءَ جو ”نام“ جهيندا ۽
ساڳي وٽس ٿاڙيون وڄائيندا رهندا تہ خراب خيالن
روايي پکي اوهانجي سرپر روبي وڻ تان اڏامي ويندا.

۳۵۷- ٽن ٽنهن ٽوڻا ٽوڻو لڙو ڳجهو ٿو وڃي.
ايشور جو پٽو ”نام“ ڳڻي سان جيئو ته ٽوڻا ٽوڻا
نيسمار ٻاٻ ٺاس ٿي ويندا. جيئو ٻاٻ جي هڪ
چڻڪ سان ڪوبه جي پٽن جو گدار سڙي وڌڪ
ٿي ويندو.

۳۵۸- سندساري ماڻهو جوان ساڻ ٽائون وٺو ڳڻي
ساعت لاءِ آهن. انهن جو ٽائو ڳڻي وقت لاءِ مڪو
هلندو آهي. پر ڇن جو ايشور سان ٽيهن لڳل آهي.
سي هر هڪ سوان سان سندس ”نام“ جيئندا آهن.
ڪي ته پنهجي آندو ۾ هر دم ”اور وار اور“ جيئندا
رهندا آهن. گيان مارڪ ڇا پاڙو ٿي ”سوهر“ جيئو
ٿا. ڪن جي ته زبان هر دم ٻئي هلي (يعني ٻاراڻائون
يا منتر پيا اچارين).

۳۵۹- ڄڻ جي معنيٰ آهي ته اڪائت ۾ واهي،
دل ۾ ايشور جو ”نام“ اچارجي. جيڪڏهن ڪو
ايڪا گرتا ۽ ڳڻي سان ايشور جو نام جيئندو رهندو
ته نه سندن کيس دوش روشن ۾ ايندا ۽ آخر
هو پڪ ايشور پراپت ڪندو. سمجهو ته ڪاٺ جو هڪ
وڏو بند گنگا نديءَ تي پيو آهي ۽ ڪناري تي ڪٽل
ڪليءَ ۾ پيل زنجير سان هڪ پٿري ٻڏي پئي اٿس.
پوءِ زنجير جي هڪ هڪ ڪڙي کي وٺي، ٽيري
ٽيري پاڻيءَ ۾ گهڙو ته وڃي بند کي پهچو. ساڳيءَ

۵۶. هڪ ڌارمڪ ابدبشڪ چيو ته ايشور برابر
 ڪرڻ لاءِ رڳو سندس ”نام“ ئي ڪافي آهي ته ڪو
 مياراج کيس چيو ”لاشڪ ايشور جو نام نالو نالو آهي،
 پر پرڻ ڌاران اهو ڪافي نه آهي. هرديءَ پر ايشور لاءِ
 برف هٽڻ گهرجي. ايشور جو نام جهڙو وقت پنهنجي
 من کي. ڪامي ۽ ڪپڻ“ ڏانهن ڇڪ ڇڏي ته
 ته ان مان ڪهڙو لاپ برابر ٿيندو؟ رڳو جادو منتر
 پڙهڻ سان وڃندو جو ڏنگ ڇڏي نه سگهندو آهي،
 پر توهه جي سڪل ڇيڻي (پرڻن ۾ زالون وڃن هي
 ڏنگ جو اهو علاج ڪندون آهن) جو دونهون ڏيکار
 ضروري آهي. ايشور جو نام هڪ ڀيرو جهڙو سان ئي
 منس جا سڀ پاپ ڏوٻي وڃن ٿا. پر منس جو سڀ
 اهڙو آهي جو وري پاپ ڪرڻ ۾ ليکي ٿو وڃي. هن
 ۾ اهڙي اڃا شڪتي ڪانهي جو پرڻ ڪري ته وري
 پاپ نه ڪندس. گنگا ۾ سنان ڪرڻ سان منس جا پاپ
 ڏوٻي وڃن ٿا، پر وري هو پاپ ڪرڻو وهي. چوڻدا
 آهن ته گنگا جي ڪناري تي جيڪي وڻ آهن، تن ۾
 پاپ لڪا وٺا هوندا آهن. ماڻهو جڏهن سنان ڪري
 ٻاهر نڪرندو آهي، تڏهن سندس پراڻا پاپ ٽپ ڏئي
 اچي سندس ڪلهن تي وهندا آهن ته انڪري ايشور جو
 نام سڏائين ڇهيندا رهو ۽ ساڳئي وقت اها به پراڻا
 ڪرڻ گهرجي ته توهان پر ايشور خاطر پرڻن ٿئي ۽
 نه دولتي، ڏانهن ناموس ۽ سترڪ سڪا جي چئن

۳۵۲۔ ايشور جو روشن ڪرڻ چاهين ته دريڙ شرڌا ڌار هري نام جي پڙ وڌو ٿاير آهي. ست آسٽ جي سمڪ ڌارڻ جو جتن ڪر.

۳۵۳۔ شري چيئن مها پريوءَ چيو آهي ته ”ايشور جو نام“ لاشڪ پڙيل آهي. اهو ست ڦل نه به ڏئي، پر ڪنهن نه ڪنهن ڏينهن اوس ڦلدايڪ ٿيندو. ڪنهن پڪي مڪان جي ديوار به ٻج رکي ڇڏيو ته گهڻي عرصي کانپوءِ جڏهن جيڪو ٻي اچي پت پوندي، تڏهن اهو ٻج زمين ۾ سلو ڪڍي، آسري وٺي ٿي ميوو ڏيندو.

۳۵۴۔ ايشور جو ”نام“ ڄاڻ سان يا بنا ڄاڻ جي، سرف شان يا بي سرتيو، من جي ڪهڙيءَ به آسٽيءَ ۾ جهڙو ته ان جو لاپ ضرور ملندو. ماڻهو پاڻمرادو ٿئي ٿي وڃي سنان ڪري ته کيس سنان جو لاپ ملندو، پر جيڪڏهن ڪنهن کي ٿئي ٿي ته ڪو ڏيئي سنان ڪرائبو يا ڪير گهريءَ ٿئي ٿي سمهيو پيو هجي ۽ ان جي مٿان پاڻي وجهي کيس سنان ڪرائبو ته به انکي سنان جو ساڳيو ئي لاپ ملندو.

۳۵۵۔ ڪوبه ماڻهو آمرت جي نلاءَ ۾ سرف سان يا بي سرتو وڃي پوندو ته هڪ ئي ٿئي ٿي سان آمر ٿي ويندو. ايشور جو ”نام“ به ڪهڙي نموني پاڻمرادو يا بنا ڄاڻ وٺيو ته آئيت ۾ آمر تا حاصل ٿيندي.

هڙي نام ٺهينجا پاپ، لڻائي خراشون ۽ ڪروڙ ڏولي
ڇڏيندو ۽ سرپر جي عيش عشرتن جون ترشائون غالب
ٿي وينديون.

شش - پر مولڪي ايشور جي نام جهڙو پر مڙوئي
نه ٿو اچي.

گرو ههاراج - نه ٿو ٿيندڙ هردي سان پوار ٿيا ڪر
نه ايشور ٿوئي ڪرڻا ڪري، جيئن سندس نام مان
رس اچي. ايشور پڪ ٺهينجي پوار ٿيا سوڳار
ڪندو جيڪڏهن وٺندڙ بيمار کي کاڌي مان
سواد اصل نه اچي، نه سندس ٻچو جي اميد نه رکڻ
گهرجي، پر جيڪڏهن کيس کاڌي مان ٿوروئي سواد ايندو
هجي نه ڇڙهي پورو جي آس رکڻ گهرجي. تنهنڪري
آ ۲ چوان ٿو نه ”ايشور جي نام مان آندو پراپڪ ڪر.
سندس نام جب، درگا، ڪرشن، شوء، ڪهڙو نه ٻالو
ٺيڪ ايندو. جيڪڏهن محسوس ڪندو وڃي نه
ٿو تهون پوءِ سندس نام ڏانهن ٺهينجو لاڙو وڌي رهيو
آهي ۽ ٿوئي آندو وڌيڪ ايندو ٿو وڃي نه پوءِ ڪو
پڙ ٻولو نه ڪر.

۳۵۱ - ايشور جو نام نه سمجهه. ايشور ۽ سندس
نام هڪ ٻئي کان ٺاريا ڪونهن. سڀه ٻاها ايشور کي
سون ۽ جواهرن پر ٿورو پر ڪامياب ڪانه ٿي پر رڪمڻي
ساهميءَ جي ٻئي پڙ پر ٿلسيءَ جو پڻ ۽ ڪرشن جو
”نام“ رکڻ سان ڪامياب ٿي.

ڪري ڇڏيندو. پر جيڪڏهن کيس فيلخاني ۾ ٻڌي
ڇڏبو ته هو صاف رهندو. تهڙيءَ ريت سادن سنتن
جي سٺي پرياوَ ڪري تنهنجي آتما پوئو ٿئي ۽ پوءِ
جيڪڏهن سنساري ماڻهن جي صحبت ۾ ريل چيل پيو
رلندڙ ته پڪ اها پوئو ٿا وڃائي ڇڏيندڙ ۽ پوءِ جي
ايشور ۾ من لڳل رکندين ته تنهنجي آتما کي ڪونه لهر
لڙو ڪونه ايندو.

هري نام جو جاپ

۳۴۹- جن ماڻهن جي من جو لاڙو حواسن ڏانهن
آهي، تن لاءِ سهڻي ڳالهه آهي ته دويت پاڻ ڌارين ۽
جيئن ٿاڻو- ڀڪتي سونو ۾ ورنن ليل آهي، تيئن ايشور
جو نام وڏي آواز سان چيڻ.

۳۵۰- گرو مهاراج هڪ شش کي چيو ”ڀڪتي مارگ
دوران سوکير حواس سهڻيءَ ۽ سپاويڪ طرح ضابطي
هيٺ اچن ٿا. تنهنجي هردي ۾ جيئن ايشوري پرير
آهن ٿيندو، تيئن وڻين جا پوک وڌيڪ ۽ وڌيڪ رس-
هيٺ ٿيندا ويندا. جيئن پنهنجي ٻالڪ جي مڙيو ڏينهن
پتي ۽ پتيءَ جو من سرير جي ترشائن ڏانهن ڪونه
ويندو آهي.“

شش- ايشور کي پرير ڪرڻ ته سڪيو ٿي ڪونه
آهيان. ڇا ڪريان؟

گرو مهاراج- هر دم ايشور جو نام چيڻو ره.

آئڪ نهوئن ۾ ستائيندو آهي. باقي شهر ۾ پنهنجي مالڪ جي روبرو نه پنهنجو رخ ڦيرائي ڏاڍو ڌرمالما لي ٻولندو آهي. هاري ايندا نه کين قرب ڏيکاريندو. سندن آهڻجن سون جي سورن ريف ٿياس ڪندو، بي رهاڻيءَ سان سندن ليا ڪندو. عالم ڪمدار پنهنجي مالڪ جي دٻ کان ۽ سندس سنگ ۾ ٿري وڃندل لي ٻولندو. ساڳيءَ ريف ستن جو سنگ دشتن کي نه ڌار ڪري، منجهن خوف ۽ شرم آهن ڪيو ٿو ڏي. ۴۶۔ ڪاٺ آلو هجي نه به باهه لي وٺي سان ستن لي. سڪي، پراڻا لڳندو آهي. ساڳيءَ ريف ستن جو سنگ سباري ماڻهن جي دلين مان لوڻ لالچ ۽ وشن روبي آلاڻ کي هڪالي، اتي وويڪ روبي جوڻ جهڳايندو آهي.

۴۷۔ پراڻن ۾ ڄاڻايل آهي نه جڏهن جهنگ جنسي اما، پاڻ ڇاڇل جبل جي سهڻيءَ جو روپ ڌارن ڪيو، تڏهن پنهنجي پٽا کي سروسڪتمان مانا جي پٽن ۾ روپن جو درشن ڪرايو، پر جڏهن گربراج (بهاؤن جي راجا) کيس چيو ته مولڪي وڃن پر ڄاڻايل توهم ڏيکار نه اما ورائيس، ”اي پٽا، توهم پراڻ ڪرڻا چاهيو ٿا ته انهن ستن جو سنگ ڪرايو، جن سبب کي ٺاهيو هجي.“

۴۸۔ هاليءَ کي چڱيءَ طرح سنان بائي ڪرائي ۽ پڙ وڃي ڇڏي ڏيو ته ستن کي پاڻ کي گذرو

ریت ڪيترا منش انهن مها پرشن، جن ڪنن ٺهسائون
ڪري ايشور کي ڄاڻو آهي، تن سان سنگ ڪري،
سندن اُپديش جي پيروي ڪري ايشور جو ڌيان
ڪڍدا آهن.

۳۴۱۔ وڪيل جي منهن ڏسڻ سان منش جي من ۾
سپاويڪ مقدمن ۽ ڪورٽن جو خيال ايندو آهي. ساڳيءَ
ریت ڪنهن سٺ سادو ڪي ڏسڻ سان منش کي ايشور
۽ پرلڪ ياد پوندو آهي.

۳۴۲۔ سوال۔ منش کي پنهنجو جيون ڪيئن گهارڻ
گهرجي؟

جواب۔ جيئن چله ۾ باهه کي تيز ڪرڻ لاءِ ڪالين
کي وقت بوقت چمٽي سان ٻيو ڪرڙو آهي، تيئن من
کي به وقتي ستن جي سنگ جي تراوت وٺائڻ گهرجي.
۳۴۳۔ لوهار جيئن ڌوڻي ٽوڪڻ سان پنهنجي ڪوري
۾ باهه کي تيز رکندو آهي، تيئن ستن جي سنگ سان
من کي اوجل ۽ چمڪندڙ رکڻ گهرجي.

۳۴۴۔ ستن جو سنگ چانور ڌوڻل پاڻيءَ وانگر
آهي. چانورن جي ان پاڻيءَ کي شراب جي نشي لاهڻ
جي طاقت آهي. ساڳيءَ ریت ستن جو سنگ نمائڻ
روپي شراب جي نشي ۾ مست ماڻهن کي ان نشي کان
آجو ٿو ڪري.

۳۴۵۔ شاهوڪار زميندار جو ڪمدار جڏهن پنهنجي
مالڪ جي زمين تي ويندو آهي، تڏهن هارين کي

جس ڏانهن ڪم ڏوڪڙ: حال احوال موڪليو آئون.
 تنهنجي ڪم ۾ ٿيڻ تي وڃي وڃندا آهن، پر انهن
 مان ڪيترا ته اتي وڃي دڪان کولي، ڏندو ڏاڙي
 ڪندا آهن. آڏو ڪڏهن ماڻهو پائو سان گڏجي، ٻڃي
 وڃن ڏانهن ويو عرس، ٿڌن اتي به هتي جهڙو ٿي
 واپار سڌل نظر آيو هوم. اٺ جا وڻ، گنداريءَ جا وڻ،
 نائس جا جهنگا هتي جيئن ئي هئا. ٿڌن مون سرد به
 ڪي ٻيو هتي ڪا خاص ڳالھ نه ڪانهي. هتي به
 اڃا جهڙو ٿي ڳالهيون آهن. وڻ ٺارو آهي نه هتي
 هي ماڻهن جو خاصو پتو آهي.

سندن جي سنگ مان لاپ

۱. ڪير ۽ ٻائي ٿڌن سان ٻئي ٻاڻي ملي هڪ ٿي
 ويٺا ۽ ڪير وري ٺار ڪري ڪرڻ مڃيو. ساڳيءَ
 وقت اٺر اٺي، هي پاس وڪندڙ ساڌڪ جهڪڻ
 ٻاڻس ٻاڻس هي ساري ماڻهن سان سا ساڄو هي ٻيو
 ٿڌو سڄو ٿڌو ٻيو ٻيو ٻيو ٻيو ٻيو ٻيو ٻيو ٻيو
 اچي سرڻا، پور ۽ اٺاڻاڻ به هڪ ڪندو. اهي
 ٿڌي ٿڌي ويٺس موڪلا ٿيندا.
 ۲. اٺڪ اٺي ۽ لاءِ ٻاڻس ۽ ڪيائين جو سنگ،
 مڙ ٻاڻو آهي.

۳. ڪيترا ٻين جي محنت ۽ ٺڪيل سان گڏ
 ڪيل ڪالهن مان اڀريل ٻاه ٿي ته وٺندا آهن ساڳيءَ

ٻوٽر آستان يا ثيوت يائرا تي جيڪي ٻوٽر ويچار آندڙ
۾ انهن ٿين، سي اتان موٽي اچڻ بعد به پاڻسان ڪٿي
اچي، ايڪانت ۾ ويهي، انهن کي دل سان هنڊائڻ
گهرجي. انهن آستانن کان موٽڻ بعد، حرصن حواسن
بنيان ڊوڙي، انهن اُتر ويچارن کي پنهنجي من مان
اڙي ڪڍڻ ڪين جڳائي.

۳۳۶۔ پل نه ٻوٽيءَ جي چئن ئي ڏامن جو چڪر
اڳاءُ ۾ ڪٿي به سڄو ڌرم هت ڪونه ايندو. جيڪي
ڪڇ آهي، سرڳو هتي [پنهنجي هردي ۾] آهي.

۳۳۷۔ گرو مهاراج جڏهين حيات هو، تڏهين سندس
ڪيترا شش ٻوٽر آستان ڏانهن يائرا ڪرڻ جي اُبلش
ڏيکاريندا هئا. هو کين اُتر ڏيندو هو، ”جنهنڪي هتي
(گرو مهاراج جي سنگ ۾ يا پنهنجي آندڙ ۾) اڌ ياتوڪتا
آهي، تنهنڪي اُتي ٻوٽر آستان ٿي) به پراپت ٿيندي.
 باقي جنهن کي هتي ئي ڪانهي، تنهنڪي اُتي به مشڪل
پراپت ٿيندي. جنهن کي ڀڳتي ڀاو اڳ ۾ ئي هردي ۾
آهي، تنهن جو ٻوٽر آستان ٿي اهو ڀاو وڌيڪ وڌندو.
 ٻوٽر جنهن کي ڀڳتي ڀاو آهي ٿي ڪونه، تنهن کي ٻوٽر
آستانن کان وري ڪهڙو لاپ پراپت ٿيندو؟ اڪثر
ڪري ٻڌو آهي ته فلاڻي ڪي فلاڻي جو پٽ گهر مان
ڀڄي ڪاشيءَ يا ٻئي ڪنهن اهڙي شهر ڏانهن ويو آهي.
 ٻوٽو وري ٻڌو ۾ ايندو آهي ته گهڻيءَ ڪوشش کانپوءِ
هو ڪا نوڪري هٿ ڪري سگهيو آهي ۽ پنهنجي

ساڳي ۽ ريت ايشور برهماند ۾ هرهند واپڪ آهي، ۽
 ۾ هرهند کيس ڏسي ڪونه سگهيو. جيڪي ٻولر مندڙ،
 ساڌن سبتن جي جيوت ۽ ساڌنائن ڪري پيدا ٿيل
 پکتي ۽ پاڻ سان ٻولر آهن، تن ۾ ايشور پاڻي وڌيڪ
 حلد ٻولر کڻي ٿو ڪري.

۳۳۴- جن آستانن ۾ اڻاھ ماڻهن ايشور کي پاڻ لاءِ
 ٺهڻاڻون، چپ، ڌيان، ٻارڻاڻون ۽ ٻوجائون ڪيون
 آهن، اتي ايشور جو پرڪاش پڪ ٿي پڪ هوندو.
 انهن آستانن ۾ پکتي پاڻ جي واپر مندڙ ڪري، آلمڪ
 وڃار چڻ ستڙ نموني ۾ ساڳيا آهن. ان ڪري اتي
 پنهنجي اڌ يالمڪتا کي آسانيءَ سان ڄاڻائي، ايشور کي
 پراپت ڪري سگهجي ٿو. اها من کان وٺي آلمڪ ساڌو،
 پکي ۽ سڌ ٻولر، ايشور جي روشن ڪرڻ خاطر، ٻولر
 آستانن تي بي آيا آهن ۽ ڪل دنياوي خواهنش کي
 پري رکي، اڌمانڊ ٻولر هوندي سان سندس چاپ
 جهيڙو اٿن. تنهنڪري جيتوڻيڪ ايشور هرهند واپڪ
 آهي، تہ ۾ ٻولر آستانن تي خاص ڪري پنهنجو روشن
 ڪرائي ٿو. پاڻي ڪٿي ۾ زمين ڪوٺڻ سان ملي سگهندو،
 پر جتي ڪوھ، تلاءُ يا ٻوٽا هوندي آهي، اتي پاڻيءَ
 لاءِ زمين ڪوٺڻي ڪانه ٿيندي آهي، پر جڏهن ۾ پاڻيءَ
 جو ڪپ ٿيندو آهي، تڏهن ملي سگهندو آهي.

۳۳۵- جيئن ٿاڀون پيت پري ڪاٺڻ کان پوءِ هڪ
 هنڌ سانڀ ڪري آهي، جيئن اوڀار بند يون آهن، تيئن

مورئين ۾ آزادي، آندمي، سر و چيتن مانا ڪي واپڪ
سمجهين؟

۳۳۰۔ پوڄاريءَ کي جيڪڏهن نشو هوندو ته
ديون ۽ ديويون جي روپ ۾ ايشور جون مورتيون سڄ
پڇا اڏيائون آهن، ته انهن جي پوڄا ڪرڻ سان هو
ايشور کي پراپت ڪري سگهندو. پر جيڪڏهن هو
سمجهندو ته اهي مورتيون مٽيءَ ۽ پٿر کان بهتر ڪونهن،
ته کيس انهن مورتيون جي پوڄا مان ڪوبه لاڀ پراپت
ڪونه ٿيندو.

۳۳۱۔ جي مورتي پوڄا ۾ ڪا غلطي هوندي ته به
ايشور سمجهندو ته سڀ پوڄا پاٽ سندس ئي ٿي رهيو
آهي. هو پرسن ٿي اوس اها پوڄا سويڪار ڪندو،
ڇو ته کيس ڄاڻ آهي ته اها سندس لاءِ ٿي آهي.
ايشور کي پريم ڪر، اهوئي تبههجو مول ڪرڻو آهي.

۳۳۲۔ ايشور کي پراپت ڪرڻ بعد منڇن کي اڻيو
ٿئي ٿو ته سڀ ڪجهه، مورتيون ۽ ڪل وستو پرمائيا جو
پرڪاش آهن. هومورتيءَ کي مٽيءَ مان نه، پر آتمرتو
مان ٺهيل ٿو سمجهي.

تيرت ياترائن جي مهانتا

۳۳۳۔ کير گانءَ جي ساري سرير ۾ سمائل آهي، پر
سندس ڪنن يا سڱن کي نه وڙڻ سان کير ٿهي ڪونه
سگهيو. رڳو سندس ٿڻ مان ئي کير ملي سگهندو.

ئي ضروري ٿين ٿيون.

۳۲۷۔ سالو پنهنجي ٻارن خاطر کاڌي جون شيون اهڙيءَ ريت پڙهيندي آهي، جيئن هر هڪ ٻار کي جيڪي وڌيڪ وڻندو هجي، سو مليس. کيس پنج ٻار هوندا ۽ مڇيءَ جو وڏو ڪرڙو رنڌڻو هوندس ته اُمان طرحين طرحين طعام تيار ڪندي. هر هڪ ٻار کي سندس پسنديءَ موجب ورهائي ڏيندي. هڪ کي مڇيءَ جو بلاڻ، ٻيو جهنگلي هاضو گهٽ هوندو، ٽيون کي سوپ، ٽئين کي ٽريل، ڪنهن کي رڌل، ڪنهن کي پڪل، اهڙيءَ ريت هر ڪنهن کي سندس هاضمي آهر جدا جدا نموني تيار ٿيل مڇي ڏيندي. ساڳيءَ ريت آلمڪ ڪانگين لاءِ به پاٽ پوڄا جا جدا جدا نمونا لهرائيل آهن.

۳۲۸۔ هڪ شش۔ اهو مڇي سگهڻو ته ايشور ساڪار آهي، نه به گهٽ پر گهٽ هڻ مٽيءَ يا پٿر جي مورلي نه آهي، جهنگلي لوڪ پوڄا ڪن ٿا؟
گرو مهاراج:- اُنکي مٽيءَ جي مورلي جو لوڪولين؟
اها پٿر يا مٽي نه آهي. ڇڏو مورلي آهي. ايشوري مورلي آلم تڙ مان لهيل آهي.

۳۲۹۔ هڪ پري گرو مهاراج ڪيشب چندرسين، جو ان زماني جو وڏو مورلي پوڄا جو وروڌي هو، تنهن کي چيو ”هيءَ مورليون پنهنجي من ۾ مٽيءَ ۽ پٿر جو ويچار ڇو ٿيون. انهن ڪن؟ ڇو ڪين ٿو انهن

ساڳيءَ ريت مورتي پوڄا شروع ۾ ضروري آهي ۽ نه پوءِ.

۳۲۳- ڪوبه ماڻهو جڏهن لکڻ سکندو آهي، تڏهن اول وڌا اکر لکندو آهي ۽ پوءِ ننڍا اکر لکڻ جي ڪوشش ڪندو آهي، ليڪن منهنجي ٻه پهرين اکر (مورنين) ئي ڌيان لڳائي، پوءِ نراڪار جو چئن ڪرڻ گهرجي.

۳۲۴- ڪوبه ماڻهو جڏهن بيدوق هلائڻ سکندو آهي، تڏهن پهرين وڏين شين تي گوليون چوڙيندو آهي. جڏهن هٿ هرندو ويندو اٿس، تڏهن ننڍين شين تي به وڌيڪ ۽ وڌيڪ آسانيءَ سان نشان ڪري سگهندو آهي. ساڳيءَ ريت من جڏهن اکر (مورنين) ئي ڌيان لڳائڻ تي هري ويندو آهي، تڏهن ان لاءِ نراڪار وٺڻ تي ڌيان لڳائڻ سولو ٿيندو آهي.

۳۲۵- جيئن مٿيءَ مان ٺهيل ميرو يا هاڻي منهنجي ڪي سڄي ٻيئي ميوي ۽ جيئري جا ٻنهي هاڻيءَ جي يادگيري ڏياريندا آهن، تيئن مورنين جي پوڄا ايشور جي يادگيري ڏياريندي، جو نراڪار ۽ اناڊي آهي.

۳۲۶- گرو مهاراج هڪ ڀيري پنهنجي هڪ منهنجي ڪي چيو ”تون مٿيءَ مان ٺهيل مورنين جو ذڪر ڪري رهيو هئين، اهي به ضروري آهن. اهي انيڪ پرڪارن جون مورتيون، جي پوڄا لاءِ ڪتب اچن ٿيون، سي جدا جدا ماڻهن کي آلمڪ آڻي ۽ جي جدا جدا منزلن

ٻولر ٿي ويندين. ” اُن شخص رام نام اُچارو ۽ پوءِ پاڻي
پري آيو. ڪرشنا ڪشور، جو پڪو پراهمڻ هو، تنهن
اهو پاڻي پيتو. پڪوان جو نام اُچارڻ سان منس جو من
۽ دل به سڀ شدي وڃن ٿا. پوءِ پاپ ۽ نرڪ وري
چاهو؟ هنڪ پيرو رام نام اُچارڻ سان ڪو نرا ڪرم وري
ڪونه ڪندو ۽ ايسور نام پري وشواس رهندس.
ڪرشن ڪشور جو وشواس ڪيڏو نه پرڻل هو.

۳۱۹۔ هيئن نشئي وقتي ڪرم مٿي ٿي پائيندو
آهي، نه وقتي اُن کي سڻ ڪري ڪتب آڻيندو آهي.
تيئن ايسور مستي ۽ پر منس نه اهڙي طرح ورنيندو آهي،
جڏهن باهرين سنسار جي شناس ٿي ڪانه اٿس.

۳۲۰۔ هن سمي جا ماڻهو هر ڪنهن ڳالهه جي نعر
جو الڪو رکن ٿا. هو ڏورم جي نعر کي مڃين ٿا ۽ پر
ڪرما ڪرم، وڌين، سڏائن ۽ متن کي ڪونه ٿا مڃين.

۳۲۱۔ مڇي ڪائيندڙ مڇي ۽ جي منڍي ۽ ٻي
اڇلائي ڇڏيندا آهن، باقي ٻيٽ جو ڏورم لڪر ڪائيندا
آهن. ساڳيءَ ريت ايسور جي پراچين قانونن ۽ آڳياڻن
مان گهٽ وڌاڀون ڪندي ڇڏڻ گهرجن، جيئن هائوڪي
سمي سان لهڪي اچن.

هورتي ڀوجا

۳۲۲۔ جڳهه جوڙائڻ وقت اوساري ڪرڻ لاءِ تختا

ٻڌڻ تمام ضروري آهن، پر جڏهن جڳهه لهي راس
ٿيندي آهي، تڏهن تختن جو ڪپ ڪونه ٿيندو آهي.

نشئيءَ جيان آهي ۽ انڪري نيتيءَ اٺوسار نيمن تي
هر وقت هلي ڪين سگهندو آهي.

۳۱۷- هڪ ڀيري ڪرشنا ڪشور پڇيو ته ”اوهان
ڇڻو ڇو لاهي ڇڏيو آهي؟“

جڏهن مون به [ايشور درشن ۽ آتمڪ انيڙ دواران]
هيءَ ڦيرو آيو، تڏهن ڄڻ ڀينگر طوفان سڀ ڪڇ
اڏائي ڇڏيو. جهونا نشان بهار جي ويا. خود باهرين
سرت به ڪانه رهي. پوءِ ڇڻو يا خود ڪهڙي نڪر
جو آءٌ اوڀر ڏسڻ هوس، تنهن جي سنڀال ڪهڙي لهي
سگهندس؟ ايشور انيڙ به اهڙي ته سڌ ٻڌ هلي ويو،
جو هڪ ڏينهن ڪيترو وقت انگرو وينو هوس ته اها
به ڄاڻ ڪانه رهيم. تنهنڪري ڪرشنا ڪشور جڏهن
ڇڻي لاهي ڇڏڻ ڪري مونکي تنبيهه ڪئي ته مون
فقط چيو ته ”هڪ واريءَ جڏهن ايشور مستيءَ ۾
ايندڙ، تڏهن سڀ ڪجهه صاف ڏسڻ ۾ ايندو.“

۳۱۸- جي رام نام جهين ٿا، سي ڌرماتما آهن.
ڪرشنا ڪشور پرم هندو سڏاچاري برهمڻ هو، برنداوان
جي تيرت ياترا به ڪري آيو هو. هڪ ڏينهن رستي
تي کيس پياس لڳي. کوه ڀرسان پيئڻ هڪ شخص
کي چيائين ته ”ٿورو پاڻي نه پري پياريم.“ ان شخص
جواب ڏنس ته ”آءٌ نيچ ذات جو آهيان ۽ اوهين براهمڻ
آهيو، تنهنڪري توهان لاءِ پاڻي ڀرڻ يوگي نه آهيان.“
ڪرشنا ڪشور چيس ”ڇو رام، رام نام اچارڻ سان

لڀندو آهي ۽ ستس ئي ڪومانچي ويندو آهي. ساڳيءَ ريت جنهن پورٽا پراپٽ ڪئي آهي ۽ سڀني شين جي هيڪڙائي آڻيو ڪئي آهي، تنهن کان ذات پات جا ٻڌن پنهجو پاڻيهي دور ئي ويندا آهن، پر جنڪي اهو آلمر آڻيو ڪونه ٿيو آهي، سي ٻين ۾ اوچ ۽ ٺيچ جي پيدائش کان آجو ئي ڪين سگهندا آهن ۽ ڪين ذات پات جي ٻڌن جي پيروي ڪرڻي ٻولدي آهي، پر جيڪڏهن ڪو شخص ان اڪيان جي حالت ۾ ذات پات جا پيد ٿرڪ ڪري، ڇڙواڳ جيون ٿو رهي ۽ پوءِ پورٽا جو ڊولنگ ٿو ڪري، ته اهو ڪڇي ميوي مثل آهي، جو پال ۾ وڃي پڇاڻو ٿو آهي.

۳۱۴- جنهن آلمر ڪيان پراپٽ ڪيو آهي، تنهن لاءِ جڙيو پاڻ ضروري نه آهي. آلمر ڪيان پراپٽ ٿيڻ بعد سڀ ٻڌن از خود ٿئي ٿا ٻون. پوءِ پوهڻ ۽ شودر، اوچ ذات ۽ ٺيچ ذات وچر پيد ٿيڻ جي ٿو وڃي. جڙيو، جو اوچ ذات جي نشان تي آهي، سو پنهجو پاڻ ڪري ٿو ٻوي. پر جيستائين منش ۾ پيد ٿاڙو جو احساس آهي، تيستائين کيس پاڻيهي ڇڏو ڇڏي ڇڏڻ نه ڪهرجي.

۳۱۵- طوفان لڳڻ وقت آنجهر جي وڻ ۽ ٻڙ جي وڻ جي وچر ڪو ٺاوس ڏسي ڪونه سگهن ٿا آهي. ساڳيءَ ريت ٻر ڪيان روپي طوفان لڳڻ وقت ذات پات جو پيد ٿي متڃي ويندو آهي.

۳۱۶- سڄو ٻگهه ايشوري ٻر ۾ جو پيالو پيئڻ بعد

ڪي ڪريا ڪرم ڪرڻ گهرجي، جيسين انهن ۾ سمايل
ستيه ڪي وڃي پائي.

۳۱۰۔ سڀ، جنهن ۾ املھ موتي سمايل آهي، تنهن
جو ملھ ڪي ڪين آهي، پر موتيءَ جي وڌڻ ويجهڻ
لاءِ سڀ تمام ضروري آهي. جنهن موتي هٿ ڪيو
آهي، تنهنڪي سڀي شايد ڪنهن به ڪم نه اچي. تهڙيءَ
طرح جنهن منس بزم اتم ستيه يعني بزماتما پراپت ڪيو
آهي، تنهن لاءِ ڪريا ڪرم ضروري نه آهي.

۳۱۱۔ شاسترن ۾ ڄاڻايل رستن رستن تي هلڻ ضروري
آهي، پر آتمڪ آنتي ڪرڻ بعد انهن تي هلڻ ضروري
ڪونه آهي. آتمڪ آنتيءَ بعد نه من وڃي ٿو ايشور ۾
گهي ۽ پوءِ ساڻس ميل ميلاپ ٿئي.

۳۱۲۔ ڦٽ ڦٽا ڇٽي وڃڻ بعد ڪرندڻ پنهنجو پاڻ
ڪري پوندو آهي، پر جيڪڏهن اڳي ئي لاهي ڇڏيو
نه ڦٽ مان رت وهندو. ساڳيءَ ريت ايشوري پرڪاش
جي پير پائڻ سان ذات پات جا سڀ پيد غائب ٿيو
وڃن ۽ پر آڳياڻي ماڻهن کي انهن پيدن کي نظر انداز
ڪرڻ نه گهرجي، جو مٿان ان ڪري ڪي اڳوا نتيجا
نڪرن.

۳۱۳۔ جو ميوو وڻ تي پھچي، اڻ خود ڌرتيءَ تي
ڪري ٿو سو نهايت ئي مٺو ٿيندو آهي. پر جيڪو
ميوو پٽي ۽ پال ۾ وڃي پچائبو آهي، سو اهڙو مٺو نه

پرڪرڻ ٺاڻون

آتمڪ جيون لاءِ ڪي نيم

[ذات پات ۽ ٻاهريان نيم - مڙهي پوڄا -
نيرف پائراڻن جي اهميت - ساڌن جو سنگ -
هري نام اچارڻ]

ذات پات ۽ ٻاهريان نيم

۳۰۸- پاڻ ۽ رڳو، اندر جي پاڻا ۽ ٻاهريان لڄڻ
کي پاڻ مان ڏيڻ جهڙو.

۳۰۹- سارن ۾ جيڪي چالون جا ڪٿا ٿين ٿا،
تن مان ئي سڀ ڪارڻ ٿا. تنهن کي ڪا به اهميت ڪانه
ٿيندي آهي. پر جي ٿه ٿل چڙيل چالور پوکيا ويندا
۽ انهن مان سونپي ڪونه اُڀرندو. فصل پيدا ڪرڻ لاءِ
چالورن کي ٿه سميت پوکڻ گهرجي. جيڪڏهن ڪنهن
کي ڪا به لاءِ چالور گهرجن ۽ سارن جا ٿه لاهي ڪاڇن.
ٻيڙي، رست ڌرم کي زور وٺائڻ ۽ سڀ ڪارڻ رکڻ لاءِ
ڪرڻا ڪرم ضروري آهن. اهي ڇڻا ٿه آهن، جن جي
آند، سته روپي چالور پيل آهن. الڪري هر هڪ جو

ٻن ٻن پرڪارن جا ساڌڪ ۽ سندن آدرش ۳
لاءِ چئبو ته هو ناراضهي ڪري سنڀاسي ٿيو آهي. هن
جو سنڀاسپٽر پاڻ پڪ لاءِ آهي. کيس ڪو وڏي پڪهار
وارو عهدو ملي ويو ته سنڀاس جيون ڇڏي ڏيڻ ۽ وري
نه ڪندو.

۳۰۵۔ هڪ شش: سڄي سادوءَ کي ڪيئن سڃاڻجي؟
گرو مهاراج:- سڄو سادو اهو آهي جنهن پنهنجو سمورو ٿن من ايشور کي آڙيل ڪيو آهي، جنهن ڪامي ۽ ڪنهن جو تياڳ ڪيو آهي. سڄو سادو استرپن کي دنيوي نگاه سان ڪونه ڏسندو آهي، هو ڪائنات ۾ پرو رهندو آهي، استريون سندس اوڏو اينديون نه ڪين مائا ڪري ڏسندو ۽ ساڻن عزت آب سان ورتندو، هو هر دم ايشور جو ئي پيو جاپ جهيندو آهي ۽ سڀني جي خدمت ۾ رتل رهندو آهي، ڇو نه هو سمجهندو آهي ته ايشور سڀني جيون ۾ وياڪ آهي. سڄي سادوءَ جا اهي ئي ڪڙ آهن.

۳۰۶۔ انهيءَ سياسي ۽ بر ويسه نه رکج، جو دوا
د رمل ٿو ڪري، جادو منتر ۽ ڦيڻا ٿو ڪر آئي، پڻا
ڏوڪڙ ٿو وٺي ۽ سلوڪن سان چٽيل سرور لڳائي،
پنهجي ساڌپي جو ڏيکاءُ ٿو ڪري.

۳۰۷۔ ڪميا ڪرڻا سٺيا سيءُ جو سڄو سڀاءُ آهي.

پن ین پرکارن جا ساڈک ۽ سندن آدرش ۱۴۱

ني ٻين جي نظر ۾ سگهي. هو اهي ڪم اڪيلائيءَ
ماڻهن جي اچ وڃ کان گهڻو گهڻو ڀري ڪندا آهن.

۲۹۹- اچي ڪٿڙي تي ننڍڙوئي داغ بندڙيو
 ٺنڊو آهي، ٺهڙيءَ ريت سنڌ سادو ۽ ٿوروئي عيب
 روئي پوندو آهي.

۳۰۰۔ سياسي پارٽي ٻارڻ کٽي پورن زيت تر موه هجي ۽ پنهنجي حرصن حواسن تي پورن ضابطو هڃيس، ته به ٻين ماڻهن لاءِ مثال ٿيڻ خاطر کيس ”ڪامني ۽ ڪڇن“ جو سمجهڻ ٿياڳ ڪرڻ گهرجي. ڇو ته سياستين جي پورن ٿياڳ جو ماڻهن تي سٺو اثر پوندو ۽ پوءِ هو به وڃين ۽ ڏن دولت جي ٿياڳ ڪرڻ لاءِ جتن ڪندا. سياستين کان سواءِ ٻيو ڪير ٿياڳ جو سبق سيکاري سگهندو؟

۳۰۱۔ سوال۔ سچی سیاسی ۽ ٲیائی ٲا کھڑا
لچک ٲیدا آھن؟

جواب۔ ٻنهي جو وڃڻ ۽ ڏن دولت سان ڪوبه واسطو ڪونه هئڻ گهرجي. جيڪڏهن ڏن دولت ڏانهن سندن لاڙو ٿيندو يا کين سهڻي ڀر ۾ آڻيو ويچار ايندا ته سندن آتمڪ سادن وڌيڪ وڌندا.

۳۰۲۔ جڏهن سنڀاس اختيار ڪيو آهي، تڏهنڪي سڄي
سادوءَ جيان ورلڻ جڳائي. نالڪ ۾ ڪين ڏسبو آهي
تہ جيڪو شخص راجا جو ڀارت ڪندو آهي، سو راجا
جيان ئي هلندو چلندو آهي. ۽ جيڪو وزير جو ڀارت

جهڙي هڪ گهرجي، جيڪو ضرور حد سمي پنهنجيءَ
 حياتيءَ ۽ عضون جي پرواه نه ڪري، اُتاهن وٺجي
 چوٽيءَ تان ٻاڏ ڏيهه ڏاء جي وٺي لڳو ٿئي.

۱۹۷۰- ٻوگي ۽ سياسي ٽائڪن ٽپان آهن. ٽائڪن
 پنهنجي لاءِ پاڻ ۾ ڪونه کوليڻدو آهي، پر ڪوئي جي
 کوليڻ ۾ ڀر رهندو آهي. جڏهن اهو ڀر رهڻ لائق نه
 سمجهندو آهي، تڏهن ٻئي ڀر ۾ لنگهي ويندو آهي.
 ٻوگي ۽ سياسي پنهنجي لاءِ آستان ڪونه ٺاهين. ٻين
 جي آستان تي پنهنجا ڏينهن گهاٽين. اڄ هڪ هنڌ نه
 سڃاڻ ٿي هنڌ.

۱۹۹۸- ساڌو ان هنڌ تي ڏيڻو ڪندا آهن، جتي
 آس پاس ۾ جهنگل هوندا آهن ۽ کاڌو پيئو آسانيءَ سان ملي
 سگهندو آهي (جهنگل يعني ضروري حاجت لاءِ
 اڪيليون جڳهون ۽ کاڌو پيئو يعني بکيا). ساڌو بکيا
 ئي ٿي گذر ڪندا آهن، ٻيون ڪري هڻي پنهنجي رهڻ
 لاءِ آهي جڳهون ڇڏيندا آهن، جتي کين بکيا سولائيءَ
 سان ملي سگهي. پائرا ڪندي جتي لنگهه، اُتي ئي
 هڪ ۾ ڏينهن ڏاڍو ڪندا، پوءِ کڻي اُتي بکيا ملڻ جو
 پوئند ڏيکاري سان ئي سگهي. ٻئي اُتي ڏاڍو ڪين
 ڪندا، جتي پاڻيءَ جي اُٿاڻ هوندي. پاڻ ضروري
 حاجت لاءِ اڪيليون جڳهون ڪونه هڻنديون. اُتر ڏرڻي
 ڏسڻ ۾ اُتي ضروري حاجت وغيره ڪونه ڪندا.

پن ین ارکارن جا ساڌڪ ۽ سندن آدرش ۱۱۹

وڌياڳي آهي. هو هر حالت ۾ چڱي ۽ ريت پاڻ موکيندو ۽
نشڪام شردا ۽ ايشور پرير ۾ پريل هوندي نه ٻين سان
وهنوار ۾ ڪابه ڪونهي ڪانه ڏيکاريندو. سنساري
گالهين ۾ پورن دنياوي ماڻهو ڏسڻ ۾ ايندو ۽ ودوانن
جي ميڙ ۾ اوج وڌيا جو چاڻو ثابت ٿيندو ۽ واد وواد ۾
دليل ڪرڻ جي عجيب شڪتي ڏيکاريندو ۽ پنهنجي
ماءُ پيءُ جي آڳيا ۾ رهي، کين قرب ڏيکاري، پنهنجي
ماڻهن ۽ مٿن سان پرير ۽ ميناج سان هلندو ۽ پنهنجي
پاڙيسرين سان دٻاوان ۽ همدرد ٿي رهندو ۽ پلائي
ڪرڻ لاءِ هر دم تيار رهندو ۽ پنهنجي ۽ استريءَ لاءِ
پرير ڏيونا ٿي رهندو. اهڙوئي مش لاشڪ پري
پورن آهي.

سنياسين جا آدرش

۲۹۴۔ مش جو پهريون جنم پنهنجي پٽا مان ٿو ٿئي؛
جتيو پاڻ سندس پيو جنم آهي ۽ سنياس ٿيون.
۲۹۵۔ مش جڏهن سنساري پدارٿن جي پٺيان پوي
ٿو ته سندس من کي ازخود هاڃي ٿي رهي. سنياس
جي جيون اختيار ڪرڻ سان ئي اُنکي درست ڪري
سگهيو.

۲۹۶۔ سياسي ٿيڻ لاءِ ڪير اڌڪاري آهن؟ جيڪو
سنسار کي صفا نياڳي ٿو، سياڻي جو خيال نه ٿو ڪري
نه ڪيئن کائيندس ۽ ڪيئن پهريندس، سوئي سياسي
ٿيڻ جي لائق آهي. هن جي منور ٿي انهيءَ ماڻهو

اهو ويچار انتر ايندو، تڏهن اهو ٻائي ڪم نه ڪين
پڇندو، جنهنڪري پنهنجو ڪري سمجهو.

۲۹۰- سڄو ويو اهوئي آهي، هو پنهنجي من کي
ايشور ۾ لڳل رکي، سنسار جا سڀ فرض پاليندو رهي
ٿو. جائز ماڻهو ئي مٿي تي به من ٻار هوندي، رستي
تان لنگهندڙ ڇڄ. ڏسڻ لاءِ بهي سگهندو آهي.

۲۹۱- جيڪي سنسار ۾ رهي، مڪتي پراپت ڪرڻ
لاءِ جتن ڪن ٿا، سي انهن فوجي سپاهين جيئن آهن،
جي قلع جي دٻار پٺيان بهي لڙندا آهن. باقي سنڀاسي،
جي ايشور جي ڳولها ۾ سنسار جو ٽپاءُ ٿا ڪن، سي
انهن فوجي سپاهين جيئن آهن، جي کليو ڪلايو جنگ
جي ميدان ۾ لڙندا آهن. قلع اندران دشمن سان لڙڻ
ڪڏي جنگ جي ميدان ۾ لڙڻ کان وڌيڪ آسان ۽ وڌيڪ
سلامتيءَ ۾ ٿيڻ آهي.

۲۹۲- فوجي سپاهي، دشمن جي مثالي ڪرڻ لاءِ
جنگ جي ميدان تي وڃڻ کان اڳ پنهنجي پورا ڪن ۾
لڙڻ جو فن سکندا آهن. اتي ڪين آهي ڏک ڏاکڻا ڏسڻا
ڪرڻ پوندا آهن، جيڪي جنگ جي ميدان تي ڏسندا
آهن، تنهنڪري سنڀاس جيون جيون اتشيائون شروع
ڪرڻ کان اڳ پنهنجي گهرو جيون جي سهوليتن جو
فائدو وٺي، پنهنجي آلم اني ڪرڻ چڱائي.

۲۹۳- جنهن منهن جي ڏنل ۽ دماغن ڪن پرون رهند
انتي ڪٿي آهي ۽ هڪ موانع ٿيا آهن، سو سچ پچ

١١٧ ٢٨٧ ٢٨٨ ٢٨٩

٢٨٧- رمتو فقير هڪ هٿ سان ستار وڄائيندو آهي،
ٻئي سان ڏکڻ تي ڏک هڻندو آهي ۽ ساڳئي وقت
راڳ به ڳائيندو آهي. لهڙي ۽ ريت اي سنساري منشا
پنهنجي هٿن سان دنيوي ڪم ڪاريون ڪن، پر دل ۾
ايشور جو نالو ڏي ٿو.

٢٨٨- داسي جيتوڻيڪ سمجهندي آهي ته منهنجو
گهر ڏوراهين ڳوٺ ۾ آهي ۽ مالڪ جو گهر منهنجو نه
آهي ته به رات مان نڪرندو اٿس ته ”هيءُ اسانجو گهر
آهي.“ ساڳئي ريت هوءَ سمجهندي ته آهي ته مالڪ
جو ٻار منهنجو نه آهي، ته به کيس هنج ۾ ڪٿي چوندي
آهي ته ”منهنجو هري نه ڏاڍو ڏنگو ٿي پيو آهي“ يا
”منهنجي هريءَ کي فلاڻي شيءِ وٺندي آهي“ وغيره
وغیره.

مون وٽ جيڪي ايندا آهن، تنکي آءٌ ڇو وٺندو
آهيان ته ان داسيءَ جيڪان نرموه ٿي گذاريو، سنسار
سان سنگ نه رکيو، سنسار ۾ رهيو، پر سنسار جا ٿي نه
رهو ۽ ساڳئي وقت پنهنجو من ايشور ڏانهن لاڙيو، ايشور
اسانجو سڙوڳي آستان آهي، جتان سڀئي اچن ٿا، آءٌ
کين چونندو آهيان ته پگتيءَ لاءِ پوار ٿيا ڪريو ۽ انجي
آڌار ٿي پنهنجي جيون گهاريو.

٢٨٩- اوهان کي پنهنجي ڪٽنب جا ڪارو ٻار پنهنجا
نه سمجهڻ گهرجن. آهي ته ايشور جا آهن، اوهين نه
هنجي آڳاٽا مڃڻ لاءِ هجڻا چاڪو آهيو، جڏهن اوهان ۾

رست نون به ايشور به چم استر وكي، سنياري كرلو
پل باليندو ره. پوء ڪنهن به خوف خطوي ڪا
چٽل رهندين.

۲۸۴- پارس ورش به گولاهون چوڪريون بههجي
مٿي تي چار پنج دلا هڪ ٻئي مٿان ڪندين آهن
وات ويندي هڪ ٻئي سان بههجي ڏکڻ سکن ٻاٻه
ٻالهون ٻولهون به ڪندين وينديون آهن، ٻه
هوندي به پاڻيءَ جو هڪ ٿڌو به هڪ ڪرڻ نه ٿينديون
آهن. پرمارت جي مارگ تي هلندڙ ٻانڊيڙي کي
اهڙيءَ ريت هلڻ گهرجي. کيس سڀالڻ گهرجي، ڇو
ڪنهن به حالت ۾ سندس هڙو ٽپڪيءَ جي ڏاڍو ڪا
ٿري نه وڃي.

۲۸۵- ٻڌڪار غورم گهرو ڪم ڪار به وڌل هوندي
به سمورو وقت بههجي پر پٿر جو ويچار ڪندي رهندي
آهي. سنياري ماڻهو به ڀلي دنياوي ڪمن ڪارن
لڳو رهي، پر کيس بههجو هڙو ايشور به لڳائي
رکڻ گهرجي.

۲۸۶- دولتمند جي گهر به داسي جيتوڻيڪ من ٿي
من به چاڻدي آهي نه مالڪ جي ٻار ٿي منهنجو ڪو
حق ڪونهي، نه به اٽڪي بههجي پست چائي ٻار، جيتوڻيڪ
پيار ڪندي آهي. ٿوڙيءَ ريت منس کي نه پاڻڪي
بههجي ٻارن جو امانتدار به سڀاليندڙ، سمجهڻ گهرجي
سندن سچو پتا نه خود پوماڻا آهي.

پن پن پرکارن جا ساڌن ۽ سندن آدرش ۱۱۵

بدائنا گھر جن ۔ وقت ایندو جو کین هو مکتی بخشیندو
آند روی ساگر بر تڙگی سگهندا۔

۱۸۱- لاچارِي حالتِ هيٺ عيش عشرتن جي آستان
ڏانهن وڃڻو پويجي ته ان وقت روڪڪ ماڻا کي ياد
ڪندو ڪر. تنهنجي هردي اندر ڪي به ٻچڙايون
هونديون نه هون آهن کان به توکي ٻچائي وٺندي، مانا
جي حاضري ٻرن ڪمن ۽ ٻچڙن خيال ڪرڻ کان توکي
شرمائيندي.

۲۸۲۔ سنسار ۽ ایشور ٻنهي کي ڪهڙي ريت ساز
سلوڪ ۾ رکي سگهيو؟

واڏي جي استري ڪيئن نه اٺيڪ ڪمن ۾ رڌل
 هوندي آهي. هڪ هٿ سان اُڪري ۽ ٻي ساريون چڙيندي
 آهي ته ٻئي هٿ سان ٻار کي ٽيڇ ڌارائيندي آهي ۽
 ساڳئي وقت سارين جي ٿڻن لاءِ گراهڪ سان سڏو ٻه
 ڪندي آهي. اهڙيءَ طرح گهڻيئي ڪم ڪندي به
 سندس من هڪ ئي ڳالهه ۾ لڳل هوندو آهي ته جنهن
 مهري سندس هٿ کي لڳي کيس زخمي نه ڇڏي.
 ٿون به سنسار ۾ اهڙيءَ ريت گهاره. کيس هر دم ياد
 ڪندو ره ۽ سندس مارڻ مان ٿڙي نه وڃي.

۲۸۳۔ جئن ڪو چوڪر ٿيڻي يا ٿوڻيءَ کي پڪڙي
انجي چوگرد تيز رفتار سان پيو ڦيرايو ٿيندو آهي، ۽
ڪري پوڻا جو ڪو ڊپ ڊاءُ ڪونه ٿيندو اٿس، تهڙيءَ

جيڪو سندس پٺيان ٻوندو آهي، سو کيس ”چور“
 ڪري ڪوٺي سگهندو. ساڳيءَ ريت ايشور کي هڪ
 ٻيرو پست سان اسين سنسار جي ٻنڌن ۾ وڌيڪ ڪرڻ
 رهنداسون. جيئن دهائيءَ کي هڪ لائق ڪانهه ۽ راند بگر
 جهڙا آهن، چاهي ٿيڏانهن وڃي سگهندو آهي، ۽ سندس
 پٺيان ٻئي کيس ”چور“ ڪري ڪوٺي سگهيو آهي،
 تهڙيءَ ريت سنسار اڻروپي راند گاه ٿي، جنهن منڻ
 ايشور جا هڪ ٻيرو چرن جهڙا آهن، تنهنڪي ڪوب
 ٻڙ ٻولو ڪونه رهندو، هو سنساري انتظار ۾ ۽ چٽائي
 کان آڇو ٿي ويندو ۽ ڪڇ نه کيس ٻنڌن ۾ وڃي
 ڪونه سگهندو.

۲۸۰۔ واڳهن کي پاڻيءَ تي ٽوڙ ۾ راضي ۽ فرحت
 ايندي آهي، پر اڃا ڪو واڳو پنهجو سس ٻاهر سس
 ڪندو آهي ته شڪاري اٿس پنهجي بدوق جو نشان
 ڪندا آهن. ان ڪري لاچار کين پاڻيءَ اُٿڻ تي رهڻو
 ٻڌندو آهي ۽ مٿاڇري تي نڪري ڪونه سگهندا آهن.
 مگر ڪو سٺو موقع ملي ويندو اٿن ته شرڙات ڪري
 ٻاهر نڪرندا آهن ۽ پاڻيءَ تي موج مزي ۾ پيا ٿيندا ۽
 لڙڪندا آهن. تن سنسار ۾ ڦاٿل ڪي منڻ نه آند
 وٺي. ساگر ۾ ٽوڙ لاءِ لڙڪندا آهن، پر ڪٽنب جي چڪ
 کيس روڪيندي آهي، ته نه کين آس آڻيند لاهڻ نه
 ٿيڻي، ۽ هن ۾ فرصت ملي ته کين ويهي ايشور کي
 ٻڌائين ته مان ٻار ٿيا ڪري، کيس پنهجا دک درد

پن ین پرکارن جا سادین ۽ سندن آدرش ۱۱۳

پاڻيڻن جي ٿون پنهنجو ٿو سمجهين، سي به ڪنهن
 نه ڪنهن ٿيڻهن گدو ڪري ويندا. رڳو ايشور کي ئي
 سچ پچ پنهنجو ڄاڻا. هو پنهنجو سڀ ڪجهه آهي. اُنکي
 پراڻت ڪرڻ لاءِ ٿي، توکي لوري لڳا جڳائي.

۲۷۶- ڀڳتي يا سادائين ڪرڻ ويل انهن ماڻهن کان دور رهڻ گهرجي، جي اهڙين ڳالهين تي ٿيڻيون ڪندا هجن. انهن کان به پري رهڻ جي پوئو ۽ پوئو پوئو ٿي چڙهي ڪندا هجن.

۲۷۷- هٿ جي ٽوڙين کي ٿيل مڪي پوءِ ڪٺل
وڌيڪو ته ان ميوي مان جيڪا ڪيترو جهڙي رس
اڪرندي، سا هٿن کي لڳي ڪين پوندي ۽ اٽڪي
هٿن ۾ لڳ لڳ ٿي پوندي. ساڳيءَ ريت ايشور پگي
روبي ٿيل هٿن کي لڳائي، پوءِ ٽن ڏولت ۽ ڏنيوي
ڳالهين وچ ۾ رهيو، ته اهي رٿي ۽ مائر به اثر پيدا
ڪونه ڪندا.

۲۷۸۔ قطب نما جي سڀني سڌائين اتر ڏيکاريندي آهي. جنهنڪري جهاز ڪڏهن به پنهنجو رستو ڪين ڀلندا آهن. تهڙيءَ ريت منڇ جي هڙدي جو لاڙو ايشور طرف هوندو، ته سنسار ساگر ۾ غرق ٿي ڪونه سگهندو.

۲۷۹- اڪڙپ راند ۾ جيڪڏهن هڪڙو راندو ٻيو
دٻائيءَ کي هٿ لائڻ ۾ ڪامياب ٿيندو آهي، ته ٻيو

١١١ ٻن ٻرڪارن جا ساڌڪ ۽ سندن آدرش

هنڪي سنسار ساگر ۾ رهندي به نڪا لهر نڪي لڙو.

۲۷۱- سوال- سنسار ۾ ڪهڙي ريت ورتل جڳائي؟

جواب- سڀ ايشور اُڀرل ڪر، هنجي. ڀاڱي ۾ پندل

رهر. پوءِ تنهنجا سڀ دڪ درد دور ٿي ويندا ۽ اُنڀو ٿيندڙ نه سڀ ڪڇ ايشور جي لڃا سان ٿي رهيو آهي.

۲۷۲- گرهستيءَ کي به ايشور جو درشن نصيب ٿي

سگهي ٿو، جيئن راج رشي راجا جنڪ کي ٿيو. پر ٻن

ڪمائيءَ، راجا جنڪ جي پڌويءَ تي پهچي ڪونه سگهيو.

جنڪ نه ڪيترا سال سنسار جي ڳوڙ ڳٺوڙ کان پري

ٿي، ايڪانت ۾ گهاري، ٺهيسا ڪئي. تنهنڪري

سنساري جيو ايشور کي پاڻ لاءِ ڪڏهن ايڪانت ۾

وڃي گهاري نه اُن ۾ سندن از خود ڪلياڻ ٿيندو.

۲۷۳- هڪ ڀيري برهم سماج جي ڪن چوڪن

مونکي ٻڌايو ته اسين جنڪ جي مثال جي پيروي ڪري

رهيا آهيون. اسين سنسار ۾ گهاريون ٿا، بلڪ اُن سان

موه بهه ڪونه اٿئون. مون کين چيو ته پاڻکي جنڪ

سمجهڻ سولر آهي، پر سچ پچ جنڪ ٿيڻ نهايت ئي

مشڪل ڳالهه آهي. سنساري وڃڻ وڃڻ ۾ ڇو هلبو چلبو ته

سياويڪ انهن جو ڪندو اثر به ضرور پوندو. جنڪ

شروع ۾ ڪئين گهور ٺهيسائون ڪيون! آءٌ هرڀرو اها

صلاح نٿو ڏيان ته اوهان به گهور ٺهيسائون ڪريو. پر

اوهانکي ڀڳتي ساڌڻ ڪرڻ گهرجن ۽ ڪڇ وقت ڪنهن

سائيڪي آستان ۾ ضرور گهاري گهرجي. ڳيان ۽ ڀڳتي

رہی، پر سنساری لرشائون سندس آندو پر رھتا نہ
گھر جن۔

۲۶۷۔ جیکڈھن کیر گرهستیء جی جیون کھاری
رہیو آھی نہ ان پر پڑ پڑو گرنہی۔ پر کس رپر ابھور
پر من لکائی جکائی۔ مکھت سان حاج کچی ء پئی
سان ابھور جا چرن پکڑجن۔ جڈھن سنساری کار
کریم خلاص لئی لڈھن پئی ہٹن سان ابھور جا چرن
جھلی پئیہجی ہر دی سان قابو کرک گھر جن۔

۲۶۸۔ جو ماٹھو سنار پر رہی نہ ان جی لرشائن
کان آجو آھی، نہن جی استی کڑی لی لئی؟
هو جل پر کنزل جی گل جیان ما پوسل واریء
زمین پر رھندڑ مچیء جیان آھی، پائی ان گل کی پائی
نہ لو سکھی ء اکھی کب مچیء جی چلکندڑ چڑیء
لی داغ کري لی سکھی۔

۲۶۹۔ جیکڈھن کیر کتبی آھی نہ ان لاء کس
چتا یا فکر پر رھتا نہ جکائی۔ کس لرموہ لی، ابھور
پر پئیہجو من لکائی، پئیہجا فوض آدا کرک گھر جن۔
جیٹن جیون ماٹھو کی پئیء لی پلہاڑی ہولدی آھی،
سو پئیہجی متن ماتن یاون دوستارن سان پیر پالہیون
پولہیون کندو آھی، لیکا چوکا نہ پیر لایندو آھی،
نہ نہ سندس من ہر دم پئیہجی دود پر لی کتل ہولدو آھی۔
۲۷۰۔ جیکڈھن کبھن انسان کی روپک شکتی
ء وبراڈ وولی آھی ء سا سا پکھی پاء نہ آھی، نہ

پئسي کي کاڌ خوراڪ، لٽي ڪوڙي ۽ اُجهي جي، ٻرند
ڪرڻ، رشت دٻوڻا جي پوڄا- ۽ ساڌن سنتن جي شيوا
لاءِ وسيلو سهڻو ٿي ٿو. پر پئسو مڙو ٿيڪ نه آهي.
ماڪي ۽ ڄا ماڪا پنهنجا مائارا لاهڻ پر سخت محنت ۽
ڪشالا ڪندا آهن، مگر ماڻهو سندن ماڪي کڻي هليا
ويندا آهن. استريءَ جو صفا ٿياڳ ڪڍي نه ڪريو، پر
ڪجهه اولاد ٿيڻ بعد توهان کي ۽ توهانجي استرڀن کي
پاء پيڻ جيان ئي رهڻ چڪائي.

۲۶۲- سوال- مون کي نه هروقت روزمره جي
کاڌ خوراڪ لاءِ ئي چٽا ٿي رهي. پوءِ ساڌنائون ڪيئن
ڪريان؟

جواب- جيئن لاءِ ساڌنائون ڪندين، سو ئي
پنهنجون ضروري ڳهرجون پوريون ڪندو. ايشور، توکي
سسار پر موڪلڻ کان اڳ پنهنجي ٻالڳ پوشڻ لاءِ سمن جو
ٻرند ڪيو آهي.

۲۶۳- جابون جهڙون، ڪٽنب قبيلو، ٻار اڇا ٿورو
وقت باٿون رهن ٿا. اهي ڪٿا پيگر آهن. ٻڌجي ۽ جو
وڻ ٻاڻ سر سڙ آهي. پوءِ جي ان مان هڪ ٻه ڪارڪ
ڪري اچي پٽ پوي نه ٿو. ڪرڻ نه چڪائي.

۲۶۴- جن سنڀاس، اختيار ڪيو آهي، تن لاءِ ئي
ڪيرل ”ڪاميٽي ۽ ڪميٽي“ جو ٿياڳ لازمي ٿيڻ لڳو آهي.
سنڀاسين کي، استرڀن جي تصويرن ڏانهن به تيار ٿي نه
چڪائي. چٽي ۽ چٽي لڏپلاڻ ٿيڻ ڏسڻ يا ڇوڻ نه

۱۰۷ ۲۵۹- ۲۶۰- ان پرڪارن جا ساڌڪ ۽ سندن آدرش

۲۵۹- ان پرڪارن جا ساڌڪ ۽ سندن آدرش
ڏوڪڙ جو احتياج ٿئي ٿو، پر ان لاءِ گهڻي چٽا نه
ڪجي، جيڪي سهجيئي ملي وڃي، تنهن تي سنڌ
رهڻ سرپشت ڳالهه آهي. پيسي ميٽر لاءِ منتظر رهڻ ڪين جڳائي.
جن پنهنجو جيون ۽ آتما ايشور کي اُڀريا آهن، جي
ايشور جا پگت آهن ۽ منجهس اوت اجهو ورتو اٿن، تن
کي دنياوي ڳالهين جو ويچار ئي ڪونه ٿئي. سندن
ڪهت، اُپت موافق ئي رهي ٿي. هڪ هٿ پر پئسو
اچين ته ٻئي هٿ سان خرچيو ڇڏين.

۲۶۰- هڪ گرهستي شش:- گرو مهاراج! وڌيڪ پئسي
ڪمائڻ لاءِ جتن ڪريان؟

گرو مهاراج:- هائو، بشرطيڪ پنهنجي ڪٽنب جي
ضروري خرچ لاءِ ڪپ ٿيئي. پر ڪمائي حق حلال
جي ڪج. ڇو ته پنهنجو مقصد آهي ايشور جي چاڪري
۽ نه پئسو ڪمائڻ. ايشور کي اُڀرن ڪيل ڌن دولت
دوش رهي آهي.

شش:- ڪٽنب قبيلي ڏانهن فرض ڪيستائين پالڻ
جڳائي؟

گرو مهاراج:- جيستائين پنهنجي ڪٽنب کي پنهنجي
آجيوڪا لاءِ جوڳو پر بند نه هجي. پنهنجا ڪٽنب جي
پنهنجو پاڻ کي پالي سگهن، ته تون هنن ڏانهن فرض ادائيءَ
کان آجو آهين.

۲۶۱- گرو مهاراج ڪن گرهستي ششن کي چيو ته

پنگ پيئندڙ کي سنگت کان سواءِ پنگ پيئڻ ۾ مڙو
 ٿي ڪونه ايندو آهي. ست پرش کي به پنگ پيئندڙ
 جيان ٻين پگتن جي سنگ ڌاران ايشور جي ٻوٽي ٺامڻ
 ۾ راحت ڪانه ايندي آهي.

سنسار ۾ ڦاٿل ساڌڪ جا آديش

۲۵۸- چون ٿا ته ڏهن لک ٿرڪ ساڌڪ، مري ويل
 جي روح دواران اُشت ڏيڙ جي سمرڻ جو جتن ڪندو
 آهي، ڏهن هو ڪنهن ٿاڙي انساني لاش تي ويهي،
 پنهنجي ڀرسان کاڌو ۽ شراب رکندو آهي. سندن چوڻ
 آهي ته سمرڻ ڪندي، ان لاش ۾ ٿوري وقت لاءِ
 اچي ساهه ٻوڙندو آهي ۽ هو پنهنجو واس کوليڻدو آهي.
 ان لاش ۾ جيڪو روح اچي حال واسو ڪندو آهي،
 تنهنڪي سنڀال ڪرڻ لاءِ اهو ساڌڪ لاش جي ٿاڻل
 واس ۾ شراب ۽ کاڌو وجهندو آهي. اهڙن ساڌڪن جو
 عقيدو آهي ته جيڪڏهن ائين نه ڪبو ته اهو روح
 سندن سمرڻ ڪرڻ ۾ رڪاوٽون وجهندو ۽ ڀرمانا ڄاڻ
 ڏرڻ کين نصيب ڪونه ٿيندو. ساڳيءَ ريت جيڪڏهن
 ڪير نه سنسار روئي لاش تي ويهي، آئندو ڀرپست ڪر
 چاهي ته کيس ٻهري ڏيوي خواهشن جي چڪ ۾
 منهن ڏيڻ لاءِ گهريل ضروري شين جو سمر ميسر
 گهرجي، نه ته جيوت جي ڳڻپن ڳاڙن ڪري هٿ
 ڏانهن ۾ اٽڪ ۽ رڳڙڪ پئجي ويندي.

پن ین پروکارن جا ساڌڪ ۽ سندن آدرش ۱۰۵

١٠٨

سياويڪ لڄ ايندي آهي. ڪنهن سان به هوءَ ان جو ذڪر ڪين ڪندي آهي ۽ نڪي ڪي ڪرڻ چاهيندي آهي. پر جيڪڏهن ڪنهن نموني اها ڳالهه ٻولھ ظاهر ٿي ويندي آهي ته ڏاڍو دل ۾ ٿي پونڌو اٿس. هوءَ پنهنجي ۽ گھري ۽ ساهيڙيءَ کي سو بنا هڪ ۽ هڪ جي اها ٻڌائيندي آهي. نه فقط ايترو پر کيس ٻڌائڻ لاءِ آندڙ ماڻھو ٿي پوندي اٿس ۽ کيس ٻڌائڻ ۾ مڙج مڙو ايندو اٿس. ساڳيءَ ريت ايشور جو پڳت به ايشوري ميلان ۾ جيڪو اُٻار آندو جو رس چڪيندو آهي، تنهن جو ورطن سڄي پڳت کان سواءِ ٻئي ڪنهن سان به ڪين ڪندو آهي. وقتي ته اهڙي مهاڀرشي کي پنهنجا تجربا ٻڌائڻ لاءِ آڏو ٿيندو آهي ۽ جڏهن پيو کيس ٻڌائيندو آهي، تڏهن آندڙ پيو ايندو اٿس.

١٥٦- ڳاڻن جي ڌڻ ۾ جي ڪو ڌاريو جانور اچي پوندو ته سڀئي ڳايون گڏجي ان کي هڪالي ڪينديون. پر جي ڪا ڳانءِ ايندي، ته سڀ ڳايون ساڻس ساهيڙي پائينديون ۽ هڪ ٻئي کي ويهي چمنديون ۽ چٽينديون. تهڙيءَ ريت هڪ پڳت ٻئي پڳت کي گڏو آهي نه ٻنهي کي اُٻي آندڙ ايندو آهي ۽ هڪ ٻئي کان ڌار ٿيڻ تي دل ٿي ڪانءِ ورندي اٿن. پر جيڪڏهن ڪو هسي ڪندڙ سندن وچ ۾ اچي وهندو ته هر کيس نٿائڻ جي ڪوشش ڪندا.

٢٥٧- ايشور پريمي ايڪانت ۾ گھارڻا ڇو ڪين پسند ڪندو آهي؟

ٻاڻي ڳر ۽ ڪور ڪسڪي ويهڻي ۽ ٿڻ ساڌ سنڌ جو
من نه ايشور طرف لڙي ويهڻو ٻاڻي پٺيان پنهنجو جسم
ڇڏي ويهڻو نه پل اها استري اٿس وس هلائي.

۲۵۳- سڄو ڌارمڪ پرش اهوئي آهي جو توڙي
اڪيلو هجي ۽ ڪوبه کيس ڏسي نه سگهي، نه به ايشور
کي سمنڊ سمجهي پاپ کان پاسو ڪري. جو اڪيلي
هن به انساني نگاهه کان پري هوندي به ائين سمجهي
نه ايشور مونکي پسي رهيو آهي ۽ انهيءَ پڙ به نازناري
ڪندڙ جوان استريءَ طرف چڪچي نه وڃي ۽ هن
ڏاهن پڙي نگاهه سان نه نهاري، سوئي سج پچ
ڌارمڪ پرش آهي. جو اڪيلي ۽ وڻان گهر مان سون
جي ٿيلهي لهي، ۽ انکي پنهنجي ڪم آڻڻ لاءِ لالچ
به ٿاڻي نه وڃي، سوئي سج پچ ڌارمڪ پرش آهي.
پر جو ڌرم ساڌن ۽ لوڪن جي ڏپ وڃان وڳو ڏيکاءِ
لاءِ ڪري، تنهنڪري سڄو ڌارمڪ سنڌي نه سگهيو.
شانت ۽ اڻڪانت به گهارڻ جو ادبش ئي سڄو ڌرم
آهي، پر جنهن ڌرم به ايمان ۽ قربان آهي، سو ڌرم
۽ مسخري آهي.

روحاني پرشن جو سنڀلڻ

۲۵۴- روحاني پرشن جي ذات پات ئي پنهنجي ٿئي.
هو سماج جي ٻڌڻ کان پري آهن.
۲۵۵- پٺي پنهنجي پٺيءَ سان روڙمره جهڪا ٿا.
سولهر ڪندي آهي، سا سڀني کي ٻڌڻ کان کيس

پن ین پرکارن جا ساڌڪ ۽ سندن آدرش ۱۰۳
ساڳي ۽ ريت پر مهنس ۽ ساڌو بن چڱي کي لڱي کان
آلڳ ڪندا آهن.

۲۴۸- لڳ سان وهندڙ ندي ۽ جو پاڻي، ڪن هنڌ
ڪُنن ۾ پيو چڪر لڳائيندو آهي، پر ڪن مان لنگهي
وري سڌو ۽ لڳي رفتار سان وهندو آهي. تهڙي ۽
ريت پڳت جي دل ۾ مايوسي، دک ۽ شڪن شوهن
روپي ڪنن ۾ هر هر قاسي پوندي آهي، پر اها
حالت گهڙي باعث هلندي آهي، گهڻو جتا ڪونه
ڪندي آهي.

۲۴۹- پڳت کي ٻل ڪٿان ٿو ملي؟ هو ايشور جو
بالڪ آهي. هن جا پڳتي ۽ سندا لڙڪ ٽي سندس پراڻ
شستر آهن.

۲۵۰- ڏيڍ کي جيئن وڌيڪ ڪنهن، تيئن خارس
وڌندي ۽ وڌيڪ فرحت پئي ايندي. ساڳي ۽ ريت
ايشور جا پڳت سندس گڻ ڳاڻڻ ۾ لڳجن ٿي ڪونه.

۲۵۱- هري نام يا رام نام ڳنهن سان جنهن منهن جا
دوم دوم ڪڙا ٿي پون ۽ جنهنجي نيشن مان پريم سندا
لڙڪ لڙي اچن، تنهن جو پيار ۽ ده ۽ ائٽر جنم آهي.

۲۵۲- اپولو استري جيڪڏهن ڪنهن ساڌ سنڌ کي
هر کانڻ جي ڪوشش ڪري، پنهنجي اڇڙي نظر اٿس
اڇلائي، ته ڇا ٿيندو؟

جئن پڪل آنب کي ٺهڙو سان ڪل هٿ ۾ رهندي،

ط ايترو بلڪ پاڻ سان ٻين ڪيترن کي به ايترو طرف
ڇڏي هلندا آهن.

۲۴۳- نشاني مڙج مڙن ڏانهن ڪش ڪيئن ثابت
ٿي سگهندي؟ جڏهن اُٺو ڪو نه مڙي مڙج مڙن جو
اُٺ ايترو به ٿي آهي. ايترو آندو جو اُڪندو اُٺاڏي
ساگر آهي. جيڪي کيس برباد ٿا ڪن، تنهنجي سلسل
جي ڪن جهڙن ۽ نڪن مڙن ڏانهن ڪش ڪانه
ٿي ٿئي.

۲۴۴- جنهن مصريءَ جو مڙو چڪيو آهي، تنهنجي
ميري کي چڪو مان ڪو سواد ڪونه ايترو. جنهن مخالف
به وسار ڪيو آهي، تنهنجي گنديءَ جهڙيءَ به گهارڻ
به ڪونه مڙج مڙو ڪونه ايترو. تنهنجن دونه ايترو
آندو جو رس ورڻو آهي، تنهنجي سلسل جي واهايت
ڪڍڻ مان ڪونه رس چس ڪونه ايترو.

۲۴۵- جنهن استريءَ تي راجا لدا هوندو، سا ڪنهن
ٻيو نٿو جو قرب ڪيئن سويڪار ڪندي؟ تنهنجن
جيئرو ايترو هي ڪرڻا برباد ڪئي هوندي، تنهنجن
سلسل جي له وستن سان نهن ڪيئن لهندو؟
۲۴۶- چچ هلڪين ۽ ٺڪرين شين کي اڇلايو ڇڏي
ٻاقي ٻورين ۽ سئين شين کي پاڻ وٺ رکن. سٺ ٻورن

۲۴۷- ڪنهن کي واري ملائي رکجي، نه به ماڳوڙ
واريءَ کي ٻري ڪري، ڪنهن جا داڻا کڻي هلي ويندو

١٠ ٻين ٻرڪارن جا ساڌڪ ۽ سندن آدرش ۱
مجلس ڪرڻ لاءِ وڏي پيماني تي پُربند ٿو ڪري سو
راجسي پڳت آهي. جيڪو پُرش بَلِسٿان تي هزارين
نردوش ٻڪرا ۽ گهيٽا بل ٿو چاڙهي ۽ پيٽا لاءِ شراب
۽ ڪباب ٿو تيار ڪرائي ۽ اُپاسا ڪندي رڳو ناچ گاني
۾ ئي مڱهن رهيو، سو قاضي پوجاري آهي.
سڄي ساڌڪ جا لڇن

٢٤٠۔ چمق سوين سال پاڻي ۽ آندڙ رهڻ سان به
هندي آندڙ وڻي اڳي ڪين وڃائيندو آهي. رڪ تي
گهٽس نه هڪدم چمڪندڙ چمڪڻ جهڙو ڏيئي نڪري
ايندي. سڄو پڳت به اهڙي ۽ ريت پنهنجي نسجي ۾
استر رهي ٿو. سنسار جا ڪٽي سڀيئي وڪار چؤطرف
گهرو ڪري وڃس، نه به هو ايشور لاءِ پُريم ۽ نسجو
ڪين وڃائي ۽ ايشور جي نالي بدڻ سان ئي پڳتي پاو
۾ وڻججي وڃي.

٢٤١۔ جيئن سون ۽ پتل جي پرڪ پارس سان ڪبي
آهي، تيئن ڪشڻ ڪليشن، ڪلا خوري ۽ وقت سڄڻ ۽
ڏيونگي ساڌن جي وچ ۾ فرق پُرسڻ ٿي پوندو آهي.
٢٤٢۔ وڻل گاڏي جي انچ ڳري بار سان سٽيل
گاڏن کي به سولائيءَ سان گهلي ويندي آهي. ساڳيءَ
ریت ايشور جا پيارا بالڪ پنهنجي نشجي ۽ پڳتي ۾
ستر رهي، ڪشڻ ڪليشن ۽ ڳڻين ڳارڻ هوندي به
ميون کانڻ ۾ ڏکيائي محسوس ڪين ڪندا آهن. نه

ڪري، کيس سولائيءَ سان پاڻي سگهندو. وڏن سڄن لاءِ ايشور پراپت ڪرڻ اهڙو سولو نه ٿو ٿئي.

۲۳۷- سوال- سنسار ۾ رهندڙ گيانين ۽ سنسار جو تياڻو ڪيل گيانين جي وچ ۾ تفاوت آهي يا نه؟

جواب- ٻالھ مڙ پائي ساڳي آهي ۽ ٻنهي کي ساڳيو ئي گيان آهي. پاڻي جيڪي گياني سنسار ۾ رهن ٿا، تن کي هر دم ڊپ رهي ٿو. ڇو ته نشاني ڪششن جي وچ ۾ جيون گهارڻ ۾ ٿاڻي کائڻ جو ٿورو ڪي گهڻو امڪان رهي ٿو. دؤنهي سان ڪاري ليل ڪوليءَ ۾ رهيو ته ڪنهن به ڪج ڪارڻهن ضرور لڳندي، پوءِ کڻي ڪيتري به خرداري وٺجي.

۲۳۸- گرو مهاراج ڪنهن هڪ شخص کي چيو: ”پنهنجي جيون جو ڊرلپ سمو سنسار ۾ گهاري، هاڻ نڪتو آهين ايشور جي ڳولها ۾! ايشور کي پراپت ڪرڻ بعد سنسار ۾ گهڙين ها ته جيڪو ڪيتري نه شائني ۽ آند پراپت ٿيڻي ها!“

۲۳۹- سوال- سائوڪ، راجسڪ ۽ ٽامسڪ پوڄا ۾ ڪهڙو فرق آهي؟

جواب- جيڪو منس سڄي دل سان ۽ بنا ڪنهن به ڏيک وٺڪ ۽ ايمان آدمير جي ڀڳتي ڪري ٿو، سو سائوڪ ڀڳت آهي. جيڪو منس ٻاڪر پوڄا لاءِ پنهنجي گهر کي سينگارڻ تي گهڻو ڏيان ٿو ڏئي ۽ ناچ اڻي ٻاٻب گهڻو ڪرڻ ڪنڙو ٿو ڪري ۽ بطنيءَ ستانيءَ

ڪونه ٿيندا آهن. باقي ٿي ۽ ۾ ٻڌل هر هڪ ڏاڍي
سڙڻ جو ٿورو ڳهڙو داغ ضرور هوندو آهي. ساڳيءَ
پٽ جيڪي سڄا پڪٽ سنار صا ٿيا ٿي، ان کان ٻاهر
ڪري ٿا وڃن، سي بنا ڪنهن داغ جي پورن آهن ۽
باقي ٻيا جيڪي سنار ۾ رهن ٿا، تن مان اتر ۽ اتر
پکڙن جي چال چلڻ ۾ آڀور ٿيا جو ڪجهه داغ ضرور
هوندو ٿي هوندو.

۲۳۲- پريام ويل ولوڙيل مڪڻ سٺي ۾ سٺو ٿيندو
آهي، پر سورج اُڀرڻ بعد ولوڙيل مڪڻ اهڙو سٺو ڪونه
ٿيندو آهي. ڪرو مهاراج پنهنجي سياسي شهنشاهي
چوندو هو: ”اوهين پريام ويل ولوڙيل مڪڻ چيڻان
آهيو ۽ منهنجا ڪرهنسي شش سورج اُڀرڻ بعد ولوڙيل
مڪڻ چيڻان آهن.“

۲۳۳- بانس جي ڪڇڙي لڪڙيءَ کي، آسانيءَ سان
موڙي سگهيو آهي. پر پڪي لڪڙيءَ کي موڙيو
پڇي پوندي. ان وقت نوجوان جي دلين کي ايشور
طرف موڙڻ سولو آهي، پر پڙ اوڻا وارن جون اُڻا ساڍيل
دلون ايشور طرف لاڙڻ سان ڪڍيو وڃن.

۲۳۴- طوطو جيئن ويٺو آهي وڏو ٿيندو، تيئن
سندس ڪٽڪ ويٺو آهي پڪو ٿيندو. پوءِ کيس ڳاڻ
سيڪاري ڪونه سگهيو آهي. سندس ڳل ڪٽي ڏانهن
ڳاڻن کيس ڳاڻن نيڪارڻ، گهڙجي، ٻهڙيءَ ريت

سبب آهي. بيضا هيت ڪرڻ لڳن ۽ وڃ ٿو ٻر ٿي انهن مان ٻجڙا ڦٽن. آهي ٻجڙا به ڪرڻ لڳن. ٿرڻ ٿي سندن اکيون کلي پون ۽ کين پر نڪريو پون. اکين کليل سان جڏهن ڏسن ته اسين ڪري رهيا آهيون ته اُمالڪڻي پنهنجو رخ ڦيرائي، پنهنجي ذاتي سپاءَ انوسار پنهنجي آسماني آستان ڏانهن اڏام شروع ڪن. سڪديو، زارو، ڪرسٽ ۽ شڪر آچار به جهڙا مهاڀر انهن بکين جيتان آهن. ننڍڙو ٻر ٿي هو سساري پدارت جي موه کان آجا ٿا رهن ۽ سڄي گيان ۽ ايشوري پرڪاش جي آلاهي آستان ڏانهن لاڙو ٿا رکن.

۲۲۹- ٻن ٻرڪارن جا ٻوڱي ٿيندا آهن. هڪڙا گهٽ ۽ ٻيا ٻرست. ٻنهي مان گجهه ڳوهر ۾ ڌار ڪر سائڻا ٿون ڪندا آهن ۽ پاڻ کي لوڪن جي نگاهه کان لڪل رکندا آهن. ٻيا ٻوڱين جو ٻاهر يون بيڪ پاڻي، آمڪ وشين تي خوب واد وواد ڪندا آهن.

۳۳۰۔ عام طرح اول گل قنبد آھن ۽ پوءِ ميوا ۽ تہ
 ۱۔ ڪي ٻوٽا ۽ وليون پھر ٻن ميوا ٿين ۽ پوءِ گل ۽ ساڳي ۽
 ريت ساڌارو منش ڪي ايشور پراپت ڪرڻ لاءِ اول
 ساڌائون ڪرڻيون ٻون ٿيون ۽ پٿر ڪي ساڌڪ ايشور
 پراپت ڪن ۽ پوءِ ساڌائون ڪن ۽

۲۳۱- ٽٽي ۽ ٻر جڏهن چانور ڀڄيا آهن، تڏهن جيڪي
داڻا ٽٽي ۽ مان اڏامي ٻاهر کڻي پوندا آهن، سي ئي سٺا
ڀڳل ليکيا ويندا آهن، ڇو ته انهن تي سڙڻ جا نشان

پستڪ پيو

منش جي آلتِيءَ جو هارگ

پرڪرڻ اٺون

پن پن پرڪارن جا ساڌڪ ۽ سندن آدرش
[ساڌڪن جا ڪي قسم سچن ساڌڪن جا لفظ]
ساڌڪن جو سببند - سنار ۾ جڳڙيل
ساڌڪن جا آدرش - سياسين جا آدرش]

ساڌڪن جا ڪي قسم

۲۲۷- هرا ۾ بيشمار لڙا اڏامندا نظر ايندا آهن، تن مان ڪي ايڪڙ بيڪڙ ڏور ڇڏي پوڻ ڪري ڪاٺا ويندا آهن. ٿين سوين ماڻڪ ٻيا آلمڪ ساڌڪائون ڪن، پر انهن مان ڪي ايڪڙ بيڪڙ سناري ٻڌن ڪاٺا ٿا ٿين.

۲۲۸- وڏن ۾ ”هوما“ پڪيءَ جو ورن ليل آهي. اهي پڪي اوچي آڪاش ۾ رهن ٿا ۽ عرش سان ابترو نه پيه آهن، جو پرتوي ئي هيٺ لهن ٿي ڪونه. هو چنجا پيشا ۽ آڪاس ۾ لاهين. پرتويءَ جي ڪشش

۲۲۶۔ سنساري ماڻهن کي جي چئبو ته سڀ ڪجهه
 ٿياڳ ڪري، ايشور جي چرون ڪمن ۾ پاڻ اڀريو ته کين
 اها صلاح ڪين آڻڻ ٿندي. انڪري سري چيٽنڊ ڏيو
 ۽ نتيانند اهڙن ماڻهن کي ڇڪا لاءِ، گهڻي سوچ ويچار
 بعد هڪ رات رڻي. سنساري ماڻهن کي چيائون: ”اچو،
 هريءَ جو نام جيئو ته توهان کي مڇيءَ جو سواڊي سوڀ
 پياريو ويندو ۽ نوجوان ناري اوهان سان لاڏ ڪوڏ
 ڪندي.“ انهن ٻن ڳالهين ڪيترن کي هرڪايو ۽ اچي
 ساڻن شامل ٿيا ۽ ايشور جو نام جهيائون. آهستي آهستي
 جڏهن ان پوتر نام وڌيڪي اُمرت جو ٿورو رس آيو،
 تڏهن نتيانند جي پڙهڻ جي لڪل معنيٰ سمجهيائون.
 مڇيءَ جو سوڀ آهي لڙڪن جون ڌارائون، جي ايشور
 جي پريم ۾ ڳاڙهيون آهن. ”نوجوان ناري“ آهي ڌرتي،
 جنهن سان لاڏ ڪوڏ جي معنيٰ آهي ايشوري پريم جي
 مڙج ۾ ڌرتيءَ تي لپڙيون پائڻ.

۲۲۳- سوال- سنساري ماڻهو ايشور کي برابر ڪرڻ لاءِ ڇو کين سڀ ڪجهه ٿيا؟ ڪندا آهن؟

جواب- ڇا ائڪٽر اسٽيج تي اچڻ سان ئي پاڻ کي ظاهر ڪري سگهندو آهي؟ سنساري ماڻهو نه ڀل نه جيئن وڻين تيئن هلن، وقت ايندو ڇو هڙ پهنجڻ ڪوڙو ڏيک ڦٽو ڪري ڇڏيندا.

۲۲۴- جو جو سنساري پنڌن ۾ سمورو جڪڙيل آهي، سو ان ڪهڙي چيٽان آهي جو گند ۾ رهي، اُٺي ئي مري ويندو آهي؟ کيس ٻيءَ ڪنهن بهتر شيءِ جي ڄاڻ ئي ڪانه هوندي آهي. جنهن جيڙ ۾ سنسار پرستي ڪجهه گهٽ آهي، سو ان مڪ جيٽان آهي، ڇا گهڙيءَ گند ئي؟ گهڙيءَ مٺاڻ ئي وهندي آهي. مڪ جيڙ ئي وڳو ماڪيءَ جي مڪ جيٽان آهي، ڇا سڌاءِ ماڪي چوسي؟ ٻيءَ ڪنهن شيءِ ڏانهن ٺهاري نه کين.

۲۲۵- سنساري ماڻهو واڳهوءَ جيٽان آهي، جيئن واڳهوءَ جي سر بر تي ڪهڙي نه هٿيار جي ڏڪ جو اثر ڪونه ٿي سگهندو آهي، تيئن سنساري ماڻهوءَ کي ڪٿي ڪيتري نه سهڻي صلاح ڏني؟ مدجهس ڪيتري نه پاڻ لاءِ ڪراهت پيدا ڪبي، نه به جيستائين جن وِستن سان سندس موهي آهي تن کان سندس جند نه ڇڏائي، تيستائين هو پنهنجي حالت جو پورو اُٺو ڪري کين

سنساري منش ۽ سندن چال چلگت

۳۹
۲۱۔ پسيل هوندو آهي، انڪري آلي ٿي ۽ جيتان گرمائش
کي گهڙو ڪونه ڏيندو آهي، ڪيترو به ڪٽي ايشور
بابت اپڊيش ڏينس نه به آهر پريم جي آڱ منجهس
جلي تي ڪانه سگهندي.

۲۲۔ سنساري جيءَ کي جي ڪٽي ڳيانيءَ جيتري
بڌي ۽ وڌيا عطا ٿيل هجي، يوگيءَ جيترا ڪشالا ۽
ڏک ڏاکڻا ڪڍي ۽ سناسيءَ جيترو آهر نياڄ ڪري نه
به هن جي سموري محنت آڃائي ٿي ۽ ڇو نه هن
جون سموريون شڪتيون اُتي ماڙ ڏانهن ٿين ٿيون
۽ پيو نه هو اهي ڳالهيون سنساري عزت آبرو ۽ ڌن
دولت لاءِ ٿو ڪري، ۽ نه ايشور لاءِ.

۲۳۔ گنديءَ آرسيءَ ۾ صبح جي ٿرڙن جو اولڙو
نظر ڪونه ايندو آهي، ساڳيءَ ريت جي اُٻڙ ۽ اُشد آهن
۽ جن کي ميا ڀلائي ڇڏيو آهي، سي ايشور جو ٽيڄ
پسي ڪين سگهندا آهن، مگر جن جا هڙدا پوڙ آهن،
سي ايشور کي ائين پسندا آهن، جيئن صاف آرسيءَ
۾ سڄ جو اولڙو ڏسڻ ۾ ايندو آهي.

۲۴۔ زنجي ڪير ۾ پاڻي ملائي، پوءِ انکي ڪاڙهيو
نه ملائي ٿين ۾ ڳول وقت لڳي ويندو. سنساري ماڻهوءَ
جو من به بچڙن ۽ اُٻڙن خيالن جي گندي پاڻيءَ سان
گهڙي قدز مليل آهي ۽ ان کي پوڙ ڪرڻ ۽ اُٻڙ سڄي
پڇي ڌار ڪر منش جا ڳا يعني ٻل ۽ سمائتا انهن ڪرڻ
گهڙي محنت ۽ سعيو ڪرڻ پوندو آهي.

امرڻ وڃن

لنگهي ۾ مٿائيءَ تي ويٺل مک مٿائي ڇڏي، گند
جي وهندي. ٻي ماکيءَ جي مک ماکيءَ جي لاءِ
ماندي هوندي آهي ۽ رڳو گلن تي ئي وهندي
۽ گند ڏانهن ٺهاري پندي ۾ کين آهي. تنهن سساري
۽ وڏي آلم ٻيهر جو گهڙي ساعت ۾ زو وٺندا آهن،
ڪن ڪچري لاءِ سپاويڪ آهلاڪا کين ستن ئي سسار
وٺي پاڻ جي دڙي تي موٽائي آڻي هڻندي آهي ۽
ٻيهر هٿس سدائين آلم ٻيهر جي مڙج ۽ ڏيان ۾ مڱهر
هڻندا آهن.

۲۱۸- جنهن ماڻهوءَ ۾ چن اچي واسو ڪندو آهي،
تنهن تي اهر جا داڻا مٿس پڙهي چٽڪاري منجهائينس
جن ڪڍبو آهي. ٻي چيڪڙهن خود اهر جي داڻن ۾
ئي اچي جن واسو ڪري ۽ اهي داڻا جن ڪڍڻ لاءِ
ڪارگر نه ٿي سگهندا. من سان ايشور جو ڏيان ڪڍو
آهي، ٻي چيڪڙهن من تي سسار جي گندن خيالن سان
پرشت ٿيل هوندو ۽ اهڙي بگڙيل من سان ڪيئن
ڪاميابيءَ سان ساڌنائون ڪري سگهيون؟

۲۱۹- آلي ٿيليءَ کي ڪيترو به کڻي زور سان گسائو
۽ نه ڪانه ٻولندي ۽ رڳو پيئي ڏکندي. ٻي سڪل ٿيلي
ٿورو ئي گسائڻ سان هڪدم ٻري ٻولندي. سڄي پڪي
جو هڙو به سڪل ٿيليءَ جيان آهي. ايشور جي ٿوري
ئي نالي گهڻو سان سندس هڙي ۾ ٻيهر جي آڱ پي
ٿيو وڃي. ٻي سساري ماڻهوءَ جو من نفساني خواهه

سنساري منش ۽ سندن چال چلڪٽ ۵۱

ڪن سنساري ماڻهن جو ايشور بابت ويچار ان نئين
جي ڪٽار مثل آهي، جو پنهنجي نانءُ ڦونءِ ۾ ڀرجي،
سيئي وڃائيندو، لڪڙي ڦيرائيندو، باغيچي ۾ وڃي،
اٺي ڪل چڻي، عجب ۾ پئجي چوندو آهي ”او، ايشور
ڪهڙو نه سندر ڪل پيدا ڪيو آهي!“ سندس اهو ڀاو
ٿورو وقت جٽاءُ ڪندو آهي، جيئن لوهه جي لال تيل
شيخ تي پاڻيءَ ڦڙو وجهجي. انڪري آندڙ ۾ ايشور
لاءِ پياس هٽل گهرجي. ساگر ۾ اونهي ٿي هٽل
ضروري آهي.

سنساري ماڻهو ۽ ساڌنائون

۲۱۶- هڪ ڪڙميءَ ڪمند جي ڪيت کي سارو ڏينهن
پاڻي ڏنو. پاڻي ڏيئي فارغ ٿيو ته ڏٺائين ته ڪيت ۾
پاڻيءَ جو ڦڙو به ڪونه ويو آهي. سمورو پاڻي ڪوئن
جي ٻرن مان زير زمين وهي ويو هو. ساڳي ئي حالت
انهيءَ ساڌوءَ جي آهي جو ٻاهران ايشور جي پوڄا
ڪري ٿو، پر آندڙ ڳجهو پالهر ترشائين ۽ سنساري نمنائن
جا وينو پُور پچائي. ڏهاڙي ڪيترا به ڪٽي پاڻ پوڄائون
ڪندو رهي، ته به ڪا به آنتي ڪانه ڪري سگهندو،
ڇو ته سندس سموري پگتي نمنائن روپي ٻرن مان
وهيو، وڻم ٿيو پوي ۽ ساري جيون جي پگتيءَ بعد
به سندس حالت ساڳي ئي رهي.

۲۱۷- ڏيان ۾ ويهڻ وقت من چنچل ڇو ٿيندو آهي؟
حلواڻي جي دڪان وٽان پنگي گند جي ٽوڪريءَ سان

وڃاڻ واري، اڳي جيان اُشد ٿيو ٻون.

۲۱۲- ڪوري ۾ لوھ ٿل ۽ لال ڏسڻ ۾ ايندو آھي،
پر ٻاهر ڪڍڻ سان جلد ئي ڪارو ٿي ويندو آھي.
ساڳيءَ ريت سنڌي ماڻھو به جيستائين ڪنھن مڙھي
مندو يا ساڌن ستن جي سنگ ۾ هوندا، تيستاءِ ڌارمڪ
امنڱ سان پيرل رهندا، پر انهن جي سنگ ڇڏڻ سان
منجهن ايشوري پير جي آڱر اجهاميرو وڃي.

۲۱۳- جيئن مڪ ڪند جي ٻيهر ٿي واپسي، وري
ايشور جي مورتيءَ اڳيان ڀوڪ- لڳائڻ وارن وسڻ ٿي
وڃي ويندي آھي، تيئن سنڌي ماڻھو جو من ڪڏھن
ڌارمڪ ٿالين ۾ لڳل هوندو آھي، نه ڪڏھن وري
ڏن دولهه ۽ ڪار ٿرڻا ڏانهن ڇڪجي وڃي.

۲۱۴- سنڌي ڇوڙ جو من ٿيندڙ جيان آھي. ٿيندڙ
سدائين چيٽي ۾ رهندو آھي ۽ اتي وهڻ ۾ ڏاڍو مڙو
ايندو آھي. جيڪڏھن ڪس ان ڪند جي ٻيهر مان
ڪڍي، ڪنول گل ٿي رکو نه پاڻ گل جي خوشبوءِ ۾
ستف ٿي ساهه نڪري ويندس. ساڳيءَ ريت سنڌي
ماڻھو سنڌي خيالن ۽ خواهشن جي ڪندي واپس بدل
کان ٻاهر نٿو ڇڏو رهي ڪنھن سگهندو.

۲۱۵- سڌ آئي نه سنڌي جيون جو ايشور ٻاٻ
ڪهڙو وڃاڻ هوندو آھي؟ هو ٻارن جيان ٻا ٻيهندا
۲۱۶- نه ٻولندا ”ايشور جو سر ڪٿي. چوان ٿو.“

سنساري منڃن ۽ سندن چال چلڪت

راجا اتر ڏنس: ”سائين، اهو ڏاڍو ڏکيو آهي.
اوهانجي پڙسان ڪٿي وهندس به، ته به سنساري سڪن
جي مڙن ماڻھ جي پياس به لڳل رهندڙ. هن ٻن ۾
رهڻ سان شايد هتي ئي راجڌاني ڪڙي ٿي وڃي، ڇو
ته ڇوڙڻ ماڻھ اڃا پراڻو ۾ لڪيل اٿم.

سنساري ماڻھوءَ جو چنڊل ايشوري پريم

۲۱۔ سنساري ماڻھو سنساري پدارت پراپت ڪرڻ
جي آس ۾ ڪيترا به ڪٿي سڪرت ۽ ثواب جا ڪم
ڪري، پر نياڳ، ڏک ۽ مفلسي اڃا منهن ڪڍن مس
نه سڪر ٿيو ۽ ثواب ٿي کانئس وسريو وڃي. اهڙا ماڻھو
ان طوطي جيئن آهن: جو سارو ڏينهن ”راڌي ڪرشن“
پيو ٻولي ٿو آهي، پر جڏهن ٻلي پڪڙيندي اٿس،
تڏهن ايشور جو نالو وساري، ”ٿان ٿان“ ڪندو آهي.
تنهنڪري اهڙن ماڻهن کي ڌرم اپديش ڏيڻ وڻندو
ويندو. ڪيترن به پراڻن جو مڻن اثر ڪونه ٿيندو ۽
هميشه جيئن سنساري رهندا.

۱۱۱۔ سپرننگ جي گديلي تي ويهيو ته اندر ڏاڍي
ويندو، پر وري جڏهن اٿيو ته جلد ئي
اصلو ڪو روپ اختيار ڪندو. سنساري ماڻھن جي
ساڳي حالت آهي. هو جيستائين ڌارمڪ اپديش ٿيندا
نهن، تيستائين منجهن ڌارمڪ پاو وڃي، پر جيئن ته
پنهجي روزمره جي ڪم هاج کي لڳا تن اٿم ۽ اءِ

ڪڍي، ڪنهن ٻئي آستان ۾ وڃائون ته دل لاهي
جڏهن ڏٺو ويٺو جهڙو ڪڍو ڪڍي ٿي جيئن ڏٺو
آهي. ڇانورن جي ٿاڻي ۾ رکيل مري ويندو...
۲۰۸- ٻارو هڪ دفع ٽي ڏڏڄاڻ لاءِ ڪتب آڻيو

نه ٻيو ان ۾ کير نه رکي سگهيو، ڇو ته امڪان آهي ته
مٿان کير ٿي پوي. اهو ٻارو ڏٺو جي ڪر نه آئي ته
سگهيو ڇو ته ٺاهه ٿي رکيل سان ان جي ڀيٽ ۾ امڪان
ليندو. ٽپڪري اهو ٻارو ٻئي ڪنهن ڪم لاءِ نڪري
ٿي پوندو. ٻيڙيءَ طرح سڄو ۽ ٽپڪري ڪار ڪري سنڌي
ماڻهوءَ کي اُٺي ۽ آهر اُڀري ڪرڻ ڏيندو، ڇو ته
اها ٻڪ آهي ته هر ٻيڙي ۾ ٽپڪري ڪرڻ لاءِ
اهي ۽ اُڀري جي اُٺي معنيٰ ڪندو ۽ ان کي اُڇوڙ
نماي ۾ ڪم آڻيندو. ڪرو اُٺي ماڻهوءَ کي ڪو
سگهارو ڪم ڪرڻ لاءِ ڇوڻ کان به هڪڙو ڇوڻ
ڪم ڏي ڏيندو ته ان ڪم جي پورائي ڪرڻ لاءِ ڪجهه
پورهيو ڪرڻ ڪري مٿان هو سمجهي ته ٻيو مون کان
بيجا نالو وٺي رهيو آهي.

۲۰۹- منهنجي ڪيتري به چاهتا هوندي سنڌي لياڻي
نه سگهندو، ڇو ته سندس اڳئين جنم جي ڪرمن جو
پراڻو ۽ سندس من ٿي گذريل ڪرمن جا سنسڪار
کيس ٻيا روڪيندا.
هڪ ٻيڙي هڪ ٻيڙيءَ راجا کي چيو: ”منهنجي
ڪم ڪري ڇڏيو جو ڏيان ڪم.“

ڪڍي، ڪنهن ٻوٽي آستان ۾ وڌو ته دل لاهي
 ڇڏيندو ۽ ويندو جهڙندو. ڪڙو گند ئي ئي جيئندو
 آهي. ڄاڻورن جي ٽالهيءَ ۾ رکيل مري ويندو...

۲۰۸۔ ٻارو هڪ دفع ئي ڏڌڻ لاءِ ڪتب آيو
 نه ٻوٽن ۾ ڪير نه رکي سگهيو، ڇو ته امڪان آهي ته
 مٿان ڪير ڦٽي پوي. اهو ٻارو رڌڻ جي ڪم نه آهي ته
 سگهيو، ڇو ته ٺاهه ئي رکڻ سان ان جي پڇڻ جو امڪان
 نٿو. تنهنڪري اهو ٻارو ٻئي ڪنهن ڪم لاءِ نڪري
 ئي ٻوٽو ٽهڙيءَ طرح سڄو ۽ اجريڪار ڪري سناري
 ماڻهوءَ کي اُلهه ۽ آڱر اُڀرڻ ڪرڻ ڏيندو، ڇو ته
 اها ٻڪ آهي ته هو پنهنجا اڄ مطلب سد ڪرڻ لاءِ
 انهيءَ اُڀرڻ جي آڻي معي ڪندو ۽ ان کي اُڇوڙ
 نموني ۾ ڪم آڻيندو. ڪرو اهڙي ماڻهوءَ کي ڪو
 سڪيارڻو ڪم ڪرڻ لاءِ ڇوڻ کان به هڪڙو، ڇو ته
 ڪم ٻڌ ٿو ٿيندو ته ان ڪم جي پورائي ڪرڻ لاءِ ڪجهه
 پورهيو ڪرڻ ڪري مٿان هو سمجهي نه ٿو ٿو. مون کان
 پڇاءِ ٿا ڏو وٺي رهيو آهي.

۲۰۹۔ منهنجي ڪيتري نه چاهيا هوندي سنار ٿياڻي
 نه سگهندو، ڇو ته سندس اڳئين جنم جي ڪرمن جو
 پراڻو ۽ سندس من تي گذريل ڪرمن جا سنسڪار
 کيس پيا روڪيندا.

هڪ ڀيري هڪ يورپي راجا کي چيو: ”منهنجي
 هي ايشور جو ڏاڏو ڪو“

وڃن، ڇل ڪپت ڦسلائي ڇڏين، خطرا ڏکائي ڇڏين
 ته به هو سچيت نه ٿيندا. اٺ جي به ساڳي حالت آهي.
 هو ڪنڊائين ٻوڙن ۽ وڇون وٺ کائڻ جو ڏاڍو شائق
 ٿيندو آهي. اُهي سندس وات رتو رت ڪري ڇڏين
 ته به اُهي کائڻ کان دل ڪين رهنديس. تنهن سنساري
 ماڻهو ڪيترا به کڻي ڪشت ڪليش پوڳي ته به جلد ئي
 سڀ وساريو ڇڏي. استري گذاري وڃيس يا بيروفا
 ٿي وڃيس ته جهٽ پي شادي ڪري ڇڏي! ڪڪر
 مري ويندس ته رڙي، گهڙي ساعت ۾ اهو به پلجي
 ويندو. ڪڪي جي مائا دڪ ۾ سخت وياڪل ٿي به
 وري پنهنجي هار سينگار، ڳهن ڳنن ۽ هيرون جواهرن
 لاءِ ماندي پئي رهندي. ماءُ پيءُ، ڌيءُ جي شاديءَ
 تي خرچ ڪري ڪنگال ٿي ويندا، ته به سال سال پيا
 ٻار ڄمندا. ماڻهو مقدمن ۾ تباهه ٿي ويندا، ته به پيا
 ڪورڻ جا در کڙ ڪائيندا. پنهنجي ٻارن جي پالڻ پوشت
 لاءِ پئسو ڏوڪڙ به ڪونه هوندين، ته به هر سال پيا
 ٻار ڄمندا.

سنساري ماڻهو ان نانگ وانگر آهي، جو ڇڄو ندر
 کي ڦاسائي، پوءِ نه اُنکي ڳهي سگهي ۽ نه ٻاهر ڪڍي
 سگهي. هو محسوس به کڻي ڪري نه سنسار ۾ ڪجهه
 به ست وستو ڪونه آهي، آمري ميوي وانگر فقط گل
 ۽ ڪڪڙي آهي ته به هو سنسار کي وساري، ايشور ۾
 پنهنجو من نه لڳائيندو. کيس سنساري وايو منڊل مان

پاليندڙ، ڪوندي ديار تي امام مٿي رکندو آهي،
جيئن هن لاءِ آڳوڻو ٿي ڪم اچي سگهي. هو رسيءَ
جو هڪ پاسو نور جي ڳچيءَ ۾ ٻڌندو آهي ۽ ٻئي پاسي
۾ ڳرو پٿر ٻڌي ڇڏيندو آهي. نور ڪونديءَ مان
نڪري ديار تي هيٺ لهي وڃي، هيڏانهن هوڏانهن
ٽرندو وٺندو آهي ۽ ٻر جيڪڏهن ڪجهه ڏسي نه ٿو
پڇي وڃي ڪونديءَ ۾ لڪندو آهي. ڪم لڌيان اٿي
۾ هو گهڻو وقت گهاري ڪونه سگهندو آهي ۽ ڇو نه
وسيءَ جي ٻئي پاسي ۾ ٻڌل ڳرو پٿر کيس هيٺ پيو
ڇڪيندو آهي. ساڳيءَ ريت سنساري ماڻهو سنسار جا
دڪ ڍونڍ ۽ ڪشت ڪلش ڏسي، وٽراڳ ۾ اچي،
سنساري ڳالهين کان مٿي اڏامي، ايشور جي شرن اڃا
ولي ٿي مس، نه سنساري وشن جو ڳرو بار ڇڏي
کيس گهلي هيٺ آڻي.

۲۰۶- چالرون جي ڀوڪ ۾ بانس جي لڪڙن جي
لوڙهي مان ڇمڪندڙ پاڻي وهندو ڏسي، انڌڙيون
مڇيون کلنديون ڪڍنديون، لوڙهي انڌر ويٺيون آهن.
هڪ واريءَ اندر وڃن نه ٻاهر اچي کين سگهن. ساڳيءَ
ریت موروڪ ماڻهو سنساري وشن جي ڪوڙي ڇمڪي
ٿي پٺاچي، سنساري ڄار ۾ گهڙندا آهن. اندر وڃڻ
نه سولو آهي، ٻر ٻاهر نڪرڻ ڪٿن آهي؛

۲۰۷- ٻڌنن ۾ ڦاٿل سنساري ماڻهو ڪڏهن به
سچيت نه ٿا رهن. هڪٻئي کي ڏک سڙو ورائي

سنساري منش ۽ سندن چال چلڪت

ٺاهيندو آهي، پر مٽي هڪ دفعو پڇي ويئي ته پوءِ
ان مان ٿان ۽ ٺاهي ڪونه سگهندو. ساڳي ريت جا دل
سنساري ڪامبائن رولي کوري پر پڇائي ويئي آهي،
تڏهن پر ڪوبه اثر يا واپس ٿي ڪونه سگهندو، ۽ ان

کي ڪنهن به سهڻي صورت پر آڻي ڪونه سگهيو.
۲۰۱- جهڙي طرح پٿر پاڻي ڇهي ڪين سگهندو

آهي، تهڙي طرح ٻڌ منش تي ڌارمڪ اُڀرڻ ڪوبه
اثر پيدا ڪري ڪين سگهندا آهن.

۲۰۲- پٿر پر ڪوڪو لڳائي ڪين سگهيو آهي، پر

مٽي ۽ پر سولائيءَ سان گهڙي ويندو آهي. تهڙي طرح

مهاڀرشن جو اُڀرڻ سنساري منش جي هردن تي اثر

ڪونه ڪندو آهي، پر شرڌالوءَ جي دل اُندر اونهو

گهڙي ويندو آهي.

۲۰۳- نرم مٽيءَ تي آسانيءَ سان ليڪو پاڻي سگهيو

آهي، پر نه سخت پٿر تي. تهڙي طرح آتم گيان، پگت

جي دل تي اڪري ويندو، پر نه ٻڌ جيوت تي.

۲۰۴- پتل هيٺان پاڻي هڪ پاسي گهڙي ٻئي پاسي

کان ٻاهر وهندو آهي. ساڳي ريت ڌارمڪ اُڀرڻ، ڪوبه

سنساري ماڻهن جي اُندر هڪ ڪن کان گهڙي، ڪوبه

اثر پيدا ڪرڻ کانسواءِ ٻئي مان نڪري ويندو آهي؟

۲۰۵- سنساري ماڻهو جو ڪهڙو سياڻو ٿيندو آهي؟

هو نور پاليندڙ جي ڪونديءَ ۾ نور مڃل آهي. نور

ٻڌهن هڙ آڏو ۽ بي آرام لي پوندا آهن. سالت ڪري
وهڻ ۾ ڪونه ايندو اٿن. ٻيا پنهنجن دوستن کي ڪن
۾ پڻ پڻ ڪري چوندن آهن ”ڪڏهن ائين؟ آڃا ڪهڙو
وقت ٿيندو؟“ جيڪڏهن سندن دوست ڪين جواب
ڏيندا ته ”ٿورو ٿورو، اجهو ٿا هلون“ ته هر نيزار تي
ڪين چوندا ”توهين پل ٻالهيون ڪندا رهو. اسن هلي
ٿا اوهان لاءِ پيڙي ۽ ٻه ٿرسون.“ (ماڻهو دکشيڻو
منڊو مان ڪلڪتي پيڙي ۽ ٻه موٽي ويندا آهن.)

۹۷- سنساري منس سان ٻالهاڻي مان ئي پتو پئجي
ويندو آهي ته هن جي دل طرحين طرحين سنساري
وڃاڻن ۽ نمائڻ سان اهڙي ۽ ريت ٻيل آهي، جهڙي ۽
رست ڪوٺر جي گچي اُڏاڻ جي داڻن سان پري پئي
هولدي آهي.

۱۹۸- ٻائي پُرش جي دل ڪهنديدار وارن مثل آهي.
ڪيتري ۾ ڪوشش ڪرڻ سان، انهن کي سڌو ڪري
ڪو نه سگهيو. ٿوريءَ طرح ٻائيءَ جي دل کي ڌار ڪرڻ
۽ پوئو ڪرڻ ڏاڍو ڏکيو آهي.

۱۹۹- ماڏوءَ جو ڪرمندل ٿوري ڪٿي چار ئي ڏار
گهمي اچي (ماڏوءَ لاءِ ٿرلن جا چار مک آستان پيٽڻ
درجي آهن) ته ۾ اڳي جهڙو ئي ڪهرو رهندو. سنساري
منس جو نه اهڙو ئي ساءِ آهي.

۲۰۰- ڪنير ڪچي ۽ مٽيءَ مان طرحين طرحين: لانءَ

سنساري منش ۽ سندن چال چلند
 مڪه تي اداسائي، چنبا ۽ انتظار ڇانيل رهندي،
 سندس ڳڻن تي نندوستي ۽ جي جهلڪ ڏسڻ ۾ ٿي
 ڪانه ايندي ۽ سندس پيشانيءَ تي آهستي آهستي
 ويندا گهنج ٻوندا. اهو پاڳڙان آهي جو پنهنجي ساري
 جيون ٻالڪ ٿي، پرياتي هير جيئن صاف، ٽڙيل گل
 جيئن تازو ۽ ماکڙي جيئن نرم رهي.
 ۱۹۳- جيئن ٻار چوڪر يا چوڪريءَ کي پوڻ ولاس
 جي ڪا بوجه ڪانه هوندي آهي، تيئن سنساري
 منش ايشوري سڀني جو آندڙوڙي ڪين سگهندا آهن.
 ۱۹۴- سنساري منش کي حياتيءَ جا ڏک ڏاکڻا ۽
 ڪشت ڪليش ڪيترو به ڪڍي بيقياصيءَ سان بيزار
 ڪن، ته به هن لاءِ ڪامي ۽ ڪنهن جي ترشنا کي
 روڪي، پنهنجو من ايشور طرف لاڙڻ سولي ڳالهه نه آهي.
 ۱۹۵- سنساري منش ڌرم جي هر ڪنهن ڳالهه سان
 رکندا آهن. هو نه رڳو پاڻ ڀڄن يا و يا ايشور جي
 نام جو جاپ ٻڌڻ کان پيا وٺن ۽ ويندا آهن، پر ٻين
 ٻڌڻ کان پيا روڪيندا آهن. جو پاڻ پوڄا، ست سنگ
 اڀرڻ تي ٺٺولي ٿو ڪري، سوئي نيڪ نيڪ
 ماري منش آهي.
 ۱۹۶- سنساري منش وقتي ڪن ايشور پڳتن سا
 جي مون وٽ ايندا آهن. ڪين ڌرمي ڳالهين
 و چاهه ڪونه هوندو آهي ۽ تنهنڪري جڏهن
 شور ۽ روحانيت بابت ويهي ڳيان گوشت ڪندا آهن

چڏي، خراب پاڻ وقت رکندا آهن پر ڇم ۽ مهابوش جو
سيا، انجي ايتڙ لهندو آهي.

۱۹۱- ڪي ماڻهو لڳ ڀڳ ڏاڍن جي ڪشش کان مدد ملي
طور آڃا هوندي نه ڪي نه ڪي ممتانون پيدا ڪري
پاڻڪي انهن جي پنڌن ۾ پڏي چڏيندا آهن. هڙ آڇو
ليٽ ڪين چاهيندا آهن. ڪن ماڻهن کي ڪو ڪتب
فيلو يا مٽ مائٽ ڪونه هوندو آهي نه اڪثر ڪري
ڪٿي، ٻلي، بانڊو يا پکيءَ کي پالي، ان سان لاڳو
ڪندا آهن. اهڙيءَ طرح ڪير لاءِ پياس، لسيءَ مان
لاهيڻدا آهن. مالا جي موه لاهو انسان ڏانءِ لاءِ اهڙو
چار پکيڙي چڏيو آهي.

۱۹۲- لازي چاول ٿاڻي ٿڙهه ۽ نودلي پٽي ڏسڻ
۾ ايندي آهي. سارو ڏينهن پٽي لنگهه ٿا ڏيندي
آهي. رڳو ڪنهن مهل ڪير ڏاڻا لاءِ پنهنجي ماءُ وقت
وندي آهي. پر جي کيس ڪلي ۾ رهي وڃي، پڏي
چڏيو آهي، نه ويندي آهي آهستي آهستي ڳولندي ۽
مڙندي. سندس نودلاني نه پري رهي، پر اداس ۽
غمگين پٽي لڳندي آهي ۽ ڏيري تي ويندي آهي.
ساڳيءَ ريت جنهن بالڪ جو جيستائين سندساري ٿاڻهن
سان ڪو واسطو ڪونه هوندو، تيستائين ڪلمڪ ۽ خوشمزاج
رهندو. پر هڪ واريءَ پاڻڪي سندساري ٿاڻا پالين، شادي
تڏهين ۽ ڪٽنب جي چتون جون مٿس ڏيکارين ٿيون،
نه سندس، نه سندس، خوشي غائب ٿي ويندي. سندس

پر ڪرڻ ستون

سنساري منس ۽ سندن چال چلڪت
(سنساري منس جا لچڻ - سنساري منس جو
چنچل ايشور پير - سنساري منس ۽ ساندائون)

سنساري منس جا لچڻ

۱۸۸ - منس هن پرڪارن جا ٿيندا آهن - هڪڙا جي
نالي مائر ”منس“ آهن ۽ ٻيا ”مانهنس“ يعني جاڳرت
منس. جيڪي ايشور لاءِ ٺڙڻ ٿا، سي ”مانهنس“
آهن. جي ”ڪامي“ ۽ ”ڪيچن“ پٺيان مست آهن،
سي ساڌارڻ منس يعني نالي مائر منس آهن.
۱۸۹ - جيئن هڪ بهروئي ڪيترائي سانگ رچائي
سگهندو آهي، تيئن انساني ڇولو به ڪيترن پرڪارن
جي پراڻين پاڻو آهي. انهن مان ڪي پينڪر بگهڙ آهن،
ٻيا وحشي رڇ آهن ۽ ڪي وري دوکياڙ لومڙ يا
زهري نانگ آهن، جيتوڻيڪ ڏسڻ ۾ اهي سڀ منس
ايندا آهن.

۱۹۰ - جيئن پرڻ سنهو اُٿو ڪيرائي رڳو ٿلهو پاڻ
وت رکندو آهي، تيئن ٻچڙا ماڻهو چڱين ڳالهين کي

۱۸۳- ٻئي ٻرڻ سان پتنگ اچي پر گهٽ ٿيندا آهن خبر نه آهي ته ڪٿان ٿا اچي جوڪت تي پاڻ جلائين. ٻئي، پتنگن کي ڪوڙ لاءِ ڦرندي ڪانه وٺندي آهي. بهتڻ ٻرڻ جو اُڀرڻ به ائين آهي. هو ٻين کي ڪوڙ لاءِ ڦرندا ڪونه وٺندا آهن، پر سوين ماڻهو اُڙ خود وٺن چڪي اچي ڪاٺن اُڀرڻ وٺندا آهن. خبر نه آهي ته هو ڪٿان ايندا آهن.

۱۸۴- سوال- سچو اُڀرڻ ڪهڙو ٿيندو آهي؟
جواب- ٻين کي اُڀرڻ ڏيڻ بدران سمورو وقت ايشور جي ڌيان ۾ رهڻ، سچو اُڀرڻ آهي. جو جنم مرڻ جي چڪر کان آجوه ٿيڻ لاءِ جتن ٿو ڪري، سو سچو اُڀرڻ آهي. مڪمل منهن وقت سوين ماڻهو اُڀرڻ وٺڻ جي اڪير سان ٻيا ايندا آهن. جڏهن گل ٽڙندو آهي تڏهن ماڻهيءَ جون مڪيون ري ڪوليواچي سندس چوگرد مڙندون آهن.

۱۸۵- وڏي واپاريءَ جي اُنبارخاني ۾ اُڪت اُناج پيو هوندو آهي. ڪنهن خرڻدار کي اُناج ڏيڻ وقت وڃ ٿوريندو، اُناج سٿرو ڪٽڻ جو ٻپ ڪونه رهندو آهي. باقي ننڍڙي واپاريءَ جو دڪان جلد ئي خالي ٿيو وڃي. ساڳيءَ ريت ايشور پاڻ پنهنجي پگڻن ۾ ويچار ۽ پاڻ سڌاءِ اُنهن ڪندو رهندو آهي. انڪري هنن ۾ نواڻ ۽ گيان جي ڪمي ڪانه رهندي آهي. پر پستڪي ودوان، ننڍڙن ٻسارين جيان جلد ئي ويچارن ۽ خيالن

۱۸۱- گل جڏهن نڙندو آهي، تڏهن هير انجي هٻڪار. چوگرد چوڌار ٿيلائي چڏيندي آهي ۽ ماکيءَ جون مکيون اُرخود اچي، گل وقت مڙندون آهن، جنهن هنڌ مليون شيون رکيل هونديون آهن، اتي ڪوليون اُرخود اچي ڪنيون ٿينديون آهن. ماکيءَ جي مڪر يا ڪوليءَ کي ڪوڙاڻ جي ڪا به ضرورت ڪانه ٿيندي آهي. ٺهڙي طرح جڏهن منس پوتر ۽ بهتل ٿئي ٿو، تڏهن سندس ارمل رهڻيءَ جو ميهاج پراڻ اُتر هرهڻ ٿيلائي ٿو وڃي، ۽ سج جا ٻولهاڻو سپاويڪ ان ڏانهن ڇڪجي وڃن ٿا. هُو پاڻ ماڻهن جي تلاش ۾ ڪولر رهندو آهي ته اچي مولڪي ٻڌن.

۱۸۲- جتي مٺائي ڪري پوندي آهي، اتي ماڪوڙيون اُرخود اچي مڙندون آهن. انسان کي ڪمند والگر ٿيڻ جي ڪوشش ڪرڻ گهرجي. يعني پاڻ ۾ آلمر گيان روي ميهاج ڌارو نه ماڪوڙيون (پکيٽ)، اُرخود اچي مڙندون. ايشور جي آديش کانسواءِ آديش ڪونه اهو آديش ئي اتر ٿيندو، ڪو به انکي ڪولر هڻائيندو. پکيٽي يا ٻين ڪن ساڌنائن سان ايشور برابر ڪرڻ گهرجي. جڏهن ايشور جو آديش ٿئي، تڏهن ٻل ٻين کي سکيا ۽ آديش ڏجي. اهڙيءَ ريت ئي ايشور وٽان ٻل ۽ شڪتي جي ڪرپا ٿي ٿئي ۽ ان کان پوءِ ئي آديشڪ جون سوکير جوابداريون ادا ڪري سگهينون.

گرو سڃا ۽ پاڪندي

روپن ۾، داس، متر ۽ پريهيءَ جي حيثيت ۾ ورتيو آهي، ۽ جنهن پاڻکي ان ۾ پورن ريت سمائي، ساڻس هيڪڙائي حاصل ڪئي آهي.

۱۷۸- جيڪڏهن ڪير پاڻکي گرو سمجهي ۽ پنهنجو پنت ٺاهي نه هجيو آيو ڪچو چنبو، پر جيڪڏهن ڪنهنڪي ايشور پراپت ڪرڻ بعد وٽانس آديش ملي ۽ پوءِ ٻين جي ڪلياڻ لاءِ آديش ڪري ته ان ۾ ڪو هرج ڪونهي. سڪديو کي اهڙو آديش مليل هو ته پريڪشت کي پاڳوت ٻڌائي.

۱۷۹- گهڙو جڏهن پرجي ويندو آهي ته آواز ٿيڻ بند ٿيندو آهي. ٺهڙيءَ ريت پهتل پرش به گهڻو ڪونه ڳالهائين. پر ٿارڻ ۽ ڪي ٻيا نه ائين ڪونه هئا؟ هائو، ٿارڻ، سڪديو ۽ ڪي ٻيا سماڌي پراپت ڪرڻ کانپوءِ ٿورو هيٺيرو لٽا هئا ۽ ڏيڻا ۽ پريم وچان ماڻهن کي آديش ڏيندا هئا.

۱۸۰- سنسار ۾ ٻن پرڪارن جا پهتل پرش آهن. هڪڙا آهي، جي ايشور پراپت ڪرڻ بعد ايڪانت ۾ رهندا آهن، ۽ ٻين جو ڪونه ويچار نه ڪري، پاڻ ئي آندڙ جو رُس وٺندا رهندا آهن. ٻيا آهي آهن، جنکي ايشور پراپت ڪرڻ بعد رڳو پاڻ آندڙ ۾ رهڻ ۾ مزو نه ايندو آهي پر سڀني کي ڪوٺ ڏيندا آهن ته ”اوهين به اچو ۽ اسان سان گڏ ايشور جي آندڙ ۾ رسو.“

سڄا گروء پاڪندي

رستي تان ئي موٽيس نه وري به ساڳيو آواز ڪن ئي
 پيمر. پوڙن مان لپيو پاتم. پاڻيءَ واري نانگ کي وات
 ۾ ڏيڏر ڏنم. هو نه کيس ڳرڪائي ٿي سگهيو ۽ نه
 ڇڏيائين ٿي. انڪري ڏيڏر جي پيڙا جو آنت ٿي نه
 ٿي آيو. خيال آيو ته ”ڏيڏر جيڪڏهن ڪار بهر نانگ
 جو شڪار ٿئي ها ته وڌ ۾ وڌ ٿي دفعا ”ٿان، ٿان“
 ڪري هميشه لاءِ مات ٿي وڃي ها. پوءِ نه ڏيڏر لاءِ
 نڪي نانگ لاءِ ڪا به پيڙا رهي ها. پر هتي ته نانگ
 جي پيڙا به ڏيڏر جي پيڙا کان گهٽ ڪانه هئي. ٺهڙيءَ
 طرح گيان کانسواءِ پرش جيڪڏهن پاڻ مورو هوندي،
 ٻئي کي تارو گهرندو ته پوءِ ٻئي اوڙاه مان نڪري
 ٻئي کي سگهندا. نه شش جو آيو هئندو ۽ نه سدس
 سنساري ٻڌڻ دور ٿيندا. جيڪڏهن شش ڪنهن اٿڙ
 گروءَ جي اثر هيٺ اچي ويو ته مڪتي پراپت ڪري
 ڪونه سگهندو. پر لائق گروءَ جي اثر هيٺ جيئو جو
 آيو ٿي دفعا آواز ڪرڻ سان ناس ٿي ويندو.

۱۷۵- هڪ ڀڳهاردار اُڀديشڪ جڏهن به اُڀديش
 ڏيندو هو، تڏهن حاضرين جي هر دن ۾ پڳتي پاو پيدا
 ڪري ڇڏيندو هو. پر هو پاڻ شخصي رهت ۾ ليڪ
 ڪين هو. سندس هلت چلت ٿي ڊکي ٿي، هڪ ڏينهن،
 ڪاٺيس پڇيم ته ”اوهين اڻيڪ ماڻهن کي پڳتي پاي
 ڏانهن مائل ڪري سگهو ٿا، پر پاڻ ڇو اچوڳ جيئو؟“

گرو سچا ۽ پاڪندي

ڏکيو ڪم آهي. رڳو اهو ئي اڀديش ڏئي سگهندو، جنهن ايشور کي پراپت ڪري، کائنس آديش حاصل ڪيو هوندو.

۱۷۰- سوال- جيڪو شخص سٺو اڀديشڪ هجي، پر آخر شڪتيءَ ۾ اُن تي ڪان ٿيل هجي، تنهن لاءِ اوهانجو ڪهڙو ويچار آهي.

جواب- هو انهيءَ شخص وانگر آهي، جو ٻئي وٽان سپرد ٿيل ملڪيت ٿي ڇڏي. ان لاءِ ٻئي کي صلاح ڏيڻ آسان آهي. ان ۾ سندس ڇاڻو وڃي؟ ڇو نه هو. جيڪي ويچار ظاهر ڪري ٿو، سي سندس نه آهن پر پر وارا.

۱۷۱- هڪ لڱا هڪ نامڪيو اڀديشڪ هري سڀا

۾ ويا ڪيا ڪري رهيو هو. ويا ڪيا ڪندي چيائين: ”ايشور صفا رس (ميٺاڇ) رهي آهي. اسان کي پنهنجي سپاءِ جو رس ڏئي، کيس منو ڪرڻ گهرجي.“ ”رس“ اکر ڪم آڻڻ ۾ سندس مطلب هو پر ۽ ٻيا ايشوري گڏ. اهو ٻڌڻ سان هڪ ڇوڪر اچي ياد پير، جنهن هڪ پيري ڇو نه منهنجي مامي کي اڪيچار گهوڙا آهن. وڌيڪ خاطري ڏيارڻ لاءِ چيائين ته سندس شاهي گهوڙا ساري گهوڙن سان پيري پئي هوندي آهي. سمجهو ماڻهو ته هڪدم سمجهي ويا ته گهوڙا ۾ گهوڙا ڪونه ٻڌيا آهن ۽ ڇوڪر ڪوڙ ڳالهائي رهيو هو. کيس گهوڙن جي ڄاڻ يا تجربو ئي ڪونه هو. ساڳيءَ ريت

ٻوڪوڻ جهون گرو۔ سچا ۽ پاڪلدي

(گرو وات ۾ هيٺ مٿاهيون . سچا گرو)

گرو وات ۾ هيٺ مٿاهيون

۱۶۸۔ اي ابدبشڪ! توکي آڏڪار جي ڪا نشاني
السان آهي؟ راجا جي ٺهلي ۾ ٺهني شيرڪ ڪي
بيڪڙهن راجا وٽان اختيارِي مليل هوندي آهي۔
ظاهر کيس ڏپ ۽ عزت سان ٻڌندا آهن۔ هو پنهنجي
نشالي ڏيکاري، ڪنهن وڳڙ کي نه جهڙي سگهندو
آهي۔ اي ابدبشڪ! توکي به ائين ڪرڻ جهڳائي۔ پهرين
بشور کان آديش ۽ امنگ هٿ ڪر۔ جيستائين توکي
ابشوري چوم مليل ڪانه هوندي، تيستائين ڀل
پنهنجي ماري جيون پيو آديش ڪر، پر ان مان ورتندو
ڪجهه ڪين۔

۱۶۹۔ آخر پور پور اونهي ٺهي هڻڻ لاءِ اڪير ۽ ڏبرج
ورلو ٿو ڪنهن کي ٺهي، وويڪ ۽ وٽراڳ يا ساڌنا جو
غير ڪو اڪو ٿو ڪري۔ ٿوري ئي بستڪي وديا
حاصل ڪري نڪري پون لا وياڪيان ۽ آديش ڏيڻ۔
ڪهڙي نه حيرت پري ٿانهي آهي! ائين کي آديش ڏيڻ ڏاڍو

پستڪي وديا جو چار

ڪجهه ٺياڳيو ۽ ايشور ۾ من لڳايو.

۱۶۸۔ دکن هندستان ۾ يائرا ڪندي شري چيٽنپه ديو
هڪ پڳت ڏٺو، جو هڪ پنڊت کان گيتا جا شلوڪ
ٻڌي رهيو هو ۽ سمورو وقت سندس نپٽن مان لڙڪ
لڙي رهيا هئا. ان پڳت کي الف بي جي به چاڻ ڪانه
هئي. هو گيتا جو هڪ شلوڪ به سمجهي نٿي سگهيو.
ڪائٽس پڇيائون ”ڇوڙ ڪا ڇوڙ ڇاڙي رهيو آهين؟“ جواب
ڏنائين ”اهو برابر سچ آهي. نه مون کي گيتا جي هڪ
حرف جي به چاڻ ڪانهي، پر جيئن ئي پنڊت شلوڪ
ٿي پڙهيا، تيئن ئي آءٌ پنهنجي اندروني اک سان
ڪرڪيتر ڀومي ۽ تي رت ۾ ارڇن جي اڳيان ويٺل شري
ڪرشن ڀڳوان جو سندر سروب ڏسي رهيو هوس، جو
گيتا جو اُپديش ڏئي رهيو هو. ان درشن منهنجي نپٽن
کي خوشي ۽ ڀرپور جي لڙڪن ۾ پري ڇڏيو.“
اهو ماڻهو جو پڙهيل به ڪونه هو، تنهنڪي ڀرو وديا
هئي، ڇو نه ايشور لاءِ سڄو ڀرپور هوس ۽ انڪري هو
هنڪه ڀراپت ڪري سگهيو.

منشا پوري ڪندو.

۱۶۴- ۲ مٿر باغيچي ۾ ويا. هڪڙي کي سنساري
 سياڻپ جهجهي هئي، سو هو باغيچي ۾ ائين ڄا وٺ ۽
 هر هڪ وٺ ۾. اُنڀ ڳڻا کي لڳي وار ۽ ڪٽ ڪرڻ
 لڳو. نه ساري باغيچي جو ڪيترو ملهه ٿيندو. سندس
 سنگتي باغائيءَ ڏانهن ويو. ساڻس دوستي ڳنڍيائين ۽
 پوءِ ماڻ مٿ ۾ هڪ وٺ طرف وڌو ۽ باغائيءَ جي
 چوڻ ٿي. اُنڀ ٻئي ڪاڏانهن. ٻنهي مان سڀاڻو ڪٿو
 آهي؟ اُنڀ ڪاٺا ۾ پڪ لهندي، باقي وٺ ۽ اُنڀ ڳڻ
 ۽ ليڪا ڪرڻ مان ڪهڙو سود؟ اُپماڻي پنڊت اڃا پڻو
 پڇائون ڪندو ته اُتھيءَ جو ڪارڻ ڪهڙو آهي؟ ڪٿان
 اُتھي ٿي آهي؟ هو ڏانهن نماڻو ڪيائي اُپاڻهار سان سنيو،
 ڳنڍي، سندس ٻرم آندو جي ڏانءِ جي مڙج ويهي ماڻيندو.

۱۶۵- منهنجي دود مال ڄا ٿي سج پڇ ڪيان جيئ
 ديوي آهي، ان جي پرڪاش جي هڪ ٻروري کي
 ٿي ايتري نه شڪتي آهي، جو وڏي ۾ وڏي ڳيائون
 پنڊت جو ڪنڊ هيٺ ڪري ڇڏي ۽ هو زمين تي
 وڙهيون ٻائيندڙ ڪڙي مثل پيو ڏسبو.

۱۶۶- گيتا جو اکر، هڪ يعني پنمان لکڙو لکڙو
 ڪجهه دفعا اُچار. ڪي- لا- ڪي- لا- ڪي- لا- پوءِ نه ان
 جو اُچار ٿيندو ”لاڪي“ ”لاڪي“ (لياڪي) يعني جنهن
 ايشور خاطر سنسار ليا ڳيو آهي. گيتا هڪ حرف ۾ سکيا
 ۽ ڏئي نه ”هي سنسار ۾ ڦاٿل منشو ليا ڳيو. سڀ

پستڪي وديا جو چار

ڏانهن وٺي هلا.

۱۶۱- گهڻا سمجهندا آهن ته ايشور جي چاچا پستڪن جي آڀياس ڌاران پراڻت ٿي ڪانه سگهندي ۽ پر پڙهڻ کان اٽل ٻڌڻ آهي ۽ ٻڌڻ کان به اٽل پڙهڻ يا اٽل ڪرڻ آهي. گروه جي مڪر مان ست وچن ٻڌڻ ڪري، من تي پستڪ پڙهڻ کان وڌيڪ اثر ٿو ٿئي ۽ پر پڙهڻ جو نه بلڪل گهرو اثر ٿئي ٿو. ڪاشي ۽ بابت پڙهڻ کان بهتر آهي ته جنهن ڪاشي ڏني هجي، تنهن جي واٽان اٽل ورنن ٻڌجي ۽ پر وڌيڪ بهتر آهي ته پنهنجي اکين سان وڃي ڪاشي ڏسجي.

۱۶۲- ٻن پرڪارن جا ماڻهو ٿي اٽل ڳيان پراڻت ڪري سگهن ٿا. هڪڙا آهي، جن جو من وديا جي پوءِ هيٺ ڪٽل نه آهي، يعني جن جا من پراون وڃن سان سٿيل نه آهن. ٻيا آهي جن شاستر ۽ وڳيان آڀياس ڪرڻ بعد اهو ئي اٽل ڪيو آهي ته اسان ته اڃا آهيون.

۱۶۳- ڪي ماڻهو گناهن ۽ ڀرمن بابت وادو واد پيا ڪندا آهن ۽ پنهنجي پستڪي وديا جو ڏاڍو آيمان هوندو آڻن ۽ پر سڄو پڳت ائين ئي سمجهندو آهي ته ايشور هر دم مون ڏانهن سهايتا جو هٿ ڊگهيڙڻ لاءِ تيار آهي. ان ۾ الڪو نه آهي، جيڪڏهن مان گهڙي ساعت غلط مارڻ تي هلي رهيو هوس. پر ماڻها ڪي منهنجي منو ڪامنا جي چاچا آهي ۽ اٽل ۾ منهنجي

ڪهڙي ضرورت؟ پوءِ تہ اڪائيف ۾ ايشور کي ٺهائي،
 آلمر آنتي ڪرڻ جو سهواچي ٿو. هڪ شخص کي پنهنجي
 ڳولان چئي آئي تہ اسان ڏانهن فلاڻيون فلاڻيون شيون
 وٺي موڪل. خريداري ڪرڻ لاءِ بازار ۾ ويو. گهريل
 شين جا نالا ڏسڻ لاءِ ڪيسي مان چئي ڪڍڻ لڳو. سڀ
 ڪيسا ڳوليائين، پر چئي هڪ تہ اچيس. وري ڪيسن ۾
 هڪ وڌائين. ايت لڏيس. اڪير مان پڙهڻ لڳو. لکيل
 هو ”مهراڻي ڪري پنج سِر خارو، هڪ سؤ سنگترا
 ۽ ڪهڙي جا اند ٽاڪيا وٺي موڪل.“ شين جي وچور
 پڙهي چئي ڪٿي ٿئي ڪيائين؟ لڳو خريداري ڪرڻ.
 اهڙيءَ چئيءَ جي اوستائين سنڀال ڪي آهي، جيستائين
 ان ۾ لکيل احوال ياد ٿي وڃي. هڪ واريءَ احوال دل
 تي ايهڙي ويو تہ پوءِ گهريل شيون هڪ ڪرڻ ۾ لڳي
 وڃي ٿو. ساڳيءَ ريت شاستر به ايشور جو مارڻ
 بتائين ٿا. يعني ايشور پرايٽ ڪرڻ لاءِ اُٻاءُ ڏسين ٿا.
 هڪ واريءَ انهن جي چاڻ ٿي تہ پوءِ اديش ڏانهن
 پهچڻ لاءِ جتن ڪرڻ جهڳاڻي. اديش آهي ايشور کي
 پرايٽ ڪرڻ.

۱۶۰- پرم وديا ان کي ٿو چڙهي، جنهن دواران
 ايشور کي سڃاڻجي. ٻيا سڀ شاستر، تئو ڪيان، نياڻ
 شاستر يا وياڪرڻ، پنهنجي سر تہ پوڄو آهن ۽ من کي
 منجهائين ٿا. گرنت ڪڏهن ڪڏهن ڪرڻيون (پنڊيون)
 ڪن، پون، آهي تڏهن لاڀدائڪ لهندا، جڏهن پرم وديا

پستڪي وديا جو چار

۱۵۶۔ مارڪيٽ کان ڪجهه پري فقط ڀٽ ڀٽ جو آواز
 زور سان ٻڌبو آهي. مارڪيٽ ۾ اندر گهڙڻ سان اهو
 آواز ڪونه ٻڌبو آهي، پر اُتي هلندڙ سڌا ڀيا ڏسبا
 آهن. ساڳيءَ ريت منڇر جيستائين ايشور کان پري
 آهي، تيستائين ڪوڙي واد واد جي گورڙ گنبور ۽
 آجايڻ دليين کان رهي نه سگهندو آهي؛ پر هڪ واريءَ
 هو ايشور جي اوڏو ويو نه سڀ دليل ۽ بحث بيهي
 ويندا ۽ کيس ايشور جي اسرار جو چٽو ڳيان ملندو.

۱۵۷۔ نئل گيه ۾ ڪڇي پوري وجهي آهي نه
 ”سُون سُون“ جو آواز ٿيندو آهي. جيئن پوري ويندي
 آهي ٿري، تيئن آواز ويندو آهي گهٽ ٿيندو. جڏهن
 صفا ٿري جي ويندي آهي، تڏهن سُون سُون صفا بند
 ٿي ويندي آهي. ساڳيءَ ريت جيستائين منڇر کي
 پورو سارو ڳيان آهي، تيستائين وٽندو اُڀرڻ ڪندو
 ۽ پريو ٿيندو، پر جڏهن سڄو ڳيان پراپت ڪري،
 سڌ ٿيندو، تڏهن هو آجايو ڏيکاءُ نه ڪندو.

۱۵۸۔ منڇر تي جڏهن ايشور جي ڪرپا ٿي ٿئي،
 تڏهن هو پنهنجون چوڪون محسوس ڪري ٿو. اهو ڀڪ
 ڄاڻي، واد واد نه ڪرڻ گهرجي.

وديا جي ساڄي مراد

۱۵۹۔ شاستر فقط ايشور ڏانهن مارڻ بڻائين ٿا. هڪ
 واري مارڻ جي ڄاڻ پئجي وڃي نه پوءِ پستڪ جي

هڪ. آواز ڀيٽ جو ٻڌڻ ۾ ايندو آهي. مجلس پوري
ٿيڻ کان پوءِ مهمان آرامي ٿيندا ويندا آهن. نئن ايشور
جي چيئن وڌيڪ ويجهو وڃي، ٿيئن سوال ۽ واد واد
گهٽ ٿيندو ويندو جڏهن کيس پراپت ڪيو، جڏهن
سندس ساڪيات روپ پيو، ٿڌهن سڀ گورڻ گورڻ،
سڀ واد واد بند ٿي ويندا. پوءِ آرام جو سمر
ايندو، يعني آند جو وقت ايندو، جو آند سماڏيءَ
۾ ملي ٿو.

۱۵۴- ماکيءَ جي مڪر جيستائين گل جي پنکڙين کان
پري آهي ۽ گل جو امرغ نه چڪيو اٿس، تيستاءِ چوگرد
”اُون اُون“ ڪندي پئي ٿرندي آهي، پر جڏهن
گل اندر گهڙندي آهي، ٿڌهن مات ميٺ ۾ امرغ
پئي چوسيندي آهي. منس نه جيستاءِ ڌرم رولي
امرغ نه چڪيو آهي، تيستائين سڏائڻ ۽ متن ٻاٻس پيو
واد واد ڪندو آهي، پر هڪ واريءَ آند چڪيائين ته
پوءِ مات ٿي ويندو.

۵۵- جڏهن ڪوماڻهو ڪا ڌاري ٻولي سڪڻ شروع
ڪندو آهي، ٻڌهن پنهنجي هوشيارِي ڏيکارڻ لاءِ
اکثر ڪري، اُن ٻوليءَ جا لفظ پيو ڪم آڻيندو آهي،
پر جيڪو اُن ٻوليءَ ۾ ماهر هوندو آهي، سو پنهنجي
ماتر پاشا ٻالاهائيندي، ڌاريءَ ٻوليءَ جا لفظ وري ڪم
آڻيندو آهي. ڌرم ۾ نه جنهن گهڻي آڻي ڪئي هوندي،
سو سانس ۾ رهندو.

پستڪي وديا جو چار

وڃي هريءَ جو نام ڇهيندا آهن؛ ڌارمڪ ۽ پراڻڪار
جا ڪاريءَ ڪندا آهن؛ پر جڏهن نياڳ، دڪ، غريبي
يا مريو مٿان اچي ڪڙڪندو اٿن، تڏهن نه ايشور،
ڌرم ۽ اڻڪار کي وساري ڇڏيندا آهن.
۱۴۳۔ سوال۔ ڇا ڌرمي پستڪ پڙهڻ سان ايشور

پرير پراپت ٿي سگهي ٿو؟
جواب۔ ٺهڻي ۾ ڄاڻايل هوندو آهي ته فلاڻي
ڏينهن ويهه رائج برسات پوندي؛ پر ٺهڻي کي ڪيترو
به ڪٿي نهوڙو نه به منجهانئس هڪ بوند به ڪانه
نڪرندي! اهڙيءَ ريت ڌارمڪ پستڪن ۾ ائين ڪرڻ
وڃن ٿين ٿا ته پر اهي رڳو پڙهڻ سان ڪير ڌرمالها
ٿي ڪين پوندو. ايشور پرير پراپت ڪرڻ لاءِ مدد ڪري
اهڙن ڪتابن ۾ ڄاڻايل سڳيائين تي هلڻ گهرجي.
۱۴۴۔ ايشور راج ۾ عقل، ٻڌي ۽ وديا ڪنهن به
ڪم جا نه آهن. اتي گونگا ڳالهائين ٿا، سورداس ٿين ٿا

ٿا ۽ ٻوڙا ٻڌن ٿا.
۱۴۵۔ خالي شاستر پڙهي، ايشور بابت سمجهائڻ
اٿين آهي، جيئن نقشو ٿي ڪاشيءَ جو نالو ڏسي،

ڪنهن کي ڪاشيءَ جي شهر بابت سمجهائجي.
۱۴۶۔ ”پنگ“ اگر هزار دفعا اچارڻ سان پنگ جو
نشو ڪونه ٿيندو. ڪجهه پنگ هٿ ڪري، پاڻيءَ ۾
ملائي، ان کي گهوڙي، اها پيئي ته پوءِ سچ پچ نشو
ٿيندو. ٿين ”ايشور، ايشور“ ڏاڍا پان پڪارڻا مان

۱۳۸۔ اها وديا جا من ۽ هودي کي ٻولر ڪرڻي،

سا ئي نٿو سڃو ڪيان آهي ۽ هاڻي ٻيو سڀ اڳيان آهي.

۱۳۹۔ خالي بستڪي وديا ڪهڙي ڪم جي؟

ٻنڌت پل نه اٿيڪ ٻولر بستڪن ۽ شلوڪن ۾ ماهر هجن،

پر آهي وڳو اچارو مان ڪهڙو لاپ ملندو؟ شاسترن ۾

جيڪي سڌانت ڏال آهن، تنکي پنهجي جيون ۾ اٽڙ

ڪرو ڪهوجي. جهستانين منس سنسار ۾ لٽيل آهي،

جهستانين هو ”ڪامي ۽ ڪڍن“ جو شائق آهي،

نستانين وڳو شاسترن پڙهن سان ڪيان يا مڪتي پراپت

ڪانه لهندي.

۱۴۰۔ اسانجا نامذاري ٻنڌت اڀديش وڏا ڪندا

آهن ۽ هو برهم، ايشور، آدي برش، ڪيان، اوت، لغو.

ڪيان، سڀ وديا ۽ ٻيون اٽڪ ڳالهون ڪندا آهن ۽ پر

آهي لڙا آهن جي اٽڙ منجهان ڳالهائين. هو خضڪ،

لوت ۽ ڪنهن نه ڪم جا آهن.

۱۴۱۔ مگر سان سا، ري، گ، م، پ، ڊ، ني چوڻ

آڻان آهي، پر سارئي سر اڪهڻ ڪن آهي. ٽيئن ڌرم

لي ڳالهائڻ سڙو آهي، پر ان ئي هلي ڏکيو.

۱۴۲۔ طوطو، راڌي ڪوشن جو ٻولر نالو زبان سان

اچاريندو رهندو آهي. پر جڏهن ٻلي اچي چٻي ۾

جهليندي اٿس تڏهن ”ٿان، ٿان“ ڪري پاڪاريندو

آهي ۽ پنهجو ڏاڻي سڀاءُ ٻڌو. ڪري ڇڏيندو آهي،

ساري سڀا ڏانهن ٻڌارڻ پراپت ڪرڻ لاءِ

پو ڪرڻ پنجنون
 پستڪي وديا جو چار
 (خالي پستڪي وديا جي نشقلا - واد وواد
 جو آيمان - وديا جي سچي مراد)

خالي پستڪي وديا جي نشقلا

۱۳۷- هڪ ڏينهن سرگواسي ڪيشب چند رسين
 شري رامڪرشن وٽ ڏکڻيشور مندر ۾ آيو، ۽ پڇيائينس:
 ”ودوان ڌرمي پستڪن جون سموريون لتيريون ٻڙهي
 پوريون ڪرڻ بعد به آلهه جيڪي لاءِ ضروري ڳالهين
 کان اڻڄاڻ ڇوڻا رهن؟“ گرو مهاراج جواب ڏنو: ”سڄي
 ۽ ڳجهه آڪاس ۾ تمام مٿي اڏامندڙيون آهن، پر سندن
 اکيون سمورو وقت هيٺ غليظ ڏوڏن جي تلاش ۾ ۽
 اکيون سمورو وقت هيٺ هونديون آهن. ساڳيءَ ريت اهي
 ڪوس خانن تي ڪٽل هونديون آهن. وديا ۾ ٻڙ هجن، نه
 نالي ۾ وودوان، توڙي ڪٿي ڌرمي وديا ۾ ٻڙ هجن، نه
 به سندن من سنساري پدارثن، وشين ۽ ڌن دولت ۾
 لپٽيل رهن ٿا ۽ انڪري سڄو گيان پراپت ڪري ڪونه
 ٿا سگهن.“

۱۳۶۔ هڪ لڳا، ڪرو مهاراج پنهنجي هڪ شش کان
مشڪي ٻڌيو ”مون ۾ ڪو ايمان ڏسڻ نٿو؟ مونکي
ڪو ايمان آهي؟“

شش:- هائو، سائين! ڪجهه مڙيو ٿي آهي. پر اهو
ٿورو به ڪن ضرور ٿي ڪري. رکيو اٿو. يعني سر ٻر جي
زڪيا، ايسور پکڙيءَ جي ساڌن، پکڙن جي سنگ ۾
رهڻ ۽ ٻين کي اُڀرڻ ڏيڻ لاءِ. اهو ”اهم“ پاڻ ۾
گهڻين ئي پراڻاڻن ڪرڻ بعد پاڻوت رکي سگهيا آهيو.
منهنجي چوڻ جو مطلب آهي ته اوهانجي آتما جي
سپاويڪ اوستا سماڌيءَ جي اکر سان وران ڪرڻ لائق
آهي. انڪري ئي مان چوان ٿو ته اوهان کي جيڪو
”ايمان“ يا ”اهم“ آهي، سو اوهانجي پراڻاڻا جو
بر نظام (نتيجو) آهي.

ڪرو مهاراج:- هائو، پر اها ”اهم“ پاوڻا مون نه پر
منهنجي دونه مانا مون وٽ رکي آهي. پراڻاڻا سوڳار
ڪرڻ منهنجي جڳهه جنئيءَ جي ئي وس آهي.

جليل ”آهر پاؤ“ به آهڙيءَ ريت آهي.

۱۳۳- هڪ شخص سڀني ۾ ڏٺو ته ڪو کيس ڳترا ڪرڻ لاءِ پيو اچي. ان ئي هراس ۾ اچي، رڙ ڪيائين ۽ ڄاڳي پيو. ڏٺائين ته ڪمري جو در نه آندران بند پيو هو ۽ کير به ڏسڻ ۾ ڪونه آيس. ان هوندي به سندس دل ڪجهه وقت ڊڪ ڊڪ ڪندي رهي.

آهڙيءَ ريت اسانجو ”ايمان“ يا ”مانڀڻي جو پاؤ ميٽجي وڃڻ بعد به پنهنجو ڪجهه زور پٺيان ڇڏي ويندو آهي.

۱۳۴- سماڌي پاڻ بعد به ڪن وٽ ”آهر“ پاونو رهي ٿي، ڇا آهي ايشور جي داسهڻي يا پگهڻي جي ”آهر پاونو.“ شڪر آچار به ٻين کي سکيا ڏيڻ لاءِ وڌيا روپ ”آهر پاؤ“ پاڻ وٽ رکيو هو.

۱۳۵- هنومان کي ايشور جو ساڪار ۽ ٺاڪار، ٻئي درشن نصيب ٿيا هئا. پر هن ايشور جي داس هئڻ جي ”آهر پاونو“ پاڻ وٽ رکي هئي. نارد، سنڪ، سنت ڪمار به ساڳيءَ ريت ڪيو هو.

هڪ شش:- نارد ۽ ٻيا فقط پڳت هئا، يا گياني به؟

گرو مهاراج:- نارد ۽ ٻين برهم گيان پراپت ڪيو هو، پر نه هو نهر جي وهندڙ پاڻيءَ جي آواز جيئن ايشور جي آستتيءَ ۾ ڳائيندا ۽ جهيندا رهندا هئا. اهو ڏيکاري ٿو ته ٻين کي ڌرم جا ڪلياڻ ڪاري سڌانت سيکارڻ لاءِ هندن وڌيا روپ ”آهر“ پاؤ جو ٿورو نشان پاڻ وٽ رکيو هو، جيئن هو ايشور کان الڳ ويڪتي ڏسڻ پراچن.

امر ۽ وڃن

پهتل پوش جو آيو

۱۲۰۔ سوال۔ ڇا، ”آبي“ جو پاڻو ٻرون ريت ناس
ٻڌو؟

جواب۔ ها، سون ڪل جون پڪڙيون مدي مارو
ي ٻوندون آهن؛ پر پٺيان پنهنجو نشان ڇڏي وينديون
ن. ٻيڙيءَ ريت منڇ جڏهن ايشور پراپت ٿو ڪري،
هن سندس ”آبو“ صا مينجي ٿو وڃي، پر سندس
ٻوليءَ هستيءَ جا نشان رهن ٿا؛ جيڪي ٿيڪ ٻيڙو اتر
پيدا ڪين ٿا ڪن.

۱۳۰۔ سڄو گياني اهو آهي، جنهن ايشور پيو آهي.
هو ٻالڪ جيئن ٿيو پري. ٻالڪ ۾ پنهنجي هستيءَ
اڻ ڳڻا ٿيڻ ۾ ايندي آهي. اڃا هتي رڳو ٻاهر يون
ڏيکاءُ آهي، پر واسٽوڪ ڪانهي. ٻالڪ جو آيو وڏي
سڄي جي آبي جهڙو ڪين هوندو آهي.

۱۳۱۔ ڪي ميان ٻرش سڙيءَ جي ستين پومڪا
يعني ٻرم پڌويءَ تي پهچي، ايشوري چيڪتا ۾ سماجن
بعد ۾ منڇ جانيءَ جي ڪلياڻ خاطر ڪرپا ڪري هيٺ
لهندا آهن. هو وڏا روپ اهم پاوٽا رکن ٿا، جا ساڳي
ٻرم آتما جهڙي آهي. پر اڃا پاوٽا فٽ ڏيک آهي. ڇڻ
ٻاڻيءَ تي لهڪي جيئن آهي.

۱۳۲۔ ٿوريءَ جو ٺڪر سڙي وڃڻ بعد به پنهنجو
روپ قائم رکندو آهي. پر اهو ٻڌڻ جو ڪم ڏيئي
آهي. ايشوري ڪيان زوئي اگنيءَ ۾

۱۲۷- منڻ جڏهن پنهنجي ملين سپاءِ خلاف جبري جڏ جوڻيندو ۽ آئو گيان جي ساڌنائن جو اور چائي ۽ سان اڀياس ڪندو، تڏهن هو سماديءَ کي پاڻي سگهندو. ان بعد ”آپو“ پنهنجي سمورين ٻچڙاين سان غائب ٿي ويندو. پر سمادي پاڻ ٺاهائڻ ٺاهڻ ٿي ڪنن آهي. آپو ڏاڍو هوڏي آهي. انڪري ئي اسين وري وري هن سنسار ۾ جنم ٿا وٺون.

۱۲۸- جيستائين منڻ کي ايشور جو درشن پراپت نه ٿيو آهي، جيستائين پارس پٿر جي سپرڻ لوھ کي ڦيرائي سون نه ڪيو آهي، جيستائين مايا روپي پاڻ رهندو نه ”آءُ ڪرنا آهيان“ ۽ جيستائين اهو ڀرم نه مڻندو، جيستائين اهو پيد رهندو نه ”مون هيءُ چڱو ڪارڻ ڪيو“ ۽ ”مون هي ٻچڙو ڪرڻو ڪيو.“ مايا جي معنيٰ آهي چڱي ٻچڙي جي پيد جو پاڻ ۽ انهيءَ پيد پاڻ ڪري ئي سنسار پيو هلي. وڌيا روپ مايا، جنهن ۾ ستوگڻ پراپ آهي ۽ جا منڻ کي سٺين رستي تي وٺي ٿي هلي، تنهن جي شرڻ وٺڻ سان ايشور پراپت ٿئي ٿو. جو ايشور کي سنمڪ ٿو ٿئي، سوئي مايا جو ساگر پار ٿو ڪري. جڏهن منڻ چاڻي ٿو ته ايشور تي سچو ٻچو ڪرنا آهي ۽ آءُ پنهنجي روءِ سوء ڪجهه نه ڪرڻ ۾ اُسرڻ آهيان، تڏهن اهو منڻ هن ڏيهه ۾ ئي سچ ٻچ مڪت آهي.

ٺیڙ پڙي . پوءِ ٻه ٿلوار جو اصلوڪو روپ قائم رهندو،
پر ڪنهيڪي نقصان رسائي ڪانه سگهندي .

۱۲۴- جيڪڏهن فخر وٺڻ چاهين ته انهيءَ پاوٺا لاءِ
وٽ ته مان ايشور جو داس آهيان، ايشور جو مالڪ
آهيان . سنڌ ۾ رش جو ٻال سماءُ ٿيندو آهي . هو ايشور
اڳيان پاڻيڪي سڌائين مالڪ سمجهندا آهن، انڪري
ايمان کان آڃا ٿا وهن . سندن سموري شڪتي ايشور
جي آهي ۽ نه سندن . اها ايشور جي ئي آهي ۽ اچي
نه وٺائينس ئي .

۱۲۵- جنهن منڇ کي پٺين آهي نه سڀ ڪجهه
ايشور جي اڃا سان ٿو ٿئي، سو پاڻيڪي ايشور جي هٿن
۾ لٽ هٿير ٿو سمجهي . انڪري هو هن ئي جنون ۾
بندن کان آخر آهي . هر چو پٿر ”ايشور، تون ئي پنهنجا
ڪارج پيو ڪرين“ پر رواجي منڇ چوي ٿو ته ”مان
ٿو ڪريان !“

۱۲۶- جيڪي منڇ چوي ٿو ”مان چاٿان ٿو ٻا“
مون کي چاٿ ڪانهي“، جيڪي هو پاڻيڪي هڪ اُلڳ
ويڪتي ٿو سمجهي . منهنجي اٽوڪڪ ماڻا چوڻدي
آهي ”مان جڏهن ته مان هيءُ سمورو ”اهم پاو“
ميتي ڇڏيندس، تڏهن ئي رڳو تون سماڏيءَ ۾ منهنجو
ٺرڪڻ روپ براب ڪري سگهندين . جيستائين مون ۽
منهنجي اڳيان ”مانهڻو“ هوندو .

انڪي صفا لياڻ ڪر.

۲۱- جيڪڏهن سمجهين ته هن ”مان ٻڻي“ جي پاڻ کي نٿي نه ٿو سگهين ته انڪي ”داس“ ڪري هلاء. جڏهن پاڻکي سدا۽ ايشور جو داس ۽ پڳت ڪري ورتو ته اهڙي ”مان ٻڻي“ مان گهڻو پڙيو ڪونه رهندو. مٺا بدهاضمو ڪندو آهي، پر ڪمند هاجيڪار نه آهي. ”مان ٻڻي“ کي ”داس“، ”پڳت“ يا ”ٻاڪ“ ڪري هلائڻ ائين آهي، جيئن پاڻيءَ تي لڪڻ سان ليڪو ڪڍجي، جو گهڻو وقت ڏسڻ ۾ ڪونه ايندو.

۱۲۲- جهڙيءَ ريت ڪمند کي ٻين مٺاين جيڪڏهن صحت بگاڙ اثر ڪونهي، تهڙيءَ ريت پاڻکي ايشور جو داس يا پڳت سمجهندڙ پڪي آبي مان اهي ٻچڙا نتيجا ڪين ٿا نڪرن، جي ڪڇي آبي جا اوڳا آهن. پڪو آيو ايشور طرف وٺي ٿو هلي ۽ ڏسي سگهيتو ته اڳلي ڀڳتي مارڻ ۾ ترقي ڪئي آهي.

۱۲۳- سوال- جنهنجي آبي ۾ داس پاڻ آهي،

تنهن جون پاڻائون ۽ جدا ڪهڙا ٿيندا آهن؟

جواب- جيڪڏهن سندس شرڏا سڄي ۽ نشڪام

آهي ته پوءِ باقي سندس اڳين پاڻائون ۽ جذبن جا رڳو روپ ۽ آڪارو جي رهندا. توڙي ڪٿي ڪنهن ۾ ”داس جو آيو“ يا ”پڳت جو آيو“ رهجي ٿا وڃن، تڏهن به ايشور پراپت ڪرڻ بعد اهو ڪنهنڪي هاجي رسائي ڪونه سگهندو. پارس پٿر جي سهرش سان ٿلوار سون

مايا آهڪار روپ ۾

ٿي آهين، پڙميشور! تون ئي آهين. ” پر اڳيائي ۽
۽ وڙهي چوندا آهن، ” آءُ ئي آهيان، آءُ ئي آهيان.“
پڪو ” آهر“ ۽ ڪچو ” آهر“

۱۱۵- ” آهر“ ٻن پڙڪارن جو آهي. هڪ پڪو ۽
ٻيو ڪچو. جنهن جو ” آهر“ پڪو آهي، تنهن جي آندڙ
۾ اهو ويچار اٿس ٿئي ٿو ته منهنجو ڪجهه به ڪينهي.
جيڪي به ڏسان پيو، محسوس ڪريان پيو، ٻڌان پيو،
خود هيءُ سر ٻڌ منهنجو نه آهي. آءُ نه اُناڏي، مڪت
۽ سر وڳي آهيان. جنهنجو ” آهر“ ڪچو آهي تنهن جي
آندڙ ۾ وري هي خيال اٿس ٿين ٿا ته ” هيءُ مڪان
منهنجو آهي، هيءُ ٻار منهنجو آهي، هيءُ استري
منهنجي آهي، هيءُ سر ٻڌ منهنجو آهي.“

۱۱۶- جنهنجو ” آهر“ چوي ٿو ته ” مان ايشور جو
داس آهيان“ سو سڄي پڳت جو لڳو آهي. اهو وڏيا
روپ ” آهر“ آهي ۽ ان کي پڪو ” آهر“ سڏيو
ويندو آهي.

۱۱۷- سوال- ڏنگو ” مان ڀڳو“ ڇا کي ٿو چئي؟
جواب- ” مان“ جا چوي ” ڇا! مون کي ڪونه
ٿا سڃاڻن! مون وٽ اڪيچار ٿاڀڙ آهي! مون جهڙو ڌنڌو
ڪير هوندو؟ مون سان ڪن هٿل جي ڪير همت
ساري سگهندو؟“

۱۱۸- جا ” مان“ سنساري ٻڌائي ٿي، ڪامني
ڪيچن ۾ ڦاسائي ٿي، سا ڏنگي ” مان“ آهي. جيءُ

ناس نه ٿو ٿئي.

۱۱۱- بيالي ۾ ٿور جي رس وجهڻ کانپوءِ، ان کي وري وري ڪري ڏوٽبو ته هائس رهندي. اهڙڪار اُڏيا جو اهڙو نه ڪنور روپ آهي، جو ان کان هند ڇڏائڻ جي ڪيتري به ڪوشش ڪي ته به صفا غائب ڪم ٿيندو.

۱۱۲- بدھاسمي وارو ماڻهو سمجهندو به آهي ته ڪتيون شيون منهنجي صحت لاءِ نقصانڪار آهن، ته به سواد جي چڪ اهڙي نه ٿي بلا آهي، جو ڪتيون شيون ڏسڻ سان ئي سندس واسه ٻاڻي ٻاڻي ٿي وڃي. ٿوريءَ طرح ڪو به ماڻهو ”مان ٻڻي“ ۽ ”منهنجي“ جو خيال بهائڻ جي ڪيتري به کلي ڪوشش ڪري ته به ڪرم ڪرڻ واسه ڪجهه آيو بهنهنجي هستي ڄاڻيندو آهي.

۱۱۳- ڪي ٿورا - ماڻهي برابر ڪري سگهن ٿا ۽ ”اهم“ ڀاڻا کان آڃا ٿين ٿا. اڪثر ڪري ”اهم“ ڀاڻو منجهڙو ڏاڍو مشڪل آهي. ڀل کلي ڪيترا به دليل ڏوڙائجن ۽ غل وڃڻ هائجي، ته به اهو ”اهم“ ڀاڻو وري وري موٽي اچي. پوءِ جي وٺ کي ڪهي ڇڏيو، ته به وري ويندو اُسرندو.

۱۱۴- هيڪي ٿاڻي ۽ ناموس لاءِ ٿڙڻ ٿا، سي ڀرم هيٺ آهن. هڙ ڀلجي ٿا وڃن ته سڀ ڪجهه وڌائڻ ٿي جوڙ آهي. ڪيائي سدائين چرندو آهي. ”ٿون

اهي آندا ”ٿو هٿ“۔ ”تون آهين“ جو سر ٿا آلاين۔
 ”مان“ کي ڪڍي ”تون“ کي جڳهه ڏيڻ گهرجي ۽
 اهو ڦيرو ٿيڻ نٿو ايندو جيستائين منڇ ۾ آلهڪ
 جاڳڻا ڪانه آئي آهي.

۱۰۷۔ مڪتي ڏهن پراپت ڪندين، جڏهن ٺهنجو
 ”مان پٿر“ غائب ٿي ويندو ۽ تون پاڻ پرميشور ۾
 سمائجي ويندين؟

۱۰۸۔ سوال۔ منڇ مڪتي ڪڏهن ٿو پراپت ڪري؟
 جواب۔ جڏهن سندس آڀو ناس ٿو ٿئي.

۱۰۹۔ سوال۔ آءٌ ڪڏهن مڪت ٿيندس؟

جواب۔ جڏهن تومن ”مان“ غائب ٿي ويندو.
 ”مان“ ۽ ”منهنجو“ اهو اڳيان آهي. ”تون“ ۽
 ”ٺهنجو“ اهو سڄو ڳيان آهي. سڄو پڳت سدائين چوندو
 آهي، ”اي پريو، تون ئي ڪرنا آهين. تون ئي سڀ
 ڪجهه ٿو ڪرين. آءٌ نه ٺهنجي هٿن جو رڳو هٿيو
 آهيان. جيڪي مون کان ڪرائين ٿو. سوئي ڪريان ٿو.
 هيءُ سڀ ٺهنجو ئي چمڪار آهي. هيءُ جڳهه، جائداد
 ۽ ڪٽنب قبيلو ٺهنجا ئي آهن ۽ نه منهنجا. مون کي
 نه فقط اهو ئي ڪرڻو آهي نه جيئن تون آڳيا ڪرين،
 جيئن ئي ڪريان.“

آپي مارڻ ۾ مشڪلات

۱۱۰۔ ٻين سڀني جو آڀو آهستي آهستي شايد ناس

ٿي وڃي، پر سنڌ جو پنهنجي سنهڙي جو آڀو سٿرو

اختياري ۽ عهدو ان ۾ ڇانوڻن، دال ۽ پٺاڻن جيئن آهن، آيو آهي ڪرمانش. جيئن انهيءَ آبي سبب ئي ڪرم (هليلو) ٿو ٿئي.

۱۰۵- برسات جو پاڻي مٿاهينءَ زمين تي اٿي نه سگهندو آهي، پر هيٺاهينءَ تي وهي ويندو آهي. لڙي ۽ طرح ايترو جي ڪرپا نه لمان پيشن جي هڙدن ۾ وهي ٿي ۽ هليلن ۽ مڙورن جي هڙدن مان لڪڻو وڃي.

۱۰۶- اهنڪار منس لاءِ اهڙو نه هاجمڪار آهي، جو جيستائين انکي پاڙون نه پٽن، تيستائين منس لاءِ ممڪنئي مثال آهي. ننڍڙو ٿاڀو ٿي ڏس، ڪيئن نه اهنڪار جي ڪري منس مشڪلاتون ٿيون اچن. جهڙ سان پاڪارهندو آهي نه ”مان، مان“ ”آءُ آهيان، آءُ آهيان.“ سندس انهيءَ آبي جو نتيجو اهو ٿيندو آهي جو وڏي لڙي ٿي، جي ٿو هڙندو نه کيس هر جي پاڇاريءَ ۾ وڏو ويندو ۽ ڳري ٿو جون ٻيو ڪاڏيون ڪاهيندو ۽ جي ڪانءِ هوندي نه ٿي سان ٻڏي پئي هوندي ۽ ڪڏهن نه کيس ڪهي ڪاڻي ڇڏيندا، ايتري بهاري سيڪڻ ملڻ بعد به اهو جانور پنهنجو آيو نه ٿو وڃائي، ڇو نه سندس ڪل مان جيڪي ڊهل ٿا آهن، سي نه ساڳيو ٿي ”هر“ ”آءُ“ جو آواز ٿا ڪن. هراڄا به اهنائي نه ٿو سگهي. جڏهن پٿارو سندس آڏن مان ڪمان جي وهه لاهي ٿو، تڏهن ئي انهيءَ جانور جا

لڄمڻ رام جو منهن ڏسي نه ٿو سگهي ۽ نئن آبي جي وچ ۾ اچڻ ڪري اسان کي برهم جو درشن ٿئي ٿو.

۱۰۱- سوال- گرو مهاراج، اسين ههڙي بنڌن ۾ ڇو آهيون؟ برهمڻور کي ڏسي ڇو ڪين ٿا سگهون؟
جواب- منڻ جو آڀو خود مايا آهي. اها پڙدو

آهي، جو روشنيءَ کي ڏکي ٿو. سچ پچ نه آبي جي ميٽجڻ سان ئي سڀ ڏک ڌڙد دور ٿا ٿين. ايشور جي ڪرپا سان جڏهن منڻ کي گيان پراپت ٿو ٿئي ته مان ڪرنا نه آهيان، تڏهن هو پڪ جهون- مڪت ٿو ٿئي ۽ ڀڙ ڀولي کان پار ٿري ٿو وڃي.

۱۰۲- هيءُ ڪهڙو پنهنجي اڳيان جهليان ته مون کي ڏسي ڪونه سگهندين. توڙي ڀينو اٿي ئي آهيان. ههڙيءَ ريت ايشور به سڀني وستن کان ٽوڪي ويجهو آهي، پر آبي روپي پڙدي ڪري ٽون کيس ڏسي نه ٿو سگهين.

۱۰۳- جيستائين آڀو آهي، تيستائين نڪو گيان ۽ نڪا مڪتي ممڪن آهي. تيسين جنم مرڻ کان به جلد نه ڇڏي.

۱۰۴- نڪر جي ٿانءَ ۾ ٿڌي پاڻيءَ ۾ پيل چانور، دال، پٽاٽا ۽ ٻيون شيون جيستائين باهه تي رکي گرم نه ڪيا ويا آهن، تيستائين کين هٿ لڳائي سگهجي ٿو. جيتوڻي به ساڳي حالت آهي. هيءُ سرير به نڪر جي ٿانءَ مثل آهي. دن دولت ۽ وديا، ذات پات ۽ ڪل،

پرڪڙڻ چوڻون

مايا آهنگار روپ ۾

(آئي جون خرايون - آئي مارڻ ۾ مشڪلات)

پڪو ۽ ڪچو آيو آئي کي ڪيئن مارجي -

سڌ ٻڌ جو آيو

آئي جون خرايون

۹۹- سوچ ساري سنڌو کي ٺهڻ لڳا ٿي، پر

جڏهن ٻادل سندس ٿورون کي ٻڌي ٿا ڇڏين، تڏهن

ٺهڻ ۽ روشني ڪونه ٿو پهچائي، سگهي ۽ ساڳي ڏينهي

آيو جيستائين هردي کي ٻڌو نٿو آهي، جيستائين

پر ميسور جو پرڪاش ان ئي ٿئي ٿو پهچي -

۱۰۰- آيو ٻادل جيئن آهي، جڙ اڀرڻ کي اسانجي

نظر کان لڪل ٿو رکي، جيڪڏهن گروهه جي ڪري

سان آيو غالب ٿي وڃي ٿو پر ميسور جيڪر پهچي

ٻورن تيچ سان پهچي.

مثال طور هن مورچي ۾ ڏس ته شري رامچند

(اڀورو) لچمڻ (جڙو) کان به ٿي قدم اڳڀرو آهي،

۽ سڀا (مايا) سندن وچ ۾ اچي ٿي وڃي، جنهنڪري

ٿارن کي به لڳي ڪري ڇڏيندي آهي ۽ دڪ به جهڪا
ٿي ويندا آهن. وري چندرما موند به پرڃي پائيندو
آهي نه منهنجي ٿي پر ڪاش سان سنسار به سوجهرو ٿئي
ٿو ۽ سوييا جو رس وٺي ٿو. پر ستت ئي پريات،
پروب به سورج جي اڀرڻ جو سماچار ڏيندي آهي، پوءِ
چندرما ڪٿي!

جيڪي پاڻ کي شاهوڪار ٿا پائين، سي جيڪڏهن
قدرت جي انهن حقيقتن تي ويچار ڪن ته جيڪي
ڪڏهن به پنهنجي ڌن دولت ۽ عهدي اختيار تي
بانور نه ڪن.

۹۷- پل جي هيٺان پاڻي پيو وهندو آهي، ڪڏهن
به ٻهي ڪونه وهندو آهي. ساڳيءَ ريت مڪت پرشن
جي هٿن مان پٿر چومت پيو وهندو آهي ۽ ڪڏهن به
هو ميڙيندا ڪونه آهن.

۹۸- سچ پنج مڙس ماڻهو اهو ئي آهي، جو پٽي
کي ڇاڪرڻو سمجهي. پر جن کي ٽيڪ طرح پٽو ڪتب
آڻڻ جي شناس ڪانهي، سي مرد سڏجڻ جا لائق
ڪين آهن.

ٺي ٺٺ پنهجي جيون جي مراد ۽ مقصد ڪري ڪين سمجهه.
 ۹۴- هنڪڙا ماڻهو پنهنجي ڏن دولس، عهدي
 اختيار ۽ لالي ناموس ۽ سماج ۾ اڻڇي ڏرجي جي ٺٻاڙ
 هڻندا آهن ۽ پڙ اهي سڀ ئي ٻڌا آهن. مرئيوءَ بعد انهن
 مان ڪا به ساڻن ڪانه هلندي.

۹۵- ٻن موقعن تي پرميشور ڪلندو آهي. هڪ جڏهن
 مرڻ جي ڪنڌي ٺي پيل بيمار کي ڏسي، ٻاڪٽر
 سندس مالا کي چوندو آهي ”گهراءُ ٺهه چٽا جو
 ڪوبه سبب ڪونهي. پنهنجي پٽ کي آڻ ڇڏائيندس،
 اهو ڏمو مون ئي آهي.“ ايترو پيو ٺڏهن سرڪندو
 آهي، جڏهن ته پاڙ، پنهنجي زمين جي ورهاست
 ڪرڻ وقت ٿيڪ ڪٽي زمين ئي وڪي چوڻدا آهن ”هي
 پاسو منهنجو آهي ۽ هو پنهنجو.“

۹۶- لائي تي ٻانور وڪڻ اڃا پيو آهي. جيڪڏهن
 ٿون جوان ٿو ته آڻ شاھوڪار آهيان ته ٿو ڪان وڏا وڏا
 شاھوڪار گهڻائي پيا آهن، جن جي پٽ ۾ ٿون جيڪو
 ٿير سونهين. نماشام ٿيڻ بعد ڪڙ ڪهيتا پرگهت ٿيندا
 آهن. اهي سمجهندا آهن ”اسين ئي سنڌار کي روشن
 ڪري رهيا آهيون.“ پر جڏهن تارا ٺمڪڻ شروع
 ڪندا آهن، تڏهن ڪڙ ڪهيتن جو ٻانور جهڪو ٿي ويندو
 آهي. ٻوه وري تارا سمجهندا آهن ته اسين جيڪب کي
 روشن ڪري رهيا آهيون. گهڙي ۽ ساعت بعد وري
 چندرما آسمان ۾ ڏسڻ ۾ ايندو آهي. هنجي چالڊلي

ايشور جي ٿي چاڪري ڪرڻ.

۹۱۔ ٺاٺي ڪمائي لاءِ نوڪري ڪرڻ ۾ جيڪا درگتي ٿي ٿئي، تنهن بابت گرو مهاراج هڪ نوجوان شش کي چيو ”هن جو منهن نه ڏس نه ڪيئن نه بد ٻيو ٿي ويو آهي. ڪارائيل پيو لڳي. اهو سڀ نوڪريءَ جي ڪري آهي. حساب ڪتاب ۽ ٻين سَوَن ٻالهن جي چنتا ڪرڻي ٿي پوئس.“

۹۲۔ ڌن دولت هڪ زبردست آبادي (رندڪ) آهي. شاهوڪار ٿيڻ سان انسان ۾ ڪيڏو نه ڦيرو ٿو اچي وڃي! هڪ نماڻو ۽ نهٺو برهمڻ دڪشيپور مندر ۾ اڪثر پيو ايندو هو. ٿوري وقت کانپوءِ اچڻ بند ڪري ڇڏيائين. اسان کي خبر ٿي ڪانه پيئي ته سندس ڪهڙو حال ٿيو. هڪڙي ڏينهن پيڙيءَ ۾ ناگور ڏانهن پئي وياسون. جيئن ئي پيڙيءَ مان لٽائون ٿي ته کيس گنگا جي ڪناري تي ويٺل ڏٺوسين. هو اُتي وڏن ماڻهن جيڪان ٺڌيءَ جي نرمل هير جي مڙج وٺي رهيو هو. مون کي ڏسي خنڪيءَ جي ڀونگ ۾ چيائين ”او، ٺاڪرا! ڪيئن آهيو؟“ سندس آواز ۾ ڦيرو ڏسي سمجهي ويس ۽ هر ڏين جو مون سان گڏ هو، تنهنڪري چيم ”هر ڏين هن شخص پڪ ٿي پڪ ڪجهه ڌن دولت حاصل ڪيو ٿو ڏسجي. ڏس ته ڪيئن نه منجهس وڏو ڦيرو اچي ويو آهي!“ هر ڏين اچي ڪلڻ ۾ چٽڪيو.

۹۳۔ پٿسا ٺوڪي رڳو روئي ڏئي سگهندا. پٿسي کي

جي نالي ٿو رکان، جيئن ٿو هائجي شيرا ٺهل ۾ ڪتب
اچي سگهن. ”گرو مهاراج جواب ڏنو ”نه، اهو پاڪندپٿو
ٿيندو. تنهن کان سواءِ من ۾ هر دم اهوئي خيال رهندو
ته منهنجا پٽا فلاڻي وقت رکيا آهن.“

مارواڙي سيٺ کان رهيو ته ايوو وري نه ورتي
ڪري چيائين، ”اوهانجي ئي چوڻي آهي ته من
جيڪڏهن ٿيل مثل ٿي ويل آهي ته هو ڪامياب ڪيئن
رواي سمندر مٿان پيو ٿرندو.“

گرو مهاراج اتر ڏار ”اها ڳالهه سچي آهي. پر ٿيل
جيڪڏهن پاڻيءَ تي ڳول وقت ٿرندو رهندو ته ٻالس
ڪري ويندو. ساڳيءَ طرح من جيڪڏهن لٽ ڪاميابي
۽ ڪيئن، روبي سمندر تي ٿرندو رهندو ته ان سان
سالهه سئو من کي اٻوٽو ڪري ڇڏيندو ۽ منجهان
بدبو اڪرندي.“

ڏن دولت ۽ ساڌڪ

۹۰۔ گرو مهاراج وقت هڪ نوجوان شش آيو. کيس
ڏسڻ سان دل تي ٿري آيس ته ڏن دولت لاءِ ٿي
ساڌڪ کي ايشور جي مارڪ کان پتي طرف ٿيري ٿي
ڇڏي. ان حقيقت ڏانهن اشارو ڪندي پنهنجي شش
کي چيائين ”سناري ماڻهن وانگر ٿو وڃي. ٿو ڪري
ڪئي آهي. پر وري نه شڪر آهي جو تون پنهنجيءَ
ماتا لاءِ ڪمائين ٿو. نه ته آءٌ جيڪو چرانءِ ها ’شومر
شومر‘ آهي اڪر وري وري اُڇاوي چيائين.“ لٽ

۸۷۔ منڻ لکي وٺاڻ سان هڪ واريءَ ايشور پراپت ڪري نه ڪار جون ترشائون غائب ٿي وڃن. پوءِ جيڪر کيس پنهنجي استريءَ مان به ڪار جو ڪو خوف خطرو ڪونه رهي. جيڪڏهن به چقمق، هڪ ننڍو ۽ هڪ وڏو، لوهه جي هڪ اکر کان ساڳئي مفاصلي تي پيا هجن ته ڪهڙو چقمق لوهه کي وڌيڪ زور سان ڇڪي وٺندو؟ ضرور وڏو وڌيڪ زور سان ڇڪي وٺندو. ساڳيءَ طرح پرميشور به وڏو چقمق آهي، استري، ڄا ننڍو چقمق آهي، سا ان جي آڏو ڇا ڪري سگهندي؟

۸۸۔ نانگ زهري جانور آهن. کين پڪڙڻ جي ڪوشش ڪبي نه ڇڪ پائيندا. پر جنهنڪي مقناطيسي مٽيءَ سان نانگ هر کائڻ ايندو هوندو، تنهن لاءِ نانگ کي پڪڙڻ ڪا ڏکي ڳالهه ڪانه آهي. هو نه جيڪر ستن نانگن کي به وڪڙي، پنهنجيءَ ڳچيءَ جي چوگرد ويڙهي، ساڻن راند ڪري سگهي. ساڳيءَ ريت مڪت منڻ سنساري جيون جي خطري کان آجڙ رهي ٿو.

۸۹۔ هڪ ڏينهن هڪ مارواڙي شري رامڪرشن وقت آيو ۽ ڪجهه هزار روپيه سندس اڳيان پيٽا رکيائين. پر ڳرو مهاراج انڪار ڪيو. چيائينس ”تبهنجا پٽسا قبول ڪين ڪري سگهندس. قبول ڪندس ته منهنجو من انهن ۾ وڃي لڳندو.“ هن ڀلي مانس پوءِ ويٺي ڪئي ”ڇڱو اهي پٽسا توهان جي ڪنهن مٿ مائت

چمندو هوس. هڪ مياڻي ماڻهو سندس اها بيوقوفيءَ
 جي هلت ڏسي کيس چٽاءُ ڏنو، ”ڪٿي ۾ ايترو
 موٽ نه رک، ڇو ته ڪٽوليت به نه بي عقل حيران
 آهي. ڪنهن وقت توکي چڪ پائيندي وڃي ڪن
 ڪندو.“ ڪٿي جي مالڪ اهو چٽاءُ دل سان هندو
 ۽ ڪٿي کي پنهنجي ٻانهن ٿان اڇلائي، دل ۾ لڳو
 ڪيائين ته روي ساڻس لاڏ ڪوڏ نه ڪندس. ڪٿي
 پهرين نه سمجهي ورتي ڪنهن نه ڪو منهنجي مالڪ ۾
 گهرو اچي ويو آهي ۽ ور ور ڪري ڏانهن ڊوڙي
 پڇ لنگهائيندو رهيو. انڪري مارون به مارون کاڌائين
 آخر پنهنجي مالڪ کي وڌيڪ ڪهاڻي ڇڏي ڏنائين.
 تحقيق پنهنجي به ساڳي حالت آهي. پنهنجي اندر
 جنهن ڪٿي کي هيستائين لاڏ ڪوڏ سان پالي رهيو
 آهي، سو سولو توکي ڪن ڇڏيندو، توڙي کائڻ چڻ
 ڇڏائڻ لاءِ ڪيترو به کڻي آيو هجي. نه به دل نه لاهو
 ڪٿي سان وڌيڪ لاڏ ڪوڏ نه ڪر. پنهنجي وڃڻ
 اچي نه کيس ڏک هڻي پري ڪري ڇڏ. ڪجهه وقت
 کان پوءِ سندس ٿڙ ٿڙ کان چٽي ٻولندي.

۸۶- ڪامني ۽ ڪچن ساري سنڌار کي باپ
 غرق ڪري ڇڏيو آهي. ڪامنيءَ کي ديو مالا
 روپ ڪري ڏسين. نه هوءَ هوند ايس ٿي پري
 جيستائين منهن مان ڪامني ۽ ڪچن جي موٽ
 موڪلايو آهي، جيستائين پرميشور کي پسي ڪين سگهندو

مايا جو ڪامي ڪنڊن روپ

ديت ٿو پر اڃا به ڪجهه سنساري پوندي رهيل آهي
ان جي بانس قائم آهي.

۷۳- ياد رک ٿو ڪامي ۽ ڪنڊن مڪن کي سدائيه
پوندي ۾ گئل ۽ ايشور کان پري رکن ٿا. عجب جي
ڳالهه آهي جو هر ڪو پنهنجي ۽ استريءَ جي ساراهه جا
پيوڊڪ پريڊو آهي، پوءِ ڪٿي هوءَ چڱي هجي،
لڳي يا موچاري.

۷۴- جيئن پوڙو شڪاريءَ وٽ قاسي پنهنجي جان
ڏيندو آهي، تيئن پرش به سويواڻ استريءَ جي قدمن
۾ ڪري جيون گنوانيندو آهي.

ڪام ۽ آتمڪ اُنٽي

۷۵- جيڪي ماڻهو ايشور کي پرايٽ ڪرڻ ٿا چاهين
يا پگتيءَ جي ساڌنائين ۾ اُنٽي ڪرڻ ٿا گهرن، ٺٽي
ڪامي ۽ ڪنڊن کان پاڻ بچائڻ گهرجي، نه ته هو سڌي
جڏهن به پرايٽ ڪري ڪين سگهندا.

۷۶- نٿيائيند شري چيٽيه ڏيو کان سوال پڇيو:
”لوڪن کي ايشور پگتيءَ لاءِ اپديش نه گهڻي پيو
ڏيان، پر سندن دلين تي اثر خير ڪو ٿئي ٿو. ان جو
ڪارڻ ڪهڙو آهي؟“ شري چيٽيه ڏيو جواب ڏنس:
”استرين سان هوندو سندن سنگ، پوءِ اتم اپديش
گرهڻ ڪيئن ڪري سگهندا؟ ٻڪ جاٽج نه سنساري
ماڻهن لاءِ مڪتي مهڪن ڪانه آهي.“

۷۷- ساهميءَ جو هڪ پڙ جڏهن اٽل ڪائيندو آهي،

۷۰۔ کٽي ڪيٽري نه خرداري وٺجي، نه نه دولهين جي ڪاراهن سان پريل ڪوليءَ ۾ رهيو نه گهڻي ڪي ٿوري ڪاراهن لڳڻ کان پوءِ نه سگهيو۔ ساڳيءَ ريت استرڻ جي سنگ ۾ رهڻ سان ڪام اڃا ڪجهه نه ڪجهه ضرور آهن ٿيندي، پوءِ ڪيٽرو نه کٽي سڄيڪ رهجي يا لندڙين تي، جابلو هجي، ڪو به نه ڪري.

۷۱۔ ڪو ماڻهو وڏي ٽپ ۾ ٿئي رهيو هجي، اڃا پل ۽ ٻي آرام هجي، تنهن جي اڳيان جيڪڏهن لڏو پاڻي ۽ چنڊيون آچار رکبا نه ڇا هو پاڻي پيئڻ يا آچار کائڻ کان پاڻ پلي سگهندو؟ ساڳي حالت سنساري جهڙي آهي، جو نرستانن روئي وڏي ٽپ ۾ ٿال آهي ۽ وڻن جي بکن ۾ پيا سي آهي، هن جي هڪ پاسي جيڪڏهن سندر نارڀون ۽ ٻئي پاسي ٻن دولهه جا مڙا ميسر ڪبا نه هو انهن ڏانهن هرڪن کان پاڻ پلي ڪونه سگهندو. هڪ ئي هڪ ٻيڪي جي پارڳ کان هٽي ويندو.

۷۲۔ هڪ سمي هڪ مارواڙي شري زامڪرشن وٽ آيو ۽ کيس چيائين، ”گرو مهاراج! سڀ ڪجهه ٿيا ٿيو، الم نه به ايسور جو دوشن جو ڪمن ملو، الم؟“

گرو مهاراج۔ ڪل جون ڏلڪيون ڏلهون آهي، جن ۾ ڪي به وڃي رکنو آهي؟ دلگيءَ مان ڪي به نه رهن ٿا، ان ۾ سڀ ۽ انجي سرهاڻ زهندي آهي، ساڳيءَ

پرڪرڻ نديون

مايا جو ڪامي ڪڍڻ روپ

(ڪام جو ٻڌڻ - ڪام ۽ آلمڪ آئي - ڪام کي

ڪيئن جيتجي ؟ ڏن دولت ۽ سادڪ)

ڪام جو ٻڌڻ

۶۶- مايا ڇا آهي ؟ مايا آهي آلمڪ آئي ۽ ۾ اُٺڪ

وجهندڙ ڪام .

۶۷- مايا (ڪامي) ئي سڀ ڪجهه ڳرڪاڻي وئي آهي .

۶۸- جي جيو سنساري پريڻج ۾ ڦاٿل آهن ، سي نه

ڪامي ۽ ڪنڀن جي ڦندي ۾ ڦاسل کان پاڻ روڪي

سگهندا ۽ نه ايشور ڏانهن پنهنجو من لاڙي سگهندا ،

پوءِ توڻي ڪٿي ڪامي ۽ ڪنڀن ڪري ڪين هزارين

آيمان سهڻا پون .

۶۹- گرھستين کي ساوڌان رهڻ گهرجي . ڪين استرين

۾ گهڻو ويسه رکڻ نه گهرجي . هو گرھستين کي گهڻي

ڇل ول سان پنهنجي وس رکندڙون آهن .

ڄاڻڻ کان سواءِ ٻيو ڪو اڀاءُ ڪونهي.

۶۴۔ مايا جي ڪري ئي ٻرم ڳيان ۽ ٻرم آندو ٻرايت
 ئي سگهن ٿا. نه ر ڪير آهن ڪي جيڪر سڀني ۾ نه
 ڏسي سگهي. مايا جي ڪري ئي ٻائيءَ جو پاڻ ۽ ٻائيءَ
 جو سڀيڻ پيدا ٿين ٿا. مايا کان ٻري نه لڪو آهي
 ماڻڻ جو ٻڌارو ۽ نه ماڻڻ وارو.

۶۵۔ ٻلي پنهنجي ٻولڻن کي پنهنجن ڏنڊن ۾
 جهليندي آهي نه ر آهن ڪي ڪو اڀاءُ ڪونه آندو
 آهي. پر جڏهن ڪوئي ڪي ڏنڊن ۾ جهليندي آهي
 اهو مري ويندو آهي. ٻڙيءَ وٽ مايا اهو پکڙي ڪي
 ڪاله ئي ماري، جيتوڻيڪ ٻين کي ناس ڪيو ڇڏي

پوگرڻ ٿيون

مايا جو ڪامي ڪنڇن زوڀ

(ڪام جو ٻنڌن - ڪام ۽ آلمڪ آئي - ڪام کي
ڪيئن جيئجي؟ ڏن دولت ۽ ساڌڪ)

ڪام جو ٻنڌن

۶۶- مايا ڇا آهي؟ مايا آهي آلمڪ آئي ۽ ۾ اٽڪ
وجهندڙ ڪام.

۶۷- مايا (ڪامي) ٿي سڀ ڪجهه ڳرڪائي وئي آهي.

۶۸- جي جيئ سنساري پوئڇ ۾ ڦاٽل آهن سي نه

ڪامي ۽ ڪنڇن جي ڦندي ۾ ڦاسل کان پاڻ روڪي
سگهندا ۽ ته ايشور ڏانهن پنهنجو من لاڙي سگهندا،
پوءِ توڙي ڪٿي ڪامي ۽ ڪنڇن ڪري ڪين هزارين
آپمان سهڻا پون.

۶۹- گرھستين کي ساوڌان رهڻ گهرجي. ڪين استرين

۾ گهڻو ويسه رکڻ نه گهرجي. هو گرھستين کي گهڻي
ڇل ول سان پنهنجي وس رکندڙون آهن.

چاڻڻ کان سواءِ ٻيو ڪو آپاءِ ڪونهي .

۶۴- ماما جي ڪري ٽي ٻارم گمان ۽ ٻارم آندڙ ٻاريت
 ٿي سگهن ٿا. نه ته ڪير انهن کي جيڪر سنهي ۾ نه نه
 ڏسي سگهي. ماما جي ڪري ٽي ٻيائيءَ جو پاءِ ۽ ٻيائيءَ
 جو سبب پيدا ٿين ٿا. ماما کان پري نه لڪو آهي
 ماڻڻ جو پدارت ۽ نه ماڻڻ وارو.

۶۵- ٻلي پنهنجي ٻونگڙن کي پنهنجن ڏنڊن ۾
 جهليندي آهي نه ته انهن کي ڪوبه اڀاءُ ڪونه ٻڌو
 آهي. پر جڏهن ڪوئي ڪي ڏنڊن ۾ جهليندي آهي ته
 اهو مري ويندو آهي. ٽپڙيءَ ريت ماما ايشور پگڻ کي
 ڪاله ٿي ماري، جهٽوڻڪ ٻين کي ناس ڪيو ڇڏي.

مايا جو ڪامي ڪنڊن روپ

(ڪام جو ٻنڌن - ڪام ۽ آلمڪ آئي - ڪام ڪي

ڪيئن جيتجي ؟ ڏن دولت ۽ سادڪ)

ڪام جو ٻنڌن

۶۶- مايا ڇا آهي ؟ مايا آهي آلمڪ آئي ۽ ۽ آلمڪ
عهدڙ ڪام .

۶۷- مايا (ڪامي) ئي سڀ ڪجهه ڳرڪائي وئي آهي .

۶۸- جي جيو سنساري پر پنڃ ۾ ڦاٿل آهن ، سي نه

امني ۽ ڪنڊن جي ڦندي ۾ ڦاسل کان پاڻ روڪي

نهندا ۽ نه ايشور ڏانهن پنهنجو من لاڙي سگهندا ،

، توڻي ڪڍي ڪامي ۽ ڪنڊن ڪري ڪين هزارين

ان سهڻا ڀون .

۶۹- گرهستين کي ساوڌان رهڻ گهرجي . ڪين استرين

لهڙو ويسه رکڻ نه گهرجي . هو گرهستين کي گهڻي

ول سان پنهنجي وس رکندڙون آهن .

چاٺڻ کان سواءِ ٻيو ڪو آپاءِ ڪونهي .

۶۴- مايا جي ڪري ئي ٻرم گمان ۽ ٻرم آندڻ برائيت
 ئي سگهن ٿا. نه ته ڪير انهن کي جيڪر سهڻي ۾ نه نه
 ڏسي سگهي. مايا جي ڪري ئي ٻائيءَ جو ڀاءُ ۽ ٻائيءَ
 جو منهنڊ پيدا ٿين ٿا. مايا کان ٻري نه اڪر آهي
 ماٺڻ جو پدارت ۽ نه ماٺڻ وارو.

۶۵- ٻلي پنهنجي ٻولڻن کي پنهنجن ڏندن ۾
 جهليندي آهي نه ته انهن کي ڪو اهڙو ڪو اهڙو
 آهي. پر جڏهن ڪوئي کي ڏندن ۾ جهليندي آهي ته
 اهو مري ويندو آهي. ٽپڙيءَ ريت مايا ايترو پگڻ کي
 ڪانه ٿي ماري، جيتوڻيڪ ٻين کي ناس ڪيو ڇڏي.

پر ڪرڻ ٿيون

مايا جو ڪامني ڪنڇن روپ

(ڪام جو ٻڌڻ - ڪام ۽ آلمڪ آنتي - ڪام کي
ڪيئن جيتجي ؟ ڌن دولت ۽ ساڌڪ)

—

ڪام جو ٻڌڻ

۶۶- مايا ڇا آهي ؟ مايا آهي آلمڪ آنتي ۽ ڀر آلمڪ
وجهدڙ ڪام .

۶۷- مايا (ڪامني) ٿي سڀ ڪجهه ڳرڪائي وٺي آهي .

۶۸- جي جيو سنساري پرڀڄ ۾ ڦاٿل آهن ، سي نه
ڪامني ۽ ڪنڇن جي ڦندي ۾ ڦاسڻ کان پاڻ روڪي
سگهندا ۽ نه ايشور ڏانهن پنهنجو من لاڙي سگهندا ،
پوءِ توڻي ڪٿي ڪامني ۽ ڪنڇن ڪري ڪين هزارين
آبهان سهڻا پون .

۶۹- گرهستين کي ساوڌان رهڻ گهرجي . کين استرڻ
۾ گهڻو ويسه رکڻ نه گهرجي . هو گرهستين کي گهڻي
ڇل ول سان پنهنجي وس رکندڙيون آهن .

چاٹل کانسراء پیر کو اباۛ کوانھی .

۶۴۔ ماہا جی کری ٹی پرم گیان ۽ پرم آنند پراپت
 ٹی سکھن نا۔ نہ نہ کیر انھن کی جیکر مہنی پر نہ نہ
 نہ سی سکھی۔ ماہا جی کری ٹی پرائی ۽ جو پاۛ ۽ پرائی
 جو سنبھد پیدا ٹین نا۔ ماہا کان پری نہ لکر آھی
 ماٹل جو پدارتھ ۽ نہ ماٹل وارو۔

۶۵۔ ہلی پھنچی پورنگڑن کی پھنچن ڈلدن پر
 جھلمندی آھی نہ نہ انھن کی جکر اہذا کرلہ اہندو
 آھی۔ پر جڈھن جکڑی کی ڈلدن پر جھلمندی آھی نہ
 اھو مری وہندو آھی۔ ٹیڑی ۽ ریس ماہا ایشور پگت کی
 کالہ لی ماری، جیتوٹیک پین کی ناس جکر چڈی۔

۵۹- جيئن بادل سورج کي لڪائي ڇڏيندو آهي تيئن مايا پرماتما کي لڪائي ئي ڇڏي. جڏهن بادل پري ٿيندو آهي، تڏهن سورج ڏسڻ ۾ ايندو آهي. ساڳيءَ ريت جڏهن مايا دور ئي ويندي، تڏهن پرميشور پرتڪش پسبو.

۶۰- هنس پکي کير مان پاڻي الڳ ڪري، رڳو کير ئي ويندو آهي؛ ٻيا پکي ائين ڪين ڪري سگهندا آهن. ساڳيءَ ريت پرماتما به مايا سان بلڪل گڏيل آهي. ساڌارن منش ايشور کي مايا کان ڌار ڏسي نه ٿا سگهن. فقط پرمهنس ئي مايا کي پري ڪري، پرماتما جو نچ سروپ پراپت ڪري ٿو.

۶۱- جيڪڏهن تون مايا جو سروپ پرکي سگهين ته اها جيڪر توکي ائين ڇڏي ڀڄي وڃي، جيئن ظاهر ٿي پيل چور ڀڄندو آهي.

مايا وديا جو روپ

۶۲- پرماتما ۾ مايا جا ٻئي روپ آهن. وديا ۽ اوديا. مايا جو وديا روپ منش کي پرماتما ڏانهن نڀي ٿو ۽ اوديا روپ کيس اوڙاهه ۾ وٺي ٿو وڃي. گيان، ڀڳتي ۽ وٽراڳ، اهي سڀ مايا جو وديا روپ آهن. انهن جي سهايتا سان ئي منش ايشور کي پراپت ڪري سگهندو.

۶۳- مايا ئي پرميشور کي پرتڪش ڪري ٿي. مايا کان سواءِ ڪير برهم کي ڄاڻي سگهي ها؟ پرميشور کي ڄاڻڻ لاءِ سندس پرتڪش روپ يعني شڪتيءَ کي

امریک وین

۵۷۔ هريءَ هڪ ڀيري شينهن جي ڪل جو ڳڻاڻو ڪيو. ڏاڍو ڀيانڪ ٿي ڏسڻ ۾ آيو. ڀيڻس وٺي راند ڪئي. لکي لکي سندس ڀرسان وڃي ڪپڪپ ڪيائين. ڪڪيءَ کي ڏڏڪو اچي ويو ۽ هراسجي وئي. خوفناڪ ڄالور کان. ڀيڻ لاءِ دود ڀري ڪڪڙاٽ ڪيائين. هريءَ هڪدم لٽاپ لالو. ڏنل ڪڪيءَ پنهجي ڀاءُ کي سڃاتو ۽ ڏوڙي وڃي کيس ڳرائڙي ٻائي چيائين ”آڙي، هيءُ نه منهنجو مڙو ڀاءُ آهي“ ماڻهن سان به ساڳي ڪار آهي. هو ماڻا روئي ڀرم ۾ پيهجي ۽ ڊڄي ڪئين ٻانهيون ڪن ٿا. ماڻا جي پٺيان نه ڀرم ڀاڱ کي لڪايو آهي. پر جڏهن ماڻا روئي لٽاپ لالو ويندو، تڏهن ڀرم پيڪر ۽ ڪنور روپ ڀدران پنهجي آلي پياري اندر واري آڻا جي صورت ۾ ڀڳ ۾ ايندو. جيڪڏهن سرور ڀاڱ آهي

٥٨- سوال- پر مشور جيڪڏهن سرور واپس آهي
 ته اسين کيس ڏسي ڇو ڪين ٿا سگهون؟
 جواب- جيئن ڪن، ڪاٺن سان ٻيڪيل ٿلاءَ جي
 ڪندي وٽ پاڻي ڏسي ڪونه سگهيو آهي. پاڻي ڏسڻ
 لاءِ اول ڪن ڪچرو پري ڪرڻو پوندو. جيئن ماها روڻ
 پڙدي سان ٻيڪيل آڪيون ڪيئن اڀورو پسي سگهنديون
 ايشور کي پسڻ چاهين ته پنهنجي اکين سان ماها روڻ
 پڙدو هڻائي ڇڏي.

”نوهين ته ڏينهن جا ڏينهن پنهنجي ڪمري ۾ شائنيءَ
 ۾ گهاري رهيا هئا. اڃا ڪهڙيءَ خوشيءَ ۾ اچي، آند
 ۾ پيا نچو ۽ ٽپو؟“ ساڌو آڪاس ڏانهن اشارو ڪندي
 ورائيو ته ”اها آهي مايا، جا جيوت کي ڀڄي ٿي!
 انجو اڳ ڪو اهڃاڻ ڪونه مليو هوم، پر اڃا اڃانڪه اها
 برهم روپي نرمل آڪاس ۾ ڏسڻ ۾ آئي. سارو سنسار
 ڇڏيائين. وري برهم جي قوڪ سان ٿڙي پکڙي وئي.
 ۵۵- رام، سيتا ۽ لچمڻ بنواس ٿي ويا. اول رام
 هو، سيتا وچ ۾ هئي ۽ لچمڻ پٺيان. لچمڻ جي دل
 سمورو وقت رام جو پوزن زيت درشن ڪرڻ لاءِ ترقي
 رهي هئي. پر وچ ۾ سيتا جي هٿ ڪري سندس نگاهه
 رام تي پئجي نه ٿي سگهي. سيتا کي ٿورو پاسيرو ٿيڻ
 لاءِ ويندي ڪيائين. سيتا پاسيرو ٿي، لچمڻ جي
 منو ڪامنا پوري ٿي ۽ رام جو پوزن زيت درشن
 ڪري سگهيو. سنسار ۾ برهم، مايا ۽ جيو جو ٻه اهڙو
 ٿي پريڻد آهي. جيستائين مايا روپي وهر پاسيرو نه
 ٿيندو، تيستائين خلقت خالق کي، منش ايشور کي
 پسي ڪين سگهندو.

۵۶- هڪ درويش رات ڏينهن چٽ ٻڌيءَ جي
 بلوري شيشي ڏانهن ٺهاري پيو مشڪندو هو. شيشي
 ۾ ڀانت ڀانت جا رنگ. ڳاڙهو، ڀيلو، ٺيلو وغيره پيا
 ڏسڻ ۾ ايندا هئس. انهن رنگن کي مٿيا سمجهي،
 سندس مک تي مرڪ اچي ويڊي هئي ۽ محسوس

امرت وچن

گھندو، پاڻي ۾ ضروري آهي. تهڙيءَ ريت شُو به
ڪٽيءَ جي سهايتا کانسواءِ آهتي ڪري ڪونه سگهندو.
۵۲۔ ماڻا جو سڙو ڏسڻ جي اڀلاڪا هئڻ ڪري
هڪ واريءَ هڪ درسيه ڏنم. هڪ ننڍڙو ٿڙو آهستي
آهستي وڌي هڪ ڦيگري ٿي پيو. ڦيگري وري
ٺاري ٿي پيئي ۽ ويڙ ڪيائين. ٻالڪا اڃا ڄاڻو ٿي مس
نه ڪيس ڪڍي ٻي ڇڏيائين. اهڙيءَ ريت ڪيس اڻيڪ
ٻالڪا ڄاوا. سڀني کي وٺي ڳر ڪاٽيندي، ٽنڊن ڄام
نه هڻيءَ ماڻا آهي.
۵۳۔ ٽالڪي کي پنهجي ٽنڊن ۾ زهر هوندو آهي،
نه به ڪيس ان مان ڪجهه نقصان ڪونه رسي. ٻائي
جنهن کي چڪ هڻي، تنهن کي سندس زهر ٻاري ڇڏي.
ساڳيءَ ريت ماڻا ٻرماڻا به آهي نه به مٿس ڪوبه اثر
نه ٿي ڪري. ٻڙ ساڳي ماڻا ساري ٻيٽسار کي ٻيٽي
ٿي ڇڏي.

اوديا روپي ماڻا

۵۴۔ دڪشيپور مندر جي هڪ ڪمري ۾ هڪ
ساڌوءَ ڪجهه وقت لاءِ اچي لڪاڻو ڪيو. ڪنهن به
به ڪين ڳالهائيندو هو. سمورو وقت ايشور جي ڏيار
وليت ڪندو هو، هڪ ڏينهن اڃانڪ آسمان ٻر
بادل اچي ڪارنهن ڪئي. ڇانڊي واءِ جو جهوڙو
ڪي گهلي وڙو. اهو ڏسي، ساڌو پنهجي ڪمري
ٻاهر نڪتو. ڪنڀڙ ٻڌو. لکيو: ٻڙو مهاراج. ڪانڌس

مايا

(مايا جا روپ - پرماتما جي سرشتي رچيندڙ
شڪتي - مايا، اوديا جو روپ -
مايا، وديا جو روپ)

مايا پرماتما جي سرشتي رچيندڙ شڪتي

۴۸- مايا ۽ برهم پاٽر ائين آهن، جيئن چرندڙ نازنگ
۽ وسرام ۾ ويٺل نانگ. ڇنڇل شڪتي آهي مايا ۽ اڄل
شڪتي آهي برهم.

۴۹- سمند جو پاڻي، جيئن گهڙي ۽ مائو نه گهڙي ۽
آڪرو هوندو آهي، تيئن برهم ۽ مايا آهن. شانت اوستا
آهي برهم ۽ ڇنڇل اوستا آهي مايا.

۵۰- برهم جو مايا سان ناتو اهڙو آهي جهڙو اگنيءَ
جو سندس جلائڻ جي گڻ سان.

۵۱- شو ۽ شڪتي ٻئي آلهي ۽ لاء ضروري آهن.
فقط سڪل مٽيءَ مان کوٽ ڪندڙ ٿانءِ ٺاهي ڪونه.

امرڻ وڃن

۴۶۔ جڏهن ڪچو ڪُٺو پڙهي پوندو آهي، تڏهن
 پيار اڏائي ساڳي مٽي ڪم آڻي، نئون ڪٺو ٺاهيندو
 ٿئي. پر جڏهن پڪل ڪٺو پڙهي پوندو آهي تڏهن ان
 ن نئون ڪٺو ٺاهي ڪونه سگهندو آهي. تهڙيءَ ريت
 جيڪڏهن ڪو ماڻهو اودا جي حالت ۾ ڊيهه لو چڙي
 نه وري جنم لو وٺي، پر جڏهن سڄي ڪيان روپي
 اڳتيءَ ۾ چڱيءَ ريت پڙهي راس لو ٿئي ۽ بهتل حالت
 ۾ ڊيهه لو ٺاهي نه هڙو وري جنم نه لو وٺي.
 ۴۷۔ رڌل چانور پوکيو نه آهو سلا ڪين ڪڍندو
 رڳو ڪڇيون ساڙيون ئي سٺو ڪڍندون آهن. ساڳيءَ
 ريت جيڪڏهن منس سڌا اوستا ۾ ڊيهه لو چڙي نه
 کيس وري جنم ڪونه لو وٺڻو پوي، پر جنهن پرماتما
 ۾ ڀالو آهي، ان کي وري وري جنم وٺڻا پون ٿا.
 - نه بهتي.

هر ٿيو ۽ پٺر چنم

۴۳۔ ٻڌ جيو مڙيو سمي ۾ سڀساري ڳالهيون ياد
ڪندا آهن. تيرت آستان پيٽ يا پوتر ڪنگا ۾ سنان
ڪرڻ يا مالهائون ڦيرڻ مان ڪهڙو سود؟ جيڪڏهن
دل ۾ دنياوي ترشيتون هونديون ته مڙيو ويل به
آهي. اوس اڳريون رهنديون. انڪري ”ٻڌ جيو“
ان سمي نيا وڻندا آهن. طوطو رواجي ۽ ريت راڌي
ڪرڻ جو پوتر نام پيو اچاريندو آهي، پر جڏهن ٻلي
اچي جهليندي اٿس تڏهن پنهنجو سپاويڪ آواز ”ٿان،
ٿان“ ڪرڻ لڳندو آهي.

۴۴۔ ايشور ۾ صدق نه هئڻ ڪري منش ڪيتريون
ٽي پوڳنائون ٿو پرڳي. انڪري کيس اهڙا اڀاءُ وٺڻ
گهرجن، جي جيوت جي آئير دم ويل کيس ايشور جو
ڌيان ڪرڻ ۾ سهايتا ڪن. اهو اڀاءُ آهي ايشور جي
ڀڳتي. منش جيڪڏهن پنهنجي جيون سمي ۾ ڀڳتي
ڪندو ته سندس من ۾ انت ويلي ايشور جو ويچار
ضرور اٿڻ ٿيندو.

۴۵۔ منش جا مڙيوءَ کان اڳ جيڪي ويچار هوندا،
انهن موجب کيس پيو چنم ملندو. انڪري ڀڳتي ڪرڻ
خروري آهي. هر دم سياڻن ڪرڻ سان منش جو من
جيڪڏهن سنساري ڦرڻ کان آجو ٿيندو ۽ ايشوري
نيالن سان پراور ٿيندو ته انت ويلي به هو ايشور جي
يان ۾ ئي رهندو.

اڳيان ليٽڙيون پيا پائين.

۴۰. سج آهي ته ايشور ڇيٽي ۾ به وسي ٿو، پر انهيءَ ڪري اسان کي ڇيٽي جي سامهون وڃڻ جڳائي ڇا؟ سج آهي ته ايشور مها پائين به وسي ٿو، ته به اسان کي انهن سان منجه ڌرڳڙ نه ڪرڻ گهرجي.

۴۱. شاسترن جو واڪ آهي ”آبر نارايڻ“ يعني جل نارايڻ آهي. ته هر پرڪار جو جل پيٽ لائڻ نه آهي. ساڳيءَ ريت اهو برابر سج آهي ته ايشور هر هنڌ واپس آهي، ته به منهن کي ڌوڪيون جهڳه ڏانهن وڃڻ ڪين جڳائي. هڪڙو پاڻي پيرن ڏوٽڻ لاءِ ڪم آڻي سگهجي ٿو، پيرن سرپر کي شد ڪرڻ لاءِ ۽ ٽيون پيٽ لاءِ. ڪو پاڻي نه اهڙو ٿيندو آهي، جنهن کي ڇنڪر جهڙي به ڪنهن ساڳيءَ ريت آستان به پڻ پڻ پرڪارن جا ٿين ٿا. ڪن جي ويجهو وڃي، ڪن جو وڃي درسن ڪجي. وري ڪي آستان ٿين ٿا، جن کي پري کان ئي پرڻام ڪري کائڻ ڏور رهجي.

۴۲. هينن کان پاڻ سڀال. واه وڏي کان، پير جو دل جو صفا نه هجي، ٽيون جو پنهنجي ڪنن تي نلسيءَ جا پوٽر پڻ لڳائي، پوڄا پاء جو ڏيکاء ڪري، چوٿون استري، جا وڏو گهوٺڪو ٿي ڪري ۽ پنجون پينل لاءِ جو ٿڌو پاڻي جو هندي سينور سان پير پوري صحت لاءِ هاجيڪار ٿيو پري.

ٿيون پاڻيءَ کان ٽر لپ رهندو. پهرين گڏو انهيءَ منش سان مشابھت ٿو رکي جو پاڻ کي سروي پاڪ آتما ۾ سمائي، ان سان هڪ ئي ويو آهي. اهو جيون مڪت آهي. ٻيو پڳت يا ايشور جي سڃي پريميءَ سان مشابھت ٿو رکي، جو اڌ ياتڪ آندو ۽ گيان سان ڀرپور آهي. ٽيون سنساري منش سان مشابھت ٿو رکي، جو پنهنجي هڙدي ۾ رٿي مائر به سڄو گيان جهڙو نٿو ڏئي.

۳۷۔ منش وهائي جي ڪن مثل آهن. هڪ ڪل جو رنگ ڳاڙهو هوندو آهي، ٻيءَ جو نورو ۽ ٽينءَ جو ڪارو. پر ڪجهه سيني ۾ ساڳي ئي ڀريل هوندي آهي. ساڳي حالت منشن سان آهي. هڪ سهڻو آهي، ٻيو سانورو، ٽيون ڌرماتما ۽ چوٿون پاڻي. پر سيني ۾ ايشور ساڳيو ئي وسي ٿو.

۳۸۔ ڪچوڙين ۾ ٻاهران ٿيندو آهي اٿو، پر اندر دال، ڀاڄيون ۽ مصالح پيل هوندا آهن. جهڙو ڪچوڙيءَ اندر مال پيل هوندو، اهڙو ئي سندس سوان ٿيندو. مانڪ ڏيهيون به هڪ ئي وسوءَ مان ٺهيل آهن، پر هڙدي جي پوٽائي اڌسار هر هڪ منش جو الڳ الڳ سڀاڙ ٿئي ٿو.

۳۹۔ برهمڻ جو پٽ جنم موجب بيشڪ برهمڻ آهي، پر ڪي برهمڻ وڏي هوندي پنڊت ٿا ٿين، ڪي پروهت، ڪي رسويا. ڪي نه وري وڻائن جي درن

امرت وچن

۳۳۔ آهي. دونهن ديار کي ئي ڪارو ڪري سگهيو
نه اچي اندران ٿيڻ کي.

۳۴۔ ستي، رجي ۽ ئي جي اثر جي گهٽ وڌ هئڻ

ڪري منس جدا جدا ٿيڻ جا ٿين ٿا.
۳۵۔ سڀ جيئو پنهنجي مول سيار ۾ هڪ ئي آهن،
پر پنهنجي جدا جدا استين اوسار چئن پرڪارن جا. ٻڌ
يعني ٻڌن ۾، ممڪش يعني مڪتي لاءِ ٿر ٿيندڙ، مڪش
يعني مڪتي برابر ڪيل، نه مڪش يعني سدائين
مڪتي ۾ اسٽ ٿين ٿا.

۳۶۔ هڪ مهاڻي لڏي ۾ پنهنجو چار وڇاڻو، چڱو
ئي شڪار ٿاڻس. کي مڇرون چپ چاپ ڪري
جاري ۾ پئجي رهيون. ٻاهر لڪڻ لاءِ ڪاڇو ڇوڙ
ڪاڇو ڪيائون. ٻيون پئي ٿيڪيون ۽ ٿا ٿاڻون، پر
ٻاٺڪي ٻاهر ڪڍي ڪونه سگهيون. ٻائي کي ٿوروڙيون
مڇيون ڪنهن نه ڪنهن ٿر ٿيڻ سان ٻاهر اڪري آيون.
سڀار ۾ نه ٿي پرڪارن جا جيئو آهن. هڪڙا آهن ٻڌ
جيئو، جي مڪش ٿيڻ لاءِ جتن به ڪونه ٿا ڪن. ٻيا
آهن ممڪش، جي مڪتيءَ لاءِ پاڻ ٻٽوڙين ٿا. ٿيان آهن
مڪش، جن اڳ ئي مڪتي برابر ڪئي آهي.

۳۷۔ ٽي گڏا آهن. پهرين ٿوڳ ڇوڙيل، ٻيو ڪٽڙ
جو، ٽيون پٿر جو. جيڪڏهن ٽنهي کي پاڻيءَ ۾ وجهي
نه پهرين ٿوڳ ويٺو ۽ پنهنجو روپ وڃائي ڇڏي
ٻيو پاڻي ڳهڙائي ڇڏي ويٺو، پر روپ قائم هوندو.

اهم ڀاؤ جي ڪري ٿي اٿم اٽڪ اٻاڏيون اچي ٿيون
وڃن ۽ پنهنجو واسوڪ سڀاؤ وساري ٿو ڇڏي.

۲۹- اٻاڏين جي وڌڻ سان جيو جي سڀاؤ ۾ ڦيرو
اچي ٿو. ڪوبه ماڻهو جيڪڏهن نئون ڀيرو
پهريندو ته سندس چمن مان پاڻي پيا عشقي گيت
نڪرندا. انگريزي بوت پائڻ سان ليلهر به ايمان ۾
ڦرڪجي ويندو ۽ هڪدم سڀي وڃائڻ شروع ڪندو.
جيڪڏهن ڏاڪڻ چڙهي هوندس ته صاحب جيئن
ٽپ ٽپ ڪندو، ڏاڪا چڙهندو ويندو. ڪنهنڪي هٿ
۾ قلم هوندو آهي ته پيو پئي ٿي هيڏانهن هوڏانهن
ليڪا پائيندو آهي.

۳۰- جيئن نانگ پنهنجي لٽل ڪل کان نيارو آهي،
جيئن آتما سرير کان نيارو آهي.

۳۱- آتما ڪنهن به وسٽوءَ سان موهه نٿي رکي.
سڪ ڏک، پاپ پڇ آتما تي ڪنهن به قسم جو لپ
لڳائي ڪونه ٿا سگهن ۽ پر جيڪي پاڻي رڳو سرير
ٿا سمجهن، تن تي سو لپ لڳائي سگهن ٿا. جيئن
دونهون رڳو ديواري تي ڪارو ڪندو آهي ۽ نه
اندرئين ٿي.

۳۲- ويدانتي چون ٿا ته آتما پنهنجي نر لپ آهي ۽ پاپ
يا پڇ، ڏک يا سڪ کيس ڪونه ٿو لڳي. رهي ته
انهن کي ٿي ٻڌڻا ڏيئي سگهن ٿا، جنجو سرير سان

امرت وچن

امر ساگر ۾ لو پوي، تڏهن پنهنجو وجود وڃائي ڇڏي.

۲۵- ابشور بي آنت آهي ۽ جيوُ آنت وارو. پوءِ
س وارو ڪيئن بي آنت ڪي ڄاڻي سگهندو؟ جيئن
وڻ جو ٽڙو سمنڊ جو آنت لهن لاءِ واجھ، وجهي نه
ڇيڪر ٿري ٿي وڃي، تيئن جيوُ، پرماتما جو آنت
پاڻ ۽ ڄاڻي جي ڪوشش ڪري نه ڇيڪر پنهنجو الڳ
وجود وڃائي، ساڻس ملي هڪ ٿي وڃي.

۲۶- پرماتما پاڻ منهنجي روپ ۾ ڪيائي رهيو آهي.
هو وڏو ڪيلاڙي آهي. جيو ۽ جگت جو ماما چار ۽ سڄي
وچتر ليلا آهي. ڪيلاڙي رڳو پاڻ سٽيو آهي ۽ سندس
ليلا مٿيا.

۲۷- مالڪ نه ٿي ٿي، مثال آهي. من، ٻڏي ۽
اندريون، پاڻي، چانورن ۽ پٺاڻن مثال آهن. ٿي ٿي ۽
پاڻي، چانور ۽ پٺاڻا وجهي باهه ٿي رکيا نه گرم ٿي
ويٺا. کين هٿ لائڻ نه آڱر ٿي سڙي ويٺي. پراڻا
گرمائش سڄ پڇ ٿي ٿي، پاڻي، پٺاڻن يا چانورن
ذاتي طرح ڪانه آهي. ساڳيءَ ريت جيو ۾ به پرهم
ٿي شڪتي آهي جا من، ٻڏي ۽ اندرين کي هلا
ڇلائي ٿي ۽ جڏهن اها شڪتي نه ٿي هلي چلي، تڏ
هر به ٿي ٿا وڃن.

۲۸- منهنجي پٺڻ ۾
جيو جو واسنوک سڀاءُ نه سڃاڻندو آهي.

جيو آتما جو پرماتما سان ميل ٿو ٿئي. هو هڪ ٻئي جا
سنبندي ۽ هڪ ٻئي جي آڌين آهن. جيتوڻيڪ آهن
اکثر ڪري الڳ، تہ ٻہ سڃاڻن موقعن اچڻ تي پاڻ ۾
ايڪو ايڪو ٿي سگهن ٿا.

۲۰- آتما جڏهن مایا جي بندن ۾ آهي، تڏهن انکي
جيرو آتما ٿو چئجي. جڏهن مایا جي بندن کان آجي
ٿي ٿئي، تڏهن انکي پرماتما ٿو چئجي.

۲۱- جيو آتما ۽ پرماتما جي وچ ۾ ڪهڙو ناتو آهي؟
جيئن درياھ ۾ ڪاٺ جي تختي جي آڏو اچڻ ڪري،
پاڻي ۾ ڇو وهڪرو بہ ڌارون ڪري وهندو آهي، تيئن
اکنڊ آتما، مایا روپي آڏو ڪري هڪ منجهان بہ يعني
جيو آتما ۽ پرماتما پيو محسوس ٿئي.

۲۲- پاڻي ۽ انجو بدبدو هڪ ئي آهن. بدبدو
پاڻي ۽ منجهان ئي پيدا ٿئي ٿو، پاڻي ۽ ئي ئي ٿري ٿو
۽ پاڻي ۽ ۾ ئي سمائجي وڃي ٿو. لهڙي ۽ ريت جيو آتما
۽ پرماتما بہ هڪ ئي آهن. فرق فقط گهٽ وڌائي ۽ جو
آهي. ڇو تہ جيو آتما انٽي ۽ محدود آهي ۽ پرماتما
لي انٽ آهي. هڪ آڌين آهي ۽ ٻيو سواڌين.

۲۳- جيو آتما جو اهم ڀاو بہ ائين آهي، جيئن
گنگاندي ۽ جي ڪجهہ ڪي ڪي لوڙهو ڏئي چئجي
تہ هي ۽ منهنجي گنگاندي آهي.

۲۴- جهڙي ۽ ريت ڀاري ۾ شيهي وجهڻ سان ٻئي
ملي هڪ ٿي ٿا وڃن، لهڙي ۽ ريت جيو آتما جڏهن

ڇاڪاڻ ته ايشور جي سڀن مان ئي هر وسوءَ کي مله
 ملي ٿو. جيستائين جيو ايشور ۾ رتو رهي ٿو ۽ ايشور
 جي نمغ سڀ ڪم هاڃ ڪري ٿو، تيستائين وڌيڪ ۽
 وڌيڪ آلتِي ڪندو رهي ٿو، ڇاڪاڻ ته سندس روپي ڙين
 کي مله ڏيڻ وارو ايسر ايشور آهي. پر جيڪڏهن
 هو ايشور کي وساري، سڀ ڪم پنهنجي وڏائيءَ لاءِ
 ڪري، ڪي وڏيون ڪاميابيون کڻي حاصل نه ڪري،
 نه به انهن مان کيس ڪو به لاءِ پراپت ڪونه ٿيندو.

۱۷- جيئن ڏيکيو ٿيل آهي ته ٿو ٻري، تيئن جيئو به
 ايشور ڏاران جي نه ٿو سگهي.

۱۸- پرمالما جيئو لاءِ ائين آهي، جيئن چئمق لوه
 لاءِ. پوءِ ٻيا پرمالما جيئو کي ڇو ڪين ٿو چڪي وٺي؟
 جيئن مٽيءَ ۾ پوريل لوه کي چئمق جي ڪشش ۽ ڪي
 ڪين سگهندي آهي، تيئن مالا ۾ گئل جيئو به پرمالما
 جي ڪشش متوس نه ٿو ڪري. پر جڏهن پاڻي
 مٽيءَ کي گهلي ويندو آهي، تڏهن چئمق جي ڪشش
 ڪري لوه چرندو ڇرندو آهي. اهڙيءَ ريت جيئو
 جڏهن پرمالما ۽ پچماءَ جي لاءِ وهندڙ لڙڪن سان مالا
 روپي مٽيءَ کي ڏوٽي ٿو ڇڏي، تڏهن سهجي ٿي
 کيس پرمالما. پاڻ ڏانهن چڪي آوڻي. ڇو نه مالا ئي
 کيس سندس مان چنڊڙائي ٿي ڇڏي.

۱۹- جيئن گهڙيال جا ڪلاڪن ۽ مٽن وارا ڪائنا
 هر هڪ ڪلاڪ ۾ هڪ ڀيرو پاڻ ۾ ملندا آهن، تيئن

آهي. اندرين جي وڃين سان جيترو گهٽ موهر رکيندين
اوترو توڻو ايشور لاءِ وڌيڪ پريم وڌندو.

۱۵- رڳو ڏن دولت هٿ ڪري ڪنهن کي شاهوڪار
ڪوئي نٿو سگهجي. شاهوڪار جي گهر جي نشاني اها
آهي ته سندس هر هڪ ڪمري ۾ ٻئي ٻئي پرندي.
غريب ٿيل جو ست ساري نه ٿا سگهن، تنهن ڪري
گهڻيون بيتيون ڪونه ٿا ٻارين.

سڀ روپي مندر ۾ اوندهه هٿ نه جڳائي. انهن گيان
روپي جوڳ جڳائڻ گهرجي. پنهنجي ڪمري ۾ گيان
روپي ڏيڻو ٻاري، لوڪ ڪاٺا جي مڪڙ ڏانهن نهار.
هر هڪ جي وڃين پراڻ ڪري سگهين. جيئن آتما به آهي
۽ وشو آتما به آهي. هر ڪا جيئن آتما وشو آتما سان
ڳنڍيل آهي.

هر هڪ گهر ۾ بجلي، پٽين جو پر بند ٿي سگهين ۽
بجلي ڪمپنيءَ وٽان بجلي ملي سگهي ٿي؛ رڳو ڪمپنيءَ
کي درخواست ڪرڻ جي دير آهي، پوءِ پاڻهي پر بند
ڪري ڇڏيندا ۽ توکي پنهنجي ڪمري ۾ روشني ملندي.

منش جو واسٽوڪ سپاءَ

۱۶- ايڪي کي ٻين ڏيڻ سان ڪيترو به ملهه وڌائي
سگهجي ٿو. ايڪي کي جيڪڏهن ڏاهي ڇڏجي ته
ٻين کي پنهنجو ڪوبه ملهه ڪونه آهي. ساڳيءَ ريت
جيئرو جيستائين ايشور، جو آهي ايڪو، تنهن ڏانهن لاڙو نٿو
رکي، جيستائين هن جو ڪوبه ملهه ڪونه ٿو ٿئي،

امرڪ وڃن

سڀيئي ضرور ايشور ٻائيندا.

۱۲۔ ننڍڙا ٻالڪ رانديڪن سان بنا ڪنهن به چيٽا جهول ٻل جي ٻيا کيائيندا آهن. پر جڏهن تي پنهنجيءَ کي ڀرسان ايندو ڏسندا آهن. ”آمي، آمي“ ڪاربندا، ڏانهن ڏوڙندا آهن. اي مٿس، تون به من جڙ جيڪب ڀڙن دولٽ، نانءُ ناموس روئي رانديڪر ي هر ڪڇي راند ڪري رهيو آهين ۽ ڪو نه ڏپ ٻا يا چيٽا ڪانه ٿو مٽسوس ڪرين، پر جي هڪ واري پنهنجي جيڪب مانا جو ڏرڻ ڪرين، ته پوءِ انهن ڳالهين مان جيڪو سواد ڪونه اچيئي. انهن سڀني کي اڀري ٿو ڪري، جيڪو مانا ڏانهن ڏوڙين.

۱۳۔ اونهي سمندر ۾ ماڻڪ موليٰ ٿين ٿا، پر اهي براهيت ڪرڻ لاءِ توکي هر پرڪار جا جوڪم ڪڍڻا پوندا. هڪ ٽپي هٽڻ سان اهي حاصل ڪري نه سگهن ٿا. ائين ڪين سمجهڻ ته سمندر ۾ موليٰ آهن ئي ڪين. ورور ڪري ٽپيون هڻندو ره. نشچو ڌار نه اٿس ۽ ضرور تنهنجا لايا سڃايا ٿيندا.

ساڳيءَ ريت ڀرميشور جي ڳولها ۾ جيڪڏهن پنهنجي پهرين ڪوشش نڪتل ٿئي ته همت هاري نه ڇڏي. اڏ ڪندو ره ته ايشور کي اوس براهيت ڪندين.

۱۴۔ ست چٽا آنڊ کي ڏيڻا ته آنڊ براهيت ڪندو. آنڊ اٺس آهي. اودا جي. ڪري رڳو ٻه ڪيو.

سگهي ٿو. هو اهڙيون ٻيون به انيڪ ڳالهين ڪندا آهن. اوهانجو ٿياسافيءَ بنسبت ڪهڙو رايو آهي؟

گرو مهاراج:- ڀڳتي ئي اٿم آهي. ڀڳتي چٽوس يا ايشور ۾ صدق. ڇا، ٿياسافيءَ وارن ۾ ڀڳتي پاو آهي؟ اٿن، نه پوءِ نڪ. سندن آدرش ۽ اُدش جيڪڏهن ايشور درشن ڪرڻ آهي، نه پوءِ واه واه! پر ياد رکج ته سورج لوڪ، چندر لوڪ، تارا لوڪ وغيره جهڙين ڳالهين ۾ غلطان ٿين، ايشور جي سچي تلاش نه آهي. منش کي ايشور جي چرن ڪملي جي ڀڳتي پراپت ڪرڻ لاءِ ساڌنائون ڪرڻيون پونديون. کيس هردي جي ائينت اڪير سان، ايشور لاءِ لڙڪ لاڙڻا پوندا. من کي ٻين سڀني ڳالهين مان ڪڍي، رڳو ايشور ۾ ڌيان لڳائڻ گهرجي. پرماتما ويدن يا ويدانت يا ٻين شاسترن ۾ ڪونهي. جيستائين ايشور لاءِ دل نه ٿڌڻدي تيستائين ڪجهه نه پراپت ٿي سگهندو. ائينت ڀڳتيءَ سان سندس اُپاسنا ۽ ساڌن ڪرڻ جڳائي. ايشور سڻو ملي نٿو سگهي. ساڌن ضروري آهن.

۱۹- سوال:- ڇا، سڀيئي جيو ايشور جو درشن پائي

سگهن ٿا؟

جواب:- ڪنهن کي به سارو ڏينهن اُپواس رکڻو ڪونه پوندو. ڪن کي صبح جو کائڻو ملندو، ڪن کي منجهند جو، باقي ٻين کي شام جو سڄ لهڻ وقت. ساڳيءَ ريت ڪنهن نه ڪنهن سمي هن جيون ۾ يا ڪن جوڻين کان

گهرو اولنداهيءَ ۾ آرام لاءِ جڳه هڪ ڪرڻ ۾ کيس شايد گهڻائي ڏک ڏاڪڙا ڏسڻا پون. ساڳيءَ ريت هن سنسار ۾ آيل نئون ماڻهو ايشور ۾ نتيه وشرام آستان حاصل ڪرڻ بعد بنا ڪنهن ڊپ ڊاءِ جي روز مره جو ڪم حاج ڪري سگهي ٿو، نه ته مرنپو روپي اولنداهي ۽ پيانڪ رام مٿس غالب پوندي. ٿڌهن کيس پاري ڪشتن ڪليشن کي منهن ڏيڻو پوندو.

۹۔ اڃا جي وڏين گندين ۾ دن وٽ ڪوئن ڦاسائڻ لاءِ ڪوٽا-مارن ۾ چانورن جي لائي رکي ويندي آهي. ڪوٽا گندين ۾ رکيل چانورن جو سچو سواند واري، ڪوٽا-مارن ۾ رکيل چانورن جي لائين جي چشڪي پٺيان وڃي، پاڻڪي آڙائي ڇڏيندا آهن. ساڳي حالت آتما سان آهي. آتما ايشوري آند جي پيپي وٽ بيل آهي، جو آند، سنسار جي بي شمار مڙج مڙن جو پندار آهي. پر انهيءَ آند لاءِ جتن ڪرڻ بدران جيرو آتما سنسار جي لڏن ۾ ڏٺا وڃي، مالا چار ۾ ڦاسي ناس ٿي ٿئي.

۱۰۔ هڪ پنڊت:- ٿياسافي مت وارن جو چوڻ آهي ته هن سنسار ۾ مهاٿمان جو واسو آهي. هو وڏيڪ چوندا آهن ته ڪئين لوڪ ۽ منڊل آهن، جهڙوڪ ٿارا لوڪ، ديولوڪ، سورج لوڪ، چندرلوڪ وغيره ۽ مٿس جو سوکير سري، انهن سڀني لوڪن ڏانهن وڃي

ماڻ ٿو ڪري .

۵- اول هڪ ڪي سڃاڻ ۾ پوء پاڻهي سڀني ڪي سڃاڻندين . اڪي اڳيان پڙيون ڏيڻ سان پڙين جو مله سون ۽ هزارن ۾ ٿي ٿو وڃي ، پر اڪو ڊاهي ڇڏڻ سان پڙيون ٺڪميون ٿيو پون . اڪي جي ڪري ئي اٺيڪ جو قدر ٿو ٿئي . پهرين اڪو ، پوء اٺيڪ . پهرئين ايشور پوء جيو ۽ جهگت .

۶- اول ايشور پراڻ ڪر . پوء دل ٿيڻي ۾ ڀل دولت حاصل ڪج . پهرين آتم درشن ڪر ، پوء جيڪڏهن سنساري جيون ۾ گهڙندين ۾ من جي شائتي ڪين وڃائيندين .

۷- ڇا ، توکي سماجڪ ستاري جي اون لڳل آهي؟ پرميشور ڪي پراڻ ڪري ، پوء اهو ڪم هٿ ۾ کڻ . ياد ڪر ۾ پراچين سمي جي رشين مٿين ايشور ڪي پاڻ لاء سنسار ٺياڳ ڪيو هو . بس اهائي اهم وستو آهي . پوء ٻين پڌارتن لاء جيڪڏهن توکي ٽمنا ٿئي ۾ اهي پاڻهي تنهنجي پٺيان ايندا . تنهنڪري اول ايشور جو مشاهدو ماڻ ، پوء اڀديشڪ ٿيڻ ۽ سماجڪ ستارن جون ڳالهون ڪر .

۸- شهر ۾ ڪو ٺٽون ماڻهو اچي ۾ اول کيس رات جي وشرام لاء سڪي ستابي جڳه جو پر بند ڪرڻ چڱائي؟ انهن پنهنجو سامان سڙو رکي ، پوء ٻي فڪر ٿي ، ڀل وڃي شهر ۾ نظارا ڏسڻ لاء چڪر لڳائي ۾ نه رات جي

۳۔ منس کي پنهنجي ويچارن ۽ پاوانن انوار تي
 ل پرايت ٿئي ٿو. ايسو سرڳ جي ڪلتر ورڪش مثل
 هي، جو هرڪا آرزو اگاهائيندڙ آهي. غريب جو پت
 وڌيا پرائي، سخت محنت ڪري، هاءِ ڪروٽ جي
 ڇج جو عهدو حاصل ڪرڻ بعد اندر ۾ گد گد ٿيندو
 ”هائ آءٌ سڳو ستابو آهيان. ڏاکڻ جي چوٽيءَ تي
 رسيو آهيان، سڀ منور ٿورو ٿيو.“ ٽڏهن ايشور نه
 کيس چوندو آهي، ”تڏا استو.“ پر ڇج جڏهن پيشن
 وٺي ٿو ۽ پنهنجي گذريل جيون ويچار ۾ ٿو آڻي، ٽڏهن
 پروڙي ٿو ته پنهنجي جيوت اڪياري وڃايم. ان
 ڪري ارمان ٿو ٿيس ۽ ٻڪاري ٿو، ”انسوس! هن
 جيون ۾ ڪو بئارٽ ڪاربه ڪونه ڪيم.“ ٽڏهن ايشور نه
 کيس چوندو آهي ته ”انسوس ٿو ڪجهه ڪين ڪيا.“
 ۴۔ منس، هن جڳهه ۾ ٻن سنسڪارن سان ڄاڻو آهي.
 وڌيا يعني مڪتيءَ جي مارگ تي هلڻ جي پاونا ۽
 اوديا يعني سنساري پرڀڄ ۽ ٻنڌڻن ڏانهن لاڙو. اهي
 ٻئي سنسڪار جنم وقت ساهيءَ جي ٻن ٻڙن جيئن
 برابر آهن. هڪ ٻڙ ۾ مايا چار پنهنجا عيش عشرت ۽
 مزو ٺاهي رکي ۽ ٻئي ٻڙ ۾ آتما پنهنجون ڪشمتون.
 من جيڪڏهن سنساري پرڀڄ ۾ پوڻ ٿو پٽڻ ڪري
 ته اوديا جو ٻڙ ڳرو ٿو ٿئي ۽ منس سنساري سڪن ڏانهن
 ڇڪجي ٿو وڃي، پر جيڪڏهن آتما ۾ مڱن رهڻ لڳو
 چاهي ته وڌيا جو ٻڙ ڳرو ٿو ٿئي ۽ ايشور طرف کيس

امرت وچن

پرڪرڻ پھريون

منش

(منش پراڻو - منش جو واسطوڪ سڀا -)

منش بدن ۾ - مريو ۽ پتر جنم

منش جو پراڻو

۱۔ رات جي وڳڙي ۾ تون آسمان ۾ ٿارا پسين ٿو،
پر سورج اُڀرڻ ويل توکي ڏسڻ ۾ ڪونه ٿا اچن. ڇا،
تنهنڪري چوندين ته آڪاس ۾ ڏينهن جو ٿارا آهن ئي
ڪونه؟ اي منش جڳڙهن پنهنجي اڳيان روپي
اونده ڪري، ايشور کي ڳولهي نه ٿو سگهين، نه ائين
نه نه چو نه ايشور آهي ئي ڪونه.

۲۔ اهو منش اڃا به ڄاڻو، جو هيءَ دل ۾ مانڪ
ڏيئي پائي نه هن ئي جيون ۾ ايشور پراپتيءَ لاءِ جتن
نه ٿو ڪري.

شري رامكرشن پرمهس

ندو هو نه ” دنيا پر رهجي، پر سدائين ايشور کي
کجي. ان کان منهن موڙيو نه پاڻ کي برباد ڪيو.“
هستين کي چوندو هو نه ” گرهست ڌرم پالن ڪندي
ن مالڪ پر وڪو. ڪتب جي پالنا ڪندي، انهن کي
ايشور جون مورليون سمجهو. انهن مان ممتا مٽائي
چڏيو. جيئن لوڪر ٻاڻي مالڪ جي ٻارن سان پرڻت
ڪندي نه سمجهندي آهي نه اهي سندن ڪين آهن،
الهيءَ والگر ڪتب ساڻ من اٽڪايو.“
مهاتما گانڌيءَ لکيو آهي نه ” شري رامڪرشن جي
جهون ڪهاڻي، ڌرم کي عمل ۾ آڻڻ جو هيٺو ڄاڻندو
مثال آهي. هنجو جيون اسان کي منهان منهن پرمالما
جو روپ پسڻ لاءِ سمرت ٿو ڪري. هنجو جيون تسلي
اوڏئي نه فقط ايشور تي سٺ آهي، پر سڀ مڙيوئي
اسف آهي. هن جا وچن ساڌارڻ وڏوانن جهان ڪين
آهن، پر اهي ”جيون جي بستڪ“ مان پرم آهن،
اهي سدس آڻڻو جون ديؤ واطيون آهن. تنهنڪري
اهي ارڪن ٿي اُٿلر اتر ٿيون وجهن. هن ناستڪ
جي بکيه پر شري رامڪرشن ايشور وشواس جو اهو جيتو
ڄاڻندو مثال چڏيو آهي جو هزارن آلڪ جهڙي
نراس ٿيلن ۽ نارين کي دلاسر ڏئيٿو.

— تيرت سپاڻ

ويندو هو، پر ٻين کي ان جو هٿڀاءُ ۽ هٿڪار وٺائڻ ۽ ايشور پريم جي مهراڻ مان سرڪيون پيارڻ لاءِ پتن ڪندو هو. چوندو هو ته ”ڪٿي جي چوڻ وٺڻ لاءِ به تيار آهيان، جيڪڏهن فقط هڪ ئي منشن کي سچ ڀاڻت ڪرڻ ۾ مدد ڪري سگهان.“

ايشور ڀڳتيءَ جو نئون مارگ

پنهنجي شش وويڪانند معرفت هن ايشور ڀاڻتيءَ جو نئون مارگ بتايو. چيائين ايشور جي سٺي ۾ سٺي آپاسنا، ارهم جي سچي ۾ سچي پوڄا لوڪن جي شيرا ۽ چاڪريءَ ۾ آهي، ايشور جو اتم ۾ اتم سروب منشن آهي ۽ منشن جي خدمت، ايشور جي آپاسنا آهي. انسان جا ڪشت مٿاڻ خلق ۾ خالق کي ڏسي مخلوقات جي خدمت ڪرڻ، سندن دڪن ۽ سورن ۾ ڀاڱي ڀاڱي ٿيڻ سان پرميشور کي پسڻ جي مقصد کي پهچي سگهجي ٿو.

سنسار ترڪ ڪرڻ ضروري نه

ايشور کي ڏيائڻ لاءِ شري زامڪرشن سنسار کي ترڪ ڪرڻ يا سنڀال ڌارڻ تي زور ڪونه ڏيندو هو. چوندو هو ته سنسار جي ڪمن ڪارين ۾ رڌل رهڻ خراب ڳالهه ڪانه آهي. ”هڪ هٿ سان هاج ڪر، ٻئي سان ايشور سان چڙهي ره. جڏهن دنياوي ڪم پورو ڪرين ته ايشور کي ٻنهي هٿن سان سوگهو ڪر.“

و صاف جواب ۾ ” مون ايشور ڏاڏو آهي ۽ توکي به
ڏيکاري سگهندس، “ اڏو ۾ سندس اڙڪيون، جو وڌيڪ
سوال جواب ڪري ٿي ڪونه سگهيو ۽ سڀ دليل
سري وٺس.

مندرجه مان نڪتو ۾ سندس اندر ۾ شڪ شبه آهن
ليا نه هيءَ ڇا ايشور ڏيکاري سگهندو. پر اڏي
وڃي ڪشش ٿيس جو پتي ڏيئون وٺس ويو. ڏانهن
شري رامڪرشن اڪيلو ويٺو هو. پير ڪونه هئي ايشور
ڪونه ڪونه ۾ هو. ستان وانگر ٻالائي رهيو هو. اڀرندڙ
ساعت ڪري وڃي سندس پير سان ويٺو. شري رامڪرشن
ٿيس پنهنجي سامهون وهڻ لاءِ چيو. وڃي سندس
سمڪ ويٺو. گرو مهاراج جن سندس دل تي هٿ رکيو
اڀرندڙ پي سرف ٿي ويو.

ان ٻاري ۾ اڀرندڙ پنهنجي هڪ متر کي ٻڌايو ۽
شري رامڪرشن پنهنجي ڇائيءَ تي اڃا هٿ رکيو
س، نه ڪمري جون پٿيون ويٺون پري پڄنديون ۽
شر غائب ٿي ويئون. پوءِ ڏسڻ ۾ گنگاندي ۾ ڪانه
ٿي ۽ سارو ڪلڪت ۾ ٿي ويو. وڏو مان ۽ گرو مهاراج
جي پڇيائون. ان بعد مائده پڌرهن ويو ڏيئون
پنهنجي حالت اڏي هئي جو چوگرد چوڌار وڏو ايشور
پير پسندو هوس.

شري رامڪرشن هن ستن مهاڻن کان ٺيارو هو.
و ايشور. پاڻ ۾ آندو وڏو. پاڻ وٽ ڪم ڪري ڪن

شري رامكرشن ٻرمهنس

اوپڳارون ڏيئي روئي ٿو، تيئن ايشور لاءِ کيس روئي
گهرجي. آڻاهه اڪير سان روئي سان ٻر مانا کي پائي
سگهجي ٿو.

ٻين کي ايشور پسائڻ

شري رامڪرشن نه فقط پاڻ ايشور جو مشاهدو ماڻيو،
پر ٻين کي به آندو جي مهراڻ مان امرت رس جون
سرڪيون پرائڻ جي آڇ ڪندو هو. نريندرا نات (سوامي
وويڪانند) جڏهن کانئس سڌو سوال پڇيو ته ”اوهان
ايشور جو درشن ڪيو آهي؟“ تڏهن ايشور مست
آلها مالڪ ٿي جواب ڏنو ته ”نه، فقط مون ايشور جو
درشن ڪيو آهي، پر توکي به ڪرائي سگهندس. جيئن
ٿوسان ويٺو ڳالهائين، تيئن ايشور سان به ڳالهائي
سگهان ٿو.“

نريندرا نات ننڍي هوندي ئي ايشور پگت هو، پر
پوءِ ڪاليج ۾ سندس ويچار ناستڪي ڏانهن گهليا
ويا هئا. رابندرا نات ٽيگور (ٽاڪر) جي پتا ڏيوندرا نات
ٽاڪر ۽ شري ڪيشب چندرسين سان سنگ ڪيو هوائين.
پر اهي کيس ايشور جي باري ۾ تسلي بخش جواب
ڏيئي ڪين سگهيا هئا. ڪيترائي سڌو سنت ڀيٽائين،
پر سندس ناستڪ ويچار وڃن پيا زور وٺندا. جڏهن
شري رامڪرشن بابت ڏس مليس ته سمجهيائين ته
ساڻس دليلبازي ڪري، کيس به آڻا مڃائيندس ته
ايشور آهي ئي ڪونه. مگر شري رامڪرشن جي سڌي

شري رامڪرشن پرمهس

ي اندر مان ازخود نڪتو ته ”هيءَ ڪرست آهي،
منهن انسان ذات جي موڪل لاءِ پنهنجيءَ دل جو خون
رهايو هو ۽ انيڪ ڪشت سٺا هئا.“ ڏٺا ته ڪرست
ڪيس ڇاتيءَ سان لڳايو ۽ هو سماڏيءَ ۾ اچي ويو.
ايشور هڪ آهي

شري رامڪرشن پنهنجي شين کي چوندو هو ته
”مون سڀني ڌرمن جو واس ورتو آهي ۽ ان حيثيت
تي بهتر آهيان ته ايشور هڪ آهي، جنهن ڏانهن اسين
جدا جدا پيڙن رستي پنهنجو قدم وڌايون ٿا. سنسار
جا سڀ ڌرم سچ جي واٽ ٿا بڻائين. تنهن ڪري ائين
نه سمجهڻ گهرجي ته هڪ ڌرم ٻئي کان بهتر آهي.
اسان کي سڀني ڌرمن کي پروڙ ڪرڻ گهرجي، پر
قرب ۽ چاهه هڪ لاءِ ڌارڻ گهرجي.“

ايشور پاڻ لاءِ طريقا
هڪ ٻيري شري رامڪرشن کان پڇيو ويو ته ”ايشور
کي ڪهڙيءَ ريت قرب ڪجي؟“ جواب ڏنائين
”جيئن ماما پنهنجي ٻالڪي کي پيار ٿي ڪري، پٽور
استري پنهنجي پٽيءَ سان پُرم ٿي وٺندي، ڏاڍو
ماڻهو سنسار جي وستن سان محبت ٿو رکي. انهن
پرڪارن جي پُرم ڌارڻ سان ايشور جو سڙو
ٻي سگهجي ٿو.“
وڌيڪ چوندو هو ته ”ايڪانه پر ايشور جي
پر وهڻ سٺي ڳالهه آهي. جيئن انسان زال ۽ ٻار

اسلام معرفت حق حاصل ڪرڻ

هڪ دفع شري رامڪرشن جي من ۾ آيو ته جڏهن اسلام ۾ حق حاصل ڪرڻ لاءِ هڪ مارگ آهي، ته ڇو ڪين آءٌ به انيڙو ڪريان ته خاوند پنهنجن پوئلڳن کي ڪيئن ٿو پنهنجو ديدار ڪرائي. پوءِ الله جو نالو اُچارڻ لڳو. مسلمانن جي پوشاڪ پهرڻ شروع ڪيائين. رهنمائي سڄي مسلمانن کي ڪري ڇڏيائين. ان ريت به پنهنجي محبوب جو مشاهدو ماڻيائين.

ڪرست ڌرم دواران سماڏي

ست سال پوءِ هڪ ڏينهن پنهنجي هڪ شش جي ڪٽيا ۾ ويٺو هو. ديوار تي ڪرست جي هڪ سندر تصوير ٽنگي پئي هئي. تصوير ڏانهن ٺهاري پئي، ڪرست جي اعليٰ ۽ روحاني جيون جي ويچار ۾ محو ٿي ويو. اڃانڪه محسوس ڪيائين ته ڪرست ۽ ميريءَ جي مورثن مان روشنيءَ جا ٿرورا نڪري سندس سر ۾ اٿڻ وارا ڪرڻ لڳا. من ۾ ڦيرو اچي ويس. ڏٺائين ته سندس هندو ويچارن تي ٽئين روشني غالب پئجي رهي آهي. ڪرست ۽ ديول لاءِ قرب سان سندس سمورو شريز سڻجي ويو.

برابر ٿي ڏينهن آهي ويچار ڪيس وڪوڙي ويا. ڇوڻين ڏينهن جيئن پنڌ ڪري رهيو هو، تيئن نرمل نظاري وارو عجيب انسان سندس اوڏو اچي رهيو هو. سندس اکيون منجهس کتل هيون. شري رامڪرشن

ٻو نه مونکي پاڻ مرض ۾ مبتلا ڪري ڇڏيو. ” ٻرت
 ئي وري چونڊو هوس ته ” جيڪي تون چاهين ۽ آسرو
 پل ٿئي. پل هيءُ شراب ٻرڙا ٻرڙا ٿي پري ۽ ٻر مونکي
 تون نه ڇڏج ... تون ئي منهنجو آسرو آهين. “
 ڳالهه مڙيو ٿي ساڳي

شري رامڪرشن نه فقط هندو ڌرم کي لاهي ڪان
 ٻڌايو، پر هن لوت ڪري ڏيکاريو ته سڀ ڌرم ڳالهه
 مڙيو ٿي ساڳي ٿا ڪن. ” حق مڙيو ٿي هيڪڙو، تنهن
 ۾ قيد نه ٿير “ - سڀ ڌرم ايشور جو مشاهدو مطلق لاءِ
 پاڻ ٻڌڻ لاءِ جدا جدا پيچرا آهن.

شري رامڪرشن پاڻ انيڪ ڌرم جون پڪيائون
 گهڻا ڪيون. نه فقط هندو ڌرم جي جدا جدا پٿرن
 جي مارگن جي ساڌنن جي ساڌنا ڪري. ايشورا جو
 درشن پرايٽ ڪيا، مگر ايشور جي هستيءَ بابت پڪ
 پڪاڻي ڪرڻ ۽ سڀني ڌرمن کي سڄو ثابت ڪرڻ لاءِ
 پڪي هندو هوندي به هن اسلام جي طريقن اختيار
 ڪرڻ ۽ ڪرسٽ ڌرم جي پيادنن جي پوئلڳي ڪرڻ
 کان نه عار ڪونه ڪيو ۽ جدا جدا ڌرم جي اوت
 ولي، انهن ديوارن ۾ ساڳيو ئي ايشور پرايٽ ڪري،
 ويندن جي اُتر سکيا ثابت ڪئي. نه ايشور هڪ ئي
 آهي، پر ڳو جدا جدا ڌرم جا ماڻهو ان کي پانت پانت جي
 ڦاٽن سان ٿا ٻڌين ۽ سڀ ڌرم پنهنجي حاصل ڪرڻ
 لاءِ جدا جدا مارگ آهن.

ورهي ۽ چوڪريءَ جي عمر ۵ ورهي هئي. پر سندن شادي ڪو دنياوي ميلاپ ڪونه هو، مگر ٻن آئمان جي روحاني گڏجاڻي هئي. شادا دٻي ساري عمر پرڻي بعد به ڪناري استري ٿي رهي ۽ هن پوتر جوڙي جي من ۾ ڪڏهن به نفساني خواهش پيرو ڪونه پاتو. هڪ ڀيري شادا دٻي پنهنجي پٽيءَ جي پيرن جي مالش ڪندي ڪانئس پڇيو ته ”اوهين منهنجي بازي ۾ ڇا ٿا سمجهو؟“ اما ڪي جواب مليس. ”جڳت مانا، جنهنجي مندر ۾ پوڄا ٿي ٿئي، اها مانا جنهن هن شرير کي جنم ڏنو آهي، اها ئي آهي جا منهنجي پيرن جي مالش ڪري رهي آهي. تحقيق مان توکي انساني چولي ۾ روحاني مانا ٿو ڏسان.“ هڪ وقت ته ائين به چيائين ته ”پنهنجي پٽيءَ جي روپ ۾ روحاني مانا کي پسيم.“

صحت کي چوڻ

وڌا بعد به پنهنجي ايشور مستيءَ ۾ مڱهن رهيو. اهڙي نه ڪنن ٽپسيا ڪرڻ لڳو، جو سندس صحت کي چوڻ لڳو شروع ٿي. سندس شرير ڏهي پوڻ جي ڪنن تي اچي پهتو. هيڪر پاڻ وڙن ڪيو هئائين ته ”برابر ڇهه سال منهنجا نيتر کليل رهيا. ننڊ جو جهوٽو به ڪونه آيو. ڪيترو به بتن ڪرڻ سان چهر پوري ڪونه سگهيس. هراس ۾ اچي زار زار روئڻ لڳس ۽ پڇيم ته ”مانا، توکي ڏيان جو هيءَ قل آهي!

ٻاڻ سان گڏ پوڄن کائيندو ڏسندو هو. ڪڏهن نه ڪالي
ديويءَ جي سنگهاسن وٽ وڃي، سندس چهن تي
روئي نڪر رکندو هو ۽ اهو سوڪار ڪرڻ لاءِ کيس
آرادنا ڪندو هو.

شادي

ابشور پريم جي مستيءَ ۾ رهڻ ڪري سندس
مائٽ سڄيئي لڳا نه هو ڏيوانو ٿي پيو آهي. سندس
ماتا کي يقين ٿيڻ لڳو نه هر جو دماغ خراب ٿي پيو
آهي. ان ڪري ان فيصلي تي بهتي نه وواه شايد
سندس خيالن ۾ ڦيرو آڻي ۽ سندس مغز کي
دوست ڪري.

هر ڪو تعجب ۾ پئجي ويو، ڇڏهن شري رامڪرشن
شادي ڪرڻ جي رٿ هڪدم قبولي. سندس ماما ۽
وڏو ڀاءُ چوڪريءَ جي تلاش ۾ پتڪڻ لڳا، پر مراد
حاصل ڪري ڪونه سگهيا. اهو ڏسي شري رامڪرشن
کين ڏس ڏنو ته ”جبراموئيءَ جي ڳوٺ ۾ رامچندر
مکوپاڌياڻي جي گهر مهندجي آئينده جي پٽي اوسيڙو
ڪڍي رهي آهي.“

هنن کي ويساه ڪين آيو. پر نه ان ڳوٺ ڏانهن
کڙي ڪيائون ۽ رامچندر جي ڪتيا ۾، پنجن سالن جي
چوڪري شاردامڻي ڏسي ٿورس ۾ پئجي ويا. رامچندر
مکوپاڌياڻي اها ٻانه قبولي ۽ ٿورن ڏينهن ۾ شاردامڻيءَ
۽ شري رامڪرشن جي شادي ٿي. چوڪر جي عمر ۲۳

ڪالي ماما لاءِ تڙف

ايشور لاءِ پريم به سندن عجيب هو. ڪالي مندر
۾ ماما جي مورت تي ڪي ايشور جو سڙوڻ سمجهي، ان
اڳيان وڃي زار زار ڳوڙها ڳاڙيندو هو. کيس هٿ ٻڏي
آراڌنا ڪندو هو ته ”ماما! ڪٿي آهين؟ مون کي پنهنجو
موهيندڙ مڪڙو پساء.“

نماشام جو جڏهن مندر جا گهند، ڏينهن جي پچاڻي
جو اعلان ڪندا هئا، تڏهن شري رامڪرشن دلگير ۽
ندراس ٿي ڏانهن ڪندو هو ته ”هڪ وڌيڪ ڏينهن
اڃا پڻ ٿوري ويرو ماما، تنهنجو درشن اڄ به نه ٿو پاتو.“
اڳهاٽ لاءِ تياري

ڪافي ڏينهن اوسيڙو ڪري بعد وڌيڪ وقت
جدائيءَ جو سهي نه سگهيو. پنهنجي جيون اڃا ئي
نڪمي سمجهڻ لڳو. اڃانڪ سندن نگاه مندر ۾
وڪيل تلوار تي وڃي پئي. پنهنجي جيون کي ختم ڪرڻ
لاءِ مستاني جيان ٿيو ڏيئي، تلوار هٿ ۾ قابو ڪيائين.
۽ تلوار کلي ٿي هٿ تي هو ته ماما کيس درشن ڏنو ۽
بي سرت ٿي پٺ ۾ ڪري پيو.

پورهه ڦٽيءَ کان وٺي رات جو نوين بجي تائين شري
رامڪرشن ديوي ماما جي چاڪريءَ ۾ محو رهندو هو.
ڪڏهن ڪڏهن ساڙي رات شمشان پوٽيءَ ۾ درخت
جي هيٺان ڏيان ۾ گهاريندو هو. نه فقط اٺڪ ڏنعا
ايشور جو درشن پاتائين، پر پنهنجي ديوي ماما کي

شودر ياڻيءَ کان بکشا

ننڍي هوندي ئي غريبن ۽ اڇوتن ڏانهن سندس لاڙو لڳل لڳو. ۹ ورهين جي ڄمار ۾ کيس ڄڻي پائڻ جي ڪرپا ڪئي وئي. وسم موجب کيس پهرين بکشا پنهنجي ڪتب جي ڪنهن ٻڌيءَ کان. ڌرم مانا ڪري وڌي هئي. پر هن هڪ شودر ياڻيءَ کان بکشا وٺڻ جي خواهش ڏيکاري. برهمڻن کي اها ڳالهه پسند ڪانه آئي. پر شري رامڪرشن پنهنجي فيصلي تي اڏول رهيو ۽ شودر ياڻي کان پهرين بکشا سوڀڪار ڪيائين. غريبن لاءِ وري سندس اڀڙو نه هڏ ڪر ڪندو هو، ڇو ته اهو سڀ به مٽيءَ جون مورتون ٺاهي، ڍڪي، پکيا غريبن کي ڏيئي ڇڏيندو هو.

وڏو ٿيو ته غريبن ۽ بکايلن لاءِ سندس قرب هڪڙي وڏي هڪ ڀيري وڏي نام ۾ ڳولائڻ جي، ڏکي حالت ڏسي، درد ۾ ايترو نه پرڃي ويو، جو پنهنجي مائيءَ پائرا تي وٺي ويندڙ مائڻ ٻارءَ کي ڇڏائين ته ”هنن غريبن کي جيستائين کاڌو نه ڪارايو ويو آهي ۽ ڪهڙي ٽڪر نه پهرايو ويو آهي، تيستائين آءٌ اڳتي نه وڌندس.“

ڏکيندڙ مندرو، مڇي رهيندو هو، اتي به جڏهن ته غريب غربا ۽ ساڌو سنت ٻڌائي ويندا هئا، تڏهن جيڪا اچت ٿيندي هئي، سا پاڻ کائيندو هو.

انڪري سندس سرپر بر بيهي وئي. انڪري هوء
 بي سرت ئي ويئي.

ننڍي هوندي ايشور طرف لاڙو

شري رامڪرشن سال ۱۸۳۶ ۾ فيبروري مهني جي
 ۱۸ تاريخ جنم ورتو. پنجن ورهين جي ڄمار ۾ عجيب
 سياڻپ ڏيکارڻ لڳو ۽ ڌرمي ڀڄڻ ۾ لين ٿيڻ لڳو.
 ايشور طرف لاڙو به سندس ننڍي هوندي کان ئي
 هو. سڪول بدران مسافرخاني ۾ ويندو هو، جتي
 ڪيترائي ياتري ۽ سنت ۽ مهانئون اچي ڊاٻو ڪندا
 هئا. انهن لاءِ پاڻي پري ۽ ڪانيون گڏ ڪري ايندو
 هو. سندن هر پرڪار جي چاڪري ڪرڻ ۾ ٿوليو نه
 سمائيندو هو، سڪول جي ڪمن ۾ چاهه ڪونه لڳندو
 هوس، پر روحاني آئنائن جي جيون جو سنگ عجيب
 رس ڏيڻ لڳس. انهن جي واتان ڌرمي ڪٿائون
 ٻڌندي ڌيان ۾ اچي ويندو هو. رامائڻ ۽ مهاڀارت
 ٻڌندي ٻڌندي هوندي ئي ڪنڪ ڪري
 ڇڏيا هئائين. ڪرشن لاءِ اڪير ايترو نه گهر ڪري
 ويئي هئس، جو ڪڏهن ڪڏهن زانا ويس اوڏي،
 بيهي نچندو هو. اڃا چوڪر ٿي هو، جو شورائريءَ
 ڏينهن نالڪ ۾ شو مهراج جو ويس پهريندي، سماڏيءَ
 ۾ اچي ويو. وڏي مشڪلات سان کيس سرٺيءَ ۾
 آندو ويو.

ڪان آگاه ڪيو، جنهنڪري هو هندو ڌرم جي اوچ
۽ اتم سڪيائن، اعليٰ ۽ ڳوڙهن سڌائن جي مهراج مان
سرڪيون بيٺ لڳا.

خوديرام جو سڀنو

شري رامڪرشن چمندي ڄام هو ۽ ايشور جو اولاد
ڌاري هن ڇڪت پر آيو هو. ان جي گراهي ان مان لي
ملي جو هڪ دفعي خوديرام (سندس پتا) گيا جي
شهر ۾ هو. اتي هڪ مندر ۾ هڪ پتر ڏسي بي سرت
لي ويو. عام ريت چوندا آهن ته ان پتر تي ڪرشن
جو نشان آهي. ڏٺائين ته هڪ سهڻي صورت سندس
اڳيان بيٺي آهي. مٿي تي مور جي ڪنهن سان مڪت
هوس. رات جو سهر ٿڌائين ته وشنو جي مندر ۾
آهيان. اڃانڪ ان ٻوٽو آستان تي سڙوڳ جي ٺڄلي جو
ڇمڪات ٿيو. سنگهاسن تي روحاني شڪتي پراجمان
ڏسڻ ۾ آئي. خوديرام سندس اڳيان سيس ٺاهيو.
آواز ٻڌائين:—

”ٺهڻجي سڄي ڀڳتيءَ تي راضي ٿيو آهيان، آءٌ
ٺهڻجي ڪتيا ۾ جنم وٺندس ۽ ٺوڪي ٻڏندڙ پتا ڪري
قبوليندس.“

ساڳي وقت چندرا ديو (سندس ماما) کي
ٻڏندڙي ڳوٺ ڪمر پڪر ۾ عجيب درشن ڏسڻ ۾ آيا.
چندرا ڏٺو ته شڙ مهراج جي پٽي مان روحاني جوت

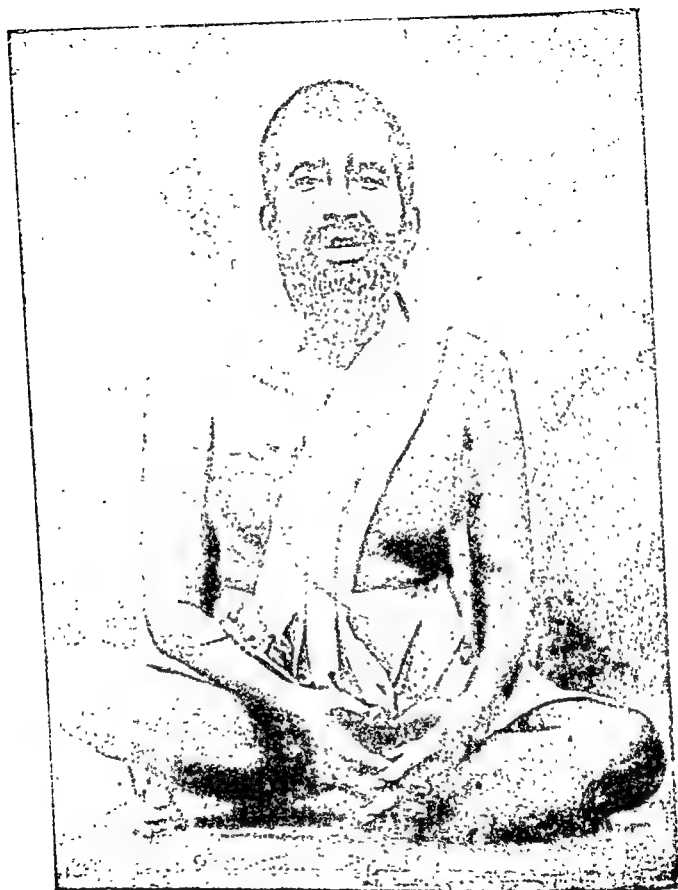
شري رامكرشن ڀر مونس

روحاني جيون ۽ اعليٰ سڳيائڻ

تي سر سري نظر

ڏيکارڻ وڌڻ ۾ جڏهن انگريزن پير رکيو ۽ مغربي
هوا ڏور شور سان لڳڻ شروع ٿي، تڏهن اسانجي پوٽر
پوميءَ ۾ نه فقط آرٽڪل ۽ راجنيتڪ تباهيءَ جي شروعات
ٿي، پر سماجڪ ۽ ڌارمڪ ڪيتر ۾ به ڀارت واسي پنهنجن
رشتين منهن ۽ پنهنجن اوتارن ۽ مها پرشن کان منهن
موڙي، مغربي سڃيٽا ۽ جڙواڏ ۽ مایاوان جي چار ۾
ڦاسي، ناستڪي طرف گهاجي رهيا هئا. ان سڄي
ڪلڪتي جي ڀرسان هڪ ننڍڙي وهڻ ۾ هڪ مها پرشن
پيدا ٿيو، جنهن نه فقط پاڻ ايشوري جوڻ جو ساکياتڪار
ڪيو، پر ان جا جهلڪا ٻين کي به پسايا. ان مها پرشن
جي جنم جو نالو گڏاڌر رکيو ويو هو، پر پوءِ رامڪرشن
ڀرم هٿس جي نالي سان چوڏس چوڏاڌر مشهور ٿيو.

شري رامڪرشن هندن کي سندن پراچين ڌرم
جي مهم، انجي اکند ۽ املهه خزاني، انجي بلند پروازي ۽

سري رامكرشن پرمهنس

شيوا، ديش پريم وغيره تي ودوتا پربل فيلسوفاڻا
 وپچار فصيح زبان ۾ پيش ڪري، ساري دنيا ۾ واجت
 وڃايا، تنهنجي اهراف وچن جو سنگره تيار ڪري،
 هن راه تي اڳتي وڌايم. اهو نقون بستڪ سيٺ
 شواليمل گروست پاران ڇپايو ويو آهي.

شال اسين مٿا پيش ڪري وڃين جي اڀياس ڪرڻ
 سان گڏوگڏ، انهن جي پيروي نه ڪندا رهون!

— تيرت سڀاڻي

۲۵ نومبر ۱۹۶۳

ڄيمسور — بمبئي ۷۴

مهاڳر

(چوٿون ڇاپو)

”امرت وڃن“ جي ٽئين ڇاپي جي هزار ڪاپين،
پريمي پانڪن وٽ پهچي وڃڻ ۾ ويهر ٿي ڪانه ورتي.
ڪن پانڪن نه لکيم نه نت نيم سان هن گرنٽ جو
پاٽ ڪندا آهيون. خوشيءَ جي ڳالهه آهي ته هن زماني
۾ جڏهن لوڪن جو لاڙو گهڻي قدر غلطي ڪهاڻين ۽
عشقي افسانن ڏانهن پيو ڏسبو آهي، تڏهن اسانجي
سنڌين ۾ چڱو ڇوڪو تعداد انهن پيئرن ۽ پاٿرن جو به
آهي، جنکي ڌارمڪ ويچارن مان وس ۽ آند اچي ٿو.
ڪيترن ئي پريمين وٽان پستڪ موڪلڻ لاءِ پتر
ايندا رهيا. مجبورين کين نه راسائيءَ جو جواب پئي
موڪليو هو. باقي کين آئت سوڏيندو رهيس ته چوٿون
ڇاپو ڇپائڻ لاءِ پسن ڪري رهيو آهيان.

مالڪ جي مهر سان ڪوششون ڪامياب ٿيون ۽
چوٿون ڇاپو پانڪن جي اڳيان آهي. سري رامڪرشن
پرمهنس جي وڃڻ لاءِ ابتر ٿي ٿڙڻ ۽ ڇڪ ڏسي
نهایت تي اُتساهت ٿيس ۽ سندس مهان شش سوامي
وويڪانند جنهن پنهنجي اثرائتن وياڪيائن دوران
ويدانت، هندو ڌرم، ايشور پگتي، دريدر نارايڻ جي

مهاڳيس

(ٽيون ڇاپو)

هو دو خوشيءَ ۾ ٿوليو نه لو سمائي - ستن اٺن سان
 هي ساند پل آس سڦل ٿي اٿم ۽ ”امرع وچن“ (سري
 رامڪرشن برهمڻس جا) آيون ڇاپو، مالڪ جي مهر سان،
 هاڻ ڇههجي سگهيو آهي - بهر بان ۾ ڇاپا سينڪ ڪند ٿا
 وڇاچند پنهنجي سرگواسي پٽا سينڪ وڇاچند والومل
 جي ٻولر باد گيريءَ ۾ ڇاپا - بهر ٽپن ۽ پٽي ڇاپي جون
 هزار هزار ڪاپون ٿوري ٿي عرصي ۾ ٻاڪن جي هٿن
 ۾ پهچي ويون. گذريل ستن اٺن سالن کان اٽڪ ٻر ٻن
 وٽان هڪ ٻئي پٺيان خط ايندا رهيا نه ”امرع وچن“
 ٽيون ڇاپو ڇپائڻ جو حرف ٻرند ڪيو وڃي - ڪن ٽن اٺن
 سان ڳالهه چورن - اڻ ڪٿان ٿراسائيءَ جو جواب نه ڪٿان
 سڳا آسرا ملندا رهيا - ائين ڇهه سٺ سال گذري ويا -
 گذريل سال اڃانڪ دل تي هڪ دف ٽري آهر - ويهن
 ٻه ويهن اٺن مٿن کي هڪ هڪ سؤ سؤ ويهه موڪلڻ لاءِ
 ويسڻي پٽر مرڪلبر - گهڻن عرض اٺاڻو ۽ ڇپائيءَ جي
 طرح هي دورف سولائيءَ سان ٿي وئي - پنهنجي مٿن
 هي حرف ٻري سهايتا لاءِ سندن ٺاهڻ ٿي ٿورائڻو
 ن، دل سائينءَ جي سدائين مٿن آيس رهڻ!

مهاڳم

(چوٿون ڇاپو)

”امرت وچن“ جي ٽئين ڇاپي جي هزار ڪاپين،
برهمي پانڪن وٽ پهچي وڃڻ ۾ ويڙهه ٿي ڪانه ورتي.
ڪن پانڪن نه لکيم ته نت نير سان هن گرنٽ جو
ڀاڻ ڪندا آهيون. خوشيءَ جي ڳالهه آهي ته هن زماني
۾ جڏهن لوڪن جو لاڙو گهڻي قدر فلمي ڪهاڻين ۽
عشقي افسانن ڏانهن پيو ڏسبو آهي، تڏهن اسانجي
سنڌين ۾ چڱو ڇوڪو تعداد انهن پيئرن ۽ ڀاڱن جو به
آهي، جنکي ڌارمڪ ويچارن مان رس ۽ آند اچي ٿو.
ڪيترن ئي برهمين وٽان پستڪ موڪلڻ لاءِ پتر
ايندا رهيا. مجبورين کين ندراسائيءَ جو جواب پئي
موڪليو هو. باقي ڪين آئت سوڏيندو رهيس ته چوٿون
ڇاپو ڇپائڻ لاءِ پتر ڪري رهيو آهيان.

مالڪ جي مهر سان ڪوششون ڪامياب ٿيون ۽
چوٿون ڇاپو پانڪن جي اڳيان آهي. سري رامڪرشن
برهمنس جي وچن لاءِ ابتر ٿيڻ ۽ ڇڪ ڏسي
نهيٺ ٿي آساهت ٿيس ۽ سندس مهان شش سوامي
ويڪانند جنهن پنهنجي اثرائتن وياڪيائڻ دواران
ويدانت، هندو ڌرم، ايشور پگتي، دريدر نارايڻ جي

مهاڳ

(ٽيون ڇاپو)

هر دو خوشيءَ ۾ ٿورو نه ٿو سمائي. ستن اٺن سان
جي سانڍيل آس سٿل ٿي اٿم ۽ ”امرج وڃن“ (سري
رامڪرشن پر مهس جا) ٽيون ڇاپو، مالڪ جي مهر سان،
هائڇ جهڙي سگهو آهي. پوريان نه ڇاپا سيڪ ڪندئاس
ريڇاچند پنهنجي سرڪراسي پٽا سيڪ ريڇاچند وائومل
جي پوٽر ياد ڪريءَ ۾ ڇاپا. پهرئين ۽ ٻئي ڇاپي جون
هزار هزار ڪاپون ٿوري ٿي عرصي ۾ پالڪن هي هٿن
۾ رهي ويون. گذريل ستن اٺن سالن کان اٽڪ پريمين
وٽان هڪ ٻئي پٺيان خط ايندا رهيا نه ”امرج وڃن“
ٽيون ڇاپو ڇپائڻ جو ڪم پريڪ ڪيو وڃي. ڪن ڏاوان
سان ڳالهه چورن. پر ڪٿان نواسائيءَ جو جواب نه ڪٿان
سڪا آسرا ملندا رهيا. ائين ڇهه سٺ سال گذري ويا.
گذريل سال اڃانڪ دل تي هڪ دم ٿري آيم. ويهن
پنڇويهن پر مٿن کي هڪ هڪ سؤ روپيه موڪلڻ لاءِ
ويتتي پٽر موڪليو. گهڻن عرض اٿاڻو ۽ ڇپائيءَ جي
خرج جي پورف سولائيءَ سان ئي وئي. پنهنجي مٿن
جي قرب پري سهايتا لاءِ سندن نهايت ئي ٿورائتو
آهيان، دل مائينءَ جي سدائين مٿن آسپس رهي!

مها گب

(پھريون ۽ ٻيو ڇاپو)

جیل ۾ سري رامڪرشن ۽ مھنس جا امريت وچن
(Sayings of Sri Ramakrishna) پڙھڻ جي خوش
نصیبي پرايٽ ٿيم۔ پڙھي وري پڙھيم۔ دل ٿيم تہ ڇو
کين سنڌي ۽ ٻي ترجمو ڪجن، جيئن سنڌي پيئرون ۽
ڀائرن ھنن اموڪ پشون جو ھڳاءُ ۽ ھٻڪار وٺي سگھن۔

ڪتاب وڏو ھو۔ منجھس ويچار ڳوڙھا ھئا۔ ان
کري ھمت پوري ھت ڪال ٿي آئي۔ شڪا آئين
ٿيم تہ ڪم مڪمل ڪري سگھان اڃا نہ ۽ سري
رامڪرشن جا پڙوٽ صحيح پاو ۾ سنڌي ۽ ڀاشا ۾ قلم بند
ڪري سگھان ڀيا نہ۔ جیل جو عرصو ڪافي لنبو ھو۔
تنھن سواءِ سوامي رنگبات آنند [ان وقت ڪراچي
رامڪرشن مٿ جو پڙيدنت ۽ ھن وقت ڏھلي رامڪرشن
مٿ جو پڙيدنت] ھڪ ڀيري جیل ۾ گڏجا آيو۔ ھن
جي ھمت افزائي ۽ ھٽي ھنڌ ڪيو۔ دل ٻڌم۔ ڪم ۾
جنبي ويس۔ ايشور جي ڪرپا سان جیل جي عرصي
کان اڳوات ٿي ڪارج پورو ٿي ويو۔

آديپور [ڪڇ]

۱۹۶۱-۳۲۵

تيرت سياڻي

ڪرڻ اڏويهيون - آتم انيڙ وارو پرڻ
پن ٻن پرڪارن جا سڌ پرڻ - ايشور جڏهن
هردي اندر پروڻ ڪري - آلمڪ سڌي

جنن ڪي صئون - موڙ رهت سڌ پرڻ -
سڌ پرڻ چڱائي نرائي ڪان پري رهي
نرائي نٿو ڪري - سڌ پرڻ ۽ ڪرم

پر ڪرڻ ويهيون - ننڍي پڻ جا قهر با
ننڍ پڻ جا لهر با - نتر ۽ بيا ساڌن - نروڪل
سماڌي ۽ جوانيڙ - گرو مهاراج هي سروڪل
سماڌي - گرو مهاراج ڪهڙي رهت پاران
ڪندو هو - پري پلي بر سائين سر - واپاڪ
گرو مهاراج جا پنهنجي نيماري ۽ نسبت واک
گرو مهاراج نمرتا ۽ ايشور جو ميل
پستڪ چوڻون

پر ڪرڻ ايڪيهون - ڪي پرڻو
نيتي - آلمڪ پرڻو

پر ڪرڻ پاويهيون - درشنانت
سساري پرڻج هو زهر - استري ذات جو

بدن - آلمڪ آنتي ۽ جو مدار من آي - لتوگيان
ڪي غلط سمجهڻ جا خطرا - ڪتر پڻي جو با ڳلڻو -
شرڏا، پکتي ۽ ستوش - تياڳ ۽ وٽراڳ -
مايا جو سڀاء - ايشور جو انيڙو

صفحہ

۲۔ پگتي مارگ۔ پگتي ۽ پگتي پاونا جي آنتي لاء آباء. پگتي ۽ سنساري پرير۔ پگتي ۽ جو پراو۔ پگتي ۽ جون اوسٿائون ۽ روپ۔ پرير يا پرا پگتي۔ گوپين جو پرير۔ وپر ۽ مها پاو. ۳۔ پگتي ۽ گيان۔ پگتي ۽ گيان جي ساڳي منزل۔ پگتي ڪيئن گيان ڏانهن نيسي هلندي آهي. گياني ۽ پگت جي سڀاؤ ۾ پيد. ۴۔ ڪرم مارگ. ڪرم ڇا آهي؟ پگتي ڪرم بڻجي رهي ڪمال. ڪرم آهي پگتي ۽ سمان شيوا. ڪرم آهي مارگ ۽ نه منزل. ڪرم ۽ اڪرم.

پر ڪرڻ سترهون — برهم (نرگڻ پرماٿما) ۳۲۳

برهم (نرگڻ پرماٿما) برهم ۽ سڳڻ روپ۔ سڳڻ پرماٿما جنهنڪي ايشور، مايا ۽ شڪتي سڏيو وڃي ٿو. ايشور سرويياڪ برهم، اڻروپ ۽ نروپ۔ ڪي ايشوري سرويياڪ برهم انتر پراجمان۔ پرماٿما ۽ منش جي نيتڪ جواڏاري.

پر ڪرڻ ارڙهون — ايشور پراپت ڪرڻ ۳۴۴

ايشور پراپتي ۽ منش جو آتم گيان ۽ آتم جاڳرتا. ڪوئي سماڌي. ايشوري روپن جو مشاهدو ۽ آواز۔ سماڌي ۽ برهم گيان. سماڌي ۽ جو پاو. سماڌي ۽ کان پوء ايندڙ وگيان.

ص ۲۳۰

۲۳۰

پرڪرڻ ٿيرھون - ايشور لاءِ ٽڙف
 ايشور لاءِ مستار ٿي ۽ سڄي ٽڙف جي
 ريت - ايشور ٻراپتيءَ لاءِ هڪڙو ٿي نيم.

پستڪ ٿيون

۲۳۸

پرڪرڻ چوڏھون -
 ايشور ۽ سندس ڀڳت
 ايشور کي ڇوڪرين پسي سگھجي - ايشور
 ۽ سندس ڀڳتي - ڀڳتن جي سنساري اوستا -
 برهماڻا ڪيئن پاڻکي اڀرڪش اڻ ڪري -
 ايشور ڏن دولت ڏانهن ئي ٻرواه - ايشوري
 ڪرپا ۽ آلم جتن.

۵۷

پرڪرڻ پنڌرھون - آتم مارگ ۾ سھايڪ

گرو - گرو باپ وڻجار - گرو هٿ جي ضرورت -
 گرو ۽ شش وچر سڀند - ايشوري اولار -
 ايشوري اولار ڇا آهي - ايشوري اولارن
 کي سڃاڻڻ ڪيئن - اولار ايشور جا روپ -
 اولارن ۽ ساڌارن شڌ پرنشن ۾ ٿاوس -
 پرڪرڻ سورھون - گيان ڀڳتي ۽ ڪرم
 گمان مارڪ - گيان ٻرڪ ڇا آهي؟ گيان ٻرڪ
 جي وڏي - گيان ٻرڪ جون ڪٿائون.

پرکرت ڈھون۔

۱۴۳

آتمک جیون جا هارگی
 آتمک آنتي مارگہ پر کی آتکون۔ پررب
 جنم جي سنسکارن جا اثر کرامتي شکتين
 جي چار۔ دان ۽ پچ۔ پوشاک ۽ خوراک۔
 سر پر ڈانھن رخ۔ سھن۔ شيلتا۔ شانتی۔ زھرتا
 پاو ۽ سومان۔ سادگی۔ وشين تي جيت۔
 استري جائي ۽ ڈانھن رخ۔ پگت ۽ سندس
 کتب۔ پرارٹنا ۽ پگتي۔

پرکرت يارھون۔

۱۷۵

سادک ۽ ذرھي مت پيد
 سيني ذرھن جو ايشور ساڳيو۔ جدا جدا ذرھ
 ايشور ڈانھن مارگ۔ مذھبي تعصب جا
 کارڻ ۽ انجو علاج۔ مذھبي متيپدن ڈانھن
 صحیح پاو۔ گيت پنشن ڈانھن پاو۔

پرکرت بارھون۔

۱۸۶

آتمک جیون جا تھؤ
 آتمک پرکاش لاء کی نير۔ شردا ايشور
 آتھنتا۔ ايشور جي ضرورت۔ ستير۔
 برھمچريہ۔ وويک۔ وٹراڳ۔ اورچائي۔ سادتن۔
 ايکا گرٹا۔ ديان۔

صفحہ

۷۲ پرکړځ چھون - گرو - سچا ۽ پاکندې
گرم وات پر هيٺ مٿاهيون - سچا گرو.

پرکړځ ستون -

۸۱ سنساري منځ ۽ سندس چال چلت
سنساري منځ جا لڇڻ - سنساري منځ
جو چنچل ايشوري ٻرير - سنساري منځ
۽ ساڌ ٺاڻون.

ٻستڪ ٻيو

منځ جي آنتيءَ جو هارڱ

پرکړځ الون -

۹۶ پڻ پڻ پرڪارن جا ساڌڪ ۽ سندس آدرش
ساڌڪن جا ڪي قسم - سچن ساڌڪن
جا لڇڻ - ساڌڪن جي عزافت - سنسار
پر جڪڙيل ساڌڪن جا آدرش - سنسارين
جا آدرش.

پرکړځ ٺاڻون -

۱۲۴

آتمڪ جيون جا ڪي ٽيم

ذات پات ۽ ٻاهريان ٽيم - مورتي ٻوڙا -
ٽيرڪ يائراڻن جي اهميت - ساڌن جو
سنگ - هري نام اچارڻ.

فهرست

صفحو

پستڪ پھريون

پرڪرڻ پھريون - منش

۱۵

منش جو پراڻو - منش جو واسٽوڪ سپاء -

منش ٻنڌن ۾ - مرليو ۽ پٺر جنم -

پرڪرڻ ٻيو - مايا

۳۱

مايا جا روپ - پرماتما جي سرشتي

رچيندڙ شڪتي - مايا، اوديا جو روپ -

مايا، وديا جو روپ -

پرڪرڻ ٽيون -

۳۷

مايا جو ڪامني ڪنچن روپ

ڪام جو ٻنڌن - ڪام ۽ آتمڪ آنتي -

ڪام کي ڪيئن جيتجي؟ ٽن دولت
۽ ساد.

۴۸

پرڪرڻ چوٿون - مايا اهنڪار روپ ۾

آبي جون خرايون - آبي مارڻ ۾ مشڪلات -

پڪو ۽ ڪچو آڀو - آبي کي ڪيئن مارجي -

سڌ ٻوش جو آڀو -

پرڪرڻ پنجون - پستڪي وديا جو چار

خالي پستڪي وديا جي نسلڪا - واد وواد

جو ايمان - وديا جي سچي مراد -

امرت وچن

(شري رامكرشن پردهنس جا)

[سال ۱۹۴۴]

پينا

۲۰ روپيه

انراڊڪ

تيروٽ سپاڙي

